

สำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมวิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนา
เชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ระยะที่ 2

โดย ผศ.ชล บุนนาค คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และคณะ

กันยายน 2566

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ระยะที่ 2

คณะผู้วิจัย

1. ผศ.ชล บุนนาค	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. น.ส.นันท์นี มาลานนท์	นักวิจัย
3. ดร.ณัฐวิกรม พันธวงศ์ภักดี	นักวิจัย
4. น.ส.ชนัญชิดา กองแก้ว	เจ้าหน้าที่ประสานงานทีมภาค
5. น.ส.ชนิษฐา สมศรี	เจ้าหน้าที่ประสานงานทีมภาค
6. น.ส.ธรรมพร สุขมี	ผู้จัดการโครงการ
7. นายทศพล ธิวัณพันธ์	ผู้ช่วยวิจัย
8. น.ส.วิมลศิริ คเชนทร	ผู้ช่วยวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามพันธกิจ

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

บทคัดย่อ

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 เป็นกระบวนการจัดทำข้อมูลความต้องการและแนวทางการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ระดับพื้นที่แบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านการพัฒนาทั้ง 6 ภูมิภาค คือ ภาคกลาง ภาคใต้ ตอนบน ภาคใต้ชายแดน ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก เพื่อรวบรวมข้อมูลจากฐานรากขึ้นสู่บน (Bottom up planning) เพื่อหาช่องว่างความรู้ด้านวิทยาการ วิจัยและนวัตกรรมในระดับพื้นที่เพื่อบูรณาการเข้ากับแผนการพัฒนาระดับต่างๆของประเทศ โดยโครงการจะมุ่งเน้นไปที่การติดตามข้อมูลสถานะช่องว่างความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และความต้องการด้านการพัฒนาในระดับพื้นที่โดยสังเคราะห์ตามกรอบของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals) โดยเชื่อมโยงข้อมูลความต้องการระดับพื้นที่ไปสู่การจัดทำทิศทางนโยบายและการขับเคลื่อนแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปี 2566-2570

โครงการพบว่า ความต้องการระดับพื้นที่ที่มีความคล้ายคลึงกับความต้องการระดับพื้นที่ในปี พ.ศ. 2565 ในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามก็ตีปัญหาเศรษฐกิจอันเป็นจากสถานการณ์โควิด-19 และอัตราเงินเฟ้อ รวมถึงประเด็นปัญหาเช่น ยาเสพติด อาชญากรรมสมัยใหม่ มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้โครงการยังพบช่องว่างในการปฏิบัติการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในการบรรลุความต้องการของพื้นที่หลายประการซึ่งปัญหาสำคัญคือการบูรณาการความรู้เข้าไปในการกำหนดนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหา การขาดกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดโจทย์วิจัย ร่วมกระบวนการวิจัยและผลิตองค์ความรู้บนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น ขาดการจัดการความรู้และฐานข้อมูลงานวิจัยสำหรับพื้นที่ ขาดระบบติดตามและสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลง และขาดเครื่องมือถ่ายทอดนวัตกรรมสู่ชุมชน

จากการวิเคราะห์ฐานข้อมูลระบบ ววน. เทียบกับความต้องการเชิงพื้นที่ พบว่า สถานะองค์ความรู้ในระบบ ววน. เปรียบเทียบกับความต้องการเชิงพื้นที่ที่มีความครอบคลุมในเชิงประเด็นของงานวิจัยพอสมควร กล่าวคือ ประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ที่ระบุไว้ส่วนใหญ่มีการทำวิจัยในประเด็นเหล่านั้น แต่ในเชิงพื้นที่ที่โครงการวิจัยเหล่านั้นทำการศึกษา มักมีลักษณะของการกระจายและไม่เป็นระบบ ทำให้การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเหล่านั้นเป็นไปได้ยาก และยังพบช่องว่างการวิจัยในระบบ ววน. 3 ประเภท คือ (1) งานวิจัยในประเด็นที่มีความขัดแย้งและรัฐอาจเป็นคู่ขัดแย้ง (2) งานวิจัยในประเด็นเชิงระบบ/โครงสร้างกฎกติกา เงื่อนไข นโยบาย โครงสร้างตลาด โครงสร้างอำนาจ ที่เกี่ยวข้องโอกาสทางเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำ และการดำเนินการโครงการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (3) งานวิจัยในประเด็นที่อาจมีหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการอยู่แต่ยังขาดการบูรณาการฐานข้อมูลการวิจัย

โครงการวิจัยนี้มีข้อเสนอ 2 ชุดที่สำคัญ คือ **ข้อเสนอในการปิดช่องว่างการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ความต้องการเชิงพื้นที่** ซึ่งเสนอให้มีการวิจัยเชิงประเด็นในพื้นที่หนึ่ง ๆ อย่างเป็นระบบ สนับสนุนงานวิจัยเชิงสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ที่ส่งเสริมการดำเนินนโยบาย และสนับสนุนงานวิจัยเชิงวิพากษ์นโยบายการ

พัฒนาของรัฐ ข้อเสนอชุดที่สองคือ ข้อเสนอการขับเคลื่อนกลไกวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ ซึ่งมุ่งสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดความต้องการของพื้นที่ ส่งต่อไปยังนโยบายการพัฒนาของพื้นที่และเป็นโจทย์ในการผลิตความรู้ และเป็นกลไกกลางในการเชื่อมความรู้ไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้ข้อเสนอยังได้กล่าวถึงระบบสนับสนุนการวิจัยและการจัดลำดับของภาคที่ควรดำเนินการรวมถึงข้อพึงระวังในการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทของท้องถิ่นอีกด้วย

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 เป็นกระบวนการจัดทำข้อมูลความต้องการและแนวทางการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ระดับพื้นที่แบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายด้านการพัฒนา เป็นการรวบรวมข้อมูลจากพื้นที่ เพื่อหาช่องว่างความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในระดับพื้นที่เพื่อบูรณาการเข้ากับแผนพัฒนาระดับต่างๆ ของประเทศที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของพื้นที่ ให้เป็นแนวทางในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน) ที่ใช้ขับเคลื่อนการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ รวมทั้งไปสนับสนุนการขับเคลื่อนแผน ววน เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ เป็นเครื่องมือ/กลไกของการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนท้องถิ่น และสามารถช่วยให้ชุมชนท้องถิ่นแก้ไขปัญหาของตนเองบนฐานของข้อมูล องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่ามีช่องว่างระหว่างความต้องการด้านการพัฒนากับสถานะองค์ความรู้ด้าน ววน ในระดับพื้นที่หลายประเด็น และนำมาซึ่งการขับเคลื่อนเครือข่าย ววน โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ร่วมกับศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย ริเริ่มโครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 โดยมุ่งเน้นไปที่การติดตามข้อมูลสถานะช่องว่างความรู้ด้าน ววน และความต้องการด้านการพัฒนาในระดับพื้นที่ ณ ปัจจุบัน เพื่อนำไปสู่การจัดทำทิศทางนโยบายและการขับเคลื่อนแผน ววน ปี 2566-2570

วัตถุประสงค์ของโครงการฯ ระยะที่ 2 ประกอบด้วย (1) การติดตามข้อมูลสถานะช่องว่างความรู้ด้าน ววน และความต้องการด้านการพัฒนาระดับพื้นที่โดยสังเคราะห์ตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals), (2) การสังเคราะห์ข้อมูลสถานะองค์ความรู้และความต้องการ ววน ในระดับพื้นที่ออกมาเป็นรูปแบบบทความ จัดหมายข่าวเพื่อการสื่อสารข้อค้นพบหรือผลการศึกษาที่น่าสนใจของโครงการไปยังภาคีเครือข่ายเชิงยุทธศาสตร์ของโครงการฯ และ (3) การนำเสนอข้อมูลความต้องการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมระดับภูมิภาคที่ได้จากการดำเนินงานระยะที่ 1 เพื่อรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ข้อมูล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการพัฒนากลไกขับเคลื่อนติดตามการบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน

สำหรับโครงการฯ ระยะที่ 2 จะมีแนวทางหลักในการดำเนินงาน ดังนี้

(1) ทบทวนกระบวนการทำงานที่ผ่านมา โดยทบทวนกระบวนการเก็บข้อมูล, ทบทวนผลของประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการทบทวนสถานการณ์ การมองไปข้างหน้า และการหาช่องว่างของกลไก ววน ระดับพื้นที่ รวมทั้งทบทวนกระบวนการหาช่องว่างความรู้ระดับท้องถิ่น

(2) ออกแบบการขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่ โดยออกแบบกระบวนการทำงานและจัดทำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่ แบบมีส่วนร่วมกับผู้เกี่ยวข้องทั้งใน

6 ภูมิภาค โดยครอบคลุมภาคส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง คือ หน่วยบริหารจัดการทุน หน่วยงานในระบบ ววน ภาควิชาการ ภาคราชการ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน

(3) จัดทำและสังเคราะห์ข้อมูลความต้องการระดับพื้นที่ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม โดยจัดทำในกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งจะรวบรวมและจัดทำข้อมูลตามตัวชี้วัดในระดับจังหวัดตามประเด็น SDGs ใช้กระบวนการเดลฟายประยุกต์ (Adapted Delphi) กับผู้เชี่ยวชาญระดับภาคเพื่อจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความต้องการระดับพื้นที่ และวิเคราะห์ช่องว่างของการปฏิบัติการ ช่องว่างความรู้ในช่องว่างกลไก ของการบรรลุความต้องการระดับพื้นที่ รวมทั้งวิเคราะห์ช่องว่างความรู้ระดับพื้นที่เปรียบเทียบกับงานวิจัยในระบบ NRIIS

(4) จัดทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนต่างๆในพื้นที่ ตามกรอบ SDGs เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับนำไปเชื่อมโยงกับกลไก ววน ระดับพื้นที่ในอนาคต

(5) สื่อสารสาธารณะ โดยจัดทำสื่อเพื่อเผยแพร่ข้อมูลและประเด็นความต้องการระดับพื้นที่ เพื่อสื่อสารไปยังหน่วยงานในระบบ ววน และภาคีเครือข่ายเชิงยุทธศาสตร์ ที่จะช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนแผน ววน ระดับพื้นที่

ข้อค้นพบสำคัญของโครงการประกอบด้วย

ประการแรก ข้อสรุปความต้องการระดับพื้นที่ในปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2566) ที่ได้จากการระดมความคิดเห็นและการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการทั้ง 6 ภูมิภาค สามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มประเด็นได้ดังนี้

กลุ่มประเด็นแรกคือ**กลุ่มประเด็นความต้องการด้านสังคม** ซึ่งครอบคลุมปัญหาสังคมสูงวัย ปัญหาด้านการเข้าถึงและคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะส่วนที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ปัญหาความรุนแรงและอาชญากรรมสมัยใหม่ในทุกระดับ ปัญหาความเข้มแข็งของครอบครัวที่ส่งผลต่อพัฒนาการเด็กและปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน ปัญหาความมั่นคงทางอาหารและภาวะทุพโภชนาการ และปัญหาการรับมือกับภัยพิบัติของชุมชน

กลุ่มประเด็นต่อมา คือ **กลุ่มประเด็นความต้องการด้านเศรษฐกิจ** ครอบคลุมปัญหามูลค่าผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ กระทบรายได้เกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก ปัญหาเศรษฐกิจชุมชนที่ไม่เข้มแข็งขาดทักษะที่จำเป็นต่อความเป็นผู้ประกอบการและการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลง ปัญหาการไม่สามารถชำระหนี้สินระดับครัวเรือนทั้งในและนอกระบบได้ ปัญหาการเข้าถึงและจัดการทรัพยากรและสิทธิในการครอบครองที่ดิน

กลุ่มประเด็นต่อมา คือ **กลุ่มประเด็นความต้องการด้านสิ่งแวดล้อม** ครอบคลุมปัญหาของการทำเกษตรกรรมที่ไม่ยั่งยืนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ปัญหาการจัดการขยะระดับชุมชนที่ไม่ถูกต้องและมีระดับการรีไซเคิลต่ำ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้คนทางอ้อมผ่านภัยพิบัติด้านน้ำทั้งน้ำท่วมและน้ำแล้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรรมโดยตรง และปัญหามลพิษที่เกิดจากภาคอุตสาหกรรมและการคมนาคมขนส่ง

ประการที่สอง จากการระดมสมองกับผู้เกี่ยวข้องระดับภาคในการประชุมเชิงปฏิบัติการทั้ง 6 ครั้ง พบ **ช่องว่างในการปฏิบัติการในการบรรลุความต้องการของพื้นที่** จำนวน 6 ประการ ประกอบด้วย

- (1) การขาดการบูรณาการของการแก้ไขปัญหาระดับนโยบายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของการใช้ข้อมูลและความรู้ที่ถูกต้อง
- (2) การขาดกระบวนการรับฟังปัญหาและการมีส่วนร่วมจากพื้นที่ในการกำหนดโจทย์ของการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรการวิจัยที่ตอบสนองกับความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง
- (3) การขาดระบบการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยหรือผลิตองค์ความรู้ โดยใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่นเพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหาของตนเองอย่างยั่งยืน
- (4) การขาดการจัดการความรู้และจัดทำฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานภาคส่วนต่างๆในพื้นที่ได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากข้อมูลและงานวิจัยเพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน
- (5) หน่วยงานให้ทุนยังขาดระบบติดตามและสนับสนุนการทำวิจัยที่ช่วยหนุนเสริมเชิงบวกให้นักวิจัยสามารถทำงานได้อย่างมีคุณภาพและสร้างงานวิจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง
- (6) การขาดการสนับสนุนความรู้และเครื่องมือสำหรับการถ่ายทอดนวัตกรรมสู่ชุมชนเพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของพื้นที่และสามารถบริหารจัดการเองได้อย่างยั่งยืน

ประการที่สาม จากการวิเคราะห์ฐานข้อมูลระบบ ววน. เทียบกับความต้องการเชิงพื้นที่ พบว่า สถานะองค์ความรู้ในระบบ ววน. เปรียบเทียบกับความต้องการเชิงพื้นที่ที่มีความครอบคลุมในเชิงประเด็นของงานวิจัยพอสมควร กล่าวคือ ประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ที่ระบุไว้ส่วนใหญ่มีการทำวิจัยในประเด็นเหล่านั้น แต่ในเชิงพื้นที่ที่โครงการวิจัยเหล่านั้นทำการศึกษา มักมีลักษณะของการกระจายและไม่เป็นระบบ ทำให้การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเหล่านั้นเป็นไปได้ยาก ด้วยอาจเป็นเพราะโครงการเหล่านั้นมีลักษณะจำเพาะเจาะจงกับบริบทของพื้นที่ที่ศึกษา รวมถึงเป็นการวิจัยในประเด็นจำเพาะซึ่งเป็นเพียงส่วนเดียวในหลาย ๆ ประเด็นหากพิจารณาทั้งระบบ และหาได้มีการศึกษาอย่างเป็นระบบครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการที่จำเพาะเจาะจงกับพื้นที่หนึ่ง ๆ ไม่ จึงทำให้การนำผลจากการวิจัยไปใช้ต่อและขยายผลไปยังพื้นที่อื่นเป็นไปได้ยาก

ประการที่สี่ โครงการยังพบช่องว่างของงานวิจัยที่สำคัญได้ 3 ประเภทงานวิจัย ประเภทแรก คือ งานวิจัยในประเด็นที่มีความขัดแย้งและรัฐอาจเป็นคู่ขัดแย้ง ได้แก่ สิทธิมนุษยชน กระบวนการสันติภาพ สิทธิ การถือครองที่ดิน สิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ กระบวนการยุติธรรม อาชญากรรม ยาเสพติด ธรรมชาติขององค์กรภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ประเภทที่สองคือ งานวิจัยในประเด็นเชิงระบบ/โครงสร้างกฎกติกา เจเนอรัล นโยบาย โครงสร้างตลาด โครงสร้างอำนาจ ที่เกี่ยวข้องกับโอกาสทางเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำ และการดำเนินการโครงการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ประเภทที่สาม คือ งานวิจัยในประเด็นที่อาจมีหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการอยู่ เช่น ประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สิทธิมนุษยชน มลพิษทางอากาศและการจัดการขยะ เป็นต้น

โครงการวิจัยนี้มีข้อเสนอ 2 ชุดที่สำคัญ ดังนี้

ข้อเสนอชุดแรกคือ **ข้อเสนอในการปิดช่องว่างการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ความต้องการเชิงพื้นที่** ซึ่งมีรายละเอียดโดยสังเขปดังต่อไปนี้

- **ประการแรก ประเมินช่องว่างการวิจัยอย่างเป็นระบบเพื่อตอบโจทย์ความต้องการเชิงพื้นที่โดยละเอียด** โดยมีการดำเนินการอย่างน้อยสามขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นตอนที่หนึ่ง สกสว.และ/หรือหน่วยบริหารจัดการทุนควรทำงานกับนักวิชาการระดับชาติที่เกี่ยวข้องในประเด็นตามความต้องการเชิงพื้นที่ข้างต้น ในการกำหนดกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ของการแก้ไขปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่เหล่านั้น โดยกรอบแนวคิดดังกล่าว ควรระบุให้ได้ว่า เพื่อแก้ไขปัญหานี้ ต้องมีการจัดการกับปัญหาหรือต้องมียุทธศาสตร์ความรู้อะไรบ้างที่เกี่ยวข้องเพื่อคลายข้อจำกัดหรือสนับสนุนการแก้ไขปัญหาตามประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่นั้น
 - ขั้นตอนที่สอง ประเมินสถานะของปัจจัยตามกรอบแนวคิดของการแก้ไขปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่ ในระดับภาคและจังหวัด เพื่อเป็นเครื่องชี้ว่า จังหวัดใดหรือภาคใดปัจจัยนั้นมีสถานะอย่างไร หากมีสถานะที่ดีอยู่แล้วอาจไม่จำเป็นต้องมีการทำวิจัย หากมีสถานะที่ไม่ดีอาจต้องมีการทำวิจัยเพิ่มเติมเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
 - ขั้นตอนที่สาม กำหนดประเด็นวิจัยสำหรับจังหวัดหรือภาคนั้นที่สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่นั้น พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานวิจัยในพื้นที่หรือหน่วยงานวิจัยอื่น ๆ ที่สนใจ
- **ประการที่สอง ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ เพื่อผสมผสานข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง** หน่วยงานเหล่านี้ได้แก่ สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น เพื่อให้เห็นสถานะของการวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องได้ชัดเจนยิ่งขึ้นอันจะทำให้การกำหนดประเด็นการวิจัยมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น
- **ประการที่สาม เพิ่มเติมการวิจัยในประเด็นทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการแก้ไขปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่** เนื่องจากในปัจจุบันการวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งมีความสำคัญอยู่แล้ว แต่ความเข้าใจบริบทสังคมและพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาเช่นกัน
- **ประการที่สี่ มีการกำหนดโปรแกรมหรือประเด็นวิจัยที่เปิดโอกาสให้มีการทำวิจัยในประเด็นที่มีการประเมินการทำงานของภาครัฐ และการวิพากษ์นโยบายภาครัฐ** รวมถึงกำหนดเงื่อนไขของผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับโครงการที่เหมาะสมโดยผนวกให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังควรมีหมวดของทุนวิจัยที่มีความยืดหยุ่น

สามารถให้ทุนประเมินหรือวิพากษ์โครงการของภาครัฐได้ทันเหตุการณ์ เพื่อให้เกิดข้อมูลทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและตอบโจทย์การพัฒนาที่ยั่งยืน

ข้อเสนอชุดที่สองคือ **ข้อเสนอการขับเคลื่อนกลไกวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่** เป้าหมายของข้อเสนอนี้มี 3 ประการประกอบด้วย

- สร้างกระบวนการรับฟังความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญ กำหนดวาระของการพัฒนาพื้นที่ ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผล
- ส่งต่อความต้องการและวาระการพัฒนาพื้นที่ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตและใช้ประโยชน์ความรู้เพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาและหาทางออกให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่
- สร้างกระบวนการพูดคุยและปรึกษาหารือร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น

การจะบรรลุเป้าหมายข้างต้นจะต้องเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก ระบบ ววน. พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดระบบสนับสนุนต่าง ๆ

(1) ระบบสนับสนุนการทำวิจัยท้องถิ่นซึ่งครอบคลุมระบบการให้ทุนสนับสนุน การสร้างศักยภาพ การติดตามประเมินผลและการเสริมพลังและการสร้างการมีส่วนร่วม

(2) ระบบการติดตามผลการดำเนินงานวิจัยและความรู้ไปใช้ประโยชน์ และ

(3) ระบบสื่อสารความรู้และงานวิจัย

การขับเคลื่อนกลไกวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ จะมีศักยภาพในการสร้างผลกระทบให้กับภาคใต้ชายแดน เหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ มากกว่าภาคอื่นเนื่องจากมีสถานะตัวชี้วัดด้านการพัฒนาค่อนข้างต่ำกว่าโดยเปรียบเทียบ อย่างไรก็ตามหากมองในเชิงศักยภาพในการขับเคลื่อนโดยพิจารณาจากจำนวนของสถาบันอุดมศึกษาในภาค ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและใต้จะมีอัตราการมหาวิทยาลัยต่อจังหวัดสูงที่สุด ในเชิงการดำเนินการ ภาคใต้ชายแดน เหนือและตะวันออกเฉียงเหนือจะมีข้อจำกัดในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากกว่าภาคอื่น ๆ จึงต้องมีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นมากกว่าการรับฟังผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และในเชิงอัตราการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ในผู้ใหญ่ พบว่า ภาคเหนือและใต้ชายแดนมีสัดส่วนที่สูงมาก และมีนัยยะว่า กระบวนการขับเคลื่อน ววน. ต้องมองถึงการสื่อสาร รับฟังความเห็นและขับเคลื่อนในแบบที่ไม่ทิ้งคนกลุ่มนี้ไว้ข้างหลังด้วย

นอกจากนี้โครงการยังมีการสื่อสารข้อค้นพบจากโครงการเป็นอินโฟกราฟิกส์ (infographic) และทำฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในทุกภาคสำหรับการดำเนินการระยะต่อไปด้วย ในส่วนของการสื่อสารข้อค้นพบในรูปแบบ infographic นั้น มีจำนวนทั้งสิ้น 14 ชิ้นผ่านทางเว็บไซต์และ Facebook Page ของ SDG Move โดยมีการเข้าถึง infographic ผ่านเว็บ sdgmove.com โดยเฉลี่ยจำนวน 792 ครั้งต่อชิ้น และเข้าถึงผ่าน Facebook Page: SDG Move TH โดยเฉลี่ยจำนวน 13,607 ครั้งต่อชิ้น ส่วนฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญนั้น มีการ

รวบรวมข้อมูล และการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญในพื้นที่ตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยทั้ง 6 ภาค มีจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 225 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคม 168 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐกิจ 74 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสิ่งแวดล้อม 79 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสันติภาพและธรรมาภิบาล 41 ท่าน และจะมีการพัฒนาฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญนี้ต่อไปในอนาคต

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
บทคัดย่อ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ค
สารบัญ	ณ
สารบัญภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 หลักการและเหตุผล.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	5
1.3 แนวทางการดำเนินงาน	5
1.4 ขอบเขตการดำเนินงาน	8
1.4.1 บทบาทการดำเนินงาน.....	8
1.4.2 ระยะเวลาการดำเนินงาน	10
1.4.3 พื้นที่ดำเนินงาน.....	10
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ (output).....	10
1.6 ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ (outcome).....	11
1.7 ตัวชี้วัดความสำเร็จ	11
1.8 แผนการดำเนินงาน	12
บทที่ 2 กรอบแนวคิดและกรอบวิธีการศึกษา.....	14
2.1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs).....	14
2.2 กระบวนการมองอนาคต (Foresight).....	21
2.3 กรอบวิธีการศึกษา (Methodological Framework)	24
2.4 รูปแบบเครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	27
2.5 สรุป.....	28

บทที่ 3 กระบวนการและผลลัพธ์ของโครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (Area needs) ระยะที่ 1	29
3.1 การสำรวจสถานการณ์ (Horizon Scanning)	30
3.2 การทำกระบวนการเดลฟาย (Delphi) แบบประยุกต์	31
3.3 การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยใช้กระบวนการมองอนาคต (Foresight Workshop)	32
3.4 การศึกษาและวิเคราะห์ช่องว่างทางด้านความรู้และระบบความรู้	33
3.5 ผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการระดับพื้นที่ในแต่ละภาคของโครงการระยะที่ 1	34
บทที่ 4 การทบทวนลำดับความสำคัญของประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ของแต่ละภาค	40
4.1 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการศึกษาในปีที่ 1	40
4.1.1 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคเหนือ	41
4.1.2 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	44
4.1.3 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคกลาง	47
4.1.4 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคตะวันออก	50
4.1.5 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคใต้	54
4.1.6 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคใต้ชายแดน	57
บทที่ 5 การประชุมเชิงปฏิบัติการคั่นข้อมูลการศึกษาระยะที่ 1 และระดมความเห็น	61
5.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการคั่นข้อมูลการศึกษาในระยะที่ 1 กับผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาประเด็นความต้องการของพื้นที่	61
5.1.1 วันและเวลาการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการทั้ง 6 ภาค	61
5.1.2 กระบวนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ	62
5.1.3 สรุปจำนวนผู้เข้าร่วมการประชุม	63
5.2 สรุปผลการประชุมระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อยในภาคย่อยของทั้ง 6 พื้นที่	63
5.2.1 ภาคกลาง	63
5.2.2 ภาคใต้ตอนบน	66
5.2.3 ภาคใต้ชายแดน	71
5.2.4 ภาคเหนือ	76
5.2.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	79

5.2.6 ภาคตะวันออก	82
5.3 การสังเคราะห์ผลลัพธ์จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	86
5.3.1 ประเด็นงานวิจัยที่ควรมีเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการระดับพื้นที่	86
5.3.2 หน่วยงานภาคส่วนต่างๆที่มีบทบาทร่วมขับเคลื่อนระบบ ววน. ระดับพื้นที่	89
5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน. ระดับพื้นที่	91
5.4 สังเคราะห์ประเด็นความต้องการที่สำคัญของพื้นที่จากความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับพื้นที่.....	94
5.4.1 กลุ่มประเด็นความต้องการด้านสังคม	94
5.4.2 กลุ่มประเด็นความต้องการด้านเศรษฐกิจ	100
5.4.3 กลุ่มประเด็นความต้องการด้านสิ่งแวดล้อม	104
5.5 วิเคราะห์ช่องว่างในการปฏิบัติการด้านความรู้ในการบรรลุความต้องการของพื้นที่	106
บทที่ 6 การวิเคราะห์ช่องว่างความรู้ในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเทียบกับความต้องการเชิงพื้นที่	108
6.1 บทนำ.....	108
6.2 ทบทวนลำดับของประเด็นสำคัญจากความต้องการเชิงพื้นที่.....	108
6.2.1 ภาคเหนือ.....	109
6.2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	110
6.2.3 ภาคกลาง	111
6.2.5 ภาคใต้.....	113
6.2.6 ภาคใต้ชายแดน	114
6.3 สรุปรวบรวมข้อมูลงานวิจัยของระบบวิทยาศาสตร์ วิจัย นวัตกรรม (ระบบ ววน.)	118
6.3.1 ประเด็นด้านเกษตรกรรม	119
6.3.2 ประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	130
6.3.3 ประเด็นด้านการจัดการน้ำ ภัยแล้ง อุทกภัยและภัยพิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำ.....	135
6.3.4 ประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	138
6.3.5 ประเด็นด้านการศึกษา	141
6.3.6 ประเด็นด้านธรรมาภิบาล ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้.....	144

6.3.7 ประเด็นการรีไซเคิล การจัดการขยะ และกากอุตสาหกรรม.....	148
6.3.8 ประเด็นความเหลื่อมล้ำ เศรษฐกิจถดถอยและหดตัว.....	151
6.4 ช่องว่างการวิจัยและข้อสังเกตที่เกี่ยวข้อง	155
6.4.1 เกษตรกรรม	155
6.4.2 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	157
6.4.3 การจัดการน้ำ ภัยแล้ง อุทกภัยและภัยพิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำ	158
6.4.4 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ.....	159
6.4.5 การศึกษา.....	159
6.4.6 ธรรมาภิบาล ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	160
6.4.7 การรีไซเคิล การจัดการขยะและกากอุตสาหกรรม.....	162
6.4.8 ความเหลื่อมล้ำ เศรษฐกิจถดถอยและหดตัว.....	163
6.5 ข้อเสนอการปิดช่องว่างการวิจัยเพื่อตอบสนองต่อความต้องการเชิงพื้นที่.....	164
บทที่ 7 (ร่าง) ข้อเสนอการขับเคลื่อนกลไกวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ระดับพื้นที่.....	167
7.1 เป้าหมายการดำเนินงาน (Objectives).....	168
7.2 แนวทางการดำเนินงาน (Strategic Directions).....	168
7.3 ผลลัพธ์ที่ควรเกิดขึ้น (Key Results).....	169
7.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders).....	170
7.5 ระบบสนับสนุนกลไก ววน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ (Supporting Systems).....	172
7.5.1 ระบบสนับสนุนการทำวิจัยท้องถิ่น	172
7.5.2. ระบบการติดตามผลการดำเนินงานวิจัยและความรู้ไปใช้	173
7.5.3 ระบบสื่อสารความรู้และงานวิจัย	174
7.6 การวิเคราะห์ศักยภาพด้าน ววน ของพื้นที่.....	175
7.6.1 ศักยภาพในการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Impact).....	175
7.6.2 ศักยภาพในการขับเคลื่อน	176
บทที่ 8 การจัดทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย และผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ตามกรอบ SDGs	180

8.1 การจัดทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ตามกรอบ SDGs .	180
8.1.1 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคเหนือ	180
8.1.2 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	185
8.1.3 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคกลาง.....	197
8.1.4 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคตะวันออก.....	204
8.1.5 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคใต้.....	209
8.1.6 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน	214
บทที่ 9 การสื่อสารและการเผยแพร่กิจกรรมของโครงการ	220
9.1 แผนการจัดทำสื่อนำเสนอและการเผยแพร่.....	220
9.2 ผลการจัดทำสื่อนำเสนอและการเผยแพร่	222
9.2.1 ผลการผลิตสื่อนำเสนอที่ใช้ในการเผยแพร่.....	222
9.2.2 สถิติการเข้าถึงสื่อนำเสนอ	229
ภาคผนวก	231
1. ความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับพื้นที่ (Area-Need) จากการศึกษาโครงการปีที่ 1....	231
2. รายชื่องานวิจัยที่สอดคล้องกับประเด็นความต้องการร่วมเชิงการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ	261

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แผนภาพแนวคิด 3 เสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืนแบบต่าง ๆ	16
ภาพที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมาย.....	18
ภาพที่ 3 การจัดกลุ่มเป้าหมาย SDGs เป็น 5P	19
ภาพที่ 4 Future Cone กับอนาคตที่หลากหลาย (Voros 2017)	22
ภาพที่ 5 กรอบวิธีการศึกษาปีที่ 1	24
ภาพที่ 6 กรอบวิธีการศึกษาปีที่ 2	26
ภาพที่ 7 แพลตฟอร์มที่มีอยู่ในปัจจุบันและมีศักยภาพที่จะทำหน้าที่ดังกล่าว	175
ภาพที่ 8 ภาพรวมหน้าการเผยแพร่เนื้อหาในรูปแบบบล็อกโพสต์บนเว็บไซต์ www.sdgmovement.com.....	227
ภาพที่ 9 ตัวอย่างหน้าการเผยแพร่เนื้อหาในรูปแบบบล็อกโพสต์บนเว็บไซต์ www.sdgmovement.com.....	227
ภาพที่ 10 ตัวอย่างหน้าการเผยแพร่ในรูปแบบโพสต์ข้อความพร้อมภาพประกอบบนเฟซบุ๊คเพจ SDG Move TH	228
ภาพที่ 11 ตัวอย่างชุดภาพอินโฟกราฟิกในรูปแบบ PDF File และ PNG File สำหรับเผยแพร่ (รูปภาพสื่อนำเสนอทั้งหมดอยู่ในภาคผนวก).....	228

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 คณะนักวิจัยของแต่ละภาค	29
ตารางที่ 2 ประเด็นสำคัญของพื้นที่ทั้ง 6 ภาค	35
ตารางที่ 3 ประเด็นสำคัญที่นำมาหารือในการประชุมเชิงปฏิบัติการ	37
ตารางที่ 4 กลุ่มประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ร่วมของทุกภาค	38
ตารางที่ 5 ตารางเปรียบเทียบประเด็นสำคัญระหว่างภาค	116
ตารางที่ 6 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคเหนือ	181
ตารางที่ 7 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	186
ตารางที่ 8 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคกลาง	198
ตารางที่ 9 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคตะวันออก	205
ตารางที่ 10 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคใต้	210
ตารางที่ 11 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน	215
ตารางที่ 12 ปฏิทินกำหนดประเด็นการเผยแพร่ตลอดระยะเวลาโครงการ	220
ตารางที่ 13 สื่อนำเสนอที่ได้ทำการผลิตและเผยแพร่แล้วในรอบการรายงานปัจจุบัน (ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 27 มกราคม 2566)	222
ตารางที่ 14 จำนวนการเข้าถึงเนื้อหาที่เผยแพร่บนช่องทางเว็บไซต์ และเฟซบุ๊คเพจ	229

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การจัดทำแผนวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์งานวิจัยของประเทศ เพราะเป็นแผนที่กำหนดยุทธศาสตร์ของการวิจัย อาจจะส่งผลต่อวิธีจัดสรรงบประมาณการวิจัยที่มีจำกัดให้เกิดผลประโยชน์ต่อประเทศอย่างสูงสุด หากพิจารณาจากร่างแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย นวัตกรรม พ.ศ. 2566 – 2570 แผนดังกล่าวมีเป้าประสงค์ เพื่อให้คนไทยมีสมรรถนะและทักษะสูงด้านวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม เพียงพอในการพลิกโฉมประเทศให้ยกระดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน ให้เศรษฐกิจไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้วยเศรษฐกิจสร้างคุณค่าและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพิ่มความมั่นคงของเศรษฐกิจทางภาคและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนพร้อมสู่อนาคต โดยการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม และให้สังคมไทย มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ปัญหาท้าทายของสังคมและสิ่งแวดล้อมปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลกโดยการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อบรรลุผลดังกล่าว แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2566 – 2570 จึงกำหนดให้มียุทธศาสตร์สี่ด้าน ประกอบด้วย**ยุทธศาสตร์ที่หนึ่ง** การพัฒนาเศรษฐกิจไทยด้วยเศรษฐกิจสร้างคุณค่าและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ให้มีความสามารถในการแข่งขันและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนพร้อมสู่อนาคต โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม **ยุทธศาสตร์ที่สอง** การยกระดับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถแก้ไขปัญหาท้าทายและปรับตัวได้ทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม **ยุทธศาสตร์ที่สาม** การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมระดับขั้นแนวหน้าที่ก้าวหน้าล้ำยุค เพื่อสร้างโอกาสใหม่และความพร้อมของประเทศในอนาคต **ยุทธศาสตร์ที่สี่** การพัฒนากำลังคนและสถาบันด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นฐานการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแบบก้าวกระโดดและยั่งยืน โดยใช้วิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

แผนและยุทธศาสตร์ข้างต้น มุ่งหมายให้เกิดผลกระทบในภาพรวม หลายประการ มีอยู่สามประการที่เกี่ยวข้องกับโครงการนี้คือ **หนึ่ง** ประเทศไทยมีอันดับดัชนีความยั่งยืน (SDG Index) ที่สูงขึ้นอยู่ในอันดับ 35 อันดับแรก **สอง** สังคมไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนเป้าหมาย มีความตระหนักรู้ในความสำคัญประโยชน์และคุณค่าจากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ **สาม** กำลังคนของประเทศมีผลิตภาพและศักยภาพสูงขึ้นด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประเทศ สามเรื่องนี้มีความเกี่ยวข้องกันอย่างยิ่ง เพราะว่าหาก สังคมไทยตระหนักถึงการ ใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เพิ่มขึ้นรวมถึงมีศักยภาพสูงขึ้นด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีการวิจัยและนวัตกรรม น่าจะมีผลอย่างสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนได้

ดัชนีความยั่งยืนหรือ SDG Index เป็นดัชนีที่จัดทำขึ้นโดยเครือข่ายวิชาการระดับโลก Sustainable Development Solutions Network (SDSN) ที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์การสหประชาชาติ และทำการจัดอันดับประเทศต่างๆ ในด้านความยั่งยืนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับการจัดอันดับ โดยในปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 44 จาก 163 ประเทศ ซึ่งแม้ว่าจะอันดับตกลงมาหนึ่งอันดับจากปีก่อน แต่ก็ยังเป็นอันดับที่สามของประเทศในทวีปเอเชียและอันดับหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อวิเคราะห์ลงไปในระดับตัวชี้วัดที่ยังมีสถานะวิกฤตหรือ วิกฤตมาก จะพบว่า ตัวชี้วัดเหล่านั้นมักเป็นตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกษตรกรรมที่ไม่ยั่งยืน การทำประมงที่ไม่ยั่งยืน การจัดการของเสียจากเทศบาล มลพิษทางน้ำ การลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นต้น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน สิทธิแรงงาน และเสรีภาพสื่อ อัตราการตายบนท้องถนน และปัญหาเชิงโครงสร้าง เช่น การคอร์รัปชัน จำนวนที่นั่งในรัฐสภาของผู้หญิง สัดส่วนรายจ่ายด้านการวิจัยและนวัตกรรม สัดส่วนรายจ่ายของรัฐบาลด้านสุขภาพและการศึกษา เป็นต้น แม้ว่าหลายปัญหาข้างต้นจะต้องอาศัยนโยบายของรัฐในการแก้ปัญหา และหลายนโยบาย ต้องอาศัยการขับเคลื่อนระดับพื้นที่เพื่อแก้ปัญหา เช่น นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม สิทธิเสรีภาพ และความปลอดภัยทางถนนและความปลอดภัยในเขตเมือง หรือการมีดัชนีความยั่งยืนระดับจังหวัดก็อาจเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ช่วยให้ประเทศสามารถ ระบุได้ว่า ปัญหาด้านความยั่งยืนในประเทศนั้น อยู่ในจุดใดและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาโดยใช้วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สังคมที่ตระหนักถึงการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ การวิจัย และนวัตกรรม รวมถึงกำลังคนที่มีความสามารถสูงในระดับพื้นที่ จะมีความสำคัญในกระบวนการขับเคลื่อน สถานะความยั่งยืนของประเทศหลายประการดังนี้

ประการแรก เป็นที่ทราบกันดีว่าข้อมูลด้านการพัฒนาโดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม และสังคมของประเทศไทยมีปัญหาด้านคุณภาพ ความครอบคลุมและความทันสมัย การที่ประเทศมีสังคมและประชาชนที่มีทักษะและต้องการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม จะช่วยเพิ่มโอกาสในการที่แต่ละพื้นที่จะมีผู้คนที่มีความรู้มาช่วยกันทำข้อมูล เพื่อเติมเต็มข้อมูลทางการในแต่ละพื้นที่และทำให้ภาพสถานการณ์ความยั่งยืนของแต่ละพื้นที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

ประการที่สอง ข้อมูลสถิติของประเด็นการพัฒนาที่หลากหลายมาอย่างประเดิมเป้าหมาย SDGs นั้น มิได้สามารถเปรียบเทียบกันได้โดยตรงจากข้อมูลว่าประเด็นด้านใดมีความสำคัญมากกว่ากัน แม้ว่ารัฐมักยกประเด็นเศรษฐกิจเป็นประเด็นสำคัญกว่าประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมก็ตาม ในสถานการณ์เช่นนี้เราต้องการการมีส่วนร่วมจากประชาชนในพื้นที่ในการร่วมประเมินประเด็นที่มีความสำคัญที่เป็นความต้องการของพื้นที่ ดังนั้นการผลักดันให้เกิดสังคมที่ตระหนักถึงความสำคัญของวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้ประชาชนในพื้นที่ที่เข้ามามีส่วนร่วมมีการประเมินและให้ความเห็นอย่างมี

วิจารณ์ญาณบนฐานของข้อมูล ในประเด็นสำคัญที่เป็นความต้องการด้านการพัฒนา และความต้องการด้าน วรรณ. ของพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนได้

ข้อมูลสองส่วนข้างต้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อระบบวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม (วรรณ.) และเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ในฐานะ หน่วยงานที่จัดทำแผนวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ ซึ่งจะช่วยให้ได้รับข้อมูลความต้องการ ทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และความต้องการด้าน วรรณ. ระดับพื้นที่ที่ชัดเจน เป็นปัจจัยนำเข้าที่เป็น ประโยชน์ส่วนหนึ่งของการกำหนดทิศทาง ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมใน อนาคต รวมถึงเป็นข้อมูลในการติดตามการขับเคลื่อนแผนด้าน วรรณ. ฉบับปัจจุบันในระดับพื้นที่ด้วย

ประการที่สาม ดังที่กล่าวข้างต้น หลายประเด็นเป็นประเด็นที่ไม่สามารถผลักดันการแก้ไขปัญหาจาก ระดับนโยบายได้และต้องการการผลักดันในระดับพื้นที่ การผลักดันให้เกิดสังคมที่ตระหนักถึงการใช้ประโยชน์ จากวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จะช่วยให้การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหานั้นอยู่บนฐานความรู้และ ข้อมูล ซึ่งน่าจะมีโอกาสให้เกิดความสำเร็จยิ่งขึ้นและกลไกระดับพื้นที่เพื่อการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรมซึ่งเชื่อมประสานภาคส่วนที่หลากหลาย ทั้งรัฐ เอกชน ประชาสังคม ภาควิชาการ และ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ที่มีความเข้าใจเป้าหมาย ความต้องการด้านการพัฒนา และความต้องการด้าน วรรณ. ใน ระดับพื้นที่ที่สอดคล้องกัน สามารถทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนโดยใช้ วรรณ.ได้ จะมีส่วน สำคัญในการสร้างผลกระทบตามที่ต้องการตามที่ระบุไว้ในร่างแผน วรรณ. ข้างต้น และสามารถยกระดับดัชนี ความยั่งยืนของประเทศไทยได้

ในการดำเนินงานของโครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการ พัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ระยะที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2564 – 2565 ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นกระบวนการจัดทำข้อมูล ความต้องการ และแนวทางการพัฒนา วรรณ. ระดับพื้นที่แบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายการพัฒนา รวบรวม ข้อมูลจากฐานรากขึ้นสู่บน (bottom up planning) เพื่อหาช่องว่างความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมในระดับพื้นที่เพื่อบูรณาการเข้ากับแผนการพัฒนาระดับต่างๆ ของประเทศ ทั้งเป้าหมายการพัฒนา ที่ยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนพัฒนา ภูมิภาค กลุ่มจังหวัด และจังหวัด ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของพื้นที่ ให้เป็นแนวทางในการพัฒนา วรรณ. ที่ใช้ขับเคลื่อนการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งในระดับนโยบายและระดับพื้นที่ สนับสนุนการ ขับเคลื่อน แผน วรรณ. เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ รวมถึงเป็นเครื่องมือ/กลไกในเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน ท้องถิ่น และพื้นที่ในการแก้ไขปัญหาของตนเองบนฐานข้อมูล องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ใน 6 ภูมิภาคนั้น พบว่า ยังมีช่องว่างระหว่างความต้องการด้านการพัฒนากับสถานะองค์ความรู้ด้าน วรรณ. ใน ระดับพื้นที่หลายประเด็น

ในด้านเศรษฐกิจภูมิภาค ปัญหาด้านการเกษตรยังคงเป็นประเด็นสำคัญของทุกภูมิภาค การส่งเสริม การเกษตรที่เป็นมิตรต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การเพิ่มมูลค่า การพัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรด้วย วรรณ. ด้าน สังคม ประเด็นร่วมของภูมิภาคคือ การพัฒนาการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น การปกครองที่มีธรรมาภิ

บาล ยุติธรรม และส่งเสริมสันติภาพ กระจายอำนาจออกจากศูนย์กลาง *ด้านสิ่งแวดล้อม* ต้องการให้มีการแก้ไขปัญหาล้างสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ ทั้งปัญหามลพิษทางอากาศ ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรน้ำ การจัดการขยะ เมืองยั่งยืน ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ ประเด็นสำคัญที่ทุกพื้นที่เล็งเห็นความสำคัญ คือ ความต้องการเทคโนโลยีที่ทันสมัยโดยเฉพาะข้อมูลขนาดใหญ่ (Big data) ระดับพื้นที่ ที่จะ เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาและแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ทั้งการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการน้ำ ภัยแล้ง ภัยพิบัติ เป็นต้น ทั้งนี้ การวิเคราะห์การให้ทุนสนับสนุน การวิจัยของระบบ ววน. ในปี 2563-2564 ที่ผ่านมา ตามกรอบ SDGs พบว่า มีความสอดคล้องกับ SDGs แต่ ละเป้าหมายที่ไม่สมดุลนัก โดยเน้นส่งเสริมไปที่ด้านเศรษฐกิจ สุขภาพ อุตสาหกรรมและนวัตกรรม และการ พัฒนาเมืองเป็นส่วนใหญ่ แต่ให้ความสำคัญน้อยกว่าในด้านความยากจน ความเหลื่อมล้ำ ความเท่าเทียมทาง เพศสภาพ สิ่งแวดล้อม สันติภาพและสิทธิมนุษยชน และความร่วมมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

นอกเหนือจากนี้แล้ว ข้อเสนอแนะและข้อมูลช่องว่างความรู้ของระบบ ววน. ในระดับพื้นที่ รวมถึง ข้อเสนอแนะประเด็นการพัฒนาสำคัญของแต่ละภูมิภาค ซึ่งเป็นข้อมูลจากการทำงานในระยะที่ผ่านมา จะเป็น จุดเริ่มต้นในการขับเคลื่อนเครือข่าย ววน. โดย สกสว. ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับ พื้นที่ต่อไป รวมถึงข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานในเชิงพื้นที่ของ สกสว. โดยเฉพาะสำนักกล ยุทธ์แผนและงบประมาณ และกลุ่มภารกิจการพัฒนา ววน. ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม เชิงพื้นที่ และลดความ เหลื่อมล้ำด้วย ซึ่งในการดำเนินโครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการ พัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนระยะที่ 2 จะเน้นไปที่การติดตามข้อมูลสถานะช่องว่างความรู้ด้าน ววน. และความ ต้องการด้านการพัฒนาในระดับพื้นที่ให้มีความเป็นปัจจุบัน สังเคราะห์ตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเชื่อมโยงข้อมูลฐานราก (bottom up) ไปสู่การจัดทำทิศทางนโยบาย และการขับเคลื่อนแผนด้าน ววน. พ.ศ. 2566 - 2570 รวมถึงการสื่อสารข้อมูลสถานะองค์ความรู้ เครือข่ายของระบบ ววน. ในระดับภูมิภาคให้ มากขึ้น โดยเฉพาะกับกรมการศึกษาดูต่าง การสื่อสารสถานะและความต้องการด้าน ววน. ในระดับพื้นที่กับ หน่วยงานในระบบ ววน. ทั้ง PMU มหาวิทยาลัย และหน่วยงานระดับกรมที่มีการทำงานในระดับพื้นที่ เพื่อให้ การพัฒนาการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมในพื้นที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งสอดคล้องกับ ความ ต้องการของพื้นที่มากขึ้น

ขณะเดียวกันจะจัดเวทีประชุมนำเสนอข้อมูลความต้องการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม ระดับภูมิภาค เพื่อรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ผู้ทรงคุณวุฒิ เครือข่ายนักวิจัย ผู้แทนของหน่วยงานในระบบ ววน. ในพื้นที่ (สถาบันการศึกษา, หน่วยงานวิจัย) ผู้แทน หน่วยงานราชการ ผู้นำชุมชน องค์กรภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคเอกชนในพื้นที่ และระดมความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมาและในระยะต่อจากนี้ รวมถึงแลกเปลี่ยน เรียนรู้และเสนอแนะแนวทางพัฒนากลไกขับเคลื่อนและติดตามการบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและ

นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนร่วมกับเครือข่าย strategic partners ในพื้นที่ และพัฒนาไปสู่การมี consortium ของระบบ ววน. ในระดับพื้นที่ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) ติดตามข้อมูลสถานะช่องว่างความรู้ด้าน ววน. และความต้องการด้านการพัฒนาในระดับพื้นที่ให้มีความเป็นปัจจุบัน สังเคราะห์ตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเชื่อมโยงข้อมูลฐานราก (bottom up) ไปสู่การจัดทำทิศทางนโยบาย และการขับเคลื่อนแผนด้าน ววน. พ.ศ. 2566 – 2570
- 2) สื่อสารข้อค้นพบ บทสังเคราะห์ หรือผลการศึกษาที่น่าสนใจ รวมถึงข้อมูลสถานะองค์ความรู้และความต้องการด้าน ววน. ในระดับพื้นที่ในรูปแบบบทความ/จดหมายข่าวไปยังเครือข่าย strategic partners หน่วยงานในระบบ ววน. หน่วยงานระดับนโยบาย และต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง
- 3) จัดเวทีประชุมนำเสนอข้อมูลความต้องการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมระดับภูมิภาคที่ได้จากการดำเนินงานระยะที่ 1 เพื่อรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมาและในระยะต่อจากนี้ รวมถึงแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสนอแนะแนวทางพัฒนากลไกขับเคลื่อนและติดตามการบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนร่วมกับเครือข่าย strategic partners ในพื้นที่

1.3 แนวทางการดำเนินงาน

ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2563 – 2564) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ได้สนับสนุนงบประมาณและดำเนินการร่วมกับศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในการจัดทำรายงานสถานการณ์และความต้องการด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมระดับพื้นที่ (area-needs) ในระดับภูมิภาค จำนวน 6 ภาค โดยในปี 2563 ดำเนินการภายใต้โครงการ Foresight การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์และการสร้างฉันทันเพื่อสนับสนุนการทำแผนวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) และในปี 2564 ดำเนินการภายใต้โครงการโครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ระยะที่ 1 ซึ่งข้อมูลที่ได้ถูกใช้เป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลนำเข้าสำหรับการจัดทำ (ร่าง) แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) พ.ศ. 2566 – 2570 นอกจากนี้โครงการในปี 2564 นั้นมีส่วนที่เพิ่มขึ้นมาจากโครงการในปี 2563 คือการทดลองจัดทำข้อมูล area needs ระดับกลุ่มจังหวัดต่อเนื่องจากการทำระดับภาค และที่สำคัญ

คือ มีการทำงานร่วมกับทีมภาคในการขับเคลื่อนให้เกิดกลไกวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ระดับพื้นที่เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนขึ้นเพื่อเป็นกลไกนำร่องไปสู่การขับเคลื่อน ววน. ระดับพื้นที่ต่อไป

กระบวนการได้มาซึ่งข้อมูล area needs ในปี 63 และ 64 นั้นเป็นการดำเนินการที่ต่อยอดกันมาตลอด 2 ปี โดยในการดำเนินการยังคงใช้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นตัวตั้ง โดยปรับมาใช้กรอบ 3P ที่ครอบคลุมประเด็นสังคม (People) เศรษฐกิจ (Prosperity) สิ่งแวดล้อม (Planet) ส่วนประเด็นด้านสันติภาพและสิทธิมนุษยชน (Peace) ความร่วมมือ (Partnership) และเทคโนโลยี (Technology) นั้นถูกแทรกเข้าไปใน 3P เนื่องจาก 3 ประเด็นดังกล่าวในภาพรวมอาจมีประเด็นค่อนข้างน้อย (เว้นแต่ได้ขยายแดนที่ยกประเด็นสันติภาพและสิทธิมนุษยชน (Peace) ขึ้นมาเป็นอีกมิติหนึ่ง นอกจากนี้ยังคงใช้กระบวนการลักษณะเดิมในการจัดทำข้อมูล area needs กล่าวคือ มีการจัดทำข้อมูลสถานการณ์สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมระดับภาค โดยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิ งานวิจัย และแผนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เป็นแหล่งข้อมูล ในบางภาคมีการปรึกษาหารือกับชุมชนและภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดชุดของสถานการณ์ทั้ง 3 มิติของภาค จัดทำแต่ละประเด็นเป็นข้อมูล 1 หน้า แล้วส่งแบบฟอร์มสำรวจข้อมูลออนไลน์ให้ผู้เชี่ยวชาญพื้นที่จากภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในรอบแรก แล้วจึงจัดลำดับความสำคัญของประเด็นเหล่านั้นในการทำแบบสำรวจรอบสอง โดยให้มีการประเมินความรุนแรงผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบายของรัฐบาลสำหรับปัญหานั้นแล้วนำคะแนนจากการประเมินมาจัดลำดับประเด็นสำคัญของภาค ทั้งแยกมิติทั้ง 3 มิติ และจัดอันดับในภาพรวม จากนั้นจึงดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ ร่วมกันกำหนดภาพอนาคตที่ต้องการบนฐานของประเด็นที่สำคัญของภาค (visioning) ระดมสมองเกี่ยวกับทิศทางเชิงยุทธศาสตร์เพื่อนำไปสู่ภาพอนาคตนั้น (backcasting) และทรัพยากรและองค์ความรู้ด้านการวิจัยที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ดังกล่าว จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ช่องว่างความรู้ (knowledge gap) ในเบื้องต้นของพื้นที่ จากฐานข้อมูลการวิจัยในระบบ NRIIS เทียบกับประเด็น SDGs และความต้องการเชิงพื้นที่

โครงการที่จะดำเนินการในปัจจุบัน จะดำเนินการดังนี้

- (1) **ทบทวนกระบวนการทำงานที่ผ่านมา:** ทบทวนข้อมูลที่ได้จากระยะที่สอง ทบทวนกระบวนการเก็บข้อมูล ทบทวนการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการทบทวนสถานการณ์ มองไปข้างหน้าและหาช่องว่างของกลไก ววน. ระดับพื้นที่ และทบทวนกระบวนการหาช่องว่างความรู้ระดับท้องถิ่น และออกแบบกระบวนการและจัดทำระบบต้นแบบในการติดตามสถานการณ์ความต้องการระดับพื้นที่ (area needs) ตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และช่องว่างด้านความรู้ (knowledge gap) ระดับท้องถิ่น
- (2) **ออกแบบการขับเคลื่อนกลไก ววน. ระดับพื้นที่:** ออกแบบกระบวนการทำงานและจัดทำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อน กลไก ววน. ระดับพื้นที่ โดยสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้เกี่ยวข้องใน

ระดับภาค ครอบคลุม 6 ภาคส่วนดังนี้คือ หน่วยบริหารจัดการทุน หน่วยงานในระบบ ววน. ภาค
วิชาการ ภาคราชการ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน

- (3) **จัดทำข้อมูลความต้องการระดับพื้นที่ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม** ตามกรอบเป้าหมาย
การพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประจำปี 2566 โดยดำเนินการจัดทำข้อมูลตามตัวชี้วัดเท่าที่มีในระดับ
จังหวัดตามประเด็น SDGs ดำเนินกระบวนการ Adapted Delphi กับผู้เชี่ยวชาญในระดับภาค
เพื่อจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความต้องการระดับพื้นที่
- (4) **จัดประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่** ที่ร่วมกระบวนการ Adapted Delphi เพื่อค้น
ข้อมูลจากการศึกษาในปีก่อน เพื่อพิจารณาประเด็นความต้องการของพื้นที่ที่สำคัญในประเด็นที่
ได้เพิ่งจัดทำขึ้นและวิเคราะห์ช่องว่างในการปฏิบัติการและช่องว่างความรู้ในการบรรลุความ
ต้องการพื้นที่ที่สำคัญ และรวมถึงให้ความเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อน
กลไก ววน. ระดับพื้นที่ แบบ on-site
- (5) **สังเคราะห์ข้อมูลระดับภาค** รวบรวมฐานข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ วิเคราะห์ช่องว่าง
ความรู้ระดับพื้นที่เปรียบเทียบกับงานวิจัยในระบบ NRIIS และวิเคราะห์ช่องว่าง กลไก ววน.
ระดับพื้นที่
- (6) **จัดทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนต่าง ๆ ใน
พื้นที่** ตามกรอบ SDGs เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับนำไปเชื่อมต่อกับ กลไก ววน. ระดับพื้นที่ และ
จัดทำข้อมูล area needs ต่อไปอนาคต
- (7) **จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสนอแนะแนวทางพัฒนากลไกขับเคลื่อน** และติดตามการบูร
ณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนร่วมกับเครือข่าย
strategic partners ในพื้นที่ แบบออนไลน์
- (8) **ทำการสื่อสารสาธารณะ ไปยังผู้เกี่ยวข้องในระบบ ววน.** ทั้งหน่วยงานจัดสรรทุนวิจัย และ
หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผน ววน. ระดับพื้นที่ เพื่อการแก้ไขปัญหาการ
พัฒนาที่ยั่งยืน

โครงการนี้จะเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการ 3 ปี โดยปีนี้จะนับเป็นปีที่ 1 เพื่อการจัดทำระบบข้อมูล
ความต้องการเชิงพื้นที่ตามกรอบ SDGs และช่องว่างความรู้ระดับพื้นที่ ที่เชื่อมโยงกับการจัดทำแผน
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการพัฒนาให้เกิดกลไกขับเคลื่อน ววน. ระดับพื้นที่เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
นั่นคือเป็นกลไกเพื่อการสร้างและใช้ความรู้ระดับพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ โดยการดำเนินการในปีที่
2 และ 3 จะมีแนวทางดังต่อไปนี้

ปีที่ 2

- ดำเนินการจัดทำข้อมูลต่อไป แต่เพิ่มการพัฒนาระบบ dashboard เพื่อแสดงผลความต้องการพื้นที่ และช่องว่างความรู้เป็นออนไลน์ และการนำเข้าข้อมูลที่เป็นระบบ
- เลือกประเด็นความท้าทายระดับพื้นที่ขึ้นมา 1 ประเด็นหรือกลุ่มประเด็น เพื่อทดลองดำเนินการใช้กลไก ววน. เชิงพื้นที่ในการขับเคลื่อนเพื่อการปิดช่องว่างข้อมูลและส่งเสริมการใช้ความรู้เพื่อการแก้ไขปัญหา
- จัดการประชุมระดับภาคเพื่อทบทวนสถานการณ์ และผลกระทบของ ววน. ต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาระดับพื้นที่ และมองไปข้างหน้า

ปีที่ 3

- ดำเนินกลไกทั้งหมดต่อเนื่องจากปีที่ 2
- ประเมินผลกระทบและสรุปบทเรียนจากการดำเนินงานที่ผ่านมา
- วางแผนสำหรับอนาคตและบทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ในระยะยาว

1.4 ขอบเขตการดำเนินงาน

1.4.1 บทบาทการดำเนินงาน

- 1) ทีมกลาง โดยศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) มีบทบาทดังนี้
 - **ทบทวนกระบวนการทำงานที่ผ่านมา:** ทบทวนข้อมูลที่ได้จากระยะที่สอง ทบทวนกระบวนการเก็บข้อมูล ทบทวนกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อการทบทวนสถานการณ์ มองไปข้างหน้าและหาช่องว่างของกลไก ววน. ระดับพื้นที่ และทบทวนกระบวนการหาช่องว่างความรู้ระดับท้องถิ่น และออกแบบกระบวนการและจัดทำระบบต้นแบบในการติดตามสถานการณ์ความต้องการระดับพื้นที่ (area needs) ตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และช่องว่างด้านความรู้ (knowledge gap) ระดับท้องถิ่น
 - **ออกแบบการขับเคลื่อนกลไก ววน. ระดับพื้นที่:** ออกแบบกระบวนการทำงานและจัดทำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อน กลไก ววน. ระดับพื้นที่ โดยสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในระดับภาค ครอบคลุม 6 ภาคส่วนดังนี้คือ หน่วยบริหารจัดการทุน หน่วยงานในระบบ ววน. ภาควิชาการ ภาครัฐราชการ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน

- **จัดทำข้อมูลความต้องการระดับพื้นที่ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม** ตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประจำปี 2566 โดยดำเนินการจัดทำข้อมูลตามตัวชี้วัดเท่าที่มีในระดับจังหวัดตามประเด็น SDGs ดำเนินกระบวนการ Adapted Delphi กับผู้เชี่ยวชาญในระดับภาคเพื่อจัดลำดับความสำคัญของประเด็นความต้องการระดับพื้นที่
- **จัดประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่** ที่ร่วมกระบวนการ Adapted Delphi เพื่อคืนข้อมูลจากการศึกษาในปีก่อน เพื่อพิจารณาประเด็นความต้องการของพื้นที่ที่สำคัญในประเด็นที่ได้เพิ่งจัดทำขึ้นและวิเคราะห์ช่องว่างในการปฏิบัติการและช่องว่างความรู้ในการบรรลุความต้องการพื้นที่ที่สำคัญ และรวมถึงให้ความเห็นเกี่ยวกับ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อน กลไก ววน. ระดับพื้นที่ แบบ on-site
- **สังเคราะห์ข้อมูลระดับภาค** รวบรวมฐานข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ วิเคราะห์ช่องว่างความรู้ระดับพื้นที่เปรียบเทียบกับงานวิจัยในระบบ NRIIS และวิเคราะห์ช่องว่าง กลไก ววน. ระดับพื้นที่ และจัดทำรายงานเสนอ สกสว.
- **จัดทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่** ตามกรอบ SDGs เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับนำไปเชื่อมต่อกับกลไก ววน. ระดับพื้นที่ และจัดทำข้อมูล area needs ต่อไปอนาคต
- **จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสนอแนะแนวทางพัฒนากลไกขับเคลื่อน** และติดตามการบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนร่วมกับเครือข่าย strategic partners ในพื้นที่ แบบออนไลน์
- **ทำการสื่อสารสาธารณะ** ไปยังผู้เกี่ยวข้องในระบบ ววน. ทั้งหน่วยงานจัดสรรทุนวิจัย strategic partners และหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนแผน ววน. ระดับพื้นที่ เพื่อการแก้ไขปัญหาการพัฒนาที่ยั่งยืน

2) ทีมภูมิภาค

- เนื่องจากงบประมาณจำกัด โครงการในปีนี้อาจขอให้ทีมภูมิภาครับผิดชอบชิ้นงานใดเป็นพิเศษได้ เพียงขอให้ทีมภูมิภาคช่วยวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการประสานงาน และร่วมเป็นวิทยากรนำเสนอในงานในปีก่อนเมื่อมีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับภาค (on-site) การประชุมกับมหาวิทยาลัยในภาค (online) เพื่อดำรงความสัมพันธ์ในการทำงานกันเอาไว้ก่อนในปีนี้

1.4.2 ระยะเวลาการดำเนินงาน

ที่มกลางระยะเวลาดำเนินงาน 8 เดือน ดำเนินการตามขอบเขตการดำเนินงานทั้ง 8 ประการ
ข้างต้น

1.4.3 พื้นที่ดำเนินงาน

ที่มกลาง:

- คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พื้นที่กรุงเทพมหานคร
- การทำข้อมูลความต้องการพื้นที่ระดับภาค (area needs) แบ่งพื้นที่การดำเนินงานเป็น 6 ภูมิภาคตามแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาคของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ดังนี้
 - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - ภาคเหนือ
 - ภาคใต้
 - ภาคใต้ชายแดน
 - ภาคกลาง
 - ภาคตะวันออก

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ (output)

1) รายงานสังเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และความต้องการ ววน.
ระดับภูมิภาคจาก 6 ภูมิภาค ประจำปี 2566 ประกอบด้วย

- ข้อมูลความต้องการด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมระดับพื้นที่ตามกรอบ SDGs
- วิสัยทัศน์หรือฉากรทัศน์ความต้องการการพัฒนาพื้นที่และทิศทางยุทธศาสตร์ (strategic direction)
- ช่องว่าง ววน. และประเด็น ววน. ที่ต้องการในการพัฒนาพื้นที่
- ข้อเสนอแนะเพื่อการจัดทำแผนบูรณาการด้าน ววน. เพื่อการขับเคลื่อนแผน ววน. ระดับพื้นที่เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ข้อเสนอแนะในการพัฒนาความเข้มแข็งของกลไก ววน. พื้นที่รวมถึงแผนยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนแผนและกลไก ววน. ระดับพื้นที่

2) ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ และความเชี่ยวชาญของนักวิชาการในมหาวิทยาลัยและศูนย์วิจัยตาม
กรอบ SDGs ในระดับภาค

3) สื่อสารและเผยแพร่กิจกรรม ข้อค้นพบสำคัญ ผลการศึกษาที่น่าสนใจ และข้อมูลสถานะองค์ความรู้ และความต้องการด้าน ววน. ในระดับพื้นที่ในรูปแบบบทความ/จดหมายข่าวไปยังเครือข่าย strategic partners หน่วยงานในระบบ ววน. หน่วยงานระดับนโยบาย และต่อสาธารณะ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน การพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่โดยใช้กลไก ววน. จำนวน 10 ฉบับ (เผยแพร่ออนไลน์)

1.6 ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)

1) สกสว. มีข้อมูลความต้องการด้าน ววน. ระดับพื้นที่สำหรับการจัดทำแผนบูรณาการด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงแผนด้าน ววน. ซึ่งจะทำให้การจัดสรรทุนวิจัย และพัฒนานวัตกรรมสอดคล้องและสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาของพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) ต่อยอดการพัฒนากลไกการพัฒนาพื้นที่ที่มีความยั่งยืนในระยะยาว เนื่องจากมีการบูรณาการภาค ส่วนต่างๆ ทั้งภาควิชาการ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน/ประชาสังคม เข้ามาทำงานร่วมกันตั้งแต่ กระบวนการวางแผนเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน

3) ข้อมูลความต้องการเชิงพื้นที่ ได้รับการยอมรับมากขึ้น นำไปสู่การใช้ประโยชน์และความร่วมมือใน การขับเคลื่อนแผน ววน. จากหน่วยงานในระบบ ววน. โดยเฉพาะหน่วยงานจัดสรรทุน หน่วยงานที่ได้รับ จัดสรรทุน (เช่น มหาวิทยาลัยในพื้นที่) ในการกำหนดประเด็นและหัวข้อวิจัยเพื่อให้ออกฤทธิ์พื้นที่และนำไปสู่ การใช้ประโยชน์ในระดับพื้นที่จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ

4) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบ ววน. ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และสาธารณะตระหนักถึงความต้องการระดับ พื้นที่ตามกรอบ SDGs ความสำคัญของ ววน. ในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ และการพัฒนาที่ สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่

1.7 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1) โครงการสามารถนำส่งข้อมูลความต้องการด้าน ววน. ระดับพื้นที่ ทิศทางยุทธศาสตร์การพัฒนา พื้นที่ และข้อเสนอแนะเพื่อการจัดทำแผนบูรณาการด้าน ววน. เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน

2) กระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลความต้องการด้าน ววน. ระดับพื้นที่ ทิศทางยุทธศาสตร์การพัฒนา และ ข้อเสนอแนะเพื่อการจัดทำแผนบูรณาการด้าน ววน. เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนมีกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่หลากหลายและครอบคลุม

3) ได้ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเครือข่าย strategic partners ระดับภาค และฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญของนักวิชาการในมหาวิทยาลัยและศูนย์วิจัยในระดับภาคตามกรอบ SDGs

1.8 แผนการดำเนินงาน

วัตถุประสงค์	แนวทาง/กิจกรรม	ผลผลิต	ช่วงเวลา
(1) ติดตามข้อมูลสถานะช่องว่างความรู้ด้าน ววน. และความ ต้องการด้านการ พัฒนาในระดับพื้นที่ ให้มีความเป็นปัจจุบัน สังเคราะห์ตามกรอบ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และเชื่อมโยง ข้อมูลฐานราก (bottom up) ไปสู่ การจัดทำทิศทาง นโยบาย และการ ขับเคลื่อนแผนด้าน ววน. พ.ศ. 2566 – 2570	● ทบทวนข้อมูลและกระบวนการจัดทำ ข้อมูลจากปีก่อน ● จัดทำข้อมูลความต้องการระดับภูมิภาค ด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ตาม กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ประจำปี 2566 โดยดำเนินการ จัดทำข้อมูลตามตัวชี้วัดเท่าที่มีในระดับ จังหวัดตามประเด็น SDGs ดำเนิน กระบวนการ Adapted Delphi กับ ผู้เชี่ยวชาญในระดับภาคเพื่อจัดลำดับ ความสำคัญของประเด็นความต้องการ ระดับภูมิภาค ● จัดประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญ ในพื้นที่ เพื่อคืนข้อมูลจากการศึกษาใน ปีก่อน เพื่อพิจารณาประเด็นความ ต้องการของพื้นที่ที่สำคัญในประเด็นที่ ได้เพิ่งจัดทำขึ้นและวิเคราะห์ช่องว่างใน การปฏิบัติการและช่องว่างความรู้ใน การบรรลุความต้องการพื้นที่ที่สำคัญ ● สังเคราะห์ข้อมูลระดับภาค วิเคราะห์ ช่องว่างความรู้ระดับพื้นที่เปรียบเทียบกับงานวิจัยในระบบ NRIIS และ วิเคราะห์ช่องว่าง กลไก ววน. ระดับ พื้นที่ และจัดทำรายงานเสนอ สกสว.	● ข้อมูลสถานการณ์ทาง สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อมภายใต้ กรอบเป้าหมายการ พัฒนาที่ยั่งยืนระดับ ภูมิภาค ● ลำดับความสำคัญของ ประเด็นความต้องการ ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมระดับ ภูมิภาค ● รายงานสังเคราะห์ ข้อมูลสถานการณ์ทาง สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และความ ต้องการ ววน. ระดับ ภูมิภาคจาก 6 ภูมิภาค ประจำปี 2566	เดือนที่ 1 - 6
2) สื่อสารข้อค้นพบ บทสังเคราะห์ หรือผล การศึกษาที่น่าสนใจ รวมถึงข้อมูลสถานะ องค์ความรู้และความ ต้องการด้าน ววน. ใน ระดับพื้นที่ในรูปแบบ บทความ/จดหมาย ขาวไปยังเครือข่าย	● สื่อสารและเผยแพร่กิจกรรม ข้อค้นพบ สำคัญ ผลการศึกษาที่น่าสนใจ และ ข้อมูลสถานะองค์ความรู้และความ ต้องการด้าน ววน. ในระดับพื้นที่ใน รูปแบบบทความ/จดหมายขาวไปยัง เครือข่าย strategic partners หน่วยงานในระบบ ววน. หน่วยงาน ระดับนโยบาย และต่อสาธารณะ เพื่อ สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาที่	บทความ/จดหมายขาว จำนวน 10 ฉบับ (เผยแพร่ ออนไลน์)	เดือน 1 - 12

วัตถุประสงค์	แนวทาง/กิจกรรม	ผลผลิต	ช่วงเวลา
strategic partners หน่วยงานในระบบ ววน. หน่วยงานระดับ นโยบาย และ ต่อ สาธารณะอย่าง ต่อเนื่อง	ยั่งยืนระดับพื้นที่โดยใช้กลไก ววน. จำนวน 10 ฉบับ (เผยแพร่ออนไลน์)		
3) จัดเวทีประชุม นำเสนอข้อมูลความ ต้องการด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมระดับ ภูมิภาคที่ได้จากการ ดำเนินงานระยะที่ 1 เพื่อรับฟังความ คิดเห็นเพิ่มเติมจาก ผู้เกี่ยวข้องและผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย และ ระดมความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้ ประโยชน์ข้อมูลจาก การดำเนินงานใน ระยะที่ผ่านมาและใน ระยะต่อจากนี้ รวมถึงแลกเปลี่ยน เรียนรู้และเสนอแนะ แนวทางพัฒนากลไก ขับเคลื่อนและติดตาม การบูรณาการด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมเพื่อการ พัฒนาเชิงพื้นที่อย่าง ยั่งยืนร่วมกับ เครือข่าย strategic partners ในพื้นที่	- ออกแบบกระบวนการทำงานและจัดทำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อน กลไก ววน. ระดับพื้นที่ - จัดทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของ มหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญจากภาค ส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ตามกรอบ SDGs เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับนำไปเชื่อมต่อกับ กลไก ววน. ระดับพื้นที่ (ถูกผนวก เข้ามาในกระบวนการทำข้อมูล area needs ในปีถัดไป) - จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ เสนอแนะแนวทางพัฒนากลไก ขับเคลื่อนและติดตามการบูรณาการ ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ร่วมกับเครือข่าย strategic partners ในพื้นที่ แบบออนไลน์	- แผนยุทธศาสตร์เพื่อ ขับเคลื่อน กลไก ววน. ระดับพื้นที่ - ฐานข้อมูลความ เชี่ยวชาญของ มหาวิทยาลัยและ ผู้เชี่ยวชาญจากภาค ส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ตามกรอบ SDGs - โพสต์ข่าวกิจกรรมและ ข้อค้นพบของโครงการ และจดหมายข่าว ประจำเดือนจำนวน 10 ฉบับ (เผยแพร่ ออนไลน์)	เดือน 1 - 12

บทที่ 2

กรอบแนวคิดและกรอบวิธีการศึกษา

บทที่ 2 นำเสนอกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาและการพัฒนาจากกรอบแนวคิดมาเป็นกรอบวิธีการศึกษาของรายงานความต้องการทางสังคมเศรษฐกิจระดับภาค เพื่อสนับสนุนการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ภาพรวมกระบวนการจัดทำรายงานฉบับนี้อยู่บนฐานของแนวคิด 2 ประการ ประกอบด้วย กรอบแนวคิดเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการศึกษาอนาคต (Foresight) ด้วยเหตุผลหลักสำคัญคือ กรอบแนวคิด SDGs เป็นกรอบแนวคิดด้านการพัฒนาที่เป็นที่ยอมรับในระดับและครอบคลุมประเด็นกว้างขวางพอที่จะรองรับความหลากหลายของบริบทในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ ส่วนแนวคิดของกระบวนการศึกษาอนาคต (Foresight) เน้นไปที่สร้างกระบวนการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ มาร่วมกันกำหนดภาพอนาคตบนฐานของการใช้ข้อมูลและหลักการทางวิชาการ ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป สองแนวคิดนี้ถูกนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบวิธีการศึกษาของรายงานฉบับนี้

ในบทนี้จะแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อย่อยหลัก ประกอบด้วย หัวข้อ 2.1 อธิบายเกี่ยวกับแนวคิดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) หัวข้อ 2.2 อธิบายเกี่ยวกับกระบวนการ Foresight หัวข้อ 2.3 นำเสนอกรอบวิธีการศึกษา (Methodological Framework)

2.1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

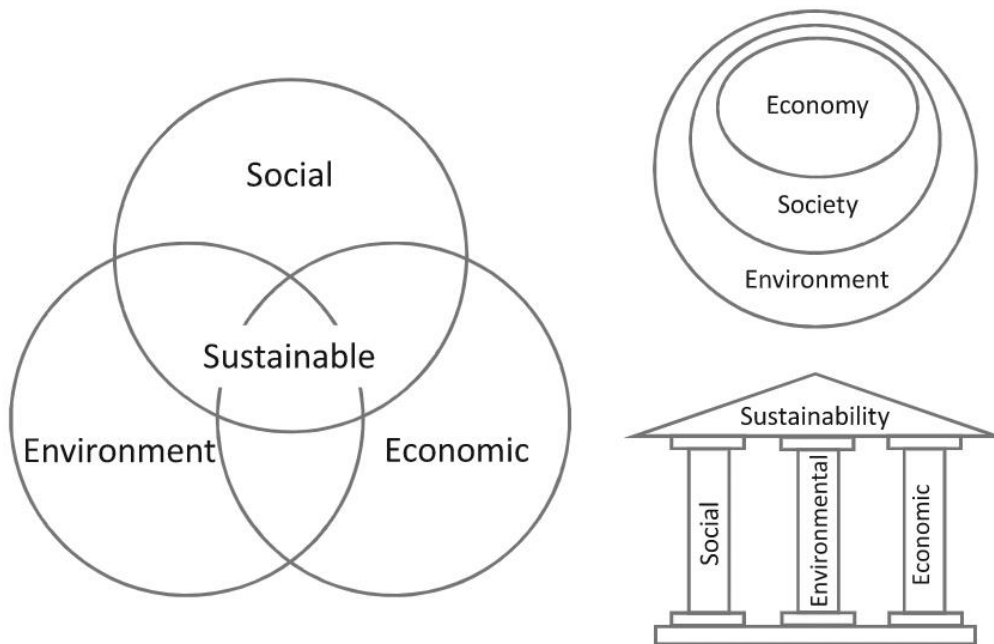
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) เป็นชุดเป้าหมายการพัฒนาระดับโลกชุดที่สองที่เสนอโดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) นับตั้งแต่โลกก้าวเข้าสู่สหัสวรรษใหม่ UN ได้เสนอชุดเป้าหมายพัฒนามาแล้วก่อนหน้านี้หนึ่งชุด คือ เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) มีระยะเวลา 15 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2001 – 2015 ซึ่งเป้าหมายดังกล่าวถูกออกแบบโดยความร่วมมือระหว่าง องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (OECD) ร่วมกับองค์การสหประชาชาติ (Dodds, Donoghue, and Roesch 2016) เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในประเทศกำลังพัฒนา โดยมีสมาชิกองค์การสหประชาชาติ 189 ประเทศให้การรับรองปฏิญญาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Declaration) และ MDGs เป้าหมาย MDGs มีทั้งหมด 8 เป้าหมาย ประกอบด้วย

- เป้าหมายหลักที่ 1 ขจัดความยากจนและความหิวโหย
- เป้าหมายหลักที่ 2 ให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา
- เป้าหมายหลักที่ 3 ส่งเสริมความเท่าเทียมกันทางเพศและส่งเสริมบทบาทสตรี
- เป้าหมายหลักที่ 4 ลดอัตราการตายของเด็ก

- เป้าหมายหลักที่ 5 พัฒนาสุขภาพสตรีมีครรภ์
- เป้าหมายหลักที่ 6 ต่อสู้โรคเอดส์มาลาเรียและโรคติดต่ออื่น ๆ
- เป้าหมายหลักที่ 7 รักษาและจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- เป้าหมายหลักที่ 8 ส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในประชาคมโลก

อย่างไรก็ดี เมื่อมีการทบทวนความก้าวหน้าของ MDGs ในช่วงปี 2012 แล้ว นานาประเทศพบว่า ยังมีความท้าทายอีกหลายประการที่ยังคงอยู่แม้ว่าจะมีความก้าวหน้าอย่างยิ่งเกิดขึ้นในช่วงของการนำ MDGs ไปปฏิบัติ ซ้ำยังมีความท้าทายใหม่ ๆ บังเกิดขึ้น เช่น ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ และปัญหาความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและภายนอกประเทศ เป็นต้น ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าปัญหาของโลกมิได้จำกัดอยู่กับประเทศยากจนอีกต่อไป จึงนำมาซึ่งการหารือเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาหลังปี 2015 (The Post-2015 Agenda) ในช่วง 3 ปีระหว่างปี ค.ศ. 2012 หลังการประชุม Rio+20 (การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (United Nations Conference on Sustainable Development: UNCSO) ถึงปี ค.ศ. 2015

เป้าหมาย SDGs นั้นตั้งอยู่บนแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืน 2 แนวคิดหลักที่สำคัญ แนวคิดแรกอยู่บนฐานของนิยามของการพัฒนาที่ยั่งยืนจากเอกสาร Our Common Future ที่เขียนและเผยแพร่โดยคณะกรรมการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (World Commission on Environment and Development) ในปี 1987 (World Commission on Environment and Development. 1987) ที่กล่าวว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาที่สนองต่อความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดทอนความสามารถในการที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง” ซึ่งนิยามดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการทำให้คนทุกคนโดยเฉพาะคนยากจนได้รับการตอบสนองความต้องการที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และในขณะเดียวกันก็ต้องคำนึงถึงความจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในบริบททางเทคโนโลยีและความสามารถทางสังคมในการตอบสนองความต้องการของปัจจุบันและอนาคตด้วย อีกแนวคิดหนึ่งอยู่บนฐานของสิ่งที่เรียกว่า สามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Three Pillars of Sustainable Development) (United Nations 2002) ซึ่งเน้นย้ำว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนต้องประกอบด้วย การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม และการปกป้องสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 1 แผนภาพแนวคิด 3 เสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืนแบบต่าง ๆ

(Purvis, Mao, and Robinson 2019, pp.682)

จากสองแนวคิดข้างต้น เป้าหมายการพัฒนาหลังปี 2015 ได้ถูกพัฒนาขึ้นตลอดช่วงสามปี ระหว่าง 2012 – 2015 จนกลายมาเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) บรรจุอยู่ในเอกสาร Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development (United Nations 2015) และได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิก 193 ประเทศ รวมถึงประเทศไทย เมื่อวันที่ 25 กันยายน พ.ศ. 2558 และมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปี ค.ศ. 2016 – 2030

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนประกอบด้วย 17 เป้าหมายดังนี้

- เป้าหมายที่ 1: ขจัดความยากจน
- เป้าหมายที่ 2: ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการสำหรับทุกคนในทุกวัย
- เป้าหมายที่ 3: สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย
- เป้าหมายที่ 4: สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- เป้าหมายที่ 5: บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิง

- เป้าหมายที่ 6: สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 7: สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืนในราคาที่ย่อมเยา
- เป้าหมายที่ 8: ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน
- เป้าหมายที่ 9: สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- เป้าหมายที่ 10: ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ
- เป้าหมายที่ 11: ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิทัศน์ทานและยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 12: สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 13: เร่งต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- เป้าหมายที่ 14: อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- เป้าหมายที่ 15: ปกป้อง ปันฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ
- เป้าหมายที่ 16: ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพได้รับผิดชอบและครอบคลุมในทุกระดับ
- เป้าหมายที่ 17: เสริมความเข้มแข็งให้แก่งlobalการดำเนินงานและฟื้นฟูสภาพหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน

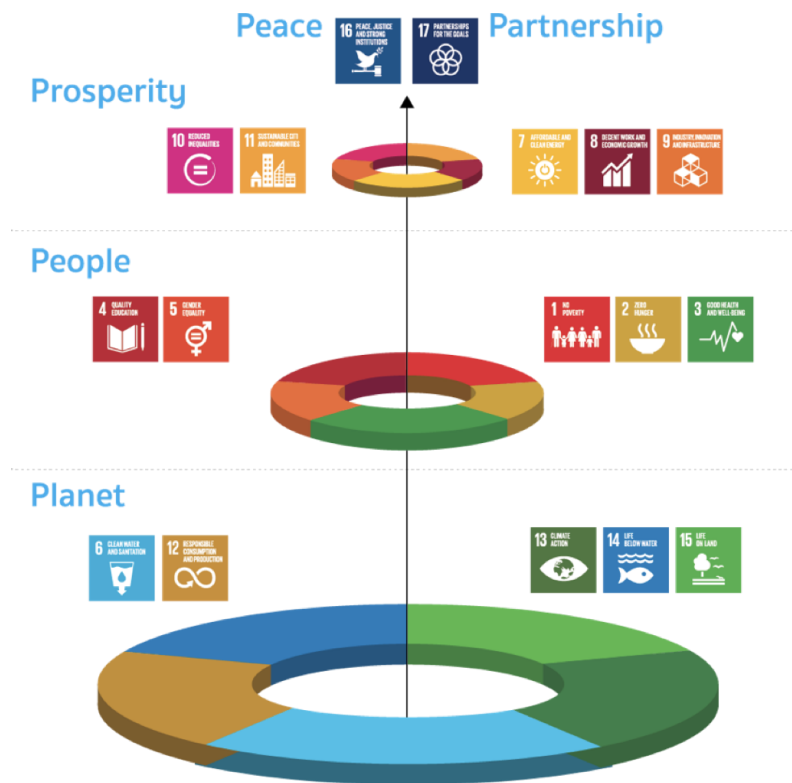

ภาพที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 เป้าหมาย

ที่มา: <https://www.sdgmove.com/2017/06/01/goals/>

เป้าหมายทั้ง 17 เป้าหมายยังคงอยู่บนฐานคิดของสามเสาหลักของความยั่งยืนแต่ได้เพิ่มเติมประเด็นเรื่องสันติภาพ ความยุติธรรมและสถาบันที่เข้มแข็ง และประเด็นหุ้นส่วนการพัฒนาเข้ามาเพื่อเป็นประเด็นที่เชื่อมโยงทั้งสามเสาหลักให้ขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้ ด้วยเหตุนี้ UN จึงแบ่งเป้าหมายทั้ง 17 เป้าหมายออกเป็น 5 กลุ่มหรือเรียกว่า 5 P ประกอบด้วย

- People (มิติสังคม): ประกอบด้วยเป้าหมายที่ 1 ถึง 5
- Prosperity (มิติเศรษฐกิจ): ประกอบด้วยเป้าหมายที่ 7 ถึง 11
- Planet (มิติสิ่งแวดล้อม): ประกอบด้วยเป้าหมายที่ 6 และเป้าหมายที่ 12 ถึง 15
- Peace (มิติสันติภาพ): ประกอบด้วยเป้าหมายที่ 16
- Partnership (มิติความร่วมมือ): ประกอบด้วยเป้าหมายที่ 17

ภาพที่ 3 การจัดกลุ่มเป้าหมาย SDGs เป็น 5P

ภายใต้ SDGs ทั้ง 17 เป้าหมาย (Goals) ยังมีรายละเอียดภายในอื่น ๆ ด้วย ดังนี้คือ ภายใต้ 17 เป้าหมายจะมีเป้าหมายย่อย 169 เป้าหมายย่อย (Targets) ซึ่งเป้าหมายย่อยเหล่านี้คือรายละเอียดที่เป็นรูปธรรมของ SDGs และเป็นสิ่งที่ชี้นำตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องทั้งหมด นอกจากนี้ในเป้าหมายย่อยยังมีส่วนที่เป็นเครื่องมือหรือวิธีการในการบรรลุเป้าหมาย (Means of Implementation: Mol) แฝงอยู่ด้วย ซึ่ง Mol นี้แบ่งออกได้เป็น 6 กลุ่มหลักคือ (1) ความสอดคล้องเชิงนโยบายและเชิงสถาบัน (Policy and Institutional Coherence) (2) การระดมทรัพยากรเพื่อการพัฒนา (Finance for Development) (3) การเสริมสร้างศักยภาพ (Capacity Building) (4) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (Science Technology and Innovation) (5) ความร่วมมือเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative Partnership) และ (6) ความร่วมมือระหว่างประเทศ (International Cooperation) สำหรับตัวชี้วัดนั้น ปัจจุบันถูกกำหนดให้มีจำนวน 248 ตัวชี้วัดที่ตอบสนองต่อเป้าหมายย่อยข้างต้น อย่างไรก็ตามหากตัดตัวที่ซ้ำออกไปจะมีตัวชี้วัดทั้งหมด 231 ตัวชี้วัด

นอกจากนี้ สิ่งที่ต้องเน้นย้ำเป็นประเด็นสุดท้ายเกี่ยวกับภาพรวมเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนคือ หลักการสำคัญเพื่อการขับเคลื่อน SDGs ซึ่งประกอบด้วย 5 หลักการสำคัญ (Sustainable Development Solutions Network 2015) ประกอบด้วย

การพัฒนาที่ครอบคลุม (Inclusive Development) การขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs ต้องตระหนักว่าการพัฒนาที่เกิดขึ้นนอกจากมุ่งให้คนหมู่มากได้ประโยชน์แล้ว จะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับกลุ่มที่มักถูกทิ้งไว้ข้างหลัง เช่น กลุ่มเปราะบางและกลุ่มที่ด้อยโอกาสต่าง ๆ โดยทำให้เกิดความครอบคลุมทางสังคมและทางด้านสิ่งแวดล้อม คือ ทำให้คนเหล่านี้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนา เข้าถึงบริการสาธารณะ มีโอกาสเท่า

เทียบกับทุกคน สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและไม่โดนแย่งเอาไป และสามารถฟื้นตัวหรือช่วยให้ฟื้นตัวได้ไวจากภัยพิบัติ (Gupta and Vegelin 2016)

การพัฒนาที่เป็นสากล (Universal Development) หลักการนี้เน้นว่าเป้าหมาย SDGs ไม่ใช่เป้าหมายสำหรับประเทศยากจนเท่านั้นเหมือนเป้าหมาย MDGs หากแต่เป็นเป้าหมายสำหรับทุกประเทศในโลกแม้กระทั่งประเทศที่จัดว่าพัฒนาแล้วทางเศรษฐกิจ ภายใต้กรอบ SDGs ทุกประเทศยังเป็นประเทศกำลังพัฒนาทั้งสิ้น

การพัฒนาอย่างบูรณาการ (Integrated Development) หนึ่งในคำสำคัญของ SDGs คือคำว่า Indivisible คือ ไม่สามารถแบ่งแยกได้ หมายถึงเป้าหมายและเป้าหมายย่อยภายใต้ SDGs นั้นมีความเชื่อมโยงกันอย่างแยกกันขาดไม่ได้ ทุกเป้าหมายและเป้าหมายย่อยจะมีความสัมพันธ์กันทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ ทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งนั่นแปลว่าการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs จะต้องพิจารณาและดำเนินการอย่างบูรณาการ คือ มองเห็นผลกระทบทางบวกและลบที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำที่กำลังจะเกิดขึ้น และหาวิธีการเยียวยาผลลบและเสริมผลบวก รวมถึงร่วมมือกับหน่วยงานและภาคส่วนต่าง ๆ อย่างมีส่วนร่วมและครอบคลุม

การพัฒนาที่เน้นท้องถิ่น (Locally focused Development) หลักการนี้เน้นว่าเป้าหมาย SDGs ไม่สามารถจะผลักดันได้สำเร็จจากส่วนกลางเท่านั้น แต่ต้องเริ่มจากท้องถิ่น ให้รัฐบาลท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ใกล้ชิดประชาชนที่สุดเป็นผู้นำ SDGs ไปประยุกต์ใช้ในการพิจารณาสถานการณ์ของท้องถิ่น ออกนโยบายที่มีส่วนร่วมและไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ดำเนินการและติดตามนโยบายเหล่านั้น โดยภาครัฐส่วนที่เหนือขึ้นไปทำหน้าที่หนุนเสริมให้ท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ ความล้มเหลวในการนำ SDGs ไปปฏิบัติใช้ในท้องถิ่น อาจหมายถึงความล้มเหลวของการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้เลยทีเดียว

การพัฒนาที่ขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยี (Technology-driven Development) หลักการนี้ชี้ให้เห็นว่าในหลายประเด็น หากไม่มีการพัฒนาเทคโนโลยี การขับเคลื่อน SDGs อาจไม่สามารถบรรลุได้ เช่น การจะบรรลุการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนและลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมต่าง ๆ นอกจากการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์และกฎหมาย จำเป็นต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยีสนับสนุนด้วย หากไม่มีเทคโนโลยีแบตเตอรี่ที่มีประสิทธิภาพและราคาถูกลง รวมถึงระบบ smart grid การพัฒนาพลังงานทดแทนให้แพร่หลายจะเป็นไปได้ยาก หรือ หากไม่มีการพัฒนาวัสดุทดแทนพลาสติกที่ย่อยสลายได้ตามธรรมชาติและเทคโนโลยีในการย่อยสลายพลาสติกที่มีอยู่ การจัดการขยะพลาสติกจะเป็นปัญหาต่อเนื่องไม่จบสิ้น เป็นต้น

จากรายละเอียดของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงเห็นว่า การนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาเป็นหนึ่งในกรอบแนวคิดที่ใช้ในการขึ้นำการดำเนินการของโครงการนี้จะช่วยให้การค้นหาความต้องการเชิงพื้นที่ที่มีความครอบคลุมประเด็นสำคัญอย่างครบถ้วน นอกจากนี้ หลักการเรื่องของการพัฒนาที่เน้นท้องถิ่นเป็นสำคัญยังสะท้อนให้เห็นว่า SDGs ให้ความสำคัญกับการดำเนินการระดับท้องถิ่นเช่นกันซึ่งสอดคล้องกับโครงการนี้ ยิ่งไปกว่านั้นการที่คณะกรรมการสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ได้ผสาน SDGs กับยุทธศาสตร์และนโยบายระดับชาติทุกระดับแล้วยังทำให้การใช้กรอบ SDGs ในการดำเนินการมีความเหมาะสมยิ่งขึ้นไปอีก

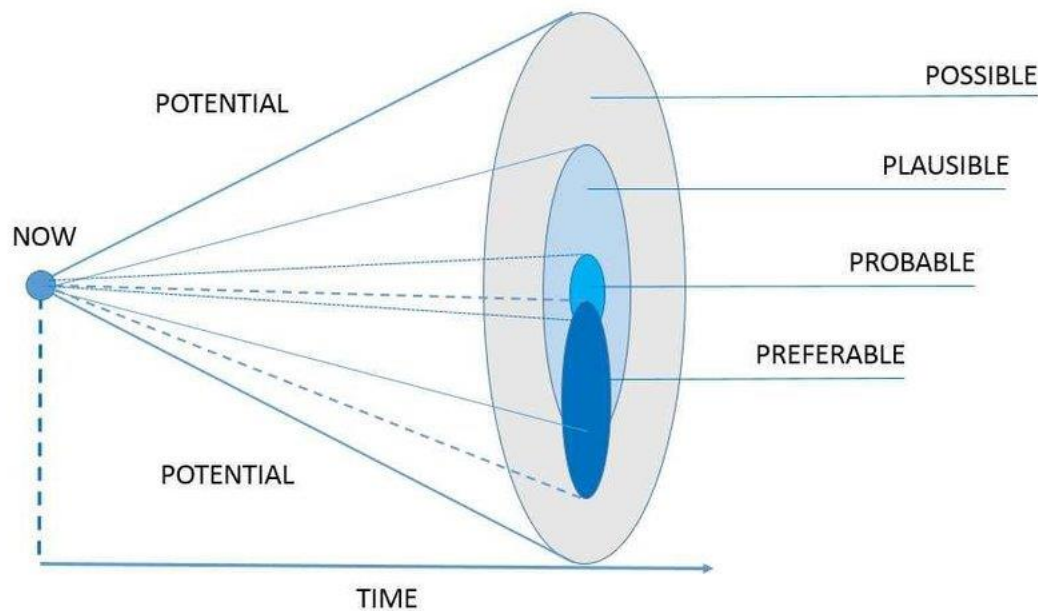
2.2. กระบวนการมองอนาคต (Foresight)

กระบวนการมองอนาคต Foresight เป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์และกำหนดนโยบายที่ใช้กันแพร่หลายในภาครัฐกิจและภาครัฐมากขึ้น เดิมทีมีการใช้ในภาควิชาการเป็นหลักจนกระทั่งได้รับการยอมรับให้เป็นสาขาทางวิชาการในเวลาต่อมา (Ratcliffe 2006; Schwarz 2009) จนในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา องค์กรธุรกิจหลากหลายองค์กรให้ความสนใจกับการมองภาพอนาคตสำหรับการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ขององค์กรในโลกที่ผันผวนสูงมากขึ้น ภาครัฐหลายประเทศทั่วโลก เช่น แคนาดา ฟินแลนด์ สโลวีเนีย เนเธอร์แลนด์ สิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร ก็ให้ความสำคัญกับการจัดทำ Foresight ในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศมากขึ้น (Kuosa 2011; OECD 2018) รวมถึงมีการจัดตั้งโครงการหรือศูนย์ที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยเฉพาะ เช่น รัฐบาลสิงคโปร์จัดตั้ง Risk Assessment and Horizons Scanning Programme (RAHS) ในปี 2004 จัดตั้ง Horizon Scanning Centre (HSC) ในปี 2008 และจัดตั้ง Strategic Futures Network (SFN) เป็นหน่วยงานประสานงานทำงานด้านการมองอนาคตทั้งหมดของรัฐบาล เป็นต้น

กระบวนการมองภาพอนาคตนี้เป็นกระบวนการสร้างวิสัยทัศน์อนาคตร่วมกัน โดยการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และเอื้อให้ผู้เข้าร่วมที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์หลากหลายมาร่วมพิจารณาความเป็นไปได้ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นและไม่เกิดขึ้นในอนาคต การมีส่วนร่วมดังกล่าวจะช่วยลดอคติและความขัดแย้งเชิงนโยบายที่อาจเกิดขึ้นหาขาดการมีส่วนร่วม กระบวนการ Foresight แตกต่างจากเทคนิคในการคาดการณ์อนาคตอื่น ๆ โดยเฉพาะการ Forecasting ตรงจุดนี้เอง ทั้งนี้เพราะการ Forecasting นั้นดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญเทคนิคเชิงปริมาณ (เช่น นักเศรษฐศาสตร์) และกระบวนการนี้มักขาดการมีส่วนร่วม เพราะใช้เพียงข้อมูลและเทคนิคทางสถิติโดยมองจะทำให้การคาดการณ์เหล่านั้นมีความเป็นวิทยาศาสตร์ อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อมูลเหล่านี้ถูกใช้ในกระบวนการนโยบายสาธารณะย่อมไม่สามารถหลีกเลี่ยงความเป็นการเมืองได้ การคาดการณ์และนำผลนั้นไปใช้ในการกำหนดนโยบายแบบขาดการมีส่วนร่วมกลับเป็นเหตุให้เกิดอคติและความขัดแย้งเชิงนโยบายได้ ถึงกระนั้นกระบวนการ Foresight ยังต้องอยู่บนฐานของข้อมูลที่เข้มแข็งและหลักการทางวิชาการควบคู่กับการสร้างการมีส่วนร่วมไปด้วย

กระบวนการ Foresight ตั้งอยู่บนฐานคิดเกี่ยวกับอนาคตที่ว่าอนาคตมีความหลากหลาย และยิ่งเวลาผ่านไปความเป็นไปได้ยิ่งมากขึ้นเรื่อย ๆ ภาพที่ 2.4 แสดงกรอบแนวคิด Future Cone (Voros 2017) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า อนาคตนั้นมีอย่างน้อย 4 แบบ (1) Possible Future คืออนาคตที่เป็นไปได้ทั้งหมดเท่าที่จินตนาการได้ (2) Plausible Future คืออนาคตที่เป็นไปได้เมื่อพิจารณาด้วยเหตุผลด้วยผล (3) Probable Future คืออนาคตที่มีความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้นได้ และสุดท้าย (4) Preferable Future คือ อนาคตที่พึงประสงค์ ซึ่งการที่จะมองเห็นอนาคตเหล่านี้ได้จากการมองจากปัจจุบัน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสำรวจหาสัญญาณและแนวโน้มที่กำลังก่อตัวขึ้นที่จะเป็นปัจจัยขับเคลื่อน (Drivers) ที่เป็นไปได้ในการกำหนดให้เกิด

ฉากทัศน์อนาคต (Future Scenarios) ที่หลากหลายในอนาคต ซึ่งความสามารถในการหาปัจจัยขับเคลื่อน (Drivers) เหล่านี้จะมีสำคัญในการทำให้เห็นฉากทัศน์อนาคตที่ อาจเกิดขึ้นได้ (แบบที่ 2 และ 3) ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อเห็นอนาคตที่อาจเกิดขึ้นได้แล้ว กระบวนการการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ จะช่วยให้เราเห็นถึงฉากทัศน์อนาคตที่พึงประสงค์ (แบบที่ 4) นั้นเอง

ภาพที่ 4 Future Cone กับอนาคตที่หลากหลาย (Voros 2017)

กระบวนการ Foresight อาศัยวิธีที่หลากหลายเพื่อหาสัญญาณและแนวโน้มที่กำลังก่อตัวขึ้น ซึ่งสัญญาณและแนวโน้มเหล่านี้อาจเป็นตัวบ่งชี้ถึงปัจจัยขับเคลื่อน (Drivers) ที่จะส่งผลต่อสภาพแวดล้อมสำหรับการปฏิบัติการและฉากทัศน์ในอนาคตได้ กระบวนการที่ใช้ในการศึกษา รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อค้นหาสัญญาณและแนวโน้ม มักเรียกว่า การกวาดสัญญาณแนวราบ (Horizon Scanning) ลักษณะของสัญญาณมีความหลากหลาย ทั้งที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ ทั้งที่รู้แล้วและยังไม่มีรู้ อาจจะมีสัญญาณที่เราไม่รู้ว่ามีสัญญาณ หรือไม่รู้ว่ามีสัญญาณด้วยก็ได้ สัญญาณข้างต้นอาจอยู่ในลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงของตัวชี้วัดบางอย่างที่มีการเก็บอย่างต่อเนื่อง แนวโน้มที่เปลี่ยนไปจากเดิม หรือในบางกรณีเป็นเหตุการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน หรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน นอกเหนือจากความคุ้นเคย สัญญาณเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยขับเคลื่อน (Drivers) บางอย่างที่อยู่เบื้องหลังสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเหล่านี้ สัญญาณบางอย่างอาจเป็นสัญญาณที่แรงเห็นได้ชัด ในขณะที่บางสัญญาณอาจเป็นสัญญาณอ่อน ๆ (weak signal) ที่อาจพัฒนาเป็นประเด็นสำคัญในอนาคตก็ได้ การจะเลือกสัญญาณใดมาใช้ในการวิเคราะห์ต่อไปนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการดำเนินการของโครงการนั้น ๆ การเลือกสัญญาณนี้ถือเป็นการจำกัดขอบเขตของสิ่งที่ต้องการพิจารณา หรือ “Scoping”

หลังจาก Scoping สัญญาต้องการพิจารณาได้แล้ว จึงเข้าสู่ขั้นตอนถัดไป คือ การสร้างกระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งเทคนิคที่ใช้สำหรับกระบวนการส่วนนี้ มีความแตกต่างหลากหลายกันไปตามโจทย์และบริบทที่ใช้ สำหรับการจัดทำรายงานความต้องการทางสังคมเศรษฐกิจระดับภาค เพื่อสนับสนุนการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืนนั้น เราใช้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาใช้ในการกวาดสัญญาณแนวราบ ทำให้มีประเด็นจำนวนมากผ่านกระบวนการ Scoping ในขั้นแรกมาได้ ดังนั้น ขั้นตอนถัดไปเพื่อการดำเนินการมีความจำเพาะเจาะจงมากขึ้น โครงการจึงกำหนดให้มีการทำการ Scoping อีกครั้งโดยการสร้างกระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้เชี่ยวชาญ ผ่านเครื่องมือที่เรียกว่าการสำรวจแบบเดลฟาย (Delphi survey)

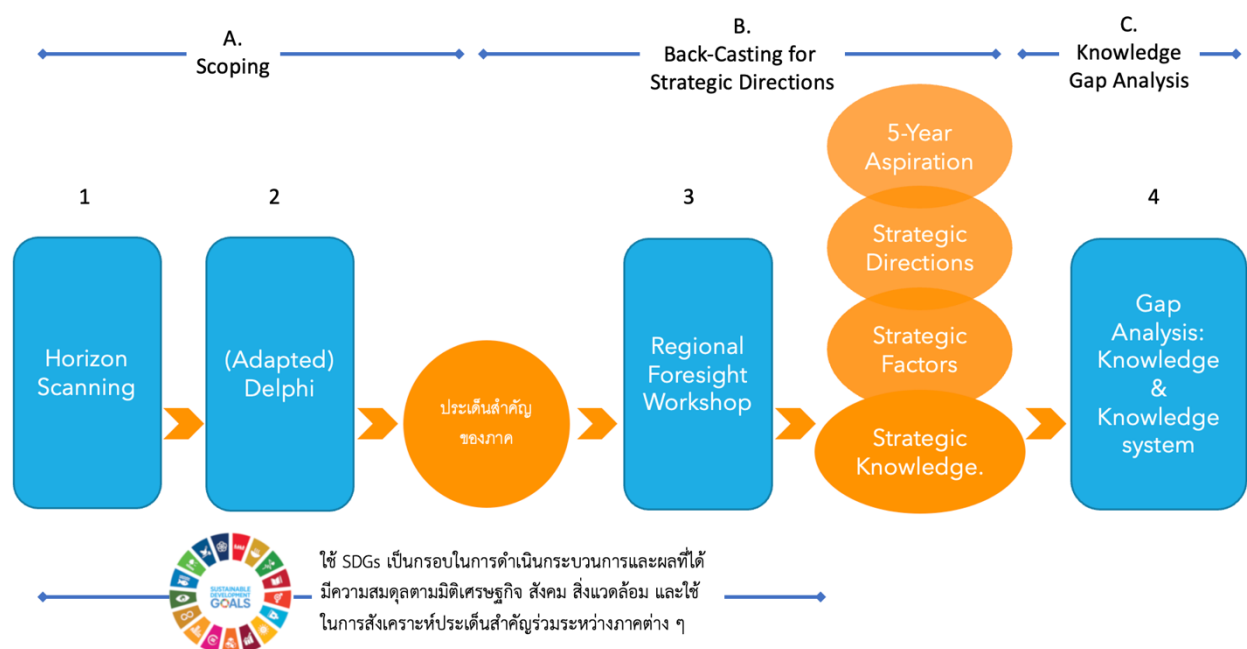
การสำรวจแบบเดลฟายนั้นเป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับสัญญาณที่รวบรวมได้จากขั้นตอนแรก และหรือตรวจสอบว่าการทำการกวาดสัญญาณแนวราบครอบคลุมหรือไม่ และ/หรือ รวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้ที่สืบเนื่องจากสัญญาณเหล่านั้น และ/หรืออนาคตที่พึงประสงค์ที่สืบเนื่องจากสัญญาณเหล่านั้นก็ได้ การสำรวจแบบเดลฟายใช้การทำแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญแทนการจัดการประชุม และจะควบคุมให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่ร่วมการวิจัยไม่ทราบว่าใครบ้างมีส่วนในการแสดงความคิดเห็น ทั้งนี้เพื่อขจัดอิทธิพลทางความคิดที่ผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งอาจมีต่อท่านอื่น ๆ ในแต่ละรอบคณะทำงานจะสรุปคำตอบรอบนั้นเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับตอบคำถามในรอบต่อไป โดยเชื่อว่าคำตอบในแต่ละรอบจะถูกขัดเกลาให้มีความชัดเจน ตรงประเด็นและลึกซึ้งยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การสำรวจแบบเดลฟาย อาจเหมาะสมกับการดำเนินการในประเด็นที่มีความจำเพาะเจาะจงมากกว่าประเด็นที่กว้างแล้วเกี่ยวพันกับหลายประเด็นย่อยเช่นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพราะผู้เชี่ยวชาญอาจเกิดความล่าในการตอบแบบสอบถามได้

กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้เชี่ยวชาญกลุ่มต่าง ๆ อาจเลือกใช้วิธีการที่ทุกคนได้ปฏิสัมพันธ์กันก็ได้ และจะเหมาะสมยิ่งขึ้นหากต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมหาข้อสรุปร่วมกันเกี่ยวกับอนาคตที่พึงประสงค์หรือประเด็นอื่นที่ต้องอาศัยการสนทนาและตอบสนองกันโดยเร็ว การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการและใช้เทคนิคที่แตกต่างกันสำหรับการปรึกษาหารืออาจเป็นวิธีการที่เหมาะสม เทคนิคที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการอาจมีหลากหลาย แต่ที่น่าสนใจและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานฉบับนี้คือเทคนิคที่เรียกว่า Back-casting หมายถึงกระบวนการพูดคุยที่กำหนดอนาคตที่อยากเห็นร่วมกันก่อน แล้วจึงชวนกันกลับมาที่ปัจจุบันว่าจะมีแนวทางในการพาสถานะปัจจุบันไปสู่อนาคตที่อยากเห็นร่วมกันนั้นอย่างไร และแนวทางดังกล่าวควรเป็นแนวทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) ด้วยหมายถึงแนวทางการบรรลุเป้าหมายที่มีประสิทธิภาพและมีลักษณะเป็นจุดคานงัดคือสร้างผลกระทบในวงกว้างและมีผลส่งเสริมการแก้ไขปัญหาในประเด็นอื่น ๆ ด้วย จากนั้นจึงมาพิจารณาต่อไปอาจชวนพิจารณาต่อถึงปัจจัยสนับสนุนที่เกี่ยวข้องและประเด็นในทางปฏิบัติอื่น ๆ ต่อไป ในกรณีของรายงานนี้ก็คือ พิจารณาให้เห็นปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ที่สนับสนุนแนวทางเชิงยุทธศาสตร์เหล่านั้น พร้อมตอบคำถามว่า ความรู้หรืองานวิจัยใดที่จะช่วยสนับสนุนแนวทางเหล่านั้นได้ นอกจากนี้เทคนิคที่กระบวนการ Foresight สามารถประยุกต์ใช้ได้ในการประชุมเชิง

ปฏิบัติการยังมีอีกหลายประการที่น่าสนใจ เช่น Visioning, Scenario Planning และอื่น ๆ ซึ่งแต่ละเทคนิคก็ จะมีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และบริบทที่แตกต่างกัน

2.3 กรอบวิธีการศึกษา (Methodological Framework)

กรอบวิธีการศึกษาของรายงานฉบับนี้อยู่บนฐานของแนวคิด 2 ประการข้างต้น โดยจากกรอบ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและกระบวนการมองอนาคต (Foresight) คณะทำงานได้พัฒนารอบวิธีการศึกษา (Methodological Framework) สำหรับการศึกษาปีที่ 1 ซึ่งได้เสร็จสิ้นไปเมื่อเดือน มกราคม พ.ศ. 2565 ออกมาเป็นขั้นตอนดังภาพที่ 5 ดังนี้

ภาพที่ 5 กรอบวิธีการศึกษาปีที่ 1

การศึกษาในปีที่ 1 มีวิธีการศึกษา 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 คือการกวาดต้อนสัญญาณแนวราบ
- ขั้นตอนที่ 2 คือการทำการสำรวจเดลฟาย
- ขั้นตอนที่ 3 คือการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติ Foresight ระดับภาค
- ขั้นตอนที่ 4 คือการวิเคราะห์ช่องว่างความรู้และระบบความรู้

เมื่อพิจารณาเชื่อมโยงกับกรอบแนวคิดของกระบวนการ Foresight ข้างต้น ขั้นตอนที่ 1 และ 2 เป็น ขั้นตอนที่เราจัดทำขึ้นเพื่อ Scoping หรือกำหนดขอบเขตของประเด็นที่ใช้พิจารณา เหตุที่ใช้ถึง 2 ขั้นตอนเป็น

เพราะว่าประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ SDGs มีมาก และในการที่จะจัดลำดับความสำคัญและกำหนดขอบเขตให้แคบลงต้องอาศัยทั้งข้อมูลเชิงสถิติและวิชาการที่ทำในขั้นตอนที่ 1 และการสอบถามความเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ โดยทำการถามความเห็นผู้เชี่ยวชาญจากการสำรวจเดสฟาย ขั้นตอนที่ 3 จะเป็นขั้นตอนที่นำประเด็นที่ผ่านการกรองมาแล้วมาพิจารณาต่อโดยเทคนิค Foresight ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในที่นี้ใช้เทคนิค Back-casting ในกระบวนการ จากนั้นขั้นตอนที่ 4 จึงขยับไปสู่การวิเคราะห์ช่องว่างความรู้ ซึ่งเป็นส่วนที่ไม่เกี่ยวกับ Foresight โดยตรงแต่เป็นส่วนคำถามที่รายงานฉบับนี้ต้องการตอบ

กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เข้ามามีบทบาทตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 เป็นต้นมา สาเหตุสำคัญที่รายงานฉบับนี้เลือกใช้กรอบ SDGs เนื่องจากเหตุผลหลายประการ ประการแรก SDGs เป็นกรอบที่มีความครอบคลุมแทบทุกประเด็นที่เป็นไปได้ในระดับพื้นที่ทั้งมิติ 5 มิติ ซึ่งสำคัญกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในระดับพื้นที่ทั้งสิ้น ประการต่อมา SDGs เป็นกรอบแนวคิดที่เป็นที่ยอมรับในทุกระดับโลกในขณะนี้ไปจนถึงปี ค.ศ. 2030 ในระดับประเทศ สศช. ได้ผนวก SDGs เข้าไปในแผนทุกระดับแล้วรวมถึงแผนระดับกระทรวง ประการสุดท้าย การใช้กรอบ SDGs จะช่วยให้การสื่อสารประเด็นปัญหาในพื้นที่มีพลังมากขึ้นเนื่องจากมีความเชื่อมโยงกับวาระการพัฒนาระดับโลก

กรอบ SDGs ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการจัดหมวดหมู่ รวมถึงขึ้นนำการเลือกประเด็นที่ควรพิจารณาในการทำการกวาดสัญญาณแนวราบ และเมื่อมีการเคลื่อนจากการกวาดสัญญาณแนวราบไปยังการสำรวจเดสฟาย กรอบ SDGs ก็ยังคงมีบทบาทอยู่แต่จะลดรูปไปอยู่ในลักษณะที่ง่ายขึ้น คือ แทนที่จะนำเสนอแก่ผู้เชี่ยวชาญเป็น 17 เป้าหมาย ประเด็น SDGs จะถูกนำเสนอโดยการจัดกลุ่มให้อยู่ในรูปของ 3 เสาหลักของความยั่งยืน คือ ประเด็นสังคม (People) ประเด็นเศรษฐกิจ (Prosperity) และประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม (Planet) แทน ซึ่งสอดคล้องกับ 3 ใน 5 Ps ที่นำเสนอข้างต้น ส่วนอีก 2 Ps คือ มิติสันติภาพ/ความยุติธรรม/ธรรมาภิบาล/สิทธิมนุษยชน (Peace) และมิติความร่วมมือ (Partnership) จะถูกเติมเข้าไปในประเด็นสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอีกที เพราะเป็นประเด็นที่ตัดขวางข้ามทั้ง 3 มิติ นอกจากนี้หลังจากได้ประเด็นสำคัญในแต่ละภาคมาแล้ว กรอบ SDGs ยังถูกใช้เป็นกรอบในการสังเคราะห์ประเด็นสำคัญแบบข้ามภาคอีกด้วย ซึ่งส่วนนั้นเป็นส่วนที่คณะทำงานส่วนกลางของ SDG Move เป็นผู้รับผิดชอบในการทำการสังเคราะห์

ในส่วนปีที่ 2 คณะทำงานยังคงใช้กรอบวิธีการศึกษาอยู่บนฐานของแนวคิด 2 ประการตามเดิม และมีกระบวนการการศึกษาตามภาพที่ 6

ภาพที่ 6 กรอบวิธีการศึกษาปีที่ 2

โดยการศึกษาปีที่ 2 มีวิธีการศึกษา 3 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คือการคั้นข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 คือทบทวนลำดับความสำคัญของประเด็นการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 คือระดมความเห็นเพื่อหาช่องว่างความรู้และกลไกการแก้ปัญหา

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาปีที่ 2 ซึ่งก็คือผลสังเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ช่องว่างความรู้ระดับภูมิภาค จะถูกนำมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยในระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System: NRIIS) เพื่อวิเคราะห์ช่องว่าง กลไก ววน. ระดับพื้นที่ และจัดทำรายงานเสนอ สกสว. เพื่อช่วยสนับสนุน สกสว. ในการปรับปรุงนโยบายวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ปี พ.ศ. 2566 – 2570 ให้มีความยั่งยืนต่อไป

นอกจากนี้คณะทำงานยังจัดทำข้อมูลเพื่อสื่อสารและเผยแพร่กิจกรรม ข้อค้นพบสำคัญ ผลการศึกษาที่น่าสนใจ และข้อมูลสถานะองค์ความรู้และความต้องการด้าน ววน. ในระดับพื้นที่ในรูปแบบบทความ จดหมายข่าว ไปยังเครือข่าย พันธมิตรเชิงกลยุทธ์ (strategic partners) หน่วยงานในระบบ ววน. หน่วยงานระดับนโยบาย และต่อสาธารณะ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านกลไก ววน.

2.4 รูปแบบเครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ครอบคลุมประเด็นจำนวนมาก ดังนั้น การขับเคลื่อนเครือข่ายเพื่อการบรรลุเป้าหมาย SDGs นั้นไม่สามารถดำเนินการโดยเครือข่ายเดียวแล้ว ครอบคลุมทุกประเด็นได้ เพราะธรรมชาติของประเด็นปัญหาภายใต้เป้าหมายย่อยของ SDGs ก็มีความแตกต่างกัน บางปัญหาเป็นปัญหาทางเทคนิค บางปัญหาเป็นปัญหาทางการเมือง บางปัญหาจำกัดอยู่ในพื้นที่หนึ่ง บางปัญหาเป็นปัญหาระดับชาติ บางปัญหาเป็นปัญหาข้ามพรมแดน ศาสตร์ที่จำเป็นต้องใช้ในการเข้าใจและหาทางออกของปัญหาก็จะมีความแตกต่างหลากหลายอย่างมาก ดังนั้นการจัดการเครือข่ายเพื่อ SDGs จะต้องตระหนักถึงความหลากหลายนี้ และหาวิธีการบริหารจัดการความหลากหลายดังกล่าว

เครือข่ายวิชาการเพื่อผลักดันการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Solutions Network: SDSN) อันเป็นเครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 2012 โดยความร่วมมือระหว่างองค์การสหประชาชาติและสถาบัน Earth Institute ของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย (Columbia University) เป็นเครือข่ายระดับโลกเครือข่ายหนึ่งที่พยายามสร้างเครือข่ายภาควิชาการเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตั้งแต่เริ่มก่อร่าง สิ่งที่น่าสนใจคือ SDSN มีการบริหารจัดการเครือข่ายในแบบที่ไม่ได้รวมศูนย์ แต่มีลักษณะเป็นเครือข่ายหลายระดับ และหลายประเภท

เครือข่ายประเภทแรกภายใต้เครือข่าย SDSN คือ เครือข่ายเชิงพื้นที่ โดย SDSN ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายระดับชาติ (National Chapter) เพื่อทำโน้ตในการขับเคลื่อนเครือข่ายในประเทศนั้นอีกแรงหนึ่ง เครือข่ายระดับประเทศมีลักษณะและภารกิจใกล้เคียงกับ SDSN ระดับโลก ก็คือ ทำหน้าที่ในการให้การสนับสนุนเชิงนโยบายต่อภาครัฐ สร้างให้เกิดเครือข่ายเชิงประเด็น ส่งเสริมการวิจัยและการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปัจจุบันมีเครือข่ายระดับชาติกว่า 42 แห่งทั่วโลกและกำลังเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ สำหรับประเทศไทยนั้นก็มีเครือข่าย SDSN Thailand หรือเครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย (Sustainable Development Solutions Network Thailand) โดยมีศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) ภายใต้คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับศูนย์ศึกษาสันติภาพและความขัดแย้งภายใต้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (IHPP)

เครือข่ายอีกประเภทหนึ่งภายใต้เครือข่าย SDSN คือ เครือข่ายเชิงประเด็น ซึ่ง ประเด็นที่ครอบคลุมนี้มีใช้แยกย่อยไปตามเป้าหมายย่อย แต่หากมองเป็นประเด็นที่เชื่อมโยงเป้าหมายย่อยที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน เช่น เครือข่ายเชิงประเด็นในเรื่องเมือง (cities) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและพลังงาน (climate and energy) ทรัพยากรแร่และที่ดิน (extractive and land resources) สุขภาพถ้วนหน้า (health for all) อาหารและการใช้ที่ดิน (food/land) ดัชนี SDGs และกลไกการติดตาม (SDG index and monitoring) ข้อมูลและสถิติ (data and statistics) มมองภาพอนาคตของโลกในปี 2050 (the World In 2050) เป็นต้น

ดังนั้นในการขับเคลื่อนเครือข่าย ววน. เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ที่มีการผลักดันในโครงการนี้ จะมีการดำเนินการอยู่บนฐานคิดข้างต้น ซึ่งในแต่ละภาคจะเป็นการดำเนินการลักษณะของเครือข่ายเชิงพื้นที่ แล้วทำงานครอบคลุมหลายประเด็น หรือจะเป็นลักษณะของเครือข่ายเชิงประเด็นบางประเด็นในพื้นที่ จะขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่นั้นเป็นหลัก

นอกจากนี้ เครือข่าย ววน. เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ ยังมิได้เกิดขึ้นอย่างโดดเดี่ยว แต่ฝังตัว (embedded) อยู่ในเครือข่ายที่ใหญ่กว่า ซึ่งประกอบด้วย (1) เครือข่ายขององค์กรที่ทำงานขับเคลื่อนนโยบายระดับพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นจังหวัด และหน่วยงานของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2) เครือข่ายขององค์กรในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ ศูนย์วิจัยและโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หน่วยงานบริหารจัดการทุนวิจัยด้านต่าง ๆ และ (3) เครือข่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย (SDSN Thailand) และเครือข่ายระดับโลกที่เชื่อมโยงกับ SDSN Thailand ดังนั้นการหาสมดุลและใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มีอยู่ในเครือข่ายต่าง ๆ จะเป็นโจทย์ที่สำคัญของเครือข่าย ววน. เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่เมื่อมีการดำเนินการอย่างจริงจังต่อไป

2.5 สรุป

กรอบแนวคิดในการศึกษาซึ่งพัฒนาต่อมาเป็นกรอบวิธีการศึกษานั้น อยู่บนฐานของแนวคิดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และกระบวนการ Foresight ซึ่งทั้ง 2 แนวคิดนั้นเน้นเรื่องของความครอบคลุมและการมีส่วนร่วม กรอบแนวคิด SDGs ช่วยให้การกวาดประเด็นและการสังเคราะห์มีความครอบคลุมประเด็นในมิติความยั่งยืนที่สำคัญ กรอบแนวคิดและกระบวนการ Foresight ให้เครื่องมือที่จะชวนผู้คนมากำหนดภาพอนาคตและทิศทางไปสู่อนาคตของพื้นที่ร่วมกันภายใต้กรอบ SDGs ซึ่งภาพอนาคตเหล่านี้จะกลายมาเป็นโจทย์ในการวิเคราะห์ช่องว่างความรู้และระบบความรู้ต่อไป ซึ่งเป็นโจทย์ของรายงานฉบับนี้

ในบทต่อจากนี้จะเป็นการนำเสนอวิธีการศึกษาในรายละเอียดของภาคและข้อค้นพบจากขั้นตอนต่าง ๆ รวมถึงการสังเคราะห์ให้เห็นถึงช่องว่างความรู้และระบบความรู้ของภาค ผลจากการวิเคราะห์ดังกล่าวจะถูกส่งต่อไปยังคณะทำงานส่วนกลางเพื่อส่งข้อค้นพบของภาคไปยังสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) โดยตรงและเพื่อสังเคราะห์ข้อค้นพบของแต่ละภาคให้กลายเป็นภาพรวมและนำเสนอต่อ สกสว. เพื่อเป็นปัจจัยนำเข้าในการจัดทำนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ต่อไป

นอกจากนี้ บทต่อจากนี้จะกล่าวถึงการจัดตั้งเครือข่าย ววน. ระดับพื้นที่ ที่คณะทำงานระดับภาคได้ทดลองดำเนินการขับเคลื่อนร่วมกับองค์กรภาคีต่าง ๆ ในพื้นที่ด้วย โดยจะชี้ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ของการสร้างเครือข่ายเชิงพื้นที่/ประเด็น รูปแบบของเครือข่าย บทบาท โครงสร้าง แนวทางขับเคลื่อนเครือข่ายและความเชื่อมโยงกับกลไก ววน. ในระดับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการผลักดันเครือข่าย ววน. เชิงพื้นที่ต่อไป

บทที่ 3

กระบวนการและผลลัพธ์ของโครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (Area needs) ระยะที่ 1

ศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) ในฐานะคณะทำงานส่วนกลาง และคณะทำงานระดับภาคทั้ง 6 ภาคตั้งมีรายชื่อนักวิจัยแสดงไว้ใน ตารางที่ 1 ทำงานร่วมกันในการระบุความต้องการระดับภาคและเชิญชวนผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาในมิติความยั่งยืนด้านต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมหาความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคม (Area Need) มิติความยั่งยืนที่ใช้ในโครงการนี้ครอบคลุมมิติด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงมิติด้านสันติภาพและความร่วมมือ

ตารางที่ 1 คณะนักวิจัยของแต่ละภาค

ภาค	นักวิจัย
เหนือ	ดร.สมคิด แก้วทิพย์ (มหาวิทยาลัยแม่โจ้) รศ.ดร.เกศสุตา สิทธิสันติกุล (มหาวิทยาลัยแม่โจ้) ดร.โอฬาร อ่องพะ (มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	ดร.อนิรุทธิ์ ผงคลี (มหาวิทยาลัยนครพนม) ผศ.ดร.กัญญาณัฐ รัตนประภาธรรม (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม) อาจารย์ ทม เกตุวงศา (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม)
ตะวันออก	รศ.ดร.ดวงพร ภูมะกา (มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์) ผศ.ดร.พิชณสิณี อริยธนกตวงศ์ (มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์)
กลาง	ดร. บุศรินทร์ เลิศขวลิตสกุล (มหาวิทยาลัยนเรศวร) ดร.เดชรัต สุขกำเนิด (นักวิจัยอิสระ) นาวิน โสภากุมิ (นักวิจัยอิสระ)
ใต้	รศ.ดร.พรพันธุ์ เขมคุณาศัย (มหาวิทยาลัยทักษิณ) วิณา ลีลาประเสริฐศิลป์ (มหาวิทยาลัยทักษิณ) ผศ.ดร.กรรณา แดงสุวรรณ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา)
ใต้ชายแดน	อาจารย์เอกรินทร์ ต่วนศิริ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี)

สำหรับ โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ปีที่ 2 (พ.ศ. 2565-2566) นั้น คณะทำงานได้ดำเนินการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อ

- 1) คืบข้อมูลผลการศึกษาความต้องการระดับพื้นที่ในแต่ละภาค
- 2) ระดมความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อยืนยันความสำคัญของประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการศึกษาในปีที่ 1 เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาปีที่ 1 ยังคงมีความสำคัญและนัยยะสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะหลังจากมีการผ่อนปรนมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการระบาดของโรคโควิด-19
- 3) ระดมความเห็นเพื่อหาช่องว่างความรู้และกลไกการแก้ปัญหา

โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการนั้นถูกจัดในรูปแบบ onsite ในภาคกลางเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และตะวันออก และในรูปแบบออนไลน์ในภาคใต้และภาคใต้ชายแดน เนื่องจากการเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมในหลายจังหวัดในภาคใต้

การศึกษาในปีที่ 1 ซึ่งแม้จะได้เสร็จสิ้นไปแล้วเมื่อเดือน มกราคม พ.ศ. 2565 แต่ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษา ซึ่งก็คือความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับพื้นที่ (Area-Need) ของแต่ละภาค (ภาคผนวก) นั้นมีความสำคัญต่อการทำงานในปีที่ 2 เป็นอย่างมาก และดังที่ได้มีการอธิบายไปใน บทที่ 2 การทำงานในปีที่ 1 นั้น มีวิธีการศึกษาโดยใช้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) และกระบวนการมองอนาคต (Foresight) ผ่าน 4 ขั้นตอนหลัก คือ

- 1) การสำรวจสถานการณ์ (Horizon Scanning)
- 2) กระบวนการเดลฟาย (Delphi) แบบประยุกต์
- 3) การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยใช้กระบวนการมองอนาคต (Foresight Workshop)
- 4) การวิเคราะห์ช่องว่างความรู้และระบบความรู้

3.1 การสำรวจสถานการณ์ (Horizon Scanning)

สำรวจสถานการณ์ (หรือการกวาดหาสัญญาณแนวราบ: Horizon scanning) เป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ภาพอนาคตเพื่อเสริมความแม่นยำของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น Horizon Scanning นี้เหมาะสำหรับการนำมาใช้กับการวางแผนสำหรับการพัฒนาประเทศที่ต้องเตรียมตัวรับกับสถานการณ์อนาคตที่จะเกิดขึ้นทั้งระยะสั้น และระยะยาวเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งนี้หัวใจสำคัญของ Horizon Scanning คือการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน หรือสิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ใหม่ให้เป็นข้อมูลที่จะนำมาใช้ช่วยการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งกับภาพอนาคตที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างภาพอนาคตที่มีความซับซ้อน ทำทาย และมีทางเลือกเกิดขึ้นได้หลาย ๆ ทาง

นักวิจัยทีมภาคจัดทำข้อมูลประเด็นสำคัญของพื้นที่ตามกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้ง 3 มิติ คือมิติ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม (ภาคได้ขยายแดนมีมิติที่ 4 คือ มิติสันติภาพ) โดยนำมาข้อมูลจาก สถานการณ์และความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับประเทศ และความต้องการด้าน เศรษฐกิจและสังคมระดับภาค ทั้ง 6 ภาค ซึ่งได้มาจาก โครงการ Foresight การวิเคราะห์ข้อมูล สถานการณ์และการสร้างฉากทัศน์เพื่อสนับสนุนการทำแผนวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ซึ่งได้ดำเนินการเมื่อเดือนมีนาคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2563

บางภาคอาจใช้ข้อมูลเพิ่มเติมจากการกวาดประเด็นของคณะวิจัยส่วนกลางที่ได้การทำการ กวาดสัญญาณแนวราบ เพื่อหาสัญญาณและแนวโน้มของประเด็นระดับประเทศจากข้อมูลสี่ประเภท คือ

- 1) ฐานข้อมูลวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
- 2) ฐานข้อมูลหัตถ์ภูมิเชิงปริมาณ
- 3) ประเด็นสังคม ข่าวสายหลัก ข่าวสายรอง และโซเชียลมีเดีย (เทรน ทวิตเตอร์: Twitter Trend) ระหว่างปี พ.ศ. 2560 ถึง มีนาคม พ.ศ. 2563
- 4) แผน 4 ฉบับของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ประเด็นต่าง ๆ ที่ได้มาจากการสำรวจสถานการณ์ ได้ถูกนำมาใช้ในกระบวนการเดลฟาย (Delphi) แบบประยุกต์

3.2 การทำกระบวนการเดลฟาย (Delphi) แบบประยุกต์

กระบวนการเดลฟาย หรือเดลฟี (Delphi) เป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหลาย ท่าน เพื่อศึกษาและวิเคราะห์องค์ความรู้ในอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ 1) การพยากรณ์ภาพ อนาคตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น 2) การแสวงหาฉากทัศน์ (scenario) และทางเลือกต่าง ๆ ที่จะดำเนินการใน อนาคต 3) การสร้างความตระหนักถึงสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น และ 4) การเตรียมการกับสิ่งต่าง ๆ ที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต เดลฟาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นที่เป็นมติเอกฉันท์ ข้อดีของเทคนิค เดลฟายคือความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะไม่มีอิทธิพลต่อการตอบแบบสอบถามของ ผู้เชี่ยวชาญท่านอื่น ๆ ผู้เชี่ยวชาญจะไม่ทราบว่าผู้เชี่ยวชาญท่านอื่น ๆ มีความคิดเห็นอย่างไรการ เลือกใช้เทคนิคนี้เหมาะสมกับการดำเนินการของโครงการฯ โดยเฉพาะในช่วงการระบาดของ โควิด- 19 ที่การพบปะเพื่อนัดประชุมของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่สามารถทำได้ ก็เพราะว่าเทคนิคนี้ต้องหลีกเลี่ยง การเผชิญหน้าซึ่งกันและกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้มากที่สุด

โดยปกติกระบวนการเดลฟายจะให้ผู้เชี่ยวชาญตอบแบบสอบถามหลายครั้ง ทว่าด้วยเวลาอัน กระชั้นชิด อีกทั้งประเด็นต่าง ๆ ของแต่ละภาคได้ผ่านกระบวนการเดลฟายซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่ง ของโครงการ Foresight เมื่อปี พ.ศ. 2563 ดังนั้นคณะทำงานโครงการจัดทำแผน ฯ (Area Need) จึง

ออกแบบแบบสอบถามเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยออกความเห็นเพิ่มเติม ผ่านการใช้เครื่องมือออนไลน์ Monkey Survey เพียง 2 ครั้ง สำหรับภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ เพื่อ

- 1) ให้ความเห็นต่อประเด็นจากการสำรวจสถานการณ์และเสนอประเด็นเพิ่มเติม โดย:
 - ผู้เชี่ยวชาญช่วยประเมินว่าประเด็นต่าง ๆ ที่ได้จากการทำสำรวจสถานการณ์และการทำเดลฟายไปเมื่อ ปี พ.ศ. 2563 ยังเป็นประเด็นปัญหาที่สำคัญในภาคหรือไม่
 - ผู้เชี่ยวชาญช่วยให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นเหล่านี้
 - ผู้เชี่ยวชาญช่วยเสนอประเด็นอื่น ๆ ในมิติการพัฒนาที่ตนเองถนัด หรือเป็นประเด็นใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นที่ควรแก่การพิจารณา และให้เหตุผลและหลักฐานที่แสดงถึงความสำคัญของประเด็นใหม่ ๆ เหล่านี้
- 2) การจัดลำดับความสำคัญและความเห็นต่อทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ โดย
 - ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ความรุนแรงของปัญหา ผลกระทบและความมีประสิทธิผลเชิงนโยบาย
 - ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) เพื่อการแก้ไขปัญหาหรือหาโอกาสในการพัฒนาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ในกรณีภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ชายแดน ผู้เชี่ยวชาญทำแบบสอบถามเพียงครั้งเดียวเพื่อจัดลำดับความสำคัญและความเห็นต่อทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาของพื้นที่ แต่อาศัยการสำรวจเบื้องต้นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่โดยคณะทำงานระดับภาค

3.3 การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการโดยใช้กระบวนการมองอนาคต (Foresight Workshop)

เป้าหมายของการประชุมเชิงปฏิบัติการคือการหาทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Direction) และความรู้และการวิจัยที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ โดยการรับฟังและให้ความเห็นต่อผลการสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ และประเด็นสำคัญของภาค คณะทำงานในแต่ละภาค

ในการประชุม คณะทำงานแต่ละภาคจะเป็นผู้แบ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตามประเด็นการพัฒนาสำคัญของภาคในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม (และสันติภาพสำหรับภาคใต้ชายแดน) ที่ได้จากแบบสอบถามกระบวนการเดลฟายแบบประยุกต์ผนวกกับดุลพินิจของคณะทำงานเอง โดยแต่ละกลุ่มจะร่วมระดมสมองในกระบวนการมองอนาคต (Foresight) ดังนี้:

- 1) อนาคตที่อยากเห็นในอีก 5 ปี (พ.ศ. 2569)
 - ระบุภาพปลายทางที่อยากเห็นเกี่ยวกับประเด็นสำคัญในอีก 5 ปีข้างหน้า (Goal Setting)

- ภาพปลายทางดังกล่าวควรต้องชัดเจนที่สุด (จับต้องได้ / วัดได้ / สังเกตเห็นได้)
- 2) แนวทางบรรลุปณาคตที่อยากเห็น
- แนวทางการบรรลุปณาคตสามารถมีได้มากกว่า 1 แนวทาง โดยแต่ละแนวทางควรเป็นแนวทางที่เมื่อทำแล้ว สามารถแก้ไขสถานการณ์สำคัญของภาคได้พร้อม ๆ กันหลายสถานการณ์แบบบูรณาการ
- 3) ปัจจัยที่จำเป็นต่อการบรรลุปณาคตที่อยากเห็น - ระดมความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำเนินการ ตามกรอบ FAIR Canvas
- Finance = งบประมาณ / ที่มาหรือแหล่งของงบประมาณ / การบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณ
 - Actor = ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ทั้งทางตรง / ทางอ้อม / เป็นสาเหตุ / เป็นเหยื่อ / เป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ ฯลฯ
 - Infrastructure = ระบบที่เกี่ยวข้องที่จะช่วยให้การบรรลุปณาคตเป็นไปได้ง่ายขึ้น (เช่น ห้องทดลอง ระบบตรวจสอบมาตรฐาน) / สิ่งก่อสร้างเชิงกายภาพ / เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องและจำเป็น / เครือข่ายสังคม
 - Rules and Regulations = กฎหมาย ข้อบังคับ กฎกติกาท้องถิ่น นโยบาย
 - บริบทท้องถิ่น = ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ฯลฯ ในท้องถิ่น/ภาคของท่าน
 - บริบทเหนือท้องถิ่น = ปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม ฯลฯ ที่เหนือภาคของท่าน
- 4) การเก็บข้อมูล/เทคโนโลยี ที่จำเป็นต่อการบรรลุปณาคต
- ภาคต้องการความรู้/งานวิจัย/เทคโนโลยี/นวัตกรรมในประเด็นใด เพื่อให้สามารถดำเนินการเพื่อบรรลุปณาคตที่อยากเห็นได้
 - ความรู้/งานวิจัย/เทคโนโลยี/นวัตกรรม ใดที่มีการดำเนินการหรือพัฒนาแล้ว มีการถูกนำไปประยุกต์ใช้หรือไม่อย่างไร
 - ความรู้และงานวิจัยแต่ละประเด็น ใครมีศักยภาพที่จะเป็นผู้สร้างความรู้/ผู้วิจัย ผู้เผยแพร่/ส่งต่อความรู้ ผู้ใช้ความรู้ ผู้สนับสนุน

3.4 การศึกษาและวิเคราะห์ช่องว่างทางด้านความรู้และระบบความรู้

คณะทำงานภาคทั้ง 6 ภาคจะทำการศึกษาและวิเคราะห์ช่องว่างทางด้านความรู้และระบบความรู้เพื่อการขับเคลื่อนทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ โดยคณะทำงานภาคจะใช้ข้อมูลที่ได้จากการให้ความเห็น

ของผู้เชี่ยวชาญในคำถามที่ 4 คือ การเก็บข้อมูล/เทคโนโลยี ที่จำเป็นต่อการบรรลุภาพอนาคต มาเป็นตัวตั้งต้นในการดำเนินการต่อไป

- 1) สำรวจว่าความรู้/งานวิจัย/เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่มีต้องการนั้น ในฐานข้อมูลการวิจัยของประเทศมีอยู่หรือไม่ ให้ระบุสิ่งที่มี (Check Stock) และระบุช่องว่าง (Gap) ว่าประเด็นใดยังไม่มี
- 2) สำหรับความรู้/งานวิจัย/เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่พบว่ามีอยู่แล้วนั้น คณะทำงานภาคควรสืบค้นต่อไปว่า ได้มีการนำความรู้ดังกล่าวไปปฏิบัติหรือไม่ หากมีปัจจุบันใครเป็นผู้เผยแพร่และนำไปใช้ หากยังไม่มี การนำไปใช้ อะไรคือสาเหตุของการที่ยังไม่มีการนำไปใช้
- 3) ในประเด็น ความรู้/งานวิจัย/เทคโนโลยี/นวัตกรรม ที่มีความต้องการภายในภาคนั้น มีผู้เล่นใดเกี่ยวข้องบ้าง กล่าวคือ ใครเป็นผู้ผลิตความรู้ ใครเป็นผู้เผยแพร่หรือส่งต่อความรู้ ใครเป็นผู้ใช้ความรู้ ใครเป็นผู้สนับสนุนเชิงงบประมาณ นโยบาย กฎกติกา ฯลฯ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับเครือข่ายเชิงยุทธศาสตร์และพัฒนาให้เป็นความร่วมมืออย่างเป็นทางการต่อไป

3.5 ผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการระดับพื้นที่ในแต่ละภาคของโครงการระยะที่ 1

ผลการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการระดับพื้นที่ในแต่ละภาคของโครงการระยะที่ 1 สามารถแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ประเด็นสำคัญของพื้นที่ทั้ง 6 ภาค

ลำดับ ที่	เหนือ	อีสาน	กลาง	ตะวันออก	ใต้ตอนบน	ใต้ชายแดน
1	ปัญหาหมอกควัน	ปัญหาความยากจน	ความถดถอย/หดตัวของ ภาคการท่องเที่ยว	ปัญหาปริมาณกากของเสีย อุตสาหกรรม	ขยะของเสียทุกชนิดเพิ่มขึ้น	ปัญหายาเสพติด
2	ภัยพิบัติจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ	ปัญหาความเหลื่อมล้ำ	การก่ออาชญากรรมและคดี ยาเสพติด	ปัญหาภัยแล้งในภาค ตะวันออก	จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง จากผลกระทบของ สถานการณ์โควิด-19	การขาดนิติธรรมและการ เข้าถึงความยุติธรรมอย่างไม่ เท่าเทียม
3	ระบบเกษตรไม่เอื้อต่อความ มั่นคงทางอาหาร	ปัญหาการพัฒนาคนของ ภาคอยู่ในระดับต่ำ	ภาระหนี้สินของครัวเรือน	ปัญหาพื้นที่เกิดภัยแล้งและ อุทกภัยเนื่องจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ	สารเสพติดมีความรุนแรง	การขาดพื้นที่ ปลอดภัย และการละเมิด สิทธิมนุษยชน
4	การถือครองที่ดิน	ปัญหาด้านภัยแล้งและ คุณภาพของแหล่งน้ำใน พื้นที่	เศรษฐกิจชะลอตัว/หดตัว	ปัญหาป่าชายเลนที่กำลังสูญ หาย	ความยากจนมีแนวโน้ม สูงขึ้น	การศึกษา
5	ขาดระบบการจัดการร่วมใน การพัฒนาพื้นที่ป่าและ แก้ปัญหาไฟป่า	การจัดการขยะและของเสีย	โรคอุบัติใหม่	ปัญหาขยะทะเลในภาค ตะวันออก	ความสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำ ภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ทะเลสาบ มีแนวโน้ม ลดลง	การค้าชายแดน (การหยุด นิ่งของเศรษฐกิจ)

ลำดับ ที่	เหนือ	อีสาน	กลาง	ตะวันออก	ใต้ตอนบน	ใต้ชายแดน
6	ปัญหาขยะ	ความรุนแรงและความ ยุติธรรม (Peace)	ปัญหาความยากจน	ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และคุณภาพน้ำไม่เป็นไป ตามเกณฑ์มาตรฐาน	ปัญหาธรรมาภิบาลของ หน่วยงานภาครัฐมีแนวโน้ม สูงขึ้น (Peace)	ปัญหาการว่างงานในช่วงโค วิด-19 โดยเฉพาะกลุ่มที่เคย ทำงานในมาเลเซีย
7	ขาดการขยายตัวของ เกษตรกรรมยั่งยืนบนฐาน นิเวศทางปัญญา	ปัญหาการขยายตัวของ เศรษฐกิจในระดับต่ำ	ความเหลื่อมล้ำทาง เศรษฐกิจ	ปัญหาด้านทุนในการผลิต สินค้าสูงขึ้น	การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็กและ เยาวชน	งานและเศรษฐกิจที่เติบโต น้อย
8	ภัยแล้ง	การพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและอุตสาหกรรม เกษตร	การเข้า (ไม่) ถึงเทคโนโลยี ของเกษตรกรและ ผู้ประกอบการรายย่อย	ภาระหนี้สินของครัวเรือน	ความเหลื่อมล้ำมีแนวโน้ม สูงขึ้น	เศรษฐกิจภาคเกษตรถดถอย
9	การศึกษาที่ไม่เท่าเทียม ไม่ ตอบสนองท้องถิ่นและไม่ทัน ความเปลี่ยนแปลง	เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงวิถี ชีวิต (Technology)	มลพิษทางอากาศ	ปัญหาการนำขยะกลับมาใช้ ซ้ำในภาคตะวันออก	การจัดการศึกษาไม่ตอบ โจทย์ตลาดแรงงานและไม่ สร้างความสามารถในการ แข่งขัน	ความรุนแรงที่ลดลง แต่ สถานการณ์โดยรวมยังดูไม่ดี ขึ้น
10	โครงสร้างและระบบสิทธิ การเข้าถึงทรัพยากรและ สวัสดิการ	การจัดความมอดอยากและ สร้างความมั่นคงทางอาหาร	ธรรมาภิบาลในการบริหาร ราชการ	ปัญหาพื้นที่การปลูกข้าวนา ปรังกระทบวิกฤตภัยแล้ง	ปัญหาการขาดแคลนน้ำ	ปัญหาสถานการณ์ความไม่ สงบส่งผลต่อกระทบต่อเด็ก และเยาวชนในพื้นที่

ประเด็นสำคัญที่นำมาหารือในการประชุมเชิงปฏิบัติการของแต่ละภาคในโครงการระยะที่ 1 ประกอบด้วยประเด็นดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ประเด็นสำคัญที่นำมาหารือในการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ภาค	ประเด็นสำคัญที่นำมาหารือในการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เหนือ	● การจัดสรรทรัพยากรและเศรษฐกิจชุมชน ซึ่งครอบคลุมเรื่องสิทธิการเข้าถึงทรัพยากร ระบบเกษตร การถือครองที่ดิน และการพัฒนาเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับภูมินิเวศ ● การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีซึ่งเกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลและการกระจายอำนาจ ● ระบบการศึกษาที่ไม่เท่าเทียม ไม่ตอบสนองท้องถิ่น และไม่เท่าทันความเปลี่ยนแปลง ● ผู้คน PM ไร้ป่า และสิ่งแวดล้อมซึ่งครอบคลุมเรื่องภัยพิบัติ ขยะ และภัยแล้ง
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● กลุ่มประเด็นด้านสังคม (People) (ความเหลื่อมล้ำ Smart society ความมั่นคงทางอาหารเกษตรกรรมยั่งยืน ความยากจน การปรับตัวในช่วงโควิดฯ) ● กลุ่มประเด็นด้านเศรษฐกิจ (Prosperity) (การใช้ศักยภาพของพื้นที่เพื่อการพัฒนา) ● กลุ่มประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม (Planet) (คุณภาพน้ำ การจัดการขยะ การมีส่วนร่วมของชุมชน)
กลาง	● เศรษฐกิจถดถอย ● หนี้สินครัวเรือน ● คดีอาชญากรรมและยาเสพติด ● โรคอุบัติใหม่ ● มลพิษทางอากาศ
ตะวันออก	● กลุ่มประเด็นด้านสังคม (ปัญหาความรุนแรง การดูแลตนเอง ความเข้มแข็งของสังคม) ● กลุ่มประเด็นด้านเศรษฐกิจ (การพัฒนาฐานภาคเกษตรและเพิ่มศักยภาพเกษตรกร) ● กลุ่มประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม (อุตสาหกรรมยั่งยืน เมืองยั่งยืน ขยะทะเล การจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมและเป็นธรรม การจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติโดยเฉพาะที่ดินและน้ำ)
ใต้	● กลุ่มประเด็นด้านสังคม (เศรษฐกิจฐานราก ระบบสุขภาพชุมชน และการศึกษาที่ตอบโจทย์ชุมชนและปรับตัวได้) ● กลุ่มประเด็นด้านเศรษฐกิจ (เศรษฐกิจที่สร้างสรรค์ มีภูมิคุ้มกันและลดความเหลื่อมล้ำ)

ภาค	ประเด็นสำคัญที่นำมาหารือในการประชุมเชิงปฏิบัติการ
	กลุ่มประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม (การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมโดยชุมชนมีส่วนร่วม)
ใต้ชายแดน	- กลุ่มประเด็นด้านสังคม (ยาเสพติด การศึกษา สาธารณสุข การกระจายอำนาจ การเข้าถึงความรู้และเทคโนโลยี ครอบครัว สังคมและวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง พื้นที่ปลอดภัยสำหรับเยาวชน การบูรณาการอิสลามเข้ากับระบบการศึกษา) - กลุ่มประเด็นด้านเศรษฐกิจ (การแปรรูปและเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตร การท่องเที่ยว เศรษฐกิจชุมชน เกษตรกรรุ่นใหม่ และการเชื่อมโยงชุมชนกับภาครัฐ) - กลุ่มประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม (การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการความขัดแย้งจากทรัพยากร)

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ สามารถสรุปเป็นประเด็นร่วมของทุกภาคได้เป็น 4 กลุ่มประเด็น พร้อมทั้งสรุปความต้องการที่ได้รับจากกระบวนการรับฟังความคิดเห็นและการประชุมเชิงปฏิบัติการจากทุกภาคได้ดังนี้

ตารางที่ 4 กลุ่มประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ร่วมของทุกภาค

กลุ่มประเด็น	สังเคราะห์ความต้องการเชิงพื้นที่ของทุกภาค
เศรษฐกิจ: เกษตรและอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน	- การส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตร - ผลิตแรงงานคุณภาพที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม - เทคโนโลยีที่ทำให้อุตสาหกรรมเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
สังคม: การศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น	- ประชาชนในภาคมีความรู้สำคัญที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองในบริบทท้องถิ่นได้ - คนกลับมาพัฒนาพื้นที่หรือให้ความสำคัญกับทรัพยากรของชุมชน - การศึกษาในระบบจะต้องเท่าทันสถานการณ์ มีความยืดหยุ่น และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ - ให้ความสำคัญกับวิชาชีพมากขึ้น - สนับสนุนให้มีการพัฒนาเพื่อยกระดับทักษะเดิมให้ดีขึ้น (Upskill) หรือสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็นในการทำงานและสอดคล้องกับความต้องการ (Reskill) - พื้นที่ปลอดภัยสำหรับการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในการทำกิจกรรม
สิ่งแวดล้อม: สิ่งแวดล้อมที่ดีทุกมิติเพื่อคุณภาพชีวิต	การที่มีฝุ่นควันลดลงและไม่กระทบต่อคุณภาพชีวิต

กลุ่มประเด็น	สังเคราะห์ความต้องการเชิงพื้นที่ของทุกภาค
และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ	- ส่งเสริมให้เกิดการจัดการป่าและทรัพยากรอย่างมีส่วนร่วม ทั้งบริบทชนบทและเมือง โดยอนุญาตให้ประชาชนในเขตพื้นที่ป่าสามารถใช้ประโยชน์จากป่าและทรัพยากรได้อย่างมีคุณค่าและเกิดความมั่นคงทางอาหาร - ธรรมาภิบาลในการจัดการสิ่งแวดล้อมของภาครัฐ - เศรษฐกิจหมุนเวียน มีการลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ จัดการของเสียและขยะ รวมถึงขยะทะเล - ภาครัฐมีการส่งเสริมเรื่องการพัฒนาเมือง สร้างพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้น - การใช้พลังงานหมุนเวียนในภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคพลังงานและภาคขนส่งให้มากขึ้น - การควบคุมมลพิษของภาคอุตสาหกรรม - มียุทธศาสตร์การสร้างภาคีเครือข่ายและหุ้นส่วนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ให้ชุมชนเป็นผู้ริเริ่ม โดยภาครัฐเข้ามาเสริม รวมทั้งภาคเอกชน ท้องถิ่น และมหาวิทยาลัย ต้องช่วยเรื่องนวัตกรรม และร่วมทำงานกันอย่างบูรณาการ
การปกครองที่มีธรรมาภิบาล ยุติธรรม และการส่งเสริมสันติภาพ	- การปกครองที่มีธรรมาภิบาลและมีความยุติธรรมมากกว่าที่เป็นอยู่ และเน้นการกระจายอำนาจออกจากศูนย์กลางให้แต่ละภาคส่วนสามารถเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาและกำหนดอนาคตที่ยั่งยืนของตนเองได้อย่างเหมาะสม และอิสระ - ยกเลิกกฎหมายที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาพื้นที่ และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ - แก้ไขปัญหาทั้งเรื่องของรัฐธรรมนุญและการบังคับใช้กฎหมายลูกไม่ให้ผิดเพี้ยน - ไม่มีการคอร์รัปชัน มีปรับเปลี่ยนการเก็บภาษีเพื่อให้เอื้อต่อผู้ประกอบการรายย่อย มีการกระจายอำนาจรัฐให้มีกลไกการตรวจสอบ - ภาครัฐมีประสิทธิผล ยืดหยุ่นและพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ - ภาครัฐปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ แต่ก็นำความรู้มาบูรณาการและทำงานแบบมีส่วนร่วม - ยกเลิกกฎหมายพิเศษ และสนับสนุนให้มีการพูดคุยกับพื้นที่มากขึ้น - มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยมีสัดส่วนพลเรือน โดยเฉพาะต้องเป็นคนในพื้นที่มากกว่าหน่วยงานความมั่นคง

บทที่ 4

การทบทวนลำดับความสำคัญของประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ของแต่ละภาค

4.1 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาที่ได้จากการศึกษาในปีที่ 1

ก่อนการประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละภาค คณะทำงานส่วนกลางได้สรุปข้อมูลสำคัญ และแสดงตัวอย่างนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหของแต่ละประเด็นพัฒนา เพื่อแสดงให้กับผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการได้ศึกษาและพิจารณา ออกมาประเด็นละ 1 ถึง 3 หน้าสไลด์ แต่ละภาคจะมีจำนวนประเด็นที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับผลลัพธ์งานวิจัยของคณะทำงานในแต่ละภาค (บทที่ 4) โดยทุกภาคจะมีประเด็นครอบคลุมมิติสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ในขณะที่ภาคใต้ชายแดนจะมีมิติสันติภาพรวมอยู่ด้วย นอกจากนี้ คณะทำงานส่วนกลางได้มีการเปลี่ยนประเด็นบางประเด็นในมิติสังคมและมิติเศรษฐกิจไปอยู่เป็นมิติสันติภาพและมิติความร่วมมือ เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องมากกว่า

สำหรับกระบวนการทบทวนความสำคัญ คณะทำงานได้ออกแบบแบบสำรวจเชิงโต้ตอบออนไลน์ (Online interactive survey) ผ่านแอปพลิเคชัน mentimeter เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นแต่ละประเด็น โดยให้คะแนน 4 ส่วน ในสัดส่วน 1 ถึง 10 พร้อมกัน ดังต่อไปนี้

- ความกังวลของท่านต่อประเด็นการพัฒนา (ผู้เชี่ยวชาญภาคกลางไม่ได้ให้คะแนนส่วนนี้)
 - 1 คือ ไม่กังวล / 10 คือ กังวลที่สุด
- ความกว้างขวางของผลกระทบ (Scale) = ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อคนวงกว้างเพียงใด
 - 1 คือ ไม่กระทบใครเลย / 10 คือ กระทบทุกคน
- ความรุนแรงของผลกระทบ (Depth) = หากปัญหานี้เกิดกับคนคนหนึ่ง คนคนนั้นจะได้รับผลกระทบรุนแรงเพียงใด
 - 1 คือ ไม่มีความรุนแรง / 10 คือ ความรุนแรงสูงมาก ทำให้เสียชีวิต หรือทำให้ไม่สามารถพัฒนาต่อไปได้ในอนาคต
- ประสิทธิภาพเชิงนโยบาย = หากประเด็นนี้มีนโยบายที่รัฐบาลได้เสนอเพื่อการแก้ปัญหา ในการรับรู้ของท่าน ท่านเห็นว่านโยบายนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด
 - 1 คือ ไม่มีประสิทธิภาพ / 10 คือ มีประสิทธิภาพมาก แก้ปัญหาได้อย่างสมบูรณ์

หลังจากเส้นสนัการให้คะแนนทั้งสี่ส่วนแล้ว คณะทำงานได้นำเสนอคะแนนเฉลี่ยของความกังวลในแต่ละประเด็น (ยกเว้นภาคกลาง) และคำนวณค่าความสำคัญตามสูตรดังนี้:

$$\text{ความสำคัญ} = \text{ความกว้างขวางของผลกระทบ} + \text{ความรุนแรงของผลกระทบ} - \text{ประสิทธิภาพเชิงนโยบาย}$$

ผลลัพธ์คือค่าความสำคัญที่ได้ถูกนำมาใช้ในการจัดอันดับความสำคัญประเด็นการพัฒนาของแต่ละภาค

ข้อมูลผู้เข้าร่วมและผลลัพธ์ที่ได้จากขั้นตอนนี้มีดังต่อไปนี้

4.1.1 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคเหนือ

การประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญ ถูกจัดขึ้นเมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2566 ณ โรงแรมคุ้มภูคำ จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วม 48 คน และมีประสบการณ์ทำงานในพื้นที่เฉลี่ย 14 ปี

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	77.08%	37
หญิง	16.67%	8
อื่น ๆ	4.17%	2
ไม่ระบุ	2.13%	1
รวม	100.00%	48

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
20 – 29 ปี	6.25%	3
30 - 39 ปี	14.58%	7
40 - 49 ปี	27.08%	13
50 - 59 ปี	22.92%	11
มากกว่า 60 ปี	29.17%	14
รวม	100.00%	48

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	14.58%	7
ภาคเอกชน	6.25%	3
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	47.92%	23
ภาควิชาการ	22.92%	11
อื่น ๆ	6.25%	3
ไม่ได้ตอบ	2.31%	1
รวม	100.00%	48

ความเชี่ยวชาญ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (คน)
ด้านสังคม (People)	41 / 48
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	14 / 48
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	30 / 48
ด้านสันติภาพ (Peace)	12 / 48

จังหวัดที่ผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ทำงานพัฒนาประกอบด้วย

- สุโขทัย
- กำแพงเพชร
- แพร่
- ลำพูน
- เชียงใหม่
- เชียงราย
- แม่ฮ่องสอน
- พิจิตร
- น่าน
- ตาก
- พะเยา
- นครสวรรค์
- พิษณุโลก
- ปัตตานี (อยู่นอกขอบเขตภาคเหนือ)
- ชัยภูมิ (อยู่นอกขอบเขตภาคเหนือ)
- กรุงเทพมหานคร (อยู่นอกขอบเขตภาคเหนือ)

ในส่วนของการจัดอันดับตามความสำคัญของประเด็น รวมถึงคะแนนระดับความกังวล ความกว้างขวางของผลกระทบ ความรุนแรงของผลกระทบ และประสิทธิภาพเชิงนโยบายมีดังนี้

อันดับ	ประเด็น	ระดับความ กังวล	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
1	ค่า PM ที่สูงต่อเนื่อง	8.4	8.8	8.9	3.4	14.3	สิ่งแวดล้อม
2	ภัยพิบัติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ	8.6	9	8.7	3.5	14.2	สิ่งแวดล้อม
3	ขาดระบบการจัดการร่วมใน การพัฒนาพื้นที่ป่าและ แก้ปัญหาไฟป่า	8.7	8.3	8.7	3.6	13.4	สิ่งแวดล้อม
4	ประสบภัยแล้งซ้ำซาก	7.9	8	8.1	3.3	12.8	สิ่งแวดล้อม
5	ระบบการศึกษาที่ไม่เท่าเทียม ไม่ตอบสนองท้องถิ่น และไม่ เท่าทันความเปลี่ยนแปลง	8.6	8.4	8.2	3.9	12.7	สังคม
6	ขาดระบบการบริหารจัดการ บ้านเมืองที่ดีกระทบเศรษฐกิจ	8.1	8.5	7.9	3.8	12.6	เศรษฐกิจ
7	ปัญหาขยะมีแนวโน้มสูงขึ้น	7.2	7.7	7.9	3.7	11.9	สิ่งแวดล้อม
8	โครงสร้างและระบบสิทธิการ เข้าถึงทรัพยากรและ สวัสดิการที่แตกต่าง	8.5	7.7	7.9	3.9	11.7	เศรษฐกิจ
9	กลไกการจัดการความขัดแย้ง ระดับท้องถิ่นทำหน้าที่ไม่เต็ม ประสิทธิภาพ	8	7.3	7.6	3.2	11.7	สันติภาพ
10	ระบบเกษตรที่ไม่เอื้อต่อความ มั่นคงทางอาหาร	8	7.8	8	4.2	11.6	สังคม
11	ขาดระบบหุ้นส่วนการจัดการ ร่วมของภาคีพัฒนาแบบ หลายภาคส่วนในประเด็น คาบเกี่ยว	8	8.1	8.1	4.6	11.6	ความร่วมมือ
12	ขาดการพัฒนาระบบ เศรษฐกิจชุมชนบนฐานนิเวศ วัฒนธรรมและ ทรัพยากรธรรมชาติ	7.8	7.9	7.5	4.1	11.3	เศรษฐกิจ
13	การถือครองที่ดินเพื่อ การเกษตรลดลง	8	7.6	7.4	3.7	11.3	สังคม

อันดับ	ประเด็น	ระดับความ กังวล	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
14	จำเป็นต้องขยายการ เกษตรกรรมยั่งยืนแบบครบ วงจรบนฐานนิเวศปัญญา	7.6	7.4	7.5	4.1	10.8	สิ่งแวดล้อม
15	การขยายตัวของโครงสร้าง พื้นฐานที่ไม่ครอบคลุมและไม่ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ทางกายภาพ	7.4	7.4	7	4.2	10.2	เศรษฐกิจ
16	การส่งเสริมการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยี ความรู้ และ นวัตกรรมยังไม่เพียงพอ สำหรับการพัฒนา	7.6	7.5	6.7	4.3	9.9	เศรษฐกิจ
17	สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้นสูงกว่าระดับประเทศ	7.6	7.4	7.1	4.9	9.6	สังคม

4.1.2 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญ ถูกจัดขึ้นเมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2566 ณ โรงแรมคุ้มภูคำ จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วม 48 คน และมีประสบการณ์ทำงานในพื้นที่เฉลี่ย 11.9 ปี

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	54.55%	12
หญิง	40.91%	9
อื่น ๆ	4.55%	1
รวม	100.00%	22

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
20 – 29 ปี	9.09%	2
30 - 39 ปี	18.18%	4
40 - 49 ปี	50%	11
50 - 59 ปี	18.18%	4
มากกว่า 60 ปี	4.55%	1

รวม	100.00%	22
-----	---------	----

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	36.36%	8
ภาคเอกชน	13.63%	3
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	22.72%	5
ภาควิชาการ	13.63%	3
อื่น ๆ	13.63%	3
รวม	100.00%	22

ความเชี่ยวชาญ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (คน)
ด้านสังคม (People)	41 / 48
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	14 / 48
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	30 / 48
ด้านสันติภาพ (Peace)	12 / 48

จังหวัดที่ผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ทำงานพัฒนาประกอบด้วย

- นครพนม
- ขอนแก่น
- มหาสารคาม
- มุกดาหาร
- อุบลราชธานี
- ยโสธร
- สกลนคร
- อุดรธานี
- หนองคาย
- เลย
- หนองบัวลำพู
- บึงกาฬ
- สกลนคร

- สุรินทร์
- ศรีสะเกษ
- หนองคาย
- ร้อยเอ็ด
- กาฬสินธุ์
- กรุงเทพมหานคร (อยู่นอกขอบเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ในส่วนของการจัดอันดับตามความสำคัญของประเด็น รวมถึงคะแนนระดับความกังวล ความกว้างขวางของผลกระทบ ความรุนแรงของผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบายมีดังนี้

อันดับ	ประเด็น	ระดับความ กังวล	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
1	ปัญหาความเหลื่อมล้ำ	9.1	9.2	9.4	3	15.6	เศรษฐกิจ
2	ปัญหาด้านภัยแล้งและ คุณภาพของแหล่งน้ำในพื้นที่	8.7	8.7	8.7	2.8	14.6	สิ่งแวดล้อม
3	การจัดการขยะและของเสีย	9.1	8.6	8.4	2.7	14.3	สิ่งแวดล้อม
4	ปัญหาความยากจน	8.7	8.5	8.9	3.4	14.0	สังคม
5	ปัญหาการพัฒนาคนของภาค อยู่ในระดับต่ำ	8.2	8.8	8.8	3.7	13.9	สังคม
6	ความรุนแรงและความ ยุติธรรม	8	8.4	6.9	2.5	12.8	สันติภาพ
7	ปัญหาการขยายตัวของ เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดและ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือใน ระดับต่ำ	7.2	8.3	8.1	3.6	12.8	เศรษฐกิจ
8	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และอุตสาหกรรมเกษตร	8	7.9	8	3.4	12.5	เศรษฐกิจ
9	พื้นที่ป่าภัยที่ทำกินผู้ยากไร้	8.5	6.7	8.3	2.9	12.1	สิ่งแวดล้อม
10	การจัดความอดอยากและ สร้างความมั่นคงทางอาหาร	6.8	7.2	7.7	4.5	10.4	สังคม
11	ปัญหาการเข้าถึงบริการ สาธารณสุข	7.5	7.3	8	5.1	10.2	สังคม

อันดับ	ประเด็น	ระดับความ กังวล	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
12	เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงวิถี ชีวิต	7.5	7.3	6.7	4	10.0	สังคม
13	การใช้พลังงานทดแทน	6.8	6	5.8	3.2	8.6	เศรษฐกิจ
14	การค้าขายแดนอาจเป็น โอกาสทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ของภาคอีสาน	6	4.8	5.2	3.4	6.6	ความร่วมมือ

4.1.3 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคกลาง

การประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญ ถูกจัดขึ้นเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ณ เดอะ คา
วาลิ คาซ่า รีสอร์ท จังหวัดอยุธยา มีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วม 29 คน และมีประสบการณ์ทำงานในพื้นที่เฉลี่ย 9.8 ปี

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	41.38%	12
หญิง	58.62%	17
อื่น ๆ	0%	0
รวม	100.00%	29

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
20 – 29 ปี	6.90%	2
30 - 39 ปี	27.59%	8
40 - 49 ปี	34.48%	10
50 - 59 ปี	31.03%	9
มากกว่า 60 ปี	0%	0
รวม	100.00%	29

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	29.73%	14
ภาคเอกชน	7.21%	3
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	23.42%	2
ภาควิชาการ	22.52%	7

อื่น ๆ	3.60%	1
ไม่ได้ตอบ	6.90%	2
รวม	100.00%	29

ความเชี่ยวชาญ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (คน)
ด้านสังคม (People)	15 / 29
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	9 / 29
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	12 / 29
ด้านสันติภาพ (Peace)	2 / 29

จังหวัดที่ผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ทำงานพัฒนาประกอบด้วย

- เพชรบุรี
- พระนครศรีอยุธยา
- ปทุมธานี
- สมุทรสาคร
- ชัยนาท
- นครปฐม
- กาญจนบุรี
- สุพรรณบุรี
- สมุทรสงคราม
- นครนายก
- ลพบุรี
- พิษณุโลก
- เพชรบุรี
- สระบุรี
- ประจวบคีรีขันธ์
- ราชบุรี
- อ่างทอง
- นนทบุรี
- ชัยนาท

- สิงห์บุรี
- ปทุมธานี
- น่าน (อยู่นอกขอบเขตภาคกลาง)
- กรุงเทพมหานคร (อยู่นอกขอบเขตภาคกลาง)

ผู้เชี่ยวชาญภาคกลางไม่ได้ให้คะแนนความกังวลต่อการพัฒนา ในส่วนของการจัดอันดับตามความสำคัญของประเด็น รวมถึงคะแนนความกว้างขวางของผลกระทบ ความรุนแรงของผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบายมีดังนี้

อันดับ	ประเด็น	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
1	เศรษฐกิจชะลอตัว/หดตัว	8.6	8.4	2.4	14.6	เศรษฐกิจ
2	ภาระหนี้สินครัวเรือน	8.4	8.4	2.3	14.5	เศรษฐกิจ
3	โรคอุบัติใหม่	8.8	8.5	3.3	14	สังคม
4	การก่ออาชญากรรมและคดี ยาเสพติด	7.6	8.3	2.2	13.7	สังคม
5	มลพิษทางอากาศ	7.8	8.1	2.2	13.7	สิ่งแวดล้อม
6	ความยากจน	7.6	8.1	2.2	13.5	สังคม
7	ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ	8	7.7	2.3	13.4	เศรษฐกิจ
8	ความถี่และความรุนแรงของ ภัยธรรมชาติ	7.7	8	2.6	13.1	สิ่งแวดล้อม
9	การใช้สารเคมีเกษตรและ การเผาในแปลงเกษตร	7.6	7.5	2.2	12.9	สิ่งแวดล้อม
10	การถดถอยของภาคเกษตร	7.4	7.7	2.4	12.7	เศรษฐกิจ
11	คุณภาพและการจัดการน้ำจืด	7.5	7.7	2.6	12.6	สิ่งแวดล้อม
12	ธรรมาภิบาลในการบริหาร ราชการ	7.8	7.1	2.3	12.6	สันติภาพ
13	ความถดถอย/หดตัวของภาค การท่องเที่ยว	7.9	7.5	2.9	12.5	เศรษฐกิจ
14	ความปลอดภัยและอุบัติเหตุ ทางถนน	7.1	7	2.3	11.8	สังคม

อันดับ	ประเด็น	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
15	ความเหลื่อมล้ำของโอกาส ทางการศึกษา	7.1	6.7	2.4	11.4	สังคม
16	ทรัพยากรชายฝั่งและคุณภาพ น้ำทะเล	6.7	7.2	2.5	11.4	สิ่งแวดล้อม
17	การ (ขาด) มีส่วนร่วมในการ จัดทำผังเมือง	7.1	6.4	2.3	11.2	เศรษฐกิจ
18	การเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ	7	6.8	3	10.8	สังคม
19	การเข้าถึงเทคโนโลยีของ เกษตรกรและผู้ประกอบการ รายย่อย	6.5	6.6	2.8	10.3	เศรษฐกิจ
20	การชะลอตัวของ ภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่	6.2	6.4	2.5	10.1	เศรษฐกิจ
21	การจัดการขยะและการนำ ขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ ใหม่ได้	6	5.8	2.7	9.1	สิ่งแวดล้อม
22	ความมั่นคงและความ ปลอดภัยทางอาหาร	6.1	5.6	3.1	8.6	สังคม

4.1.4 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคตะวันออก

การประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญ ถูกจัดขึ้นเมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2566 ณ โรงแรม
ชั้นธารา เวลเนส รีสอร์ท จังหวัดฉะเชิงเทรา มีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วม 50 คน และมีประสบการณ์ทำงานในพื้นที่
เฉลี่ย 9.3 ปี

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	44%	22
หญิง	44%	22
อื่น ๆ	0%	0
ไม่ระบุ	12%	6
รวม	100.00%	50

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
----------	---------	-------

20 – 29 ปี	8%	4
30 - 39 ปี	28%	14
40 - 49 ปี	36%	8
50 - 59 ปี	30%	15
มากกว่า 60 ปี%	4%	2
ไม่ระบุ	14%	7
รวม	100.00%	50

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	70%	35
ภาคเอกชน	8%	4
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	2%	1
ภาควิชาการ	20%	10
อื่น ๆ	0%	0
รวม	100.00%	50

ความเชี่ยวชาญ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (คน)
ด้านสังคม (People)	27 / 50
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	18 / 50
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	16 / 50
ด้านสันติภาพ (Peace)	5 / 50

จังหวัดที่ผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ทำงานพัฒนาประกอบด้วย

- ฉะเชิงเทรา
- ชลบุรี
- สระแก้ว
- จันทบุรี
- ระยอง
- ปราจีนบุรี
- นครนายก

- ตราด
- เชียงใหม่ (อยู่นอกขอบเขตภาคตะวันออก)
- กรุงเทพมหานคร (อยู่นอกขอบเขตภาคตะวันออก)

ในส่วนของการจัดอันดับตามความสำคัญของประเด็น รวมถึงคะแนนระดับความกังวล ความกว้างขวางของผลกระทบ ความรุนแรงของผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบายมีดังนี้

อันดับ	ประเด็น	ระดับความกังวล	ความกว้างขวางของผลกระทบ	ความรุนแรงของผลกระทบ	ประสิทธิผลเชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
1	ปัญหาค่าครองชีพสวนทางกับค่าจ้าง	8.6	9.1	8.9	3	15.0	เศรษฐกิจ
2	ปัญหาต้นทุนในการผลิตสินค้าสูงขึ้น	8.5	8.8	8.8	2.7	14.9	เศรษฐกิจ
3	ปัญหาปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรม	8.8	7.8	8.4	2.6	13.6	สิ่งแวดล้อม
4	ปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว/ถดถอย	7.4	8.5	8.4	3.4	13.5	เศรษฐกิจ
5	ปัญหาพื้นที่เกิดภัยแล้งและอุทกภัยของภาคตะวันออกเนื่องจากผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	8.1	8.1	8.4	3.4	13.1	สิ่งแวดล้อม
6	ปัญหาปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรม ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน	8	8.1	8.2	3.6	12.7	สิ่งแวดล้อม
7	ประเด็นคดีอาชญากรรม	8.2	6.7	8	2.8	11.9	สันติภาพ
8	ความถี่และความรุนแรงของภัยธรรมชาติ	7.5	7.3	7.7	3.5	11.5	สังคม
9	ปัญหาการขาดรายได้ รายได้ของเกษตรกรและผู้ผลิตอาหารรายเล็กลดลง และการเข้าถึงทรัพยากรปัจจัยการผลิตและทางเศรษฐกิจ	7.7	7.2	7.6	3.6	11.2	สังคม

อันดับ	ประเด็น	ระดับความ กังวล	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
10	ปัญหาการย้ายฐานการผลิต อุตสาหกรรม	6.8	7.1	7.4	3.5	11	เศรษฐกิจ
11	ปัญหาการเข้าสู่สังคมเมือง	6.8	7.2	6.9	3.2	10.9	เศรษฐกิจ
12	ประเด็นคดีเด็กและเยาวชนที่ ถูกดำเนินคดี	7.9	6.4	7.5	3	10.9	สันติภาพ
13	ปัญหาป่าชายเลนที่กำลังสูญ หาย	7.4	6.7	7.3	3.2	10.8	สิ่งแวดล้อม
14	การเจ็บป่วยด้วย 5 โรคสำคัญ ในภาคตะวันออก (โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือด สมอง โรคความดันโลหิตสูง และโรคมะเร็ง)	7.5	6.9	7.2	3.9	10.2	สังคม
15	ปัญหาค่าเฉลี่ยผลการทดสอบ ทางการศึกษาระดับชาติขั้น พื้นฐาน (O-NET) มีแนวโน้ม ลดลงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	7.4	6.8	6.6	3.3	10.1	สังคม
16	ปัญหาความรุนแรงใน ครอบครัว	7.2	5.9	7	3.1	9.8	สังคม
17	ปัญหาขยะทะเล	7.2	6.3	6.9	3.5	9.7	สิ่งแวดล้อม
18	ปัญหาการปรับตัวลงของของ ความเชื่อมั่น SMEs	6.3	6.5	6.8	3.8	9.5	เศรษฐกิจ
19	ปัญหาการนำขยะกลับมาซ้ำ	7.1	6.2	6.3	3.7	8.8	สิ่งแวดล้อม
20	การเสียชีวิตโดยอุบัติเหตุทาง ถนน	7.1	5.7	6.8	3.9	8.6	สังคม

4.1.5 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคใต้

การประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญ ถูกจัดขึ้นออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2565 มีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วม 32 คน และมีประสบการณ์ทำงานในพื้นที่เฉลี่ย 10.6 ปี

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	43.75%	14
หญิง	43.75%	14
อื่น ๆ	3.125%	1
ไม่ระบุ	3.375%	3
รวม	100.00%	32

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
20 – 29 ปี	3.125%	1
30 - 39 ปี	18.75%	6
40 - 49 ปี	25%	8
50 - 59 ปี	31.25%	10
มากกว่า 60 ปี	12.5%	4
ไม่ระบุ	9.375%	3
รวม	100.00%	32

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	34.375%	11
ภาคเอกชน	3.125%	1
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	21.825%	7
ภาควิชาการ	31.25%	10
อื่น ๆ	3.375%	3
ไม่ได้ตอบ	0%	0
รวม	100.00%	32

ความเชี่ยวชาญ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (คน)
ด้านสังคม (People)	17 / 32
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	10 / 32
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	12 / 32
ด้านสันติภาพ (Peace)	3 / 32

จังหวัดที่ผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ทำงานพัฒนาประกอบด้วย

- พัทลุง
- สงขลา
- นครศรีธรรมราช
- ตรัง
- สุราษฎร์ธานี
- ชุมพร
- นครศรีธรรมราช
- ภูเก็ต
- สตูล
- ยะลา (อยู่นอกขอบเขตภาคใต้)
- ปัตตานี (อยู่นอกขอบเขตภาคใต้)
- นราธิวาส (อยู่นอกขอบเขตภาคใต้)
- กรุงเทพมหานคร (อยู่นอกขอบเขตภาคใต้)

ในส่วนของการจัดอันดับตามความสำคัญของประเด็น รวมถึงคะแนนระดับความกังวล ความกว้างขวางของผลกระทบ ความรุนแรงของผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบายมีดังนี้

อันดับ	ประเด็น	ระดับความกังวล	ความกว้างขวางของผลกระทบ	ความรุนแรงของผลกระทบ	ประสิทธิผลเชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
1	สารเสพติดมีความรุนแรง	8.2	8.2	8.8	4.1	12.9	สังคม
2	การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติตามธรรมชาติ	8.1	8.6	8.6	4.8	12.4	สิ่งแวดล้อม
3	ขยะของเสียทุกชนิดเพิ่มขึ้น	8.3	7.9	8.2	5.1	11	สิ่งแวดล้อม

อันดับ	ประเด็น	ระดับความ กังวล	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
4	ความเหลื่อมล้ำมีแนวโน้ม สูงขึ้น	8	7.8	7.8	4.6	11	เศรษฐกิจ
5	การบริหารจัดการน้ำไม่มี ประสิทธิภาพเพียงพอ	7.4	7.8	8	4.9	10.9	สิ่งแวดล้อม
6	ปัญหาธรรมชาติของ หน่วยงานภาครัฐมีแนวโน้ม สูงขึ้น	7.4	7.7	7.3	4.4	10.6	สันติภาพ
7	ความสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ทะเลสาบ มีแนวโน้มลดลง	8	7.3	7.9	4.9	10.3	สิ่งแวดล้อม
8	การกัดเซาะชายฝั่งมีความ รุนแรงมากขึ้น	8.3	6.9	7.7	4.4	10.2	สิ่งแวดล้อม
9	การไม่สามารถเพิ่มมูลค่าของ ผลผลิตทางการเกษตรเพื่อ สร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับ เกษตรกร	7.9	7.6	7.4	4.9	10.1	เศรษฐกิจ
10	การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็กและ เยาวชน	7.3	7.4	7.5	4.9	10	สังคม
11	ความยากจนมีแนวโน้มสูงขึ้น	7.2	7.3	7.6	4.9	10	สังคม
12	การจัดการศึกษาไม่ตอบโจทย์ ตลาดแรงงาน และไม่สร้าง ความสามารถในการแข่งขัน	7.3	7.4	6.7	4.5	9.6	สังคม
13	ปัญหาคุณภาพชีวิตของ ผู้สูงอายุ	7	7	7.1	4.9	9.2	สังคม
14	ปัญหาการว่างงานจากการไม่ สามารถปรับตัวเพื่อหางาน ใหม่ในสถานการณ์ผันผวน	7.4	6.7	7.3	5	9	เศรษฐกิจ
15	การสูญเสียคุณภาพชีวิตจาก ปัญหาสิ่งแวดล้อม	6.4	6.4	6.7	4.7	8.4	สังคม
16	การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ของภาคใต้อยู่ในระดับต่ำ	6.7	6.7	6.7	5.3	8.1	เศรษฐกิจ

อันดับ	ประเด็น	ระดับความ กังวล	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
17	การพึ่งพาการท่องเที่ยวจาก ต่างชาติทำให้การท่องเที่ยวไม่ มีความยั่งยืน	6.1	5.7	6.2	5.4	6.5	เศรษฐกิจ
18	การเสียดุลการค้าชายแดน ของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น	6.3	5.6	6	5.2	6.4	เศรษฐกิจ

4.1.6 การทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนาภาคใต้ชายแดน

การประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญ ถูกจัดขึ้นออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2565 มีผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วม 21 คน และมีประสบการณ์ทำงานในพื้นที่เฉลี่ย 12.9 ปี

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	23.81%	5
หญิง	66.67%	14
อื่น ๆ	0%	0
ไม่ระบุ	9.52%	2
รวม	100.00%	21

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
20 - 29 ปี	4.76%	1
30 - 39 ปี	33.333%	7
40 - 49 ปี	33.333%	7
50 - 59 ปี	14.29%	3
มากกว่า 60 ปี	4.76%	1
ไม่ระบุ	9.52%	2
รวม	100.00%	21

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	9.52%	2
ภาคเอกชน	0%	0
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	61.90%	13
ภาควิชาการ	14.29%	3
อื่น ๆ	4.76%	1
ไม่ได้ตอบ	9.52%	2
รวม	100.00%	21

ความเชี่ยวชาญ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	จำนวน (คน)
ด้านสังคม (People)	17 / 21
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	2 / 21
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	2 / 21
ด้านสันติภาพ (Peace)	14 / 21

จังหวัดที่ผู้เชี่ยวชาญมีประสบการณ์ทำงานพัฒนาประกอบด้วย

- ยะลา
- ปัตตานี
- นราธิวาส
- สงขลา (อยู่นอกขอบเขตภาคใต้ชายแดน)
- กรุงเทพมหานคร (อยู่นอกขอบเขตภาคใต้ชายแดน)

ในส่วนของการจัดอันดับตามความสำคัญของประเด็น รวมถึงคะแนนระดับความกังวล ความกว้างขวางของผลกระทบ ความรุนแรงของผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบายมีดังนี้

อันดับ	ประเด็น	ระดับความ กังวล	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
1	การพูดคุยเจรจาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างปลอดภัย	9.6	9.1	9	2.6	15.5	สันติภาพ
2	นิติธรรมและการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียม	9.4	8.8	9.5	2.9	15.4	สันติภาพ
3	ปัญหาอาชญากรรม	8.7	8.7	9.5	2.8	15.4	สังคม

อันดับ	ประเด็น	ระดับความ กังวล	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
4	ปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในที่ที่ยึดเยื้อยาวกว่า 17 ปี ส่งผลต่อกระทบต่อเด็กและเยาวชนในพื้นที่	9.6	9	9	2.8	15.2	สันติภาพ
5	หากไม่สร้างพื้นที่ปลอดภัย ปลอ่ยให้มีการก่อเหตุกับคนที่ไม่มีอาวุธและยังคงมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน จะส่งผลต่อความรุนแรงยืดเยื้อเรื้อรังในจังหวัดชายแดนใต้	9	8.8	9.4	3	15.2	สันติภาพ
6	ความรุนแรงที่ลดลง แต่สถานการณ์โดยรวมยังดูไม่ดีขึ้น	8.6	8.1	9.1	3.2	14	สันติภาพ
7	การบริหารจัดการน้ำ	7.9	8.5	8.1	3.1	13.5	สิ่งแวดล้อม
8	งานและเศรษฐกิจที่เติบโตน้อย	8.7	8.7	7.8	3.4	13.1	เศรษฐกิจ
9	การศึกษา	8.7	8.8	8.5	4.4	12.9	สังคม
10	การมีโครงการที่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่จังหวัดชายแดน ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่	7.9	8.2	7.8	3.1	12.9	สิ่งแวดล้อม
11	ปัญหาประมง	7.7	7.7	7.7	2.8	12.6	สิ่งแวดล้อม
12	การค้าชายแดน (การหยุดนิ่งของเศรษฐกิจ)	7.3	7.8	7.7	3	12.5	เศรษฐกิจ
13	เศรษฐกิจภาคเกษตรถดถอย	8	8.3	7.9	3.8	12.4	เศรษฐกิจ
14	ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก	7.5	6.9	9.3	4.1	12.1	สังคม
15	ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม (Climate Change) ส่งผลกระทบต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้	7.7	7.7	7.4	3.2	11.9	สิ่งแวดล้อม
16	การสาธารณสุข	7.6	8.1	8.6	5	11.7	สังคม

อันดับ	ประเด็น	ระดับความ กังวล	ความกว้างขวาง ของผลกระทบ	ความรุนแรง ของผลกระทบ	ประสิทธิผล เชิงนโยบาย	ความสำคัญ	มิติ
17	ปริมาณขยะมูลฝอยมีแนวโน้ม ลดลง	7.8	7.8	6.6	2.9	11.5	สิ่งแวดล้อม
18	สถานการณ์แรงงานที่ไป ทำงานในประเทศมาเลเซีย ซึ่งได้รับผลกระทบจากโควิด- 19 ทำให้ต้องกลับมาอยู่ที่ จังหวัดชายแดนใต้ มาเป็น เวลากว่า 1 ปี และหลายคน ไม่มีงานทำ	7.1	7.4	7.6	3.6	11.4	เศรษฐกิจ
19	การเติบโตภาคการท่องเที่ยว ในพื้นที่	7	7.2	6.3	3.9	9.6	เศรษฐกิจ
20	คุณภาพผู้สูงอายุต่ำที่สุดใน ประเทศ	6.5	6.3	7.2	4.3	9.2	สังคม

บทที่ 5

การประชุมเชิงปฏิบัติการคืนข้อมูลการศึกษาระยะที่ 1 และระดมความเห็น

5.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการคืนข้อมูลการศึกษาในระยะที่ 1 กับผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาประเด็นความต้องการของพื้นที่

เป้าหมายของการประชุมเชิงปฏิบัติการคืนข้อมูลในระยะที่ 1 นี้ นอกจากการสื่อสารผลลัพธ์ของการวิจัยให้กับผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่แล้วนั้น ยังเป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อตรวจสอบและศึกษาว่าประเด็นที่ได้มาจากจัดอันดับความสำคัญนั้นมีความสัมพันธ์และมีผลกระทบอย่างไรต่อการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ของพื้นที่ ตัวอย่างเช่น ภัยแล้งซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) มีผลโดยตรงกับการเกษตรก่อให้เกิดปัญหาความยากจนในพื้นที่

นอกจากนี้รวมถึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมให้ข้อเสนอและข้อมูลเชิงลึกที่จะนำไปสู่ความเข้าใจของประเด็นการพัฒนาอย่างลึกซึ้ง ซึ่งจะทำให้ ข้อมูลเหล่านี้เป็นหลักฐานเชิงคุณภาพที่มีความสำคัญ ที่จะทำให้นักวิจัยสามารถเข้าถึงปัญหาราก (Root Problems) ของประเด็นการพัฒนา อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้สามารถหาข้อสรุปกลุ่มประเด็นความต้องการระดับพื้นที่ในปัจจุบัน (ส่วนที่ 5.3) อีกด้วย

5.1.1 วันและเวลาการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการทั้ง 6 ภาค

การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อคืนข้อมูลผลการศึกษาความต้องการระดับพื้นที่ ได้มีการดำเนินงานเสร็จสิ้น จำนวน 6 พื้นที่ ตามลำดับเวลาดังนี้

- 1) ภาคกลาง วันที่ 25 พฤศจิกายน 2565 ณ ห้องประชุมคาปูชีโน โรงแรม เดอะ คาวาริ คาซ่า รีสอร์ท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 2) ภาคใต้ตอนบน วันที่ 21 ธันวาคม 2565 แบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom
- 3) ภาคใต้ชายแดน วันที่ 22 ธันวาคม 2565 แบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom
- 4) ภาคเหนือ วันที่ 5 มกราคม 2566 ณ ห้องประชุมศรีนคร โรงแรมคุ้มภูคำ จังหวัดเชียงใหม่
- 5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ 17 มกราคม 2566 ณ ห้องราชพฤกษ์ 1-2 ชั้น 1 โรงแรมอวานีขอนแก่น ไฮเทล แอนด์คอนเวนชัน เซ็นเตอร์ จังหวัดขอนแก่น
- 6) ภาคตะวันออก วันที่ 30 มกราคม 2566 ณ ห้องชลธิ 1 โรงแรมชันธารา เวลเนส รีสอร์ท จังหวัดฉะเชิงเทรา

5.1.2 กระบวนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

ลำดับกระบวนการของการจัดประชุมทั้ง 5 เวที โดยดำเนินการตั้งแต่วันที่ 09.00 – 15.30 น. ซึ่งมีรายละเอียด คือ

เวลา 09.00 – 09.10	ชี้แจงวัตถุประสงค์การจัดงานและแนะนำคณะผู้จัดงาน
เวลา 09.10 – 09.30	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) นำเสนอข้อมูล แผน ววน. ปี พ.ศ.2566-2570
เวลา 09.30 – 09.50	ผู้แทนศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน นำเสนอโครงการจัดทำแผนบูรณาการ ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน
เวลา 09.50 – 10.30	ผู้แทนทีมนักวิจัยภาคนำเสนอข้อสรุปสาระสำคัญจากการจัดทำรายงานความต้องการระดับพื้นที่
เวลา 10.30 – 12.00	กระบวนการสำรวจความต้องการระดับพื้นที่ ปี 2566 ● นักวิจัย SDG Move นำเสนอผลการศึกษาข้อมูลสถานการณ์ด้าน SDG ระดับภาค และ ผลสรุปประเด็น SDG ที่เป็นความเสี่ยงของพื้นที่ (SDG Risks) ● ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนร่วมกันทำแบบสอบถามสำรวจความต้องการระดับพื้นที่ ผ่านเครื่องมือออนไลน์ Mentimeter
เวลา 12.00 – 13.00	พักรกลางวัน
เวลา 13.30 – 13.30	ผู้แทน สกสว นำเสนอแผนภาพการทำงานของกลไกระบบวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ระดับประเทศ
เวลา 13.30 – 15.00	การประชุมระดมความคิดกลุ่มย่อย โดยมีโจทย์สำหรับพูดคุย 3 ข้อ คือ ● ท่านคิดว่าควรมีงานวิจัยในด้านใดเพิ่มขึ้นเพื่อตอบสนองต่อปัญหาความต้องการระดับพื้นที่ ● การทำงานในปัจจุบันท่านต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) หน่วยงานใดบ้าง ● ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่
เวลา 15.00 – 15.30	ทุกกลุ่มนำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อยในวงใหญ่
เวลา 15.30 – 15.45	สรุปสาระสำคัญ และ ปิดการประชุม

5.1.3 สรุปจำนวนผู้เข้าร่วมการประชุม

ภาค	จำนวน (คน)
ภาคกลาง	54
ภาคใต้ตอนบน	62
ภาคใต้ชายแดน	45
ภาคเหนือ	61
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	46
ภาคตะวันออก	72
รวมทั้งสิ้น	340

5.2 สรุปผลการประชุมระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อยในภาคย่อยของทั้ง 6 พื้นที่

การประชุมเชิงปฏิบัติการทั้ง 6 ภาคมีข้อสรุปโดยสังเขปจากการประชุมระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อยกับผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ที่เข้าร่วมประชุมดังต่อไปนี้

5.2.1 ภาคกลาง

ประเด็นงานวิจัยที่ควรมีเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการระดับพื้นที่

- 1) การพัฒนาวัคซีนสำหรับโรคอุบัติใหม่ในคนและสัตว์
- 2) การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยสนับสนุนการนำจุดแข็งและอัตลักษณ์ของชุมชนมาใช้ในการพัฒนา
- 3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้น่าสนใจ มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น และการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการตลาดยุคดิจิทัลให้กับชุมชน
- 4) การบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐและประชาชนในการแก้ไขปัญหาในช่วงภาวะวิกฤต
- 5) การวิจัยเชิงระบบของภาคเกษตรกรรมอย่างเป็นองค์รวมเพื่อหาทางออกของปัญหาให้กับเกษตรกร
- 6) การศึกษาความเชื่อมโยงของระบบการคมนาคมขนส่งสาธารณะทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศเพื่อหาทางออกของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งสำหรับประชาชน
- 7) การวิจัยเกี่ยวกับเศรษฐกิจครัวเรือนและการแก้ไขปัญหาภาวะหนี้สินของครัวเรือน

- 8) การจัดการภัยพิบัติชุมชนและการพัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานสำหรับรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ อาทิ น้ำท่วม น้ำแล้ง เป็นต้น
- 9) การพัฒนาความรู้และแนวทางของการจัดการขยะจากภาคการเกษตร
- 10) งานวิจัยเชิงระบบเกี่ยวกับการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืนและเป็นองค์รวม
- 11) งานวิจัยเกี่ยวกับสังคมสูงวัย (Aging Society) โดยศึกษาทั้งระบบอย่างเชื่อมโยงกัน เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพและสาธารณสุข ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อเตรียมสังคมรับมือกับการเปลี่ยนผ่านได้อย่างยั่งยืน
- 12) งานวิจัยระบบการศึกษาไทยอย่างเป็นองค์รวมเพื่อหาทางออกของการพัฒนาการศึกษาประเทศไทยให้ตอบสนองและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในทุกมิติ ทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบทุกระดับ รวมทั้งการศึกษาตลอดชีวิต เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างยั่งยืน
- 13) งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานักวิจัยของชุมชนโดยสนับสนุนให้ชุมชนเป็นผู้วิจัยและสามารถหาทางออกให้กับการแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง
- 14) งานวิจัยปัญหาในการเข้าถึงทรัพยากรที่ดินและสิทธิในการครอบครองที่ดินของชุมชนและกลุ่มคนยากจน กลุ่มคนชายขอบ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรและสิทธิของชุมชน
- 15) งานวิจัยเชิงระบบเกี่ยวกับความรุนแรงและอาชญากรรมสมัยใหม่ในสังคมไทย เพื่อสร้างองค์ความรู้และแนวทางของการป้องกันและการแก้ไขปัญหา อาทิ พฤติกรรมของการใช้ความรุนแรงจากคนในหน่วยงานความมั่นคง, การก่ออาชญากรรมหมู่ เช่น การกราดยิง เป็นต้น
- 16) งานวิจัยปัญหาความเหลื่อมล้ำจากการกำหนดนโยบายและบริหารจัดการของภาครัฐ

หน่วยงานที่ได้ทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนระบบ ววน ระดับพื้นที่

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	เป็นเจ้าของโจทย์ปัญหาของชุมชนซึ่งจะกลายเป็นโจทย์ของการทำวิจัย/เป็นผู้นำความรู้และงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน/เป็นผู้สนับสนุนการทำวิจัย/นํางานวิจัยและองค์ความรู้ไปเผยแพร่และต่อยอดขยายผลในพื้นที่ต่างๆ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.)	ดูแลและบริหารจัดการสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัด/ใช้ความรู้และงานวิจัยในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่/ร่วมมือกับนักวิจัยในการทำวิจัย

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ อาทิ - มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี - มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	ศึกษาวิจัยและผลิตองค์ความรู้เพื่อประโยชน์กับชุมชน อาทิ งานวิจัยด้านการเกษตร, งานวิจัยด้านป่าชุมชน เป็นต้น และสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการทำวิจัย
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด (พมจ.)	ดูแลและให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบางและคนไร้ที่พึ่งในพื้นที่จังหวัด/ร่วมมือกับนักวิจัยในการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง/นำความรู้และงานวิจัยไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและต่อยอดในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด (พช)	สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง/ดูแลและแก้ไขปัญหาด้านที่ดินและที่อยู่อาศัย/ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน/ร่วมมือกับนักวิจัยในการพัฒนางานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน
สมัชชาสุขภาพจังหวัด	เป็นที่ประชุมของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับระบบสุขภาพและสาธารณสุขในจังหวัด/ จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายจากระดับจังหวัดไปสู่ระดับประเทศ/กำหนดโจทย์สำหรับการวิจัยร่วมกับหน่วยงานวิจัยต่างๆในพื้นที่
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)	สนับสนุนงบประมาณ ความรู้ และร่วมทำงานกับหน่วยงานต่างๆภายในจังหวัดทั้งภาคราชการ ภาคการศึกษา ภาคประชาสังคม ในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาพื้นที่และสร้างเสริมสุขภาพของชุมชน
สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	สนับสนุนงบประมาณ ความรู้ เครื่องมือ และผู้เชี่ยวชาญสำหรับการพัฒนานวัตกรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อการแก้ไขปัญหาชุมชน / สนับสนุนการทำวิจัยด้านการศึกษาและการเรียนรู้ / ส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการผลิตความรู้และใช้ประโยชน์จากความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่

- 1) จัดตั้งคณะทำงานบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนระบบ ววน. ในพื้นที่ โดยมีผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีบทบาทและหน้าที่ของการเสนอโจทย์วิจัยที่ตรงกับความต้องการของพื้นที่, ดูแล กำกับ ติดตาม ประเมินผล การทำวิจัยและการนำงานวิจัยไปสู่การกำหนดนโยบาย และมุ่งสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ที่เกิดขึ้นได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 2) ส่งเสริมบทบาทคนรุ่นใหม่ในพื้นที่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมในให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาของพื้นที่
- 3) จัดตั้งเครือข่าย/กลุ่ม Think Tank ของจังหวัดที่มีผู้เชี่ยวชาญจากภาคส่วนต่างๆ มาช่วยกันคิดค้นหาทางออกและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่โดยอยู่บนฐานการใช้ความรู้ ข้อมูล อย่างรอบด้านและถูกต้อง
- 4) สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่มีบทบาทสนับสนุนองค์ความรู้ใหม่ๆ ให้กับชุมชน เพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชน และเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชน
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับศักยภาพของชุมชน ให้มีความรู้และเครื่องมือในการคิดและจัดทำแผนพัฒนาชุมชนอย่างมียุทธศาสตร์ มีกระบวนการติดตามและประเมินผล และการถอดบทเรียนองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 6) มีการเผยแพร่ สื่อสาร งานวิจัยและองค์ความรู้ ออกไปสู่สาธารณะเพิ่มมากขึ้น เพื่อขยายการใช้ประโยชน์งานวิจัยและองค์ความรู้ที่สร้างผลกระทบการเปลี่ยนแปลงอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น
- 7) การทำฐานข้อมูลงานวิจัยที่เข้าถึงได้ง่ายเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสามารถนำงานวิจัยและองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงเพิ่มมากขึ้น

5.2.2 ภาคใต้ตอนบน

ประเด็นงานวิจัยที่ควรมีเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการระดับพื้นที่

- 1) งานวิจัยเชิงระบบของสถานการณ์การศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ทุกมิติเพื่อระบุปัญหาและความท้าทายในบริบทพื้นที่ภาคใต้ได้อย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจง อันจะนำไปสู่การพัฒนาหาทางออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ
 - การจัดการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของภาคใต้
 - การจัดการศึกษาที่ตอบโจทย์กับตลาดแรงงานของภาคใต้
 - การแก้ไขปัญหาเด็กเยาวชนหลุดออกจากระบบการศึกษากลางคัน

- การปรับเปลี่ยนหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ และทักษะไปแก้ไขปัญหาของพื้นที่ชุมชน
- 2) การศึกษาสถานการณ์และปัญหาครอบครัวในบริบทพื้นที่ภาคใต้เพื่อหาทางออกของการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวในภาคใต้
 - 3) การศึกษาและวิจัยปัญหาธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ในพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เข้ามาร่วมกำหนดนโยบายหรือนำเสนอแนวคิดและแนวทางของโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ที่จะส่งผลกระทบวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน
 - 4) การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ เพื่อมูลค่าให้กับการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยอาศัยสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของภาคใต้ รวมทั้งการพัฒนาแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนซึ่งไม่สร้างผลกระทบเชิงลบให้กับชุมชนทั้งมิติด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม
 - 5) การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำการเกษตรสมัยใหม่เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและเพิ่มความรู้ การทำเกษตรสมัยใหม่ให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจให้มูลค่าสูงขึ้น โดยมีแนวทางของประเด็น อาทิ
 - การจัดการภาคการเกษตรกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งระบบห่วงโซ่ของการทำเกษตรกรรม
 - การยกระดับขีดความสามารถของภาคการเกษตร ให้มีศักยภาพในการแข่งขันมากขึ้นโดยใช้เครื่องมือทางดิจิทัล หรือ เทคโนโลยีทางการเกษตร
 - 6) การศึกษาวิจัยระบบนิเวศน์ของทะเลสาบสงขลา การเปลี่ยนแปลงของความหลากหลายทางชีวภาพและสัตว์น้ำเพื่อทำความเข้าใจความเชื่อมโยงของการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศน์ของทะเลสาบสงขลาที่ส่งผลกระทบด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม ของพื้นที่
 - 7) การศึกษาวิจัยแนวทางการปฏิรูปกลไกภาครัฐและภาคการเมืองท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การหาทางออกของการแก้ไขปัญหาการเมืองในพื้นที่ และการสร้างกลไกสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน
 - 8) การศึกษาวิจัยภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่จะสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่ให้ดีขึ้น
 - 9) งานวิจัยทางด้านการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างยั่งยืน เช่น การจัดการขยะในระดับท้องถิ่นที่สร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน, การนำขยะมาเข้าสู่กระบวนการผลิตปุ๋ยรวมถึงการเปลี่ยนเป็นพลังงานสะอาด (Clean Energy) หรือ พลังงานทดแทน (Renewable energy) เป็นต้น

- 10) งานวิจัยเพื่อทำความเข้าใจปัญหาสาเหตุในพื้นที่ภาคใต้และหามาตรการและกลไกของการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
- 11) การจัดการความรู้และจัดทำฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานภาคส่วนต่างๆในพื้นที่ได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากข้อมูลและงานวิจัยเพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน
- 12) การศึกษาวิจัยเรื่องการค้าขายแดนซึ่งเป็นตัวเลขมูลค่าทางเศรษฐกิจสำคัญของภาคใต้ ควรมีการทำข้อมูลที่เป็นรูปธรรมของมูลค่าทางเศรษฐกิจของการขายแดน และแนวทางการพัฒนาการค้าขาย
- 13) การศึกษาวิจัยปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ภาคใต้เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหายั่งยืนและอย่างมีส่วนร่วมกับภาคชุมชน
- 14) การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของเครือข่ายธุรกิจท่องเที่ยวภาคใต้โดยเฉพาะระดับชุมชนโดยเน้นให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- 15) การศึกษาวิจัยเรื่องการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
- 16) การศึกษาวิจัยสถานการณ์ของผู้สูงอายุในพื้นที่ภาคใต้และการรับมือกับการเปลี่ยนผ่านไปสู่สังคมสูงวัย (Aging Society)

หน่วยงานที่ได้ทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนระบบ ววน ระดับพื้นที่

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
ปราชญ์ชุมชน	บุคคลในท้องถิ่นซึ่งมีภูมิปัญญา ความรู้ ความเชี่ยวชาญของตนเองในด้านต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น
สถาบันอุดมศึกษา - มหาวิทยาลัยราชภัฏ - มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิร	สร้างองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น/ ร่วมมือกับภาคนโยบายในพื้นที่เพื่อนำความรู้และงานวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาพื้นที่ / จัดการเรียนรู้ให้กับชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ในด้านต่างๆที่สำคัญต่อการพัฒนาชุมชน
ผู้ประกอบการในพื้นที่	สนับสนุนและแบ่งปันทรัพยากรที่เป็นความเชี่ยวชาญของการทำธุรกิจให้กับชุมชนและช่วยให้ชุมชนสามารถเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจสมัยใหม่ได้
สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)	ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยด้านการเกษตร/ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานักวิจัยด้านการเกษตร/ร่วมมือกับ

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
	สถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อทำการผลิตและพัฒนางานวิจัยด้านการเกษตรเพื่อตอบโจทย์บริบทของพื้นที่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	ดูแลรับผิดชอบการปกครองและการบริหารจัดการท้องถิ่น/ร่วมมือกับสถาบันวิจัยและนักวิจัยในพื้นที่เพื่อกำหนดโจทย์วิจัยและทำวิจัยที่ตรงตามความต้องการของพื้นที่ / สนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่
สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	จัดทำยุทธศาสตร์และแผนด้านการค้าของจังหวัด / ดูแลและควบคุมกลไกการตลาดและการทำการค้าในจังหวัดให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นธรรม / ส่งเสริมและสนับสนุนการหาทางออกสำหรับการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจการค้าระดับจังหวัด
สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนากีฬานันทนาการในระดับจังหวัด / ประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด / สนับสนุนทรัพยากรและองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวให้กับชุมชน
องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.)	ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน / ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน / ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
สภาอุตสาหกรรมจังหวัด	เป็นตัวแทนของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดเพื่อประสานงานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมของจังหวัด / กำกับดูแลติดตามการดำเนินธุรกิจของภาคอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ/ร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆในการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่

- 1) นักวิจัยจากสถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการกำหนดโจทย์ของงานวิจัยที่มาจากการสำรวจปัญหาและความต้องการจริงของชุมชนในพื้นที่ นอกจากนั้นควรเคารพในสิทธิความเท่าเทียมกันกับชุมชน พร้อมเปิดกว้างในการรับฟังปัญหาอย่างแท้จริง
- 2) กระบวนการวิจัยเพื่อศึกษาและหาทางออกให้กับปัญหาในพื้นที่ควรมีกระบวนการที่สร้างการมีส่วนร่วมกลับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) อาทิ หน่วยงานภาคนโยบายที่เกี่ยวข้อง, ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน เป็นต้น
- 3) หน่วยงานให้ทุนวิจัยต้องพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลงานวิจัย ควรมีระบบตรวจสอบและประเมินผลของงานวิจัยทั้งเชิงลึกและเชิงกว้างเพื่อประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานวิจัย นอกจากนั้นแล้วหน่วยงานให้ทุนควรมีพี่เลี้ยงที่ปรึกษาควรไปลงพื้นที่สนับสนุนและติดตามการทำวิจัยของนักวิจัยอย่างใกล้ชิดและทำให้เกิดงานที่มีคุณภาพ
- 4) ผลักดันให้เกิดการปรับปรุงกลไกภาครัฐและการเมืองท้องถิ่น เพื่อให้สามารถร่วมกันทำงานแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง
- 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาของพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนางานวิจัยใหม่ๆ และลดช่องว่างงานวิจัยในพื้นที่ ที่ตอบสนองต่อสถานการณ์ปัญหาได้อย่างตรงจุด
- 6) เพิ่มการลงทุนในงบประมาณทุนสนับสนุนการวิจัยเชิงพื้นที่/การทำวิจัยท้องถิ่น เพื่อผลักดันให้เกิดการวิจัยที่มุ่งเน้นผลลัพธ์และสร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
- 7) จัดระบบและกลไกของการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนระบบ ววน ระดับพื้นที่ได้อย่างแท้จริง
 - เรียนรู้บทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานเพื่อเข้าใจศักยภาพและความรับผิดชอบซึ่งกันและกัน
 - แบ่งบทบาทหน้าที่ของการทำงานในระบบ ววน ให้มีความชัดเจน
 - ตั้งเป้าหมายร่วมกันในการขับเคลื่อนระบบ ววน ระดับพื้นที่
 - สร้างพื้นที่ของการพบปะพูดคุยอย่างต่อเนื่องเพื่อปรึกษาหารือ และร่วมกันติดตามประเมินผลการดำเนินงานต่างๆ
- 8) จัดทำฐานข้อมูลระดับพื้นที่/ชุมชน เพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับพื้นที่ในมิติต่างๆ อาทิ ข้อมูลด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นยุทธศาสตร์และมุ่งผลลัพธ์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5.2.3 ภาคใต้ชายแดน

ประเด็นงานวิจัยที่ควรมีเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการระดับพื้นที่

- 1) การศึกษาวิจัยกระบวนการพูดคุยกับชาวพุทธในพื้นที่เพื่อสร้างสันติภาพในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 2) การศึกษาวิจัยแนวทางของการกระจายอำนาจชุมชนและแนวทางการพัฒนาชุมชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างสันติภาพใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 4) การศึกษาแนวทางและการดำเนินงานของหน่วยงานความมั่นคงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อทำความเข้าใจทัศนคติและวิธีคิดของเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงซึ่งมีบทบาทในการบริหารจัดการความขัดแย้งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 5) งานวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลในเชิงอำนาจและความคิดของกลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่มาเป็นระยะยาวนาน อาทิ กระบวนการมีอำนาจและการใช้ความรุนแรง อำนาจแฝงในพื้นที่ อำนาจทางความคิดและการเงินในพื้นที่ เป็นต้น
- 6) งานวิจัยเชิงระบบที่ศึกษาปัญหาเชิงโครงสร้างของความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำไปสู่การหาทางออกและการแก้ไขปัญหา
- 7) งานวิจัยเกี่ยวกับสวัสดิภาพแรงหรือคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงกลุ่มแรงงานที่ไปทำงานในต่างแดน เช่น ประเทศมาเลเซีย ภูมิภาคอื่นๆ เป็นต้น
- 8) งานวิจัยเชิงศึกษาเปรียบเทียบเพื่อหาตัวแบบของการขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น ในกรณีของ อาละ – อินโดนีเซีย หรือ มินดาเนา – ฟิลิปปินส์ เป็นต้น โดยศึกษาทั้งในตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จและตัวอย่างที่ไม่ประสบความสำเร็จ
- 9) งานวิจัยเพื่อศึกษาระบบราชการและการบริหารจัดการของภาครัฐที่เหมาะสมกับบริบทของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพของภาครัฐและการทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการของรัฐอย่างเท่าเทียมและเหมาะสม
- 10) งานวิจัยทางด้านความมั่นคงทางอาหารหรือโภชนาการทางด้านอาหารในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 11) งานวิจัยเชิงระบบที่ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างและเงื่อนไขต่างๆที่ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ การเพิ่มรายได้ และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับพื้นที่

- 12) การศึกษาวิจัยปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
- 13) การศึกษาวิจัยอิทธิพลของศาสนาต่อทัศนคติและวิถีชีวิตด้านสันติภาพและการจัดการความขัดแย้งของคนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
- 14) การจัดการภัยพิบัติโดยชุมชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
- 15) การศึกษาวิจัยประเด็นด้านกระบวนการยุติธรรมและการซ่อมทรมานผู้ต้องหาคดีความมั่นคงใน 3 จังหวัดชายแดนใต้
- 16) การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมภาคประชาชน
- 17) การศึกษาวิจัยการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยมีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้อง อาทิ
 - การจัดการภาคการเกษตรกรรมเน้นการมีส่วนร่วม
 - กลไกเชื่อมโยงระบบเกษตรกรรมแบบครบห่วงโซ่
 - การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางดิจิทัล/เทคโนโลยีการเกษตร

หน่วยงานที่ได้ทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนระบบ ววน ระดับพื้นที่

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
ภาคประชาสังคม	เป็นเจ้าของปัญหาและรู้ประเด็นปัญหาจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งสามารถนำไปเป็นโจทย์ของการทำวิจัยได้
สถาบันวิจัย	หน่วยงานผลิตสร้างความรู้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา และทำงานเกาะติดประเด็นในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นตัวกลางในการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอย่างแท้จริง
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ	สนับสนุนและส่งเสริมงบประมาณ องค์ความรู้ และเครื่องมือของการพัฒนานวัตกรรมที่จะนำไปใช้ในการพัฒนามิติต่างๆ
ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้	สนับสนุนเงินทุนในการทำวิจัยและมีพี่เลี้ยงช่วยสนับสนุนติดตามโครงการวิจัย
ภาคธุรกิจเอกชน	สนับสนุนการทำวิจัยของชุมชนโดยให้นักรีวิวจากชุมชนและใช้ภูมิปัญญาของชุมชน ซึ่งอาจจะเป็นมิติด้านเศรษฐกิจที่ภาคธุรกิจมีความเชี่ยวชาญเข้ามาสนับสนุนได้
สถาบันการศึกษา	สนับสนุนให้งบประมาณการทำวิจัยให้กับอาจารย์นักวิชาการ และสนับสนุนให้นักศึกษาได้ออกไปทำวิจัยร่วมกับชุมชนในการแก้ไขปัญหาของพื้นที่

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
กลุ่มขององค์กรมหาชน เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เป็นต้น	นำเสนอประเด็นปัญหาในพื้นที่โดยไม่มีข้อจำกัดและทำให้เกิดการทำงานได้อย่างยืดหยุ่น / สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของพื้นที่ / นำความรู้และงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของพื้นที่
องค์กรระหว่างประเทศ (NGOs)	มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและเฉพาะประเด็นที่จะนำเอามาสร้างการเรียนรู้ให้กับหน่วยงานและประชาชนพื้นที่เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะเป็นการช่วยเติมเต็มการทำงานที่เป็นช่องว่างของภาครัฐ
สมาคมต่างๆ เช่น สมาคมประมงพื้นบ้าน สมาคม SMEs ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มเยาวชนแม่บ้าน เป็นต้น	กลุ่มหลักซึ่งเป็นผู้ที่ขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาในพื้นที่
กลุ่มการเมืองในทุกระดับของพื้นที่ (พรรคการเมือง กรรมการในรัฐสภา)	มีอำนาจ อิทธิพลในการดำเนินการ จัดการงานในพื้นที่สามารถส่งต่อ ผลักดัน ให้เกิดการขับเคลื่อนในระดับนโยบายได้/พิจารณางบประมาณในแก้ไขปัญหา
สภาเด็ก สภาเยาวชน และกลุ่มเด็กที่เป็นแกนนำในระดับอุดมศึกษา	ตัวกลางในการสื่อสาร และขับเคลื่อนเพื่อให้เห็นคนในชุมชนรับรู้และมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น
กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเจรจาสันติภาพ เช่น ตัวแทนรัฐไทย กลุ่มผู้สังเกตการณ์ ตัวแทนจากมาเลเซีย เป็นต้น	เป็นกลไกของการขับเคลื่อนให้เกิดการเจรจาสันติภาพในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้/ หาทางออกของการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่
องค์กรหรือกลุ่มผู้นำทางศาสนาทุกศาสนา	ให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนา และการอยู่ร่วมกันของแต่ละศาสนา
กลุ่มนักธุรกิจรุ่นใหม่มุ่งเน้นไปที่ธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise)	ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสร้างพลังทุนในพื้นที่/พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่ / ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจการค้ารูปแบบใหม่ๆและยกระดับรายได้ให้กับชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่

- 1) การปรับปรุงบทบาทของผู้ให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยเชิงพื้นที่

- หน่วยงานให้ทุนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและยกระดับศักยภาพผู้รับทุนวิจัยในการทำวิจัยอย่างมีคุณภาพและเป็นงานวิจัยที่มุ่งหวังผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงกับพื้นที่
 - หน่วยงานให้ทุนควรตระหนักถึงสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการของนักวิจัย
 - ความโปร่งใสและความมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทุนวิจัยของหน่วยงานให้ทุนควรมีมาตรฐานของการบริหารจัดการที่น่าเชื่อถือ เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ
 - การให้ทุนควรมีระยะเวลาที่เหมาะสมต่อบริบทของงานวิจัยที่มุ่งหวังผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงดังนั้นการสนับสนุนทุนควรต้องมีระยะยาวนานระดับหนึ่งหรือมีความต่อเนื่องสอดคล้องกับบริบทของงานวิจัย
- 2) ควรมีการฐานข้อมูลงานวิจัยในระดับพื้นที่ และฐานข้อมูลโครงการพัฒนาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ซึ่งอัปเดตข้อมูลอยู่ตลอดเวลา โดยหน่วยงานวิจัยหรือหน่วยงานด้านการพัฒนาสามารถเข้าไปศึกษาสถานการณ์ของพื้นที่ได้ก่อน เพื่อที่จะไม่ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงานระหว่างหน่วยงานต่างๆที่เข้ามาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
 - 3) ควรมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ไปให้ถึงหน่วยงานประชาสังคม / เอ็นจีโอ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าจะสามารถเสนอขอทุนเพื่อไปทำวิจัย อย่างไรก็ตามยังมีอุปสรรคของการต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายจึงจะสามารถเสนอขอรับทุนวิจัยได้ นอกจากนั้นยังมีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องอีกคือ
 - ควรมีระบบสนับสนุนการพัฒนาข้อเสนอโครงการจากแหล่งทุน เพื่อช่วยเหลือให้เกิดการพัฒนาข้อเสนอโครงการที่ตรงเป้าหมายและมีคุณภาพ
 - การร่วมมือกันเป็นเครือข่ายเพื่อเสนอขอทุนวิจัย จะเป็นการช่วยให้หน่วยงานประชาสังคมหรือเอ็นจีโอสามารถรับทุนก้อนใหญ่มาบริหารจัดการ และยังช่วยให้สามารถใช้ประโยชน์จากความเชี่ยวชาญแต่ละด้านของแต่ละหน่วยงานอีกด้วย
 - 4) ควรฟื้นฟูกลไกแบบ สกว ท้องถิ่นเดิม เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนได้ทำการวิจัยเพื่อตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นของตนเอง
 - 5) สร้าง Node ของการขับเคลื่อนงานระดับพื้นที่ เช่น มหาวิทยาลัยในพื้นที่ เป็นต้น โดยสนับสนุนให้เป็นตัวกลางของการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ร่วมกัน

- 6) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการทำวิจัยแบบบูรณาการข้ามศาสตร์สาขาวิชา เพื่อให้เกิดการผสมผสานและการใช้ความรู้จากหลากหลายศาสตร์ไปช่วยแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่มีความสลับซับซ้อน ซึ่งอาจนำไปสู่การสร้าง “ภาคีเครือข่ายเพื่อการพัฒนาในระดับพื้นที่”
- 7) มีการจัดการความรู้และจัดทำฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานภาคส่วนต่างๆในพื้นที่ได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากข้อมูลและงานวิจัยเพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน
- 8) การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของประชาชน ควรมีประเด็นดังต่อไปนี้
 - กลไกการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน
 - การแก้ไขปัญหาเชิงระบบทรัพยากร
 - การจัดการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวอย่างสมดุล
 - การสร้างนวัตกรรมด้านเกษตรสนับสนุนชุมชนฐานราก

5.2.4 ภาคเหนือ

ประเด็นงานวิจัยที่ควรมีเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการระดับพื้นที่

- 1) งานวิจัยด้านการสร้างความมั่นคงทางอาหารระดับชุมชน
- 2) งานวิจัยด้านเกษตรกรรมยั่งยืน การทำการเกษตรโดยไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม การทำเกษตรอินทรีย์ โดยศึกษาทั้งระบบของการทำเกษตรกรรมเพื่อพัฒนาทางเลือกของการเกษตรรูปแบบใหม่ที่สร้างความยั่งยืนทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ให้กับชุมชน
- 3) งานวิจัยด้านการจัดการทรัพยากรชุมชนโดยมีชุมชนเป็นฐาน การจัดการป่าชุมชน และสิทธิในการเข้าถึงและครอบครองทรัพยากรที่ดินเพื่อประกอบอาชีพหารายได้ของกลุ่มคนยากจนในชุมชน
- 4) งานวิจัยด้านนวัตกรรมของการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้มีมูลค่าสูง และการส่งเสริมให้เกิดวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตรที่สามารถบริหารจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน
- 5) งานวิจัยด้านการกระจายอำนาจของท้องถิ่นโดยลงไประดับตำบล โดยพัฒนาทางออกหรือนวัตกรรมของการกระจายอำนาจที่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นจริง
- 6) งานวิจัยเกี่ยวกับคนไร้สัญชาติ/ ไร้รัฐ/ เด็กที่ไม่มีเอกสารระบุตัวตน รวมทั้งกลุ่มผู้ลี้ภัยนอกค่าย
- 7) งานวิจัยเชิงระบบด้านการศึกษาในบริบทของพื้นที่ภาคเหนือ เพื่อวิเคราะห์การศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการของชุมชน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในหลากหลายบริบท และแนวทางของการสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับคนทุกวัย
- 8) งานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการมูลค่าสูงของชุมชน บนฐานทรัพยากรของชุมชน
- 9) งานวิจัยเกี่ยวกับระบบชลประทานของภาคเหนือตอนล่างเพื่อหาทางออกให้กับปัญหาระบบน้ำชลประทานสำหรับการทำเกษตรกรรมของชุมชนในพื้นที่
- 10) งานวิจัยด้านการนำเอาขยะจากการทำเกษตรกรรมไปแปรรูปหรือทำให้เกิดเป็นของที่น่ากลับไปใช้ใหม่ได้เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรเปลี่ยนวิธีการกำจัดขยะทางการเกษตรที่จะนำไปสู่การลดปัญหาการสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม (อาทิ ปัญหาหมอกควัน เป็นต้น)
- 11) งานวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมในการบริหารจัดการขยะและการกำจัดขยะในเขตพื้นที่เมืองเชียงใหม่อย่างยั่งยืน
- 12) งานวิจัยเกี่ยวกับแรงงานนอกระบบ แรงงานผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ การค้าประเวณี

หน่วยงานที่ได้ทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนระบบ ววน ระดับพื้นที่

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่	- นักวิชาการ/นักวิจัย ลงไปทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อรับฟังโจทย์วิจัยที่เป็นความต้องการจริงของพื้นที่ - นักวิชาการ/นักวิจัย ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการทำงานวิจัยให้กับชุมชนท้องถิ่น ทั้งสนับสนุนเครื่องมือในการทำงานวิจัยและช่วยทำให้คุณภาพของงานวิจัยตอบโจทย์ความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง - ดำเนินกระบวนการทำวิจัยอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชน เพื่อสนับสนุนชุมชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของตนเอง
มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อท้องถิ่น	- สนับสนุนให้เกิดการใช้งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ ชุมชน สังคม และใช้การเรียนรู้หรือองค์ความรู้ ที่ได้ ไปสู่การพัฒนา ยุกระดับ และใช้ประโยชน์ จากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเพื่อแก้ปัญหา หรือขยายผลสู่สังคมวงกว้าง - รับโจทย์จากพื้นที่และรับงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยท้องถิ่นจากหน่วยบริหารจัดการทุนต่างๆ เพื่อนำไปทำการวิจัยแก้ไขปัญหาของพื้นที่
สภาองค์กรชุมชนในภาคเหนือ	เป็นกลไกเชื่อมโยงงานการพัฒนาด้านต่างๆของชุมชนในระดับตำบลและจังหวัด สร้างการมีส่วนร่วมให้ประชาชนในชุมชนขไปมีส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายและการพัฒนาระดับท้องถิ่น รวมทั้งร่วมมือกับหน่วยงานภาคส่วนต่างๆขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
คลินิกเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยแม่โจ้	สนับสนุนองค์ความรู้วิชาการและเครื่องมือให้กับชุมชนในการพัฒนาระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน รวมทั้งสนับสนุนการสร้างช่องทางการตลาดตั้งแต่ต้นน้ำ-ปลายน้ำ
กลุ่มดิจิทัลคลัสเตอร์ สภาอุตสาหกรรมจังหวัดเชียงใหม่	สนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่
ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม	เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในพื้นที่/สนับสนุนองค์ความรู้ ข้อมูล และการให้คำปรึกษากับเจ้าของธุรกิจ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม / กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายของแผนพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Depa)	ส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนและการประกอบการอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล / สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนา นวัตกรรมดิจิทัลเพื่อการพัฒนา / สนับสนุนและส่งเสริมการ พัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
กองทุนสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	- ส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงินเพื่อให้มีการดำเนิน กิจกรรมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน - สนับสนุนและติดตามเป็นพี่เลี้ยงให้กับชุมชนในการแก้ไข ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ และเชื่อมประสานงาน กับหน่วยงานราชการต่างๆที่เกี่ยวข้อง
ศูนย์ศึกษาชาติพันธุ์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	- สนับสนุนความรู้และงานวิจัยด้านชาติพันธุ์ศึกษาเพื่อทำ ความเข้าใจประวัติศาสตร์และความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์ อัตลักษณ์ และการปรับตัวของกลุ่มชาติพันธุ์ในบริบท ของการพัฒนา - สร้างพื้นที่ของการพูดคุยเพื่อทำความเข้าใจและสร้างการ ยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและของกลุ่ม ชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมกับทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทาง การศึกษา (กสศ.)	สนับสนุนงบประมาณ ความรู้ เครื่องมือ และผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการพัฒนานวัตกรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อการแก้ไข ปัญหาชุมชน / สนับสนุนการทำวิจัยด้านการศึกษาและการ เรียนรู้ / ส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการผลิตความรู้และใช้ ประโยชน์จากความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่

- 1) หน่วยงานสนับสนุนทุนการทำวิจัย ควรปรับบทบาทการทำงาน ดังนี้
 - ปรับเปลี่ยนวิธีการ/แนวทางในการสนับสนุนทุน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้เสนอ โอกาสในการทำวิจัย เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้แท้จริง
 - กำหนดช่องทางและกลไกเฉพาะในการสนับสนุนทุนการทำวิจัยให้กับภาคชุมชนและภาค ประชาสังคม

- 2) จัดตั้งคณะกรรมการกำกับทิศทางการวิจัยในระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้แทนจากภาคส่วนต่างๆ อาทิ ราชการ วิชาการ ชุมชน เอกชน เป็นต้น (โดยให้สัดส่วนภาคชุมชนมากกว่ากลุ่มอื่นๆ)
- 3) สนับสนุนให้มีนโยบายที่สนับสนุนนักวิจัยจากสถาบันการศึกษาลงไปทำงานควบคู่กับชาวบ้าน ชุมชน เพื่อลดช่องว่างความรู้ ลดความซ้ำซ้อนของโจทย์วิจัย กระตุ้นให้ชุมชนได้สร้างงานวิจัย เพื่อแก้ไขปัญหาของตนเอง
- 4) สนับสนุนการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ในชุมชน เพื่อให้เป็นคนที่ช่วยชุมชนค้นหาความต้องการของชุมชนที่แท้จริง และช่วยสนับสนุนการวิจัยให้กับชาวบ้าน
- 5) สนับสนุนให้ภาคเอกชนระดับจังหวัดเข้าไปมีบทบาทในระบบ ววน มากขึ้น อาทิ สภาหอการค้า, สภาอุตสาหกรรม, สภาการท่องเที่ยว เป็นต้น

5.2.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเด็นงานวิจัยที่ควรมีเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการระดับพื้นที่

- 1) งานวิจัยเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรมแนวใหม่ที่เพิ่มมูลค่าให้กับภาคการเกษตรในพื้นที่ โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำเกษตรกรรมให้กับเกษตรกร
- 2) งานวิจัยเพื่อพัฒนาต้นแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio Circular Economy) สำหรับบริบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 3) งานวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยในบริบทของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 4) งานวิจัยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในมิติต่างๆ อย่างรอบด้าน อาทิ การเข้าถึงโอกาสในการศึกษา คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน ปัญหาการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน เป็นต้น
- 5) งานวิจัยเพื่อหาทางออกของปัญหาสังคมที่เกิดจากเงื่อนไขครอบครัว เช่น ปัญหาท้องไม่พร้อม คุณแม่วัยใส เป็นต้น ในบริบทของพื้นที่
- 6) งานวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เช่น น้ำท่วม น้ำแล้ง การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล เป็นต้น) และการตั้งรับปรับตัวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะกับภาคเกษตรกรรม
- 7) งานวิจัยด้านเศรษฐกิจฐานรากซึ่งมีชุมชนเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนวงจรของเศรษฐกิจท้องถิ่น เพื่อยกระดับให้เศรษฐกิจชุมชนดีขึ้น สร้างรายได้ให้กับประชาชนมากขึ้น และชุมชนสามารถเป็นตัวหลักของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนได้อย่างแท้จริง

หน่วยงานที่ได้ทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนระบบ ววน ระดับพื้นที่

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
ชุมชน	กำหนดความต้องการและปัญหาของชุมชนที่ต้องการแก้ไขด้วยงานวิจัย/มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยเพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกและแบ่งปันภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาใช้ในการวิจัย
สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่	สร้างองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น/ ร่วมมือกับภาคนโยบายในพื้นที่เพื่อนำความรู้และงานวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาพื้นที่ / จัดการเรียนรู้ให้กับชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ในด้านต่างๆที่สำคัญต่อการพัฒนาชุมชน
องค์กรรัฐวิสาหกิจ	สนับสนุนงบประมาณในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อหาทางออกหรือแก้ไขโจทย์ความต้องการของพื้นที่ / แบ่งปันทรัพยากรที่องค์กรมีเพื่อเติมเต็มช่องว่างของการพัฒนาในพื้นที่ / สนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการท้องถิ่น พัฒนาระบบนิเวศของการทำธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด (พช)	สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง/ดูแลและแก้ไขปัญหาด้านที่ดินและที่อยู่อาศัย/ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน/ร่วมมือกับนักวิจัยในการพัฒนางานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ของคืนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	ดูแลรับผิดชอบการปกครองและการบริหารจัดการท้องถิ่น/ร่วมมือกับสถาบันวิจัยและนักวิจัยในพื้นที่เพื่อกำหนดโจทย์วิจัยและทำวิจัยที่ตรงตามความต้องการของพื้นที่ / สนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่
หัวหน้าส่วนราชการระดับพื้นที่ (ผู้ว่าราชการจังหวัด/ นายอำเภอ)	มีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่และบริหารปกครองให้การพัฒนาเกิดขึ้นได้ตรงตามเป้าหมาย/ จัดสรรทรัพยากรของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพและเปิดประโยชน์สูงสุดต่อพื้นที่ / บังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ กติกา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่อย่างถูกต้องและเป็นธรรม

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน	ดูแลและจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กก่อนประถมวัยซึ่งเป็นกลไกอยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น / ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็กเล็กก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาเป็นโจทย์สำคัญในระดับพื้นที่สามารถใช้กระบวนการวิจัยเพื่อหาทางออกได้ และยังเป็นกระบวนการวิจัยอย่างมีส่วนร่วมที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในชุมชนควรได้มาร่วมมือกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่

- 1) การแก้ไขปัญหของพื้นที่ควรให้ชุมชนเป็นตัวเอกสำคัญเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมหาทางออกในการแก้ไขปัญห โดยนักวิจัยมีบทบาทของการเป็นผู้แสวงหาความรู้หรือพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ชุมชน โดยอยู่บนพื้นฐานการปรึกษาหารือร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆในชุมชน
- 2) ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่รวบรวมข้อมูลและสถิติสำคัญของพื้นที่ รวมทั้งควรเปิดเป็นสาธารณะที่ให้หน่วยงานทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงได้ เพื่อใช้เป็นกลไกของการวิจัยและหาทางออกของปัญหาต่างๆร่วมกัน ซึ่งฐานข้อมูลดังกล่าวนี้ควรมีเจ้าภาพเป็นหน่วยงาน/องค์กรที่มีความหน้าเชื่อถือและสามารถประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนได้
- 3) กลไก ววน เพื่อการพัฒนาระดับพื้นที่ ควรมีการจำแนกประเภทและระดับของการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยอาจแบ่งเป็น (1) กลุ่มประเด็นหลักของปัญหาในพื้นที่ (2) กลุ่มพื้นที่จังหวัด (3) กลุ่มพื้นที่ภูมิภาค ซึ่งกลไกทั้ง 3 ระดับ ควรถูกใช้งานร่วมกันเนื่องจากอยู่บนพื้นฐานบริบทของปัญหาและบริบทของพื้นที่ที่แตกต่างกัน อีกทั้งปัญหาด้านการพัฒนาที่ยังส่งผลกระทบแบบข้ามพรมแดนดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องสร้างกลไกที่ทำงานทั้งเชิงลึกและเชิงกว้างเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา
- 4) ควรสร้างกลไกเพื่อการสื่อสารความรู้ที่เกิดจากงานวิจัย แต่เป็นความรู้ที่จัดทำให้เหมาะสมกับการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน โดยใช้ช่องทางของการสื่อสารที่เข้าถึงคนส่วนใหญ่ในสังคมได้รวดเร็วและทั่วถึงโดยเฉพาะแพลตฟอร์มออนไลน์ต่างๆ อาทิ Youtube, Facebook เป็นต้น
- 5) ควรมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ความต้องการ และปัญหา จากคนกลุ่มเปราะบางต่างๆในพื้นที่ เนื่องจากสภาวะปัญหาที่คนแต่ละกลุ่มกำลังเผชิญมีความแตกต่างกัน อาทิ กลุ่มสตรี กลุ่มเด็กเยาวชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ เป็นต้น โดยความคิดเห็นและข้อมูลทั้งหมดที่เกิดจากการ

รับฟังควรนำไปสู่การออกแบบกระบวนการวิจัยเพื่อหาทางออกอย่างเหมาะสมและยั่งยืนในบริบทของพื้นที่ชุมชนด้วย

- 6) ระบบประเมินผลงานวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ประเมินงานวิจัย ควรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นของงานวิจัยที่จะต่อประเมินอย่างแท้จริง เพื่อที่จะประเมินผลได้อย่างเป็นธรรม และเกิดประโยชน์กับนักวิจัยในการปรับปรุงพัฒนาวิจัยให้มีคุณภาพมากขึ้น นอกจากนั้นควรมีวิธีการประเมินผลกระทบ (Impact) ที่เกิดจากงานวิจัยเพื่อให้รู้ว่าการลงทุนในงานวิจัยเกิดผลคุ้มค่าและสร้างประโยชน์ได้จริงกับพื้นที่ชุมชนหรือไม่
- 7) ควรมีระบบพี่เลี้ยงการวิจัย (Research Mentor) เพื่อให้มีผู้สนับสนุนคำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ซึ่งจะช่วยให้นักวิจัยที่รับทุนที่อาจจะยังไม่มีประสบการณ์มากได้มีที่ปรึกษา และสามารถดำเนินการวิจัยได้ตรงตามเป้าหมายและบรรลุผลสำเร็จตามแผน
- 8) กระบวนการขอทุนและรับทุน ควรดำเนินการอย่างคงไว้ซึ่งการให้ความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างผู้ให้ทุนและผู้รับทุน มีบรรยากาศของความเป็นมิตรในกระบวนการบริหารจัดการทุนร่วมกัน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมั่นและความไว้วางใจระหว่างทั้งสองฝ่าย ที่จะช่วยให้กระบวนการวิจัยบรรลุเป้าหมายได้อย่างราบรื่นมากขึ้น
- 9) ควรมีการให้ความรู้และเครื่องมือสำหรับการถ่ายทอดนวัตกรรมสู่ชุมชนแบบครบวงจรที่ชุมชนบริหารจัดการเองได้อย่างยั่งยืน

5.2.6 ภาคตะวันออก

ประเด็นงานวิจัยที่ควรมีเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการระดับพื้นที่

- 1) งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการขยะและของเสียจากภาคเกษตรกรรมและปศุสัตว์ในบริบทพื้นที่ภาคตะวันออก
- 2) งานวิจัยการจัดการขยะอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมในบริบทพื้นที่ภาคตะวันออก
- 3) งานวิจัยนวัตกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าโดยใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
- 4) งานวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อทำความเข้าใจปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในมิติสังคม (คุณธรรม อาชญากรรม เด็กและเยาวชน เป็นต้น) โดยอยู่บนบริบท กลุ่มจังหวัด ระดับภาคและระดับประเทศ
- 5) การวิจัยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออกโดยเฉพาะมิติการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนในพื้นที่ให้เท่าเทียมกัน

- 6) งานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการ SME – ในบริบทพื้นที่ภาคตะวันออก
- 7) งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาดในบริบทพื้นที่ภาคตะวันออก
- 8) งานวิจัยแก้ไขปัญหาเยาวชน ยาเสพติดในเด็กและเยาวชนในบริบทพื้นที่ภาคตะวันออก
- 9) งานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยอยู่บนพื้นฐานภูมิปัญญาและการมีส่วนร่วมของชุมชน

หน่วยงานที่ได้ทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนระบบ ววน ระดับพื้นที่

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
สภาอุตสาหกรรมจังหวัด	เป็นตัวแทนของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดเพื่อประสานงานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมของจังหวัด / กำกับดูแลติดตามการดำเนินธุรกิจของภาคอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ/ร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆในการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่
ปราชญ์ชุมชน	บุคคลในท้องถิ่นซึ่งมีภูมิปัญญา ความรู้ ความเชี่ยวชาญของตนเองในด้านต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น
สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่	สร้างองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น/ ร่วมมือกับภาคนโยบายในพื้นที่เพื่อนำความรู้และงานวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาพื้นที่ / จัดการเรียนรู้ให้กับชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ในด้านต่างๆที่สำคัญต่อการพัฒนาชุมชน
สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช)	นำเสนอประเด็นปัญหาในพื้นที่โดยไม่มีข้อจำกัดและทำให้เกิดการทำงานได้อย่างยืดหยุ่น / สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของพื้นที่ / นำความรู้และงานวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของพื้นที่
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด (พช)	สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง/ดูแลและแก้ไขปัญหาด้านที่ดินและที่อยู่อาศัย/ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน/ร่วมมือกับนักวิจัยในการพัฒนางานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ของคิ่ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	ดูแลรับผิดชอบการปกครองและการบริหารจัดการท้องถิ่น/ ร่วมมือกับสถาบันวิจัยและนักวิจัยในพื้นที่เพื่อกำหนดโจทย์ วิจัยและทำวิจัยที่ตรงตามความต้องการของพื้นที่ / สนับสนุน ทรัพยากรในการพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่จะนำไปใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่
หัวหน้าส่วนราชการระดับพื้นที่ (ผู้ว่าราชการจังหวัด/ นายอำเภอ)	มีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายในการกำหนดนโยบาย เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่และบริหารปกครองให้การพัฒนา เกิดขึ้นได้ตรงตามเป้าหมาย/ จัดสรรทรัพยากรของรัฐอย่างมี ประสิทธิภาพและเปิดประโยชน์สูงสุดต่อพื้นที่ / บังคับใช้ กฎหมาย ระเบียบ กติกา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่อย่าง ถูกต้องและเป็นธรรม
สำนักงานเกษตรจังหวัด	มีภารกิจในการกำกับดูแลถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิต การ จัดการผลผลิต พัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกร วิสาหกิจ เกษตรของชุมชน ตลอดจนความเป็นอยู่ของเกษตรกรใน จังหวัด
สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนากีฬาและนันทนาการใน ระดับจังหวัด / ประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด / สนับสนุนทรัพยากรและ องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวให้กับชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่

- 1) สนับสนุนให้เกิดการจัดทำฐานข้อมูลชุมชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับการวิจัยและการแก้ไขปัญหา
ชุมชน และมีการอัปเดตข้อมูลอย่างต่อเนื่อง
- 2) พัฒนาและส่งเสริมให้ชุมชนได้ทำวิจัยเพื่อใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ไขปัญหาของตนเอง
รวมทั้งได้นำองค์ความรู้และภูมิปัญญาของชุมชนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของ
พื้นที่
- 3) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพทั้งเชิงความรู้และทักษะให้กับแต่ละภาคส่วนเพื่อให้สามารถ
ขับเคลื่อนการพัฒนาของโดยใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน)

- 4) สร้างฐานข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากแต่ละหน่วยงานในระดับพื้นที่เพื่อให้เกิดการแบ่งปันองค์ความรู้และความเชี่ยวชาญเพื่อนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน
- 5) สร้างกลไกการมีส่วนร่วมและเครือข่ายการทำงานเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่อย่างเป็นองค์รวมโดยมีผู้แทนจากทุกภาคส่วน
- 6) สนับสนุนและส่งเสริมการสื่อสารประชาสัมพันธ์งานวิจัยสู่สาธารณะเพื่อทำให้เกิดการนำงานวิจัยและความรู้ไปใช้ประโยชน์จริงในการพัฒนาพื้นที่

5.3 การสังเคราะห์ผลลัพธ์จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ

แม้ประเด็นการพัฒนาและการจัดลำดับความสำคัญนั้นจะดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญในแต่ละภาค ทว่าการดำเนินการดังกล่าว ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญออกความเห็นและให้เหตุผลกับสิ่งที่แต่ละท่านเลือก การประชุมเชิงปฏิบัติการนั้น ผู้เชี่ยวชาญสามารถแบ่งปันข้อมูลเชิงลึกและประสบการณ์ในท้องถิ่นซึ่งช่วยในการยืนยันและปรับปรุงความถูกต้องของข้อมูล ให้ข้อมูลความแตกต่างตามบริบทที่อาจไม่ได้เห็นได้จากข้อมูลเพียงอย่างเดียวทำให้มีความเข้าใจประเด็นการพัฒนาแบบองค์รวมมากขึ้น

หลาย ๆ ประเด็นไม่ได้ถูกมองว่าไม่มีความสำคัญต่อการพัฒนาภาค

5.3.1 ประเด็นงานวิจัยที่ควรมีเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการระดับพื้นที่

มิติของประเด็น	หัวข้อการวิจัย
มิติสังคม	การบริหารจัดการเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐและประชาชนในการแก้ไขปัญหาในช่วงภาวะวิกฤต
	การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืนและเป็นองค์รวม
	สังคมสูงวัย (Aging Society) เพื่อเตรียมสังคมรับมือกับการเปลี่ยนผ่านได้อย่างยั่งยืน
	การศึกษา - ระบบการศึกษาไทย ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบการศึกษาตลอดชีวิต และการพัฒนาพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย - การศึกษาที่อยู่บนพื้นฐานบริบทของชุมชน - การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนการสอน/การสร้างกระบวนการเรียนรู้ - ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
	ความรุนแรงและอาชญากรรมสมัยใหม่ในสังคมไทย อาทิ พฤติกรรมของการใช้ความรุนแรงจากคนในหน่วยงานความมั่นคง, การก่ออาชญากรรมหมู่ (เช่น การกราดยิง) เป็นต้น
	ปัญหาความเหลื่อมล้ำจากการกำหนดนโยบายและบริหารจัดการของภาครัฐ
	ปัญหายาเสพติด มาตรการและกลไกของการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่
	สถานการณ์และปัญหาครอบครัว และการหาทางออกของการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว

มิติของประเด็น	หัวข้อการวิจัย
	สวัสดิภาพและคุณภาพการใช้ชีวิตของแรงงานทั้งแรงงานในประเทศและแรงงานที่ไปทำงานประเทศเพื่อนบ้าน
	ความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการทางด้านการอาหารที่ดีและเหมาะสมกับบริบทของกลุ่มคน
	ปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
	คนไร้สัญชาติ/ ไร้รัฐ/ เด็กที่ไม่มีเอกสารระบุตัวตน รวมทั้งกลุ่มผู้ลี้ภัยนอกค่าย ตามบริเวณพื้นที่ชายแดน
	ปัญหาแรงงานนอกระบบ แรงงานผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ การค้าประเวณี
	ปัญหาภัยรุมผู้หญิง เช่น ปัญหาท้องไม่พร้อม คุณแม่ไว้อยู่ เป็นต้น
	การเข้าถึงทรัพยากรที่ดินและสิทธิในการครอบครองที่ดินของชุมชนและกลุ่มคนยากจน กลุ่มคนชายขอบ
	การพัฒนาวัคซีนสำหรับโรคอุบัติใหม่ในคนและสัตว์
มิติเศรษฐกิจ	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้น่าสนใจ และมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น
	การพัฒนาทักษะการตลาดยุคดิจิทัลให้กับชุมชน
	ปัญหาเศรษฐกิจครัวเรือน ปัญหาภาวะหนี้สินของครัวเรือน
	การเพิ่มมูลค่าให้กับการท่องเที่ยว โดยอาศัยสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ และการพัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืน เพื่อเพิ่มรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน
	การทำเกษตรกรรมสมัยใหม่เพื่อการปรับตัวของเกษตรกรและยกระดับสถานะทางเศรษฐกิจให้มีมูลค่าสูงขึ้น
	การค้าของเมืองชายแดน มูลค่าทางเศรษฐกิจของการค้าชายแดน แนวทางการส่งเสริมเศรษฐกิจของเมืองชายแดน
	การพัฒนาเศรษฐกิจของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับพื้นที่
	การพัฒนาผู้ประกอบการมูลค่าสูงของชุมชน บนฐานทรัพยากรของชุมชน
	การพัฒนาต้นแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio Circular Economy)
	การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากซึ่งมีชุมชนเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนวงจรของเศรษฐกิจท้องถิ่น

มิติของประเด็น	หัวข้อการวิจัย
มิติสิ่งแวดล้อม	การปรับปรุงและพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งสาธารณะทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่อลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อม
	การจัดการภัยพิบัติของชุมชนและการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ อาทิ น้ำท่วม น้ำแล้ง เป็นต้น
	การจัดการขยะจากภาคเกษตรกรรม
	การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างยั่งยืน เช่น การจัดการขยะในระดับท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมจากคนในชุมชน, การนำขยะมาเข้าสู่กระบวนการผลิตปุ๋ยรวมถึงการเปลี่ยนเป็นพลังงานสะอาด (Clean Energy) หรือ พลังงานทดแทน (Renewable energy) เป็นต้น
	เกษตรกรรมยั่งยืน การทำการเกษตรโดยไม่ก่อเกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม
	ปัญหาระบบชลประทานของภาคเหนือตอนล่างเพื่อหาทางออกให้กับระบบน้ำชลประทานสำหรับการเกษตรของชุมชนในพื้นที่
	การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับพื้นที่ (เช่น น้ำท่วม น้ำแล้ง การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล เป็นต้น) และการตั้งรับปรับตัวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
มิติธรรมาภิบาล และสันติภาพ	ธรรมาภิบาลของภาครัฐในการจัดทำโครงการพัฒนาขนาดใหญ่
	การปฏิรูปกลไกภาครัฐและภาคการเมืองท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาการเมืองในระดับท้องถิ่น
	การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
	กระบวนการพูดคุยกับชาวพุทธในพื้นที่เพื่อสร้างสันติภาพในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
	การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสร้างสันติภาพในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
	ทัศนคติและวิถีคิดของเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในบริบทของการบริหารจัดการความมั่นคงและการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
	การเปรียบเทียบกรณีศึกษาต่างประเทศเพื่อหาตัวแบบของการขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
	ระบบราชการและการบริหารจัดการของภาครัฐที่เหมาะสมกับบริบทของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

มิติของประเด็น	หัวข้อการวิจัย
	อิทธิพลของศาสนาต่อทัศนคติ วิธีคิดด้านสันติภาพ และการจัดการความขัดแย้งของคนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
	กระบวนการยุติธรรมและการซ่อมทรมานผู้ต้องหาคดีความมั่นคงใน 3 จังหวัดชายแดนใต้

5.3.2 หน่วยงานภาคส่วนต่างๆที่มีบทบาทร่วมขับเคลื่อนระบบ ววน. ระดับพื้นที่

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
ชุมชน/ปราชญ์ชุมชน	กำหนดความต้องการและปัญหาของชุมชนที่ต้องการแก้ไขด้วยงานวิจัย /มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยเพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกและแบ่งปันภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาใช้ในการวิจัย
สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่	สร้างองค์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น/ ร่วมมือกับภาคนโยบายในพื้นที่เพื่อนำความรู้และงานวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาพื้นที่ / จัดการเรียนรู้ให้กับชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพคนในพื้นที่ในด้านต่างๆที่สำคัญต่อการพัฒนาชุมชน
นักวิชาการ/นักวิจัย	1. ลงไปทำงานร่วมกับชุมชนเพื่อรับฟังโจทย์วิจัยที่เป็นความต้องการจริงของพื้นที่ 2. ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงในการทำงานวิจัยให้กับชุมชนท้องถิ่นทั้งสนับสนุนเครื่องมือในการทำงานวิจัยและช่วยทำให้คุณภาพของงานวิจัยตอบโจทย์ความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง 3. ดำเนินกระบวนการทำวิจัยอย่างมีส่วนร่วมกับชุมชนเพื่อสนับสนุนชุมชนให้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของตนเอง
องค์กรระหว่างประเทศ (NGOs)	มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและเฉพาะประเด็นที่จะนำเอามาสร้างการเรียนรู้ให้กับหน่วยงานและประชาชนพื้นที่เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาซึ่งจะเป็นการช่วยเติมเต็มการทำงานที่เป็นช่องว่างของภาครัฐ
หน่วยงานภาครัฐ/ผู้มีอำนาจเชิงนโยบาย	

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
องค์กรรัฐวิสาหกิจ	สนับสนุนงบประมาณในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อหาทางออกหรือแก้ไขโจทย์ความต้องการของพื้นที่ / แบ่งปันทรัพยากรที่องค์กรมีเพื่อเติมเต็มช่องว่างของการพัฒนาในพื้นที่ / สนับสนุนการพัฒนาผู้ประกอบการท้องถิ่น พัฒนาระบบนิเวศของการทำธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด (พช.)	สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง/ดูแลและแก้ไขปัญหาด้านที่ดินและที่อยู่อาศัย/ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน/ร่วมมือกับนักวิจัยในการพัฒนางานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ของคืนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)	ดูแลรับผิดชอบการปกครองและการบริหารจัดการท้องถิ่น/ร่วมมือกับสถาบันวิจัยและนักวิจัยในพื้นที่เพื่อกำหนดโจทย์วิจัยและทำวิจัยที่ตรงตามความต้องการของพื้นที่ / สนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่
หัวหน้าส่วนราชการระดับพื้นที่ (ผู้ว่าราชการจังหวัด/ นายอำเภอ)	มีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่และบริหารปกครองให้การพัฒนาเกิดขึ้นได้ตรงตามเป้าหมาย/ จัดสรรทรัพยากรของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพและเปิดประโยชน์สูงสุดต่อพื้นที่ / บังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ กติกา ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่อย่างถูกต้องและเป็นธรรม
สำนักงานพาณิชย์จังหวัด	จัดทำยุทธศาสตร์และแผนด้านการค้าของจังหวัด / ดูแลและควบคุมกลไกการตลาดและการทำการค้าในจังหวัดให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นธรรม / ส่งเสริมและสนับสนุนการหาทางออกสำหรับการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจการค้าระดับจังหวัด
สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนากีฬาและนันทนาการในระดับจังหวัด / ประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด / สนับสนุนทรัพยากรและองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวให้กับชุมชน
สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)	สนับสนุนงบประมาณ ความรู้ เครื่องมือ และผู้เชี่ยวชาญ สำหรับการพัฒนานวัตกรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อการแก้ไขปัญหาชุมชน / สนับสนุนการทำวิจัยด้านการศึกษาและการเรียนรู้ /

หน่วยงาน	บทบาทหน้าที่
	ส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการผลิตความรู้และใช้ประโยชน์จากความรู้เพื่อการพัฒนาพื้นที่
กลุ่มการเมืองในทุกระดับของพื้นที่ (พรรคการเมือง กรรมการในรัฐสภา)	มีอำนาจ อิทธิพลในการดำเนินการ จัดการงานในพื้นที่ สามารถส่งต่อ ผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนในระดับนโยบายได้/พิจารณางบประมาณในแก้ไขปัญหา
หน่วยงานภาคเอกชน/ธุรกิจ	
ผู้ประกอบการในพื้นที่	สนับสนุนและแบ่งปันทรัพยากรที่เป็นความเชี่ยวชาญของการทำธุรกิจให้กับชุมชนและช่วยให้ชุมชนสามารถเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจสมัยใหม่ได้
สภาอุตสาหกรรมจังหวัด	เป็นตัวแทนของภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดเพื่อประสานงานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมของจังหวัด / กำกับดูแลติดตามการดำเนินธุรกิจของภาคอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ/ร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆในการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่
กลุ่มนักธุรกิจรุ่นใหม่มุ่งเน้นไปที่ธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise)	ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสร้างพลังทุนในพื้นที่/พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในพื้นที่/ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจการก้าวแบบใหม่ๆและยกระดับรายได้ให้กับชุมชน

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน. ระดับพื้นที่

1) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบสนับสนุนการวิจัยเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน. ระดับพื้นที่

1.1 จัดตั้งคณะทำงานบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนระบบ ววน. ในพื้นที่ โดยมีผู้แทนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีบทบาทและหน้าที่ของการเสนอโจทย์วิจัยที่ตรงกับความต้องการของพื้นที่, ดูแล กำกับ ติดตาม ประเมินผล การทำวิจัย และ นำงานวิจัยไปสู่การขับเคลื่อนระดับนโยบายและเกิดการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของพื้นที่ได้จริง

1.2 จัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยที่เข้าถึงได้ง่ายและมีรูปแบบการใช้อย่างที่สะดวกสำหรับประชาชนทั่วไปเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนนำงานวิจัยและองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางมากที่สุด

1.3 เผยแพร่ สื่อสาร งานวิจัยและองค์ความรู้ ออกไปสู่สาธารณะเพิ่มมากขึ้น เพื่อขยายการใช้ประโยชน์งานวิจัยและองค์ความรู้ที่จะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาของประเทศ

1.4 หน่วยงานผู้ให้ทุน/บริหารจัดการทุน ควรมีการปรับปรุงบทบาทและแนวทางการทำงาน กล่าวคือ

- หน่วยงานให้ทุนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและยกระดับศักยภาพผู้รับทุนวิจัยในการทำวิจัยอย่างมีคุณภาพและเป็นงานวิจัยที่มุ่งหวังผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงกับพื้นที่
- หน่วยงานให้ทุนควรตระหนักและให้ความสำคัญกับสิทธิและเสรีภาพทางวิชาการของนักวิจัย
- หน่วยงานให้ทุนควรมีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทุนวิจัย เพื่อสร้างมาตรฐานของการบริหารจัดการทุน ที่น่าเชื่อถือ โปร่งใส เป็นธรรม
- การให้ทุนควรมีระยะเวลาที่เหมาะสมต่อบริบทของงานวิจัยที่มุ่งหวังผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงดังนั้นการสนับสนุนทุนควรต้องมีระยะยาวนานระดับหนึ่งหรือมีความต่อเนื่องสอดคล้องกับบริบทของงานวิจัย

1.5 ควรเพิ่มการลงทุนงบประมาณสนับสนุนการวิจัยเชิงพื้นที่/การทำวิจัยท้องถิ่น เพื่อผลักดันให้เกิดการวิจัยที่มุ่งเน้นผลลัพธ์และสร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับพื้นที่

1.6 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาของพื้นที่ ในฐานะเป็นกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับปัญหาโดยตรง รวมทั้งเป็นการลดช่องว่างของการสร้างความรู้และใช้ความรู้ที่เกิดจากงานวิจัย

1.7 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำฐานข้อมูลระดับพื้นที่/ชุมชน เพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับพื้นที่ในมิติต่างๆ อาทิ ข้อมูลด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาพื้นที่อย่างเป็นยุทธศาสตร์และมุ่งผลลัพธ์ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1.8 ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการทำวิจัยแบบบูรณาการข้ามศาสตร์สาขาวิชา เพื่อให้เกิดการผสมผสานและการใช้ความรู้จากหลากหลายศาสตร์ไปช่วยแก้ไขปัญหาด้านการพัฒนาที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้นในปัจจุบันและอนาคต

2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่

2.1 สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ควรมีบทบาทสนับสนุนองค์ความรู้ใหม่ๆให้กับชุมชน เพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชน และส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตและผลิตภัณฑ์ของชุมชน

2.2 นักวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษาควรกำหนดโจทย์ของงานวิจัยที่มาจากการสำรวจปัญหาและความต้องการจริงของชุมชนในพื้นที่ เปิดกว้างในการรับฟังปัญหาจากคนหลากหลายกลุ่มในพื้นที่ เพื่อที่จะเข้าใจปัญหาและการทำวิจัยสามารถช่วยหาทางออกให้กับปัญหาของชุมชนอย่างตรงเป้าหมาย

2.3 ควรสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยในพื้นที่ได้มีบทบาทในการเป็นจุดประสานงานด้านการวิจัยท้องถิ่นชุมชน เพื่อช่วยสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมในกระบวนการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาของพื้นที่ร่วมกัน

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบูรณาการเชิงนโยบายเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่

3.1 จัดตั้งคณะกรรมการบูรณาการด้าน ววน ระดับจังหวัดโดยมีผู้แทนของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเพื่อเป็นกลไกของการเชื่อมโยงให้เกิดการนำเอางานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรมไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายด้านต่างๆของพื้นที่ต่อไป

3.2 ผลักดันให้เกิดการปรับปรุงกลไกภาครัฐและการเมืองท้องถิ่น เพื่อให้สามารถร่วมกันทำงานแก้ไขปัญหาในพื้นที่ให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

3.3 สนับสนุนให้ภาคเอกชนระดับจังหวัดเข้าไปมีบทบาทในระบบ ววน มากขึ้น อาทิ สภาหอการค้า, สภาอุตสาหกรรม, สภาการท่องเที่ยว เป็นต้น

4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของภาคชุมชน/ประชาสังคม เพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน ระดับพื้นที่

4.1 การแก้ไขปัญหาของพื้นที่ควรให้ชุมชนเป็นตัวเอกสำคัญเข้าไปมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมหาทางออกในการแก้ไขปัญหา โดยนักวิจัยมีบทบาทของการเป็นผู้แสวงหาความรู้หรือพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ชุมชน โดยอยู่บนพื้นฐานการปรึกษาหารือร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆในชุมชน

4.2 จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น ความต้องการ และปัญหา จากคนกลุ่มเปราะบางต่างๆในพื้นที่เพื่อให้ได้มาซึ่งโจทย์และแนวทางของการวิจัย มีจะนำไปสู่การหาทางออกที่เหมาะสมและยั่งยืนบนพื้นฐานบริบทของชุมชน

4.3 สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาวิจัยรุ่นใหม่ในชุมชน เพื่อให้เป็นคนที่ช่วยชุมชนค้นหาความต้องการของชุมชนที่แท้จริง และสร้างการมีส่วนร่วมให้คนในพื้นที่เข้าไปมีบทบาทในกระบวนการวิจัย

4.4 ส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับศักยภาพของชุมชน ให้มีความรู้และเครื่องมือในการคิดและจัดทำแผนพัฒนาชุมชนอย่างมียุทธศาสตร์ มีกระบวนการติดตามและประเมินผล และการถอดบทเรียนองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.5 ควรสร้างช่องทางและกลไกเฉพาะสำหรับภาคชุมชน/ประชาสังคมเพื่อเข้าถึงทุนงบประมาณในการทำวิจัย เพื่อสนับสนุนให้ชุมชนทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและตอบสนองต่อความต้องการของพื้นที่ได้อย่างตรงจุด

5.4 สังเคราะห์ประเด็นความต้องการที่สำคัญของพื้นที่จากความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับพื้นที่

ในช่วงคืนข้อมูลและการทบทวนความสำคัญของประเด็นการพัฒนา คณะผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นการพัฒนาทุกประเด็นต่อผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติเชิงปฏิบัติการ อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมประชุมจำนวนมาก แม้จะเห็นด้วยว่าทุกประเด็นเป็นประเด็นสำคัญที่สมควรได้รับการแก้ไขเพื่อให้ภาคมีความยั่งยืน แต่ประเด็นการพัฒนาหลายประเด็นเป็นเรื่องที่เชื่อมโยงถึงกัน และการจัดการกับประเด็นเหล่านี้ไม่สามารถทำแบบแยกส่วนได้ การจัดการกับปัญหาการพัฒนาจึงควรถูกมองให้เป็นกลุ่มประเด็นสำคัญ การวางแผนแบบบูรณาการจะนำไปสู่กลยุทธ์ที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถลดผลกระทบที่ไม่ได้ตั้งใจที่อาจเกิดขึ้นจากการแทรกแซงแบบแยกส่วน รวมถึงการเสียเวลาและเงินโดยเปล่าประโยชน์

ความเห็นนี้สะท้อนถึงแก่นสำคัญของ กรอบการพัฒนาของโลกเพื่อร่วมกันบรรลุการพัฒนา ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ภายในปี ค.ศ. 2030 (Agenda 2030) ซึ่งก็คือ ความเชื่อมโยงของความท้าทายต่าง ๆ (Interconnectedness) และการส่งเสริมการพัฒนาอย่างมีองค์รวม (Holistic Approach)

หากพิจารณาจากผลลัพธ์ที่ได้จากความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ คณะผู้วิจัยสามารถระบุกลุ่มประเด็นสำคัญซึ่งเป็นความต้องการของพื้นที่ซึ่งเชื่อมโยงกับการพัฒนาและขับเคลื่อนกลไก ววนระดับพื้นที่ ซึ่งทั้งหมดสามารถโยงเข้ากับประเด็นสำคัญของทุกภาคได้ (บทที่ 4) ได้ดังนี้

5.4.1 กลุ่มประเด็นความต้องการด้านสังคม

- ปัญหาสังคมสูงวัย (Aging society) ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องการระบบสนับสนุนรองรับทั้งกับกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มประชาชนอื่นๆที่ต้องอยู่ร่วมกัน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพและสาธารณสุข ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อเตรียมสังคมรับมือกับการเปลี่ยนผ่านได้อย่างยั่งยืน

- โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับประเด็นของแต่ละภาคดังนี้

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● ระบบการศึกษาที่ไม่เท่าเทียม ไม่ตอบสนองท้องถิ่น และไม่เท่าทันความเปลี่ยนแปลง ● การส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ความรู้ และนวัตกรรมยังไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนา ● สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นสูงกว่าระดับประเทศ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ● ปัญหาการพัฒนาคนของภาคอยู่ในระดับต่ำ ● ปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ● เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต
กลาง	● ความปลอดภัยและอุบัติเหตุทางถนน ● การเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ ● ความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร
ตะวันออก	● ปัญหาค่าครองชีพสวนทางกับค่าจ้าง ● ปัญหาความยากจน ● ปัญหาการขาดรายได้ รายได้ของเกษตรกรและผู้ผลิตอาหารรายเล็กลดลง และการเข้าถึงทรัพยากรปัจจัยการผลิตและทางเศรษฐกิจ ● การเจ็บป่วยด้วย 5 โรคสำคัญในภาคตะวันออก (โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง โรคความดันโลหิตสูง และโรคมะเร็ง) ● ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ● การเสียชีวิตโดยอุบัติเหตุทางถนน
ใต้	● ความเหลื่อมล้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น ● ปัญหาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ● การสูญเสียคุณภาพชีวิตจากปัญหาสิ่งแวดล้อม
ใต้ชายแดน	● การสาธารณสุข ● คุณภาพผู้สูงอายุต่ำที่สุดในประเทศ

- **ปัญหาการศึกษาไทย** ซึ่งเป็นปัญหาทั้งในระดับโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับระดับของปัญหาในหลายมิติ อาทิ ปัญหาเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพ, ปัญหาของการจัดการศึกษาและหลักสูตรการเรียนการสอนที่ไม่ตอบสนองต่อการเรียนรู้ของยุคสมัยและไม่ตอบโจทย์ความต้องการของสังคม, ขาดนโยบาย แนวทาง และกลไกของการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เป็นต้น
 - โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● ระบบการศึกษาที่ไม่เท่าเทียม ไม่ตอบสนองท้องถิ่น และไม่เท่าทันความเปลี่ยนแปลง ● การส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ความรู้ และนวัตกรรมยังไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนา ● ขาดระบบหุ้นส่วนการจัดการร่วมของภาคีพัฒนาแบบหลายภาคส่วนในประเด็นคาบเกี่ยว
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● ปัญหาการพัฒนาคนของภาคอยู่ในระดับต่ำ ● เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต
กลาง	● ความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษา ● การเข้าถึงเทคโนโลยีของเกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อย
ตะวันออก	● ปัญหาค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) มีแนวโน้มลดลงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
ใต้	● การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็กและเยาวชน ● การจัดการศึกษาไม่ตอบโจทย์ตลาดแรงงาน และไม่สร้างความสามารถในการแข่งขัน ● ปัญหาการว่างงานจากการไม่สามารถปรับตัวเพื่อหางานใหม่ในสถานการณ์ผันผวน
ได้ชายแดน	● การศึกษา

- ปัญหาความรุนแรงและอาชญากรรมสมัยใหม่ที่เกิดขึ้นในหลายระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว องค์กร และสังคม อาทิ การใช้ความรุนแรงในครอบครัว, พฤติกรรมของการใช้ความรุนแรงจาก คนในหน่วยงานความมั่นคง, การก่ออาชญากรรมหมู่ (การกราดยิง) เป็นต้น

- โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● ขาดระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีระดับเศรษฐกิจ ● กลไกการจัดการความขัดแย้งระดับท้องถิ่นทำหน้าที่ไม่เต็ม ประสิทธิภาพ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● ความรุนแรงและความยุติธรรม
กลาง	● การก่ออาชญากรรมและคดียาเสพติด ● ธรรมเนียมในการบริหารราชการ
ตะวันออก	● ประเด็นคดีอาชญากรรม ● ประเด็นคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดี ● ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
ใต้	● สารเสพติดมีความรุนแรง
ใต้ชายแดน	● การเจรจาแบบมีส่วนร่วมทุกฝ่ายเพื่อลดความรุนแรงในพื้นที่ ● นิติธรรม ทำให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียม ● ปัญหายาเสพติด ● ปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในที่ยึดเยื้อ ● ความไม่สงบส่งผลต่อเด็ก ● ความรุนแรงโดยรวม ● ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก

- ปัญหาครอบครัวแตกแยกที่สั่นคลอนหรือทำลายรากฐานการเจริญเติบโตที่ดีของเด็กและเยาวชน และส่งผลให้เกิดปัญหาระยะยาวอื่นๆตามมา เช่น ปัญหาการใช้ยาเสพติดในกลุ่มเด็กเยาวชน, ปัญหาท้องในวัยเรียน, ปัญหาโรคซึมเศร้า, ปัญหาการฆ่าตัวตาย เป็นต้น
 - โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นด้านปัญหาครอบครัวปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● ความรุนแรงและความยุติธรรม
กลาง	● ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นด้านปัญหาครอบครัวปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ตะวันออก	● ประเด็นคดีอาชญากรรมประเด็นคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดี ● ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว
ใต้	● สารเสพติดมีความรุนแรง ● การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็กและเยาวชน
ใต้ชายแดน	● ปัญหายาเสพติด ● ความไม่สงบส่งผลต่อเด็ก ● ความรุนแรงโดยรวม ● ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก

- ปัญหาความมั่นคงทางอาหารซึ่งส่งผลต่อปัญหาโภชนาการสำหรับคนทุกช่วงวัย เนื่องจากบริโภคนาอาหารที่ไม่ปลอดภัยทำให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพของประชากรทุกช่วงวัยของสังคม
 - โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● ระบบเกษตรที่ไม่เอื้อต่อความมั่นคงทางอาหาร
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● การจัดความอดอยากและสร้างความมั่นคงทางอาหาร
กลาง	● การใช้สารเคมีการเกษตรและการเผาในแปลงเกษตร ● ความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร
ตะวันออก	● ปัญหาการขาดรายได้ รายได้ของเกษตรกรและผู้ผลิตอาหารรายเล็กลดลง และการเข้าถึงทรัพยากรปัจจัยการผลิตและทางเศรษฐกิจ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
	● การเจ็บป่วยด้วย 5 โรคสำคัญในภาคตะวันออก (โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง โรคความดันโลหิตสูง และ โรคมะเร็ง)
ใต้	● การไม่สามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับเกษตรกร ● ปัญหาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
ได้ชายแดน	● ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นด้านปัญหาความมั่นคงทางอาหารเกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นด้านการเกษตร อีกทั้งยังปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ

- ปัญหาการรับมือภัยพิบัติของชุมชน ซึ่งแนวโน้มและอนาคตภัยพิบัติทางธรรมชาติจะเกิดขึ้นบ่อยและมีระดับความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้นชุมชนจึงต้องเผชิญกับสถานการณ์ดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่ทว่ายังขาดความรู้ความเข้าใจและการเข้าถึงทรัพยากรในการที่จะเตรียมตัวรับมือกับภัยพิบัติได้ด้วยตนเองอย่างปลอดภัยและยั่งยืน

- โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● ค่า PM ที่สูงต่อเนื่อง ● ภัยพิบัติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ● ขาดระบบการจัดการร่วมในการพัฒนาพื้นที่ป่าและแก้ปัญหาไฟป่า ● ประสบภัยแล้งซ้ำซาก ● ระบบการศึกษาที่ไม่เท่าเทียม ไม่ตอบสนองท้องถิ่น และไม่เท่าทันความเปลี่ยนแปลง ● ขาดการพัฒนากระบวนเศรษฐกิจชุมชนบนฐานนิเวศวัฒนธรรม และทรัพยากรธรรมชาติ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● ปัญหาด้านภัยแล้งและคุณภาพของแหล่งน้ำในพื้นที่
กลาง	● โรคอุบัติใหม่ ● มลพิษทางอากาศ ● ความถี่และความรุนแรงของภัยธรรมชาติ ● คุณภาพและการจัดการน้ำจืด

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
	• ทรัพยากรชายฝั่งและคุณภาพน้ำทะเล
ตะวันออก	• ปัญหาพื้นที่ที่เกิดภัยแล้งและอุทกภัยของภาคตะวันออกเนื่องจากผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ • ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน • ปัญหาป่าชายเลนที่กำลังสูญหาย
ใต้	• การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติตามธรรมชาติ • การบริหารจัดการน้ำไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ • ความสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำทะเลสาบ มีแนวโน้มลดลง • การกัดเซาะชายฝั่งมีความรุนแรงมากขึ้น • การสูญเสียคุณภาพชีวิตจากปัญหาสิ่งแวดล้อม
ใต้ชายแดน	• การบริหารจัดการน้ำ • การมีโครงการที่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ • ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม (Climate Change)

5.4.2 กลุ่มประเด็นความต้องการด้านเศรษฐกิจ

- ปัญหามูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่ปัญหารายได้ของเกษตรกรและมูลค่าของเศรษฐกิจทางการเกษตรของชุมชนไม่เติบโต
 - โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	• การถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรลดลง • ประสบภัยแล้งซ้ำซาก • ระบบเกษตรที่ไม่เอื้อต่อความมั่นคงทางอาหาร • จำเป็นต้องขยายการเกษตรกรรมยั่งยืนแบบครบวงจรบนฐานนิเวศปัญญา
ตะวันออกเฉียงเหนือ	• การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอุตสาหกรรมเกษตร • พื้นที่ป่าภัยที่ทำกินผู้ยากไร้ • การขจัดความอดอยากและสร้างความมั่นคงทางอาหาร

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
กลาง	● การใช้สารเคมีการเกษตรและการเผาในแปลงเกษตร ● การถดถอยของภาคเกษตร ● การเข้าถึงเทคโนโลยีของเกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อย ● ความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร
ตะวันออก	● ปัญหาการขาดรายได้ รายได้ของเกษตรกรและผู้ผลิตอาหารรายเล็กลดลง และการเข้าถึงทรัพยากรปัจจัยการผลิตและทางเศรษฐกิจ
ใต้	● การไม่สามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับเกษตรกร
ใต้ชายแดน	● เศรษฐกิจภาคเกษตรถดถอย

- ปัญหาเศรษฐกิจฐานรากซึ่งชุมชนกำลังเผชิญปัญหาของระบบเศรษฐกิจชุมชนที่ไม่เข้มแข็งขาดแนวทางของการทำธุรกิจการค้าที่ชุมชนเป็นเจ้าของ ไม่โอกาสในการประกอบอาชีพใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจในปัจจุบัน รวมทั้งการนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของภาครัฐยังไม่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและสร้างช่องว่างความเหลื่อมล้ำขนาดใหญ่ที่ทำให้เศรษฐกิจฐานรากอ่อนแอ ชุมชนไม่สามารถยืนหยัดด้วยตนเองอย่างยั่งยืน
 - โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● ขาดการพัฒนา ระบบเศรษฐกิจชุมชนบนฐานนิเวศวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติ ● ขาดระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีกระทบเศรษฐกิจ ● การถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรลดลง
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● พื้นที่ป่าภัยที่ทำกินผู้ยากไร้
กลาง	● เศรษฐกิจชะลอตัว/หดตัว ● ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ● ความถดถอย/หดตัวของภาคการท่องเที่ยว
ตะวันออก	● ปัญหาพื้นที่ภัยแล้งและอุทกภัยของภาคตะวันออกเนื่องจากผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ● ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
ใต้	● การไม่สามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับเกษตรกร ● การพึ่งพาการท่องเที่ยวจากต่างชาติทำให้การท่องเที่ยวไม่มีความยั่งยืน ● การเสียดุลการค้าชายแดนของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
ใต้ชายแดน	● ปัญหาประมง ● การค้าชายแดน (การหยุดนิ่งของเศรษฐกิจ) ● เศรษฐกิจภาคเกษตรถดถอย ● สถานการณ์แรงงานที่ไปทำงานในประเทศมาเลเซีย ซึ่งได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ทำให้ต้องกลับมาอยู่ที่ จังหวัดชายแดนใต้ มาเป็นเวลากว่า 1 ปี และหลายคนไม่มีงานทำ

- **ปัญหานี้สินระดับครัวเรือน**ซึ่งเกิดการที่ประชาชนไปกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้จ่ายในการดำรงชีวิตทั้งจากสถาบันการเงินในระบบและนอกระบบแต่ไม่สามารถชำระคืนได้ จำนวนหนี้มีมากกว่ารายได้และเพิ่มพูนขึ้นเรื่อย ๆ จนไม่สามารถหาเงินไปชดใช้คืนได้ ซึ่งได้กลายมาเป็นปัญหารากฐานสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่ออัตราการใช้จ่ายของครัวเรือนและการเติบโตทางเศรษฐกิจ

- โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นด้านปัญหานี้สินระดับครัวเรือน เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นด้านการเกษตรและเศรษฐกิจฐานราก อีกทั้งยังปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● ปัญหาความยากจน
กลาง	● ภาระหนี้สินครัวเรือน ● ความยากจน ● ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ
ตะวันออก	● ปัญหาความยากจน
ใต้	● ความยากจนมีแนวโน้มสูงขึ้น ● ปัญหาการว่างงานจากการไม่สามารถปรับตัวเพื่อหางานใหม่ในสถานการณ์ผันผวน
ใต้ชายแดน	● งานและเศรษฐกิจที่เติบโตน้อย

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
	- เศรษฐกิจภาคเกษตรถดถอย - สถานการณ์แรงงานที่ไปทำงานในประเทศมาเลเซีย ซึ่งได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ทำให้ต้องกลับมาอยู่ที่ จังหวัดชายแดนใต้ มาเป็นเวลากว่า 1 ปี และหลายคนไม่มีงานทำ

- ปัญหาในการเข้าถึงทรัพยากรที่ดินและสิทธิในการครอบครองที่ดินของชุมชนและกลุ่มคนยากจน กลุ่มคนชายขอบ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรและสิทธิของชุมชน
 - โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	- โครงสร้างและระบบสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรและสวัสดิการที่แตกต่างกัน - กลไกการจัดการความขัดแย้งระดับท้องถิ่นทำหน้าที่ไม่เต็มประสิทธิภาพ - การถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรลดลง
ตะวันออกเฉียงเหนือ	พื้นที่ป่ากับที่ทำกินผู้ยากไร้
กลาง	ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นด้านปัญหาทรัพยากรที่ดิน เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นด้านการเกษตรและเศรษฐกิจฐานราก อีกทั้งยังปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ตะวันออก	ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นด้านปัญหาทรัพยากรที่ดิน เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นด้านการเกษตรและเศรษฐกิจฐานราก อีกทั้งยังปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ใต้	ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นด้านปัญหาทรัพยากรที่ดิน เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นด้านการเกษตรและเศรษฐกิจฐานราก อีกทั้งยังปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ใต้ชายแดน	ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นด้านปัญหาทรัพยากรที่ดิน เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นด้านการเกษตรและเศรษฐกิจฐานราก อีกทั้งยังปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ

5.4.3 กลุ่มประเด็นความต้องการด้านสิ่งแวดล้อม

- ปัญหาของการทำเกษตรกรรมและประมงที่ส่งผลให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการจัดการขยะที่เกิดจากการทำเกษตรกรรมที่ไม่ถูกวิธีและทำให้เกิดปัญหาต่อดิน แม่น้ำ และอากาศ

- โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● จำเป็นต้องขยายการเกษตรกรรมยั่งยืนแบบครบวงจรบนฐานนิเวศปัญญา
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นปัญหาของการทำเกษตรกรรมที่ส่งผลให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
กลาง	● การใช้สารเคมีการเกษตรและการเผาในแปลงเกษตร
ตะวันออก	● ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นปัญหาของการทำเกษตรกรรมที่ส่งผลให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
ใต้	● ขยะของเสียทุกชนิดเพิ่มขึ้น
ได้ชายแดน	● การมีโครงการที่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่จังหวัดชายแดน ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่ ● ปัญหาประมง

- ปัญหาการจัดการขยะระดับชุมชนที่ยังไม่ถูกต้องและไม่สามารถรีไซเคิลขยะได้ในปริมาณสูงสุดส่งผลให้เกิดปัญหาของการกำจัดขยะที่สร้างมลพิษกับพื้นที่

- โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● ปัญหาขยะมีแนวโน้มสูงขึ้น
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● การจัดการขยะและของเสีย
กลาง	● มลพิษทางอากาศ ● การจัดการขยะและการนำขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้
ตะวันออก	● ปัญหาขยะทะเล ● ปัญหาการนำขยะกลับมาซ้ำ
ใต้	● ขยะของเสียทุกชนิดเพิ่มขึ้น

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
ใต้ชายแดน	ปริมาณขยะมูลฝอย

- ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งสร้างผลกระทบให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆตามมา อาทิ น้ำท่วม น้ำแล้ง การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล เป็นต้น โดยที่ประชาชนไม่สามารถตั้งรับปรับตัวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืนโดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกร

- โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	- ค่า PM ที่สูงต่อเนื่อง - ภัยพิบัติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - ประสบภัยแล้งซ้ำซาก
ตะวันออกเฉียงเหนือ	- ปัญหาด้านภัยแล้งและคุณภาพของแหล่งน้ำในพื้นที่ - การใช้พลังงานทดแทน
กลาง	- มลพิษทางอากาศ - คุณภาพและการจัดการน้ำจืด
ตะวันออก	- ปัญหาพื้นที่ที่เกิดภัยแล้งและอุทกภัยของภาคตะวันออกเนื่องจากผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน - ความถี่และความรุนแรงของภัยธรรมชาติ - ปัญหาป่าชายเลนที่กำลังสูญหาย
ใต้	- การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติตามธรรมชาติ - การบริหารจัดการน้ำไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ - ความสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ทะเลสาบ มีแนวโน้มลดลง - การกัดเซาะชายฝั่งมีความรุนแรงมากขึ้น - การสูญเสียคุณภาพชีวิตจากปัญหาสิ่งแวดล้อม
ใต้ชายแดน	- การบริหารจัดการน้ำ - ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม (Climate Change) ส่งผลกระทบต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้

- ปัญหามลพิษที่เกิดจากภาคอุตสาหกรรมและระบบคมนาคมขนส่ง ซึ่งเกิดขึ้นจากที่ไม่มีการจัดการบำบัดของเสีย อาทิ น้ำเสีย ควันพิษ สารเคมีเป็นพิษ ก่อนปล่อยออกสู่ธรรมชาติ ส่งผลให้เกิดปัญหาพิษทางอากาศ ทางน้ำ และทางบก ที่ทำให้การดำรงชีวิตของประชาชนมีความเสี่ยงต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจ
 - โดยกลุ่มประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับ

ภาค	ประเด็นที่เกี่ยวข้อง
เหนือ	● ปัญหาขยะมีแนวโน้มสูงขึ้น ● การขยายตัวของโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่ครอบคลุมและไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	● การจัดการขยะและของเสีย
กลาง	● คุณภาพและการจัดการน้ำจืด ● ทรัพยากรชายฝั่งและคุณภาพน้ำทะเล
ตะวันออก	● ปัญหาปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรม ● ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
ใต้	● ขยะของเสียทุกชนิดเพิ่มขึ้น ● การสูญเสียคุณภาพชีวิตจากปัญหาสิ่งแวดล้อม
ได้ชายแดน	● ไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรง แต่ประเด็นปัญหาพิษที่เกิดจากภาคอุตสาหกรรมและระบบคมนาคมขนส่ง ปรากฏออกมาในช่วงการประชุมเชิงปฏิบัติการ

5.5 วิเคราะห์ช่องว่างในการปฏิบัติการด้านความรู้ในการบรรลุความต้องการของพื้นที่

จากความเห็นของผู้เกี่ยวข้องที่เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการในทุกพื้นที่ สามารถสังเคราะห์ช่องว่างในการปฏิบัติการด้านความรู้เพื่อบรรลุความต้องการของพื้นที่ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ส่วนช่องว่างด้านความรู้ที่มีการวิเคราะห์เทียบกับฐานข้อมูลในระบบ ววน. จะนำเสนอในบทถัดไป

- การส่งต่อโจทย์ความต้องการของพื้นที่และการเชื่อมโยงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้: ขาดการบูรณาการของการแก้ไขปัญหาระดับนโยบายระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ (หน่วยงานด้านความรู้ และ หน่วยงานด้านนโยบาย) โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานของการใช้ข้อมูลและความรู้ที่ถูกต้อง ยังขาดการนำเอาความรู้ งานวิจัย และ

นวัตกรรมที่ได้ถูกจัดทำขึ้นไปใช้ในการกำหนดนโยบายและเป็นแนวทางของการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง

- **การรับโจทย์ความต้องการของพื้นที่:** ขาดกระบวนการรับฟังปัญหาจากพื้นที่โดยตรงและขาดการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ (Stakeholders) อย่างรอบด้าน เพื่อจะได้นำมาเป็นโจทย์ของการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรการวิจัยที่ตอบสนองกับความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง
- **การวิจัยเพื่อท้องถิ่น:** ขาดระบบการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยหรือผลิตองค์ความรู้โดยใช้ภูมิปัญญาของท้องถิ่นเพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหาของตนเองอย่างยั่งยืน
- **ระบบสนับสนุนข้อมูลและความรู้:** ขาดการจัดการความรู้และจัดทำฐานข้อมูล เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานภาคส่วนต่างๆในพื้นที่ได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากข้อมูลและงานวิจัยเพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน
- **ระบบสนับสนุนการทำวิจัย:** หน่วยงานให้ทุนยังขาดระบบติดตามและสนับสนุนการทำวิจัยที่ช่วยหนุนเสริมเชิงบวกให้นักวิจัยสามารถทำงานได้อย่างมีคุณภาพและสร้างงานวิจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างแท้จริง
- **การนำความรู้ไปใช้เพื่อการพัฒนาเปลี่ยนแปลงพื้นที่:** ขาดการสนับสนุนความรู้และเครื่องมือสำหรับการถ่ายทอดนวัตกรรมสู่ชุมชนเพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของพื้นที่และสามารถบริหารจัดการเองได้อย่างยั่งยืน

บทที่ 6 การวิเคราะห์ช่องว่างความรู้ในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเทียบกับความต้องการเชิงพื้นที่

6.1 บทนำ

ในบทก่อนหน้านี้ รายงานได้นำเสนอความต้องการเชิงพื้นที่ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการรับฟังความเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักในภาคต่าง ๆ ผ่านกระบวนการสำรวจความคิดเห็นและการประชุมเชิงปฏิบัติการ บทนี้พยายามตอบคำถามว่า ในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีโครงการวิจัยที่ตอบโจทย์ความต้องการเชิงพื้นที่ที่มากน้อยเพียงใด อะไรคือช่องว่างความรู้ และโจทย์การวิจัยที่ควรได้รับการสนับสนุนในอนาคตเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่คือเรื่องใด

โครงร่างของบทนี้มีดังนี้ หัวข้อที่ 2 ทบทวนลำดับของประเด็นสำคัญจากความต้องการเชิงพื้นที่และสรุปให้เห็นว่า อะไรคือประเด็นร่วมหรือใกล้เคียงของทุกภาค หัวข้อที่ 3 สรุปรวบรวมข้อมูลงานวิจัยของระบบวิทยาศาสตร์ วิจัย นวัตกรรม (ระบบ ววน.) ในช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2565 ตามประเด็นร่วมหรือประเด็นใกล้เคียงของทุกภาค ว่ามีประเด็นงานวิจัยครอบคลุมประเด็นใดบ้างพร้อมยกตัวอย่างโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ส่วนรายชื่อของโครงการวิจัยทั้งหมดที่เกี่ยวข้องจะปรากฏอยู่ในภาคผนวก หัวข้อที่ 4 วิเคราะห์ช่องว่างการวิจัยและเสนอข้อสังเกตที่เกี่ยวข้อง หัวข้อที่ 5 นำเสนอข้อเสนอเกี่ยวกับประเด็นการวิจัยที่ควรได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติม

6.2 ทบทวนลำดับของประเด็นสำคัญจากความต้องการเชิงพื้นที่

หัวข้อนี้ทบทวนประเด็นสำคัญจากการสำรวจความต้องการเชิงพื้นที่ตามที่เสนอในบทก่อนหน้านี้ โดยนำเอาประเด็นสำคัญที่ได้คะแนนสูงสุด 10 อันดับแรกของทุกภาคมาสรุปให้เห็นความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำประเด็นที่สรุปของแต่ละภาคมาเปรียบเทียบกันให้เห็นชัดเจนว่าในท้ายที่สุดมีประเด็นอะไรบ้างที่เป็นประเด็นร่วมของทุกภาค ประเด็นเหล่านี้จะเป็นฐานสำหรับการสำรวจฐานข้อมูลงานวิจัยของระบบ ววน. ต่อไป

6.2.1 ภาคเหนือ

ลำดับของประเด็นสำคัญ

	ประเด็น	มิติ	ความสำคัญ
1	ค่า PM ที่สูงต่อเนื่อง	สิ่งแวดล้อม	14.7310448
2	ภัยพิบัติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	สิ่งแวดล้อม	14.341791
3	ขาดระบบการจัดการร่วมในการพัฒนาพื้นที่ป่าและแก้ปัญหาไฟป่า	สิ่งแวดล้อม	13.8792537
4	ประสบภัยแล้งซ้ำซาก	สิ่งแวดล้อม	12.9928358
5	ระบบการศึกษาที่ไม่เท่าเทียม ไม่ตอบสนองท้องถิ่น และไม่เท่าทันความเปลี่ยนแปลง	สังคม	12.1980597
6	ขาดระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีกระทบเศรษฐกิจ	เศรษฐกิจ	12.0753731
7	ปัญหาขยะมีแนวโน้มสูงขึ้น	สิ่งแวดล้อม	11.8489552
8	กลไกการจัดการความขัดแย้งระดับท้องถิ่นทำหน้าที่ไม่เต็มประสิทธิภาพ	สันติภาพ	11.7
9	โครงสร้างและระบบสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรและสวัสดิการที่แตกต่าง	เศรษฐกิจ	11.2944776
10	ระบบเกษตรที่ไม่เอื้อต่อความมั่นคงทางอาหาร	สังคม	11.2228358
11	ขาดการพัฒนาาระบบเศรษฐกิจชุมชนบนฐานนิเวศวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติ	เศรษฐกิจ	11.2007463
12	การถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรลดลง	สังคม	11.0362687
13	ขาดระบบหุ้นส่วนการจัดการร่วมของภาคีพัฒนาแบบหลายภาคส่วนในประเด็นคาบเกี่ยว	ความร่วมมือ	11.0073134
14	จำเป็นต้องขยายการเกษตรกรรมยั่งยืนแบบครบวงจรบนฐานนิเวศปัญญา	สิ่งแวดล้อม	10.8
15	การขยายตัวของโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่ครอบคลุมและไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	เศรษฐกิจ	10.2453731
16	การส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ความรู้ และนวัตกรรมยังไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนา	เศรษฐกิจ	9.6561194
17	สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นสูงกว่าระดับประเทศ	สังคม	9.36179104

ประเด็นหลักของภาคเมื่อพิจารณาประเด็นต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงเป็นระบบโดยเน้นที่ประเด็น Top 10 สรุปเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

- ระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืน เอื้อต่อความมั่นคงทางอาหาร บนฐานเศรษฐกิจชุมชนบนฐานนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ ขยายการถือครองที่ดินและสิทธิการเข้าถึงทรัพยากร
- การจัดการพื้นที่ป่า แก้ปัญหาไฟป่า ลดค่า PM 2.5
- การปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งในด้านภัยพิบัติ และปัญหาภัยแล้งซ้ำซาก
- ระบบการศึกษาที่ไม่เท่าเทียม ไม่ตอบสนองท้องถิ่น ไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

- ระบบธรรมาภิบาลระดับท้องถิ่นในการจัดการความขัดแย้ง
- ปัญหาขยะที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

6.2.2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับของประเด็นสำคัญ

	ประเด็น	มิติ	ความสำคัญ
1	ปัญหาด้านภัยแล้งและคุณภาพของแหล่งน้ำในพื้นที่	สิ่งแวดล้อม	13.2967692
2	การจัดการขยะและของเสีย	สิ่งแวดล้อม	13.2084615
3	ปัญหาความเหลื่อมล้ำ	เศรษฐกิจ	13.0266154
4	ปัญหาความยากจน	สังคม	11.9558462
5	ปัญหาการพัฒนาคนของภาคอยู่ในระดับต่ำ	สังคม	11.8823077
6	พื้นที่ป่ากับที่ทำกินผู้ยากไร้	สิ่งแวดล้อม	11.3127692
7	ความรุนแรงและความยุติธรรม	สันติภาพ	10.6830769
8	ปัญหาการขยายตัวของเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดและภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระดับต่ำ	เศรษฐกิจ	10.5838462
9	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอุตสาหกรรมเกษตร	เศรษฐกิจ	10.522
10	ปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุข	สังคม	9.76338462
11	การจัดความอดอยากและสร้างความมั่นคงทางอาหาร	สังคม	9.66569231
12	การใช้พลังงานทดแทน	เศรษฐกิจ	9.14907692
13	เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต	สังคม	9.07384615
14	การค้าชายแดนอาจเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคอีสาน	ความร่วมมือ	7.24830769

ประเด็นหลักของภาคเมื่อพิจารณาประเด็นต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงเป็นระบบโดยเน้นที่ประเด็น Top 10 สรุปเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

- ปัญหาความเหลื่อมล้ำ เมื่อเปรียบเทียบกับภาคอีสานกับภาคอื่น อันเนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่ำและการขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอุตสาหกรรมเกษตร
- ปัญหาความยากจน เชื่อมโยงกับ ปัญหาที่ทำกิน ภัยแล้ง ปัญหาการพัฒนาคน การเข้าถึงบริการสุขภาพ
- ความรุนแรงและความยุติธรรม
- ปัญหาการจัดการขยะและของเสีย

6.2.3 ภาคกลาง

ลำดับของประเด็นสำคัญ

	ประเด็น	มิติ	ความสำคัญ
1	เศรษฐกิจชะลอตัว/หดตัว	เศรษฐกิจ	13.9991111
2	มลพิษทางอากาศ	สิ่งแวดล้อม	13.9773333
3	ภาระหนี้สินครัวเรือน	เศรษฐกิจ	13.6111111
4	ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ	เศรษฐกิจ	12.7813333
5	การใช้สารเคมีเกษตรและการเผาในแปลงเกษตร	สิ่งแวดล้อม	12.5977778
6	การก่ออาชญากรรมและคดียาเสพติด	สังคม	12.5906667
7	โรคอุบัติใหม่	สังคม	12.5351111
8	ความถี่และความรุนแรงของภัยธรรมชาติ	สิ่งแวดล้อม	12.3924444
9	ความยากจน	สังคม	12.2982222
10	ธรรมาภิบาลในการบริหารราชการ	สันติภาพ	11.8391111
11	การถดถอยของภาคเกษตร	เศรษฐกิจ	11.6262222
12	คุณภาพและการจัดการน้ำจืด	สิ่งแวดล้อม	11.5262222
13	ความถดถอย/หดตัวของภาคการท่องเที่ยว	เศรษฐกิจ	11.3764444
14	ทรัพยากรชายฝั่งและคุณภาพน้ำทะเล	สิ่งแวดล้อม	10.9413333
15	การ (ขาด) มีส่วนร่วมในการจัดทำผังเมือง	เศรษฐกิจ	10.8302222
16	ความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษา	สังคม	10.8026667
17	ความปลอดภัยและอุบัติเหตุทางถนน	สังคม	10.4915556
18	การเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ	สังคม	9.70133333
19	การชะลอตัวของภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่	เศรษฐกิจ	9.652
20	การเข้าถึงเทคโนโลยีของเกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อย	เศรษฐกิจ	9.52844444
21	การจัดการขยะและการนำขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้	สิ่งแวดล้อม	9.27422222
22	ความมั่นคงและความปลอดภัยทางอาหาร	สังคม	8.70311111

ประเด็นหลักของภาคเมื่อพิจารณาประเด็นต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงเป็นระบบโดยเน้นที่ประเด็น Top 10 สรุปเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

- ปัญหาเศรษฐกิจชะลอ/หดตัว (อันอาจเป็นผลจากโรคอุบัติใหม่) ส่งผลให้เกิดความยากจน ความเหลื่อมล้ำ ภาระหนี้สินครัวเรือน
- การก่ออาชญากรรมและคดียาเสพติด
- ธรรมาภิบาลในการบริหารราชการ

- เกษตรกรรมไม่ยั่งยืนและการเผาในแปลงเกษตร เชื่อมโยงกับมลพิษทางอากาศ
- ความถี่และความรุนแรงของภัยธรรมชาติ

6.2.4 ภาวะตะวันออก

ลำดับของประเด็นสำคัญ

	ประเด็น	มิติ	ความสำคัญ
1	ปัญหาค่าครองชีพสวนทางกับค่าจ้าง	เศรษฐกิจ	14.0957534
2	ปัญหาต้นทุนในการผลิตสินค้าสูงขึ้น	เศรษฐกิจ	13.8571233
3	ปัญหาปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรม	สิ่งแวดล้อม	13.0958904
4	ปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว/ถดถอย	เศรษฐกิจ	12.9517808
5	ปัญหาพื้นที่เกิดภัยแล้งและอุทกภัยของภาคตะวันออก เนื่องจากผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	สิ่งแวดล้อม	12.3438356
6	ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน	สิ่งแวดล้อม	12.2273973
7	ประเด็นคดีอาชญากรรม	สันติภาพ	11.7267123
8	ปัญหาความยากจน	สังคม	11.1124658
9	ปัญหาการขาดรายได้ รายได้ของเกษตรกรและผู้ผลิตอาหารรายเล็กลดลง และการเข้าถึงทรัพยากรปัจจัยการผลิตและทางเศรษฐกิจ	สังคม	10.9668493
10	ประเด็นคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดี	สันติภาพ	10.8810959
11	ปัญหาการย้ายฐานการผลิตอุตสาหกรรม	เศรษฐกิจ	10.5210959
12	ปัญหาป่าชายเลนที่กำลังสูญหาย	สิ่งแวดล้อม	10.4691781
13	ปัญหาการเข้าสู่สังคมเมือง	เศรษฐกิจ	10.2824658
14	ปัญหาขยะทะเล	สิ่งแวดล้อม	10.2041096
15	การเจ็บป่วยด้วย 5 โรคสำคัญในภาคตะวันออก (โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง โรคความดันโลหิตสูง และโรคมะเร็ง)	สังคม	9.84712329
16	ปัญหาค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) มีแนวโน้มลดลงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	สังคม	9.66835616
17	ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว	สังคม	9.44082192
18	ปัญหาการปรับตัวลงของของความเชื่อมั่น SMEs	เศรษฐกิจ	9.14712329
19	การเสียชีวิตโดยอุบัติเหตุทางถนน	สังคม	9.04739726
20	ปัญหาการนำขยะกลับมาซ้ำ	สิ่งแวดล้อม	8.8

ประเด็นหลักของภาคเมื่อพิจารณาประเด็นต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงเป็นระบบโดยเน้นที่ประเด็น Top 10 สรุปเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

- ปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว/ถดถอย อันเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตสินค้าที่สูงขึ้น และค่าครองชีพสวนทางกับค่าจ้าง
- ปัญหาความยากจน และการขาดรายได้ของเกษตรกรรวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรทางเศรษฐกิจ
- ปัญหาเด็กอาชญากรรม โดยเฉพาะคดีเด็กและเยาวชน
- ปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ ภัยแล้ง อุทกภัย คุณภาพน้ำ
- ปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรม

6.2.5 ภาคใต้

ลำดับของประเด็นสำคัญ

	ประเด็น	มิติ	ความสำคัญ
1	สารเสพติดมีความรุนแรง	สังคม	12.7783784
2	การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและภัยพิบัติตามธรรมชาติ	สิ่งแวดล้อม	12.0527027
3	ขยะของเสียทุกชนิดเพิ่มขึ้น	สิ่งแวดล้อม	10.8918919
4	การบริหารจัดการน้ำไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ	สิ่งแวดล้อม	10.7689189
5	ความเหลื่อมล้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น	เศรษฐกิจ	10.55
6	ปัญหาธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐมีแนวโน้มสูงขึ้น	สันติภาพ	10.2554054
7	การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่เด็กและเยาวชน	สังคม	10.1202703
8	ความสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ทะเลสาบ มีแนวโน้มลดลง	สิ่งแวดล้อม	9.96891892
9	การไม่สามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับเกษตรกร	เศรษฐกิจ	9.92162162
10	ความยากจนมีแนวโน้มสูงขึ้น	สังคม	9.90945946
11	การจัดการศึกษาไม่ตอบโจทย์ตลาดแรงงาน และไม่สร้างความสามารถในการแข่งขัน	สังคม	9.84864865
12	การกัดเซาะชายฝั่งมีความรุนแรงมากขึ้น	สิ่งแวดล้อม	9.73243243
13	ปัญหาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	สังคม	9.14324324
14	ปัญหาการว่างงานจากการไม่สามารถปรับตัวเพื่อหางานใหม่ในสถานการณ์ผันผวน	เศรษฐกิจ	8.94864865
15	การสูญเสียคุณภาพชีวิตจากปัญหาสิ่งแวดล้อม	สังคม	8.78513514
16	การขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคใต้อยู่ในระดับต่ำ	เศรษฐกิจ	8.37432432
17	การพึ่งพาการท่องเที่ยวจากต่างชาติทำให้การท่องเที่ยวไม่มีความยั่งยืน	เศรษฐกิจ	6.95135135

ประเด็นหลักของภาคเมื่อพิจารณาประเด็นต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงเป็นระบบโดยเน้นที่ประเด็น Top 10 สรุปเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

- ความเหลื่อมล้ำและความยากจนที่มีแนวโน้มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับต่ำ การไม่สามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตร การว่างงานจากการไม่สามารถปรับตัวจากสถานการณ์โควิด-19 และผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่หดตัว
- การใช้สารเสพติดที่มีความรุนแรง
- ปัญหาธรรมาภิบาลของหน่วยงานภาครัฐมีแนวโน้มสูงขึ้น
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลให้เกิดภัยพิบัติตามธรรมชาติ และผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำซึ่งมีการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ
- ความสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ทะเลสาบ มีแนวโน้มลดลง
- ปัญหาการจัดการขยะและของเสียทุกชนิด

6.2.6 ภาคใต้ชายแดน

ลำดับของประเด็นสำคัญ

	ประเด็น	มิติ	ความสำคัญ
1	ปัญหายาเสพติด	สังคม	14.2967391
2	ปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบที่ยืดเยื้อยาวนานกว่า 17 ปี ส่งผลต่อกระทบต่อเด็กและเยาวชนในพื้นที่	สันติภาพ	12.9119565
3	หากรัฐยังคงไม่ส่งเสริมเรื่องนิติธรรมและไม่ทำให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียม ความรุนแรงจะยังคงเกิดขึ้นต่อไป	สันติภาพ	12.9054348
4	หากไม่สนับสนุนการพูดคุยเจรจาโดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างปลอดภัย จะส่งผลต่อความรุนแรงยืดเยื้อเรื้อรังในจังหวัดชายแดนใต้	สันติภาพ	12.7391304
5	หากไม่สร้างพื้นที่ปลอดภัย ปล่อยให้มีการก่อเหตุกับคนที่ไม่มีอาวุธและยังคงมีการละเมิดสิทธิมนุษยชน จะส่งผลต่อความรุนแรงยืดเยื้อเรื้อรังในจังหวัดชายแดนใต้	สันติภาพ	12.6945652
6	ความรุนแรงที่ลดลง แต่สถานการณ์โดยรวมยังคงไม่ดีขึ้น	สันติภาพ	12.0815217
7	การศึกษา	สังคม	12.0413043
8	งานและเศรษฐกิจที่เติบโตน้อย	เศรษฐกิจ	11.9423913
9	การบริหารจัดการน้ำ	สิ่งแวดล้อม	11.4021739
10	การมีโครงการที่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ จชต. ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่ที่มากน้อยเพียงใด	สิ่งแวดล้อม	11.4
11	เศรษฐกิจภาคเกษตรถดถอย	เศรษฐกิจ	11.3836957

	ประเด็น	มิติ	ความสำคัญ
12	การค้าชายแดน (การหยุดนิ่งของเศรษฐกิจ)	เศรษฐกิจ	10.8804348
13	ปัญหาประมง	สิ่งแวดล้อม	10.5891304
14	ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม (Climate Change) ส่งผลกระทบต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้มากน้อยเพียงใด	สิ่งแวดล้อม	10.5630435
15	สถานการณ์แรงงานที่ไปทำงานในประเทศมาเลเซีย ซึ่งได้รับผลกระทบจากโควิด 19 ทำให้ต้องกลับมาอยู่ที่ จชต. มาเป็นเวลากว่า 1 ปี และหลายคนไม่มีงานทำ	เศรษฐกิจ	10.525
16	การสาธารณสุข	สังคม	10.4554348
17	ปริมาณขยะมูลฝอยมีแนวโน้มลดลง	สิ่งแวดล้อม	9.97826087
18	ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก	สังคม	9.77934783
19	การเติบโตภาคการท่องเที่ยวในพื้นที่	เศรษฐกิจ	9.37717391
20	คุณภาพผู้สูงอายุต่ำที่สุดในประเทศ	สังคม	9.20543478

ประเด็นหลักของภาคเมื่อพิจารณาประเด็นต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยงเป็นระบบโดยเน้นที่ประเด็น Top 10 สรุปเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

- งานและเศรษฐกิจที่เติบโตน้อยอันอาจเป็นผลมาจากภาคเกษตรที่ถดถอย การค้าชายแดนที่หยุดนิ่ง แรงงานที่ไปมาเลเซียที่ต้องกลับประเทศ และการหดตัวของภาคท่องเที่ยว
- ปัญหายาเสพติด
- ปัญหาการศึกษา
- ปัญหาความสงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดน การเข้าถึงความยุติธรรม พื้นที่ปลอดภัยในการเจรจา และปรึกษาหารือเพื่อลดความรุนแรง
- การบริหารจัดการน้ำ
- การมีโครงการที่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ จชต. ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่

ตารางที่ 5 ตารางเปรียบเทียบประเด็นสำคัญระหว่างภาค

ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก	ภาคใต้	ภาคใต้ชายแดน
- ระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืน เอื้อต่อความมั่นคงทาง อาหาร บนฐานเศรษฐกิจ ชุมชนบนฐานนิเวศและ ทรัพยากรธรรมชาติ ขยาย การถือครองที่ดินและสิทธิ การเข้าถึงทรัพยากร	- ปัญหาความยากจน เชื่อมโยงกับปัญหาที่ทำกิน ภัยแล้ง ปัญหาการพัฒนา คน การเข้าถึงบริการ สุขภาพ	- เกษตรกรรมไม่ยั่งยืนและ การเผาในแปลงเกษตร เชื่อมโยงกับมลพิษทาง อากาศ	- ปัญหาความยากจน และการ ขาดรายได้ของเกษตรกร รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากร ทางเศรษฐกิจ	- การไม่สามารถเพิ่มมูลค่า ของผลผลิตทางการเกษตร	- ภาคเกษตรที่ถดถอย
- การจัดการพื้นที่ป่าแก้ปัญหา ไฟป่า ลดค่า PM 2.5				- ความสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำ ภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ทะเลสาบ มีแนวโน้ม ลดลง	- การมีโครงการทำลายความ หลากหลายทางชีวภาพใน พื้นที่ จชต. ส่งผลกระทบต่อ ระบบนิเวศในพื้นที่
- การปรับตัวกับการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศทั้งในด้านภัยพิบัติ และปัญหาภัยแล้งซ้ำซาก		- ความถี่และความรุนแรงของ ภัยธรรมชาติ	- ปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ ภัย แล้ง อุทกภัย คุณภาพน้ำ	- การเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศส่งผลให้เกิดภัย พิบัติตามธรรมชาติ และผล ต่อทรัพยากรน้ำซึ่งมีการ บริหารจัดการที่ขาด ประสิทธิภาพ	- การบริหารจัดการน้ำ
- ระบบการศึกษาที่ไม่เท่า เทียม ไม่ตอบสนองท้องถิ่น ไม่เท่าทันการเปลี่ยนแปลง					- ปัญหาการศึกษา
- ระบบธรรมาภิบาลระดับ ท้องถิ่นในการจัดการความ ขัดแย้ง	- ความรุนแรงและความ ยุติธรรม	- ธรรมาภิบาลในการบริหาร ราชการ		- ปัญหาธรรมาภิบาลของ หน่วยงานภาครัฐมีแนวโน้ม สูงขึ้น	- ปัญหาความสงบในพื้นที่สาม จังหวัดชายแดน การเข้าถึง ความยุติธรรม พื้นที่ ปลอดภัยในการเจรจาและ

ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก	ภาคใต้	ภาคใต้ชายแดน
					ปรึกษาหารือเพื่อลดความรุนแรง
- ปัญหาขยะที่มีแนวโน้มสูงขึ้น	- ปัญหาการจัดการขยะและของเสีย		- ปริมาณกากของเสียอุตสาหกรรม	- ปัญหาการจัดการขยะและของเสียทุกชนิด	
	- ปัญหาความเหลื่อมล้ำ เมื่อเปรียบเทียบกับภาคอีสานกับภาคอื่น อันเนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่ำและการขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอุตสาหกรรมเกษตร	- ปัญหาเศรษฐกิจชะลอ/หดตัว (อันอาจเป็นผลจากโรคอุบัติใหม่) ส่งผลให้เกิดความยากจน ความเหลื่อมล้ำภาระหนี้สินครัวเรือน	- ปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว/ถดถอย อันเนื่องมาจากการต้นทุนการผลิตสินค้าที่สูงขึ้นและค่าครองชีพสวนทางกับค่าจ้าง	- ความเหลื่อมล้ำและความยากจนที่มีแนวโน้มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระดับต่ำ การว่างงานจากการไม่สามารถปรับตัวจากสถานการณ์โควิด-19 และผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่หดตัว	- งานและเศรษฐกิจที่เติบโตน้อยอันอาจเป็นผลมาจากการค้าชายแดนที่หยุดนิ่ง แรงงานที่ไปมาเลเซียที่ต้องกลับประเทศ และการหดตัวของภาคท่องเที่ยว
		- การก่ออาชญากรรมและคดียาเสพติด	- ปัญหาคดีอาชญากรรม โดยเฉพาะคดีเด็กและเยาวชน	- การใช้สารเสพติดที่มีความรุนแรง	- ปัญหายาเสพติด

สรุปว่าประเด็นร่วมของทั้ง 6 ภาคมีประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) เกษตรกรรม
- 2) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 3) การจัดการน้ำ ภัยแล้ง อุทกภัยและภัยพิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำ
- 4) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 5) การศึกษา
- 6) ธรรมาภิบาล ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- 7) การรีไซเคิล การจัดการขยะและกากอุตสาหกรรม
- 8) ความเหลื่อมล้ำ เศรษฐกิจถดถอยและหัตถ์

6.3 สำนัวจำนข้อมูลงานวิจัยของระบบวิทยาศาสตร์ วิจัย นวัตกรรม (ระบบ ววน.)

กระบวนการสำนัวจำนข้อมูลงานวิจัยของระบบ ววน. ตามประเด็นร่วมของทั้ง 6 ภาคนั้นมีกระบวนการโดยสรุปดังต่อไปนี้

- **ขั้นตอนแรก** คณะผู้วิจัยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโครงการวิจัยในฐานข้อมูลงานวิจัยของระบบ ววน. ช่วงปี พ.ศ. 2563 – 2565 ทั้งในส่วนของ Strategic Fund และ Fundamental Fund ในรูปแบบของไฟล์ excel จากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)
- **ขั้นตอนที่สอง** คณะผู้วิจัยทำงานร่วมกับทีม AI ของ สกสว. ในการออกแบบชุดประโยคเพื่อให้ระบบปัญญาประดิษฐ์เรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) แต่ละข้อแล้วให้ระบบประเมินว่า หัวข้อวิจัย/ชื่อโครงการวิจัยใด มีความใกล้เคียงกับประโยคที่ระบุไว้มากน้อยเพียงใด และเลือกมาเฉพาะโครงการวิจัยที่ได้คะแนนการประเมินความใกล้เคียงสูงในระดับที่เหมาะสมตามคำแนะนำของทีม AI ของ สกสว. การปรับปรุงชุดประโยคมีการดำเนินการแก้ไขอีก 2 ครั้ง โดยคณะผู้วิจัยตรวจสอบผลการประเมินของ AI ปรับปรุงชุดประโยคแล้วส่งกลับไปประมวลผลอีกครั้งหนึ่ง อนึ่งชุดประโยคสำหรับระบบปัญญาประดิษฐ์ที่กล่าวถึงนั้นยังคงเป็นขั้นเริ่มต้นและต้องการการพัฒนาต่อไป ดังนั้นโครงการวิจัยที่ถูกระบุโดยระบบ AI อาจยังมีความไม่แม่นยำอยู่บ้าง
- **ขั้นตอนที่สาม** คณะผู้วิจัยทำการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่ไดมากับประเด็นความต้องการร่วมของทั้ง 6 ภาค โดยการกำหนด keyword ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความต้องการร่วมของทั้ง 6 ภาค แล้วใช้ฟังก์ชัน “countif” ในไฟล์ excel เชื่อมโยง keyword เหล่านั้นกับชื่อของโครงการวิจัย

- **ขั้นตอนที่สี่** คณะผู้วิจัยจัดกลุ่มของโครงการวิจัยที่ได้รับการเชื่อมโยงเพื่อให้เห็นถึงประเด็นการวิจัยที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และใช้ข้อมูลดังกล่าวในการวิเคราะห์ช่องว่างของการวิจัยต่อไป

6.3.1 ประเด็นด้านเกษตรกรรม

งานวิจัยภายใต้ประเด็นเกษตรกรรมที่มีการกล่าวถึงในกระบวนการค้นหาความต้องการระดับพื้นที่ทั้งในส่วนของแบบสอบถามและการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสามารถแบ่งออกได้เป็น 8 ประเด็นย่อย ประกอบด้วย

1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมยั่งยืนและเกษตรอินทรีย์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมยั่งยืนและเกษตรอินทรีย์นั้นมีจำนวนอยู่ไม่น้อยและสามารถจัดเป็นกลุ่มงานวิจัยได้ดังนี้

กลุ่มแรกคือกลุ่มที่ว่าด้วยเรื่องการพัฒนาต้นแบบธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนให้เชื่อมโยงกับเกษตรอินทรีย์ ไม่ว่าจะเป็นการเชื่อมโยงเกษตรอินทรีย์กับการท่องเที่ยว ที่มีโครงการทั้งในพื้นที่จังหวัดน่าน จังหวัดตาก จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดยโสธร โดยเน้นว่าเป็นกระบวนการขับเคลื่อนแบบมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เน้นการพัฒนาวิสาหกิจและการประกอบการเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยงานวิจัยลักษณะนี้มีทั้งที่ครอบคลุมในเขตเมืองเช่นกรุงเทพ เขตปริมณฑล เช่น จังหวัดปทุมธานี ในภาคเหนือที่จังหวัดลำพูน เป็นต้น บางโครงการยังขยายไปเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนด้วย

กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่ว่าด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ โดยมีลักษณะเป็นการประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการผลิตอัดรีดขึ้นรูปอาหารธัญพืชเกษตรอินทรีย์ (กรณีศึกษาของเดอร์) การแปรรูปสมุนไพรป้องกันโรคในผู้สูงอายุ (จอมบึง จ.ราชบุรี) การสกัดน้ำมันรำข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่ารำข้าว (บ้านดอนยอ จ.นครปฐม) การเพิ่มกำลังการผลิตวัตถุดิบเครื่องแกงด้วยเกษตรอินทรีย์และฮาลาลตอยยิบัน (จ.ปัตตานี) ผลิตภัณฑ์ซอสกระเทียม (บ้านรวิงาย จ.ลพบุรี)

กลุ่มที่สามเป็นงานวิจัยที่เจาะจงไปที่การพัฒนาห่วงโซ่อุปทาน ห่วงโซ่คุณค่า การแปรรูปและการตลาด มีโครงการหลายโครงการที่ดำเนินการโดยสมาพันธ์เกษตรกรรมยั่งยืนพะเยา ที่มีโครงการครอบคลุมตั้งแต่การจัดการการผลิตไปถึงการตลาด เชื่อมโยงเครือข่ายระดับจังหวัดและ

ประเทศ และโครงการที่มีชื่อใกล้เคียงกันในเขตพื้นที่คู้บางกะเจ้า นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาระบบตลาดดิจิทัลและเกษตรอัจฉริยะสำหรับเกษตรกรอินทรีย์ การออกแบบและพัฒนารถขายของแร่เพื่อเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์เกษตรกรอินทรีย์กับผู้บริโภคในเมืองขอนแก่น นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรกรอินทรีย์เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดสดปลอดภัย และตลาดเพื่อสุขภาพอีกด้วย

กลุ่มที่สี่คืองานวิจัยที่ว่าด้วยเรื่องปัจจัยการผลิตสำหรับเกษตรกรอินทรีย์ ทั้งการออกแบบและสร้างระบบผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การจัดการดินเพื่อการผลิตพืชอย่างยั่งยืน การจัดการดินเพื่อผลิตข้าวสังข์หยดในระบบเกษตรกรอินทรีย์ (จ.สงขลา) การจัดการอินทรีย์วัตถุในพื้นที่ดินเค็มเพื่อผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในระบบเกษตรกรอินทรีย์ (จ.ร้อยเอ็ด) การผลิตดินสำเร็จรูปผสมปุ๋ยชีวภาพ (ตำบลบึงบา จ.ปทุมธานี) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ธรรมชาติสำหรับกำจัดศัตรูพืชในระบบเกษตรกรอินทรีย์ การศึกษาประสิทธิภาพและอัตราการใช้สารสกัดจากพืชเพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชในระบบเกษตรกรอินทรีย์ การใช้ประโยชน์จากแมลงศัตรูธรรมชาติ และการวัดมูลค่าความเป็นประโยชน์ในการควบคุมโดยชีววิธี การศึกษาการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและเพิ่มมูลค่าในระบบเกษตรกรอินทรีย์ด้วยนวัตกรรมพลังงานทางเลือก (ต.ชุมแสง จ.สุรินทร์) สารเคลือบเมล็ดพันธุ์อินทรีย์ร่วมกับจุลินทรีย์ปฏิปักษ์เพื่อยกระดับการปลูกเกษตรกรอินทรีย์ในระบบอุตสาหกรรม การวางแผนการใช้ที่ดินตามกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) ในกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ (จ.ประจวบคีรีขันธ์)

กลุ่มที่ห้าคือการพัฒนาเทคโนโลยีสีเขียวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้เทคโนโลยีสีเขียวในการปรับเปลี่ยนเกษตรที่มีสารเคมีตกค้างเป็นเกษตรปลอดสารเคมีการสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับ การส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ การพัฒนาแพลตฟอร์มเกษตรอัจฉริยะสำหรับการปลูกผักสลัด (จ.มหาสารคาม) การพัฒนาระบบนิเวศการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ในเมืองบนฐานเศรษฐกิจหมุนเวียน การพัฒนาชุมชนต้นแบบนวัตกรรมผลิตผักอินทรีย์ระบบโรงเรือนดำ (บ้านทุ่งยาวพัฒนา จ.พัทลุง) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูหลุม การปลูกพืชร่วมยาง นอกจากนี้ยังมีการศึกษาติดตามปริมาณคาร์บอนในดินในพื้นที่เกษตรกรอินทรีย์ 17 จังหวัดภาคเหนือของไทย และการกักเก็บคาร์บอนและปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในพื้นที่เกษตรกรอินทรีย์ จังหวัดนครปฐม

กลุ่มที่หก โครงการประเภทชุมชนนวัตกรรมและการจัดการความรู้ เช่น การพัฒนาชุมชนนวัตกรรมด้วยองค์ความรู้เกษตรกรอินทรีย์ของเครือข่ายเกษตรกรกรรมยั่งยืนจังหวัดพะเยา ซึ่ง

ในระบบ ววน. มีอยู่หลายโครงการในช่วงเวลาที่ผ่านมา การจัดการความรู้และขยายผลการทำเกษตรอินทรีย์ (เวียงหนองล่อง จ.ลำพูน) การพัฒนากลไกขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ วิถีชุมชน (กุด้มั้ง จ.หนองบัวลำภู)

กลุ่มที่เจ็ด คือโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตตามมาตรฐาน GAP มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เช่น การเพาะปลูกขยายตามมาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์เพื่อเป็นวัตถุดิบคุณภาพสำหรับผลิตภัณฑ์ยาและเครื่องสำอาง การยกระดับมาตรฐานการผลิตพืชในระบบเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับผลิตภัณฑ์และการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ PGS อย่างมีส่วนร่วม (จ.อุบลราชธานี) การยกระดับศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ได้มาตรฐานและเชื่อมโยงกับตลาด (จ.ลำปาง) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย/มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดร้อยเอ็ด ระบบดิจิทัลเพื่อรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมสำหรับชุมชน การยกระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ครบวงจรด้วยระบบ Integrated Cropping Management (ICM) โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตมะพร้าวเกาะพะงันสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางอาหาร

งานวิจัยด้านความมั่นคงทางอาหารสามารถจัดเป็นกลุ่มประเด็นได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่หนึ่ง การเสริมพลังชุมชนและศักยภาพเมืองเพื่อความมั่นคงทางอาหาร มีทั้งงานวิจัยที่ผสมผสานกับเกษตรกรรมยั่งยืนและการบริโภคอย่างยั่งยืน (ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ และเมืองร้อยเอ็ด จ.ร้อยเอ็ด) การสร้างพื้นที่และกิจกรรมที่บูรณาการเรื่องความมั่นคงทางอาหารกับกิจกรรมการเรียนรู้และนันทนาการ (จ.ขอนแก่น) การพัฒนาชุมชนต้นแบบนวัตกรรมเพื่อความมั่นคงทางอาหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (บ้านทุ่งยาวพัฒนา จ.พัทลุง) การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความมั่นคงทางอาหารของกลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง (บ้านทับและปางหินฝน จ.เชียงใหม่) การเชื่อมโยงความมั่นคงทางอาหารกับการแก้ไขปัญหาความยากจน (จ.อุบลราชธานี) การจัดการความรู้และแหล่งเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และการใช้สมุนไพรเป็นเครื่องมือในการสร้างความมั่นคงทางอาหารและภูมิคุ้มกันอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน (จ.อุบลราชธานี) เป็นต้น

กลุ่มที่สอง เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตกับความมั่นคงทางอาหาร ครอบคลุมทั้งการผลิตข้าวเพื่อความมั่นคงทางอาหารบนพื้นที่สูง (จ.เชียงใหม่ และภาคเหนือตอนบน) การ

ผลิตเนื้อสัตว์เพื่อความมั่นคงทางอาหารทั้งในเชิงระบบและเชิงเทคโนโลยีการผลิตจากเซลล์ต้นกำเนิด การผลิตไก่พื้นเมือง (จ.บุรีรัมย์) การศึกษาความหลากหลายและสารออกฤทธิ์ในสมุนไพร จ.ลพบุรี และการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มเชิงสุขภาพจากผลมะม่วงหาวมะนาวโห่

กลุ่มที่สาม เป็นงานวิจัยที่ประยุกต์เศรษฐกิจหมุนเวียนกับความมั่นคงทางอาหาร โดยพบเพียงสองงานประกอบด้วย แนวทางการสร้างความมั่นคงทางอาหารเพื่อสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชน (บ้านแม่จอกฟ้า จังหวัดลำปาง) และการเพิ่มมูลค่าขยะเศษอาหารด้วยนวัตกรรมหนอนแมลงวันลายเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนเกาะสมุยภายใต้หลักการความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร

กลุ่มสุดท้าย เป็นงานวิจัยที่เชื่อมโยงการฟื้นฟูระบบนิเวศกับความมั่นคงทางอาหาร พบเพียง 1 โครงการ คือ รูปแบบการฟื้นฟูป่าอนุรักษ์เสื่อมสภาพเพื่อสร้างระบบนิเวศและความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน

3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่ดิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่ดินสามารถแบ่งเป็นกลุ่มได้ดังนี้

กลุ่มที่หนึ่ง เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพดิน โดยครอบคลุมทั้งประเด็นการศึกษาคุณสมบัติบางประการของดินและสุขภาพดิน เทคนิคและการประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการปรับปรุงคุณภาพดินเพื่อเพิ่มผลผลิตภาพ และการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม เช่น การประยุกต์ใช้ “นาข้าวประดิษฐ์อย่างง่าย” เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน การผลิตข้าวและการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการขยายผลตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ แก่เลี้ยงดิน แก่มีลิง ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ อย่างผสมผสาน การศึกษาสมบัติบางประการของคุณภาพของดินและสุขภาพของดินโดยการใช้หญ้าหูกและถั่วพรางร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนต่อผลผลิตข้าวโพดในพื้นที่ดินตื้น การปรับปรุงดินด้วยถ่านชีวภาพและวัสดุปุ๋ยทางการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังและอ้อยในพื้นที่ดินดานไถพรวน การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม โดยการประยุกต์ใช้หลักการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อน กลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ (PGS) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น

กลุ่มที่สอง เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการดินเค็ม โดยครอบคลุมทั้งประเด็นการทดสอบความสามารถในการทนดินเค็มของพันธุ์พืช การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ดินเค็ม การปรับเปลี่ยนพื้นที่ดินเค็มให้ใช้ประโยชน์ได้ เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้น้ำชีวภาพจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อใช้ในครัวเรือนและการแก้ปัญหาการผลิตพืชในพื้นที่ดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การศึกษาอิทธิพลของเถาเกาะปาล์มต่อการเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็มน้อย อำเภอบ้านฉาง จังหวัดชัยภูมิ การทดสอบพันธุ์ข้าวทนเค็ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็ม กลุ่มน้ำย่อยลำสะเทตและลำเชิงไกร จ. นครราชสีมา การศึกษาแปลงต้นแบบการปรับเปลี่ยนพื้นที่ดินเค็มที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกข้าวเพื่อปลูกพืชสมุนไพร เป็นต้น

กลุ่มที่สาม เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการดินทรายและดินดาน โดยครอบคลุมประเด็นการปรับปรุงคุณภาพและเสถียรภาพของเม็ดดินสำหรับการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ การปรับปรุงคุณสมบัติทางเคมีของดินทรายเพื่อการปลูกพืชบางชนิด การตรวจวัดและจัดทำแผนที่ดินดาน เช่น การเพิ่มเสถียรภาพของเม็ดดินสำหรับปลูกขมิ้นชันอินทรีย์ในพื้นที่ดินทราย การปรับปรุงดินด้วยถ่านชีวภาพและวัสดุปูนทางการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังและอ้อยในพื้นที่ดินดานไผ่พรวน การศึกษาการปลูกมันสำปะหลังและอ้อยแบบเจาะหลุม เพื่อเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ดินดานไผ่พรวนของประเทศไทย การเพิ่มเสถียรภาพของเม็ดดินสำหรับปลูกขมิ้นชันอินทรีย์ในพื้นที่ดินทราย การศึกษาผลของถ่านชีวภาพและกรดฮิวมิกต่อการปรับปรุงสมบัติทางเคมีดินและผลผลิตของขมิ้นชัน GAP ในพื้นที่ดินทราย การศึกษาการตรวจวัดและการจัดทำแผนที่ดินดานที่เกิดจากการไผ่พรวนด้วยเทคนิค Spatial Analysis เป็นต้น

กลุ่มที่สี่ เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยครอบคลุมประเด็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการอนุรักษ์ดินและน้ำในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและกักเก็บน้ำ การศึกษาและประเมินศักยภาพของการพัฒนาคุณภาพดิน การศึกษาการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในไร่นา เช่น การใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในการอนุรักษ์ดินและน้ำร่วมกับการจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวในพื้นที่ดินดอนและพื้นที่ราบการสำรวจ ศึกษา และประเมินศักยภาพของเทคโนโลยีพัฒนาที่ดินต่อคุณภาพดิน และความสามารถในการกักเก็บน้ำสำหรับการเกษตรในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย การศึกษา สำรวจและจำแนกการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นาต่อระบบการปลูกพืชในเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย การศึกษา สำรวจและจำแนกการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นาต่อระบบการปลูกพืชในเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย การสำรวจ ศึกษา และประเมินศักยภาพ

ของเทคโนโลยีพัฒนาที่ดินต่อคุณภาพดินและความสามารถในการกักเก็บน้ำสำหรับการเกษตรในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย การประเมินประสิทธิภาพและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานของกรมพัฒนาที่ดิน การจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินและการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการเกษตรผสมผสานในพื้นที่รับน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น

กลุ่มที่ห้า เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงและวางแผนการใช้ที่ดิน ครอบคลุมประเด็นการคาดการณ์และประเมินการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินของพืชเศรษฐกิจ การบริการด้านนิเวศวิทยา ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการใช้ที่ดิน เช่น การคาดการณ์เปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและผลผลิตของพืชเศรษฐกิจในระยะยาวโดยใช้แบบจำลอง การวางแผนการใช้ที่ดินตามกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืชของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การประเมินการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและการบริการด้านนิเวศวิทยาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน การสำรวจสภาพภูมิประเทศแบบคาสต์ ระบบถ้ำ และการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในจังหวัดแม่ฮ่องสอน แบบจำลองการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปกคลุมดินและผลกระทบต่อบริการของระบบนิเวศในลุ่มน้ำลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา การถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ถ่านชีวภาพจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อใช้ในครัวเรือนและการแก้ปัญหาการผลิตพืชในพื้นที่ดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การประเมินประสิทธิภาพและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานของกรมพัฒนาที่ดิน การจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินและการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการเกษตรผสมผสานในพื้นที่รับน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น

4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรการผลิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรการผลิตสามารถแบ่งออกได้เป็นกลุ่มดังต่อไปนี้

กลุ่มที่หนึ่งมีงานวิจัยเป็นจำนวนมากเกี่ยวข้อง เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ทั้งด้านเกษตรกรรม วิสาหกิจชุมชนด้านการผลิต และการท่องเที่ยวและบริการ นอกจากนี้งานวิจัยกลุ่มนี้ยังมีการดำเนินการค่อนข้างครอบคลุมแทบทุกภาคของประเทศ ตัวอย่างของงานวิจัยในกลุ่มนี้ เช่น การถ่ายทอดและเชื่อมโยงนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านผ้าชุมชนและเกษตรปลอดภัย ในการยกระดับ

เศรษฐกิจชุมชนฐานราก บนฐานทุนทรัพยากร ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว แพร่ แม่ฮ่องสอน หนองบัวลำภู สงขลา ตราด บุรีรัมย์ และยโสธร โครงการนวัตกรรมชุมชนด้านเกษตรปลอดภัย เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และยกระดับเศรษฐกิจชุมชนฐานราก บนฐานทุนทรัพยากร ในพื้นที่ จังหวัดตราด บุรีรัมย์ แม่ฮ่องสอน ยโสธร และสระแก้ว โครงการการพัฒนาชุมชนเกษตร-ประมง ในพื้นที่อำเภอติดชายทะเลจังหวัดชลบุรีเป็นชุมชนนวัตกรรมและสร้างผู้ประกอบการธุรกิจ นวัตกรรม ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การบริหารทางการเงิน และการ จัดการทรัพยากรท้องถิ่น โครงการการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มเครื่องแกงปักษ์ใต้ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเพิ่มมูลค่าบนฐานศักยภาพและทรัพยากรพื้นถิ่น เป็นต้น

กลุ่มที่สอง เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรมนุษย์และทุนด้านความรู้ งานวิจัยกลุ่ม นี้จะเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การยกระดับขีดความสามารถของ ผู้ประกอบการทางเกษตรและเศรษฐกิจฐานราก การดึงคนทุกช่วงวัยมามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการทรัพยากรและการผลิต การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและสร้างชุมชนแห่งการ เรียนรู้ งานวิจัยในกลุ่มนี้เช่น โครงการพัฒนาทักษะทรัพยากรมนุษย์ในชุมชนเพื่อยกระดับผ้าทอย กดอกสู่สินค้าแฟชั่น กรณีศึกษา หมู่บ้านแม่สารบ้านตอง โครงการการพัฒนานวัตกรรม การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในธุรกิจที่พักเชิงสุขภาพสำหรับการรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รูปแบบใหม่ของกลุ่มผู้เกษียณอายุศักยภาพสูงเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้าน บริการ เชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนของประเทศ โครงการการยกระดับขีดความสามารถของ ผู้ประกอบการบนฐานทรัพยากรพื้นถิ่นเพื่อสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ตลอดห่วงโซ่คุณค่า โครงการการเสริมสร้างศักยภาพพลพลังของผู้สูงอายุเมืองโบราณเวียงลอ จังหวัดพะเยา เพื่อการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของคนสามวัย โครงการ การวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนสถาบันการเรียนรู้ของคนทุกช่วงวัยจังหวัดระยอง โดยความ ร่วมมือขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองและภาคีเครือข่าย ระยะที่ 3 กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรกลุ่มน้ำสู่การพัฒนาเมือง พื้นที่นำ ร่อง เทศบาลตำบลปากน้ำประแส เป็นต้น

กลุ่มที่สาม เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมเพื่อการจัดการทรัพยากร งานวิจัยกลุ่ม นี้เป็นงานวิจัยที่มีชื่องานวิจัยสื่อไปในลักษณะที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมการวิจัยพัฒนาเพื่อฟื้นฟู การประเมินและวิเคราะห์ต้นทุนและ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การพัฒนาระบบต่าง ๆ เช่น ระบบดิจิทัล ระบบการจัดการน้ำเสีย และระบบการจัดการทรัพยากรอื่น ๆ รวมไปถึงการประยุกต์ใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยีและทาง

สังคมใหม่ ๆ เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรด้วย งานวิจัยในกลุ่มนี้เช่น โครงการพัฒนาการผลิตแม่พันธุ์ปูทะเลไข่นอกกระดองและเพิ่มศักยภาพการอนุบาลลูกปูทะเลเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรปูทะเลอย่างยั่งยืน โครงการการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ กรณีการปิดอุทยานแห่งชาติเพื่อพักฟื้นทรัพยากรธรรมชาติ โครงการการสื่อสารเพื่อขับเคลื่อนชุมชนเกษตรในเมืองสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน: มิติความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรน้ำ-พลังงาน-อาหาร-คน โครงการกระบวนการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมเมืองโบราณเวียงลอ จังหวัดพะเยา ด้วยศักยภาพ พุฒพลัง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนสามวัย เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน เป็นต้น

กลุ่มที่สี่เป็นงานวิจัยที่เชื่อมโยงทรัพยากรกับการพัฒนาและจัดการห่วงโซ่คุณค่า ตัวอย่างงานวิจัยในกลุ่มนี้ เช่น โครงการการจัดการห่วงโซ่คุณค่าใหม่สำหรับเกษตรกรต้นน้ำผ่านกลไกการดูดซับทรัพยากรพื้นถิ่นสู่ธุรกิจข้าวเม่านางรอง โครงการการพัฒนาและยกระดับห่วงโซ่อุปทานโกโก้ในพื้นที่จังหวัดน่านบนฐานทรัพยากรพื้นถิ่นสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน โครงการการพัฒนาและยกระดับ ตลาดชุมชน ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ย่านเมืองรอง บนฐานทรัพยากรภูมิสังคมสู่การท่องเที่ยวทางเลือกวิถีใหม่ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง โครงการการเพิ่มศักยภาพและยกระดับธุรกิจชุมชนโคเนื้อแบบครบวงจร ด้วยนวัตกรรมการหมุนเวียนทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์เพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน โครงการปลาหูคูไทย: การวิจัยและพัฒนาทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพื่อตอบโจทย์ท้าทายไทย

5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเกษตร

งานวิจัยในกลุ่มนี้เป็นงานวิจัยที่เน้นไปที่อุตสาหกรรมเกษตร โดยมีประเด็นครอบคลุมการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต เทคโนโลยีเพื่อการเพิ่มมูลค่า การพัฒนานักวิจัย การพัฒนาแพลตฟอร์มนวัตกรรม การขยายผลและยกระดับงานวิจัยด้านอุตสาหกรรมเกษตร การพัฒนาห่วงโซ่อุปทาน ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการวิจัยเชิงนโยบาย ตัวอย่างงานวิจัยในกลุ่มนี้ได้แก่ โครงการการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร โครงการการพัฒนานักวิจัยหลังปริญญาเอกเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเกษตร อาหาร พลังงานและวัสดุชีวภาพเพื่ออนาคต โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ด้วยเศษเหลือจากการเกษตรและโรงงานอุตสาหกรรมเกษตร โครงการแพลตฟอร์มนวัตกรรมการสกัดสารสำคัญมูลค่าสูงสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารจากโรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรี โครงการการขยายสเกลและยกระดับงานวิจัยด้านอุตสาหกรรมเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร โครงการ

แผนกลยุทธ์การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570) โครงการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) สู่ความยั่งยืน

6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรายได้เกษตรกร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายได้เกษตรกรเป็นประเด็นที่มีโครงการวิจัยมากที่สุดประเด็นหนึ่งในประเด็นร่วมทั้ง 6 ภาค โดยงานวิจัยในกลุ่มนี้มีประเด็นครอบคลุมงานวิจัยเพื่อการเพิ่มผลผลิตและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ทั้งสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ หัตถกรรม การยกระดับรายได้และอาชีพเกษตรกร การพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร การยกระดับรายได้ของวิสาหกิจชุมชน การจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม การพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์เชิงพาณิชย์สำหรับธุรกิจการเกษตร การยกระดับรายได้ให้กับกลุ่มอาชีพในช่วงวัยต่าง ๆ ตัวอย่างงานวิจัยในกลุ่มนี้ เช่น โครงการการปลูกพืชแซมในสวนยางพาราเพื่อเสริมรายได้ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกยางพาราตำบลสันดอนแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง โครงการการใช้กระบวนการอัดร้อนใบข้าวโพดเพื่อใช้เป็นวัสดุทดแทนกระดาษสำหรับออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อก่อให้เกิดรายได้และพัฒนาศักยภาพชุมชน โครงการแพลตฟอร์มเชิงพาณิชย์สำหรับธุรกิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกรประมงน้ำจืดในท้องถิ่น โครงการแนวทางการพัฒนาทักษะอาชีพจากนวัตกรรมเกษตรเพื่อยกระดับรายได้ให้กับกลุ่มอาชีพวัยรุ่นในเขตเมืองบุรีรัมย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 โครงการทุนวัฒนธรรมสู่การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า Startup และ OTOP ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สู่การพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อการจัดสรรรายได้แก่กิจการทางสังคมด้านผู้สูงอายุ โครงการการสื่อสารการตลาดในยุค 4.0 เพื่อสร้างรายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน กรณีศึกษา กลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบ ต.บางปลา จ.สมุทรปราการ โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสร้างความมั่นคงทางรายได้

งานวิจัยอีกกลุ่มที่สำคัญและจำนวนงานวิจัยจำนวนมาก คือ งานวิจัยกลุ่มการเพิ่มมูลค่าผลผลิตและการแปรรูป ซึ่งครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่า เพิ่มประสิทธิภาพ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย ให้กับสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน ผลิตภัณฑ์จากปศุสัตว์ การส่งเสริมการแปรรูปเพื่อ

เพิ่มมูลค่า การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระดับชุมชนเพื่อการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และเพิ่มมูลค่าให้แก่ของเหลือทิ้งจากภาคเกษตร การวิจัยและพัฒนากระบวนการเชิงสร้างสรรค์ การจัดการความรู้และขยายผลองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง การเพิ่มมูลค่าให้กับอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ ตัวอย่างงานวิจัยในกลุ่มนี้ เช่น โครงการการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าประเภทผ้าบาติกด้วยโครงการเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วมด้วยการสร้างต้นแบบเชิงธุรกิจเพื่อเพิ่มรายได้และบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ โครงการการสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ไม้สักเพื่อผู้สูงอายุตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โครงการการยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าไข่เป็ดของชุมชนในพื้นที่จังหวัดยะลา โครงการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อยกระดับสมุนไพรพญาดูสำหรับเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้เสริมให้กับกลุ่มแปรรูปสมุนไพรพญาดู จังหวัดเชียงราย โครงการนวัตกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน บนฐานวัฒนธรรม : เทศบาลเมืองเพชรบุรี เมืองแห่งการเรียนรู้วิถีเมืองเพชร โครงการกระบวนการเลี้ยงผึ้งป่าและการสร้างมูลค่าเพิ่มน้ำผึ้งป่าด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชน และรักษาระบบนิเวศชุมชนอย่างยั่งยืน โครงการการเพิ่มมูลค่าวัสดุพลอยได้จากโรงไฟฟ้าแม่เมาะเพื่อผลิตเป็นวัสดุพิเศษสำหรับงานซ่อมแซมและฟื้นฟูโครงสร้างคอนกรีต โครงการการประยุกต์ใช้เทคนิคระเบิดเยื่อด้วยไอน้ำเพื่อผลิตเส้นใยไผ่ธรรมชาติสำหรับเพิ่มศักยภาพการผลิตเส้นด้ายเชิงพาณิชย์ และการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์พลอยได้สำหรับการใช้งานเป็นเชื้อเพลิงทดแทนและผลิตวัสดุคาร์บอนรูพรุนสูง เป็นต้น

7) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของเกษตรกร

งานวิจัยกลุ่มนี้เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของเกษตรกร ซึ่งมีจำนวนไม่มากนักแต่จะมีความจำต่อไปในอนาคตอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงที่ผันผวนรวดเร็วของปัจจัยต่าง ๆ งานวิจัยกลุ่มนี้ครอบคลุมการปรับตัวหลายประเด็น เช่น การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การพัฒนาสายพันธุ์ของพืชพันธุ์ทางการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปรับตัวต่อความผันผวนของปริมาณน้ำ การปรับตัวต่อวิกฤติระบบสุขภาพ การปรับตัวเข้าสู่ตลาดใหม่และการแข่งขันใหม่

ตัวอย่างงานวิจัยในกลุ่มนี้เช่น โครงการผลกระทบของโควิด-19 ต่อรายได้ รายจ่าย สิ้นทรัพย์ การศึกษา อาชีพ และการปรับตัวของครัวเรือนเกษตรกรและสมาชิกผู้อพยพ โครงการพัฒนาและถ่ายทอดกระบวนการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เพื่อเพิ่มผลผลิตและสร้างการปรับตัวเพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อม โครงการกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อประเมิน

ความสามารถในการปรับตัวต่อเกาะความร้อนในเมืองและห่วงโซ่ผลกระทบต่อสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย โครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับตัวของระบบการผลิตข้าวนาข้าวไร่ โครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับตัวของระบบการผลิตข้าวนาชลประทาน โครงการพัฒนาสายพันธุ์ข้าวปรับตัวดีในสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม โครงการการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการปรับตัวของเกษตรกรในการผลิตข้าวนาข้าวไร่ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

8) งานวิจัยเกี่ยวข้องกับยางพาราและปาล์มน้ำมัน

งานวิจัยกลุ่มนี้ถูกพิจารณาเนื่องจากเกี่ยวข้องกับความต้องการเชิงพื้นที่ในภาคใต้ที่สะท้อนถึงความถดถอยของภาคเกษตรที่มียางพาราและปาล์มน้ำมันเป็นหลัก งานวิจัยในกลุ่มนี้ครอบคลุมประเด็นการจัดการปัจจัยการผลิตเช่น ปุ๋ย ดิน ยารักษาโรค ยาฆ่าแมลง พันธุ์กรรมของพืช (ทั้งยางพารา ปาล์มน้ำมัน และพืชที่ปลูกร่วม) การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่ประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ การพัฒนาตัวแบบเชิงธุรกิจ การส่งเสริมห่วงโซ่อุตสาหกรรมยางพารา การพัฒนา ถ่ายทอดและจัดการเทคโนโลยี การประเมินผลตอบแทนการผลิต การศึกษาวิธีตรวจกรรมพันธุ์ และงานวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างของงานวิจัยในกลุ่มนี้ เช่น โครงการสายพันธุ์และความหลากหลายทางพันธุกรรมของพืชที่ปลูกร่วมกับสวนยางพารา โครงการนวัตกรรมและการส่งเสริมการสร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมยางพาราใหม่: ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร(ชีวเภสัชภัณฑ์)/ยาชีวภาพ จากשרםน้ำยางพารา โครงการแนวทางการจัดการและเทคโนโลยีปุ๋ยอินทรีย์และสารปรับปรุงดินเพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีในสวนยางพารา โครงการการสร้างนวัตกรรมชุมชนด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์จากสานหวายและไม้ไผ่เทียมลายมลายูจากยางพาราเทอร์โมพลาสติกในชุมชนพื้นที่ยากจนจังหวัดปัตตานี โครงการเครื่องวัดเปอร์เซ็นต์เนื้อยางอัดโนมัติ พร้อมแอปพลิเคชันเพื่อคำนวณรายได้บนสมาร์ตโฟน สำหรับเกษตรกรชาวสวนยางพารา โครงการการสร้างตัวแบบเชิงธุรกิจผลิตภัณฑ์นวัตกรรมยางพาราตลอดห่วงโซ่อุปทานเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสอย่างยั่งยืน โครงการการพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์จากอนุภาคนาโนไลโปโซมที่สังเคราะห์จากฟอสโฟลิพิดของเมล็ดยางพาราที่เชื่อมติดด้วยโพลีเมอร์ชีวภาพ เพื่อใช้ในการกักเก็บสารสำคัญของพืชสมุนไพร เป็นต้น

6.3.2 ประเด็นด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

งานวิจัยภายใต้ประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีการกล่าวถึงในกระบวนการค้นหาความต้องการระดับพื้นที่ทั้งในส่วนของแบบสอบถามและการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสามารถแบ่งออกได้เป็น 5 ประเด็นย่อย ประกอบด้วย

- 1) ป่าไม้
- 2) การจัดการไฟป่า
- 3) ลุ่มน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำและทะเลสาบ
- 4) ระบบนิเวศ
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ

1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้เน้นไปที่งานวิจัยที่มุ่งไปที่การบริหารจัดการและอนุรักษ์ป่าไม้ โดยแยกเอาเรื่องไฟป่าออกเป็นอีกหัวข้อหนึ่ง เนื่องจากเป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก สำหรับประเด็นภายใต้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้นั้นครอบคลุมประเด็นป่าไม้ที่เชื่อมโยงกับความเป็นอยู่ การใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่า ความหลากหลายของสัตว์และพืชชนิดต่าง ๆ ในพื้นที่ป่าธรรมชาติ กระบวนการทางฟิสิกส์เคมีในการเกิดฝุ่น PM2.5 เหนือเรือนยอดป่าไม้และกระบวนการธรรมชาติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับป่า การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ ธรรมชาติ และผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลนและพื้นที่ชายฝั่ง การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ การประเมินคุณค่าบริการระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์จากพื้นที่อนุรักษ์ การจัดการป่าสาธารณะ ใกล้เคียง และการจัดการป่าชุมชน

ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ได้แก่ โครงการการส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ป่าชุมชน และป้องกันพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โครงการการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางอุตุ-อุทกวิทยาภายหลังการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน จังหวัดเชียงใหม่ โครงการวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ ป่าชุมชน ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูงเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โครงการการประเมินคุณค่าบริการระบบนิเวศป่าไม้ในพื้นที่ป่าฟื้นฟู “สะแกราชโมเดล” โครงการประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ทางนันทนาการในการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์หายากและใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ โครงการความหลากหลายของแมลงที่มีประโยชน์ภายหลังการฟื้นฟูพื้นที่

ป่านุรักษ์ที่เสื่อมสภาพและการใช้ประโยชน์ของชุมชน โครงการคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคม ภายหลังการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชันรูปแบบต่างๆ โดยชุมชนมีส่วนร่วม จังหวัดเชียงใหม่

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับไฟป่า

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับไฟป่าเน้นไปที่การหาแนวทางในการเฝ้าระวัง ลดผลกระทบ ป้องกันการเกิดและลุกลามของไฟป่าในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยเน้นไปที่บริเวณภาคเหนือ ตอนบนและบางพื้นที่ในภาคใต้ (เช่นพระควนเคื่อง จ.นครศรีธรรมราช) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมในการจัดการป่าไม้ การพัฒนาต้นแบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันไฟป่า การบริหารจัดการป่าไม้โดยชุมชนมีส่วนร่วม

ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับไฟป่าได้แก่ โครงการการป้องกันและจัดการไฟป่าพรุควนเคื่องด้วยการเสริมสร้างศักยภาพท้องถิ่นเชิงพื้นที่เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพจากมลภาวะทางอากาศ โครงการการพัฒนาต้นแบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคื่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคใต้ประเทศไทย โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการป่าชุมชนและลดการเกิดปัญหาฝุ่นควันไฟป่าด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม จ.ลำปาง โครงการการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ระบบตรวจจับไฟป่าในระยะเริ่มต้นโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ โครงการแนวทางการปลูกฟื้นฟูและป้องกันไฟป่าพรุควนเคื่องโดยใช้ไม้โตเร็วสายพันธุ์ดีของกรมป่าไม้ โครงการศักยภาพและระดับความสำเร็จของการฟื้นฟูป่าตามแนวพระราชดำรินในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากไฟป่าแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นต้น

3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลุ่มน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ และทะเลสาบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลุ่มน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ และทะเลสาบนั้นเป็นงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับลุ่มน้ำทั้งทางตรงและทางอ้อม งานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรง ครอบคลุมประเด็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ การจัดการมลพิษทางน้ำ การจัดการและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในเขตลุ่มน้ำนั้น การศึกษา สำรวจ การใช้ประโยชน์และบริการระบบนิเวศของลุ่มน้ำ เทคโนโลยีสำหรับการบริหารจัดการเขื่อน อ่างเก็บน้ำ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการน้ำ การจัดการน้ำชุมชน

ตัวอย่างงานวิจัยในกลุ่มนี้ เช่น โครงการการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการการจัดการและอนุรักษ์ปลาสามน้ำเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยนวัตกรรมทางกฎหมายและการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โครงการแบบจำลองการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปกคลุมดินและผลกระทบต่อบริการของระบบนิเวศในลุ่มน้ำลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา โครงการการจัดการความรู้และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำเรือยาวขึ้นโขงซึ่งตรงจำลอง 32 ฝีพายแห่งลุ่มน้ำหลังสวน เพื่อเพิ่มมูลค่าและส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โครงการการประยุกต์เทคโนโลยีด้านปัญญาประดิษฐ์ในการพัฒนางานบริหารเขื่อน-อ่างเก็บน้ำแบบอัจฉริยะเพื่อการแก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งระยะยาวในลุ่มน้ำมูลตอนบน โครงการการจัดการความรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากอุทกภัยและการขาดแคลนน้ำโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยคลองนาท่อม จ.พัทลุง โครงการแนวทางการบริหารจัดการน้ำชุมชนตำบลคลองโคนผ่านองค์กรผู้ใช้น้ำและเครือข่ายลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยอ้อม ครอบคลุมประเด็นการจัดการมลพิษและสารปนเปื้อนในพื้นที่ในเขตลุ่มน้ำ การพัฒนาระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การใช้ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการท่องเที่ยว การพัฒนาพืชพันธุ์ทางการเกษตรและพันธุ์ปศุสัตว์เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากในเขตลุ่มน้ำนั้น

ตัวอย่างงานวิจัยในกลุ่มนี้ เช่น โครงการการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนแคดเมียมและสังกะสีโดยใช้พืช เพื่อเกษตรกรรมปลอดภัยและยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ดาว จังหวัดตาก โครงการการใช้พืชพลังงานในการจัดการดินเกษตรปนเปื้อนแคดเมียม บริเวณลุ่มน้ำแม่ดาว จังหวัดตาก โครงการการจัดการทรัพยากรบนความหลากหลายทางชีวภาพ-วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสุขภาพท้องถิ่นเชื่อมโยงเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนลุ่มน้ำปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดสระแก้ว โครงการการพัฒนาระบบการเลี้ยงหอยนางรมแบบความหนาแน่นสูงเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง โครงการศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์อาหารอีสานเพื่อสุขภาพจากฐานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมลุ่มน้ำท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โครงการส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มข้าวหอมมะลิอินทรีย์ทุ่งกุลาร้องไห้ ด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาและเทคโนโลยีการผลิตเครื่องดื่มข้าวฮางอินทรีย์กรณีศึกษากลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์ลุ่มน้ำเสียวน้อย ตำบลหินกอง อำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด

โครงการการประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการนวัตกรรมชุมชนเพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ ครอบคลุมประเด็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขยะและผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าบก การบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ การศึกษาระบบนิเวศและประเมินศักยภาพระบบนิเวศเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว ความยั่งยืนของระบบนิเวศทางทะเลกับการทำประมง การท่องเที่ยวและการเพิ่มคุณภาพชีวิต การอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่า การประเมินคุณค่าบริการระบบนิเวศ การประเมินความเปราะบางทางชีวภาพของระบบนิเวศ อนึ่ง คำว่าระบบนิเวศถูกใช้ในบริบทอื่นมากพอสมควร โดยเฉพาะในฐานะที่เป็นกลไกและเงื่อนไขสนับสนุนการขับเคลื่อนประเด็นหนึ่ง ๆ เช่น ระบบนิเวศในการศึกษา ระบบนิเวศด้านนวัตกรรม ระบบนิเวศเศรษฐกิจสีเขียว เป็นต้น ซึ่งโครงการวิจัยลักษณะนั้นไม่ถูกรวมอยู่ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศในที่นี้

ตัวอย่างของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ เช่น โครงการไมโครพลาสติก ขยะพลาสติกและผลกระทบต่อระบบนิเวศในกลุ่มป่าบกที่สำคัญของประเทศไทย โครงการการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของระบบนิเวศ พื้นที่ชุ่มน้ำ อ.แกลง จ.ระยอง เพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืน โครงการการศึกษาระบบนิเวศและการประเมินศักยภาพของกองหินไต้หวันน้ำบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออกเพื่อการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน โครงการการศึกษาระบบนิเวศและการประเมินศักยภาพของกองหินไต้หวันน้ำบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก เพื่อการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน โครงการการส่งเสริมความยั่งยืนของการประมงขนาดเล็กในอ่าวไทยโดยใช้การจัดการเชิงระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง โครงการการประเมินศักยภาพของระบบนิเวศทางทะเล เพื่อรองรับการพัฒนาแหล่งทรัพยากรหอยลาย บริเวณอ่าวตราด จังหวัดตราด โครงการการประเมินศักยภาพระบบนิเวศและขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวด่านน้ำลึกและแหล่งด่านน้ำลึกใหม่ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณทะเลอันดามันตอนบน โครงการโครงการวิจัยและพัฒนาระบบเพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าบนฐานบูรณาการเชิงระบบนิเวศสังคม

5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ ครอบคลุมประเด็นการวิจัยด้านการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศโดยรวมในพื้นที่หนึ่ง ๆ หรือความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตชนิดต่าง ๆ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ทั้งเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่อสุขภาพ และการใช้ประโยชน์อื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่มุ่งการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยตรงด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ทั้งผ่านการสำรวจเพื่อสร้างฐานข้อมูล การใช้ระบบภูมิสารสนเทศ การจัดทำสื่อเพื่อการบริหารจัดการร่วมกับชุมชน รวมไปถึงการทำธนาคารเซลล์สัตว์แห่งชาติเพื่อการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ อนึ่งโดยเปรียบเทียบแล้วโครงการวิจัยในประเด็นระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพมีจำนวนที่น้อยกว่างานวิจัยประเภทอื่นมาก

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของระบบนิเวศ พื้นที่ชุ่มน้ำ อ.แก่ง จ.ระยอง เพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืน โครงการความหลากหลายทางชีวภาพและนิเวศวิทยาของไลเคนเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการอนุรักษ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ โครงการการจัดการทรัพยากรบนความหลากหลายทางชีวภาพ-วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสุขภาพท้องถิ่นเชื่อมโยงเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนลุ่มน้ำปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดสระแก้ว โครงการการบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โครงการการอนุรักษ์ บริหารจัดการ และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นระบบ คุ่มค่า และยั่งยืน ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์พันธุ์ ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูงเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โครงการการสำรวจเพื่อสร้างฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพตามแนวชายฝั่งทะเล และจัดทำสื่อเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกับ ชุมชนในพื้นที่อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา โครงการการพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดมหาสารคาม เป็นต้น

6.3.3 ประเด็นด้านการจัดการน้ำ ภัยแล้ง อุทกภัยและภัยพิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำ

งานวิจัยภายใต้ประเด็นการจัดการน้ำ ภัยแล้ง อุทกภัยและภัยพิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำที่มีการกล่าวถึงในกระบวนการค้นหาความต้องการระดับพื้นที่ทั้งในส่วนของแบบสอบถามและการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเด็นย่อย ประกอบด้วย

- 1) การจัดการน้ำ
- 2) น้ำท่วม
- 3) น้ำแล้ง
- 4) คุณภาพน้ำ

1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำ ครอบคลุมประเด็น การบริหารจัดการคุณภาพน้ำ น้ำดื่ม น้ำประปา และทรัพยากรน้ำ การพัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและผู้นำในการจัดการน้ำ นวัตกรรมสำหรับการจัดการน้ำ การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ การพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ การถอดบทเรียนเกี่ยวกับการจัดการน้ำ การประยุกต์ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในการบริหารจัดการน้ำ การศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับการใช้น้ำ การประเมินความเชื่อมโยงของความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ กับระบบการผลิตอาหารและพลังงาน

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการการบริหารจัดการคุณภาพน้ำดื่มจากตุน้ำดื่มหยอดเหรียญ โครงการการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำก่ำ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการบริหารจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการการสร้างนวัตกรรมชุมชนเพื่อการบริหารจัดการน้ำ โครงการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยน้ำยาล้างไตเพื่ออุตสาหกรรมสร้างสรรค์ โครงการประเมินมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ทั้งที่ผ่านตลาดและไม่ผ่านตลาดของเทคโนโลยีการจัดการน้ำในแหล่งกำเนิดที่โครงการได้พัฒนาขึ้น โครงการการจัดการน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกข้าวพื้นเมืองตรง ในพื้นที่ตำบลนาโยงเหนือ อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง โครงการการถอดบทเรียนต้นแบบความสำเร็จด้านการบริหารจัดการโรงแรมขนาดเล็ก ในบริบทวิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งโรงแรมขนาดเล็กในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง โครงการ

Smart Agriculture โดยใช้ IoT Sensor Network เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการจัดการน้ำ โครงการการวางระบบบริหารจัดการน้ำเสียบ้านเรือน ณ แหล่งกำเนิด เพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำ กรณีศึกษาคลองเจดีย์บูชา จังหวัดนครปฐม โครงการการประเมินความเชื่อมโยงของความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ อาหาร และพลังงานเพื่อการจัดการน้ำในระบบนิเวศกรรมของไทยด้วยแบบจำลองเชิงพลวัต เป็นต้น

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำท่วม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำท่วม มีจำนวนไม่มากนักและส่วนหนึ่งเชื่อมโยงกับการบริหารจัดการน้ำอยู่แล้ว แต่งานวิจัยในกลุ่มนี้จะเป็นงานวิจัยที่มีความจำเพาะเจาะจงกับการบริหารจัดการน้ำท่วมโดยตรง ครอบคลุมประเด็นวิจัยด้านการจัดการความรู้ในการจัดการอุทกภัยเพื่อลดผลกระทบและความเสียหาย การประยุกต์เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง การส่งเสริมสุขภาวะและศักยภาพของประชาชนในเขตนํ้าท่วม

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการการจัดการความรู้ในการจัดการอุทกภัย เพื่อลดผลกระทบและความเสียหาย ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก อ.ควนขนุน จ.พัทลุง สู่การจัดทำนโยบาย แผนงาน และกลยุทธ์ในการจัดการภัยพิบัติ โครงการการประยุกต์เทคโนโลยีด้านปัญญาประดิษฐ์ ในการพัฒนางานบริหารเขื่อน-อ่างเก็บน้ำแบบอัจฉริยะเพื่อการแก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง ระยะยาวในกลุ่มน้ำมูลตอนบน โครงการการจัดการความรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากอุทกภัยและการขาดแคลนน้ำโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยคลองนาท่อม จ.พัทลุง โครงการการเสริมสุขภาวะและพัฒนาศักยภาพประชาชนในพื้นที่น้ำท่วมเชิงบูรณาการของอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โครงการรูปแบบการบริหารจัดการภัยพิบัติพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น

3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำแล้ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำแล้ง ครอบคลุมประเด็นการวิจัยด้านการประยุกต์นวัตกรรมในการบริหารจัดการน้ำผิวดินและใต้ดินเพื่อยกระดับความสามารถของชุมชนในการรับมือภัยแล้ง การศึกษาเกี่ยวกับธนาคารน้ำใต้ดิน การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ รวมถึงการปรับปรุงศักยภาพในการรองรับภัยแล้งของอ่างเก็บน้ำเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการติดตาม ประเมินผลพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการการประยุกต์ใช้นวัตกรรมบริหารจัดการน้ำ ผิวดินและน้ำใต้ดินยกระดับขีดความสามารถชุมชนเพื่อรับมือภัยแล้ง ตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โครงการธนาคารน้ำใต้ดิน: นวัตกรรมการแก้ปัญหาภัยแล้งทางการเกษตรของ องค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำสิงห์ อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร โครงการเทคโนโลยีการพัฒนา ศักยภาพแหล่งน้ำผิวดินร่วมกับน้ำใต้ดินเพื่อยกระดับการจัดการน้ำรับมือภัยแล้งอย่างยั่งยืน บ้านสาาง จังหวัดพะเยา โครงการการประยุกต์เทคโนโลยีด้านปัญญาประดิษฐ์ในการพัฒนางานบริหาร เชื้อน-อ่างเก็บน้ำแบบอัจฉริยะเพื่อการแก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งระยะยาวในลุ่มน้ำมูลตอนบน โครงการการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดู แล้ง โครงการการบริหารจัดการการรองรับภัยแล้งต้นแบบของพื้นที่ชลประทานอ่างเก็บน้ำ ชลประทานขนาดกลาง โครงการการกำจัดวัชพืชน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อลดผลกระทบการสูญเสีย น้ำในช่วงฤดูแล้ง โครงการการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการบริหาร จัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง โครงการการบริหารจัดการการรองรับภัยแล้งต้นแบบของพื้นที่ชลประทาน อ่างเก็บน้ำชลประทานขนาดกลาง

โครงการการกำจัดวัชพืชน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อลดผลกระทบการสูญเสียน้ำในช่วงฤดูแล้ง โครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีระบบการให้น้ำที่เหมาะสมกับการเกษตรระดับชุมชนในพื้นที่ แล้งซ้ำซาก โดยใช้พหุวิธีการ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร โครงการการติดตาม และประเมินพื้นที่แล้งซ้ำซากโดยบูรณาการเทคโนโลยีรีโมทเซนซิงและระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ เพื่อเสนอแนวทางการจัดการระบบน้ำชุมชนและการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ลุ่มน้ำ คลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร เป็นต้น

4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพน้ำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพน้ำ ครอบคลุมประเด็นการบริหารจัดการคุณภาพน้ำ อุปโภคบริโภค รวมถึงการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อตรวจวัดคุณภาพ น้ำ ผลกระทบของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อคุณภาพน้ำ การพัฒนาคุณภาพน้ำเพื่อนำ กลับมาหมุนเวียนใช้ในการผลิตสัตว์น้ำ นอกจากนี้คุณภาพน้ำในการวิจัยยังครอบคลุมไปถึง คุณภาพน้ำทะเลด้วย

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการการบริหารจัดการคุณภาพน้ำดื่มจากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ โครงการเซ็นเซอร์ตรวจวัดคุณภาพน้ำสำหรับประเมินคุณภาพน้ำเพื่อเป็นการเฝ้าระวังการปนเปื้อนของสารในแหล่งน้ำเพื่อลดอัตราการการเกิดโรคไตเรื้อรังในภาคอีสาน โครงการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการขยายพันธุ์ปะการังอ่อนแบบการทำฟาร์มใต้ทะเลเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพผลผลิตสำหรับธุรกิจปลาดู่น้ำทะเลประเภทสวยงามและบ่อแสดงพันธุ์สัตว์น้ำในเชิงการค้าของประเทศไทย โครงการการพัฒนาเทคโนโลยีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภคในท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โครงการ NIR IOT : การพัฒนาเครื่องตรวจสอบคุณภาพน้ำแบบรวดเร็วด้วยคลื่นแสงอินฟราเรดย่านใกล้สื่อสารอินเทอร์เน็ตทุกสรรพสิ่ง โครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง โครงการติดตามวิเคราะห์ เฝ้าระวังสถานการณ์คุณภาพและปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต้นแบบอัตโนมัติตามเวลาจริง โครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง โครงการติดตามวิเคราะห์ เฝ้าระวังสถานการณ์คุณภาพและปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต้นแบบอัตโนมัติตามเวลาจริง

6.3.4 ประเด็นด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การวิจัยในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีการกล่าวถึงในกระบวนการค้นหาความต้องการระดับพื้นที่ทั้งในส่วนของแบบสอบถามและการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการอาจแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่มหลัก

- 1) ก๊าซเรือนกระจก
- 2) การปรับตัวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 3) การวิจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับก๊าซเรือนกระจก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับก๊าซเรือนกระจก ครอบคลุมประเด็นด้านการพัฒนาเทคโนโลยีในการคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับกลุ่มเป้าหมายกลุ่มต่าง ๆ การศึกษาพัฒนาเทคโนโลยีในการแปลงก๊าซเรือนกระจกไปใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรม การประยุกต์ใช้และประเมินศักยภาพของปัจจัยธรรมชาติในการกักเก็บคาร์บอน การพัฒนากำลังพลในการทวนสอบ

การตรวจสอบและวัดระดับก๊าซเรือนกระจก การพัฒนาเครื่องมือกระบวนการหรือผลิตภัณฑ์เพื่อ
การลดก๊าซเรือนกระจกในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ การพัฒนาชุมชนและเมืองคาร์บอนต่ำ

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการเทคโนโลยีการเร่งปฏิกิริยาและตัวเร่ง
ปฏิกิริยานาโนขั้นสูงเพื่อการเปลี่ยนก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นเชื้อเพลิงและสารเคมี โครงการ
Smart GHG: แอปพลิเคชันสำหรับคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับชุมชน โครงการการ
พัฒนาต้นแบบเครื่องปฏิกรณ์ระดับไมโครสำหรับเศรษฐกิจหมุนเวียนของคาร์บอนไดออกไซด์
โครงการการแปรรูปก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ผ่านกระบวนการเชิงความร้อนภายใต้
สนามแม่เหล็กเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงและสารตัวกลางในอุตสาหกรรม โครงการตัวเร่งปฏิกิริยานาโน
แบบหนึ่งถึงสี่อะตอมเพื่อกระบวนการรีดักชันเชิงเคมีไฟฟ้าของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็น
สารเคมี โครงการปริมาณคาร์บอนที่ได้จากการปลูกหญ้าทะเล: แนวทางในการช่วยลดผลกระทบ
จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกด้วยทรัพยากรธรรมชาติ โครงการการประเมินบลู
คาร์บอนและความเปราะบางของป่าชายเลนต่อการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำทะเล บริเวณชายฝั่ง
อ่าวไทย โครงการปริมาณคาร์บอนสะสม คาร์บอนเก็บกักและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง
ตลอดฤดูกาล ในแนวหญ้าทะเลตลอดชายฝั่ง และหมู่เกาะแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
โครงการการศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนากำลังคนเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทย สู่ความ
เป็นกลางทางคาร์บอนและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ โครงการศักยภาพของการกัก
เก็บคาร์บอนของป่าชายเลนและหญ้าทะเลตามธรรมชาติและปลูก บริเวณภาคใต้ฝั่งอันดามัน(ชื่อ
เดิม: คาร์บอนสีน้ำเงิน: การฟื้นฟูสามารถนำความสามารถในการกักเก็บคาร์บอนกลับมาได้
หรือไม่?) โครงการพัฒนากำลังคนสำหรับระบบการทวนสอบก๊าซเรือนกระจกในประเทศและ
ระดับสากลเพื่อตอบสนองเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของประเทศ
โครงการการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและประหยัด
พลังงาน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการปรับตัวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องการปรับตัวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ครอบคลุมประเด็นการศึกษาและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการตรวจสอบและรับมือกับ
ภัยพิบัติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การบูรณาการข้อมูลเพื่อการบริหาร
จัดการและการป้องกันภัยพิบัติ การจัดการอุทกภัย และแนวทางการรับมือกับภัยพิบัติของภาค
เศรษฐกิจและพื้นที่ต่าง ๆ

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการการวิจัยและพัฒนาแนวทางด้านเทคโนโลยี ดาวเทียมขนาดเล็ก เทคโนโลยีจีเอ็นเอสเอส การรับรู้ระยะไกลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ การศึกษาชั้นบรรยากาศ ภัยพิบัติและภาคอุตสาหกรรมอนาคต โครงการบูรณาการสำรวจข้อมูล เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืนและการป้องกันภัยพิบัติอันเกิดเนื่องจากธรรมชาติและ กิจกรรมของมนุษย์ โครงการนวัตกรรมในการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติด้านต้นไม่ใหญ่ โครงการการจัดการความรู้ในการจัดการอุทกภัย เพื่อลดผลกระทบและความเสียหาย ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก อ.ควนขนุน จ.พัทลุง สู่การจัดทำนโยบาย แผนงาน และกลยุทธ์ในการจัดการภัยพิบัติ โครงการศึกษาแนวทางการออกแบบ และบริหารจัดการโครงการที่อยู่อาศัยของการเคหะแห่งชาติเพื่อรองรับภาวะภัยพิบัติ โครงการมาตรฐานข้อมูลการบริหารความเสี่ยงภัยพิบัติ ธรรมชาติด้านแผ่นดินถล่ม

โครงการการพัฒนารูปแบบนโยบายการบริหารจัดการภัยพิบัติเพื่อลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองนครราชสีมา

3) งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

งานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครอบคลุมประเด็น นวัตกรรมเพื่อการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ การศึกษาผลกระทบที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพและการอนุรักษ์อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การคาดการณ์สถานการณ์ปัญหา เช่น PM2.5 ว่าจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การพัฒนาเทคนิคและกรอบยุทธศาสตร์การ วางผังเมืองที่นำการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกี่ยวข้องเข้ามาพิจารณา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ ธรณีวิทยาและบรรพชีวินวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การสื่อสารและ หลักสูตรการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ตัวอย่างงานในประเด็นนี้เช่น โครงการนวัตกรรมการจัดการน้ำทางการเกษตรเพื่อเตรียม ความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยพลังงานทางเลือก ปทุมธานี โครงการความ หลากหลายทางชีวภาพและนิเวศวิทยาของไลเคนเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการ อนุรักษ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ โครงการการคาดการณ์ PM2.5 สำหรับประเทศไทย ในอนาคตอันใกล้ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

โครงการพัฒนาระบบเลี้ยงกุ้งทะเลขนาดเล็กแบบความแม่นยำสูงเพื่อรองรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในอนาคต ปีที่ 2 โครงการการสำรวจและจำลองแม่น้ำในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบนและตอนล่างเพื่อประเมินอัตราการเคลื่อนที่ของตะกอนแม่น้ำเจ้าพระยาลงสู่ชายฝั่งอ่าวไทยตอนบนภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก โครงการการจำแนกเขตภูมิอากาศท้องถิ่นและพื้นที่สีเขียวเพื่อการวางผังเมืองกรุงเทพมหานครว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โครงการการพัฒนาแบบนโยบายการบริหารจัดการภัยพิบัติเพื่อลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองนครราชสีมา โครงการการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองนครราชสีมา ภายใต้การกำหนดนโยบาย การสื่อสาร และการศึกษา เพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน โครงการการสื่อสารเพื่อการพัฒนาแบบด้านการดำเนินชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของคนเมืองนครราชสีมา โครงการการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ของโรงเรียนในเขตเมืองนครราชสีมา เป็นต้น

6.3.5 ประเด็นด้านการศึกษา

งานวิจัยด้านการศึกษาเลือกพิจารณาการวิจัยที่มีการกล่าวถึงในกระบวนการค้นหาความต้องการระดับพื้นที่ทั้งในส่วนของแบบสอบถามและการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ มีจำนวน 3 กลุ่มหลักดังนี้

- 1) ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- 2) คุณภาพการศึกษา
- 3) ท้องถิ่นกับการศึกษา

1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

แม้ว่าประเด็นความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาจะเป็นประเด็นการพัฒนาที่สำคัญของสังคมไทย แต่งานวิจัยในระบบ ววน. ที่ว่าด้วยเรื่องความเหลื่อมล้ำทางการศึกษากลับปรากฏอยู่น้อยมาก งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ครอบคลุมประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาและติดตามประเมินระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้านเพื่อพัฒนาคุณภาพและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การศึกษาเพื่อยกระดับศักยภาพการดำเนินงานของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

งานวิจัยที่พบมี 3 โครงการ คือ โครงการการพัฒนาระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสการประกอบอาชีพ และลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ชายขอบ : กรณีศึกษา อำเภोजอมบึง-สวนผึ้ง-บ้านคา จังหวัดราชบุรี โครงการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมของกลไกระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้านในการเสริมพลังเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสการประกอบอาชีพ และโครงการการศึกษาแนวทางการยกระดับศักยภาพการดำเนินงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา ครอบคลุมประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับ การยกระดับการศึกษาด้วยนวัตกรรมท้องถิ่น การเพิ่มทักษะอาชีพในการทำงานของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เช่น พยาบาล การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสำหรับส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนเปราะบางกลุ่มต่าง ๆ เช่น คนพิการ เด็กและเยาวชน การวิจัยต้นแบบการเรียนรู้และนวัตกรรมชุมชนด้านต่าง ๆ ในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะในเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้าน กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในยุคดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบาง การพัฒนากลไกความร่วมมือในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ของการศึกษาในระดับต่าง ๆ การพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา การบูรณาการศิลปศึกษาเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพประชากร การศึกษาฐานสมรรถนะ การพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรม การพัฒนาอาชีพโดยใช้สะเต็มศึกษาผสมผสานวัฒนธรรม (STEM+C) การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ตามแนวทาง thinking school

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้เช่น โครงการการยกระดับการศึกษาด้วยนวัตกรรมท้องถิ่น เพื่อคุณภาพการศึกษาของเด็ก เยาวชนและ คนในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี โครงการการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการจ้างงาน การเสริมสร้างความสามารถในการทำงาน และคุณภาพชีวิตการทำงานสำหรับพยาบาลอาวุโสและพยาบาลเกษียณอายุเพื่อขยายโอกาสการทำงานในธุรกิจบริการดูแลผู้สูงอายุ ภาคเอกชน โครงการกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มคนพิการและผู้สูงอายุในตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โครงการการพัฒนานวัตกรรมทางสังคมเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนใน

พื้นที่จังหวัดเชียงราย โครงการต้นแบบการเรียนรู้และนวัตกรรมชุมชนด้านคุณภาพชีวิตของสังคม พหุวัฒนธรรมโดยมีสยิดเป็นฐานในจังหวัดปัตตานี โครงการการพัฒนาาระบบอาสาสมัครการศึกษา หมู่บ้าน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสการประกอบอาชีพ และลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ชายขอบ : กรณีศึกษา อำเภोजอมบึง-สวนผึ้ง-บ้านคา จังหวัดราชบุรี โครงการกระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในยุคดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสมรรถนะของเด็กด้อยโอกาสในชุมชนเมือง โครงการพัฒนากลไกความร่วมมือในการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยนวัตกรรมการบริหารและนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของจังหวัดปัตตานี โครงการการบูรณาการศิลปศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพประชากร โครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาฐานสมรรถนะ ด้วยนวัตกรรมเชิงระบบและการเรียนรู้ ของจังหวัดนครราชสีมา โครงการต้นแบบการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โครงการระบบบริหารจัดการตนเองเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสตูล โครงการการพัฒนางานการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพแบบ สะเต็มศึกษามผสมผสานวัฒนธรรม(STEM+ C) “การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วเน่า” เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตถั่วเหลืองและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบ้านหนองอ้อ ตำบลเวียง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น

3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นกับการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นกับการศึกษา ครอบคลุมประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและมรดกทางวัฒนธรรม การใช้ประโยชน์จากมรดกทางภูมิปัญญาเพื่อเศรษฐกิจ การสร้างแหล่งเรียนรู้ทางดิจิทัลเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้นวัตกรรม บทบาทและการเพิ่มศักยภาพของวิศวกรสังคมและวิศวกรสันติภาพกับการพัฒนาท้องถิ่น บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาท้องถิ่นในการเป็นหน่วยตรวจสอบรับรองการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะของเด็กปฐมวัย

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้เช่น โครงการการพัฒนาหลักสูตรพหุวิทยาการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาชีพเชิงรุก เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและการเรียนรู้เชิงผลิตภาพของผู้เรียนในจังหวัดกาญจนบุรี โครงการศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์อาหารอีสานเพื่อสุขภาพจากฐานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมลุ่มน้ำท้องถิ่นเพื่อการพัฒนายั่งยืน โครงการการยกระดับการศึกษาด้วยนวัตกรรมท้องถิ่นเพื่อคุณภาพการศึกษาของ

เด็ก เยาวชนและ คนในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี โครงการการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยแอปพลิเคชันแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้วัฒนธรรมของผู้เรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี โครงการการพัฒนาศูนย์เรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจักสานย่านลิเภา จังหวัดนครศรีธรรมราช โครงการการพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เอื้อต่อการสร้างทักษะและสมรรถนะทางอาชีพสำหรับคนทุกช่วงวัยอย่างครบวงจรในกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์โครงการ การพัฒนาศักยภาพหน่วยตรวจสอบรับรองของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นตามศาสตร์พระราชา โครงการการพัฒนามาตรวัดและประเมินทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ โครงการการพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำท้องถิ่นในการเป็นวิศวกรสันติภาพเพื่อสร้างสันติสุขในชุมชน เป็นต้น

6.3.6 ประเด็นด้านธรรมาภิบาล ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

งานวิจัยในประเด็นด้านธรรมาภิบาล ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เลือกพิจารณาการวิจัยที่มีการกล่าวถึงในกระบวนการค้นหาความต้องการระดับพื้นที่ทั้งในส่วน of แบบสอบถามและการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ มีจำนวน 4 กลุ่มหลักดังนี้

- 1) สิทธิมนุษยชน
- 2) ธรรมาภิบาลในระดับท้องถิ่น
- 3) ความยุติธรรมและอาชญากรรม
- 4) สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชน จากการสืบค้นในฐานข้อมูลของระบบ ววน. พบว่ามีจำนวนน้อยมาก ครอบคลุมประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับ แนวทางการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนเป็นหลัก โดยพบเพียง 3 โครงการเท่านั้น

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ ได้แก่ โครงการศึกษาแนวทางการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนผู้ต้องขังสูงอายุในประเทศไทย โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ต้นแบบสิทธิในสุขภาพและการจัดทำมาตรการที่เหมาะสมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกับการ

กำกับและจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ และโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกรณีการดำเนินการด้านเทคโนโลยี

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลในระดับท้องถิ่น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลในระดับท้องถิ่น ครอบคลุมประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือแบบมีส่วนร่วมข้ามภาคส่วนเพื่อการขับเคลื่อนกลไกเพื่อความมั่นคงทางสังคม การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและประโยชน์สุขของพื้นที่ การพัฒนาศักยภาพสมรรถนะผู้นำท้องถิ่นเพื่อการสร้างสันติสุขชุมชน การสร้างการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเครือข่ายเสริมสร้างธรรมาภิบาลสู่ความเป็นเลิศเพื่อเป็นต้นแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาบทบาทเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นในการป้องกันอาชญากรรมสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ ได้แก่ โครงการการพัฒนาความร่วมมือภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในการสร้างและขับเคลื่อนกลไกเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางสังคมในระดับพื้นที่ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น โครงการการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศไทย สู่การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและประโยชน์สุขในระดับพื้นที่โดยการหนุนเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม โครงการการพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำท้องถิ่นในการเป็นวิศวกรสันติภาพเพื่อสร้างสันติสุขในชุมชน โครงการการพัฒนาสมรรถนะผู้นำด้วยรูปแบบนวัตกรรมการสร้างวิศวกรสันติภาพท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ชุมชนให้เกิดสันติสุข โครงการวิศวกรสันติภาพท้องถิ่น: ต้นแบบผู้นำสร้างสันติสุขให้ชุมชน โครงการการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเครือข่ายการเสริมสร้างธรรมาภิบาลสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นต้นแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา โครงการการพัฒนาบทบาทของเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นในการป้องกันอาชญากรรมสิ่งแวดล้อม: กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี โครงการคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสันติสุขในชุมชน

3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรม ครอบคลุมประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับ นวัตกรรมเพื่อ การป้องกันการกระทำผิดซ้ำและสร้างโอกาสในการดำเนินชีวิตของผู้เคยกระทำผิด การวิจัย กระบวนการยุติธรรมและการจัดการภาวะวิกฤติเพื่อสร้างความยุติธรรมถ่วงหน้าและเท่าเทียม นวัตกรรมในการป้องกันอาชญากรรม กระบวนการยุติธรรมชุมชน การสร้างศักยภาพนักวิจัยรุ่น ใหม่เพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน มาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดทางอาญา แทนการควบคุมตัว การพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการกระทำผิดและตกเป็นเหยื่อ อาชญากรรม แนวทางการสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ต่อบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ ได้แก่ โครงการนวัตกรรมยุติธรรมท้าทายไทยเพื่อการ ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ และส่งเสริมโอกาสการดำเนินชีวิตของเด็ก และเยาวชนที่เคย กระทำความผิด ชุดโครงการวิจัยกระบวนการยุติธรรมกับการจัดการภาวะวิกฤติเพื่อสร้างความ ยุติธรรมถ่วงหน้าและเท่าเทียม โครงการกระบวนการยุติธรรม 5G เพื่อพัฒนานวัตกรรมการ ป้องกันอาชญากรรมในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศ ไทย โครงการโครงการวิจัยศึกษาเรื่องแนวทางในการลดปริมาณคดีอาญาของกระบวนการ ยุติธรรม : บทบาทของยุติธรรมชุมชน โครงการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อพัฒนา กระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน โครงการการศึกษามาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดทาง อาญาแทนการควบคุมตัว (Non-Custodial) : แนวทางที่มีประสิทธิภาพของ Electronic Monitoring : EM ในการหันเหผู้กระทำผิดจากการควบคุมตัวก่อน ระหว่างและหลังเข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม โครงการพัฒนาระบบยุติธรรมชุมชนเพื่อส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ อย่างยั่งยืน โครงการต้นแบบการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการกระทำผิดและตก เป็นเหยื่ออาชญากรรมด้วยกระบวนการสื่อสารสังคมออนไลน์ โครงการวิจัยการพัฒนาแนวทาง การสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ต่อบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ และวิเคราะห์เทคนิค เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างต้นแบบที่เสริมสร้างความมั่นคง โครงการวิจัยดาวเทียมเพื่อการ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ โครงการการพัฒนากลไกในการป้องกันอาชญากรรมไซ เบอร์อย่างยั่งยืน : กรณีศึกษากองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค 8 โครงการการพัฒนาบทบาทของ เจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นในการป้องกันอาชญากรรมสิ่งแวดล้อม: กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ครอบคลุมประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบและกลไกของมหาลัทธิฟากูนีในกระบวนการสันติภาพ การวิจัยพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อการลดความยากจนและการพัฒนาความเท่าเทียม การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจฐานรากและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นวัตกรรมส่งเสริมสังคมไทยไร้ความรุนแรง การศึกษาระบบนิเวศเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระบวนการสันติภาพบทบาทของวิศวกรสังคมและวิศวกรสันติภาพ และเครือข่ายจิตสาธารณะในสังคมพหุวัฒนธรรม

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการการศึกษา รูปแบบและกลไกของมหาลัทธิฟากูนีในกระบวนการสร้างการเรียนรู้ร่วมกับมัสยิดโดยใช้โมเดลสันติภาพ (Peace Model) ในจังหวัดปัตตานี โครงการการวิจัยพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อการลดความยากจนและการพัฒนาความเท่าเทียม ในประเทศไทย: กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี โครงการการพัฒนาศักยภาพทางการเงินและการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานรากของธุรกิจผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิมบนฐานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โครงการการจัดการห่วงโซ่คุณค่าการผลิตและพัฒนาขีดความสามารถกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิมบนฐานมรดกทางปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โครงการการพัฒนาขีดความสามารถศูนย์กลางธุรกิจเพื่อสังคมสู่การรวบรวมและกระจายสินค้าผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิมเพื่อสร้างสังคมสันติภาพในพื้นที่จังหวัดปัตตานี โครงการศึกษาระบบนิเวศเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่เพิ่มคุณภาพชีวิตฐานรากชุมชนชายฝั่ง โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย : กรณีศึกษาอ่าวปัตตานี โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และทดสอบตลาดของธุรกิจหอย“แอดเกาะ”มรดกภูมิปัญญาอาหารเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนของเศรษฐกิจให้แก่สตรีมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โครงการการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้

โครงการสันติภาพไร้รอยต่อ : การพัฒนากระบวนการทัศน์และความเข้าใจทางพหุวัฒนธรรมกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ โครงการการพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำท้องถิ่นในการเป็นวิศวกรสันติภาพเพื่อสร้างสันติสุขในชุมชน เป็นต้น

6.3.7 ประเด็นการรีไซเคิล การจัดการขยะ และกากอุตสาหกรรม

งานวิจัยในประเด็นด้านการรีไซเคิล การจัดการขยะ และกากอุตสาหกรรม เลือกพิจารณาการวิจัยที่มีการกล่าวถึงในกระบวนการค้นหาความต้องการระดับพื้นที่ทั้งในส่วนองแบบสอบถามและการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ มีจำนวน 3 กลุ่มหลักดังนี้

- 1) การรีไซเคิล
- 2) การจัดการขยะ
- 3) กากอุตสาหกรรม

1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรีไซเคิล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรีไซเคิล ครอบคลุมประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับ เทคโนโลยีทั้งทางวิศวกรรม เคมี และชีวภาพเพื่อการรีไซเคิล โดยเฉพาะพลาสติกและแบตเตอรี่ การพัฒนาอุปกรณ์สำหรับการจัดการขยะและการรีไซเคิล การพัฒนาระบบการรับรองผลิตภัณฑ์และแพลตฟอร์มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริม Circular Economy นวัตกรรมเพื่อการประยุกต์ใช้วัสดุรีไซเคิลในการก่อสร้างและในการผลิต การบำบัดน้ำเสียเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ และขยะอิเล็กทรอนิกส์

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการการประยุกต์เทคโนโลยีเอนไซม์เพื่อการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานผลิตและรีไซเคิลพลาสติก โครงการการนำขยะแบตเตอรี่ชนิดอัลคาไลน์สังกะสีคาร์บอน และขยะผลผลิตการเกษตร มา รีไซเคิลเพื่อพัฒนาเป็นแบตเตอรี่แบบอัดประจุซ้ำได้ โครงการการพัฒนามวลรวมรีไซเคิลประสิทธิภาพสูงเพื่อรองรับการก่อสร้างแห่งอนาคต โครงการการโคลนและผลิตเอนไซม์ในลอนเนสเพื่อใช้ในกระบวนการรีไซเคิลพลาสติกในลอน โครงการระบบตรวจวิเคราะห์ในลอนเนส และ by-product ของโรงงานผลิต Nylon-6 และการประยุกต์ในลอนเนสเพื่อการรีไซเคิลพลาสติก โครงการระบบการหาเอนไซม์ย่อยพลาสติกที่มีประสิทธิภาพและการนำเอนไซม์กลับมาใช้ใหม่ โครงการ Trash Lucky ถังรีไซเคิลอัจฉริยะ โครงการการศึกษาและพัฒนาระบบการรับรองผลิตภัณฑ์พลาสติกที่มีส่วนผสมของ Post-Consumer Recycled (PCR) เพื่อส่งเสริม Circular Economy ในประเทศไทย โครงการวิจัยและส่งเสริมเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียเพื่อนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ โครงการการพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดความเสี่ยงต่อคุณภาพชีวิตในยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง: โอกาสทางธุรกิจขยะอิเล็กทรอนิกส์รีไซเคิล เป็นต้น

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ ครอบคลุมประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาต้นแบบ เทคนิคและนวัตกรรมการนำของเสียประเภทต่าง ๆ รวมถึงขยะในบ่อขยะ กลับมาเป็นพลังงานชีวภาพ ทั้งแก๊สชีววมวลและไบโอดีเซล และปุ๋ยชีวภาพ รวมไปถึงการใช้ประโยชน์อื่น ๆ การใช้เทคโนโลยีบริหารจัดการมลพิษจากขยะ นวัตกรรมเพื่อการลดของเสียจากกระบวนการผลิต การพัฒนาผลพลอยได้จากผลิตในอุตสาหกรรมหนึ่งเพิ่มมูลค่าเป็นสินค้า การรีไซเคิลแบตเตอรี่ การแปรรูปวัชพืชมาเป็นสินค้า การจัดการเชิงพื้นที่ด้วยนวัตกรรมในการจัดการขยะต้นแบบระดับเมืองเพื่อการจัดการขยะระดับเทศบาล การจัดการขยะชุมชนและของเสียอันตรายชุมชน การจัดการขยะมูลฝอยติดเชื้อ การพัฒนารัฐกิจสีเขียวและเศรษฐกิจหมุนเวียนจากขยะระบบการจัดการขยะแบบครบวงจรและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การศึกษารูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในสินค้าและภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ การจัดการการสูญเสียอาหาร (food loss) และขยะอาหาร (food waste)

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานชีวภาพและการหมุนเวียนนำของเสียจากอุตสาหกรรมเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์ด้วยเทคโนโลยีไบโอเอเนอร์จีและไบโอรีไฟเนอรี โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแก๊สชีวภาพจากขยะชุมชนและพืชพลังงานแบบครบวงจร (ระดับโรงงานต้นแบบ) โครงการศึกษาบริบทการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเมืองเขตภาคีเจริญ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษจากขยะ ด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมผลิตไบโอดีเซลด้วยทางเลือกในการผลิตและการใช้ของเสียจากกระบวนการกลั่น โครงการการศึกษาแนวทางเพื่อเปลี่ยน PPE ใช้แล้วและขยะปลอดภัยให้เป็นพลังงานโดยเทคโนโลยีแก๊สซิฟิเคชันสามขั้นตอน โครงการการเปลี่ยนขยะชุมชนให้เป็นพลังงานและปุ๋ยชีวภาพสูตรใหม่เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน โครงการการวิจัยและพัฒนาศักยภาพและลดของเสียจากกระบวนการแก๊สซิฟิเคชันแบบสามขั้นตอน โครงการนวัตกรรมการผลิตพลังงานสะอาดจากชีวมวลและของเสียโครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาลาดกลางชีวมวลและศึกษาการใช้เชื้อเพลิงชีวมวลร่วมเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ในการผลิตพลังงาน โครงการการพัฒนากระบวนการจัดการของเสียจากการเลี้ยงไก่ของชุมชนตำบลท่าช้าง อำเภอบางกล่ำ จังหวัดสงขลา สู่ฟาร์มสีเขียว โครงการการแปรรูปของเสียและผลิตภัณฑ์พลอยได้จากอุตสาหกรรมน้ำมันพืชให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม โครงการพัฒนาเอนไซม์โดยกระบวนการวิวัฒนาการมุ่งเป้าเพื่อการย่อยสลายขยะพลาสติกและการ

ประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรม โครงการการนำขยะแบตเตอรี่ชนิดอัลคาไลน์ สังกะสีคาร์บอน และ ขยะผลผลิตการเกษตร มา รีไซเคิลเพื่อพัฒนาเป็นแบตเตอรี่แบบอัดประจุซ้ำได้ โครงการการจัดตั้งสถานีจัดการขยะชุมชนร่วมกับของเหลือทิ้งภาคการเกษตรเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน เป็นต้น

3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกากอุตสาหกรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกากอุตสาหกรรม ครอบคลุมประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับ การนำของเสียอุตสาหกรรมกลับมาใช้ใหม่ด้วยเทคนิคต่าง ๆ ในการผลิตพลังงานชีวภาพและการนำมาเพิ่มมูลค่าให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์อื่น การพัฒนาเทคโนโลยีทางชีวภาพและทางเคมีในการย่อยสลายพลาสติกประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรม การพัฒนาวัสดุที่ย่อยสลายได้หรือจัดการเมื่อเป็นของเสียได้ง่ายและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การยกระดับการผลิตผลิตภัณฑ์จากของเสียให้กลายเป็นการผลิตระดับอุตสาหกรรม การผนวกเศรษฐกิจสร้างสรรค์กับเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อการสร้างแบบจำลองธุรกิจแบบ BCG

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานชีวภาพและการหมุนเวียนนำของเสียจากอุตสาหกรรมเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์ด้วยเทคนิคไบโอเอนริชเมนต์และไบโอรีไฟเนอรี โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมการผลิตไบโอดีเซลด้วยทางเลือกในการผลิตและการใช้ของเสียจากกระบวนการกลั่น โครงการการแปรรูปของเสียและผลิตภัณฑ์พลอยได้จากอุตสาหกรรมน้ำมันพืชให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม โครงการการพัฒนาเอนไซม์โดยกระบวนการวิวัฒนาการมุ่งเป้าเพื่อการย่อยสลายขยะพลาสติกและการประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรม โครงการการพัฒนาผลิตภัณฑ์และกรรมวิธีการสกัดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพจากเศษผลไม้เหลือทิ้งภาคตะวันออกสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมเวชสำอาง โครงการแนวทางการนำเชื้อเพลิงขยะ (RDF) จากมูลฝอยชุมชนมาใช้ประโยชน์ในกลุ่มธุรกิจขนาดเล็ก (SME) หรืออุตสาหกรรมขนาดเล็ก โครงการนวัตกรรมการผลิต 2,3-บิวเทนไดออล จากขยะทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพทางเลือกใหม่ โครงการการบำบัดน้ำเสียและผลิตพลังงานจากอุตสาหกรรมสกัดปาล์มน้ำมันด้วยระบบถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบไร้อากาศ โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ด้วยเศษเหลือจากการเกษตรและโรงงานอุตสาหกรรมเกษตร โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพของจุลินทรีย์ไร้อากาศ เพื่อส่งเสริมเสถียรภาพของระบบผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียอุตสาหกรรมเกษตร (ระยะที่ 2) เป็นต้น

6.3.8 ประเด็นความเหลื่อมล้ำ เศรษฐกิจถดถอยและหดตัว

งานวิจัยในประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำ เศรษฐกิจถดถอยและหดตัว ค่าครองชีพ ต้นทุนการผลิต และหนี้สิน การจ้างงานและการว่างงาน เลือกพิจารณาการวิจัยที่มีการกล่าวถึงในกระบวนการค้นหาความต้องการระดับพื้นที่ทั้งในส่วนของแบบสอบถามและการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ มีจำนวน 5 กลุ่มหลัก ดังนี้

- 1) ความเหลื่อมล้ำ
- 2) หนี้สิน
- 3) ต้นทุนการผลิต
- 4) โครงสร้างพื้นฐาน
- 5) การจ้างงาน/การว่างงาน

สำหรับประเด็นเศรษฐกิจถดถอยและหดตัว และประเด็นค่าครองชีพนั้น ในเบื้องต้นไม่พบการศึกษาที่เกี่ยวข้องในฐานข้อมูล ววน. แต่อย่างไร

1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเหลื่อมล้ำ ครอบคลุมการวิจัยในประเด็น การพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน การลดความเหลื่อมล้ำผ่านการพัฒนาย่านเก่าและเมืองเก่า และการท่องเที่ยวโดยชุมชน การวิจัยพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อการลดความยากจนและพัฒนาความเท่าเทียม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจตามแนวตะเข็บชายแดนและระเบียงเศรษฐกิจ การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและฐานทรัพยากรเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เข้าใจอัตลักษณ์เชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านภาษาและสร้างสมรรถนะด้านอาชีพ การลดความเหลื่อมล้ำผ่านการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการ การพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูล

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานราก และลดความเหลื่อมล้ำของชุมชน ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ด้วยการพลิกฟื้นตลาดเก่าและย่านเมืองเก่า 100 ปี คลอง 12หกวา ผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน(CBT) โครงการรูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ : กรณีศึกษา ชุมชมสาย

ตรีพัฒนา 3 และชุมชนสายตรี 7 โครงการการวิจัยพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อลดความยากจนและการพัฒนาความเท่าเทียม ในประเทศไทย: กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี โครงการการพัฒนาระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสการประกอบอาชีพ และลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ชายขอบ : กรณีศึกษา อำเภोजอมบึง-สวนผึ้ง-บ้านคา จังหวัดราชบุรี โครงการการวิจัยพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อลดความยากจนและการพัฒนาความเท่าเทียมในประเทศไทย: กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี ระยะที่ 2 โครงการโครงการส่งเสริมและจัดการความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวตะเข็บชายแดน และระเบียบเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำโครงการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมของกลไกระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้านในการเสริมพลังเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสการประกอบอาชีพ โครงการรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของครัวเรือนในชุมชนที่ได้รับอิทธิพลจากการขยายตัวของเมือง โดยฐานความรู้และนวัตกรรมงานวิจัยท้องถิ่น กรณีบ้านม่วง ตำบลบ้านห่ม อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนี้สิน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนี้สิน ครอบคลุมการวิจัยในประเด็น การพัฒนาชุมชนนวัตกรรมในการจัดการเรื่องหนี้สินอย่างยั่งยืน การพัฒนาแนวปฏิบัติด้านการลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และการแก้ไขปัญหาหนี้สิน การวิจัยและพัฒนาการลดภาระหนี้สินจากการประกอบอาชีพของเกษตรกรของชานาสูงอายุ

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ ได้แก่ โครงการการพัฒนาชุมชนท่าฟ้าใต้ ตำบลสระอำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา ให้เป็นชุมชนนวัตกรรมเรื่องการจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน สร้างรายได้พึ่งพาตนเองได้ด้วยศักยภาพของผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุและทุนวัฒนธรรมยั่งยืน คณะนิติศาสตร์โครงการประเมินกระบวนการและผลการปฏิบัติงานตามภารกิจด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของสำนักงาน ป.ป.ช. โครงการแนวปฏิบัติลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ การแก้ไขปัญหาหนี้สิน เพื่อขจัดความยากจนระดับฐานรากของประเทศไทย โครงการการวิจัยและพัฒนาารูปแบบการลดภาระหนี้สินจากการประกอบอาชีพในยุคเกษตร 4.0 ของชานาสูงอายุในจังหวัดพิษณุโลก โครงการแนวปฏิบัติลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ การแก้ไขปัญหาหนี้สิน เพื่อขจัดความยากจนระดับฐานรากของประเทศไทย

3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนการผลิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนการผลิต ครอบคลุมการวิจัยในประเด็น การพัฒนา นวัตกรรมและการสร้างรายได้เปรียบเทียบในการแข่งขันด้านต้นทุนในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น การท่องเที่ยว วิสาหกิจชุมชน สินค้าอาหาร เกษตรกรรม ปศุสัตว์ ประมง การแพทย์ เป็นต้น การสร้างมูลค่าและบริหารจัดการต้นทุนเพื่อยกระดับสินค้า การถ่ายทอดความรู้และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิตต้นทุนต่ำ นวัตกรรมในการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต กำลังคนระดับสูง การลดต้นทุนทางภาษีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของธุรกิจ SMEs

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ได้แก่ โครงการการจัดการต้นทุนเพื่อสร้างรายได้เปรียบเทียบ การแข่งขันสำหรับธุรกิจท่องเที่ยว อำเภอฉวาง จังหวัดนครศรีธรรมราช โครงการการปรับปรุงคุณภาพและลดต้นทุนการผลิตจากใบจากสู่การแข่งขันของวิสาหกิจชุมชนทุ้งกระบือร่วมใจพัฒนา ตำบลทุ้งกระบือ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง โครงการการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชน/OTOP ด้านต้นน้ำของปลาสดจังหวัดสมุทรปราการ ด้วยการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และการจดสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โครงการการใช้ประโยชน์จากแก่นตะวันเป็นพรีไบโอติกเสริมในอาหารเพื่อเพิ่มสมรรถนะการเจริญเติบโต และลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชังริมฝั่งแม่น้ำโขง จังหวัดนครพนม โครงการการสร้างมูลค่าเพิ่มและการบริหารจัดการต้นทุนเพื่อยกระดับโคเนื้อคุณภาพสกลนคร โครงการการถ่ายทอดความรู้และนวัตกรรมการผลิตอาหารต้นทุนต่ำโดยใช้วัตถุดิบอาหารในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีด โครงการการสร้างแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประเมินความเป็นไปได้ทางการเงิน ต้นทุน/ผลประโยชน์ทางเศรษฐศาสตร์ และความเป็นไปได้ทางการตลาดของผลิตภัณฑ์นวัตกรรมมูลค่าสูงที่ทำจากส่วนเหลือใช้ในกระบวนการแปรรูปปลาร้า โครงการนวัตกรรมการผลิตกำลังคนระดับสูง ในด้านการจัดการการผลิตเชิงวิศวกรรมและในด้านการใช้เครื่องมือทางคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ขั้นสูงในการจัดการการผลิตเชิงวิศวกรรม เพื่อยกระดับความสามารถและสมรรถนะของบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่และระบบอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เพื่อสามารถลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระบบการผลิต ด้วยโปรแกรมช่วยสร้างห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (Moodle) โครงการการสร้างความเข้มแข็งด้านการเพาะเลี้ยงปลาเพื่อให้ชุมชนอยู่รอดหลังสถานการณ์โควิด-19 และภายใต้สภาวะการณ์ภัยแล้ง ด้วยนวัตกรรมการเลี้ยงระบบบ่อลอยและการผลิตอาหารที่เพิ่มประสิทธิภาพการเจริญเติบโตและมีต้นทุนต่ำ เป็นต้น

4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐาน ครอบคลุมการวิจัยในประเด็น มาตรการและกลไกทางผังเมืองและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่อนุรักษ์อัตลักษณ์ท้องถิ่น โครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะด้านการคมนาคมและดิจิทัลเพื่อการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ เพื่อยานยนต์ไฟฟ้า เพื่อการเกษตรกรรมการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือนานาชาติด้านโครงสร้างพื้นฐานคุณภาพ โครงสร้างพื้นฐานสำหรับการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมขั้นสูงด้านต่าง ๆ

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการแนวทางการกำหนดมาตรการและกลไกทางผังเมืองและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่ออนุรักษ์คุณค่าอัตลักษณ์และภูมิปัญญาด้านที่อยู่อาศัยท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืนและเชื่อมโยงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก โครงการการประเมินศักยภาพโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม โลจิสติกส์ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวชุมชนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล จังหวัดพัทลุง โครงการการพัฒนาศักยภาพพื้นที่เมืองและโครงสร้างพื้นฐานรองรับยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะของเทศบาลนครสงขลา โครงการการจัดตั้งและผลักดันเครือข่ายความร่วมมือระดับประเทศด้านโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ (National QI Consortium) ให้เป็นเวทีกลางการทำงาน NQI ของชาติ โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีโอเมกาสระดับเซลล์เดี่ยวเพื่อการวิจัยและพัฒนาการรักษาโรคมะเร็งแบบการแพทย์แม่นยำในประเทศไทย โครงการแนวทางการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่พัฒนารอบสถานีขนส่งมวลชน เพื่อเป็นเมืองอัจฉริยะน่าอยู่ กรณีศึกษา สถานีศาลายา โครงการสร้างรถบรรทุกพลังงานไฟฟ้าต้นแบบของคนไทย พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสถานีชาร์จไฟฟ้า สถานีทดสอบและบริการซ่อมบำรุง แพลตฟอร์มดิจิทัลการบริหารกลุ่มรถ และการพัฒนาบุคลากรด้านยานยนต์ไฟฟ้า โครงการศึกษาวิจัยสถานภาพโครงสร้างพื้นฐานการวิจัยที่นำไปสู่นวัตกรรมของประเทศ เป็นต้น

5) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานและการว่างงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานและการว่างงาน ครอบคลุมการวิจัยในประเด็น การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการจ้างงาน การเสริมสร้างความสามารถในการทำงาน คุณภาพชีวิตการทำงาน การศึกษาผลกระทบของเศรษฐกิจดิจิทัลต่อการจ้างงาน ทางเลือกอาชีพของคนว่างงานจากวิกฤติโควิด-19 การพัฒนาทักษะเพื่อการจ้างงานตามความต้องการของประเทศ การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานและการจ้างงานคนจน การประกอบอาชีพของคนพิการ

ตัวอย่างงานวิจัยในประเด็นนี้ เช่น โครงการการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการจ้างงาน การเสริมสร้างความสามารถในการทำงาน และคุณภาพชีวิตการทำงานสำหรับพยาบาลอาวุโสและพยาบาลเกษียณอายุเพื่อขยายโอกาสการทำงานในธุรกิจบริการดูแลผู้สูงอายุภาคเอกชน โครงการอาเซียนในกระแสแห่งความพลิกผัน: เศรษฐกิจดิจิทัลและผลกระทบต่อการทำงานในอนาคต โครงการพัฒนาทักษะเพื่อการจ้างงานตามความต้องการของประเทศ โดย GenNX Model โครงการการพัฒนารูปแบบธุรกิจท้องถิ่นด้วยนวัตกรรมดินมีชีวิตเพื่อยกระดับอาชีพเกษตรกรและสร้างทางเลือกอาชีพใหม่รองรับคนว่างงานและคนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 โครงการการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานและการจ้างงานคนจน โครงการการสังเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพคนพิการมาตรา ๓๓ และ ๓๕ ของเครือข่ายมูลนิธิเพื่อพัฒนาคนพิการและขยายผลสู่คนพิการกลุ่มการจ้างงานตามมาตรา ๓๓ และ มาตรา ๓๕ จังหวัดนครราชสีมา โครงการการสร้างมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองด้วยการยกระดับคุณภาพสินค้าและบริการตลอดห่วงโซ่อุปทานของผ้าย้อมครามธรรมชาติด้วยแนวทางศาสตร์สำหรับคนว่างงาน และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 โครงการการศึกษาสภาพการว่างงานและการส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชนในชุมชนเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง โครงการการพัฒนาเพื่อยกระดับอาชีพเกษตรกรและสร้างทางเลือกอาชีพใหม่รองรับคนว่างงานและคนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 พื้นที่จังหวัดนครราชสีมาด้วยพืชสมุนไพร(กระชายขาว ว่านหางจระเข้)

6.4 ช่องว่างการวิจัยและข้อสังเกตที่เกี่ยวข้อง

ช่องว่างการวิจัยที่พบจากการสำรวจโครงการวิจัยในระบบ ววน. ระหว่างปี พ.ศ. 2563 – 2565 เทียบเคียงกับประเด็นร่วมของทั้ง 6 ภาคมีประเด็นดังต่อไปนี้

6.4.1 เกษตรกรรม

โครงการวิจัยในระบบ ววน. มีประเด็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมที่มีความครอบคลุมในแทบทุกประเด็นที่สะท้อนอยู่ในความต้องการเชิงพื้นที่ของทุกภาค ทั้งระบบเกษตรกรรมที่ยั่งยืน ความมั่นคงทางอาหาร การใช้ประโยชน์จากฐานเศรษฐกิจชุมชนบนฐานนิเวศ และทรัพยากรธรรมชาติ เกษตรกรรมที่เชื่อมโยงกับความยากจน การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งงานวิจัยในกลุ่มนี้เป็นงานวิจัยที่มีจำนวนมากอีกด้วย ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่า เพราะเหตุใดโครงการวิจัยในประเด็นที่มีการ

ทำวิจัยจำนวนมากในระบบ ววน. กลับเป็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่งเลยที่ถูกสะท้อนขึ้นมาในการสำรวจความต้องการเชิงพื้นที่

ประเด็นที่ไม่พบในการสำรวจฐานงานวิจัยในระบบ ววน. คือ ประเด็นวิจัยเกี่ยวกับการถือครองที่ดินทำกิน สิทธิการเข้าถึงทรัพยากร และการทำเกษตรกรรมที่เชื่อมโยงกับการเผาและมลพิษทางอากาศ ประเด็นการถือครองที่ดินและสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรเป็นประเด็นสำคัญที่ถูกกล่าวถึงทั้งในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ในขณะที่ประเด็นการเกษตรกับมลพิษทางอากาศถูกยกขึ้นมาในความต้องการเชิงพื้นที่ของภาคกลาง

ข้อสังเกตจากข้อค้นพบข้างต้นมีดังนี้

(1) งานวิจัยเหล่านี้จะเป็นการวิจัยประเด็นย่อย ๆ แยกกันและกระจายอยู่ในแทบทุกพื้นที่ของประเทศ แทบไม่มีโครงการที่พิจารณาโจทย์ทางการเกษตรในเชิงพื้นที่และ/หรือสำหรับกลุ่มประชากรแต่ละกลุ่มแล้วแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบแต่อย่างใด จึงทำให้แม้ว่าจะมีโครงการวิจัยที่จริง ๆ แล้วครอบคลุมแทบทุกประเด็น แต่งานวิจัยเหล่านั้นมีการดำเนินการกันคนละบริบท คนละแนวคิดและวิธีการ อาจทำให้ไม่สามารถนำมาเชื่อมต่อกันได้หรือนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นที่แตกต่างกันได้โดยตรง หรือหากจะมีการประยุกต์ใช้จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญมาช่วยดำเนินการ เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากงานวิจัยได้โดยตรง

(2) ระบบ ววน. ยังขาดกรอบแนวคิดในแต่ละประเด็นเพื่อใช้ในการบูรณาการประเด็นวิจัยที่หลากหลายให้เห็นเป็นองค์ความรู้ที่พอใช้ประโยชน์ได้ การขาดกรอบแนวคิดในการบูรณาการนี้ทำให้งานวิจัยที่มีจำนวนมากมีพลังเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานของตนเท่านั้น หากมีโอกาสในการสร้างพลังเสริม (synergy) ร่วมกับงานอื่นเพื่อใช้ในการขยายผลไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่อื่นได้นอกจากนี้การขาดการบูรณาการดังกล่าวยังทำให้การนำความรู้ไปใช้เป็นไปได้อย่างยากเพราะคนจำนวนไม่น้อยนักที่จะมีศักยภาพในการประมวลผลข้อมูลจำนวนมากเพื่อนำผลจากงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้

(3) การที่ประเด็นด้านการถือครองที่ดิน และสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรเศรษฐกิจไม่มีโครงการวิจัยมากนัก อาจมีสาเหตุได้ทั้งจากฝั่งผู้ให้ทุนและฝั่งนักวิจัย และบริบทของประเด็นวิจัยที่มีความเป็นการเมืองสูง ในฝั่งผู้ให้ทุนนั้น การให้ทุนที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมจะเน้นไปเชิงของวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่ามากกว่า และแทบไม่มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมิติสังคมเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่พันผูกกับภาคเกษตรเลย ในฝั่งนักวิจัยทางด้านการเกษตรเองนั้น มีความเชี่ยวชาญในเชิงเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การเพิ่มมูลค่าและการตลาดต่าง ๆ มากกว่าการมองเชิงของสิทธิชุมชน สิทธิการเข้าถึงทรัพยากร ซึ่งประเด็นการวิจัยส่วนนี้มักอยู่ในสังคมวิทยา มานุษยวิทยา พัฒนาศาสตร์ วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ระบบอภิบาลสิ่งแวดล้อม และภูมิศาสตร์ นอกจากนี้ ประเด็นการถือครองที่ดินและสิทธิการ

เข้าถึงทรัพยากร เป็นประเด็นที่มีความเป็นการเมืองสูงเพราะข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นเป็นข้อขัดแย้งระหว่างรัฐกับชุมชน ซึ่งเมื่อรัฐเป็นคู่ขัดแย้งแล้วในผู้ทรงคุณวุฒิของโครงการที่ได้รับทุนจากหน่วยบริหารจัดการทุน มักมีตัวแทนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องเสมอ จึงสันนิษฐานได้ว่าอาจทำให้การดำเนินโครงการในประเด็นเหล่านี้เป็นไปโดยความเป็นกลางได้ยาก

6.4.2 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการวิจัยในระบบ ววน. มีประเด็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติที่ระบุไว้ในความต้องการเชิงพื้นที่ค่อนข้างครอบคลุม ทั้งการจัดการพื้นที่ป่า การแก้ปัญหาไฟป่า และงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ PM2.5 ความสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำบางพื้นที่ และการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศ ถึงกระนั้นก็ยังประสบปัญหาเดียวกับประเด็นเกษตรกรรมที่ประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เหล่านี้ก็ยังคงปรากฏขึ้นมาในผลการสำรวจเช่นเดิม

สำหรับประเด็นการแก้ปัญหาไฟป่าและ PM2.5 งานวิจัยที่มีความชัดเจนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการไฟป่าและการจัดการป่าโดยเฉพาะ ส่วนโครงการวิจัยที่มีความเชื่อมโยงกับปัจจัยก่อกมลพิษทางอากาศอื่น ๆ เช่น ปัจจัยด้านการเกษตรกรรม มีโครงการค่อนข้างน้อยมาก ทั้ง ๆ ที่เป็นสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งของปัญหามลพิษทางอากาศโดยเฉพาะในภาคเหนือ

นอกจากนี้ ประเด็นที่ไม่ปรากฏในฐานข้อมูลงานวิจัยในระบบ ววน. เลย คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการของรัฐหรือเอกชนที่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งปัจจุบันเป็นประเด็นที่เป็นความขัดแย้งในหลายพื้นที่โดยเฉพาะในเขตสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วงปีที่ผ่านมา

ข้อสังเกตจากข้อค้นพบข้างต้นมีดังนี้

(1) งานวิจัยในประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะในเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพและความสมบูรณ์ของกลุ่มน้ำ ภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำและทะเลสาบ มีการดำเนินการที่กระจัดกระจายทั้งในเชิงประเด็นและในเชิงพื้นที่ โดยมีการดำเนินการเพียงในบางพื้นที่เท่านั้น และในแต่ละพื้นที่ก็จะเป็นการดำเนินการในประเด็นย่อยเพียงไม่กี่ประเด็นเท่านั้น จึงทำให้นัยยะในการนำไปใช้ประโยชน์ต่อในการทำความเข้าใจความสมบูรณ์รวมถึงเพื่อการออกแบบมาตรการอนุรักษ์นั้นมีไม่มากเท่าที่ควร หรือหากมีก็อาจมีความจำเพาะเจาะจงกับประเด็นนั้นในพื้นที่นั้น แต่ไม่สามารถขยายผลให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่หรือขยายไปยังประเด็นอื่นได้

(2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับไฟฟ้าเชื่อมโยงกับมลพิษทางอากาศ ณ จุดนี้ยังพบว่าเป็นงานวิจัยที่ค่อนข้างกระจัดกระจายทั้งในเชิงประเด็นและพื้นที่เช่นกัน และกระจายตัวอยู่ในประเด็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมลพิษทางอากาศโดยตรง (SDG 11) แต่ไม่ได้เชื่อมโยงบูรณาการกันอย่างเป็นระบบกับประเด็นด้านการจัดการไฟฟ้าและการเผาในภาคเกษตรกรรม

(3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการของรัฐหรือเอกชนที่ทำลายความหลากหลายทางชีวภาพที่ไม่พบในฐานข้อมูลของระบบ ววน. นั้นอาจเป็นไปได้ด้วยสาเหตุ 2 ประการคือ หนึ่ง เป็นเหตุเดียวกับกรณีของสิทธิการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร คือ ประเด็นการวิจัยนั้นมีรัฐเป็นคู่ขัดแย้ง แล้วผู้ทรงคุณวุฒิมีกมี่เจ้าหน้าที่รัฐเป็นองค์ประกอบเป็นหลักด้วยเสมออาจทำให้กระบวนการวิจัยถูกแทรกแซงโดยหน่วยงานภาครัฐได้ หรือ สอง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นและไม่อยู่ในรอบของการขอทุนวิจัยของหน่วยบริหารจัดการทุนใด หรือหน่วยที่เปิดรับทุนก็ไม่มีโจทย์ลักษณะนี้ จึงทำให้ไม่มีการให้ทุนวิจัยในประเด็นเหล่านี้ ซึ่งเรื่องนี้สะท้อนปัญหาสองข้อคือ ความไม่ยืดหยุ่นและทันการณ์ของการให้ทุนวิจัยในระบบ ววน. และ ปัญหาเรื่องการที่ประเด็นสำหรับการให้ทุนวิจัยแทบจะไม่ครอบคลุมประเด็นการวิจัยที่วิพากษ์การดำเนินนโยบายของภาครัฐเลย

6.4.3 การจัดการน้ำ ภัยแล้ง อุทกภัยและภัยพิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำ

การวิจัยด้านการจัดการน้ำ ภัยแล้ง อุทกภัยและภัยพิบัติอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับน้ำ รวมถึงเรื่องคุณภาพน้ำด้วยนั้น มีการกล่าวถึงในภาคตะวันออก ภาคใต้และใต้ชายแดน จากการสืบค้นในฐานข้อมูลของระบบ ววน. พบว่า มีการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในภาพรวม ทั้งระดับนโยบายและชุมชน และการจัดการน้ำท่วม น้ำแล้ง และคุณภาพน้ำ อยู่ไม่น้อย และกระจายอยู่ในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ

ข้อสังเกตจากข้อค้นพบข้างต้นมีดังนี้

จากข้อค้นพบข้างต้น มีข้อสังเกตว่ายังคงปรากฏปัญหาในลักษณะเดียวกันกับงานวิจัยในสองหัวข้อข้างต้น คือ งานวิจัยที่มีอยู่มีลักษณะกระจัดกระจาย ขาดการบูรณาการ รวมถึงอาจขาดกรอบงานวิจัยในภาพรวมในประเด็นนั้นเพื่อให้เห็นว่าในแต่ละพื้นที่นั้นประเด็นใดเป็นประเด็นที่มีการศึกษามาแล้ว ประเด็นใดยังเป็นประเด็นที่มีการศึกษาอยู่น้อย เมื่องานวิจัยมีลักษณะกระจัดกระจายเช่นนี้ จึงทำให้ในแต่ละพื้นที่มีงานวิจัยเพียงบางประเด็นและบางพื้นที่เท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเหตุทำให้ใช้ประโยชน์ได้ยาก และไม่สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่นได้

6.4.4 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนั้น มีการศึกษาวิจัยที่ครอบคลุมในทุกด้านที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเด็นของการลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ข้อสังเกตจากข้อค้นพบข้างต้นมีดังนี้

จากข้อค้นพบข้างต้น มีข้อสังเกตว่ายังคงปรากฏปัญหาในลักษณะเดียวกันกับงานวิจัยในสามหัวข้อข้างต้น คือ งานวิจัยที่มีอยู่มีลักษณะกระจัดกระจาย ขาดการบูรณาการ รวมถึงอาจขาดกรอบงานวิจัยในภาพรวมในประเด็นนั้นเพื่อให้เห็นว่าในแต่ละพื้นที่นั้นประเด็นใดเป็นประเด็นที่มีการศึกษามาแล้ว ประเด็นใดยังเป็นประเด็นที่มีการศึกษาอยู่น้อย เมื่องานวิจัยมีลักษณะกระจัดกระจายเช่นนี้ จึงทำให้ในแต่ละพื้นที่มีงานวิจัยเพียงบางประเด็นและบางพื้นที่เท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเหตุทำให้ใช้ประโยชน์ได้ยาก และไม่สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่นได้

6.4.5 การศึกษา

ประเด็นเรื่องการศึกษาที่มีการสะท้อนในความต้องการเชิงพื้นที่ในภาคเหนือและใต้ชายแดน โดยปัญหาที่สะท้อนนั้นกล่าวถึงปัญหาเรื่องความไม่เท่าเทียมของระบบการศึกษาและปัญหาในตัวระบบและคุณภาพของการศึกษา เมื่อพิจารณางานวิจัยในฐานข้อมูล ววน. พบว่า ประเด็นเรื่องความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล ววน. น้อยมาก

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษานั้นพอมืออยู่บ้าง แต่เป็นการศึกษาที่ค่อนข้างกระจัดกระจายทั้งในเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ โดยส่วนหนึ่งเป็นเรื่องการส่งเสริมอาชีพ ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ต้นแบบการเรียนรู้และนวัตกรรมชุมชนในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมในเขตสามจังหวัดชายแดนใต้ ระบบอาชีวศึกษาการศึกษาหมู่บ้าน และกลไกความร่วมมือในการจัดการการเรียนรู้ แต่ไม่ปรากฏว่ามีงานวิจัยในระบบ ววน. ที่เน้นประเด็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่สังคมให้ความสนใจแต่อย่างใด

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาและท้องถิ่น ยังพอมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงภูมิปัญญาท้องถิ่นและมรดกทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการเชิงพื้นที่ที่ต้องการให้การศึกษามีความสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นแต่ว่า โครงการวิจัยนั้นก็ยังคงมีกระจัดกระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ เช่นเดิม ซึ่งเป็นคนละภาคกับที่ต้องการงานวิจัยดังกล่าว และที่สำคัญคือใน 77 จังหวัด

งานวิจัยนี้ครอบคลุมเพียงจังหวัดเดียว ซึ่งน่าจะมีขนาดที่เล็กเกินกว่าจะใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติหรือขยายผลไปยังพื้นที่อื่นได้

ข้อสังเกตจากข้อค้นพบข้างต้นมีดังนี้

(1) ประเด็นความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาปรากฏอยู่น้อยมากในระบบ ววน. อาจมีเหตุผลสองประการคือ ในแผน ววน. ช่วง พ.ศ. 2562 – 2565 มิได้ระบุประเด็นการวิจัยด้านการศึกษาเอาไว้เลย จึงแทบไม่มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับเรื่องการศึกษาเว้นแต่จะไปเชื่อมโยงกับเรื่องพื้นที่นวัตกรรมการเรียนรู้ อีกประการหนึ่งคือ โครงการวิจัยเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาส่วนใหญ่จะอยู่ในความดูแลของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จึงไม่ได้ปรากฏอยู่ในระบบฐานข้อมูล ววน. ซึ่งในอนาคตหากสามารถเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลการวิจัยกับ กสศ. ได้น่าจะทำให้เห็นสถานะงานวิจัยด้านการศึกษาได้ชัดเจนขึ้น

(2) ประเด็นคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษาขั้นพื้นฐาน อุดมศึกษา อาชีวศึกษา ที่ไม่ปรากฏในฐานข้อมูลของระบบ ววน. ก็อาจจะด้วยเหตุผลเดียวกันที่งานวิจัยในลักษณะนี้อาจอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาการศึกษา หรือกระทั่งสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาหรือไม่อย่างไร เป็นประเด็นที่ต้องทำการค้นคว้าเพิ่มเติม

(3) ประเด็นการศึกษากับท้องถิ่น ยังคงเผชิญปัญหาเดียวกับประเด็นวิจัยก่อนหน้านี้ที่มีงานวิจัยที่สาระสำคัญตรงกับความต้องการเชิงพื้นที่ แต่งานที่มีนั้นกระจุกกระจายทั้งในเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ และสำหรับในด้านการศึกษานั้น มีจำนวนน้อยมากและเจาะลงไปเพียงบางพื้นที่เท่านั้น เมื่องานวิจัยมีลักษณะกระจุกกระจายเช่นนี้ จึงทำให้ในแต่ละพื้นที่มีงานวิจัยเพียงบางประเด็นและบางพื้นที่เท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเหตุทำให้ใช้ประโยชน์ได้ยาก และไม่สามารถขยายผลไปยังพื้นที่อื่นได้

6.4.6 ธรรมชาติ ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเด็นธรรมชาติของหน่วยงานระดับจังหวัดและท้องถิ่นเป็นประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ที่ปรากฏขึ้นมาในหลายภาค ทั้งภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ กลาง และใต้ อย่างไรก็ตามงานวิจัยที่เป็นประเด็นธรรมชาติโดยเฉพาะนั้น ปรากฏขึ้นมาเพียงโครงการเดียว คือ โครงการการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเครือข่ายการเสริมสร้างธรรมชาติสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นต้นแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา และดูจะไม่ได้เชื่อมโยง

กับประเด็นปัญหาที่สะท้อนอยู่ในประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่แต่อย่างใด โครงการอื่นที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่จะเป็นประเด็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมกำหนดทิศทางของพื้นที่ การสร้างสมรรถนะให้ผู้นำท้องถิ่นในการสร้างสันติสุขเสียมากกว่า

การวิจัยในประเด็นธรรมาภิบาล ความยุติธรรม สิทธิมนุษยชน และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น พบว่า มีโครงการวิจัยที่พูดถึงสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะจำนวนน้อยมาก โดยในโครงการนี้พบเพียง 3 โครงการเท่านั้น และไม่มีโครงการใดเลยที่ดำเนินการในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ไปเน้นประเด็นเรื่องผู้ต้องขังสูงอายุ เรื่องการเชื่อมโยงสิทธิมนุษยชนกับสุขภาวะและอากาศสะอาด และสิทธิมนุษยชนที่เชื่อมโยงกับการดำเนินการด้านเทคโนโลยี

การวิจัยในประเด็นความยุติธรรมและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด นั้น ปรากฏว่า ไม่มีงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาเสพติดปรากฏขึ้นมาเลย ส่วนงานวิจัยเกี่ยวกับความยุติธรรม ก็มีจำนวนน้อยมาก และเน้นไปที่การป้องกันการกระทำผิดซ้ำและสร้างโอกาสในการดำเนินชีวิตในอนาคต สำหรับเยาวชนผู้กระทำผิด ความยุติธรรมในภาวะวิกฤติ การป้องกันอาชญากรรมในสถานการณ์โควิด-19 ระบบยุติธรรมชุมชน แนวทางการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดทางอาญา อาชญากรรมทางสิ่งแวดล้อมและอาชญากรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

การวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสามจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น ปรากฏว่ามีจำนวนมากกว่าสองประเด็นข้างต้นโดยเปรียบเทียบ และครอบคลุมประเด็นทั้งความยากจน ความเท่าเทียม เศรษฐกิจฐานราก กระบวนการสันติภาพ และสังคมพหุวัฒนธรรม แต่ก็ไม่มีประเด็นใดเกี่ยวข้องกับประเด็นสิทธิมนุษยชนโดยตรงเลยแต่อย่างใด

ข้อสังเกตจากข้อค้นพบข้างต้นมีดังนี้

(1) กลุ่มประเด็นวิจัยนี้สะท้อนปัญหาที่พบในประเด็นวิจัยอื่นข้างต้น เช่น สิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรหรือการถือครองที่ดิน คือ ความเป็นประเด็นทางการเมืองอยู่ ประเด็นสิทธิมนุษยชน ธรรมาภิบาล อาชญากรรม และยาเสพติด เป็นประเด็นการวิจัยที่มีความเป็นการเมืองสูง มีผลประโยชน์ทับซ้อนสูง และมีความเสี่ยงในการทำวิจัย นอกจากนี้ เมื่อเป็นประเด็นที่ภาครัฐมีโอกาสเป็นคู่ขัดแย้ง ก็อาจเป็นเหตุผลที่ทำให้การศึกษาในประเด็นเหล่านี้มีไม่มากเท่าที่ควร

(2) อาจเป็นไปได้ว่า การศึกษาในประเด็นเหล่านี้อาจอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่ เช่น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือ สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น ซึ่งอาจมีความจำเป็นต้องประสานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องให้มีการเปิดเผยงานวิจัยที่หน่วยงานดูแลเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลงานวิจัยของระบบ ววน. ของประเทศ

(3) สำหรับประเด็นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปรากฏว่าเป็นประเด็นซึ่งมีความเป็นประเด็นด้านการพัฒนาเสียเป็นส่วนใหญ่ แม้จะมีการกล่าวถึงกระบวนการสันติภาพในหลายงานวิจัยด้วย แต่งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน บทบาทของทหารหรือของรัฐในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในพื้นที่กลับไม่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลของระบบ ววน. แต่อย่างใด ซึ่งมีข้อสันนิษฐานว่า งานเหล่านี้มีการทำไปแล้วหรือไม่ในช่วงที่สถานการณ์ในสามจังหวัดมีความรุนแรงเมื่อประมาณทศวรรษก่อน หรือ เป็นเพราะมีการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานนอกระบบ ววน. หรือไม่อย่างไร

6.4.7 การรีไซเคิล การจัดการขยะและกากอุตสาหกรรม

โครงการวิจัยในประเด็นการรีไซเคิล การจัดการขยะและกากอุตสาหกรรม เป็นหนึ่งในประเด็นงานวิจัยที่มีโครงการวิจัยจำนวนมาก ครอบคลุมหลายประเด็นโดยละเอียด ครอบคลุมหลายภาคเศรษฐกิจหลายพื้นที่ และหลายระดับ นอกจากนี้งานวิจัยเหล่านี้ยังเน้นไปที่ประเด็นเรื่องของการจัดการขยะทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการแก้ไขปัญหาการจัดการขยะและกากอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีการดำเนินงานที่สนับสนุนแนวทางเศรษฐกิจแบบ BCG และ Circular Economy อีกด้วย อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ประเด็นเรื่องของการจัดการขยะและกากอุตสาหกรรมยังคงเป็นประเด็นที่ถูกจัดอันดับให้มีความสำคัญในลำดับต้น ๆ ของภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

ข้อสังเกตจากข้อค้นพบข้างต้นมีดังนี้

(1) การที่มีงานวิจัยจำนวนมากแต่ปัญหาที่เกี่ยวข้องยังคงถูกจัดอันดับให้มีความสำคัญในความต้องการเชิงพื้นที่นั้น สามารถอนุมานถึงสาเหตุดังกล่าวได้หลายประการ ประการแรกคือ เป็นปัญหาเรื่องของการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์หรือไม่ กล่าวคือ งานวิจัยจำนวนมากเหล่านี้อาจยังไม่ได้รับการเข้าถึงทำความเข้าใจ และนำไปประยุกต์ใช้ในหน่วยงานที่สามารถประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ จึงทำให้สภาพปัญหาเหล่านี้ยังคงปรากฏอยู่ในความต้องการเชิงพื้นที่

(2) ประการที่สอง อาจเป็นเพราะงานวิจัยในด้านการจัดการขยะและกากอุตสาหกรรมยังขาดการวิจัยในมิติอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการแก้ไขปัญหาหรือไม่ เช่น มิติเชิงกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย มิติเชิงพฤติกรรมผู้บริโภค มิติที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มิติในเชิงตลาดของการจัดการขยะ อำนานนอกระบบ และการผูกขาด มิติของเทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสารและสถิติที่จะทำให้สามารถติดตาม

ปริมาณของขยะประเภทต่าง ๆ ได้อย่างเที่ยงตรงมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ซึ่งประเด็นเหล่านี้อาจเป็นอุปสรรคสำคัญในการนำความรู้ด้านการจัดการขยะ การรีไซเคิลและการจัดการกากอุตสาหกรรมไปใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติ

(3) งานวิจัยในประเด็นนี้อาจประสบปัญหาเดียวกับกรณีของงานวิจัยด้านการศึกษาและสิทธิมนุษยชนด้วย กล่าวคือ อาจมีงานวิจัยอีกหลายชิ้นที่ศึกษาประเด็นช่องว่างที่ได้กล่าวไปข้างต้นและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ไม่ได้มีการเชื่อมโยงงานเหล่านั้นเข้ามามีฐานข้อมูลในระบบรวม เช่น โครงการที่ปรึกษาที่ได้รับงบประมาณจาก กรมควบคุมมลพิษ หรือ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4.8 ความเหลื่อมล้ำ เศรษฐกิจถดถอยและหัตถ์

โครงการวิจัยในประเด็นความเหลื่อมล้ำ เศรษฐกิจถดถอยและหัตถ์นั้น พบว่า แม้ว่าไม่มีการศึกษาในประเด็นเศรษฐกิจถดถอยและหัตถ์โดยตรง แต่ว่ามีโครงการวิจัยเกี่ยวกับหนี้สิน ต้นทุนการผลิต โครงสร้างพื้นฐาน อุตสาหกรรมเกษตร การจ้างงานและการว่างงาน จำนวนมากพอสมควรและครอบคลุมอยู่ในแทบทุกภาคของประเทศไทย

โครงการวิจัยในประเด็นความเหลื่อมล้ำโดยรวมเน้นไปที่การเพิ่มศักยภาพของชุมชนและผู้ประกอบการในระดับเศรษฐกิจฐานราก การเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ การลดความเหลื่อมล้ำด้านภาษาและการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูล อย่างไรก็ตาม ยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่เน้นไปที่การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้าง ทั้งในเชิงนโยบาย ระบบภาษีต่าง ๆ โครงสร้างตลาดสินค้าและบริการต่าง ๆ ว่าผู้ขาดหรือแข่งขันมากน้อยเพียงใด รวมไปถึงการวิจัยเกี่ยวกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมหรือกีดกันการเข้าถึงโอกาสและทรัพยากรทางเศรษฐกิจ โอกาสทางการเมืองและสังคม

โครงการวิจัยในประเด็นหนี้สิน โดยรวมพบจำนวนน้อยมาก โครงการที่พบเน้นไปที่การแก้ไขปัญหาหนี้สินควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาความยากจนและเพิ่มรายได้ในระดับฐานรากและภาคเกษตรกรรม อย่างไรก็ตาม ข้อที่น่าสนใจเกี่ยวกับประเด็นเรื่องหนี้สินในภาคเกษตรและเศรษฐกิจฐานรากเกี่ยวพันโดยตรงกับโครงสร้างตลาดและโมเดลธุรกิจทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องด้วย ซึ่งส่วนนี้อาจสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างของความรู้ที่มีอยู่ในระบบ รวม.

โครงการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการและลดต้นทุน โดยรวมมีความหลากหลายและเน้นไปที่การพัฒนานวัตกรรมและกระบวนการอื่น ๆ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันด้านต้นทุนในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยเน้นไปที่การให้ความช่วยเหลือกับผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตาม เช่นเดียวกับประเด็นหนี้สิน โครงสร้างต้นทุนการผลิตของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ก็พันผูกกับโครงสร้างตลาดของปัจจัยการผลิต

อีกต่อหนึ่งรวมถึงกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้อง แต่ยังไม่พบโครงการวิจัยในเชิงระบบเกี่ยวกับการจัดการการลดต้นทุนแต่อย่างใด

โครงการวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานมีการวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานหลายด้าน ทั้งด้านผังเมือง เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล การท่องเที่ยวชุมชน ยานยนต์ไฟฟ้า รวมไปถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยในประเด็นวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง

โครงการวิจัยด้านการจ้างงาน ครอบคลุมประเด็นเชิงนโยบาย การเสริมสร้างความสามารถในการทำงาน คุณภาพชีวิตการทำงาน การศึกษาผลกระทบของเศรษฐกิจดิจิทัลต่อการจ้างงาน การพัฒนาทักษะเพื่อการจ้างงานตามความต้องการของประเทศ การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานของคหิกการ

ข้อสังเกตจากข้อค้นพบข้างต้นมีดังนี้

(1) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้มีจำนวนมากและทำงานกับผู้ประกอบการขนาดเล็กและเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งนับเป็นข้อดีของโครงการวิจัยที่มุ่งตอบโจทย์แก้ปัญหาเชิงพื้นที่

(2) สิ่งที่ยังไม่พบในฐานข้อมูล ววน. คือ การวิจัยที่มองในเชิงระบบ โครงสร้างกฎกติกา นโยบาย และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ รวมไปถึงโครงสร้างตลาดที่เกี่ยวข้องภาคเศรษฐกิจนั้น ๆ ซึ่งมีความสำคัญมากต่อปัญหาความเหลื่อมล้ำในด้านต่าง ๆ

(3) โครงการวิจัยยังคงมีลักษณะที่กระจุกกระจายทั้งในเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่เช่นเดิม ซึ่งทำให้การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยนั้น ๆ ค่อนข้างจำกัดวงอยู่ในบริบทของโครงการวิจัยและยากที่จะขยายผลไปยังพื้นที่อื่นได้ รวมถึงทำให้การเข้าถึงและใช้ประโยชน์ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ประเด็นทางด้านเศรษฐกิจที่กล่าวถึงจะสะท้อนขึ้นมาในประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่

6.5 ข้อเสนอการปิดช่องว่างการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ความต้องการเชิงพื้นที่

จากการวิเคราะห์ข้างต้น สถานะองค์ความรู้ในระบบ ววน. เปรียบเทียบกับความต้องการเชิงพื้นที่ที่มีความครอบคลุมในเชิงประเด็นของงานวิจัยพอสมควร กล่าวคือ ประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ที่ระบุไว้ส่วนใหญ่มีการทำวิจัยในประเด็นเหล่านั้น แต่ในเชิงพื้นที่ที่โครงการวิจัยเหล่านั้นทำการศึกษา มักมีลักษณะของการกระจายและไม่เป็นระบบ ทำให้การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเหล่านั้นเป็นไปได้ยาก ด้วยอาจเป็นเพราะโครงการเหล่านั้นมีลักษณะจำเพาะเจาะจงกับบริบทของพื้นที่ที่ศึกษา รวมถึงเป็นการวิจัยในประเด็นจำเพาะซึ่งเป็นเพียงส่วนเดียวในหลาย ๆ ประเด็นหากพิจารณาทั้งระบบ และหาได้มีการศึกษาอย่างเป็นระบบครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการที่จำเพาะเจาะจงกับพื้นที่หนึ่ง ๆ ไม่ จึงทำให้การนำผลจากการวิจัยไปใช้ต่อและขยายผลไปยังพื้นที่อื่นเป็นไปได้ยาก

อย่างไรก็ดี หากมองในภาพรวมของประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ เทียบกับโครงการวิจัยในระบบ ววน. เราอาจสามารถระบุช่องว่างของงานวิจัยที่สำคัญได้ 3 ประเภทงานวิจัย

ประเภทแรก คือ งานวิจัยในประเด็นที่มีความขัดแย้งและรัฐอาจเป็นคู่ขัดแย้ง ได้แก่ สิทธิมนุษยชน กระบวนการสันติภาพ สิทธิการถือครองที่ดิน สิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ กระบวนการยุติธรรม อาชญากรรม ยาเสพติด ธรรมชาติขององค์กรภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

ประเภทที่สองคือ งานวิจัยในประเด็นเชิงระบบ/โครงสร้างกฎกติกา เงื่อนไข นโยบาย โครงสร้างตลาด โครงสร้างอำนาจ ที่เกี่ยวข้องกับโอกาสทางเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำ และการดำเนินการโครงการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ประเภทที่สาม คือ งานวิจัยในประเด็นที่อาจมีหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการอยู่ เช่น ประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สิทธิมนุษยชน มลพิษทางอากาศและการจัดการขยะ เป็นต้น

ดังนั้นจากข้อค้นพบและข้อสังเกตข้างต้น จึงมีข้อเสนอในการปิดช่องว่างการวิจัยเพื่อตอบโจทย์ความต้องการเชิงพื้นที่ดังต่อไปนี้

ประการแรก ประเมินช่องว่างการวิจัยอย่างเป็นระบบเพื่อตอบโจทย์ความต้องการเชิงพื้นที่โดยละเอียด โดยมีการดำเนินการอย่างน้อยสามขั้นตอนดังนี้ ประการที่หนึ่ง สกสว.และ/หรือหน่วยบริหารจัดการทุน ควรทำงานกับนักวิชาการระดับชาติที่เชี่ยวชาญในประเด็นตามความต้องการเชิงพื้นที่ข้างต้น ในการกำหนดกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ของการแก้ไขปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่เหล่านั้น โดยกรอบแนวคิดดังกล่าว ควรระบุให้ได้ว่า เพื่อแก้ไขปัญหานี้ ต้องมีการจัดการกับปัญหาหรือต้องมียุทธศาสตร์ความรู้อะไรบ้างที่เกี่ยวข้อง เพื่อคลายข้อจำกัดหรือสนับสนุนการแก้ไขปัญหาตามประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่นั้น จากนั้นจึง ประการที่สอง ประเมินสถานะของปัจจัยตามกรอบแนวคิดของการแก้ไขปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่ ในระดับภาคและจังหวัด เพื่อเป็นเครื่องชี้ว่า จังหวัดใดหรือภาคใดปัจจัยนั้นมีสถานะอย่างไร หากมีสถานะที่ดีอยู่แล้วอาจไม่จำเป็นต้องมีการทำวิจัย หากมีสถานะที่ไม่ดีอาจต้องมีการทำวิจัยเพิ่มเติมเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป สุดท้ายประการที่สาม กำหนดประเด็นวิจัยสำหรับจังหวัดหรือภาคนั้นที่สนับสนุนการแก้ไขปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่นั้น พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณให้กับหน่วยงานวิจัยในพื้นที่หรือหน่วยงานวิจัยอื่น ๆ ที่สนใจ

ประการที่สอง ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความต้องการเชิงพื้นที่ เพื่อผลานฐานข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานเหล่านี้ได้แก่ สำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย เป็นต้น เพื่อให้เห็นสถานะของการวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องได้ชัดเจนยิ่งขึ้นอันจะทำให้การกำหนดประเด็นการวิจัยมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

ประการที่สาม เพิ่มเติมการวิจัยในประเด็นทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการแก้ไขปัญหาความต้องการเชิงพื้นที่ เนื่องจากในปัจจุบันการวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งมีความสำคัญอยู่แล้ว แต่ความเข้าใจบริบทสังคมและพฤติกรรมของผู้ที่เกี่ยวข้องมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาเช่นกัน

ประการที่สี่ มีการกำหนดโปรแกรมหรือประเด็นวิจัยที่เปิดโอกาสให้มีการทำวิจัยในประเด็นที่มีการประเมินการทำงานของภาครัฐ และการวิพากษ์นโยบายภาครัฐ รวมถึงกำหนดเงื่อนไขของผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับโครงการที่เหมาะสมโดยผนวกให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังควรมีหมวดของทุนวิจัยที่มีความยืดหยุ่นสามารถให้ทุนประเมินหรือวิพากษ์โครงการของภาครัฐได้ทันเหตุการณ์ เพื่อให้เกิดข้อมูลทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและตอบโจทย์การพัฒนาที่ยั่งยืน

บทที่ 7

(ร่าง) ข้อเสนอการขับเคลื่อนกลไกวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่

ภายใต้การดำเนินงานของโครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน ระยะที่ 2 ได้มีกระบวนการจัดทำ “(ร่าง) ข้อเสนอการขับเคลื่อนกลไกวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่” ซึ่งเกิดขึ้นจากการประมวลและสังเคราะห์ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วม “การประชุมกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อคืบข้อมูลระดับพื้นที่” ทั้ง 6 ภูมิภาค (ภาคกลาง ภาคใต้ตอนบน ภาคใต้ชายแดน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคตะวันออก) ซึ่งจัดขึ้นระหว่างเดือน ธันวาคม 2565 - เดือนมกราคม 2566 โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากทั้ง 6 เวที รวมประมาณ 300 คน การประชุม พุดคุยได้เปิดให้ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบกลไกวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน) ให้ ตอบสนองความต้องการระดับพื้นที่และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การจัดทำ (ร่าง) ข้อเสนอการขับเคลื่อนกลไกวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับ พื้นที่ เป็นส่วนหนึ่งของผลลัพธ์สำคัญของโครงการฯ ที่ต้องการเสนอกลไกของการสร้างการมีส่วนร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ในระบบ ววน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิง พื้นที่อย่างยั่งยืน และสนับสนุนให้เกิดการวิจัย การสร้างความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านการ พัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่

องค์ประกอบของ (ร่าง) ข้อเสนอการขับเคลื่อนกลไกวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ ยั่งยืนระดับพื้นที่ ประกอบด้วยข้อมูล 6 ส่วน คือ

- 1) เป้าหมายการดำเนินงาน (Objectives)
- 2) แนวทางการดำเนินงาน (Strategic Directions)
- 3) ผลลัพธ์ที่ควรเกิดขึ้น (Key Results)
- 4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders)
- 5) ระบบสนับสนุน (Supporting Systems)
- 6) การวิเคราะห์ศักยภาพด้าน ววน. ของพื้นที่

7.1 เป้าหมายการดำเนินงาน (Objectives)

- 1) สร้างกระบวนการรับฟังความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญ กำหนดวาระของการพัฒนาพื้นที่ ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผล
- 2) ส่งต่อความต้องการและวาระการพัฒนาพื้นที่ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตและใช้ประโยชน์ความรู้ เพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาและหาทางออกให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่
- 3) สร้างกระบวนการพูดคุยและปรึกษาหารือร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาในพื้นที่เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น

7.2 แนวทางการดำเนินงาน (Strategic Directions)

เป้าหมายที่ 1 สร้างกระบวนการรับฟังความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญ กำหนดวาระของการพัฒนาพื้นที่ ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผล

1. รับฟังความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่
2. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่
3. จัดลำดับความสำคัญของความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่
4. กำหนดวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่
5. ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลกลไก ววน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่
6. ผลักดันวาระการพัฒนาของพื้นที่ไปอยู่ในโจทย์ของการจัดสรรทุนวิจัยของหน่วยงานบริหารจัดการทุน

เป้าหมายที่ 2 ส่งต่อความต้องการและวาระการพัฒนาพื้นที่ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตและใช้ประโยชน์ความรู้เพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาและหาทางออกให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่

1. ส่งต่อข้อมูลความต้องการและวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของพื้นที่ไปยังสถาบันการศึกษา หน่วยงานด้านการวิจัยเพื่อนำไปเป็นโจทย์ในการทำวิจัย
2. จัดประชุมเพื่อนำเสนอความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่
3. จัดทำฐานข้อมูลความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่
4. จัดตั้งคณะทำงานบูรณาการหน่วยงาน ววน ในระดับพื้นที่ เพื่อทำให้เกิดการทำงานร่วมกัน

5. ติดตามความก้าวหน้าของการผลิตงานวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการระดับพื้นที่

เป้าหมายที่ 3 สร้างกระบวนการพูดคุยและปรึกษาหารือร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหในพื้นที่เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น

1. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาหรือสถาบันวิจัยในพื้นที่จัดทำ การสื่อสารความรู้จากงานวิจัย เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์
2. จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานระดับพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหและการพัฒนาพื้นที่ เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการนำเอางานวิจัยและความรู้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหา

7.3 ผลลัพธ์ที่ควรเกิดขึ้น (Key Results)

เป้าหมายการดำเนินงาน	ผลลัพธ์ที่ควรเกิดขึ้น
1. สร้างกระบวนการรับฟังความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญ กำหนดวาระของการพัฒนาพื้นที่ ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผล	• ลำดับความสำคัญของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ประจำปี • รายงานการประเมินผลกลไก ววน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ประจำปี
2. ส่งต่อความต้องการและวาระการพัฒนาพื้นที่ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตและใช้ประโยชน์ความรู้เพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาและหาทางออกให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่	• รายงานผลการปฏิบัติการของคณะกรรมการบูรณาการหน่วยงาน ววน • ฐานข้อมูลความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ • งานประชุมประจำปีเพื่อนำเสนอความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ • รายงานผลการติดตามการผลิตงานวิจัยเพื่อตอบสนองความต้องการระดับพื้นที่
3. สร้างกระบวนการพูดคุยและปรึกษาหารือร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหในพื้นที่เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น	• คณะทำงาน/เครือข่ายข้ามภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่

7.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders)

เป้าหมายการทำงาน	หน่วยงานในระบบ ววน	หน่วยงานนอกระบบ ววน
1. สร้างกระบวนการรับฟังความต้องการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญ กำหนดวาระของการพัฒนาพื้นที่ ติดตามความก้าวหน้าและประเมินผล	• กลุ่มภารกิจการพัฒนา ววน ด้านความสามารถในการแข่งขัน • กลุ่มภารกิจการพัฒนา ววน ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม เชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ • สำนักกลยุทธ์แผนและงบประมาณ • สำนักติดตามและประเมินผล • สำนักพัฒนาระบบ ววน • SAT ที่เกี่ยวข้อง • หน่วยบริหารจัดการทุนทั้งหมด • สถาบันอุดมศึกษา	• สภาพัฒนา • สำนักงานสถิติ • องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น • ผู้ว่าราชการจังหวัด • หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัด • สภาอุตสาหกรรมจังหวัด • สภาหอการค้าจังหวัด • องค์กรพัฒนาเอกชน • เครือข่ายของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน • เครือข่ายสมัชชาสุขภาพระดับจังหวัด • กป.อพช.
2. ส่งต่อความต้องการและวาระการพัฒนาพื้นที่ไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตและใช้ประโยชน์ความรู้เพื่อนำไปใช้แก้ไขปัญหาและหาทางออกให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่	• สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่ • อุทยานวิทยาศาสตร์ • สถาบันวิจัยในพื้นที่ สถาบันวิจัยเชิงประเด็น • หน่วยบริหารจัดการทุนทั้งหมด	• นักวิจัยอิสระในพื้นที่ • ประชาชนชุมชน • องค์กรชุมชน • สหกรณ์ • องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น • องค์กรพัฒนาเอกชน • องค์กรพัฒนาระหว่างประเทศ • สถาบันวิจัยอิสระ (public / private) • หน่วยงานวิชาการของภาคราชการในพื้นที่

เป้าหมายการทำงาน	หน่วยงานในระบบ ววน	หน่วยงานนอกระบบ ววน
		• สถาบันวิจัยของหน่วยงานราชการ
3. สร้างกระบวนการพูดคุยและปรึกษาหารือร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหในพื้นที่เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติและสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น	• สถาบันอุดมศึกษา • หน่วยบริหารจัดการทุนทั้งหมด	• หน่วยงานราชการจังหวัด • สมัชชาสุขภาพจังหวัด • องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น • สมาคมอุตสาหกรรมจังหวัด • สมาคมการค้าจังหวัด • องค์การพัฒนาเอกชน • องค์การพัฒนาระหว่างประเทศ • สื่อมวลชนท้องถิ่น • สมาคมองค์กรชุมชน • กลุ่มประชาสังคมในพื้นที่ • กองทุนด้านการพัฒนาต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

7.5 ระบบสนับสนุนกลไก ววน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนระดับพื้นที่ (Supporting Systems)

7.5.1 ระบบสนับสนุนการทำวิจัยท้องถิ่น

1) ด้านทุนงบประมาณ (Funding)

- จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัย/พัฒนาองค์ความรู้ / พัฒนาฐานข้อมูลความรู้ของท้องถิ่นโดยเฉพาะโดยมีระบบการขอทุนและพิจารณาให้ทุนแยกจากหน่วยงานบริหารจัดการทุนอื่นๆในระบบ ววน

2) ด้านการพัฒนาศักยภาพ (Capacity Building)

- จัดการอบรมพัฒนาศักยภาพนักวิจัยท้องถิ่น สนับสนุนให้คนในชุมชนมีความรู้และทักษะพื้นฐานของกระบวนการทำวิจัย

3) ด้านการติดตามและประเมินผล (Monitoring & Evaluation)

- จัดทำระบบประเมินผลกลางเพื่อวัดผลกระทบการเปลี่ยนแปลง (Impact) สำหรับงานวิจัยท้องถิ่นในภาพรวม

4) ด้านการเสริมพลังและสร้างการมีส่วนร่วม (Empowerment & Engagement) สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาระดับพื้นที่ให้เป็นหน่วยงานกลางของการส่งเสริมการทำวิจัยท้องถิ่น โดยมีบทบาทเสริมพลังและสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในการทำวิจัย โดยมีแนวทางดังนี้

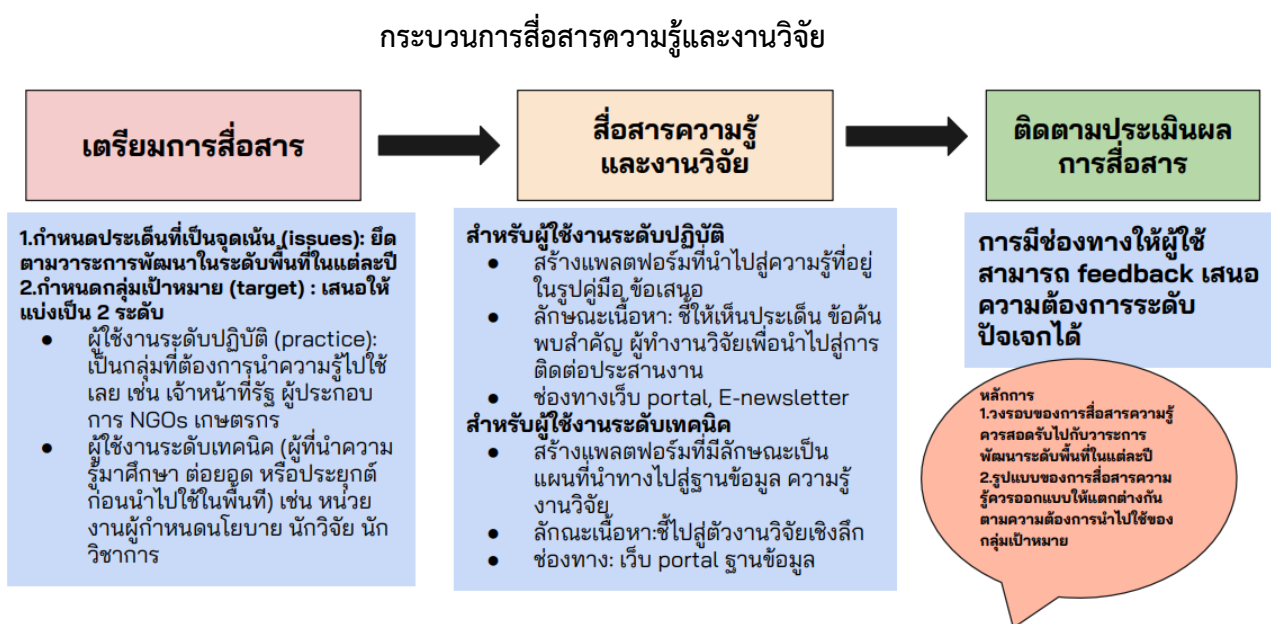
- ส่งเสริมให้นักวิจัยของมหาวิทยาลัยใช้โจทย์วิจัยจากชุมชนและวิจัยที่ช่วยแก้ไขปัญหาของชุมชนท้องถิ่น
- สร้างพี่เลี้ยงนักวิจัยท้องถิ่น เพื่อคอยติดตามและสนับสนุนการทำงานวิจัยท้องถิ่น
- เป็นตัวกลางของการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆให้เข้ามาช่วยกันแก้ไขปัญหาท้องถิ่นผ่านกระบวนการวิจัย

7.5.2. ระบบการติดตามผลการดำเนินงานวิจัยและความรู้ไปใช้

กระบวนการ	แนวทางการดำเนินงาน
1. การติดตามการอ้างอิง	1.1 ติดตามการอ้างอิงจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม 1.2 จัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจเยี่ยมโครงการวิจัยในพื้นที่จริงในกรณีที่มีปัญหาอุปสรรคหรือข้อเสนอแนะ 1.3 จัดทำระบบฐานข้อมูลทางสถิติเพื่อตรวจสอบ ติดตาม การดำเนินงานวิจัยไปใช้
2. การติดตามผลกระทบของงานวิจัยต่อการตอบสนองความต้องการของพื้นที่	2.1 สำนักร้อยละ ของทุนวิจัย/งบวิจัยซึ่งนำไปสู่การผลิตงานวิจัยที่ตอบสนองความต้องการพื้นที่ 2.2 จัดประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้าหรือระดับความสำเร็จให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ในพื้นที่ 2.3 การจัดประชุมเพื่อติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ในระดับของผู้นำในชุมชน หน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพ หรือหน่วยงานที่ขับเคลื่อนในพื้นที่ 2.4 รายงานประโยชน์ที่ได้รับในมิติการเงิน หรือเศรษฐศาสตร์ และมิติทางสังคมตลอดจนการประเมินคุณค่าของการวิจัยที่มีผลในเชิงบวกและเชิงลบต่อพื้นที่ 2.5 สำนักร้อยละของผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากงานวิจัย (Beneficiaries)
3. การติดตามนโยบายท้องถิ่นที่ตอบสนองความต้องการของพื้นที่	3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างโครงการกับตัวชี้วัด เป้าประสงค์ และประเด็นยุทธศาสตร์ ของนโยบายท้องถิ่น 3.2 สำนักรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ แผนโครงการพัฒนาในระดับพื้นที่ ว่ามีการเชื่อมโยงประเด็นความต้องการระดับพื้นที่ โดยงานวิจัยและความรู้ไปใช้ในการพัฒนาหรือขับเคลื่อนในทุกมิติของพื้นที่อย่างไร

กระบวนการ	แนวทางการดำเนินงาน
	3.3 สํารวจข้อมูลว่ามีการนํางานวิจัยไปใช้ประกอบเป็นข้อมูลการประกาศใช้กฎหมาย หรือกำหนดมาตรการ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ โดยองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

7.5.3 ระบบสื่อสารความรู้และงานวิจัย

ลักษณะของแพลตฟอร์มที่นำมาใช้สื่อสารความรู้ระดับพื้นที่

1) ด้านการนำเสนอ

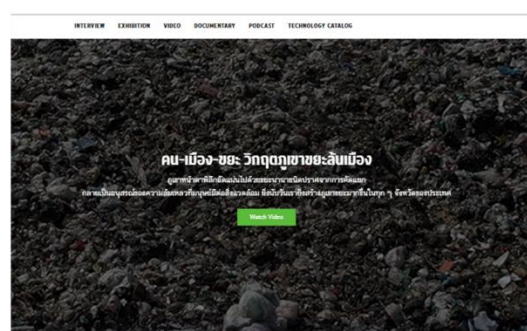
- เป็นแพลตฟอร์มที่นำเสนองานวิจัยโดยใช้ประเด็นตามวาระการพัฒนาในระดับพื้นที่เป็นฐาน
- เป็นแพลตฟอร์มที่สามารถฉายให้เห็นภาพรวมของงานวิจัยจำแนกตามประเด็น และพื้นที่ที่ได้รับผลประโยชน์
- แพลตฟอร์มสามารถแบ่งการนำเสนอความรู้ออกเป็นความรู้สำหรับผู้ใช้งานระดับปฏิบัติ และผู้ใช้งานระดับเทคนิคในพื้นที่เดียวกัน

2) ด้านการเข้าถึงข้อมูล ความรู้

- แพลตฟอร์มทำหน้าที่เป็นแผนที่นำทางเพื่อนำไปสู่ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการสืบค้น (e-Database) หัวข้องานวิจัย ในการแก้ปัญหาที่มีลักษณะประเด็นคล้ายคลึงกัน (อาจจำกัดการเข้าถึงตามสมควร)
- เป็นแพลตฟอร์มที่มีฐานข้อมูลผู้ผลิตความรู้ที่สามารถเข้าถึง/ติดต่อผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญ หรือทักษะเฉพาะด้านได้ (อาจจำกัดการเข้าถึงตามสมควร)

Research Gateway

Research Cafe

ภาพที่ 7 แพลตฟอร์มที่มีอยู่ในปัจจุบันและมีศักยภาพที่จะทำหน้าที่ดังกล่าว

7.6 การวิเคราะห์ศักยภาพด้าน ววน ของพื้นที่

การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

7.6.1 ศักยภาพในการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Impact)

คือ พื้นที่ที่มีสถานะความยั่งยืนน้อยโดยเปรียบเทียบจะส่งผลให้การขับเคลื่อนการใช้ความรู้ในพื้นที่เกิดการขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเขาได้มากขึ้น

7.6.2 ศักยภาพในการขับเคลื่อน

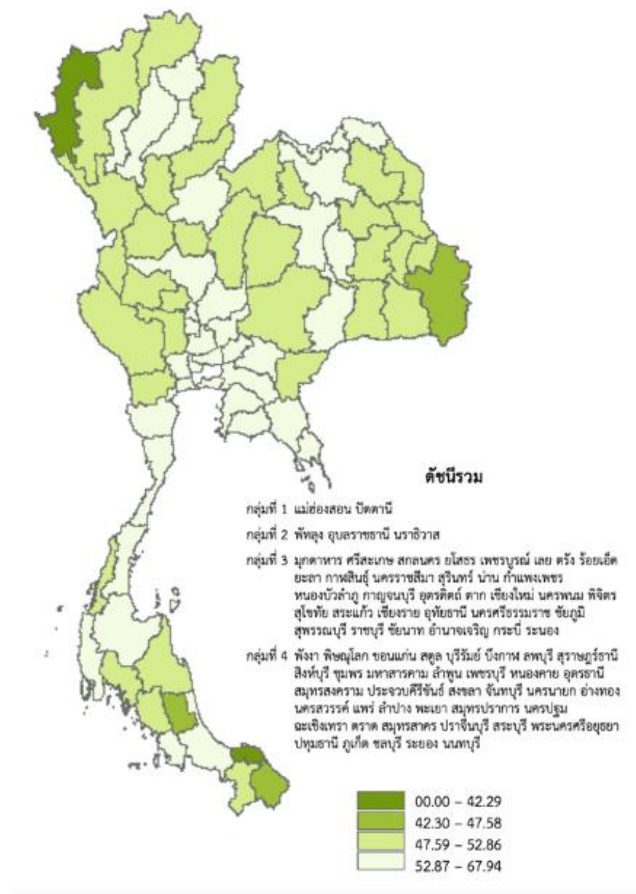
พิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

- การเข้าถึงและใช้อินเตอร์เน็ต – เนื่องจากการสอบถามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของพื้นที่ในอนาคตจะต้องดำเนินการผ่าน social media และระบบ internet
- สัดส่วนมหาวิทยาลัยต่อจังหวัดในภาคนั้น – สะท้อนศักยภาพในการสร้างและใช้ความรู้
- จำนวนสภาองค์กรชุมชน / เวทีสมัชชาสุขภาพ – สะท้อนจำนวนพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการกำหนดนโยบายของพื้นที่

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Impact)

เรียงลำดับของภาคที่มีสถานะการพัฒนาจากน้อยไปหามาก

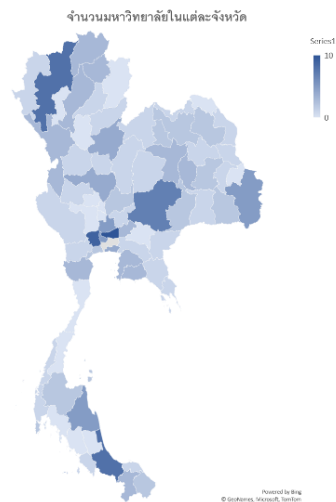
ลำดับ	ภาค
1	ใต้ชายแดน
2	เหนือ
3	ตะวันออกเฉียงเหนือ
4	ใต้
5	กลาง
6	ตะวันออก

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพในการขับเคลื่อน

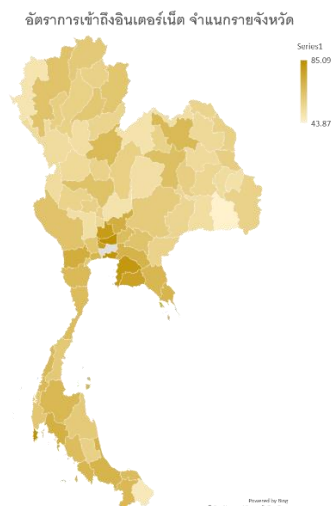
(1) สัดส่วนมหาวิทยาลัยต่อจังหวัดในภาค – สะท้อนศักยภาพในการสร้างและใช้ความรู้
เรียงลำดับของภาคที่มีสัดส่วนมหาวิทยาลัยต่อจังหวัดจากมากไปหาน้อย

ลำดับ	ภาค
1	กลาง
2	เหนือ
3	ใต้ชายแดน
4	ตะวันออกเฉียงเหนือ
5	ใต้
6	ตะวันออก

(2) การเข้าถึงและใช้อินเทอร์เน็ต – เนื่องจากการสอบถามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของ
พื้นที่ในอนาคตจะจำเป็นต้องดำเนินการผ่าน social media และระบบ internet
เรียงลำดับของอัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตระดับภาคจากมากไปหาน้อย

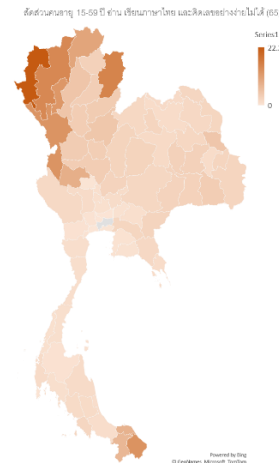
ลำดับ	ภาค
1	ตะวันออก
2	ใต้
3	กลาง
4	ใต้ชายแดน
5	เหนือ
6	ตะวันออกเฉียงเหนือ

(3) จำนวนสภาองค์กรชุมชน / เวทีสมัชชาสุขภาพ – สะท้อนจำนวนพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการกำหนดนโยบายของพื้นที่

เรียงลำดับของสัดส่วนคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายไม่ได้ (65) จากมากไปหาน้อย

ลำดับ	ภาค
1	กลาง
2	ใต้
3	ตะวันออก
4	ตะวันออกเฉียงเหนือ
5	เหนือ
6	ใต้ชายแดน

การประเมินระดับความพร้อมของพื้นที่ในการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Impact) และการขับเคลื่อนกลไก

จังหวัด	ศักยภาพในการสร้าง impact	ศักยภาพในการขับเคลื่อน			ศักยภาพโดยรวม
	เรียงลำดับระดับการพัฒนา	มหาวิทยาลัยต่อจังหวัด	อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต	สัดส่วนคนอายุ 15-59 ปี อ่าน เขียนภาษาไทย และคิดเลขอย่างง่ายไม่ได้	ลำดับของความพร้อม
1. เหนือ	2	2.06	58.33	8.00	3
2. ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	1.90	55.64	2.56	6
3. กลาง	5	2.65	66.66	0.88	1
4. ตะวันออก	6	1.63	69.15	1.44	5
5. ใต้	4	1.82	66.89	1.24	2
6. ใต้ชายแดน	1	2.00	60.60	9.56	3

บทวิเคราะห์จากการประเมินศักยภาพ

1. โครงการนี้จะมีศักยภาพในการสร้างผลกระทบกับภาคใต้ชายแดน เหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ใต้ กลาง และตะวันออก ตามลำดับของสถานะตัวชี้วัดการพัฒนา เป็นนัยยะว่าหากจะต้องมีการเลือกพื้นที่ในการขับเคลื่อนก่อน กรณีมีงบประมาณจำกัด ควรเรียงลำดับภาคที่จะมีการดำเนินการตามลำดับข้างต้น

2. ในแง่ของการให้ภาควิชาการเป็นกลไกขับเคลื่อน ววน. ในระดับพื้นที่นั้น ภาคกลางมีศักยภาพที่สุด เพราะมีอัตรามหาวิทยาลัยต่อจังหวัด (ไม่รวมกรุงเทพ) สูงที่สุด ในขณะที่ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ และตะวันออกมีอัตราส่วนที่ต่ำ ลงมา ควรร่วมมือกับมหาวิทยาลัยหลักในภาค ในภาคอื่นหรือในกรุงเทพมหานครเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน
3. อัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต สามอันดับท้ายคือ ได้ชายแดน เหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ สะท้อนว่าการรับฟังความเห็นในกระบวนการจัดทำ area needs จำเป็นต้องใช้ระบบ ict และ social media ควบคู่ไปกับกระบวนการทางสังคม การสัมภาษณ์และจัดการประชุมกลุ่มย่อย
4. อัตราการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ในผู้ใหญ่ ในภาคเหนือและได้ชายแดนที่สูงมากมีนัยยะว่ากระบวนการการขับเคลื่อน ววน. ต้องมองถึงการสื่อสาร รับฟังความเห็น และขับเคลื่อนในแบบที่คำนึงถึงคนกลุ่มนี้ให้มาก และอาจต้องพึ่งพากระบวนการทางสังคมและตัวกลางเช่นนักวิชาการและภาคประชาสังคมในการเข้าถึงคนเหล่านี้ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้

บทที่ 8 การจัดทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย และผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ตามกรอบ SDGs

8.1 การจัดทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ตามกรอบ SDGs

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาข้อมูลการศึกษาในระยะที่ 1 และการจัดทำแบบสำรวจมิติการพัฒนาเชิงพื้นที่ผ่าน แบบสอบถาม Microsoft Form กับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาประเด็นความต้องการของพื้นที่ทั้ง 6 ภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคใต้ชายแดน โดยได้มีการรวบรวมข้อมูล และการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญในพื้นที่ตามกรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยทั้ง 6 ภาค มีจำนวนผู้เชี่ยวชาญ 225 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคม 168 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐกิจ 74 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสิ่งแวดล้อม 79 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสันติภาพและธรรมาภิบาล 41 ท่าน

ข้อสังเกตสำคัญในการจัดทำฐานข้อมูลคือผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาข้อมูลการศึกษาในระยะที่ 1 และการจัดทำแบบสำรวจมิติการพัฒนาเชิงพื้นที่นั้นส่วนใหญ่จะเป็นภาควิชาการและภาครัฐ ข้อมูลภาคประชาสังคมและภาคเอกชนยังมีค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะภาคเอกชน การพัฒนาฐานข้อมูลในลำดับถัดไปได้ คณะทำงานจะต้องเน้นหนักในการผลักดันให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาภาค

8.1.1 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคเหนือ

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาข้อมูลการศึกษาในระยะที่ 1 และการจัดทำแบบสำรวจมิติการพัฒนาเชิงพื้นที่กับผู้เชี่ยวชาญผ่านช่องทางออนไลน์ คณะทำงานได้รวบรวมข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาในพื้นที่ 29 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคม 18 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐกิจ 10 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสิ่งแวดล้อม 10 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสันติภาพและธรรมาภิบาล 4 ท่าน โดยมีประเด็นความเชี่ยวชาญที่ใกล้เคียงกันส่วนใหญ่ในภาค ประกอบด้วย การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ระบบเศรษฐกิจฐานราก และการวางแผนการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีรายละเอียดฐานข้อมูลเชี่ยวชาญ ดังตาราง

ตารางที่ 6 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคเหนือ

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
1	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจทางการเกษตร และ เศรษฐกิจฐานราก	ลำพูน
2	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจฐานราก	เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน และ น่าน
3	คณะเศรษฐศาสตร์	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ	ท่องเที่ยวยั่งยืน	เชียงใหม่
4	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อื่น ๆ	เศรษฐกิจ	ท่องเที่ยวยั่งยืน เศรษฐกิจฐานราก	เชียงใหม่
5	ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ	อื่น ๆ	เศรษฐกิจ	นวัตกรรมผู้ประกอบการเศรษฐกิจ ฐานราก	17 จังหวัดพื้นที่ภาคเหนือ
6	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ	เศรษฐศาสตร์เชิงปริมาณ สถิติ เศรษฐศาสตร์	เชียงใหม่ ลำปาง
7	สถาบันวิจัยและนวัตกรรม มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	นวัตกรรมผู้ประกอบการและ เศรษฐกิจฐานราก	เชียงราย
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	ภาครัฐ	สังคม	การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และกระบวนการทางสังคม	เชียงราย
9	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	เพชรบูรณ์

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
10	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	ภาควิชาการ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การศึกษาแบบยั่งยืนการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ การบูรณาการด้านการศึกษา	พิษณุโลก ตาก กำแพงเพชร และสุโขทัย
11	นักวิชาการอิสระ	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และยาเสพติด	เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน
12	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดแพร่	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	แพร่
13	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ภาครัฐ	สังคม	เศรษฐกิจฐานราก	เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน
14	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ภาควิชาการ	สังคม	การท่องเที่ยว	เชียงใหม่
15	คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา การเข้าถึงบริการสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพการบริการ	เชียงใหม่
16	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	ภาควิชาการ	สังคม และ เศรษฐกิจ	นวัตกรรมผู้ประกอบการ และเศรษฐกิจฐานราก	เชียงราย,พะเยา,แพร่,น่าน
17	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	ภาครัฐ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	ปัญหาสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดน การค้าชายแดน และอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง	เชียงราย
18	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย	ภาครัฐ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจฐานราก ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	จังหวัดเชียงราย

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
19	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์	ภาควิชาการ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	การท่องเที่ยวยั่งยืน	อุดรดิตถ์ แพร่
20	มูลนิธิกระจกเงา	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	คนไร้รัฐ ไร้สัญชาติ การศึกษา ทางเลือก	เชียงราย เชียงใหม่
21	มูลนิธิคนเพียงไพร่	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ การศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ (การปรับตัว)	พิจิตร พิษณุโลก ตาก
22	สมาคมสภาการศึกษาทางเลือกไทย	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สิทธิ เด็กด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจฐาน รากและการท่องเที่ยวยั่งยืน	เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา และน่าน
23	สภาองค์กรชุมชน	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจฐานราก	แพร่
24	ศูนย์พัฒนาวัฒนธรรมและนโยบาย การศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ภาควิชาการ	สังคม สันติภาพ และ ธรรมาภิบาล	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เจริญ วัฒนธรรม เพศสภาพ และคนจน เมือง	เชียงใหม่ ตาก เชียงราย และพื้นที่ชายแดนใน ประเทศเมียนมาและสปป ลาว
25	มหาวิทยาลัยพะเยา	ภาครัฐ	สังคม สันติภาพ และ ธรรมาภิบาล	ภาวะพลเมือง และการบริหารงาน ของภาครัฐ	เชียงใหม่ และพะเยา

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
26	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ภาควิชาการ	สังคม สิ่งแวดล้อม สันติภาพ และ ธรรมาภิบาล	กฎหมาย และกระบวนการที่ เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางสังคม	เชียงใหม่ น่าน และลำพูน
27	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	สิ่งแวดล้อม	เชียงราย
28	มหาวิทยาลัยพะเยา	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	แก๊สเรือนกระจก	พะเยา
29	ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม สันติภาพ และ ธรรมาภิบาล	การจัดการสิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ ธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วม เพื่อการปรับตัวโดยมีชุมชนเป็น ฐาน	เชียงใหม่ เชียงราย และ สุโขทัย

หมายเหตุ: ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ฉบับเต็มสามารถขอได้ที่สทสว.

8.1.2 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาข้อมูลการศึกษาในระยะที่ 1 และการจัดทำแบบสำรวจมิติการพัฒนาเชิงพื้นที่กับผู้เชี่ยวชาญผ่านช่องทางออนไลน์ คณะทำงานได้รวบรวมข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาในพื้นที่ 71 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคม 51 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐกิจ 24 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสิ่งแวดล้อม 25 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสันติภาพและธรรมาภิบาล 8 ท่าน โดยมีประเด็นความเชี่ยวชาญที่ใกล้เคียงกันส่วนใหญ่ในภาค ประกอบด้วย เศรษฐกิจฐานราก การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม การบริหารและการพัฒนาเมือง ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา นวัตกรรมผู้ประกอบการ และการจัดการท่องเที่ยวยั่งยืน มีรายละเอียดฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ ดังตาราง

ตารางที่ 7 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
1	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ	นวัตกรรมผู้ประกอบการ วิศวกรรมเทคโนโลยี และเศรษฐกิจฐานราก	อุบลราชธานี
2	มหาวิทยาลัยนครพนม	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ	การบริหารจัดการฟาร์ม ด้านเกษตร และ เศรษฐกิจการค้าการลงทุน	นครพนม มุกดาหาร และ สกลนคร
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	นวัตกรรมผู้ประกอบการ	บุรีรัมย์
4	กรมศุลกากร	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	ศก.ฐานราก	ศรีสะเกษ
5	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดร้อยเอ็ด	ภาคเอกชน	เศรษฐกิจ	นวัตกรรมผู้ประกอบการ ภาคการผลิต และ เศรษฐกิจฐานราก	จังหวัดร้อยเอ็ด
6	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดร้อยเอ็ด	ภาคเอกชน	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจฐานราก	ร้อยเอ็ด
7	คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจเกษตร	ขอนแก่น
8	กรมศุลกากร	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ และสังคม	เศรษฐกิจฐานราก	ศรีสะเกษ
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ และสังคม	เศรษฐกิจฐานราก นวัตกรรมผู้ประกอบการ และงานวิจัยคนยากจน	บุรีรัมย์ สุรินทร์ สกลนคร และขอนแก่น
10	มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ และสังคม	เศรษฐกิจชุมชน และการสหกรณ์	หนองคาย

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
11	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ และสังคม	เศรษฐกิจเกษตร และการรวมกลุ่มของสหกรณ์	บุรีรัมย์
12	ม.ร.ภ.อุบลราชธานี	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ และสังคม	เศรษฐกิจฐานราก	อุบลราชธานี
13	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ และสังคม	การประกอบธุรกิจ การวิเคราะห์และประเมินธุรกิจ การจัดทำแผนธุรกิจ และการสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์	บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี
14	มรภ.บุรีรัมย์	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ และสังคม	เศรษฐกิจฐานราก	บุรีรัมย์
15	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ และสังคม	เศรษฐกิจ	บุรีรัมย์
16	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ และสังคม	วิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพ	อุบลราชธานี
17	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ และสังคม	เศรษฐกิจฐานรากเศรษฐกิจชุมชน และ นวัตกรรมผู้ประกอบการ	ศรีสะเกษ และกาฬสินธุ์
18	มหาวิทยาลัย ขอนแก่น	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจครัวเรือนเกษตรกร	ขอนแก่น
19	หอการค้า จังหวัดมหาสารคาม	ภาคเอกชน	เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สันติภาพ และ ธรรมาภิบาล	เศรษฐกิจการค้าเศรษฐกิจฐานราก ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การแก้ปัญหาด้วยนวัตกรรม และ การจัดการน้ำเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ, หลักธรรมาภิบาล	มหาสารคาม

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
20	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	ภาครัฐ	สังคม	ท่องเที่ยวยั่งยืน และเศรษฐกิจฐานราก	เลย ขอนแก่น และสกลนคร
21	มหาวิทยาลัยนครพนม	ภาควิชาการ	สังคม	ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมท้องถิ่น	นครพนม และมหาสารคาม
22	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ จังหวัดนครพนม กรมกิจการผู้สูงอายุ	ภาครัฐ	สังคม	การพัฒนาสังคม พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน(โดยเฉพาะผู้สูงอายุ)	ยโสธร ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ มหาสารคาม อุบลราชธานี มุกดาหาร นครพนม สกลนคร ชัยภูมิ และ ขอนแก่น
23	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ภาครัฐ	สังคม	การยกระดับรายได้ของเศรษฐกิจฐานรากด้วยหลักการทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร และผ่าน การถ่ายทอดองค์ความรู้	บุรีรัมย์
24	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำด้านความเป็นอยู่	มุกดาหาร สกลนครและ นครพนม

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
25	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุจังหวัดนครพนม	ภาครัฐ	สังคม	ส่งเสริมสิทธิและสวัสดิการสังคม ผู้สูงอายุ	นครพนม
26	ข้าราชการเกษียณ สถาบันวิจัยเพื่อ พัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ภาควิชาการ	สังคม	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ แบบมีส่วนร่วม การประเมิน สิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์(SEA) การท่องเที่ยวชุมชน	ขอนแก่น และจังหวัดอื่นๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
27	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ภาครัฐ	สังคม	ท่องเที่ยวยั่งยืน	บุรีรัมย์ และนครราชสีมา
28	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช ภัฏบุรีรัมย์	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	บุรีรัมย์
29	ตลาดเขียวขอนแก่น	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	เศรษฐกิจฐานราก	ขอนแก่น และมหาสารคาม
30	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และ วัฒนธรรมท้องถิ่น	บุรีรัมย์
31	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	ภาควิชาการ	สังคม	กฎหมาย การพัฒนาเด็กเยาวชน และ วัฒนธรรมท้องถิ่น	นครราชสีมา
32	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	ภาควิชาการ	สังคม	เศรษฐกิจฐานราก	สกลนคร
33	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	ภาครัฐ	สังคม	นิเวศวัฒนธรรม	สกลนคร

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
34	สถาบันการจัดการความรู้ เกษตรกรรมยั่งยืน	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	เกษตรกรรมยั่งยืนนวัตกรรมทาง สังคม เครือข่ายทางสังคม และ ความมั่นคงอาหาร	มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนครและ ขอนแก่น
35	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ภาควิชาการ	สังคม	วัฒนธรรมดนตรีและท้องถิ่น	มหาสารคาม
36	มูลนิธิพัฒนาตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	การท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน พื้นที่สร้างสรรค์สำหรับเยาวชน ครอบครัวเข้มแข็ง และพื้นที่สุข ภาวะชุมชน	สุรินทร์ อุบลราชธานี หนองคาย มุกดาหาร นครพนม ศรีสะเกษ และอุดรธานี
37	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ภาควิชาการ	สังคม	นวัตกรรมผู้ประกอบการ	บุรีรัมย์
38	บริษัท อูบล ไบโอ เอทานอล จำกัด (มหาชน)	ภาคเอกชน	สังคม	เกษตรอินทรีย์	อุบลราชธานี ยโสธร และ อำนาจเจริญ
39	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่น มูลนิธิประชาสังคมจังหวัด อุบลราชธานี	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	การเตรียมความพร้อมรองรับสังคม สูงวัย	อุบลราชธานี
40	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา, วัฒนธรรมท้องถิ่น	มหาสารคาม
41	มหาวิทยาลัยนครพนม	ภาครัฐ	สังคม	นวัตกรรมผู้ประกอบการ เศรษฐกิจ ฐานราก การพัฒนาการออม	นครพนม และสกลนคร
42	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	ภาควิชาการ	สังคม	งานภาคปฏิบัติ การประชาสัมพันธ์ องค์กร	-

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
43	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ภาครัฐ	สังคม	วัฒนธรรมท้องถิ่นเชื่อมโยงสู่ระดับ โลก วัฒนธรรมการบริโภค	ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย และประเทศลาว
44	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ภาควิชาการ	สังคม	รัฐประศาสนศาสตร์	ขอนแก่น
45	หจก. โรงงานไม้บดหินยั้งลั้ง สุรินทร์	ภาคเอกชน	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	1.สนับสนุนพัฒนาด้านการศึกษาให้ ชุมชนในเขตพื้นที่โรงงาน 2.พัฒนาชุมชนในด้านต่างๆที่ชุมชน ขอสนับสนุน	สุรินทร์
46	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	ภาควิชาการ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	นวัตกรรมผู้ประกอบการ เทคโนโลยีชีวภาพ	นครราชสีมา
47	สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	ภาควิชาการ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	มาตรฐานอาหาร ส่งเสริมความรู้ ด้านโภชนาการ และความยั่งยืน ของแหล่งอาหาร	นครราชสีมา
48	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ภาควิชาการ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	ท่องเที่ยวยั่งยืน ความเหลื่อมล้ำ การศึกษา และวัฒนธรรมท้องถิ่น	ขอนแก่น และ นครราชสีมา
49	โรงเรียนบ้านเขว้า สพป. ชัยภูมิ เขต 1	ภาครัฐ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	ชัยภูมิ

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
50	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ภาครัฐ	สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	การศึกษาชุมชนท้องถิ่น ชุมชน เศรษฐกิจฐานราก ภาวะครอบครัว ชนบท การจัดการน้ำและ สิ่งแวดล้อม	ขอนแก่น
51	ธนาคารออมสิน ภาค 9	อื่น ๆ	สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	พัฒนาศักยภาพ ผู้ประกอบการ และ กลุ่มชุมชน ให้มีความรู้ทาง การเงิน ลดหนี้้นอกระบบ ให้ ความรู้ทางด้านอาชีพ ส่งเสริม ช่องทางการจัดจำหน่าย ในการ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย เพื่อลด ความเหลื่อมล้ำทางการเงิน สร้าง คุณภาพชีวิต	อุดรธานีหนองคาย บึงกาฬ นครพนม สกลนคร หนองบัวลำภู และ เลย
52	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	ภาครัฐ	สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	ศิลปะ วัฒนธรรมท่องเที่ยวยั่งยืน	เลย
53	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม	ภาครัฐ	สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	การพัฒนาธุรกิจชุมชน การ ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร และการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิง เกษตร	ขอนแก่น สกลนคร และ มหาสารคาม

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
54	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย วิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	ภาครัฐ	สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม สันติภาพ และ ธรรมาภิบาล	เศรษฐกิจฐานราก ความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา วัฒนธรรมท้องถิ่น	ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และ อุบลราชธานี
55	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดขอนแก่น	ภาคเอกชน	สังคม เศรษฐกิจ สันติภาพและธรร มาภิบาล	นวัตกรรมผู้ประกอบการ การศึกษา ความมั่นคง	ขอนแก่น
56	ไม่มี	ภาควิชาการ	สังคม สันติภาพและ ธรรมาภิบาล	ความเหลื่อมล้ำทางเพศภาวะ สุขภาพผู้หญิง สุขภาพจิต ความ เท่าเทียม และเป็นธรรม	ขอนแก่น เชียงใหม่ นครสวรรค์ ปัตตานี และ นราธิวาส
57	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ภาครัฐ	สังคม สันติภาพและ ธรรมาภิบาล	การบริหารและการพัฒนาเมือง การบริหารจัดการท้องถิ่น และ นโยบายสาธารณะ	ขอนแก่น
58	คณะศิลปศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นครพนม	ภาครัฐ	สังคม สันติภาพและ ธรรมาภิบาล	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา วัฒนธรรมท้องถิ่น ธรรมาภิบาล และในการปกครองส่วนท้องถิ่น	นครพนม และมุกดาหาร
59	องค์การบริหารส่วนตำบลบู่ชีเหล็ก	ภาครัฐ	สังคม สิ่งแวดล้อม สันติภาพและธรร มาภิบาล	การจัดการขยะสาธารณสุข	นครราชสีมา

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
60	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ตะวันออกเฉีย่งเหนือ วิทยาเขต สุรินทร์	ภาครัฐ	สังคม สิ่งแวดล้อม สันติภาพและธรร มาภิบาล	เศรษฐกิจฐานรากและ การ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ และร้อยเอ็ด
61	สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุม มลพิษ ที่ 12 อุบลราชธานี	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ	อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ มุกดาหาร และ ศรีสะเกษ
62	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	ความหลากหลายทางชีวภาพและ การอนุรักษ์ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	บุรีรัมย์ และนครราชสีมา
63	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	การสำรวจและติดตาม ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความยั่งยืน	นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ และ อุบลราชธานี
64	คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	สิ่งแวดล้อมสิ่งแวดล้อมศึกษา สังคมศาสตร์สิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	20 จังหวัดภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ
65	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ตะวันออกเฉีย่งเหนือ วิทยาเขต สกลนคร	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	การจัดการสิ่งแวดล้อม การใช้ พลังงานทดแทน การพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน ด้านภัยแล้งและ คุณภาพของแหล่งน้ำในพื้นที่	สกลนคร นครพนม มุกดาหาร ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย กาฬ

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
					สินธุ์ ร้อยเอ็ด และ มหาสารคาม
66	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	สิ่งแวดล้อม	สกลนคร
67	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	การจัดการสิ่งแวดล้อม	ขอนแก่น อุตรธานี และ สกลนคร
68	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	อุบลราชธานี
69	ม. ขอนแก่น	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	การจัดการน้ำ	ขอนแก่น มหาสารคาม และ ปราจีนบุรี
70	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	มลพิษสิ่งแวดล้อม	นครราชสีมา หนองคาย และสุรินทร์
71	สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุม มลพิษที่ 12 อุบลราชธานี	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	การจัดการปัญหาพิษ และ สิ่งแวดล้อม	อุบลราชธานี ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ มุกดาหาร และยโสธร

หมายเหตุ: ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ฉบับเดิมสามารถขอได้ที่สทสว.

8.1.3 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคกลาง

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาข้อมูลการศึกษาในระยะที่ 1 และการจัดทำแบบสำรวจมิติการพัฒนาเชิงพื้นที่กับผู้เชี่ยวชาญผ่านช่องทางออนไลน์ คณะทำงานได้รวบรวมข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาในพื้นที่ 36 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคม 22 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐกิจ 15 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสิ่งแวดล้อม 19 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสันติภาพและธรรมาภิบาล 4 ท่าน โดยมีประเด็นความเชี่ยวชาญที่ใกล้เคียงกันส่วนใหญ่ในภาค ประกอบด้วย การจัดการการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืน การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและพลังงาน การพัฒนาชุมชนเมือง การพัฒนานวัตกรรมของผู้ประกอบการ และเศรษฐกิจฐานราก มีรายละเอียดฐานข้อมูลเชี่ยวชาญ ดังตาราง

ตารางที่ 8 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคกลาง

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
1	คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	การจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	อยุธยา นนทบุรี ปทุมธานี สระบุรี ชัยนาท ราชบุรี และ สมุทรสงคราม
2	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจฐานราก	กรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล
3	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สุวรรณภูมิ	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	นวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการ การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และ เศรษฐศาสตร์	อยุธยา
4	สำนักงานประมาณ	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจฐานราก	-
5	บริษัท เอ็กซ์ทิม จำกัด	ภาคเอกชน	เศรษฐกิจ	ความเหลื่อมล้ำการศึกษา และ เศรษฐกิจ	ปทุมธานี
6	มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบาย เศรษฐกิจการคลัง	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ และสังคม	การดำเนินธุรกิจและการพัฒนา ระดับเมือง การจัดทำนโยบาย และ ยุทธศาสตร์ในระดับเมือง	-
7	มหาวิทยาลัยสยาม	ภาคเอกชน	เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม สันติภาพ และธรรมาภิบาล	นวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการ	กรุงเทพฯ และปริมณฑล

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
8	สำนักงานเกษตร และสหกรณ์ จังหวัดเพชรบุรี	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ สันติภาพ และธรรมาภิบาล	การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ และการจัดทำ โครงการพัฒนาเกษตรกร	-
9	มหาวิทยาลัยนเรศวร	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจฐานราก และสิ่งแวดล้อม ชุมชน	ชัยนาท และสุพรรณบุรี
10	คณะมนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ มรภ.พระนครศรี อยุธยา	ภาครัฐ	สังคม	การพัฒนาชุมชน และภัยพิบัติภัย น้ำท่วม	อยุธยา
11	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	ภาครัฐ	สังคม	การท่องเที่ยวยั่งยืน	ลพบุรี และสิงห์บุรี
12	ขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดสระบุรี	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	เศรษฐกิจ และ กลุ่มอาชีพ	สระบุรี
13	กลุ่มต้นน้ำแคว (ประชาสังคม จังหวัดกาญจนบุรี)	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	เศรษฐกิจฐานรากทุนชุมชน คนจน เมือง ความเข้มแข็งขององค์กร ชุมชน เรื่องที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน และ นโยบายสาธารณะ	กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี อยุธยา อุทัยธานี และนครสวรรค์
14	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	ภาครัฐ	สังคม	ท่องเที่ยว	เพชรบุรี

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
15	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์	ภาครัฐ	สังคม	เศรษฐกิจฐานราก และภูมิปัญญา ท้องถิ่น	บุรีรัมย์ และร้อยเอ็ด
16	คณะพาณิชยศาสตร์	ภาครัฐ	สังคม	-	-
17	คณะประสานงานขบวนองค์กร ชุมชนจังหวัดชัยนาท	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม และเศรษฐกิจ	เศรษฐกิจฐานราก	ชัยนาท อยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี สมุทรสาคร และ เพชรบุรี
18	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล สุวรรณภูมิ	ภาควิชาการ	สังคม เศรษฐกิจ สันติภาพและธรรม มาภิบาล	เศรษฐกิจฐานราก การเงินฐานราก ความยากจน และความเหลื่อมล้ำ	อยุธยา
19	สภาพัฒน์	ภาครัฐ	สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	การวิเคราะห์นโยบาย และวางแผน นโยบาย	8 จังหวัด ภาคกลางตอนบน
20	บริษัท KT Security	ภาคเอกชน	สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	ปากท้อง แรงงาน สถาปัตยกรรม และการพัฒนาผังเมือง	กรุงเทพมหานคร
21	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มรภ.พระนครศรีอยุธยา	ภาครัฐ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	การพัฒนาชุมชน ภัยพิบัติน้ำท่วม	อยุธยา
22	คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ภาควิชาการ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	การจัดการความปลอดภัย	-

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
				อาชีวอนามัยสภาพแวดล้อมในการทำงานของภาคอุตสาหกรรมภาคเกษตรกรรม การควบคุมป้องกันโรคจากการประกอบอาชีพ และโรคจากสิ่งแวดล้อม	
23	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	ภาครัฐ	สังคม และสิ่งแวดล้อม	การติดตามประเมินโครงการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นวัตกรรมชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่น และความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	นครปฐม เพชรบุรี สมุทรสงคราม และ ราชบุรี
24	สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	ภาครัฐ	สังคม และสิ่งแวดล้อม	ประชาสังคม ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การเมืองเรื่องสิ่งแวดล้อม และขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม	นครสวรรค์ พิษณุโลก และอุทัยธานี
25	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี	ภาครัฐ	สังคม และสิ่งแวดล้อม	คนจนเมือง livelihoods การจัดการทรัพยากร และ ภูมิสารสนเทศ	กาญจนบุรี ชัยภูมิ และลพบุรี
26	มูลนิธิเสริมสร้างวิถีบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ	ภาควิชาการ	สังคม และสิ่งแวดล้อม	เศรษฐกิจฐานราก การศึกษาอาหารเพื่อสุขภาพ สิ่งแวดล้อม	กรุงเทพมหานคร และเชียงใหม่
27	สำนักวิเคราะห์และประเมินผลกระทบโยธาธิการ	ภาครัฐ	สังคม และสิ่งแวดล้อม	การรับรู้ปรับตัวของชุมชนเมืองกับการจัดการภัยพิบัติ	ทำงานหน่วยงานรัฐ ส่วนกลางรับผิดชอบงาน

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
	และผังเมือง				ระดับนโยบาย มีการลงพื้นที่ทั่วประเทศ
28	บ. ไลฟ์ไลน์ยักษ์ไทย จำกัด	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม สันติภาพและธรรมาภิบาล	ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมบันเทิง	กรุงเทพ และนนทบุรี
29	สนง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมเมืองพระนครศรีอยุธยา	อยุธยา
30	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง ม.ธรรมศาสตร์	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	การวางผังภูมิทัศน์ และการวิเคราะห์เชิงพื้นที่	ปทุมธานี สมุทรสาคร และชลบุรี
31	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	การท่องเที่ยวยั่งยืน	พิษณุโลก และสุโขทัย
32	ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	ด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสำคัญทางการแพทย์ ประสิทธิภาพและสิ่งแวดล้อม	นครปฐมสมุทรสาคร สมุทรปราการสมุทรสงคราม นนทบุรีปทุมธานีกรุงเทพฯ นครนายกสุพรรณบุรี ชัยนาท และราชบุรี
33	มหาวิทยาลัยศิลปากร	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	สิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะ	สงขลา และนครปฐม
34	มจร.	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	การจัดการพลังงาน และสิ่งแวดล้อม	กทม.

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
35	วิทยาลัย ดุสิตธานี	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	การจัดการสิ่งแวดล้อมใน อุตสาหกรรมบริการ การพัฒนา อย่างยั่งยืนในภาคบริการและ ท่องเที่ยว	-
36	สาขาการออกแบบ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม และ เศรษฐกิจ	นวัตกรรม ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ยั่งยืน และเศรษฐกิจฐานราก	กาญจนบุรี กรุงเทพฯ บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ กรุงเทพฯ เขตเจริญกรุง และนครราชสีมา

หมายเหตุ: ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ฉบับเต็มสามารถขอได้ที่สทสว.

8.1.4 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคตะวันออก

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาข้อมูลการศึกษาในระยะที่ 1 และการจัดทำแบบสำรวจมิติการพัฒนาเชิงพื้นที่กับผู้เชี่ยวชาญผ่านช่องทางออนไลน์ คณะทำงานได้รวบรวมข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาในพื้นที่ 35 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคม 25 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐกิจ 11 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสิ่งแวดล้อม 9 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสันติภาพและธรรมาภิบาล 3 ท่าน โดยมีประเด็นความเชี่ยวชาญที่ใกล้เคียงกันส่วนใหญ่ในภาค ประกอบด้วย การพัฒนาชุมชน การสร้างนวัตกรรมสำหรับชุมชน คนจนเมืองและความเหลื่อมล้ำในชุมชน นวัตกรรมผู้ประกอบการ เศรษฐกิจฐานราก และการจัดท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีรายละเอียด ดังตาราง

ตารางที่ 9 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคตะวันออก

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
1	สำนักงานเกษตร และสหกรณ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	นวัตกรรมผู้ประกอบการ และ เศรษฐกิจฐานราก	ฉะเชิงเทรา
2	สสว. ชลบุรี	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจฐานราก และ ผู้ประกอบการ SME	ชลบุรี
3	สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาด กลาง และขนาดย่อม	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจฐานราก	ปราจีนบุรี
4	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยา เขตศรีราชา	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	พฤติกรรมผู้บริโภค และ เศรษฐศาสตร์การพัฒนา	ชลบุรี และ ระยอง
5	สำนักงานพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์จังหวัดจันทบุรี	ภาครัฐ	สังคม	-	-
6	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดนครนายก	ภาครัฐ	สังคม	การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน	-
7	พมจ.นครนายก	ภาครัฐ	สังคม	การพัฒนาสังคม และ ด้านสังคม สงเคราะห์	ชลบุรี
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์	ภาครัฐ	สังคม	ด้านการศึกษา	ฉะเชิงเทรา
9	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์พัทยา	ภาครัฐ	สังคม	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ	ชลบุรี

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
10	มหาวิทยาลัยบูรพา	ภาครัฐ	สังคม	ท่องเที่ยวชุมชน และ การพัฒนา แผนธุรกิจ	ชลบุรี อุบลราชธานี
11	สำนักงานเกษตร จังหวัดปราจีนบุรี	ภาครัฐ	สังคม	การเกษตร	ปราจีนบุรี
12	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก	ภาครัฐ	สังคม	วิสาหกิจชุมชน	นครนายก
13	หัวหน้าบ้านพักเด็ก และครอบครัว จังหวัดฉะเชิงเทรา	ภาครัฐ	สังคม	คนจนเมือง	ฉะเชิงเทรา
14	ภาคประชาชน	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	ผู้สูงอายุ สุขภาวะ และคุณภาพ ชีวิต	ชลบุรี
15	คณะศึกษาศาสตร์ ม.บูรพา	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	ชลบุรี
16	โรงพยาบาลตราด	ภาครัฐ	สังคม	สุขภาพชุมชนดูแลผู้สูงอายุติดเตียง และผู้มีภาวะพึ่งพิง	ตราด
17	อบจ..ชลบุรี	ภาครัฐ	สังคม	โครงสร้างพื้นฐาน	ชลบุรี
18	มหาวิทยาลัยบูรพา	ภาควิชาการ	สังคม	คนจนเมือง	ชลบุรี
19	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัย บูรพา	ภาควิชาการ	สังคม และเศรษฐกิจ	Financial literacy	-
20	คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยา เขตศรีราชา	ภาครัฐ	สังคม และเศรษฐกิจ	เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม และ เศรษฐศาสตร์การพัฒนาย่าง ยั่งยืน	ชลบุรี และ จันทบุรี

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
21	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ชลบุรี	ภาครัฐ	สังคม และเศรษฐกิจ	นวัตกรรมผู้ประกอบการ และ เศรษฐกิจฐานราก คนจนเมือง	ชลบุรี
22	ศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร จังหวัดนครนายก	ภาครัฐ	สังคม และเศรษฐกิจ	ส่งเสริมผู้ประกอบการ SME	นครนายก
23	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	ภาควิชาการ	สังคม และเศรษฐกิจ	เศรษฐกิจฐานราก คนจนเมือง สังคมเมือง	ชลบุรี และ ระยอง
24	หน่วยป่อ อินเตอร์ เนชั่นแนล ทราน สปอร์ต	ภาคเอกชน	สังคม และเศรษฐกิจ	ผู้ประกอบการ และ เศรษฐกิจฐาน ราก	ชลบุรี
25	นักวิชาการอิสระ	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	การพัฒนานวัตกรรมของชุมชน	ฉะเชิงเทรา
26	กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบล คลองขุด	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	การดูแลช่วยเหลือผู้เดือดร้อนใน พื้นที่	ฉะเชิงเทรา
27	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์	ภาควิชาการ	สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สันติภาพ และธรรมาภิบาล	การวิจัยท้องถิ่น	ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และ ปราจีนบุรี
28	คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา	ภาควิชาการ	สังคม สันติภาพและ ธรรมาภิบาล	จิตตภาวนาสังคม	ชลบุรี ระยอง และ ฉะเชิงเทรา
29	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสระแก้ว	ภาครัฐ	สังคม สันติภาพและ ธรรมาภิบาล	ธรรมาภิบาล การกระจายอำนาจ และเกษตรกรรมยั่งยืน	ปราจีนบุรี และ สระแก้ว
30	กรมควบคุมมลพิษ	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	มลพิษทางอากาศ	-

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
31	สนง.ทสจ.ฉะเชิงเทรา	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	ฉะเชิงเทรา
32	คณะวิทยาศาสตร์	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	นวัตกรรมผู้ประกอบการ เศรษฐกิจฐานราก	ชลบุรี และจันทบุรี
33	มหาวิทยาลัย ราชภัฏราชนครินทร์	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	พิชวิทยาสิ่งแวดล้อม	-
34	มิตรรักบางปะกง Friends of Bangpakong	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สิ่งแวดล้อม	Regenerative Cultures	ฉะเชิงเทรา
35	ทสจ.สระแก้ว	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	สิ่งแวดล้อม	สระแก้ว

หมายเหตุ: ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ฉบับเต็มสามารถขอได้ที่สทสว.

8.1.5 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคใต้

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาข้อมูลการศึกษาในระยะที่ 1 และการจัดทำแบบสำรวจมิติการพัฒนาเชิงพื้นที่กับผู้เชี่ยวชาญผ่านช่องทางออนไลน์ คณะทำงานได้รวบรวมข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาในพื้นที่ 27 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคม 24 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐกิจ 7 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสิ่งแวดล้อม 11 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสันติภาพและธรรมาภิบาล 6 ท่าน โดยมีประเด็นความเชี่ยวชาญที่ใกล้เคียงกันส่วนใหญ่ในภาค ประกอบด้วย เศรษฐกิจฐานราก ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เศรษฐกิจฐานราก และนวัตกรรมผู้ประกอบการ มีรายละเอียด ดังตาราง

ตารางที่ 10 ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคใต้

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
1	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์	ภาครัฐ	สังคม	สุขภาพ	นราธิวาส
2	กำนัน และผู้ใหญ่	ภาครัฐ	สังคม	การท่องเที่ยวยั่งยืน และ ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	สตูล
3	นักวิชาการอิสระ	ภาควิชาการ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	นครศรีธรรมราช และ สงขลา
4	สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ	ภาครัฐ	สังคม	เศรษฐกิจฐานราก และ การพัฒนา ท่องเที่ยวแบบยั่งยืน	สงขลา และพัทลุง
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา สุขภาพ และความเป็นอยู่ที่ดี	สงขลา และนราธิวาส
6	คณะมนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์	ภาครัฐ	สังคม	ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และสังคม ฐานราก	สงขลา นครศรีธรรมราช พัทลุง (พื้นที่ลุ่มทะเลสาบ สงขลา)
7	มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์	ภาครัฐ	สังคม	การพัฒนามนุษย์ ชุมชนสังคม ศึกษา และวัฒนธรรม การ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มรดกทาง วัฒนธรรม และการจัดการ ทรัพยากรทางวัฒนธรรม	พังงา สงขลา, และ ยะลา

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
8	นักวิชาการอิสระ	ภาควิชาการ	สังคม	การจัดการศึกษา	นครศรีธรรมราชและ สงขลา
9	โรงเรียนท่าชนะ	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	สุราษฎร์ธานี
10	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	ภาครัฐ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและ ปัญหาทางสุขภาพ	สงขลา
11	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	การศึกษา สังคมสงเคราะห์	นราธิวาส
12	ข้าราชการบำนาญ	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	กระบี่
13	สถาบันวิจัยและพัฒนา	ภาครัฐ	สังคม และเศรษฐกิจ	เศรษฐกิจ ฐานราก	สงขลา
14	สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	ภาครัฐ	สังคม และเศรษฐกิจ	การพัฒนาการท่องเที่ยว และ บริการ	ชุมพร
15	นักวิชาการอิสระ	ภาควิชาการ	สังคม และเศรษฐกิจ	การพัฒนาคนจนอย่างยั่งยืน การ พัฒนาพื้นที่ และการศึกษาสันติ ศึกษา	สงขลา
16	สำนักส่งเสริมการบริการวิชาการ และภูมิปัญญาชุมชน มหาวิทยาลัย ทักษิณ	ภาควิชาการ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	นวัตกรรมผู้ประกอบการการต่อ ยอดภูมิปัญญา เศรษฐกิจฐานราก และการท่องเที่ยวยั่งยืน	พัทลุงนครศรีธรรมราช และ สงขลา

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
17	โรงเรียนท่าชนะ	ภาครัฐ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	สุราษฎร์ธานี
18	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ	ภาครัฐ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	ความสมบูรณ์ของผืนป่าและพื้นที่ ลุ่มน้ำ	สงขลา
19	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ศรีวิชัย	ภาครัฐ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	การศึกษา เกษตรกรรมและ สิ่งแวดล้อม	นครศรีธรรมราช
20	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม เศรษฐกิจ และ สิ่งแวดล้อม	การนำเอานวัตกรรมด้านความคิด มาแก้ปัญหาของชุมชนอย่างยั่งยืน งานด้านอาสาสมัคร และ CSR	นครศรีธรรมราช
21	มหาวิทยาลัยทักษิณ	ภาครัฐ	สังคม เศรษฐกิจ สันติภาพและธรร มาภิบาล	นวัตกรรมการบริการและการ บริหาร การประกอบการทางสังคม การตลาดและกิจการระหว่าง ประเทศ	ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา พัทลุง
22	วุฒิสภาศาลากลางสมอง จังหวัด สงขลา	ภาคเอกชน	สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สันติภาพ และธรรมาภิบาล	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	สงขลา
23	-	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม สิ่งแวดล้อม สันติภาพและธรร มาภิบาล	การท่องเที่ยวยั่งยืน และ เศรษฐกิจ ฐานราก บนความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา	พังงา สงขลา พัทลุง และ ภูเก็ต

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
24	นักวิชาการอิสระ	ภาควิชาการ	สังคมสันติภาพและ ธรรมาภิบาล;	การศึกษา เศรษฐกิจฐานราก	นครศรีธรรมราช และ สงขลา
25	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระราชมณเฑียร	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม	การจัดการสิ่งแวดล้อม	-
26	สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 4 (สุราษฎร์ธานี)	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม	พื้นที่ป่าอนุรักษ์และการ วิเคราะห์ ข้อมูลพื้นที่ฐานด้านภูมิศาสตร์	สุราษฎร์ธานี
27	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	ภาครัฐ	สิ่งแวดล้อม สันติภาพ และธรรมาภิบาล	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	สงขลา

หมายเหตุ: ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ฉบับเดิมสามารถขอได้ที่สทสว.

ข้อสังเกตสำคัญสำหรับฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในภาคใต้คือ ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการพัฒนาในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ฐานข้อมูลผู้ที่มีความรู้และทำงานด้านการพัฒนาในภาคใต้ฝั่งอันดามันนั้นยังมีค่อนข้างน้อย และอาจจะเป็นโจทย์สำคัญในการพัฒนาฐานข้อมูลในลำดับต่อไป

8.1.6 ฐานข้อมูลความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาข้อมูลการศึกษาในระยะที่ 1 และการจัดทำแบบสำรวจมิติการพัฒนาเชิงพื้นที่กับผู้เชี่ยวชาญผ่านช่องทางออนไลน์ คณะทำงานได้รวบรวมข้อมูลผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาในพื้นที่ 35 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสังคม 26 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเศรษฐกิจ 7 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสิ่งแวดล้อม 3 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านสันติภาพและธรรมาภิบาล 16 ท่าน โดยมีประเด็นความเชี่ยวชาญที่ใกล้เคียงกันส่วนใหญ่ในภาค ประกอบด้วย สันติภาพและความขัดแย้งชายแดนใต้ ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เศรษฐกิจฐานราก นวัตกรรมผู้ประกอบการ และการจัดการท่องเที่ยวยั่งยืน มีรายละเอียด ดังตาราง

ตารางที่ 11ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ภาคใต้ชายแดน

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
1	ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	นวัตกรรมผู้ประกอบการ เศรษฐกิจ ฐานราก และการเงินอิสลาม	ยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส
2	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ภาครัฐ	เศรษฐกิจ	นวัตกรรมยางและพอลิเมอร์	ยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ภาควิชาการ	เศรษฐกิจ	นวัตกรรมผู้ประกอบการ	ยะลา ปัตตานี นราธิวาส สงขลา
4	ที่ว่าการอำเภอปะนาเระ	ภาครัฐ	สังคม	เศรษฐกิจฐานราก	ปัตตานี
5	มหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์	ภาควิชาการ	สังคม	ปัญหาชุมชน การเปลี่ยนแปลง ชุมชน ความขัดแย้งในชุมชนสังคม และวัฒนธรรม	ปัตตานี และนราธิวาส
6	สมาคมสะพานปัญญาชายแดนใต้	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	การท่องเที่ยวยั่งยืน	นราธิวาส และปัตตานี
7	-	ภาครัฐ	สังคม	ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และคนจน เมือง	-
8	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ภาครัฐ	สังคม	การจัดการทรัพยากรสินทางปัญญา	ยะลา
9	Civic omen	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	ยะลา และปัตตานี
10	อบจ. นราธิวาส	ภาครัฐ	สังคม	การท่องเที่ยวยั่งยืน และคนจน เมือง	นราธิวาส

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
11	มูลนิธิเพื่อการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	อื่น ๆ	สังคม	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ปัญหาเด็กกำพร้า และยากจน	ยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส
12	ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้	ภาครัฐ	สังคม	การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ	นราธิวาส และยะลา
13	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ภาครัฐ	สังคม	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และ ชุมชน	ยะลา
14	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ภาครัฐ	สังคม	การพัฒนาชุมชน	ยะลา
15	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชานวัตกรรมการพัฒนาชุมชน	ภาครัฐ	สังคม	เศรษฐกิจฐานราก และ การพัฒนา ชุมชนอย่างยั่งยืน	ยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส
16	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ภาควิชาการ	สังคม	ท้องถิ่น	ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส
17	The Motive	ภาคเอกชน	สังคม และสันติภาพ และธรรมาภิบาล	วัฒนธรรมการเมือง และสังคม	ปัตตานี
18	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ภาครัฐ	สังคม และ สิ่งแวดล้อม	นวัตกรรมทางสังคม นวัตกรรมราก หญ้า และความเหลื่อมล้ำทางการ ศึกษา	ปัตตานี นราธิวาส และ ยะลา
19	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ภาควิชาการ	สังคม และเศรษฐกิจ	การประเมินผลตอบแทนทางสังคม จากการลงทุน (SROI)	ยะลา และ สตูล

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
20	มูลนิธิดิจิทัลเพื่อสันติภาพ	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม เศรษฐกิจ สันติภาพและธรร มาภิบาล	นวัตกรรมผู้ประกอบการดิจิทัล เทคโนโลยีเพื่อสันติภาพการพัฒนา ที่ยั่งยืน และนวัตกรรมเพื่อ สันติภาพ	ยะลา ปัตตานีและ นราธิวาส
21	มูลนิธิฮิลาลอะห์มัร	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม เศรษฐกิจ สันติภาพ และธรร มาภิบาล	เศรษฐกิจฐานราก และ คนจนเมือง	ปัตตานียะลา และ นราธิวาส
22	กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	ภาครัฐ	สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สันติภาพ และธรรมาภิบาล	เศรษฐกิจฐานราก คนจนเมือง และ การท่องเที่ยวยั่งยืน	นราธิวาส ยะลา
23	Freelancer	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม สันติภาพ และ ธรรมาภิบาล	พัฒนาเมืองเก่า และ สันติภาพ สื่อสาร	ปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส
24	สมาคมผู้หญิงเพื่อสันติภาพ	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม สันติภาพ และ ธรรมาภิบาล	กลุ่มเปราะบางและความเหลื่อมล้ำ ทางสังคม	ยะลา นราธิวาส และ ปัตตานี
25	สมาคมเด็กและเยาวชนเพื่อ สันติภาพชายแดนใต้	ภาคประชาสังคม และชุมชน	สังคม สันติภาพ และ ธรรมาภิบาล	การส่งเสริมทักษะอาชีพ และการ พัฒนาเด็กและเยาวชน	ยะลา และปัตตานี
26	สถาบันวิจัยความขัดแย้ง และความ หลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ สถาบันสันติศึกษา	ภาควิชาการ	สังคม สันติภาพและ ธรรมาภิบาล	สันติภาพและความขัดแย้งชายแดน ใต้และในพื้นที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผู้หญิงกับการสร้าง สันติภาพในชายแดนใต้ และ	ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสงขลา

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
				ชุมชนและกลุ่มเปราะบางกับการสร้างสันติภาพในชายแดนใต้	
27	นักวิชาการอิสระ	อื่นๆ	สังคม สันติภาพและธรรมาภิบาล	การสื่อสาร การสื่อสาร และสิทธิมนุษยชน สื่อ	ปัตตานี
28	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ภาครัฐ	สังคม สันติภาพและธรรมาภิบาล	การบริหารจัดการพื้นที่ภาคใต้	ยะลา
29	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ภาควิชาการ	สันติภาพและธรรมาภิบาล	สันติภาพ และการพัฒนา	ปัตตานี
30	ที่ปรึกษาเครือข่ายชาวพุทธเพื่อสันติภาพชายแดนใต้ประธานชุมชนคูหาमुख เทศบาลนครยะลา	ภาคประชาสังคมและชุมชน	สันติภาพและธรรมาภิบาล	ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา	ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส
31	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ภาควิชาการ	สันติภาพและธรรมาภิบาล	การสื่อสารเพื่อสันติภาพ และนิเทศศาสตร์	ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส
32	ที่ปรึกษาสภาประชาสังคมชายแดนใต้	ภาคประชาสังคมและชุมชน	สันติภาพและธรรมาภิบาล	การศึกษา	ปัตตานี และ ยะลา
33	กลุ่มด้วยใจ	ภาคประชาสังคมและชุมชน	สันติภาพและธรรมาภิบาล	สิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง	ปัตตานี นราธิวาส สงขลา
34	มูลนิธิอิลาละห์มัวร์	ภาคประชาสังคมและชุมชน	สันติภาพและธรรมาภิบาล	เศรษฐกิจฐานราก และคนจนเมือง	ปัตตานี ยะลา นราธิวาส

ลำดับ	หน่วยงาน	ภาคส่วน	ความเชี่ยวชาญ	ประเด็นความเชี่ยวชาญ	พื้นที่ทำงานเพื่อพัฒนา
35	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ภาควิชาการ	สิ่งแวดล้อม และ สังคม	น้ำ เมือง สิ่งแวดล้อม นโยบาย สาธารณะ และการวางแผน	-

หมายเหตุ: ฐานข้อมูลผู้เชี่ยวชาญในพื้นที่ฉบับเต็มสามารถขอได้ที่สทสว.

บทที่ 9

การสื่อสารและการเผยแพร่กิจกรรมของโครงการ

ในการดำเนินโครงการคณะกรรมการได้จัดให้มีการจัดทำสื่อนำเสนอเพื่อสื่อสารข้อค้นพบและเผยแพร่กิจกรรมของโครงการในรูปแบบสื่ออินโฟกราฟิกที่สรุปเนื้อหาให้อยู่ในรูปแบบกระชับสั้น ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ผู้รับสารซึ่งมีความหลากหลายทั้งผู้เชี่ยวชาญระดับภาคที่เป็นนักวิชาการ ผู้ทำงานภาคประชาสังคมในพื้นที่ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าถึงเนื้อหาของโครงการได้โดยง่าย ในบทนี้จะนำเสนอความก้าวหน้าใน 3 ส่วน คือ (1) แผนการจัดทำสื่อนำเสนอและการเผยแพร่ (2) ผลการจัดทำสื่อนำเสนอและการเผยแพร่ และ (3) การดำเนินการขั้นตอนต่อไป

9.1 แผนการจัดทำสื่อนำเสนอและการเผยแพร่

จากเป้าหมายกำหนดการเผยแพร่สื่อนำเสนอตลอดระยะดำเนินโครงการจำนวน 10 ครั้ง คณะผู้ทำงานได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 นำเสนอข้อค้นพบจากการศึกษาในโครงการปีที่ 1 มุ่งเน้นแนะนำที่มา กิจกรรมสำคัญของโครงการ และสรุปปัญหา ความต้องการของพื้นที่เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจถึงภาพรวมของโครงการทั้งหมด ตลอดจนสิ่งที่ได้ดำเนินการแล้ว ในส่วนนี้จะนำเสนอทั้งหมด 4 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 - 4 เผยแพร่ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2565 ถึง เดือนมกราคม 2566

ส่วนที่ 2 นำเสนอข้อค้นพบและกิจกรรมที่ดำเนินการในโครงการระยะปัจจุบัน (ปีที่ 2) คู่ขนานไปกับกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อทบทวนประเด็นสำคัญในพื้นที่และการทบทวนข้อมูลสถานการณ์อันจะนำไปสู่ช่องว่างความรู้และทิศทางยุทธศาสตร์ ในส่วนนี้จะนำเสนอทั้งหมด 6 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 5 -10 เผยแพร่ระหว่างเดือนมกราคม ถึง เมษายน 2566 ตามระยะเวลาของโครงการ

สำหรับการออกแบบเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ คณะผู้ทำงานได้คัดเลือกประเด็นที่ควรนำเสนอมาแบ่งเป็นประเด็นย่อยและจัดทำร่างปฏิทินการเผยแพร่เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงาน และเลือกผลิตสื่อในรูปแบบสื่ออินโฟกราฟิกในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีง่ายต่อการทำความเข้าใจและสามารถเผยแพร่ส่งต่อข้อมูลไปยังช่องทางต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว โดยช่องทางเผยแพร่หลักที่คณะผู้ทำงานใช้คือ (1) เว็บไซต์ sdgmove.com (2) เฟซบุ๊กเพจ SDG Move TH ซึ่งทั้งสองเป็นช่องทางสื่อสารทางการของคณะผู้ทำงาน มีผู้ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ SDGs อย่างต่อเนื่อง รายละเอียดการกำหนดปฏิทินการเผยแพร่เป็นไปตามตารางที่ 38 อนึ่งกำหนดการเผยแพร่ตามตารางเป็นร่างกำหนดการเบื้องต้นที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์และการจัดทำเนื้อหา

ตารางที่ 12 ปฏิทินกำหนดประเด็นการเผยแพร่ตลอดระยะเวลาโครงการ

กำหนดการเผยแพร่		ประเด็นการเผยแพร่	รูปแบบการนำเสนอ
ส่วนที่ 1 นำเสนอข้อค้นพบจากการศึกษาในโครงการปีที่ 1			1. บทความในรูปแบบบล็อกโพสต์บนเว็บไซต์ sdgmove.com พร้อมชุดภาพอินโฟกราฟิกในรูปแบบ PDF File สำหรับดาวน์โหลดเนื้อหาที่มีขนาดใหญ่ และมีความละเอียดสูง
25 พฤศจิกายน 2565	#1 Overview & Introduction Area Needs นำเสนอที่มาของโครงการ		
9 ธันวาคม 2565	#2 สรุปข้อค้นพบจากโครงการปีที่ 1 - ภาคเหนือ & ตะวันออกเฉียงเหนือ		
23 ธันวาคม 2565	#3 สรุปข้อค้นพบจากโครงการปีที่ 1 - ภาคกลาง & ตะวันออก		
13 มกราคม 2566	#4 สรุปข้อค้นพบจากโครงการปีที่ 1 - ภาคใต้ & ใต้ชายแดน		
ส่วนที่ 2 นำเสนอข้อค้นพบและกิจกรรมที่ดำเนินการในโครงการระยะปัจจุบัน (ปีที่ 2)			2. โพสต์เผยแพร่บนเฟซบุ๊คเพจ SDG Move TH ในรูปแบบ PNG File สำหรับเผยแพร่หรือส่งต่อเนื้อหาไปสู่ช่องทางอื่น ๆ ที่ต้องการการรับสารในทันที
25 มกราคม 2566	#5 สรุปประเด็นร่วมของทุกภาค และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในปี 2		
กุมภาพันธ์ 2566	#6 ข้อมูล/ข้อค้นพบจากโครงการระยะปัจจุบัน 1		
กุมภาพันธ์ 2566	#7 ข้อมูล/ข้อค้นพบจากโครงการระยะปัจจุบัน 2		
มีนาคม 2566	#8 ข้อมูล/ข้อค้นพบจากโครงการระยะปัจจุบัน 3		
มีนาคม 2566	#9 ข้อมูล/ข้อค้นพบจากโครงการระยะปัจจุบัน 4		
เมษายน 2566	#10 ข้อมูล/ข้อค้นพบจากโครงการระยะปัจจุบัน 5		
9 พฤษภาคม 2566	#11 บทสรุปความต้องการของพื้นที่ – ภาคใต้ชายแดน		
12 พฤษภาคม 2566	#12 บทสรุปช่องว่างความรู้เพื่อขับเคลื่อนกลไก ววน.		

9.2 ผลการจัดทำสื่อนำเสนอและการเผยแพร่

9.2.1 ผลการผลิตสื่อนำเสนอที่ใช้ในการเผยแพร่

ในการผลิตเนื้อหาตามรอบการรายงานนี้คณะผู้ทำงานได้จัดทำสื่อนำเสนอแล้วจำนวน 5 ครั้ง โดยได้นำข้อมูลจากรายงานฉบับสมบูรณ์ในโครงการปีที่ 1 มาแบ่งการนำเสนอเป็นประเด็นย่อยเพื่อจัดทำกรนำเสนอในครั้งที่ 1- 4 แต่เนื่องจากเนื้อหาที่มุ่งเน้นไปที่การนำเสนอความต้องการรายภาค คณะผู้ทำงานจึงปรับแผนการเผยแพร่ให้เนื้อหาในครั้งที่ 2 -4 ซึ่งเดิมจัดให้เผยแพร่ครั้งละ 2 ภาค เปลี่ยนเป็นเผยแพร่ครั้งละ 1 ภาค เพื่อความชัดเจนและสามารถเผยแพร่ไปยังผู้ที่สนใจข้อมูลรายภาคเป็นการเฉพาะ ส่งผลให้การเผยแพร่ในส่วนที่ 1 นำเสนอข้อค้นพบจากการศึกษาในโครงการปีที่ 1 มีทั้งหมด 7 ครั้ง

ส่วนการนำเสนอ ส่วนที่ 2 นำเสนอข้อค้นพบและกิจกรรมที่ดำเนินการในโครงการระยะปัจจุบัน (ปีที่ 2) ในรอบการรายงานนี้คณะผู้ทำงานได้แบ่งและนำแนวทางดำเนินโครงการระยะปัจจุบันมาเรียบเรียงและนำเสนอในครั้งที่ 5 ดังตารางที่ 39 และสามารถเข้าถึงเนื้อหาข้างต้นได้ตามลิงก์ URL ที่แนบมาด้วย ทั้งนี้ ชุดสื่อการนำเสนอทั้งหมดจะถูกรวบรวมเอาไว้ในรูปแบบ PDF File ตามภาคผนวก

ตารางที่ 13 สื่อนำเสนอที่ได้ทำการผลิตและเผยแพร่แล้วในรอบการรายงานปัจจุบัน (ข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 27 มกราคม 2566)

วันที่เผยแพร่	ชื่อหัวข้อสื่อนำเสนอ	ช่องทางการเผยแพร่	
		เว็บไซต์ sdgmove.com	เฟซบุ๊คเพจ SDG Move TH
3 ธันวาคม 2565	#1 Introduction of Area Need เรา จะรู้ได้อย่างไรว่างานวิจัยที่มีอยู่ตอบโจทย์ ความต้องการพื้นที่	https://www.sdgmove.com/2022/12/03/introduction-of-area-need/	https://www.facebook.com/1802365030020696/posts/pfbid0OK186dr6ScXhjzRCXb9YYK3mwRRKuxgzgCbZQXMjYktraoXm11v7UJR3GfoYWvHL/
13 ธันวาคม 2565	#2 พื้นที่ต้องการอะไร? : ความต้องการ และข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคเหนือ	https://www.sdgmove.com/2022/12/13/area-need-northern-thailand/	https://www.facebook.com/1802365030020696/posts/pfbid0TmOL7J9SAUanWFK5APpR5ngA9eyDz9LSxtaLr

วันที่เผยแพร่	ชื่อหัวข้อสื่อนำเสนอ	ช่องทางการเผยแพร่	
		เว็บไซต์ sdgmove.com	เฟซบุ๊คเพจ SDG Move TH
			xnkAxWkcBYXNhSATnhP8PgWf7cL/
15 ธันวาคม 2565	#3 พื้นที่ที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	https://www.sdgmove.com/2022/12/15/area-need-north-east-thailand/	https://www.facebook.com/1802365030020696/posts/pfbid02hnhP8PgWf7cL/
23 ธันวาคม 2565	#4 พื้นที่ที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคตะวันออก	https://www.sdgmove.com/2022/12/23/area-need-eastern-thailand/	https://www.facebook.com/1802365030020696/posts/pfbid0bb4YHBKEcMaJFXN137c4NuviJnr6yjtXoaLWKvY7AQO3vcMAPiha5ctCP9GqSN99L/
27 ธันวาคม 2565	#5 พื้นที่ที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคกลาง	https://www.sdgmove.com/2022/12/27/area-need-central-thailand/	https://www.facebook.com/1802365030020696/posts/pfbid02v5cYmbJnY5K1evV7t6Drh6Au71iohMRMk6PRgTWf8wGVfDNxu2cbhjdHOxcM2ARL/
11 มกราคม 2566	#6 พื้นที่ที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคใต้	https://www.sdgmove.com/2023/01/11/area-need-southern-thailand/	https://www.facebook.com/1802365030020696/posts/pfbid02YtTHJZmMjWcSs9LecN5tf2OnLJ6sBrPs3qVcY5

วันที่เผยแพร่	ชื่อหัวข้อสื่อนำเสนอ	ช่องทางการเผยแพร่	
		เว็บไซต์ sdgmove.com	เฟซบุ๊คเพจ SDG Move TH
			eHuquGfqTxvTuGwe ghK9ybJCCL/
18 มกราคม 2566	#7 พื้นที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคใต้ชายแดน	https://www.sdgmove.com/2023/01/18/area-need-southern-border-thailand/	https://www.facebook.com/1802365030020696/posts/pfbid0vUsmLkKqsUto8oomk5TIGz3rbyhEopi4wRHhSGJAod3fLc2xnqY8Uby8mxjrCDwKL/
27 มกราคม 2566	#8 Area Need2: What's next step? การติดตาม และวางแผนต่อไปสำหรับโครงการความต้องการของพื้นที่ ปีที่ 2	https://www.sdgmove.com/2023/01/27/area-need-05-whats-next-step-2	https://www.facebook.com/1802365030020696/posts/pfbid02fZAcNyeDFbvtxMCMcX6E7uyE6srbh9dtosEKE3xD2gFg3AxYr394wUewkt5yWbyOL/
21 มีนาคม 2566	#9 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	https://www.sdgmove.com/2023/03/21/area-need-north-east-thailand-2nd-year/	https://www.facebook.com/sdgmoveth/posts/pfbid0LsKV3P3fPy6ZksetUkG9xVstHAsXkOUjMFyRABNSCy5tD2czJZwZ5y8iDO3zDg6JL
24 มีนาคม 2566	#10 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคเหนือต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	https://www.sdgmove.com/2023/03/24/area-need-northern-thailand-2nd-year/	https://www.facebook.com/sdgmoveth/posts/pfbid0aGMDhMz8k4yMUmwWYTpRmqJneU3oFyq8kZsmwww

วันที่เผยแพร่	ชื่อหัวข้อสื่อนำเสนอ	ช่องทางการเผยแพร่	
		เว็บไซต์ sdgmove.com	เฟซบุ๊คเพจ SDG Move TH
			WOrrSfANxKoJVbAvtoWiXz4W8bl
31 มีนาคม 2566	#11 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคกลางต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	https://www.sdgmove.com/2023/03/31/area-need-central-thailand-2nd-year/	https://www.facebook.com/sdgmoveth/posts/pfbid021DpVxHbwWqHSeOgMKeUmuxpPZ2NxnYU1WoTbmORuJ8XobBbJ1xidaTPUYREPNEfysl
7 เมษายน 2566	#12 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคตะวันออกต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	https://www.sdgmove.com/2023/04/07/area-need-eastern-thailand-2nd-year/	https://www.facebook.com/sdgmoveth/posts/pfbid0u2dPLwvHwrEbvADefXUwuxGwUx4Lp9XsLLg5Duc2scDpXhL542bH5tx6CXX4MF41L
27 เมษายน 2566	#13 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคใต้ต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	https://www.sdgmove.com/2023/04/27/area-need-southern-thailand-2nd-year/	https://www.facebook.com/sdgmoveth/posts/pfbid02j85AwVMpN1wpOns1oU6ksmtmxg2zjUSXOonc6yPJnr2y5OBGT4Kb2EvkUnv2biZl
9 พฤษภาคม 2566	#14 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคใต้ชายแดนต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	https://www.sdgmove.com/2023/05/09/area-need-southern-border-thailand-2nd-year/	https://www.facebook.com/sdgmoveth/posts/pfbid02ACXvbqpTpZ1P82iiW5NthSPYhvyFzy2mybbpVeBbY63

วันที่เผยแพร่	ชื่อหัวข้อสื่อนำเสนอ	ช่องทางการเผยแพร่	
		เว็บไซต์ sdgmove.com	เฟซบุ๊คเพจ SDG Move TH
			SxSkWXd8yoEfEiDD891a2l

หมวดหมู่: เอกสารเผยแพร่

มกราคม 18, 2023

พื้นที่ที่ต้องการอะไร?: ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคใต้ชายแดน

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (Area Need) แบ่งพื้นที่การศึกษาออกเป็น 6 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ... (เพิ่มเติม)

มกราคม 11, 2023

พื้นที่ที่ต้องการอะไร?: ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคใต้

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (Area Need) แบ่งพื้นที่การศึกษาออกเป็น 6 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ... (เพิ่มเติม)

ธันวาคม 27, 2022

พื้นที่ที่ต้องการอะไร?: ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคกลาง

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (Area Need) แบ่งพื้นที่การศึกษาออกเป็น 6 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ... (เพิ่มเติม)

ธันวาคม 23, 2022

พื้นที่ที่ต้องการอะไร?: ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคตะวันออก

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (Area Need) แบ่งพื้นที่การศึกษาออกเป็น 6 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ... (เพิ่มเติม)

ธันวาคม 15, 2022

Area Need พื้นที่ที่ต้องการอะไร? | ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (Area Need) แบ่งพื้นที่การศึกษาออกเป็น 6 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ... (เพิ่มเติม)

ธันวาคม 13, 2022

พื้นที่ที่ต้องการอะไร?: ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคเหนือ

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (Area Need) แบ่งพื้นที่การศึกษาออกเป็น 6 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ... (เพิ่มเติม)

ภาพที่ 8 ภาพรวมหน้าการเผยแพร่เนื้อหาในรูปแบบบล็อกโพสต์บนเว็บไซต์ www.sdgmove.com

ความรู้ที่แต่ละพื้นที่ต้องการนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา

จากการดำเนินการศึกษาความต้องการของกลุ่มจังหวัด ทั้ง 6 ภาค จากภาพให้เห็นว่าแต่ละภาคค่อนข้างมีความต้องการความรู้เพื่อนำไปพัฒนาที่แตกต่างกัน แม้บางประเด็นในหลายภาคจะมีจุดร่วมความต้องการที่ตรงกัน แต่มุมมองในการพัฒนานั้นต่างกันตามบริบทท้องถิ่น และเพื่อให้ตอบสนองต่อการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน จึงต้องอาศัยการกระจายอำนาจและเพิ่มศักยภาพให้แก่งบประมาณในพื้นที่ แต่บางพื้นที่ที่มีความต้องการหรือปัญหาที่คล้ายคลึงกัน แต่วิธีแก้ไขและพัฒนาอาจอาศัยวิธีแบบ "one size fits all"

นโยบายและกฎหมายสำหรับผลักดันการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงจำเป็นต้องศึกษาความต้องการความรู้ที่เหมาะสมตามบริบทพื้นที่ หรือที่เรียกว่า "tailor made" เพื่อค้นหาความรู้ที่เหมาะสมตามความต้องการของแต่ละบริบท ทั้งนี้ก็เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนในทุกกลุ่มจังหวัด ได้มีโอกาสเข้าร่วมร่วมหาวิธีผลักดันการพัฒนาที่เหมาะสมตามพื้นที่ของตน

จากผลการประมวลการเก็บรวบรวมข้อมูลและสอบถามกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถวิเคราะห์ข้อมูลประเด็นความรู้ที่ต้องการของในแต่ละพื้นที่ทั้ง 6 ภาค สรุปได้ดังนี้

ความรู้ที่ต้องการของพื้นที่ภาคเหนือ

- มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ชุมชนมีโอกาสนำเสนอแบบแผนเศรษฐกิจ การจัดการศึกษาการเรียนรู้ และจัดสรรทรัพยากร เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชนได้ตามบริบท
- ปรับเปลี่ยนกฎหมาย/ระเบียบ ให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ พร้อมเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วม
- รัฐเป็นผู้สนับสนุน การปรับโครงสร้างการเงินจากโครงสร้างกลไกให้ชุมชนท้องถิ่น ร่วมมีบทบาทหลักในการพัฒนา
- พัฒนาศูนย์ให้มีความสามารถในการสร้างเสริมมีส่วนร่วมโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ตลอดจนการพัฒนาแผนงานและโครงการเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ พัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม
- การสร้างกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ สังคม วัฒนธรรม และวิถีของชุมชน เพื่อปลูกจิตสำนึกของชุมชน

ภาพที่ 9 ตัวอย่างหน้าการเผยแพร่เนื้อหาในรูปแบบบล็อกโพสต์บนเว็บไซต์ www.sdgmove.com

Area Need

Introduction of Area Need | เราจะรู้ได้อย่างไรว่างานวิจัยที่มีอยู่ครอบคลุมใจความที่ต้องการพื้นที่

#โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน หรือ "Area Need" เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) และคณะทำงานระดับภาคทั้ง 6 ภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลาง ตะวันออก ใต้ และใต้ชายแดน) จาก 8 มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ มีระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการฯ ดูเพิ่มเติม

Area Need

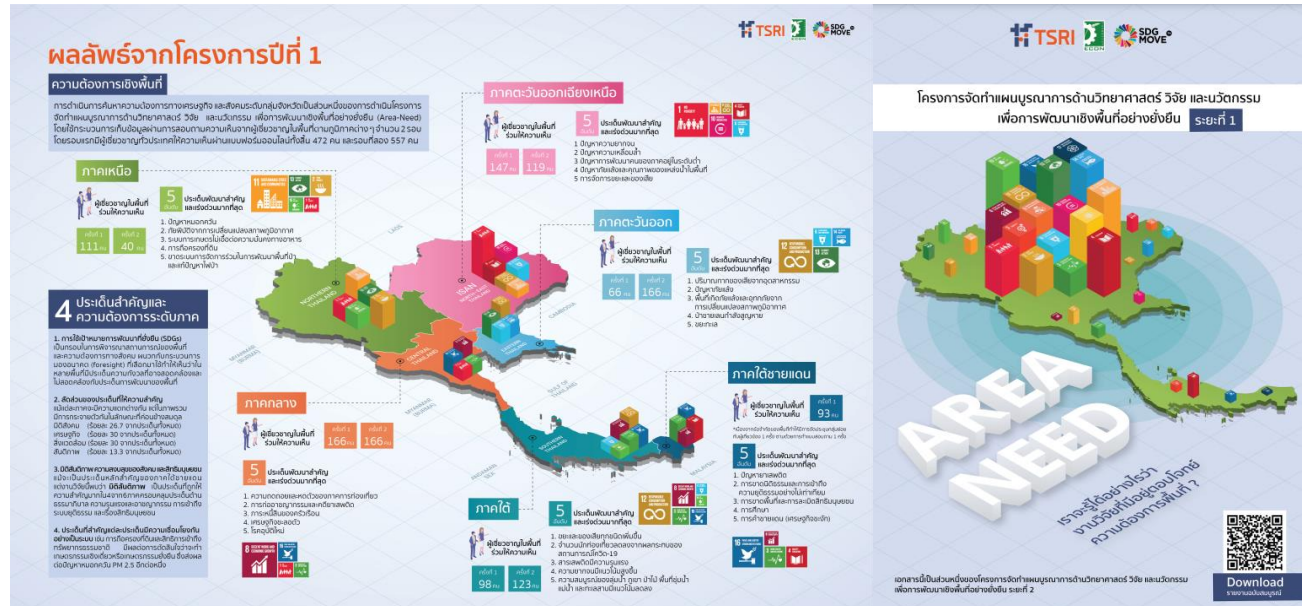
พื้นที่ต้องการอะไร? | ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคเหนือ

#ที่มาของการแบ่งพื้นที่ศึกษา

โครงการจัดทำแผนบูรณาการด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน (Area Need) แบ่งพื้นที่การศึกษออกเป็น 6 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้ ภาคใต้ชายแดน และยังแบ่งพื้นที่ของภาคต่าง ๆ ออกเป็นกลุ่มพื้นที่ย่อยสำหรับการศึกษาทั้งสิ้น 18 กลุ่มย่อย โดยยึดการแบ่งกลุ่มตามที่ตั้งของจังหวัดในเขตติดต่อกันหรือต่อเนื่อง... ดูเพิ่มเติม

ภาพที่ 10 ตัวอย่างหน้าการเผยแพร่ในรูปแบบโพสต์ข้อความพร้อมภาพประกอบบนเฟซบุ๊คเพจ SDG Move TH

ภาพที่ 11 ตัวอย่างชุดภาพอินโฟกราฟิกในรูปแบบ PDF File และ PNG File สำหรับเผยแพร่ (รูปภาพสื่อนำเสนอทั้งหมดอยู่ในภาคผนวก)

9.2.2 สถิติการเข้าถึงสื่อแนะนำเสนอ

จากการผลิตและเผยแพร่เนื้อหาของโครงการนี้ จำนวนทั้งสิ้น 14 ชิ้น มีจำนวนการเข้าถึงจาก 2 ช่องทางเฉลี่ย ดังนี้ จำนวนการเข้าถึงบนเว็บไซต์ sdgmove.com จำนวนการเข้าถึงเฉลี่ยอยู่ที่ 792 ครั้ง เนื้อหาที่มีการเข้าถึงสูงสุด คือ ชิ้นที่ 1 Introduction of Area Need | เราจะรู้ได้อย่างไรว่างานวิจัยที่มีอยู่ตอบโจทย์ความต้องการพื้นที่ มีจำนวนการเข้าถึง 2,286 ครั้ง ส่วนบนเฟซบุ๊คเพจ มีจำนวนการเข้าถึงเฉลี่ยที่ 13,607 ครั้ง เนื้อหาที่มีจำนวนการเข้าถึงสูงสุด คือ ชิ้นที่ 12 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ มีจำนวนการเข้าถึง 19,200 ครั้ง สำหรับจำนวนการเข้าถึงของสื่อแนะนำชิ้นอื่น ๆ แสดงดังตารางที่ 40

ผลการจัดทำชุดอินโฟกราฟิกสื่อสารตลอดระยะเวลาโครงการพบว่า การนำเสนอข้อมูลด้วยรูปภาพทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการและผู้รับสารที่เป็นผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าใจเนื้อหาภาพรวมในระดับเบื้องต้นได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นสารที่ช่วยให้กระบวนการส่งต่อ การคืนความรู้ไปยังเครือข่ายการทำงานในระดับภาคอย่างไม่เป็นทางการเกิดได้ง่ายขึ้นผ่านการส่งต่อไปยังแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียที่เครือข่ายมีร่วมกัน เนื่องจากในบริบทการทำงานภายใต้โครงการนี้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้แทนพื้นที่นั้นมีความหลากหลายของภาคส่วน ช่วงวัย ตลอดจนความสามารถทางเทคโนโลยี การส่งต่อข้อความในกลุ่มโซเชียลมีเดีย การนำเสนอด้วยรูปภาพจึงเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพได้ผลเชิงรูปธรรม

ตารางที่ 14 จำนวนการเข้าถึงเนื้อหาที่เผยแพร่บนช่องทางเว็บไซต์ และเฟซบุ๊คเพจ

วันที่เผยแพร่	ชื่อหัวข้อสื่อแนะนำเสนอ	จำนวนการเข้าถึง	
		เว็บไซต์ sdgmove.com	เฟซบุ๊คเพจ SDG Move TH
	ค่าเฉลี่ยการเข้าถึง	792 ครั้ง	13,607 ครั้ง
3 ธันวาคม 2565	#1 Introduction of Area Need เราจะรู้ได้อย่างไรว่างานวิจัยที่มีอยู่ตอบโจทย์ความต้องการพื้นที่	2,286 ครั้ง	18,600 ครั้ง
13 ธันวาคม 2565	#2 พื้นที่ที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคเหนือ	1,127 ครั้ง	12,142 ครั้ง
15 ธันวาคม 2565	#3 พื้นที่ที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	919 ครั้ง	13,285 ครั้ง
23 ธันวาคม 2565	#4 พื้นที่ที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคตะวันออก	731 ครั้ง	7,553 ครั้ง

วันที่เผยแพร่	ชื่อหัวข้อสนทนาเสนอ	จำนวนการเข้าถึง	
		เว็บไซต์ sdgmove.com	เฟซบุ๊คเพจ SDG Move TH
27 ธันวาคม 2565	#5 พื้นที่ที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคกลาง	678 ครั้ง	8,958 ครั้ง
11 มกราคม 2566	#6 พื้นที่ที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคใต้	1,029 ครั้ง	12,817 ครั้ง
18 มกราคม 2566	#7 พื้นที่ที่ต้องการอะไร? : ความต้องการและข้อเสนอเชิงนโยบายจากภาคใต้ชายแดน	760 ครั้ง	10,123 ครั้ง
27 มกราคม 2566	#8 Area Need2: What's next step? การติดตาม และวางแผนต่อไปสำหรับโครงการความต้องการของพื้นที่ ปีที่ 2	425 ครั้ง	11,190 ครั้ง
21 มีนาคม 2566	#9 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	647 ครั้ง	17,046 ครั้ง
24 มีนาคม 2566	#10 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคเหนือต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	1,174 ครั้ง	17,411 ครั้ง
31 มีนาคม 2566	#11 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคกลางต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	513 ครั้ง	13,000 ครั้ง
7 เมษายน 2566	#12 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคตะวันออกต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	295 ครั้ง	19,200 ครั้ง
27 เมษายน 2566	#13 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคใต้ต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	270 ครั้ง	11,420 ครั้ง
9 พฤษภาคม 2566	#14 บทสรุปความต้องการของพื้นที่: สิ่งที่ภาคใต้ชายแดนต้องการเพื่อแก้ปัญหาสำคัญ	236 ครั้ง	17,755 ครั้ง

ภาคผนวก

1. ความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับพื้นที่ (Area-Need) จากการศึกษาโครงการปีที่ 1

1. ภาคเหนือ

(1) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกระบวนการเตลพายแบบประยุกต์รอบที่ 1 ทั้งหมด 111 โดยมีองค์ประกอบเชิงเพศ ภาคส่วน ความเชี่ยวชาญ และจำนวนปีทำงานในกลุ่มจังหวัดที่มีประสบการณ์หรือมีความเชี่ยวชาญตามที่ผู้เชี่ยวชาญระบุเอง ดังนี้

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	56.76%	63
หญิง	42.34%	47
อื่น ๆ	0.90%	1
รวม	100.00%	111

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 31 ปี	3.60%	4
31 - 40 ปี	6.31%	7
41 - 50 ปี	36.94%	41
51 - 60 ปี	28.83%	32
มากกว่า 60 ปี	24.32%	27
รวม	100.00%	111

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	29.73%	33
ภาคเอกชน	7.21%	8
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	13.51%	15
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	23.42%	26
ภาควิชาการ	22.52%	25
อื่น ๆ	3.60%	4
รวม	100.00%	111

ความเชี่ยวชาญ	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	47.75%	53
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	26.13%	29
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	26.13%	29
รวม	100.00%	111

จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 1 ปี	2.70%	3
1-3 ปี	1.80%	2
3-5 ปี	1.80%	2
5-8 ปี	6.31%	7
8-10 ปี	6.31%	7
มากกว่า 10 ปี	81.08%	90
รวม	100.00%	111

(2) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกระบวนการเตลฟายแบบประยุกต์รอบที่ 2 ทั้งหมด 40 คน โดยมีองค์ประกอบเชิงเพศ ภาควิชา ความเชี่ยวชาญ จำนวนปีทำงานในกลุ่มจังหวัดที่มีประสบการณ์หรือมีความเชี่ยวชาญ และจำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบและประสิทธิผลเชิงนโยบาย ตามที่ผู้เชี่ยวชาญระบุเอง ดังนี้

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	52.50%	21
หญิง	47.50%	19
อื่น ๆ	0.00%	0
รวม	100.00%	40

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 31 ปี	5.00%	2
31 - 40 ปี	12.50%	5
41 - 50 ปี	32.50%	13
51 - 60 ปี	27.50%	11
มากกว่า 60 ปี	22.50%	9

รวม	100.00%	40
-----	---------	----

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	30.00%	12
ภาคเอกชน	12.50%	5
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	17.50%	7
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	25.00%	10
ภาควิชาการ	15.00%	6
รวม	100.00%	40

ความเชี่ยวชาญ	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	57.50%	23
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	22.50%	9
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	20.00%	8
รวม	100.00%	40

จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 1 ปี	2.50%	1
1-3 ปี	5.00%	2
3-5 ปี	2.50%	1
5-8 ปี	2.50%	1
8-10 ปี	7.50%	3
มากกว่า 10 ปี	80.00%	32
รวม	100.00%	40

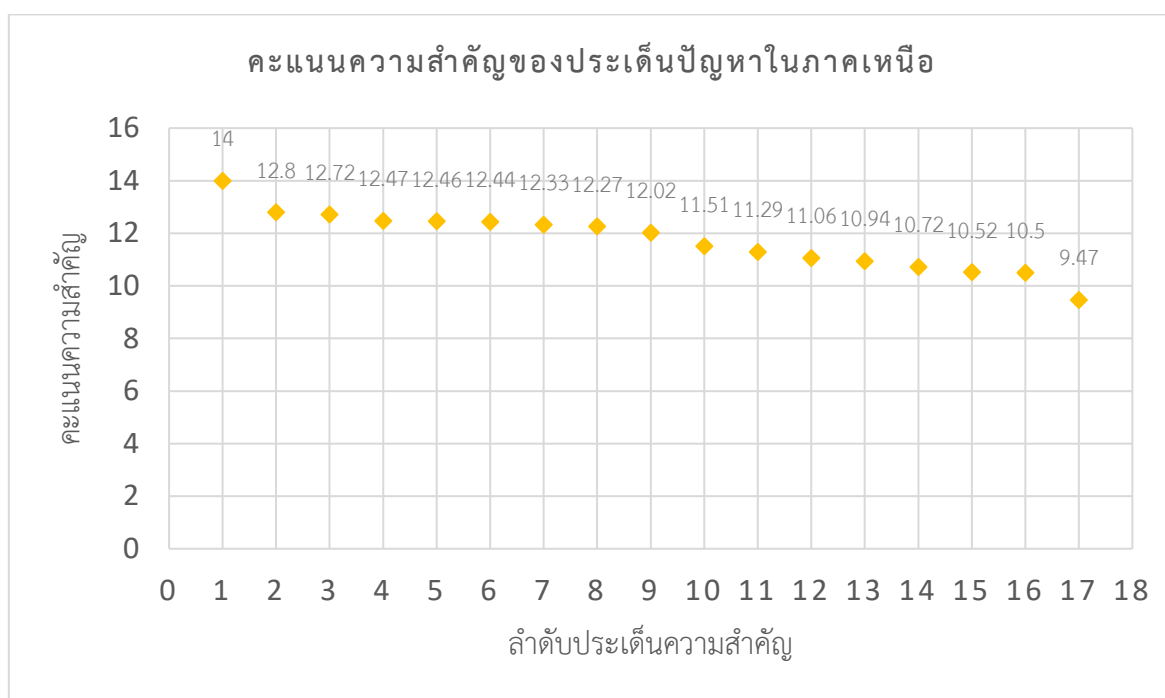
จำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบาย	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	38.61%	39
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	31.68%	32
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	29.70%	30
รวม	100.00%	101

*หมายเหตุ มีผู้เชี่ยวชาญให้คำตอบมากกว่า 1 ด้าน

(3) ผลลัพธ์จากการประเมินและการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นสถานการณ์

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของนโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
1	สิ่งแวดล้อม	ค่า PM ที่สูงต่อเนื่อง	8.73	8.8	3.53	14
2	สิ่งแวดล้อม	ภัยพิบัติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	8.3	8.47	3.97	12.8
3	สังคม	ระบบเกษตรที่ไม่เอื้อต่อความมั่นคงทางอาหาร	8.41	8.26	3.95	12.72
4	สังคม	การถือครองที่ดินเพื่อการเกษตรลดลง	8.03	8.03	3.59	12.47
5	สิ่งแวดล้อม	ขาดระบบการจัดการร่วมในการพัฒนาพื้นที่ป่าและแก้ปัญหาไฟป่า	8.03	8.2	3.77	12.46
6	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาขยะมีแนวโน้มสูงขึ้น	8.27	8.57	4.4	12.44
7	สิ่งแวดล้อม	จำเป็นต้องขยายการเกษตรกรรมยั่งยืนแบบครบวงจรบนฐานนิเวศปัญญา	8.3	8.33	4.3	12.33
8	สิ่งแวดล้อม	ประสบภัยแล้งซ้ำซาก	8.5	8.47	4.7	12.27
9	สังคม	ระบบการศึกษาที่ไม่เท่าเทียม ไม่ตอบสนองท้องถิ่น และไม่เท่าทันความเปลี่ยนแปลง	8	8.15	4.13	12.02
10	เศรษฐกิจ	โครงสร้างและระบบสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรและสวัสดิการที่แตกต่าง	8.38	8.44	5.31	11.51
11	เศรษฐกิจ	ขาดระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	8.38	8.75	5.84	11.29
12	เศรษฐกิจ	ขาดการพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนบนฐานนิเวศวัฒนธรรมแลทรัพยากรธรรมชาติ	8.06	8.41	5.41	11.06
13	สังคม	ขาดระบบหุ้นส่วนการจัดการร่วมของภาคีพัฒนาแบบหลายภาคส่วนในประเด็นคาบเกี่ยว (partnership)	7.46	7.69	4.21	10.94
14	สังคม	กลไกการจัดการความขัดแย้งระดับท้องถิ่นทำหน้าที่ไม่เต็มประสิทธิภาพ (peace)	7.67	7.54	4.49	10.72
15	สังคม	สัดส่วนประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นสูงกว่าระดับประเทศ	7.67	7.77	4.92	10.52

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของนโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
16	เศรษฐกิจ	การส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ความรู้ และนวัตกรรมยังไม่เพียงพอ สำหรับการพัฒนา (Technology)	8.13	8.09	5.72	10.5
17	เศรษฐกิจ	การขยายตัวของโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่ ครอบคลุมและไม่สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ	7.63	7.81	5.97	9.47

2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(1) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกระบวนการเคลฟายแบบประยุกต์รอบที่ 1 ทั้งหมด 147 โดยมีองค์ประกอบเชิงเพศ ภาคส่วน ความเชี่ยวชาญ และจำนวนปีทำงานในกลุ่มจังหวัดที่มีประสบการณ์หรือมีความเชี่ยวชาญตามที่ผู้เชี่ยวชาญระบุเอง ดังนี้

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	70.75%	104
หญิง	28.57%	42
อื่น ๆ	0.68%	1
รวม	100.00%	147

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 31 ปี	4.08%	6
31 - 40 ปี	14.97%	22
41 - 50 ปี	31.29%	46
51 - 60 ปี	29.93%	44
มากกว่า 60 ปี	19.73%	29
รวม	100.00%	147

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	43.54%	64
ภาคเอกชน	12.24%	18
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	10.88%	16
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	14.29%	21
ภาควิชาการ	17.69%	26
อื่น ๆ	1.36%	2
รวม	100.00%	147

ความเชี่ยวชาญ	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	54.42%	80
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	17.01%	25
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	28.57%	42
รวม	100.00%	147

จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 1 ปี	2.04%	3
1-3 ปี	7.48%	11
3-5 ปี	6.12%	9
5-8 ปี	10.88%	16
8-10 ปี	5.44%	8
มากกว่า 10 ปี	68.03%	100
รวม	100.00%	147

(2) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกระบวนการเตลพายแบบประยุกต์รอบที่ 2 ทั้งหมด 119 โดยมีองค์ประกอบเชิงเพศ ภาคส่วน ความเชี่ยวชาญ และจำนวนปีทำงานในกลุ่มจังหวัดที่มีประสบการณ์หรือมีความเชี่ยวชาญตามที่ผู้เชี่ยวชาญระบุเอง ดังนี้

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	63.03%	75
หญิง	36.97%	44
อื่น ๆ	0.00%	0
รวม	100.00%	119

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 31 ปี	3.36%	4
31 - 40 ปี	12.61%	15
41 - 50 ปี	41.18%	49
51 - 60 ปี	31.09%	37
มากกว่า 60 ปี	11.76%	14
รวม	100.00%	119

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	40.34%	48
ภาคเอกชน	16.81%	20
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	7.56%	9
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	4.20%	5
ภาควิชาการ	31.09%	37
อื่น ๆ	0.00%	0
รวม	100.00%	119

ความเชี่ยวชาญ	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	42.02%	50
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	31.93%	38
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	26.05%	31
รวม	100.00%	119

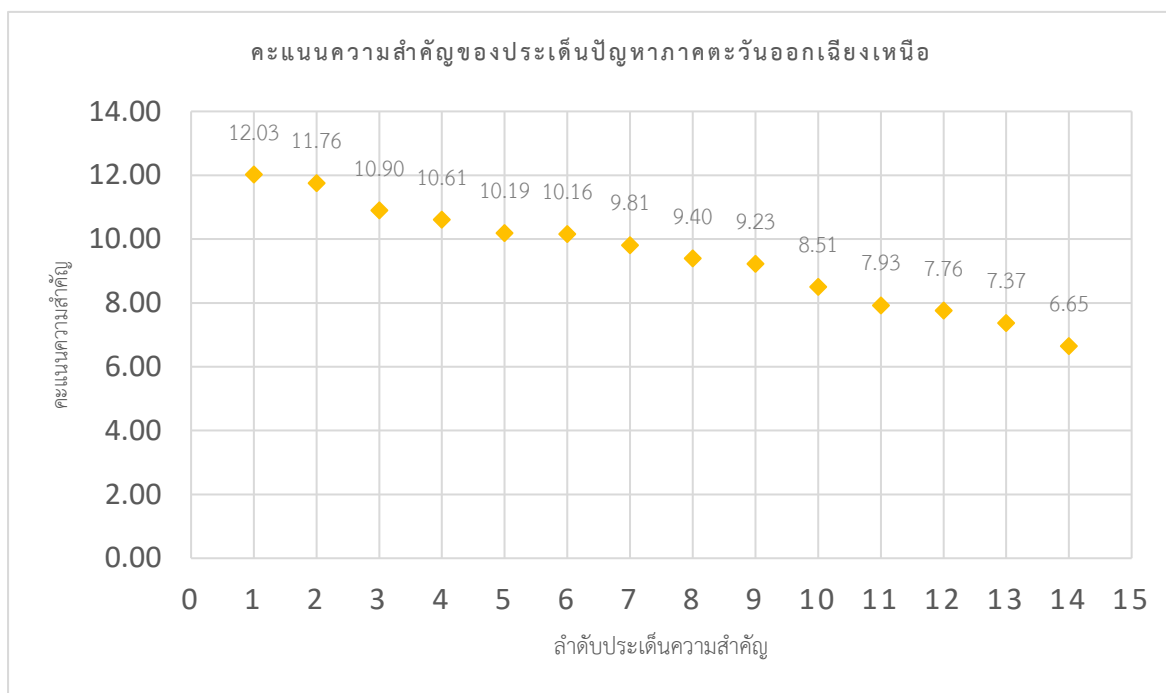
จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 1 ปี	4.20%	5
1-3 ปี	4.20%	5
3-5 ปี	5.04%	6
5-8 ปี	5.04%	6
8-10 ปี	6.72%	8
มากกว่า 10 ปี	74.79%	89
รวม	100.00%	119

จำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบาย	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	42.50%	51
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	31.67%	38
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	25.83%	31
รวม	100.00%	120

*หมายเหตุ มีผู้เชี่ยวชาญให้คำตอบมากกว่า 1 ด้าน

(3) ผลลัพธ์จากการประเมินและการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นสถานการณ์

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของนโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
1	สังคม	ปัญหาความยากจน	8.33	8.43	4.73	12.03
2	เศรษฐกิจ	ปัญหาความเหลื่อมล้ำ	7.55	7.34	3.13	11.76
3	สังคม	ปัญหาการพัฒนาคนของภาคอยู่ในระดับต่ำ	7.86	7.86	4.82	10.90
4	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาด้านภัยแล้งและคุณภาพของแหล่งน้ำในพื้นที่	7.74	8.52	5.65	10.61
5	สิ่งแวดล้อม	การจัดการขยะและของเสีย	7.77	7.9	5.48	10.19
6	สังคม	ความรุนแรงและความยุติธรรม (Peace)	7.2	7.18	4.22	10.16
7	เศรษฐกิจ	ปัญหาการขยายตัวของเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดและภาคตะวันออกเฉียงเหนือในระดับต่ำ	6.89	6.95	4.03	9.81
8	เศรษฐกิจ	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอุตสาหกรรมเกษตร	6.87	6.92	4.39	9.40
9	สังคม	เทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต (Technology)	6.84	7.08	4.69	9.23
10	สังคม	การจัดความอดอยากและสร้างความมั่นคงทางอาหาร	6.61	7.06	5.16	8.51
11	สิ่งแวดล้อม	พื้นที่ป่าภัยที่ทำกินผู้ยากไร้	7.26	6.9	6.23	7.93
12	เศรษฐกิจ	การค้าขายแดนอาจเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคอีสาน (Partnership)	6.29	6.13	4.66	7.76
13	เศรษฐกิจ	การใช้พลังงานทดแทน	5.87	5.66	4.16	7.37
14	สังคม	ปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุข	6.2	6.78	6.33	6.65

3. ภาคกลาง

(1) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกระบวนการเคลฟายแบบประยุกต์รอบที่ 1 ทั้งหมด 116 โดยมีองค์ประกอบเชิงเพศ ภาคส่วน ความเชี่ยวชาญ และจำนวนปีทำงานในกลุ่มจังหวัดที่มีประสบการณ์หรือมีความเชี่ยวชาญตามที่คุณเชี่ยวชาญระบุเอง ดังนี้

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	56.90%	66
หญิง	42.24%	49
อื่น ๆ	0.86%	1
รวม	100.00%	116

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 31 ปี	9.48%	11
31 - 40 ปี	12.07%	14
41 - 50 ปี	26.72%	31
51 - 60 ปี	34.48%	40
มากกว่า 60 ปี	17.24%	20
รวม	100.00%	116

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	43.10%	50
ภาคเอกชน	9.48%	11
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	1.72%	2
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	29.31%	34
ภาควิชาการ	11.21%	13
อื่น ๆ	5.17%	6
รวม	100.00%	116

ความเชี่ยวชาญ	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	57.89%	66
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	25.44%	29
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	16.67%	19
ไม่แสดงความคิดเห็น	1.72%	2
รวม	100.00%	116

จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 1 ปี	7.76%	9
1-3 ปี	9.48%	11
3-5 ปี	8.62%	10
5-8 ปี	7.76%	9
8-10 ปี	16.38%	19
มากกว่า 10 ปี	50.00%	58
รวม	100.00%	116

(2) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกระบวนการเคลฟายแบบประยุกต์รอบที่ 2 ทั้งหมด 116 คน โดยมีองค์ประกอบเชิงเพศ ภาคส่วน ความเชี่ยวชาญ จำนวนปีทำงานในกลุ่มจังหวัดที่มีประสบการณ์หรือมีความเชี่ยวชาญ และจำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบและประสิทธิผลเชิงนโยบาย ตามที่ผู้เชี่ยวชาญระบุเอง ดังนี้

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	54.31%	63
หญิง	44.83%	52
อื่น ๆ	0.86%	1
รวม	100.00%	116

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 31 ปี	5.17%	6
31 - 40 ปี	13.79%	16
41 - 50 ปี	29.31%	34
51 - 60 ปี	36.21%	42
มากกว่า 60 ปี	15.52%	18
รวม	100.00%	116

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	42.24%	49
ภาคเอกชน	6.90%	8
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	4.31%	5
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	24.14%	28
ภาควิชาการ	22.41%	26
รวม	100.00%	116

ความเชี่ยวชาญ	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	43.10%	50
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	28.45%	33
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	28.45%	33
รวม	100.00%	116

จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 1 ปี	4.31%	5
1-3 ปี	9.48%	11

จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
3-5 ปี	9.48%	11
5-8 ปี	11.21%	13
8-10 ปี	12.07%	14
มากกว่า 10 ปี	53.45%	62
รวม	100.00%	116

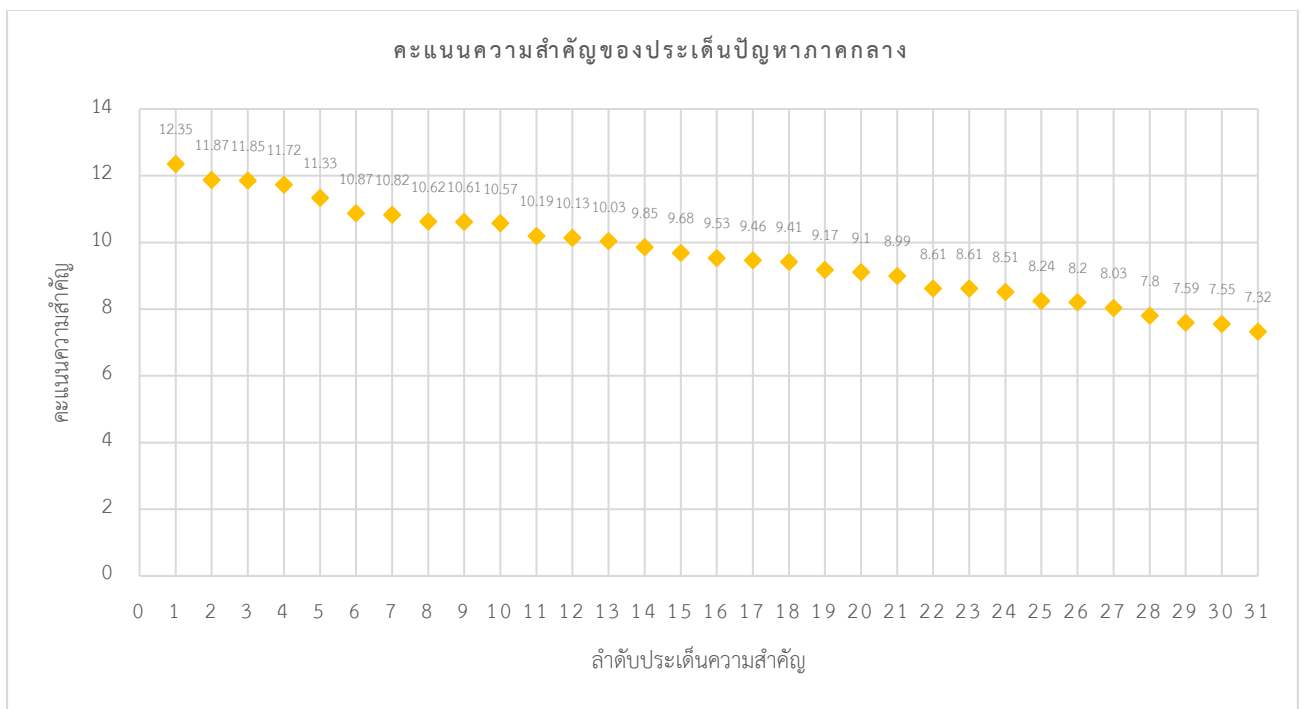
จำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบาย	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	40%	46
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	28%	32
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	27%	31
ไม่ออกความเห็น	6%	7
รวม	100.00%	116

(3) ผลลัพธ์จากการประเมินและการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นสถานการณ์

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของ นโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
1	เศรษฐกิจ	ความถดถอย/หดตัวของภาคการท่องเที่ยว	8.19	8.63	4.47	12.35
2	สังคม	การก่ออาชญากรรมและคดียาเสพติด	7.61	7.85	3.59	11.87
3	เศรษฐกิจ	ภาระหนี้สินของครัวเรือน	7.94	8.25	4.34	11.85
4	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจชะลอตัว/หดตัว	8.06	8.69	5.03	11.72
5	สังคม	โรคอุบัติใหม่	7.96	8.22	4.85	11.33
6	สังคม	ปัญหาความยากจน	7.28	7.61	4.02	10.87
7	เศรษฐกิจ	ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ	7.47	7.94	4.59	10.82
8	เศรษฐกิจ	การเข้า (ไม่) ถึงเทคโนโลยีของ เกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อย	7.34	7.19	3.91	10.62

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของ นโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
9	สิ่งแวดล้อม	มลพิษทางอากาศ	7.48	7.97	4.84	10.61
10	สังคม	ธรรมาภิบาลในการบริหารราชการ	6.89	7.46	3.78	10.57
11	สิ่งแวดล้อม	การใช้สารเคมีการเกษตรและการเผาใน แปลงเกษตร	7.55	7.48	4.84	10.19
12	เศรษฐกิจ	. การถดถอยของภาคเกษตร	7.16	7.28	4.31	10.13
13	เศรษฐกิจ	การชะลอตัวของภาคอุตสาหกรรมใน พื้นที่	6.81	7.25	4.03	10.03
14	เศรษฐกิจ	การว่างงานและการทำงานต่ำระดับ	7	7.44	4.59	9.85
15	สิ่งแวดล้อม	การ (ขาด) มีส่วนร่วมในการจัดทำผัง เมือง	7.68	7.65	5.65	9.68
16	เศรษฐกิจ	การส่งเสริมสหกรณ์ดิจิทัลหรือสห กรณ์อัจฉริยะ(Smart Cooperative) แบบครบวงจร(การผลิต การแปรรูป การตลาด)	6.75	6.56	3.78	9.53
17	สังคม	ความเหลื่อมล้ำของโอกาสทาง การศึกษา	6.98	6.87	4.39	9.46
18	เศรษฐกิจ	การพัฒนา SMEs เติบโตช้า	6.72	6.94	4.25	9.41
19	สังคม	การเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ	7.28	6.93	5.04	9.17
20	เศรษฐกิจ	ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงระบบ ดิจิทัล	6.63	7.13	4.66	9.1
21	สังคม	ความมั่นคงและความปลอดภัยทาง อาหาร	6.57	6.85	4.43	8.99
22	สังคม	ความปลอดภัยและอุบัติเหตุทางถนน	6.78	6.87	5.04	8.61
23	สิ่งแวดล้อม	ทรัพยากรชายฝั่งและคุณภาพน้ำทะเล	7.32	7.06	5.77	8.61
24	สังคม	ความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของ องค์กรชุมชน	6.35	6.7	4.54	8.51
25	สังคม	การดูแลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ	6.8	6.48	5.04	8.24
26	สังคม	ความรุนแรงในครอบครัว	6.33	6.22	4.35	8.2
27	สิ่งแวดล้อม	คุณภาพน้ำจืด	6.68	6.61	5.26	8.03

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของ นโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
28	สิ่งแวดล้อม	การเพิ่มพื้นที่สีเขียวและการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในเมือง	6.35	6.55	5.1	7.8
29	สิ่งแวดล้อม	การจัดการขยะและการนำขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้	6.65	6.65	5.71	7.59
30	สิ่งแวดล้อม	ความถี่และความรุนแรงของภัยธรรมชาติ	6.55	7	6	7.55
31	สิ่งแวดล้อม	น้ำทะเลหนุนสูงในช่วงฤดูแล้ง	6.77	6.13	5.58	7.32
32	สังคม	สถาบันการศึกษาที่ช่วยพัฒนาจังหวัด	5.74	6	5.22	6.52
33	สิ่งแวดล้อม	การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้และป่าเศรษฐกิจ	6.39	6.06	6.06	6.39

4. ภาคตะวันออก

(1) จำนวนผู้เชี่ยวชาญร่วมตอบแบบสอบถามกระบวนการเตลฟายแบบประยุกต์ จำนวน 66 คน โดยมีองค์ประกอบเชิงเพศ ภาคส่วน ความเชี่ยวชาญ และจำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบายตามผู้เชี่ยวชาญระบุเอง ดังนี้

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	46.97%	31
หญิง	53.03%	35
อื่น ๆ	0.00%	0
รวม	100.00%	66

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 31 ปี	7.58%	5
31 - 40 ปี	31.82%	21
41 - 50 ปี	25.76%	17
51 - 60 ปี	24.24%	16
มากกว่า 60 ปี	10.61%	7
รวม	100.00%	66

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	65.15%	43
ภาคเอกชน	16.67%	11
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	3.03%	2
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	13.64%	9
ภาควิชาการ	1.52%	1
รวม	100.00%	66

ความเชี่ยวชาญ	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	31.82%	50
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	36.36%	40
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	31.82%	33
รวม	100.00%	66

จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 1 ปี	4.55%	3
1-3 ปี	18.18%	12
3-5 ปี	4.55%	3
5-8 ปี	22.73%	15
8-10 ปี	10.61%	7
มากกว่า 10 ปี	39.39%	26
รวม	100.00%	66

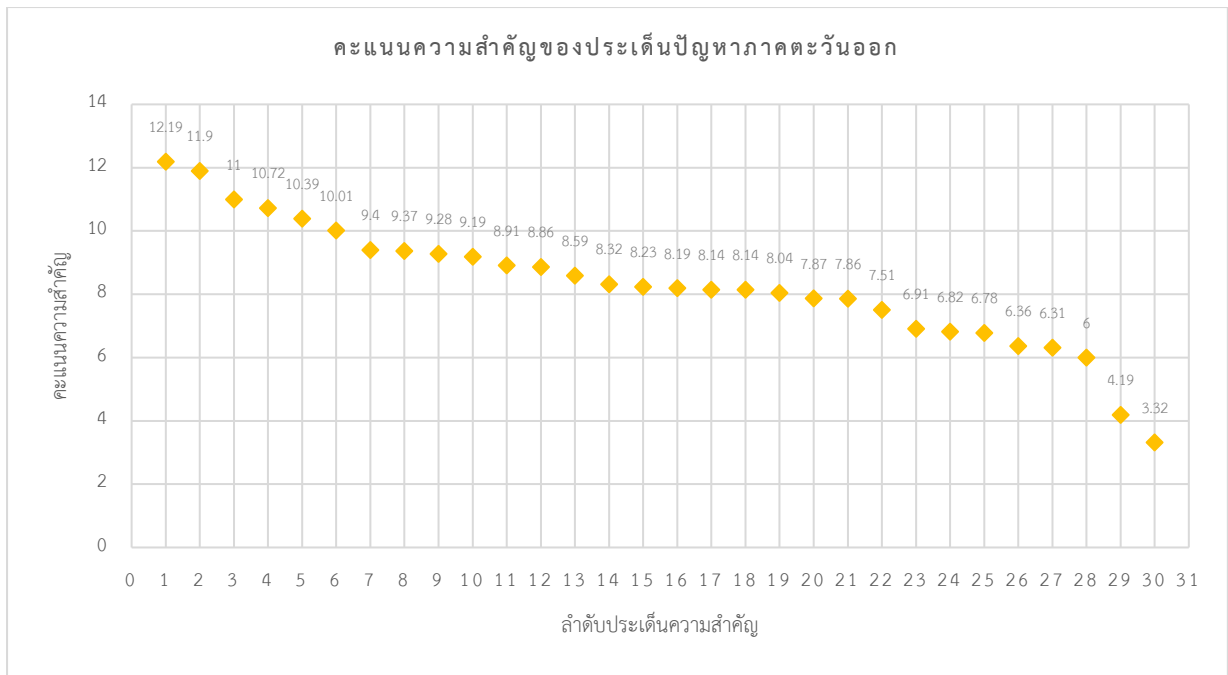
จำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบาย	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	33.33%	22
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	33.33%	22
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	31.82%	21
ไม่ออกความเห็น	1.52%	1
รวม	100.00%	66

(2) ผลลัพธ์จากการประเมินและการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นสถานการณ์

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของนโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
1	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาปริมาณกากของเสีย อุตสาหกรรม	8.1	8.33	4.24	12.19
2	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาก๊าซแล้งในภาคตะวันออก	7.9	8.1	4.1	11.9
3	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาพื้นที่เกิดภัยแล้งและอุทกภัย ของภาคตะวันออก เนื่องจากผลของ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	7.71	7.62	4.33	11.00
4	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาป่าชายเลนที่กำลังสูญหาย	7.67	7.86	4.81	10.72
5	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาขยะทะเลในภาคตะวันออก	7.48	7.43	4.52	10.39

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของนโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
6	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และ คุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐาน	7.29	7.48	4.76	10.01
7	เศรษฐกิจ	ปัญหาด้านทุนในการผลิตสินค้าสูงขึ้น	7.95	8	6.55	9.4
8	เศรษฐกิจ	ภาระหนี้สินของครัวเรือน	8.05	8.41	7.09	9.37
9	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาการนำขยะกลับมาใช้ซ้ำในภาค ตะวันออก	6.52	6.76	4	9.28
10	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาพื้นที่การปลูกข้าวนาปรัง กระทบวิกฤตภัยแล้ง	6.14	6	2.95	9.19
11	เศรษฐกิจ	ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในภาค ตะวันออก	8.09	7.55	6.73	8.91
12	เศรษฐกิจ	ปัญหาการเข้าสู่สังคมเมือง	7.86	7.55	6.55	8.86
13	สังคม	ปัญหากำลังแรงงานขาดทักษะที่ เกี่ยวข้องกับการจ้างงาน การมีงานที่ดี และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ	6.73	6.41	4.55	8.59
14	เศรษฐกิจ	ปัญหาการปรับตัวลงของของ เชื่อมั่น SMEs ในภาคตะวันออก	6.82	7.41	5.91	8.32
15	สังคม	ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวใน ภาคตะวันออก	6.64	6.36	4.77	8.23
16	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาภาวน้ำมันรั่วไหลในทะเล ภาคตะวันออก	6.14	6.1	4.05	8.19
17	เศรษฐกิจ	แรงงานในภาคอุตสาหกรรมขาดความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ	7.64	7.23	6.73	8.14
18	เศรษฐกิจ	ปัญหาค่าครองชีพสวนทางกับค่าจ้าง	7.27	7.14	6.27	8.14
19	เศรษฐกิจ	ปัญหาการย้ายฐานการผลิต อุตสาหกรรมในภาคตะวันออก	7.68	7.86	7.5	8.04
20	เศรษฐกิจ	ปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว/ถดถอยใน ภาคตะวันออก	6.82	7.41	6.36	7.87
21	สังคม	ประเด็นคดีอาชญากรรม	6.68	6	4.82	7.86
22	สังคม	ปัญหาการขาดรายได้ รายได้ของ เกษตรกรและผู้ผลิตอาหารรายเล็ก ลดลง และการเข้าถึงทรัพยากรปัจจัย	6.05	6.55	5.09	7.51

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของนโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
		การผลิตและทางเศรษฐกิจในภาค ตะวันออก				
23	สังคม	ประเด็นคดีเด็กและเยาวชนที่ถูก ดำเนินคดี	5.91	5.55	4.55	6.91
24	สังคม	ปัญหาค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทาง การศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O- NET) มีแนวโน้มลดลงและต่ำกว่า เกณฑ์มาตรฐาน	5.41	5.86	4.45	6.82
25	สังคม	ปัญหาอัตราการตายของมารดาจาก การคลอดบุตรเพิ่มขึ้น	6	5.73	4.95	6.78
26	สังคม	การเสียชีวิตโดยอุบัติเหตุทางถนน	5.23	5.68	4.55	6.36
27	สังคม	ปัญหาความยากจนในภาคตะวันออก	5.36	5.86	4.91	6.31
28	สังคม	การเจ็บป่วยด้วย 5 โรคสำคัญในภาค ตะวันออก (โรคหัวใจ โรคเบาหวาน โรคหลอดเลือดสมอง โรคความดัน โลหิตสูง และโรคมะเร็ง)	5.82	5.82	5.64	6
29	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาการรักษาความมั่นคงของ ระบบไฟฟ้าของภาคตะวันออก	3.24	4.33	3.38	4.19
30	เศรษฐกิจ	ประเด็นปัญหาการว่างงานของ แรงงานในภาคตะวันออก	5.36	5.41	7.45	3.32

4. ภาคใต้

(1) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกระบวนการเคลฟายแบบประยุกต์รอบที่ 1 ทั้งหมด 98 โดยมีองค์ประกอบเชิงเพศ ภาคส่วน ความเชี่ยวชาญ และจำนวนปีทำงานในกลุ่มจังหวัดที่มีประสบการณ์หรือมีความเชี่ยวชาญตามที่ผู้เชี่ยวชาญระบุเอง ดังนี้

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	57.14%	56
หญิง	42.86%	42
อื่น ๆ	0.00%	0
รวม	100.00%	98

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 31 ปี	13.27%	13
31 - 40 ปี	16.33%	16
41 - 50 ปี	34.69%	34
51 - 60 ปี	23.47%	23
มากกว่า 60 ปี	12.24%	12
รวม	100.00%	98

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	53.06%	52
ภาคเอกชน	13.27%	13
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	2.04%	2
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	12.24%	12
ภาควิชาการ	10.20%	10
อื่น ๆ	9.18%	9
รวม	100.00%	98

ความเชี่ยวชาญ	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	47.96%	47
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	32.65%	32
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	17.35%	17
ไม่แสดงความเห็น	2.04%	2
รวม	100.00%	98

จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 1 ปี	5.10%	5
1-3 ปี	6.12%	6
3-5 ปี	10.20%	10
5-8 ปี	9.18%	9
8-10 ปี	9.18%	9
มากกว่า 10 ปี	60.20%	59
รวม	100.00%	98

(2) จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกระบวนการเคลฟายแบบประยุกต์รอบที่ 2 ทั้งหมด 123 คน โดยมีองค์ประกอบเชิงเพศ ภาคว ส่วน ความเชี่ยวชาญ จำนวนปีทำงานในกลุ่มจังหวัดที่มีประสบการณ์หรือ มีความเชี่ยวชาญ และจำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบและประสิทธิภาพเชิงนโยบาย ตามที่ผู้เชี่ยวชาญระบุเอง ดังนี้

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	56.91%	70
หญิง	43.09%	53
อื่น ๆ	0.00%	0
รวม	100.00%	123

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 31 ปี	5.69%	7
31 - 40 ปี	20.33%	25
41 - 50 ปี	41.46%	51
51 - 60 ปี	19.51%	24
มากกว่า 60 ปี	13.01%	16
รวม	100.00%	123

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	42.28%	52
ภาคเอกชน	21.95%	27
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	0.00%	0
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	13.82%	17
ภาควิชาการ	14.63%	18
อื่น ๆ	7.32%	9
รวม	100.00%	123

ความเชี่ยวชาญ	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	40.65%	50
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	32.52%	40
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	26.83%	33
รวม	100.00%	123

จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 1 ปี	2.44%	3
1-3 ปี	4.88%	6
3-5 ปี	10.57%	13
5-8 ปี	15.45%	19
8-10 ปี	7.32%	9
มากกว่า 10 ปี	59.35%	73
รวม	100.00%	123

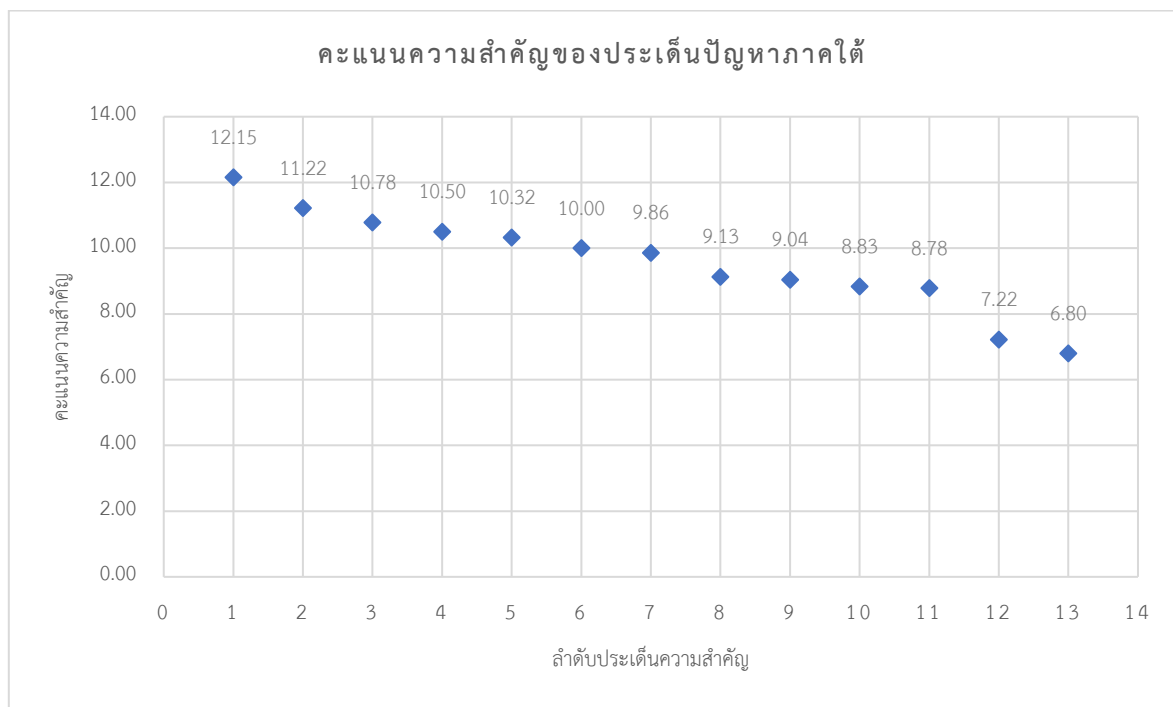
จำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบาย	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	40.80%	51
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	32.00%	40
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	27.20%	34
รวม	100.00	125

*หมายเหตุ มีผู้เชี่ยวชาญให้คำตอบมากกว่า 1 ด้าน

(3) ผลลัพธ์จากการประเมินและการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นสถานการณ์

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนนความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของนโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
1	สิ่งแวดล้อม	ขยะของเสียทุกชนิดเพิ่มขึ้น	8.35	8.24	4.44	12.15
2	เศรษฐกิจ	จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงจาก ผลกระทบของสถานการณ์ COVID – 19	8.95	8.65	6.38	11.22
3	สังคม	สารเสพติดมีความรุนแรง	8.02	7.98	5.22	10.78
4	สังคม	ความยากจนมีแนวโน้มสูงขึ้น	7.96	7.76	5.22	10.50
5	สิ่งแวดล้อม	ความสมบูรณ์ของลุ่มน้ำ ภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ทะเลสาบ มีแนวโน้ม ลดลง	6.94	7.76	4.38	10.32
6	สังคม	ปัญหาธรรมาภิบาลของหน่วยงาน ภาครัฐมีแนวโน้มสูงขึ้น (Peace)	7.18	7.78	4.96	10.00
7	สังคม	การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่ เด็กและเยาวชน (ประเด็นใหม่จากผู้ ทรงฯ ที่ตอบแบบสอบถามเดลฟายรอบ 1)	7.2	7.8	5.14	9.86
8	เศรษฐกิจ	ความเหลื่อมล้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น	7.23	7.63	5.73	9.13
9	สังคม	การจัดการศึกษาไม่ตอบโจทย์ ตลาดแรงงานและไม่สร้างความสามารถ ในการแข่งขัน(ประเด็นใหม่จากผู้ทรงฯ ที่ตอบแบบสอบถามเดลฟายรอบ 1)	6.9	7.49	5.35	9.04
10	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาการขาดแคลนน้ำ	6.62	6.97	4.76	8.83

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนนความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของนโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
11	เศรษฐกิจ	การขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคใต้ อยู่ในระดับต่ำ	7.23	8.05	6.5	8.78
12	สังคม	ปัญหาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ (ประเด็นใหม่จากผู้ทรงฯ ที่ตอบ แบบสอบถามเดลฟารอบ 1)	6.53	6.69	6	7.22
13	เศรษฐกิจ	การเสียดุลการค้าชายแดนของภาคใต้มี แนวโน้มเพิ่มขึ้น (Partnership)	6.78	6.8	6.78	6.80

6. ภาคใต้ชายแดน

สำหรับภาคใต้ มีผู้เชี่ยวชาญร่วมตอบแบบสอบถามกระบวนการเคลฟายแบบประยุกต์ทั้งหมด 93 คน โดยมีองค์ประกอบเชิงเพศ ภาคส่วน ความเชี่ยวชาญ และจำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบและประสิทธิผลเชิงนโยบายตามที่ผู้เชี่ยวชาญระบุเอง ดังนี้

เพศ	สัดส่วน	จำนวน
ชาย	64.52%	60
หญิง	34.41%	32
อื่น ๆ	1.08%	1
รวม	100.00%	93

ช่วงอายุ	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 31 ปี	22.58%	21
31 - 40 ปี	45.16%	42
41 - 50 ปี	18.28%	17
51 - 60 ปี	12.90%	12
มากกว่า 60 ปี	1.08%	1
รวม	100.00%	93

ภาคส่วน	สัดส่วน	จำนวน
ภาครัฐ	46.24%	43
ภาคเอกชน	7.53%	7
องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)	21.51%	20
ภาคประชาสังคม/ภาคองค์กรชุมชน/ชาวบ้าน	5.38%	5
ภาควิชาการ	6.45%	6
ภาคองค์กรระหว่างประเทศ	2.15%	2
ประชาชนทั่วไป	7.53%	7
อื่น ๆ	3.23%	3
รวม	100.00%	93

จำนวนผู้ให้คะแนนประเมินความรุนแรง ผลกระทบ และประสิทธิผลเชิงนโยบาย	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	32.65%	32
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	20.41%	20
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	20.41%	20
ด้านสันติภาพ สิทธิมนุษยชน และความยุติธรรม (Peace)	26.53%	26
รวม	100.00%	98

จำนวนปีที่ทำงาน (ปี)	สัดส่วน	จำนวน
น้อยกว่า 1 ปี	4.30%	4
1-3 ปี	12.90%	12
3-5 ปี	15.05%	14
5-8 ปี	19.35%	18
8-10 ปี	7.53%	7
มากกว่า 10 ปี	40.86%	38
รวม	100.00%	93

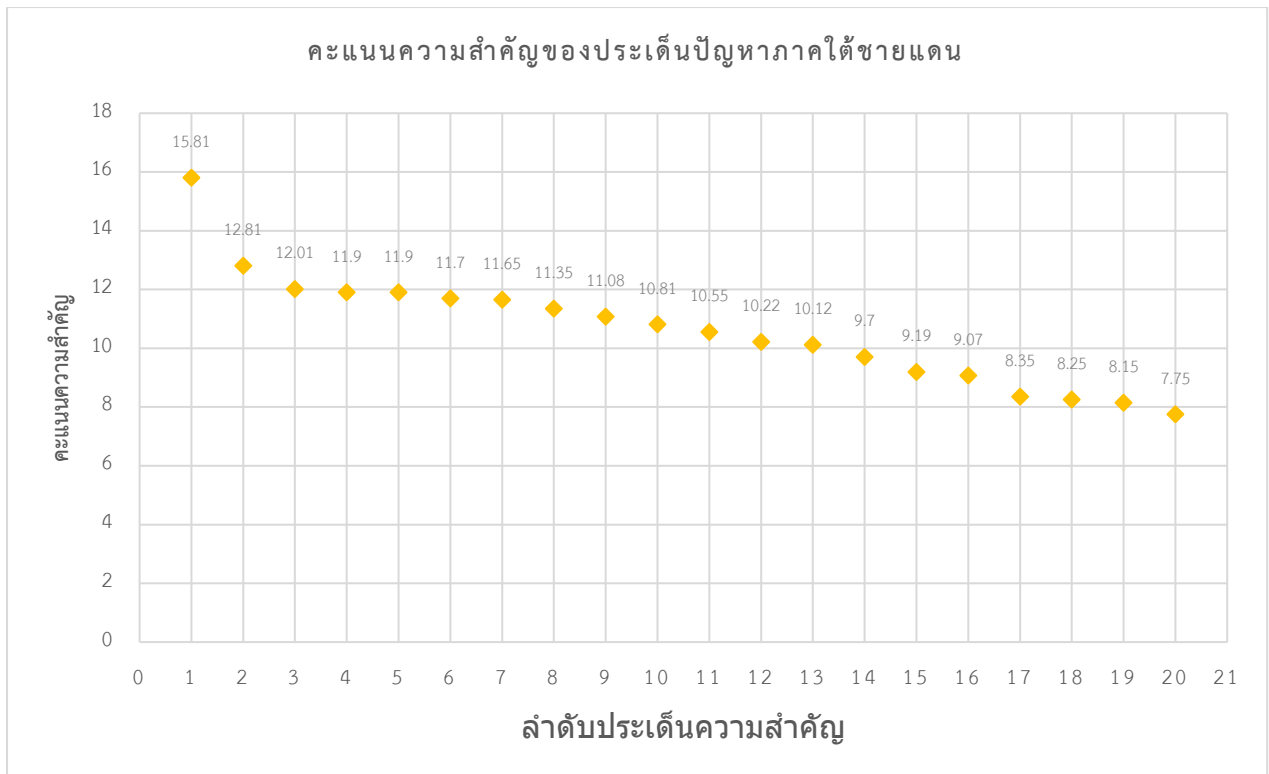
ความเชี่ยวชาญ	สัดส่วน	จำนวน
ด้านสังคม (People)	32.26%	30
ด้านเศรษฐกิจ (Prosperity)	20.43%	19
ด้านสิ่งแวดล้อม (Planet)	19.35%	18
ด้านสันติภาพ สิทธิมนุษยชน และความยุติธรรม (Peace)	27.96%	26
รวม	100.00%	93

(3) ผลลัพธ์จากการประเมินและการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นสถานการณ์

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของนโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
1	สังคม	ปัญหายาเสพติด	9.28	9.34	2.81	15.81
2	สันติภาพ	หากรัฐยังคงไม่ส่งเสริมเรื่องนิติธรรม และไม่ทำให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม อย่างเท่าเทียม ความรุนแรงจะยังคง เกิดขึ้นต่อไป	8.23	8.23	3.65	12.81
3	สันติภาพ	หากไม่สร้างพื้นที่ปลอดภัย ปลอ่ยให้มี การก่อเหตุกับคนที่ไม่มีอาวุธ และยังคง มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน จะส่งผลต่อ ความรุนแรงยืดเยื้อเรื้อรังใน จชต.	8.12	7.31	3.42	12.01
4	สังคม	การศึกษา	7.84	8.19	4.13	11.9
5	เศรษฐกิจ	การค้าชายแดน (การหยุดนิ่งของ เศรษฐกิจ)	7.95	7.95	4	11.9
6	เศรษฐกิจ	สถานการณ์แรงงานที่ไปทำงานใน ประเทศมาเลเซียซึ่งได้รับผลกระทบ จากโควิด 19 ทำให้ต้องกลับมาอยู่ที่ จชต. มาเป็นเวลากว่า 1 ปี และหลาย คนไม่มีงานทำ	8.1	7.85	4.25	11.7
7	เศรษฐกิจ	งานและเศรษฐกิจที่เติบโตน้อย	7.9	7.9	4.15	11.65
8	เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจภาคเกษตรลดถอย	7.95	7.7	4.3	11.35
9	สันติภาพ	ความรุนแรงที่ลดลง แต่สถานการณ์ โดยรวมยังดูไม่ดีขึ้น หมายถึง สถานการณ์ความรุนแรงใน จชต. รุนแรงแค่ไหนอย่างไร	6.81	7.27	3	11.08
10	สันติภาพ	ปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในที่ ยึดเยื้อยาวกว่า 17 ปีส่งผลต่อกระทบ ต่อเด็กและเยาวชนในพื้นที่	7.38	7.31	3.88	10.81
11	สิ่งแวดล้อม	การมีโครงการที่ทำลายความ หลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ จชต.	6.65	6.35	2.45	10.55

ลำดับ ความสำคัญ	มิติ	ประเด็น	คะแนน ความ รุนแรง	คะแนน ผลกระทบ	คะแนน ประสิทธิผล ของนโยบาย	คะแนน ความสำคัญ
		ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่มาก น้อยเพียงใด				
12	สังคม	คุณภาพผู้สูงอายุต่ำที่สุดในประเทศ	7.06	6.75	3.59	10.22
13	สันติภาพ	หากไม่สนับสนุนการพูดคุยเจรจาโดย ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างปลอดภัย จะ ส่งผลต่อความรุนแรงยืดเยื้อเรื้อรังใน จชต.	7.27	7.5	4.65	10.12
14	สิ่งแวดล้อม	การบริหารจัดการน้ำ	6	6.55	2.85	9.7
15	สังคม	การสาธารณสุข	6.72	7.06	4.59	9.19
16	สังคม	ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็ก	6.47	6.88	4.28	9.07
17	เศรษฐกิจ	การเติบโตภาคการท่องเที่ยวในพื้นที่	6.1	6.6	4.35	8.35
18	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาประมง	6.15	5.95	3.85	8.25
19	สิ่งแวดล้อม	ปัญหาการเปลี่ยนแปลงของ สิ่งแวดล้อม (climate change) ส่งผล กระทบต่อจังหวัดชายแดนภาคใต้มาก น้อยเพียงใด	5.5	5.9	3.25	8.15
20	สิ่งแวดล้อม	ปริมาณขยะมูลฝอยมีแนวโน้มลดลง	5.75	5.8	3.8	7.75

*หมายเหตุ มีผู้เชี่ยวชาญให้คำตอบมากกว่า 1 ด้าน

2. รายชื่องานวิจัยที่สอดคล้องกับประเด็นความต้องการร่วมเชิงการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ

1. ด้านเกษตรกรรม

1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมยั่งยืนและเกษตรอินทรีย์

ประสิทธิภาพการผลิต/ต้นแบบธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนเชื่อมโยงกับเกษตรอินทรีย์

- การพัฒนาต้นแบบธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม ในพื้นที่จังหวัดน่าน
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมในการสร้างการประกอบการเกษตรอินทรีย์ในเมืองบนฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อพัฒนาให้เป็นย่านนวัตกรรมสีเขียวของกรุงเทพมหานครชั้นใน (เขตราชเทวี พญาไท และ จัตุจักร)
- การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์คลองลากค้อน โดยการพัฒนากฎระเบียบแบบครบวงจรเพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำของชุมชน ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
- การส่งเสริมระบบเศรษฐกิจฐานรากของกลุ่มเกษตรอินทรีย์ บ้านทุ่งยาว หมู่ที่ 11 ตำบลทาสบเส้า อำเภอมะนัง จังหวัดลำพูน
- โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนจังหวัดสุรินทร์ด้วย ธรรมเกษตรอินทรีย์ วิถีเกลือสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมโดยภาคีเครือข่ายชุมชนตำบลรวมไทย อำเภอบรบือ จังหวัดธาก
- การสร้างนวัตกรรมชุมชนท่องเที่ยวเกษตรอินทรีย์ต้นแบบโดยชุมชนมีส่วนร่วม
- การพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรด้วยเกษตรอินทรีย์
- การพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้เกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมของชุมชนเมืองย้อยที่ 12 บ้านคลองจาน จังหวัดสระแก้ว
- การพัฒนาธุรกิจชุมชนแบบเกษตรอินทรีย์
- การจัดการท่องเที่ยววิถีเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมของบ้านคำครดา อำเภอยายมูล จังหวัดยโสธร

การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรอินทรีย์

- การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อการพัฒนาอาชีพเกษตรกรในภาคเหนือตอนบน 2
- การพัฒนานวัตกรรมไลน์กระบวนการผลิตและการจัดตั้งขึ้นรูปอาหารธัญพืชเกษตรอินทรีย์แบบอัตโนมัติกรณีศึกษา ของเดอร์
- ประสิทธิภาพการใช้ทักษะวิศวกรรมสังคมในกรณีศึกษาหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ แปรรูปสมุนไพรป้องกันโรคในผู้สูงอายุชุมชนหมู่ 8 ตำบลปากช่อง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการสกัดน้ำมันรำข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่ารำข้าวและขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนต้นแบบ: วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ยั่งยืน บ้านดอนยอ จ. นครปฐม

- การเพิ่มกำลังผลิตวัตถุดิบเครื่องแกงด้วยเกษตรอินทรีย์และฮาลาลันตอยยี่บันของวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ซอสกระท้อนแบบมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมการขายของวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านจิ้งจอก อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา

การพัฒนาห่วงโซ่อุปทาน/ห่วงโซ่คุณค่า/แปรรูป/การตลาด

- การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตรอินทรีย์สำหรับตลาดสดปลอดภัย
- การยกระดับห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ของสมาพันธ์เกษตรกรกรมยังยืนพะเยา
- การบริหารจัดการและการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ในกลุ่มสมาชิกสมาพันธ์เกษตรกรกรมยังยืนพะเยา
- การพัฒนาการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในระดับชุมชน เชื่อมโยงเครือข่ายระดับจังหวัดและประเทศของเครือข่ายเกษตรกรกรมยังยืนจังหวัดพะเยา
- การพัฒนาระบบตลาดดิจิทัลและเกษตรอัจฉริยะสำหรับเกษตรอินทรีย์
- โครงการออกแบบเส้นทางและพัฒนารถขายของเร่เพื่อเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์การเกษตรอินทรีย์รอบเมืองกับผู้บริโภคในเมืองขอนแก่น
- การเพิ่มศักยภาพการผลิตและห่วงโซ่คุณค่าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่คู้บางกะเจ้าด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการเพื่อยกระดับมาตรฐานและรายได้ของชุมชน
- การเพิ่มศักยภาพการผลิตและห่วงโซ่คุณค่าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่คู้บางกะเจ้าด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการเพื่อยกระดับมาตรฐานและรายได้ของชุมชน
- การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อรองรับตลาดเพื่อสุขภาพ

ปุ๋ยและปัจจัยการผลิต

- การออกแบบและสร้างระบบผลิตปุ๋ยอินทรีย์สำหรับการเกษตรอินทรีย์
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติกำจัดแมลงศัตรูพืชในระบบเกษตรอินทรีย์
- การผลิตดินสำเร็จรูปผสมปุ๋ยชีวภาพของเศษผักตบชวาเหลือทิ้ง และสารสกัดชีวภาพจุลินทรีย์ด้วยเส้นเชอร์ผ่าน AI เพื่อการเกษตรอินทรีย์อัจฉริยะ สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ วิสาหกิจชุมชน ตำบลบึงบา จังหวัดปทุมธานี
- ศึกษาการตลาดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและเพิ่มมูลค่าผลผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ด้วยนวัตกรรมพลังงานทางเลือกของกลุ่มเกษตรอินทรีย์และพลังงานตำบลชุมแสง อ.จอมพระ จ.สุรินทร์
- การพัฒนาสูตรสารเคลือบเมล็ดพันธุ์อินทรีย์ร่วมกับจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ เพื่อยกระดับการปลูกพืชเกษตรอินทรีย์ในระบบอุตสาหกรรม
- โครงการศึกษาการจัดการดินเพื่อการผลิตพืชอย่างยั่งยืนในระบบเกษตรอินทรีย์
- การจัดการดินเพื่อการผลิตข้าวสังข์หยดในระบบเกษตรอินทรีย์ จังหวัดสงขลา
- การจัดการอินทรีย์วัตถุในพื้นที่แพร่กระจายดินเค็มเพื่อการผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในระบบเกษตรอินทรีย์ จังหวัดร้อยเอ็ด
- การวางแผนการใช้ที่ดินตามกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืชของกลุ่มเกษตรอินทรีย์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- โครงการศึกษาประสิทธิภาพและอัตราการใช้สารสกัดจากพืชเพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชในระบบเกษตรอินทรีย์
- โครงการศึกษาการจัดการดินเพื่อการผลิตพืชอย่างยั่งยืนในระบบเกษตรอินทรีย์
- การจัดการดินเพื่อการผลิตข้าวสังข์หยดในระบบเกษตรอินทรีย์ จังหวัดสงขลา
- การจัดการอินทรีย์วัตถุในพื้นที่แพร่กระจายดินเค็มเพื่อการผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในระบบเกษตรอินทรีย์ จังหวัดร้อยเอ็ด
- โครงการศึกษาประสิทธิภาพและอัตราการใช้สารสกัดจากพืชเพื่อควบคุมแมลงศัตรูพืชในระบบเกษตรอินทรีย์
- การใช้ประโยชน์แมลงศัตรูธรรมชาติ และการวัดมูลค่าความเป็นประโยชน์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการควบคุมโดยชีววิธี: กรณีศึกษา ในนาข้าวและพืชผักวงศ์กะหล่ำในระบบเกษตรอินทรีย์

เทคโนโลยีสีเขียว

- การใช้เทคโนโลยีสีเขียวในการปรับเปลี่ยนเกษตรที่มีสารเคมีตกค้างเป็นเกษตรปลอดสารเคมี: ระบบตรวจสอบย้อนกลับสารเคมีตกค้างในพืชผลการเกษตรและการส่งเสริมตลาดเกษตรอินทรีย์
- โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์และเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบน เพื่อก้าวสู่การเป็นเมืองสีเขียวต้นแบบ
- การพัฒนาแพลตฟอร์มเกษตรอินทรีย์อัจฉริยะสำหรับการปลูกผักสลัดในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม
- การพัฒนาการปลูกหม่อนมัลเบอร์รี่แบบเกษตรอินทรีย์คุณภาพสูงสำหรับสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล (OTOP) เพื่อยกระดับเศรษฐกิจกลุ่มต้นน้ำ
- การพัฒนาระบบนิเวศการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ในเมืองบนฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนในการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าสีเขียวในเมืองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เอื้อให้การประกอบการประสบความสำเร็จ (Ecosystem of marketing and supply chain)
- ชุมชนต้นแบบนวัตกรรมผลิตผักอินทรีย์ระบบโรงเรือนต้นทุนต่ำ ของเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านทุ่งยาวพัฒนา อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง เพื่อความมั่นคงทางอาหาร ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงหมูหลุมโดยใช้นวัตกรรมและพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาสู่เกษตรอินทรีย์แบบยั่งยืน
- โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและขยายผลเกษตรปลอดภัย/ เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ 3 จังหวัด
- การปลูกพืชร่วมยาง ด้วยระบบเกษตรอินทรีย์
- การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเกษตรอินทรีย์

ชุมชนนวัตกรรม/การจัดการความรู้

- การพัฒนาชุมชนนวัตกรรม ด้วยองค์ความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ ของเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดพะเยา ปีที่ 2
- การพัฒนาชุมชนนวัตกรรม ด้วยองค์ความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ ของเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดพะเยา
- การพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดพะเยา สู่การสร้างชุมชนนวัตกรรม
- การพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืนจังหวัดพะเยา สู่การสร้างชุมชนนวัตกรรม ปีที่ 2

- การจัดการความรู้และขยายผลการทำเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรอำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
- การพัฒนากลไกขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์วิถีชุมชน ตำบลกุดผึ้ง อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู
- การพัฒนากลไกขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้เกษตรอินทรีย์วิถีชุมชน ตำบลกุดผึ้ง อำเภอสุวรรณคูหา จังหวัดหนองบัวลำภู

การผลิตตามมาตรฐาน GAP เกษตรอินทรีย์และประเภทอื่น ๆ

- การเพาะปลูกพืชมตามมาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นวัตถุดิบคุณภาพสำหรับผลิตภัณฑ์ยาและเครื่องสำอาง
- การสร้างเกษตรกรนวัตกรรมและยกระดับมาตรฐานการผลิตพืชในระบบเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์
- การพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับผลิตภัณฑ์และการตรวจรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์พีจีเอสอย่างมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายเกษตรอินทรีย์จังหวัดอุบลราชธานีด้วยเทคโนโลยีคิวอาร์โค้ด เพื่อสร้างโซ่คุณค่าเกษตรอินทรีย์ที่ยั่งยืน
- การยกระดับศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดลำปางให้ได้มาตรฐานและเชื่อมโยงตลาดอย่างยั่งยืน
- โครงการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ : การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตข้าวให้ได้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย/มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในจังหวัดร้อยเอ็ด
- ระบบดิจิทัลเพื่อรับรองเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (PGS) สำหรับชุมชน
- ยกระดับมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ครบวงจรด้วยระบบ Integrated Cropping Management (ICM)
- การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม โดยการประยุกต์ใช้หลักการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อน กลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ (PGS) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตมะพร้าวเกาะพะงันสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
- การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม โดยการประยุกต์ใช้หลักการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อน กลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ (PGS) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตมะพร้าวเกาะพะงันสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
- การวางแผนการใช้ที่ดินตามกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืชของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เกษตรอินทรีย์กับคาร์บอนเครดิต

- การศึกษาติดตามปริมาณคาร์บอนในดินในพื้นที่เกษตรอินทรีย์ 17 จังหวัดภาคเหนือของไทย
- การกักเก็บคาร์บอนและปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในพื้นที่เกษตรอินทรีย์ จังหวัดนครปฐม

1.2 ความมั่นคงทางอาหาร

เสริมพลังชุมชนและศักยภาพเมือง

- การเสริมพลังชุมชนอนุรักษ์ผักพื้นบ้านด้วยวิถีเกษตรแบบยั่งยืนเพื่อความมั่นคงทางอาหารและชุมชน อำเภอ ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
- การพัฒนาศักยภาพเมืองร้อยเอ็ดบนฐานเศรษฐกิจสีเขียวเพื่อส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารและการบริโภค อย่างยั่งยืน
- โครงการพัฒนาและสร้างพื้นที่ (Place Making) เพื่อสร้างกิจกรรมบูรณาการความมั่นคงทางอาหาร กิจกรรม การเรียนรู้และนันทนาการในเมืองขอนแก่น
- ชุมชนต้นแบบนวัตกรรมผลิตผักอินทรีย์ระบบโรงเรือนต้นทุนต่ำ ของเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตร อินทรีย์บ้านทุ่งยาวพัฒนา อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง เพื่อความมั่นคงทางอาหาร ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง
- การถ่ายทอดและประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และทางเลือกที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศแบบมีส่วนร่วมโดยชุมชนเพื่อเพิ่มความมั่นคงทางอาหารของระบบเกษตรยังชีพบนพื้นที่สูงของกลุ่ม ชาตัพันธ์: กรณีศึกษาตำบลบ้านทับและตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
- การพัฒนาโมเดลแก๊จน การพัฒนาทางเลือกเพื่อความมั่นคงทางอาหาร ปลูกข้าวในบ่อปูน จังหวัดอุบลราชธานี
- การจัดการความรู้เรื่องการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ครัวชุมชนแบบมีส่วนร่วมเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และวิถีชาวบ้านพึ่งพาตนเอง
- การพัฒนาชุมชนต้นแบบความมั่นคงทางอาหารและการยกระดับรายได้ของครัวเรือนโดยการ เชื่อมโยง ศักยภาพของพื้นที่ เพื่อบรรเทาและลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- การจัดการตนเองของชุมชนเพื่อความมั่นคงทางอาหารและสร้างภูมิคุ้มกันสุขภาพด้วยสมุนไพร ด้วย กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลกาบิน อำเภอกุดข้าวปุ้น จังหวัดอุบลราชธานี

เทคโนโลยีการผลิตกับความมั่นคงทางอาหาร

- เทคโนโลยีการผลิตข้าวเพื่อความมั่นคงทางอาหารบนพื้นที่สูง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
- การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเนื้อสัตว์จากเซลล์ต้นกำเนิดกล้ามเนื้อเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
- การวางรากฐานสู่การผลิตเนื้อสัตว์เพาะเลี้ยงเพื่อความมั่นคงทางอาหารของประเทศไทย
- การถ่ายทอดองค์ความรู้: การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไก่พื้นเมืองของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลตูมใหญ่ อำเภอคู เมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและเพิ่มรายได้ของเศรษฐกิจฐานราก
- การพัฒนาศักยภาพผลผลิตข้าวนาที่สูงด้วยนวัตกรรมเพื่อความมั่นคงทางอาหารของกลุ่มชาตัพันธ์บนพื้นที่สูง ภาคเหนือตอนบน
- การทดสอบข้าวนาที่สูงสายพันธุ์ดี และการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ดีเฉพาะพื้นที่เพื่อความมั่นคง ทางอาหารของกลุ่มชาตัพันธ์บนพื้นที่สูงในภาคเหนือตอนบน

- ความหลากหลายและสารออกฤทธิ์สำคัญของสมุนไพรหายากในท้องถิ่นและสมุนไพรที่เป็นเครื่องยาในตำราพระโอสถพระนารายณ์ เพื่อความมั่นคงทางอาหารและสุขภาพ ณ เขาจีนแล ตำบลนิคมสร้างตนเอง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
- การพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตข้าวที่สูงเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
- การพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตข้าวที่สูงเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
- นวัตกรรมผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มเชิงสุขภาพจากผลมะม่วงหาวมะนาวโห่ (Carissa carandas L.) สู่การสร้าง ความมั่นคงทางอาหารบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงและบริบทชุมชนของไทย

มั่นคงทางอาหารกับเศรษฐกิจหมุนเวียน

- แนวทางการสร้างความมั่นคงทางอาหารเพื่อสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนในชุมชน บ้านแม่จอกฟ้า ตำบลทุ่งผึ้ง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง
- การเพิ่มมูลค่าขยะเศษอาหารด้วยนวัตกรรมหนอนแมลงวันลายเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนเกาะ สมุย ภายใต้อาณัติการความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร

การฟื้นฟูระบบนิเวศกับความมั่นคงทางอาหาร

- รูปแบบการฟื้นฟูป่าอนุรักษ์เสื่อมสภาพเพื่อสร้างระบบนิเวศและความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- รูปแบบการฟื้นฟูป่าอนุรักษ์เสื่อมสภาพเพื่อสร้างระบบนิเวศและความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน

1.3 ที่ดิน

ปรับปรุงคุณภาพดิน

- การประยุกต์ใช้ “นาข้าวประดิษฐ์อย่างง่าย” เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน การผลิตข้าวและการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการขยายผลตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ แก่แปลงดิน แก้มลิง ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ อย่างผสมผสาน
- การศึกษาสมบัติบางประการของคุณภาพของดินและสุขภาพของดินโดยการใช้หญ้าหูกและถั่วพรางร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนต่อผลผลิตข้าวโพดในพื้นที่ดินต้น
- การปรับปรุงดินด้วยถ่านชีวภาพและวัสดุปุ๋ยทางการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังและอ้อยในพื้นที่ดินดานไผ่พรวน
- การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม โดยการประยุกต์ใช้หลักการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อน กลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ (PGS) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ศึกษาการปลูกมันสำปะหลังและอ้อยแบบเจาะหลุม เพื่อเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ดินดานไผ่พรวนของประเทศไทย
- การบูรณาการเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวพันธุ์ กข.43
- การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม โดยการประยุกต์ใช้หลักการถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเพื่อขับเคลื่อน กลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ระบบเกษตรอินทรีย์ (PGS) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- การศึกษาสมบัติบางประการของคุณภาพของดินและสุขภาพของดินโดยการใช้หยั่งารูชี้และถั่วพรางร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนต่อผลผลิตข้าวโพดในพื้นที่ดินตื้น
- การบูรณาการเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิตข้าวพันธุ์ กข.43

การจัดการกับดินเค็ม

- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้น้ำชีวภาพจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อใช้ในครัวเรือนและการแก้ปัญหาการผลิตพืชในพื้นที่ดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ศึกษาอิทธิพลของเถ้ากะลาปาล์มต่อการเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็มน้อย อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
- การทดสอบพันธุ์ข้าวทนเค็ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็ม กลุ่มน้ำย่อยลำสะเทตและลำเชิงไกร จ.นครราชสีมา
- ศึกษาอิทธิพลของเถ้ากะลาปาล์มต่อการเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินไม่เค็ม อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
- ศึกษาอิทธิพลของเถ้ากะลาปาล์มต่อการเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็มปานกลาง อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
- ผลของการปรับปรุงแปลงนาโดยวิธีวิศวกรรมที่แตกต่างกันร่วมกับการจัดการปุ๋ยอินทรีย์และเคมี ต่อการเพิ่มผลผลิตข้าวนาหว่าน ในพื้นที่ดินเค็มแอ่งโคราช
- ผลของปุ๋ยอินทรีย์ต่อการเจริญเติบโตและปริมาณสารออกฤทธิ์ของพืชสมุนไพรบางชนิดในพื้นที่ดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- แปลงต้นแบบการปรับเปลี่ยนพื้นที่ดินเค็มที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกข้าว เพื่อปลูกพืชสมุนไพร
- ศึกษาอิทธิพลของเถ้ากะลาปาล์มต่อการเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็มน้อย อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
- การทดสอบพันธุ์ข้าวทนเค็ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็ม กลุ่มน้ำย่อยลำสะเทตและลำเชิงไกร จ.นครราชสีมา
- ศึกษาอิทธิพลของเถ้ากะลาปาล์มต่อการเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินไม่เค็ม อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
- ศึกษาอิทธิพลของเถ้ากะลาปาล์มต่อการเพิ่มผลผลิตข้าวในพื้นที่ดินเค็มปานกลาง อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
- ผลของการปรับปรุงแปลงนาโดยวิธีวิศวกรรมที่แตกต่างกันร่วมกับการจัดการปุ๋ยอินทรีย์และเคมี ต่อการเพิ่มผลผลิตข้าวนาหว่าน ในพื้นที่ดินเค็มแอ่งโคราช
- ผลของปุ๋ยอินทรีย์ต่อการเจริญเติบโตและปริมาณสารออกฤทธิ์ของพืชสมุนไพรบางชนิดในพื้นที่ดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- แปลงต้นแบบการปรับเปลี่ยนพื้นที่ดินเค็มที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกข้าว เพื่อปลูกพืชสมุนไพร
- โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการปุ๋ยมะพร้าว น้ำหอมในพื้นที่ดินเค็มจังหวัดนครราชสีมา
- โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทับทิมเพื่อการค้าในพื้นที่ดินเค็มจังหวัดนครราชสีมา

การจัดการกับดินทราย ดินดาน ดินดอนและพื้นที่ราบ

- การเพิ่มเสถียรภาพของเม็ดดินสำหรับปลูกขมิ้นชันอินทรีย์ในพื้นที่ดินทราย
- การปรับปรุงดินด้วยถ่านชีวภาพและวัสดุปุ๋ยทางการเกษตร เพื่อเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังและอ้อยในพื้นที่ดินดานไผ่พรวน
- ศึกษาการปลูกมันสำปะหลังและอ้อยแบบเจาะหลุม เพื่อเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ดินดานไผ่พรวนของประเทศไทย
- การเพิ่มเสถียรภาพของเม็ดดินสำหรับปลูกขมิ้นชันอินทรีย์ในพื้นที่ดินทราย
- ผลของถ่านชีวภาพและกรดฮิวมิกต่อการปรับปรุงสมบัติทางเคมีดินและผลผลิตของขมิ้นชัน GAP ในพื้นที่ดินทราย
- การศึกษาการตรวจวัดและการจัดทำแผนที่ดินดานที่เกิดจากการไผ่พรวนด้วยเทคนิค Spatial Analysis
- การใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในการอนุรักษ์ดินและน้ำร่วมกับการจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวในพื้นที่ดินดอนและพื้นที่ราบ
- การพัฒนารูปแบบการทำการเกษตรแบบผสมผสานที่เหมาะสมต่อลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นที่สูงของตำบลแม่สลองนอก จังหวัดเชียงราย

การอนุรักษ์ดินและน้ำ

- การใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในการอนุรักษ์ดินและน้ำร่วมกับการจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวในพื้นที่ดินดอนและพื้นที่ราบ
- การสำรวจ ศึกษา และประเมินศักยภาพของเทคโนโลยีพัฒนาที่ดินต่อคุณภาพดิน และความสามารถในการกักเก็บน้ำสำหรับการเกษตรในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย
- การศึกษา สำรวจและจำแนกการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นาต่อระบบการปลูกพืชในเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำภาคตะวันออกของประเทศไทย
- การศึกษา สำรวจและจำแนกการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นาต่อระบบการปลูกพืชในเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำภาคตะวันออกของประเทศไทย
- การสำรวจ ศึกษา และประเมินศักยภาพของเทคโนโลยีพัฒนาที่ดินต่อคุณภาพดิน และความสามารถในการกักเก็บน้ำสำหรับการเกษตรในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย
- การประเมินประสิทธิภาพและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานของกรมพัฒนาที่ดิน
- การจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินและการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการเกษตรผสมผสานในพื้นที่รับน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- การสำรวจ ศึกษา และประเมินศักยภาพของเทคโนโลยีพัฒนาที่ดินต่อคุณภาพดิน และความสามารถในการกักเก็บน้ำสำหรับการเกษตรในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย
- การประยุกต์ใช้ “นาข้าวประดิษฐ์อย่างง่าย” เพื่อปรับปรุงโครงสร้างดิน การผลิตข้าวและการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการขยายผลตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ แก่ล้งดิน แก้มลิง ธรรมชาติช่วยธรรมชาติอย่างผสมผสาน

การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน การวางแผนการใช้ที่ดิน

- การคาดการณ์เปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและผลผลิตของพืชเศรษฐกิจในระยะยาวโดยใช้แบบจำลอง
- การวางแผนการใช้ที่ดินตามกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตพืชของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- การประเมินการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและการบริการด้านนิเวศวิทยาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- การสำรวจสภาพภูมิประเทศแบบคาสต์ ระบบถ้ำ และการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- แบบจำลองการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปกคลุมดินและผลกระทบต่อบริการของระบบนิเวศในลุ่มน้ำลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ถ่านชีวภาพจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อใช้ในครัวเรือนและการแก้ปัญหาการผลิตพืชในพื้นที่ดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การประเมินประสิทธิภาพและผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจากการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานของกรมพัฒนาที่ดิน
- การจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินและการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการเกษตรผสมผสานในพื้นที่รับน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.4 ทรัพยากร

ทุนทรัพยากรเพื่อเศรษฐกิจฐานราก

- การถ่ายทอดและเชื่อมโยงนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้านผ้าชุมชนและเกษตรปลอดภัย ในการยกระดับเศรษฐกิจชุมชนฐานราก บนฐานทุนทรัพยากร ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว แพร่ แม่ฮ่องสอน หนองบัวลำภู สงขลา ตราด บุรีรัมย์ และยโสธร
- นวัตกรรมชุมชนด้านเกษตรปลอดภัย เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และยกระดับเศรษฐกิจชุมชนฐานราก บนฐานทุนทรัพยากร ในพื้นที่จังหวัดตราด บุรีรัมย์ แม่ฮ่องสอน ยโสธร และสระแก้ว
- การพัฒนาชุมชนเกษตร-ประมงในพื้นที่อำเภอติดชายทะเลจังหวัดชลบุรีเป็นชุมชนนวัตกรรมและสร้างผู้ประกอบการธุรกิจนวัตกรรม ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การบริหารทางการเงิน และการจัดการทรัพยากรท้องถิ่น
- การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มเครื่องแกงปักข์ใต้ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเพิ่มมูลค่าฐานศักยภาพและทรัพยากรพื้นถิ่น
- การจัดการทรัพยากรบนความหลากหลายทางชีวภาพ-วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสุขภาพท้องถิ่นเชื่อมโยงเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนลุ่มน้ำปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดสระแก้ว
- การพัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ผ้าชุมชน และเศรษฐกิจฐานราก บนฐานทุนทรัพยากร ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว แพร่ แม่ฮ่องสอน หนองบัวลำภู และสงขลา
- การพัฒนาต้นแบบชุมชนนวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการตนเองอย่างยั่งยืน และยกระดับเศรษฐกิจชุมชนฐานราก บนฐานทุนทรัพยากร ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว แพร่ แม่ฮ่องสอน หนองบัวลำภู สงขลา ตราด บุรีรัมย์ และยโสธร

- การวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ของภาคใต้บนฐานทรัพยากรพื้นถิ่นสู่ตลาดการแข่งขัน
- ประเมินห่วงโซ่มูลค่า ผลิตภัณฑ์และผลกระทบของชุดโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ของภาคใต้บนฐานทรัพยากรพื้นถิ่นสู่ตลาดการแข่งขัน
- การพัฒนาและยกระดับมูลค่าสินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล (OTOP) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน บนฐานทุนทรัพยากร วัฒนธรรมในพื้นที่ จังหวัดเพชรบุรี
- การสร้างคุณค่า และเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนโอท็อป ที่มีการจัดการห่วงโซ่มูลค่าใหม่จาก ทรัพยากรพื้นถิ่น สัตว์น้ำจืด ของจังหวัดสุพรรณบุรี
- การสร้างอาชีพทางเลือกบนทรัพยากรฐานรากเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและยกระดับรายได้เกษตรกรรองรับ วิกฤตการณ์โรคติดเชื้อโควิด-19 พื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ (กาฬสินธุ์โมเดล)
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารโปรตีนเสริมสุขภาพจากผาเพื่อเพิ่มมูลค่าและศักยภาพการใช้ทรัพยากรชุมชน
- การพัฒนานวัตกรรมเครื่องเลี้ยงและการขยายพันธุ์ฝูงชนโรงเพื่อยกระดับศักยภาพของวิสาหกิจชุมชนบนฐาน ทรัพยากรท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา
- การยกระดับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมชุมชนพื้นที่สูงด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์ที่พัฒนาจากทุนทางวัฒนธรรมและ ทรัพยากรท้องถิ่นสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการเพิ่มประสิทธิภาพห่วงโซ่มูลค่าของผลิตภัณฑ์พร้อมกับ การรักษาวินัยชีวิตเดิมในบริบทสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงสำหรับชุมชนพื้นที่สูงภายใต้การดูแลของมูลนิธิ โครงการหลวง
- การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพจากฐานทรัพยากรโคลนธรรมชาติบ่อน้ำพุ เค็มร้อนในพื้นที่ตำบลบ่อหิน อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง
- โครงการพัฒนาทักษะการเพิ่มมูลค่าจากไม้เพื่อสร้างรายได้ส่งเสริมเป็นอาชีพ กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ไม้ น่านเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรต้นน้ำน่านอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาอาชีพชุมชนผู้มีรายได้น้อยจากทรัพยากรพื้นถิ่น วัสดุท้องถิ่น และวัสดุเหลือใช้โดยกระบวนการมีส่วนร่วม กับเครือข่ายบ้านมั่นคง จ.ปทุมธานี
- การพัฒนานวัตกรรมชุมชนจากฐานทุนทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ชุมชนส่งเสริมพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร วัฒนธรรมสร้างสรรค์เพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์ไม้ไผ่ ตำบล กลุ่มส้ม อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและเครื่องสำอางจากพืชทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อการ พัฒนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ขยายผลของศูนย์ศึกษาพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การจัดการความรู้การวิจัยและถ่ายทอดกระบวนการผลิตผ้าพิมพ์สีธรรมชาติเอกลักษณ์บนผลิตภัณฑ์ ผ้าทอมือ เพื่อต่อยอดภูมิปัญญาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาทรัพยากรใหม่ทางด้านจิโนมิกส์และการค้นหายีนสำหรับการปรับปรุงพันธุ์ถั่วเขียวผิวมัน ถั่วเขียวผิว ดำ และถั่วฝักยาว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก
- การเสริมศักยภาพของธนาคารปูม้าในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าและต่อ ยอดการแปรรูปผลิตภัณฑ์
- การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนอย่างมีส่วนร่วมบนฐานทรัพยากรในพื้นที่บ้านดง ต.นายาง อ.สบปราบ จ. ลำปาง
- การปรับปรุงทรัพยากรชีวภาพและควบคุมคุณภาพสารที่มีฤทธิ์คล้ายเอสโตรเจนและด้านการอักเสบจากพืช สมุนไพรตระกูลถั่วโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ

- การยกระดับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมชุมชนในภาคเหนือตอนบนด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์และทุนทางวัฒนธรรม และทรัพยากรท้องถิ่นสู่การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการเพิ่มประสิทธิภาพห่วงโซ่มูลค่าของผลิตภัณฑ์ : ปีที่ 2
- การฟื้นฟูทรัพยากรป่าและการเพิ่มมูลค่าด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางสังคมในชุมชนธนาครปูม้า
- การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวชุมชน ในพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลาโดยใช้ฐานทรัพยากร เขา ป่า นา เล เพื่อนำไปสู่ชุมชนนวัตกรรม สู้ความยั่งยืน
- การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากบนฐานการจัดการทรัพยากรป่าชุมชนตำบลโดมประดิษฐ์ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี
- การประเมินความต้านทานต่อโรคแมลง และความทนทานต่อสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมของทรัพยากรพันธุกรรมข้าว
- โครงการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำมูลค่าน้อยเพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่น ของชุมชนประมงพื้นบ้านจังหวัดปัตตานี
- โครงการ ศึกษาการบริหารจัดการและการนำทรัพยากรประมงมาใช้ประโยชน์เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก ภูมิศึกษา การเพาะเลี้ยงหอยบริเวณแนวเสาคอนกรีตชะลอคลื่น บ้านต้นหยงเปาว์ ต.ท่ากำชำ อ.หนองจิก จ.ปัตตานี
- โครงการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำมูลค่าน้อยเพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่น ของชุมชนประมงพื้นบ้านจังหวัดปัตตานี
- การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทางวัฒนธรรม ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

ทรัพยากรมนุษย์และทุนความรู้

- พัฒนาทักษะทรัพยากรมนุษย์ในชุมชนเพื่อยกระดับผ้าทอยกดอกสู่สินค้าแฟชั่น ภูมิศึกษา หมู่บ้านแม่สารบ้านตอง
- การพัฒนานวัตกรรมจัดการทรัพยากรมนุษย์ในธุรกิจที่พักเชิงสุขภาพสำหรับการรองรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่ของกลุ่มผู้เกษียณอายุศักยภาพสูงเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านบริการ เชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนของประเทศ
- การยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการบนฐานทรัพยากรพื้นถิ่นเพื่อสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีตลอดห่วงโซ่มูลค่า
- การยกระดับ พัฒนาศักยภาพ และสร้างโอกาสการของผู้ประกอบการบนฐานทรัพยากรกล้วยน้ำว่าเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากและเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
- การเพิ่มสมรรถนะของเกษตรกรในการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาสร้างคุณค่าด้วย การทำเกษตรแปรรูปโดยใช้ระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์แบบพาราโบลาโดม
- การพัฒนาศักยภาพการเพาะเลี้ยงและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรกุ้งมังกรเลน (Panulirus polyphagus) เพื่อสร้างนวัตกรรมการผลิตและการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน
- การเสริมสร้างศักยภาพพลุพลังของผู้สูงอายุมืองโบราณเวียงลอ จังหวัดพะเยา เพื่อการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมแบบมีส่วนร่วมของคนสามวัย

- โครงการส่งเสริมและจัดการความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวตะเข็บชายแดนและระเบียบเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ระยะที่ 2
- การวิจัยเชิงบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนสถาบันการเรียนรู้ของคนทุกช่วงวัยจังหวัดระยอง โดยความร่วมมือขององค์การบริหารส่วนจังหวัดระยองและภาคีเครือข่าย ระยะที่ 3 กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำสู่การพัฒนาเมือง พื้นที่นาร่อง เทศบาลตำบลปากน้ำประแส
- การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการตลอดสายโซ่ผลิตภัณฑ์กะละแมโบราณนครพนม ด้วยกลไกขับเคลื่อนห่วงโซ่คุณค่าใหม่บนฐานทุนทรัพยากรพื้นถิ่น
- ถ่ายทอดองค์ความรู้และเสริมศักยภาพชุมชนในการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
- การวิจัยแบบผสมเพื่อศึกษาหากลุ่มของแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อความยั่งยืนสำหรับองค์กรในประเทศไทย
- การพัฒนาข้อกำหนดเฉพาะวิชาชีพทรัพยากรมนุษย์ในระบบอุตสาหกรรมเซรามิก จังหวัดลำปาง
- การพัฒนาและยกระดับแหล่งเรียนรู้ด้านไฟ(OTOP) บนฐานทรัพยากรไฟจังหวัดปราจีนบุรี และนครราชสีมา : ระบบนิเวศข้อมูลนวัตกรรมอาหารและผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์จากไฟ
- การยกระดับเศรษฐกิจและการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในพื้นที่เมืองเกษตรอุตสาหกรรมเพื่อสร้างเป็นต้นแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้/นวัตกรรมด้วยการจัดการชุมชนสร้างการเรียนรู้บนฐานทรัพยากร
- การบริหารจัดการทรัพยากรชุมชนด้านสมุนไพรไทยเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้สู่ชุมชนอย่างยั่งยืน
- การจัดการความรู้เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าและเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจ-สังคมตามแนวทาง BCG Economy ให้แก่ชุมชนชายฝั่งทะเลจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้วยฐานการดำเนินงานธนาคารปูม้า

นวัตกรรมเพื่อการจัดการทรัพยากร

- พัฒนาการผลิตแม่พันธุ์ปูทะเลไข่นอกกระดองและเพิ่มศักยภาพการอนุบาลลูกปูทะเลเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรปูทะเลอย่างยั่งยืน
- การวิจัยและพัฒนาเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรและยกระดับการประมงปูม้าสู่มาตรฐานสากล (Fishery improvement program: FIP) ในบริเวณอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปีที่ 2
- พัฒนาระบบเลี้ยงปลาในถังแดงร่วมกับการปลูกผักไร้สารในระบบน้ำหมุนเวียน เพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนของเกษตรกรชายแดนใต้
- นวัตกรรมเพื่อการจัดการทรัพยากรทางสังคมและเศรษฐกิจแบบองค์รวมในพื้นที่ตลาดไทและชุมชนต้นแบบ: เคหะรังสิตคลองหก จ.ปทุมธานี
- การจัดการทรัพยากรและพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของวิสาหกิจชุมชน/OTOP อำเภอนบพิตำและพื้นที่เชื่อมโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การพัฒนาทุนเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการวิจัยการจัดการทรัพยากรและพัฒนา นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของวิสาหกิจชุมชน/OTOP อำเภอนบพิตำ และเขตพื้นที่เชื่อมโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การประเมินผลประโยชน์ทางเศรษฐศาสตร์และแรงจูงใจทางการเงินเพื่อสนับสนุนการพักฟื้นทรัพยากรธรรมชาติ

- การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ กรณีการปิดอุทยานแห่งชาติเพื่อพักฟื้นทรัพยากรธรรมชาติ
- การสื่อสารเพื่อขับเคลื่อนชุมชนเกษตรในเมืองสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน: มิติความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรน้ำ-พลังงาน-อาหาร-คน
- การประเมินความเชื่อมโยงของความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ อาหาร และพลังงานเพื่อการจัดการน้ำในระบบกิจกรรมของไทยด้วยแบบจำลองเชิงพลวัต
- การพัฒนาระบบดิจิทัลสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรและควบคุมคุณภาพการผลิตสำหรับอุปกรณ์อำนวยความสะดวกประเภทรองรับน้ำหนักรถจากไม้แปรรูปขึ้นสูงเพื่อผู้สูงวัยภายใต้วิถีชีวิตใหม่
- การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำพื้นที่ท่องเที่ยวเกษตรวิถีน่าน
- การส่งเสริมธนาคารปูม้าบนฐานทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรปูม้าของชุมชนในพื้นที่จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยองอย่างยั่งยืน
- การเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและประหยัดพลังงาน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- การวางระบบบริหารจัดการน้ำเสียบ้านเรือน ณ แหล่งกำเนิด เพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำ กรณีศึกษา คลองเจดีย์บูชา จังหวัดนครปฐม
- การจัดการและส่งเสริมธนาคารปูม้าแบบมีส่วนร่วมในจังหวัดสงขลาเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าและยกระดับคุณภาพชีวิตชุมชนด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- กระบวนการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมเมืองโบราณเวียงลอ จังหวัดพะเยา ด้วยศักยภาพ พหุพลัง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของคนสามวัย เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน
- การฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าและเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากในชุมชนธนาคารปูม้าพื้นที่ชายฝั่งจังหวัดตรังและกระบี่
- โครงการศึกษาระบบนิเวศเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตฐานรากชุมชนชายฝั่ง โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย : กรณีศึกษาอ่าวปัตตานี
- การจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืนด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชนชายฝั่งอ่าวไทย อ่าวสทิงพระ จังหวัดสงขลา
- การต่อยอดกิจกรรมธนาคารปูม้าเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งและยกระดับรายได้ให้กับชาวประมง ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี
- การอนุรักษ์ พื้ฟู และประเมินคุณค่าทรัพยากรพันธุกรรมข้าวปลุก
- โครงการ ศึกษาการบริหารจัดการและการนำทรัพยากรประมงมาใช้ประโยชน์เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก กรณีศึกษา การเพาะเลี้ยงหอยบริเวณแนวเสาคอนกรีตทะเลคลื่น บ้านต้นหยงเปาว์ ต.ท่ากำชำ อ.หนองจิก จ.ปัตตานี
- การอนุรักษ์ พื้ฟู และประเมินคุณค่าทรัพยากรพันธุกรรมข้าวปลุก
- การประเมินผลตอบแทนการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน สับปะรด ลำปะหูลัง และอ้อยโรงงาน ตามศักยภาพทรัพยากรดิน
- การรวบรวม อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรพันธุกรรมข้าวป่า
- ความสุขุมและการแพร่กระจายของทรัพยากรสัตว์น้ำในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจภาคตะวันออกและพื้นที่ใกล้เคียง ปี 2564

- การพัฒนาความร่วมมือภาคีเครือข่าย ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในการสร้างและขับเคลื่อนกลไกเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางสังคมในระดับพื้นที่ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น
- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดสรรทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อการผลิตรายั่งยืนและการดำรงชีพของสมาชิกชุมชนที่อยู่ในชนบทริมฝั่งแม่น้ำโขงให้เข้มแข็ง กรณีศึกษา กองทุนปลาบ้านผาชัน อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
- การอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งวัตถุดิบผลิตปลาร้าเพื่อสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบบนพื้นฐานทุนทางทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนบริเวณเขื่อนลำปาว จังหวัดกาฬสินธุ์
- การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้ศาสตร์ของพระราชาด้านทรัพยากรป่าไม้ต่อสมดุลทางนิเวศวิทยา โดยใช้สมดุลคาร์บอนเป็นตัวบ่งชี้ กรณีศึกษา : ระบบวนเกษตรกาแฟร่วมกับป่าไม้ สถานีพัฒนาเกษตรที่สูงตามแนวพระราชดำริภูพยัคฆ์ อ.เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน
- การสร้างอัตลักษณ์ใหม่ทุนทางสังคมวัฒนธรรม ทุนทรัพยากรท้องถิ่นวิถีวิถีสู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจคุณค่าทางสังคม “ทะเลอีสาน อาหารวัฒนธรรม”
- การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มจังหวัดล้านนา
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งของเกาะสุกร จังหวัดตรัง นำไปสู่ความยั่งยืน
- การพัฒนาระบบฐานทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อสร้างคุณค่าและมูลค่าทางการตลาดโดยผ่านการท่องเที่ยวเชิง Ecotourism และ Agro Tourism

การจัดการห่วงโซ่คุณค่า

- การจัดการห่วงโซ่คุณค่าใหม่สำหรับเกษตรกรต้นน้ำผ่านกลไกการดูดซับทรัพยากรพื้นถิ่นสู่ธุรกิจข้าวเม่านางรอง
- การพัฒนาและยกระดับห่วงโซ่อุปทานโกโก้ในพื้นที่จังหวัดน่านบนฐานทรัพยากรพื้นถิ่นสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน
- การพัฒนาและยกระดับ ตลาดชุมชน ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ย่านเมืองรอง บนฐานทรัพยากรภูมิสังคมสู่การท่องเที่ยวทางเลือกวิถีใหม่ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง
- การเพิ่มศักยภาพและยกระดับธุรกิจชุมชนโคเนื้อแบบครบวงจร ด้วยนวัตกรรมการหมุนเวียนทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์เพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน
- ปลาทุคูไทย: การวิจัยและพัฒนาทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพื่อตอบโจทย์ท้าทายไทย
- ปลาทุคูไทย: การวิจัยและพัฒนาทรัพยากรสัตว์น้ำเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่คุณค่าเพื่อตอบโจทย์ท้าทายไทย

1.5 อุตสาหกรรมเกษตร

- การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร
- การพัฒนานักวิจัยหลังปริญญาเอกเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเกษตร อาหาร พลังงานและวัสดุชีวภาพเพื่ออนาคต
- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์พิเศษเหลือจากการเกษตรและโรงงานอุตสาหกรรมเกษตร

- แพลตฟอร์มนวัตกรรมการสกัดสารสำคัญมูลค่าสูงสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารจากโรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรี
- การขยายสเกลและยกระดับงานวิจัยด้านอุตสาหกรรมเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร
- การขยายสเกลและยกระดับงานวิจัยด้านอุตสาหกรรมเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- การเพิ่มประสิทธิภาพของจุลินทรีย์ไร้อากาศ เพื่อส่งเสริมเสถียรภาพของระบบผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียอุตสาหกรรมเกษตร (ระยะที่ 2)
- การขยายสเกลและยกระดับงานวิจัยด้านอุตสาหกรรมเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- การขยายสเกลและยกระดับงานวิจัยด้านอุตสาหกรรมเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานชีวภาพและการหมุนเวียนนำของเสียจากอุตสาหกรรมเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์ด้วยเทคนิคไบโอเอเนริชเมนต์และไบโอรีไฟเนอรี
- บรรลุภัณฑ์จากเส้นใยธรรมชาติจากส่วนเหลือของภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมผสมพอลิแลคติกแอซิด
- การผลิตคอมโพสิตเมมเบรนด้วยอนุภาคนาโนเพื่ออุตสาหกรรมเกษตรบางชนิด
- การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ปี 2564
- แผนกลยุทธ์การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรของประเทศ ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2566-2570)
- การใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าของเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมเกษตรเป็นอาหารสัตว์
- การพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ปี 2565
- การพัฒนาอาหารเสริมจากผลพลอยได้ของอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อทดแทนการใช้ยาปฏิชีวนะในการผลิตสัตว์เคี้ยวเอื้อง
- การประยุกต์ใช้วัสดุจากฐานชีวภาพจากอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน
- การส่งเสริมและผลักดันงานวิจัยด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรสู่การใช้ประโยชน์
- การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียอุตสาหกรรมเกษตรที่มีความเค็มสูง ด้วยกลุ่มจุลินทรีย์ไร้อากาศ ประสิทธิภาพสูงที่ทนต่อพิษของเกลือโซเดียมคลอไรด์
- โครงการการพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องเร่งอนุภาคเชิงเส้นเพื่อสนับสนุนงานวิจัยทางด้าน อุตสาหกรรมเกษตร การแพทย์ และวัสดุศาสตร์
- โครงการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) สู่ความยั่งยืน
- โครงการการพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องเร่งอนุภาคเชิงเส้นเพื่อสนับสนุนงานวิจัยทางด้าน อุตสาหกรรมเกษตร การแพทย์ และวัสดุศาสตร์
- โครงการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปเพื่อเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) สู่ความยั่งยืน
- การพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปภาคตะวันออก

1.6 การเพิ่มรายได้เกษตรกรและการเพิ่มมูลค่าสินค้า

- การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิตและมูลค่าของผลผลิตกล้วยไข่เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและรายได้ของเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตกล้วยไข่จังหวัดกำแพงเพชร

- การยกระดับรายได้ของครัวเรือนเกษตรกรโดยการประยุกต์ใช้ระบบน้ำจากพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มทางเลือกในการผลิตพืชเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาระบบและถ่ายทอดนวัตกรรมเทคโนโลยีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองอินทรีย์เชิงธุรกิจแบบครบวงจรเพื่อยกระดับรายได้ของชุมชนตำบลเก่าย่ำดี อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
- โครงการยกระดับอาชีพเกษตรกรเพื่อสร้างรายได้ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพรเพื่อยกระดับรายได้ชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช
- การวิเคราะห์เศรษฐกิจฐานราก การกระจายรายได้ และมูลค่าสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนของวิสาหกิจชุมชน/OTOP อำเภอนบพิตำ และพื้นที่เชื่อมโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การพัฒนาชุมชนท่าฟ้าใต้ ตำบลสระอำเภอเขียงม่วน จังหวัดพะเยา ให้เป็นชุมชนนวัตกรรมเรื่องการจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน สร้างรายได้พึ่งพาตนเองได้ด้วยศักยภาพของผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุและทุนวัฒนธรรมยั่งยืน คณะนิติศาสตร์
- การพัฒนา Zero Waste สร้างรายได้เศรษฐกิจชุมชนเกษตร
- การวิจัยและกระบวนการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และเพิ่มรายได้ผู้ประกอบการ OTOP ด้านหัตถกรรมสิ่งทอ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ
- การพัฒนากลยุทธ์การตลาดและช่องทางการจัดจำหน่ายโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้ผลิตภัณฑ์จักสานย่านลิเภา จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การวิจัยและพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ ย้อมสีธรรมชาติด้วยนวัตกรรมสู่การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม
- การใช้สีย้อมธรรมชาติในการทำผ้ามัดย้อมสำหรับพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อยกระดับรายได้ชุมชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช
- การเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวเม่าสู่มาตรฐานความปลอดภัยเพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
- โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การเพิ่มรายได้เกษตรกรฐานรากกลุ่มผู้ผลิตพืชไร่อุตสาหกรรมในจังหวัดกาฬสินธุ์
- โครงการยกระดับอาชีพเกษตรกรเพื่อเพิ่มรายได้ด้วยเทคโนโลยีเกษตรกรรม การสกัดสาร และการแปรรูป จังหวัดหนองคาย
- โครงการจัดการความรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปเนื้อโคคุณภาพตามมาตรฐานฮาลาลและการตลาดเพื่อยกระดับรายได้ให้กับเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
- การส่งเสริมการสร้างสวนวนเกษตรปาล์มน้ำมันขนาดเล็กเพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงให้เกษตรกรในพื้นที่ อ.สิงหนคร จ.สงขลา
- การพัฒนาระบบการจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตและคุณภาพโกโก้เพื่อสร้างรายได้และอาชีพแก่เกษตรกรในจังหวัดน่าน
- การสร้างอาชีพทางเลือกบนทรัพยากรฐานรากเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและยกระดับรายได้เกษตรกรรองรับวิกฤตการณ์โรคติดเชื้อโควิด-19 พื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ (กาฬสินธุ์โมเดล)
- การยกระดับรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และเศษวัสดุจากกากปลาร้าในการสร้างโอกาสทางการค้า
- การเพิ่มผลผลิต และคุณภาพไม้ผลปลูกร่วมยาง และไม้ผลผสมผสานเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา

- การถ่ายทอดเทคโนโลยีสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตผลทางการเกษตรเพื่อสร้างอัตลักษณ์สินค้าชุมชน เพิ่มช่องทางการตลาด และเพิ่มรายได้ชุมชน
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพรเพื่อยกระดับรายได้ชุมชนในตำบลขุนทะเล อำเภอลานสกา จังหวัด นครศรีธรรมราช
- การพัฒนาการปลูกสมุนไพรไทยตามมาตรฐานและเทคโนโลยีการสกัดสมุนไพรไทยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกรรายย่อย
- การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตเกษตรกรและชุมชนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรมบริการ
- โครงการวิจัยเพื่อยกระดับความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ให้กับแรงงานนอกระบบที่เป็นผู้สูงอายุสำรองและสูงอายุ โดยการส่งเสริมเศรษฐกิจสมานฉันท์ในชุมชนด้วยดิจิทัลแพลตฟอร์ม
- โครงการการยกระดับรายได้ของเกษตรกรภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยการบริหารจัดการโซ่อุปทาน และสร้างผู้ประกอบการใหม่
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากต้นจากแบบชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับรายได้ของชุมชน ตำบลปากนคร อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การจัดการความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นหัตถกรรมจักสานผักตบชวาเพื่อการออกแบบสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ชุมชนและการส่งเสริมรายได้เชิงพาณิชย์
- การพัฒนาการตลาดและสร้างมาตรฐานการผลิตพริกแกงเพื่อเพิ่มมูลค่าและกระจายรายได้สู่ชุมชน ในจังหวัด กาญจนบุรี
- การใช้สื่อย่อมธรรมชาติในการทำผ้ามัดย้อมสำหรับพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่นเพื่อยกระดับรายได้ชุมชนในพื้นที่ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช
- สูงวัย ภาย-ใจ-สมองดี: บทเรียนการดำเนินชีวิตดีคุณภาพ ของผู้สูงอายุกลุ่มที่มีรายได้ต่ำ-ปานกลางในประเทศไทย
- โครงการพัฒนาทักษะการเพิ่มมูลค่าจากไม้เพื่อสร้างรายได้ส่งเสริมเป็นอาชีพ กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ไม้ย่าน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรต้นน้ำอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาอาชีพชุมชนผู้มีรายได้น้อยจากทรัพยากรพื้นถิ่น วัสดุท้องถิ่น และวัสดุเหลือใช้โดยกระบวนการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายบ้านมั่นคง จ.ปทุมธานี
- การลดโอกาสการสูญเสียรายได้ของชุมชนโดยการสร้างห่วงโซ่คุณค่าใหม่สำหรับปลาเกล็ดเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก อำเภอนงนุช จังหวัดปัตตานี
- การพัฒนารูปแบบและการส่งเสริมการท่องเที่ยววัฒนธรรมนิยมเชิงสร้างสรรค์ (Creative Pop-Culture Tourism) ของประเทศไทย เพื่อกระจายรายได้และยกระดับความสามารถทางการแข่งขันทางการท่องเที่ยวของประเทศไทย
- การถ่ายทอดองค์ความรู้: การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไก่พื้นเมืองของเกษตรกรในพื้นที่ตำบลตูมใหญ่ อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารและเพิ่มรายได้ของเศรษฐกิจฐานราก
- การเพิ่มรายได้ให้ "ชาวนา" อำเภोजักราช จังหวัดนครราชสีมา ด้วยการผลิตข้าวหอมมะลิ ระยะเฝ้าที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง
- การเพิ่มสมรรถนะการผลิตและคุณภาพน้ำมันเพื่อเพิ่มรายได้ของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ด้วยนวัตกรรมการผลิตอาหารสัตว์และการสืบพันธุ์
- การพัฒนาชุมชนต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์จากอินทรีย์ และงา GAP ในสภาพนา เพื่อยกระดับรายได้ให้เกษตรกรอย่างยั่งยืน
- การยกระดับไก่ลูกผสมพื้นเมืองสู่สัตว์เศรษฐกิจและการกระจายรายได้สู่เกษตรกรอย่างยั่งยืน

- การพัฒนากระบวนการเพิ่มรายได้เกษตรกรด้วยระบบการผลิตเกษตรมูลค่าสูงของกลุ่มเกษตรกร ตำบลไร่ อำเภอพรณานิคม และตำบลโพรงาม อำเภอบางน้ำจืด จังหวัดสงขลา
- การยกระดับรายได้เกษตรกรด้วยระบบการผลิตพืชสวนครัวเชิงพาณิชย์ครบวงจรและตัวแบบธุรกิจเกษตรแปลงใหญ่ของสงขลาโมเดล
- การพัฒนาชุมชนต้นแบบความมั่นคงทางอาหารและการยกระดับรายได้ของครัวเรือนโดยการ เชื่อมโยงศักยภาพของพื้นที่ เพื่อรองรับและลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- การพัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรและพืชเสริมเพื่อยกระดับรายได้ในครัวเรือนอย่างยั่งยืน
- การจัดการชุดความรู้แปรรูปวัตถุดิบท้องถิ่นผลิตอาหารกลุ่มกึ่งหวานเกาะใหญ่ ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกะสั่น จังหวัดสงขลา เพื่อสร้างรายได้ สร้างอาชีพ ภายใต้สถานการณ์โควิด-19
- รูปแบบการตลาดผลิตภัณฑ์จากแปรรูปเพื่อสุขภาพสร้างอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืนให้เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดยะลา
- ยกระดับอาชีพเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองเพื่อสร้างรายได้และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน
- นวัตกรรมและการพัฒนากระบวนการผลิตไก่ลูกผสมพื้นเมือง (CMU MODEL) เพื่อยกระดับสู่สัตว์เศรษฐกิจ และกระจายรายได้สู่เกษตรกรอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาและยกระดับการจัดการผลิตมะเขือเทศอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมแก่เกษตรกรรายย่อยที่มีรายได้ต่ำ ตำบลเต่างอย อำเภเต่างอย จังหวัดสงขลา
- การพัฒนาและยกระดับเครือข่ายเกษตรกรผู้ผลิตถั่วเขียว KUMU เป็นรายได้เสริมหลังนา
- การจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตคัสตอร์น้ำมันสับปะรดเพื่อการส่งเสริมและยกระดับรายได้ของเกษตรกรชาวไร่สับปะรด จังหวัดระยอง
- นวัตกรรมเกษตรปศุสัตว์พื้นบ้าน หัตถศิลป์ผ้าพื้นถิ่นกอดต่อดิษฐ์และพลังกองทุนหมุนเวียนชุมชนเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนยากจน ตำบลกอดต่อดิษฐ์ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
- การขับเคลื่อนเชิงบูรณาการตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่าสู่ระบบการผลิตไก่พื้นเมือง (ประตูทางดำ) เชิงพาณิชย์ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของไก่พื้นเมืองไทยและยกระดับ-กระจายรายได้สู่เกษตรกรในภาคเหนือของประเทศไทย
- การพัฒนาระดับรายได้วิสาหกิจชุมชนผงผักสุ่มผลิตภัณฑ์ขมิ้นเพื่อสุขภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเชิงพาณิชย์
- ผลกระทบของโควิด-19 ต่อรายได้ รายจ่าย สินทรัพย์ การศึกษา อาชีพ และการปรับตัวของครัวเรือนเกษตรและสมาชิกผู้อพยพ
- นวัตกรรมส่งเสริมธุรกิจเกษตรเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือนยากจน อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา
- โครงการความปลอดภัยทางสังคม: คลังอาหารและรายได้เสนางคนิคม
- การพัฒนารูปแบบธุรกิจภาคการเกษตรด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรมตามรูปแบบสงขลาโมเดล เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตเกษตรกร พื้นที่จังหวัดสงขลา
- พัฒนาทักษะอาชีพนักชิมอาหารปรุงสำเร็จผู้พิการทางการเห็นเพื่อสร้างรายได้เสริม
- การสร้างตัวแบบเชิงธุรกิจด้วยการส่งเสริมเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้เสียเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ ยกระดับรายได้เกษตรกร และบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 พื้นที่จังหวัดกระบี่
- การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับครัวเรือนที่มีรายได้น้อยด้วย (JAPO Model) เกษตรแบบผสมผสาน สู้วิกฤตเศรษฐกิจเกษตรผสมผสานแบบสร้างผลตอบแทนโดยรวดเร็ว (Quick win)
- การยกระดับการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกระชายดอยสู่ตลาด เพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในตำบลน้ำบัว อำเภเวียงสา จังหวัดน่าน

- เครื่องวัดเปอร์เซ็นต์เนื้อยางอัตโนมัติ พร้อมแอปพลิเคชันเพื่อคำนวณรายได้บนสมาร์ตโฟน สำหรับเกษตรกรชาวสวนยางพารา
- การจัดสร้างแผนการตลาดอย่างสมบูรณ์ของผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพรท้องถิ่นเพื่อยกระดับรายได้ให้กับชุมชน
- กระบวนการสร้างเศรษฐกิจและรายได้ ของครอบครัวแรงงานคืนถิ่น ตำบลดงใหญ่ กรณีศึกษาตำบลดงใหญ่ อำเภอลำปำ จ.พัทลุง จังหวัด มหาสารคาม
- การส่งเสริมและการพัฒนาศักยภาพการเลี้ยงแพะพื้นเมือง เพื่อยกระดับรายได้ของเยาวชนกลุ่มเปราะบาง(ไร้งานทำ) ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์และเพิ่มศักยภาพการสร้างรายได้ของหมู่บ้านคานูรักษ์
- การยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยแนวคิดสร้างสรรค์สู่การสร้างรายได้ฐานรากของชุมชนอย่างยั่งยืน ในพื้นที่ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- การถ่ายทอดองค์ความรู้ผลิตภัณฑ์ปลาตะเพียนเพื่อสร้างอาชีพและรายได้แก่ชุมชนตามแนวพระราชดำริ
- การเพิ่มช่องทางการตลาดน้ำพริกมะแข่นเพื่อสร้างอาชีพ รายได้และเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้กับกลุ่มแปรรูปมะแข่น ตำบลยอต อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการบ่มเพาะนักศึกษาและแก้ไขปัญหาชุมชนเพื่อยกระดับรายได้ในพื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ด้วยกระบวนการวิเทศกรรมสังคม
- การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าประเภทผ้าบาติกด้วยโครงการเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วมด้วยการสร้างต้นแบบเชิงธุรกิจเพื่อเพิ่มรายได้และบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดกระบี่
- โครงการการพัฒนาโมเดลแกจันอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา (Operating Model) ด้วยแนวคิดเสริมพลังชุมชนต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างงานสร้างรายได้อย่างยั่งยืน
- โครงการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อยกระดับสมุนไพรพลูควงสำหรับเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้เสริมให้กับกลุ่มแปรรูปสมุนไพรพลูควง จังหวัดเชียงราย
- กระบวนการเลี้ยงผึ้งป่าและการสร้างมูลค่าเพิ่มน้ำผึ้งป่าด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชน และรักษาระบบนิเวศชุมชนอย่างยั่งยืน
- การเพิ่มศักยภาพและความเข้มแข็งเพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส้มโอส่งออกตำบลหล่ายจาว อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย
- การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้และอาชีพบนฐาน พหุวัฒนธรรมมลายูเพื่อสร้างงานและสร้างรายได้สำหรับประชาชนเทศบาลเมืองตะลันจังหวัดปัตตานี
- การพัฒนาระบบสารสนเทศแผนที่อัจฉริยะเชื่อมโยงความเชื่อเกี่ยวกับพญานาค เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยใช้ข้อมูลชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างรายได้ให้กับคนพื้นถิ่น
- การจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยหอมทอง และการใช้ประโยชน์จากจุลินทรีย์เพื่อเพิ่มรายได้แก่ชุมชน
- การต่อยอดกิจกรรมธนาคารปูม้าเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งและยกระดับรายได้ให้กับชาวประมง ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี
- การเพิ่มศักยภาพการผลิตและห่วงโซ่มูลค่าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่คุ้งบางกะเจ้าด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการเพื่อยกระดับมาตรฐานและรายได้ของชุมชน
- การเพิ่มศักยภาพการผลิตและห่วงโซ่มูลค่าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่คุ้งบางกะเจ้าด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยีเชิงบูรณาการเพื่อยกระดับมาตรฐานและรายได้ของชุมชน

- ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มรายได้ของเกษตรกรกลุ่มทอผ้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กรณีศึกษา: จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร และนครพนม
- สวนยางพาราแบบเกษตรผสมผสานเพื่อเสริมรายได้และการแปรรูปสินค้ายางพาราของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกยางพารา อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
- การปลูกพืชแซมในสวนยางพาราเพื่อเสริมรายได้ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกยางพาราดำบลสันดอนแก้ว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
- การใช้กระบวนการอัดร้อนใบข้าวโพดเพื่อใช้เป็นวัสดุทดแทนกระดากสำหรับออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อก่อให้เกิดรายได้และพัฒนาศักยภาพชุมชน
- แพลตฟอร์มเชิงพาณิชย์สำหรับธุรกิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกรประมงน้ำจืดในท้องถิ่น
- แนวทางการพัฒนาทักษะอาชีพจากนวัตกรรมการเกษตรเพื่อยกระดับรายได้ให้กับกลุ่มอาชีพวัยรุ่นในเขตเมืองบุรีรัมย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0
- ทุณวัณธรรมสู่การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า Startup และ OTOP ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สู่การพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อการจัดสรรรายได้แก่กิจการทางสังคมด้านผู้สูงอายุ
- การสื่อสารการตลาดในยุค 4.0 เพื่อสร้างรายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน กรณีศึกษา กลุ่มอาชีพชุมชนต้นแบบ ต.บางปลา จ.สมุทรปราการ
- การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ยกระดับเศรษฐกิจ สังคม และสร้างความมั่นคงทางรายได้
- ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมบนเส้นทาง Khorat Geopark เพื่อการสร้างรายได้เพิ่มและรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
- การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้สูงอายุในการบริหารจัดการรายได้สร้างเศรษฐกิจครัวเรือน ในจังหวัดเพชรบุรี
- แนวทางการลดต้นทุนโลจิสติกส์ในการผลิตสินค้าเพื่อเพิ่มรายได้ของกลุ่มอาชีพชุมชนในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
- นวัตกรรมแผ่นฟิล์มสมุนไพรละลายในปากเสริมสร้างรายได้สินค้าสมุนไพรของชุมชนแนวใหม่ อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
- การลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภูด้วยศาสตร์พระราชา
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรสู่การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครพนม
- การเพิ่มมูลค่าของผลผลิตร่วมจากอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารเพื่อการผลิตสารโภชนเภสัชที่มีสมบัติปรับสมดุลภูมิคุ้มกัน
- การผลิตสารมูลค่าเพิ่มที่มีฤทธิ์ทางชีวภาพจากรำข้าวเพื่อประยุกต์ใช้ในอาหารเพื่อ สุขภาพ
- การเพิ่มมูลค่าของวัสดุเหลือทิ้งจากภาคการเกษตร เพื่อใช้ในผลิตภัณฑ์อาหาร
- การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอาหารเพื่อเพิ่มมูลค่า คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย และความมั่นคงอาหารอย่างบูรณาการครบวงจรตลอดห่วงโซ่
- การแปรรูปอาหารและสารที่มีคุณสมบัติเชิงหน้าที่ (พรีไบโอติก) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตรที่ล้นตลาด (กรณีศึกษา: สับปะรด)

- การวิจัยและพัฒนาด้านข้าวเพื่อการใช้ประโยชน์จากแหล่งพันธุกรรม การผลิตพันธุ์ข้าวปลูกอีสาน การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า การพัฒนาเขตกรรมและวิถีชุมชน
- .การศึกษาโพรไบโอติกสายพันธุ์ไทยที่มีคุณสมบัติด้านอนุมูลอิสระ และการประยุกต์ใช้ในผลิตภัณฑ์นมหมักเพื่อเพิ่มมูลค่าและเป็นอาหารฟังก์ชัน.
- การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากส่วนเหลือจากการแปรรูปมะม่วงเบาเพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับขีดความสามารถของสินค้าในการแข่งขัน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาออก ตำบลทิงหม้อ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา
- การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ข้าว
- การสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากมูลโคโดยการประยุกต์ใช้นวัตกรรม และช่องทางการจำหน่ายของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ต.ต้นผึ้ง อ.พังโคน จ.สกลนคร
- การวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าลูกเต๋อยสู่การยกระดับเศรษฐกิจฐานรากของกลุ่มเกษตรกรอำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
- การเพิ่มศักยภาพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน
- กลไกการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อขับเคลื่อนผลลัพธ์และผลกระทบของงานวิจัยภายใต้โครงการ เศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) จากสินค้าเกษตรพื้นถิ่นด้วยกลไกการขับเคลื่อนห่วงโซ่มูลค่าใหม่ จังหวัดนครปฐมและประจวบคีรีขันธ์
- งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการผลิตและเพิ่มมูลค่าพืชผักโดยชุมชนมีส่วนร่วมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การเพิ่มประสิทธิภาพ มาตรฐานการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรวิถีชุมชนจังหวัดลำปางและจังหวัดตากด้วยนวัตกรรม
- การสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่การพัฒนาชุมชนนวัตกรรมอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่มการท่องเที่ยววัฒนธรรมอาหารไทยของชุมชน (Gastronomy Tourism Product) ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองรองชายฝั่งทะเลตะวันออก (ระยอง-จันทบุรี-ตราด)
- การพัฒนาชุมชนเกษตร-ประมงในพื้นที่อำเภอติดชายทะเลจังหวัดชลบุรีเป็นชุมชนนวัตกรรมและสร้างผู้ประกอบการธุรกิจนวัตกรรม ด้วยเทคโนโลยีชีวภาพ การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การบริหารทางการเงิน และการจัดการทรัพยากรท้องถิ่น
- การเพิ่มมูลค่าขานอ้อยและใบอ้อยตามหลักเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว
- การสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์และยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์น้ำพริกแปรรูป : กรณีศึกษา กลุ่มสตรีแม่บ้าน บ้านลำเชิงไกร 9 ตำบลโคกสูง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
- เศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) จากสินค้าเกษตรพื้นถิ่นด้วยกลไกการขับเคลื่อนห่วงโซ่มูลค่าใหม่ จังหวัดนครปฐมและประจวบคีรีขันธ์
- การวิเคราะห์ความเป็นไปได้เชิงเศรษฐศาสตร์ในการแปรรูปน้ำมันพืชเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มในระดับอุตสาหกรรม
- การพัฒนาคุณภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ขนมลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การพัฒนาคุณภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์นมประเพณีชาญ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- นวัตกรรมเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรเชิงพาณิชย์
- การสร้างระบบผลิตผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มในระดับอุตสาหกรรม

- การพัฒนาทุนเสริมและการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการวิจัยการยกระดับและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จักสานย่านลิเภา-ขนมลาสู่การเป็นผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
- นวัตกรรมและเทคโนโลยีสำหรับอุตสาหกรรมการเลี้ยงผึ้งในประเทศไทย และการสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากผึ้ง
- การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอไทลื้อสร้างมูลค่าเพิ่มเศรษฐกิจสร้างสรรค์ กรณีศึกษา กลุ่มผ้าทอไทลื้อบ้านลงใต้ ตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
- นวัตกรรมด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มของข้าวหักในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา
- การเพิ่มมูลค่าผลพลอยได้จากทุเรียนเป็นสารสกัดเชิงหน้าที่เพื่อใช้ในผลิตภัณฑ์อาหาร เวชสำอาง และวัสดุภัณฑ์
- รูปแบบการเพิ่มมูลค่าอาหารพื้นถิ่นเพื่อทุนเสริมการท่องเที่ยว อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช
- รกหมู: กระบวนทัศน์ใหม่ในการเพิ่มมูลค่าของเกษตรกรรมสมัยใหม่
- การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเนื้อโคเพื่อเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์
- การสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์และยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์จากเห็ด : กรณีศึกษา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนคนเพาะเห็ดบ้านยางน้อย ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
- การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์พริกปลอดภัยขามสะแกแสง
- การยกระดับและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จักสานย่านลิเภา-ขนมลาสู่การเป็นผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การจัดตั้งสถานีจัดการขยะชุมชนร่วมกับของเหลือทิ้งภาคการเกษตรเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน
- การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มเครื่องแกงปักษ์ใต้ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเพิ่มมูลค่าบนฐานศักยภาพและทรัพยากรพื้นถิ่น
- การจัดการเพื่อเพิ่มมูลค่าผลไม้ของกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช
- การผลิตไบโอดีเซลด้วยเทคโนโลยีสีเขียวเพื่อเพิ่มมูลค่าน้ำมันปาล์มดิบคุณภาพต่ำของโรงหีบน้ำมันปาล์มดิบขนาดเล็ก
- การยกระดับและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จักสานย่านลิเภา-ขนมลาสู่การพัฒนาชุมชนนวัตกรรมอย่างยั่งยืนตามอัตลักษณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การยกระดับคุณภาพและการเพิ่มมูลค่าข้าวสังข์หยดพัทลุงด้วยนวัตกรรม
- นวัตกรรมการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โอท็อป และพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการที่นอนเพื่อสุขภาพ กลุ่มแม่กะว้ยบ้านหนองยารักษ์ นครราชสีมา
- การพัฒนากระบวนการผลิตน้ำมันหล่อลื่นชีวภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรมน้ำมันพืชไทย
- การเพิ่มมูลค่าและการพัฒนากลยุทธ์การตลาดผลิตภัณฑ์มีลเบอร์รี่แปรรูปเพื่อสุขภาพ จังหวัดเพชรบุรี ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
- การส่งเสริมการแปรรูปผลไม้ท้องถิ่น จ.ลำพูน (ลำไย มะม่วง กล้วย) โดยใช้เทคโนโลยีตูบผลผลิตพลังงานแก๊สและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลไม้ท้องถิ่น อ.ป่าซาง จ.ลำพูน
- เศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนจากมะพร้าว น้ำหอมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครปฐม และผลิตภัณฑ์ชุมชนจากสับปะรดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- มูลค่าเพิ่มห่วงโซ่คุณค่าผลิตภัณฑ์ดาวเด่น ข้าว คราม และไหม
- การเพิ่มมูลค่าของทุเรียนด้วยนวัตกรรมสารเคลือบผิวรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์และการจัดการโลจิสติกส์นำเข้าในอุตสาหกรรมทุเรียนสดตัดแต่งส่งออก ภายใต้ระบบการจัดการใช้ความเย็นอัจฉริยะ

- การยกระดับคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่ามะพร้าว น้ำหอม จังหวัดนครปฐมและสับปะรดในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ท้องถิ่นมลายูในพื้นที่ยากจนจังหวัดปัตตานี
- นวัตกรรมการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เมล็ดปรางในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การพัฒนาทุนเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการวิจัยการจัดการทรัพยากรและพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของวิสาหกิจชุมชน/OTOP อำเภออบพิดำ และเขตพื้นที่เชื่อมโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การวิจัยและกระบวนการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และเพิ่มรายได้ผู้ประกอบการ OTOP ด้านหัตถกรรมสิ่งทอ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ
- การพัฒนาสื่อสมัยใหม่เล่าเรื่องขนมลาและช่องทางการตลาดออนไลน์เพื่อส่งเสริมการตลาดและสร้างมูลค่าเพิ่มขนมลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การส่งเสริมและพัฒนาเชิงสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ผ้าทอไทลื้อ บ้านแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่
- การพัฒนาและยกระดับสินค้าโอท็อปกลุ่มกล้วย เพื่อเพิ่มมูลค่าทางการตลาดอย่างยั่งยืน จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การจัดการทรัพยากรและพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของวิสาหกิจชุมชน/OTOP อำเภออบพิดำและพื้นที่เชื่อมโยง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- นวัตกรรมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเศษวัสดุเหลือใช้ของกระบวนการผลิตอุตสาหกรรมผ้า กรณีสึกขากลุ่มผ้าทอไตลื้อบ้านหลวงเหนือ ตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
- การสร้างคุณค่า และเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนโอท็อป ที่มีการจัดการห่วงโซ่คุณค่าใหม่จากทรัพยากรพื้นถิ่น สัตว์น้ำจืด ของจังหวัดสุพรรณบุรี
- การสร้างอัตลักษณ์และเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ผ้าทอย้อมสีจากใบมะยมชนิดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนวิถีวิถีในจังหวัดสุโขทัยสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
- การพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ชุมชนบ้านโคกเมือง ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
- BCG – อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม: การเปลี่ยนกลีเซอรอลเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพและสารเคมีชีวภาพที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
- การยกระดับผลิตภัณฑ์และเพิ่มมูลค่าทางการตลาดของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดมหาสารคาม ด้วยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ผ้าไหม
- การแปรรูปของเสียและผลิตภัณฑ์พลอยได้จากอุตสาหกรรมน้ำมันพืชให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม
- การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ระบบการผลิตผักไร้สารพิษเพื่อการเข้าถึงอาหารปลอดภัยของชุมชนและการสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์เสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจแก่ชุมชน : กรณีศึกษา ชุมชนหนองกระทุ่ม ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
- ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มข้าวหอมมะลินทรีย์ทุ่งกุลาร้องไห้ ด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาและเทคโนโลยีการผลิตเครื่องต้มยำ ข้าวฮางอินทรีย์ กรณีศึกษากลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์ลุ่มน้ำเสียวน้อย ตำบลหินกอง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
- การบริหารจัดการและการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ในกลุ่มสมาชิกสมาพันธ์เกษตรกรกรมยั่งยืนพะเยา

- การยกระดับห้องปฏิบัติการทดสอบข้าวและผลิตภัณฑ์ข้าวไทยให้ปลอดภัยและเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ด้วยการรับรองมาตรฐานISO/IEC17025
- การยกระดับศักยภาพการผลิตและการตลาดของเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงปลากระพงสามน้ำเพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจชุมชน ตำบลหัวเขา เทศบาลเมืองสิงหนคร จังหวัดสงขลา
- การพัฒนาและการเพิ่มมูลค่าของกากเนื้อในเมล็ดปาล์มน้ำมันเพื่อเป็นแหล่งอาหารทดแทนที่ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของสุกร
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารโปรตีนเสริมสุขภาพจากผำเพื่อเพิ่มมูลค่าและศักยภาพการใช้ทรัพยากรชุมชน
- การใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าของเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมเกษตรเป็นอาหารสัตว์
- นวัตกรรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเหลวจากกากปาล์มเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับของเหลือใช้จากอุตสาหกรรมน้ำปาล์มสำหรับการผลิตผักทานใบอินทรีย์
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตผลทางการเกษตรเพื่อสร้างอัตลักษณ์สินค้าชุมชน เพิ่มช่องทางการตลาดและเพิ่มรายได้ชุมชน
- การพัฒนาระบบการจัดการคุณภาพและความปลอดภัยเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ปลาเกะเค็ม อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- วิธีเพิ่มมูลค่าอาหารเพาะเลี้ยงหลังการเก็บเกี่ยวถึงเข้าสู่ท้องให้ได้สารมูลค่าสูงที่มีฤทธิ์เสริมภูมิคุ้มกันที่มีมาแต่กำเนิด
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผงทิมมะพร้าวเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับของเหลือทิ้งทางการเกษตร
- การสร้างมูลค่าเพิ่มและมูลค่าใหม่ของผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม การบริการทางวัฒนธรรม และพื้นที่วัฒนธรรมสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรมเชิงพื้นที่ในเขตเมืองเก่า จังหวัดแพร่
- การเพิ่มมูลค่าลิกนินเพื่อการผลิตสารเคมีและวัสดุชีวภาพในอุตสาหกรรมไบโอรีไฟเนอรี
- การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ถั่วตัดตรงของบ้านรวง ตำบลหนองงูเหลือม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
- การผลิตและการเพิ่มมูลค่าแปงกล้วยหอมทองให้มีสมบัติเชิงหน้าที่สำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ในผลิตภัณฑ์อาหารนวัตกรรมและเครื่องสำอาง
- กลไกการขับเคลื่อนและการยกระดับห่วงโซ่คุณค่าใหม่จากฐานเศรษฐกิจวัตถุดิบเครื่องแกงมลายูด้วยนวัตกรรมพริกแห้งแปรรูปมูลค่าเพิ่มในชุมชนพื้นที่ยากจนจังหวัดปัตตานี
- การสร้างมูลค่าเพิ่มน้ำส้มสายชูหมักจากสับปะรดโดยใช้เทคโนโลยีการทำแห้งเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพเชิงพาณิชย์
- การศึกษาทุนทางวัฒนธรรมชุมชนในเขตเมืองเก่าแพร่ เพื่อส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม
- การพัฒนาการตลาดและสร้างมาตรฐานการผลิตพริกแกงเพื่อเพิ่มมูลค่าและกระจายรายได้สู่ชุมชน ในจังหวัดกาญจนบุรี
- การพัฒนากลไกการหนุนเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการวิจัยการยกระดับและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ปลาใส่ถั่วขึ้นสู่การเป็นผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มจากปลาใส่ถั่ว จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การยกระดับและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ปลาใส่ถั่วขึ้นสู่การเป็นผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการเรียนรู้นวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ท้องถิ่นมลายูในพื้นที่ยากจน จังหวัดปัตตานี

- นวัตกรรมเพิ่มมูลค่าสมุนไพรสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงของชุมชนตำบลควนกรด อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การเสริมสร้างศักยภาพในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนจากการแปรรูปชุมชน ต.แม่อิง อ.ภูพานยาว จ.พะเยา
- โครงการพัฒนาทักษะการเพิ่มมูลค่าจากไม้เพื่อสร้างรายได้ส่งเสริมเป็นอาชีพ กลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ไม้ย่านเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรต้นน้ำน่านอย่างยั่งยืน
- การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมน้ำปลาร้า ด้วยเทคโนโลยีสร้างมูลค่าจากปลาร้า
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาดัชนีผลิตภัณฑ์ทดแทนจากเส้นใยกล้วยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และกลยุทธ์การจัดการผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง
- การสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพรพล ด้วยห่วงโซ่คุณค่า โดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
- การเพิ่มมูลค่าถั่วแดงหลวงโดยพัฒนาแปงโคแด้แข็งขนมปังเพื่อสุขภาพ
- การเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของผลิตภัณฑ์น้ำพริกมลายูจากมะม่วง (Sambal mango) ของชุมชนในพื้นที่ยากจน อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผักผ่นจากผักพื้นบ้านเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสร้างอาชีพปลูกผักปลอดภัย จังหวัดศรีสะเกษ
- การเพิ่มมูลค่าเนื้อและน้ำมันแพะจากอาหารหยาบคุณภาพสูง และวัตถุดิบอาหารสัตว์ในท้องถิ่น
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการสกัดน้ำมันรำข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่ารำข้าวและขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนต้นแบบ: วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ยั่งยืน บ้านดอนยอ จ. นครปฐม
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารโภชนาการครบถ้วนสำหรับสุนัขจากถั่วเหลือง: อาหารเชิงหน้าที่เพิ่มมูลค่าใหม่
- การพัฒนากระบวนการผลิตผักอินทรีย์เพื่อเพิ่มผลผลิต/ลดการสูญเสีย/สร้างมูลค่าเพิ่มแก่เกษตรกรรายย่อยจังหวัดน่าน
- การบูรณาองค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์อาหาร ของที่ระลึก และเครื่องหอมจากส้มโอ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร และความยั่งยืนเชิงพาณิชย์ระดับชุมชน ของกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนส้มโอนครชัยศรี
- การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่สู่การเป็นนักนวัตกรรมชุมชนเพื่อแก้ปัญหาและสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน
- การรองรับสังคมสูงวัยด้วยอาหารเพิ่มมูลค่าจากพืชผลพื้นบ้านโดยแนวคิดอาหารฟังก์ชันเสริมสุขภาพและเสริมภูมิคุ้มกันแห่งยุคอนาคต
- การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรจากประโยชน์ของสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพและการแปรรูปผลิตภัณฑ์
- โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการตัดแปรข้าวสารเป็นข้าวดัชนีน้ำตาลต่ำเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชนของชมรมผู้สูงอายุโดยใช้กลไกสหกรณ์ความมั่นคงทางด้านอาหารบ้านปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ศึกษาการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและเพิ่มมูลค่าผลผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ด้วยนวัตกรรมพลังงานทางเลือกของกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์และพลังงานตำบลชุมแสง อ.จอมพระ จ.สุรินทร์
- โครงการการจัดการความรู้และการขยายผลองค์ความรู้การทำนาข้าวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการการผลิตการเพิ่มมูลค่า และการตลาดของชาวนา จังหวัดปัตตานี
- การพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ด้วยระบบฟาร์มอัจฉริยะของกลุ่มสมุนไพรจังหวัดสิงห์บุรี

- การพัฒนาและถ่ายทอดนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรและสมุนไพรตลอดจนการส่งเสริมสุขภาพองค์รวมสำหรับผู้สูงอายุ
- การเพิ่มมูลค่าข้าวสี Zuper rice ในรูปข้าวสุขภาพเพื่อชะลอวัย ส่งเสริมสุขภาพกายและจิต และลดความเสี่ยงของโรคที่เกี่ยวข้องกับวัยชรา
- การพัฒนากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากจังหวัดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงจังหวัด
- การขับเคลื่อนเชิงบูรณาการตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่าสู่ระบบการผลิตโกพื้นเมือง (ประตูทางดำ) เชียงพาณิชย์ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของโกพื้นเมืองไทยและยกระดับ-กระจายรายได้สู่เกษตรกรในภาคเหนือของประเทศไทย
- การพัฒนาตลาดชุมชนและตลาดออนไลน์เพื่อยกระดับคุณค่าและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์อัตลักษณ์ เกษตรยั่งยืนลำพูน
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการอบแห้งด้วยอินฟราเรดเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าทางการเกษตร ด้วยรูปแบบการจัดการความรู้แบบมีส่วนร่วม
- การเพิ่มมูลค่าขยะเศษอาหารด้วยนวัตกรรมหมอนแมลงวันลายเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนเกาะสมุยภายใต้หลักการความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร
- การยกระดับการสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตจากอ้อยด้วยหลัก BCG เพื่อนำไปสู่การสร้างต้นแบบกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกอ้อยแบบครบวงจรที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน
- นวัตกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครพนม (ปี 2)
- การจัดการความรู้การวิจัยและพัฒนาสับปะรดปัตตาเวีย จังหวัดระยอง ด้วยนวัตกรรมอาหารสร้างมูลค่าเพิ่มและบรรจุภัณฑ์จากของเหลือทิ้งทางการเกษตร เพื่อแก้ปัญหาสับปะรดล้นตลาด
- ระบบปลูกผักเคลแนวตั้งและการเพิ่มมูลค่าเป็นสารประกอบเชิงหน้าที่เพื่อป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ปีที่ 2
- การเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือทิ้งทางชีวภาพจากแหล่งอุตสาหกรรมเกษตรให้เป็นเอ็กโซพอลิแซ็กคาไรด์โดยผ่านโรงงานจุลินทรีย์ด้วยการประยุกต์ใช้ประโยชน์เป็นส่วนผสมของอาหารสัตว์น้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน
- ผลิตภัณฑ์นมแพะพรีเมียม: เฟสที่ 1 อาหารฟังก์ชันมูลค่าเพิ่ม
- การสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์และยกระดับห่วงโซ่คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรสู่การพัฒนาชุมชนนวัตกรรมอย่างยั่งยืน
- โครงการการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเปลือกหอยแมลงภู่เพื่อเป็นวัสดุภาคเกษตรกรรม
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์การสร้างมูลค่าเพิ่มรำข้าวสังข์หยดเชิงพาณิชย์
- การสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์เครื่องแกงฮาลาลันตอยยี่บันและสื่อสารการตลาดภายใต้วิถีมุสลิม (ปลูกโดยมุสลิม ผลิตโดยมุสลิม บริโภคโดยมุสลิม)
- การส่งเสริมนวัตกรรมการขยายพันธุ์และแปรรูปผลิตภัณฑ์ ต้นแบบจากรักฟ้าเพื่อยกระดับและเพิ่มมูลค่าของสมุนไพรท้องถิ่นอำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
- การยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์ของประเทศด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- การแก้ปัญหาและสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และการใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่เหมาะสมตามบริบทของชุมชน
- การเพิ่มมูลค่าพืชผลไม้พื้นบ้านราคาถูกลงด้วยแนวคิดอาหารฟังก์ชันเสริมสุขภาพ

- การยกระดับขีดความสามารถการผลิตและเพิ่มมูลค่าอุตสาหกรรมมันสำปะหลังของประเทศด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (เปลือกโกโก้) ของเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกโกโก้ในพื้นที่จังหวัดตาก
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการความรู้ผ้าเขียนเทียนมั่ง สู่การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากผ้าเขียนเทียนของหมู่บ้านขุนห้วยแม่เปาใต้ ตำบลแม่เปา อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย
- การยกระดับศักยภาพและพัฒนาต่อยอดเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ไก่วงให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับการแข่งขัน
- การพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โคมล้านนาสำหรับผู้ประกอบการในตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ระยะที่ 1
- การเสริมสร้างศักยภาพการแปรรูปผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงจากประมงพื้นบ้านจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจจากฐานอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาขีดความสามารถประกอบการธุรกิจเปิดเพื่อเพิ่มมูลค่าการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานของชุมชนในพื้นที่จังหวัดยะลา
- นวัตกรรมชนมลาสู่การยกระดับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชนมลาจังหวัดนครศรีธรรมราช
- การบูรณาการองค์ความรู้และสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมจากผ้าทอพื้นเมืองเพื่อเพิ่มมูลค่ายกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศูนย์ทอผ้าจาก วัดรางบัว จังหวัดราชบุรี
- การต่อยอดการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมสินค้าข้าวสาयน้ำแร่แจ้ซ้อนหนึ่ง เดียวในประเทศ เพื่อการส่งเสริมนวัตกรรมชุมชนด้านการท่องเที่ยวและตลาดดิจิทัล
- การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าชนเผ่าอาข่า สู่การเสริมสร้างเศรษฐกิจชุมชน
- การเพิ่มมูลค่าขานอ้อยเพื่อการผลิตไมโครไฟบริลเลเท็ดเซลลูโลสและการประยุกต์ใช้ในโครงเลี้ยงเซลล์สำหรับวิศวกรรมเนื้อเยื่อ
- การยกระดับวิสาหกิจชุมชนและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนทอผ้าพื้นเมือง ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
- การพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์โคมล้านนาสำหรับผู้ประกอบการในตำบลท่าศาลา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ระยะที่ 2
- ประวัติศาสตร์ชุมชน พหุวัฒนธรรม และสังคม : ปัจจัยส่งเสริมและเพิ่มมูลค่าด้านการท่องเที่ยวของตำบลพิมลราช อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
- การพัฒนาศักยภาพและทักษะที่จำเป็นสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนและเส้นทางการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าและขีดความสามารถทางเศรษฐกิจในการแข่งขันระดับสากลของการท่องเที่ยวเมืองรอง
- นวัตกรรมการสร้างมูลค่าเพิ่มของสมุนไพรในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนและวิสาหกิจชุมชน จังหวัดขอนแก่น
- โครงการศึกษาการเพิ่มมูลค่ากุ้งหอยแดงเพื่อการสืบสานคุณค่าการทำประมงอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เชิงอัตลักษณ์เพื่อเพิ่มมูลค่าในการแข่งขันอย่างยั่งยืน จังหวัดสุพรรณบุรี
- การจัดการความรู้และการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบครบวงจร ย้อนรอยประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวัฒนธรรมเมืองไชยา 3 แหล่งอารยธรรม : เมืองพุมเรียง วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร และสวนโมกขพลารามเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและวิถีชีวิตทางสังคม

- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเห็ดเศรษฐกิจในโรงเรือนปิดแบบใช้เทคโนโลยีและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ (ครองแครงเห็ด) เพื่อเพิ่มมูลค่า โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้
- การพัฒนากระบวนการผลิตและเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบเหลือใช้จากปลากระพงขาวในพื้นที่ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
- นวัตกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแผ่นวุ้นมะพร้าวที่ไม่ได้มาตรฐานจากกระบวนการผลิต ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น
- การถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผลิตไม้กวาดจากขวดพลาสติก ตำบลนารายณ์ จังหวัดนครพนม
- การเพิ่มมูลค่ามันชันเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน
- ผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าวัสดุเศษเหลือจากแปลงปลูกกล้วยและจัดการระบบการผลิตแบบขยะเหลือศูนย์
- การเพิ่มมูลค่าขานอ้อยในการผลิตเครื่องเล่นเซลลูลาร์เอนอเรเท็ดเซลลูลอส ร่วมกับไฮดรอกซีแอปไทต์และไหมไฟเบอร์
- ตัวแบบเชิงธุรกิจเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์แปรรูปจากปลากระพงขาวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงวิกฤตเศรษฐกิจในพื้นที่ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
- การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าประเภทผ้าบาติกด้วยโครงการเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วมด้วยการสร้างต้นแบบเชิงธุรกิจเพื่อเพิ่มรายได้และบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดกระบี่
- การสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ไม้สักเพื่อผู้สูงอายุตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- การยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าไข่เป็ดของชุมชนในพื้นที่จังหวัดยะลา
- โครงการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อยกระดับสมุนไพรพลูควงสำหรับเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้เสริมให้กับกลุ่มแปรรูปสมุนไพรพลูควง จังหวัดเชียงราย
- นวัตกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน บนฐานวัฒนธรรม : เทศบาลเมืองเพชรบุรี เมืองแห่งการเรียนรู้วิถีเมืองเพชร
- กระบวนการเลี้ยงผึ้งป่าและการสร้างมูลค่าเพิ่มน้ำผึ้งป่าด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชน และรักษาระบบนิเวศชุมชนอย่างยั่งยืน
- การเพิ่มมูลค่าวัสดุพลอยได้จากโรงไฟฟ้าแม่เมาะเพื่อผลิตเป็นวัสดุพิเศษสำหรับงานซ่อมแซมและฟื้นฟูโครงสร้างคอนกรีต
- การประยุกต์ใช้เทคนิคระเบิดเยื่อด้วยไอน้ำเพื่อผลิตเส้นใยไผ่ธรรมชาติสำหรับเพิ่มศักยภาพการผลิตเส้นด้ายเชิงพาณิชย์และการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์พลอยได้สำหรับการใช้งานเป็นเชื้อเพลิงทดแทนและผลิตวัสดุคาร์บอนรูพรุนสูง
- โครงการแปรรูปผักกะแยงแบบประหยัดน้ำและเพิ่มมูลค่าทางการตลาด
- สืบสานคุณค่า “ผ้าพื้นถิ่นยะรังวิถี” สู่อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกายมุสลิมเพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจชุมชน
- การจัดการความรู้และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำเรือยาวขึ้นโขงชิงธงจำลอง 32 ฝีพาย แห่งลุ่มน้ำหลวง เพื่อเพิ่มมูลค่าและส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
- การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเพิ่มมูลค่าฉี่และมูลไส้เดือนดิน ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- การถ่ายทอดนวัตกรรมและส่งเสริมพัฒนาพันธุ์กรรมกระป๋องปลักไทยสร้างมูลค่าเพิ่มในพื้นที่เขตลุ่มน้ำสงครามและลุ่มน้ำก่ำของจังหวัดนครพนม

- การฟื้นฟูทรัพยากรป่าและการเพิ่มมูลค่าด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางสังคมในชุมชนชนาครปูม่า
- การจัดการความรู้เพื่อยกระดับมาตรฐาน เพิ่มมูลค่า และเพิ่มช่องทางการตลาดผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การขยายและเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายสู่ตลาดต่างประเทศ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจเครื่องแกงฮาลาลันตอยยี่บัน
- นวัตกรรมการผลิตอิฐบล็อกประสานและกระถางต้นไม้จากมูลโคเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน
- การจัดการความรู้เพื่อเพิ่มมูลค่ากะปิขี้ดน้ำด้วยการพัฒนากระบวนการผลิต การแปรรูปและการบรรจุภัณฑ์
- การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์จากแป้งมันสำปะหลัง
- การพัฒนาตัวแบบเชิงธุรกิจชุมชนเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของแปดในพื้นที่จังหวัดยะลา
- การเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจเหลือทิ้งจากอ้อยโดยการพัฒนาตัวเร่งปฏิกิริยาและการประยุกต์ใช้ร่วมกับตัวทำละลายชีวภาพสำหรับการเพิ่มมูลค่าโมเลกุลแพลตฟอร์ม
- การพัฒนางานหัตถกรรมจักสานไม้ไผ่เชิงสร้างสรรค์บนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของชุมชนอำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก
- นวัตกรรมเพิ่มมูลค่าสมุนไพรจีนทุเรียนสู่เศรษฐกิจมูลค่าสูง
- การพัฒนางานการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพแบบสะเต็มศึกษาผสมผสานวัฒนธรรม(STEM+ C) “การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วเน่า” เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตถั่วเหลืองและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบ้านหนองอ้อ ตำบลเวียง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
- การเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุนปัจจัยผลิตทางการเกษตร
- โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตถั่วหรั่งเพื่อเพิ่มมูลค่าและการแปรรูป
- นวัตกรรมสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์พลอยได้ในโรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาลเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
- โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเชิงรุกเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทุเรียน
- โครงการวิจัยเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์และเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์กาแฟอาราบิก้าโครงการหลวง
- โครงการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำมูลค่าน้อยเพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่น ของชุมชนประมงพื้นบ้านจังหวัดปัตตานี
- การเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุนด้านพลังงาน
- การพัฒนางานการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพแบบสะเต็มศึกษาผสมผสานวัฒนธรรม(STEM+ C) “การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วเน่า” เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตถั่วเหลืองและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบ้านหนองอ้อ ตำบลเวียง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
- การเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุนปัจจัยผลิตทางการเกษตร
- โครงการวิจัยและพัฒนาการผลิตถั่วหรั่งเพื่อเพิ่มมูลค่าและการแปรรูป
- นวัตกรรมสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์พลอยได้ในโรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาลเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
- โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเชิงรุกเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตทุเรียน
- โครงการวิจัยเทคโนโลยีการปรับปรุงพันธุ์และเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์กาแฟอาราบิก้าโครงการหลวง

- โครงการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำมูลค่าน้อยเพื่อเพิ่มมูลค่าทรัพยากรท้องถิ่น ของชุมชนประมงพื้นบ้าน จังหวัดปัตตานี
- การเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรเพื่อลดต้นทุนด้านพลังงาน
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการนำปลาหมอคางดำไปใช้ประโยชน์โดยเปลี่ยนเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มมูลค่า
- การวิจัยและส่งเสริมการเพาะเลี้ยงเห็ดเพื่อเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ ในสวนป่ายุคาลิปตัส สวนป่ากระถินณรงค์ และสวนป่าธรรมชาติ
- เทคโนโลยีสาหร่ายเพื่อเพิ่มมูลค่าอาหารสัตว์น้ำเศรษฐกิจ
- การวิจัยและส่งเสริมเตาเผาถ่านเพื่อผลิตถ่านคุณภาพสูงและการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชื้อเพลิงจากกระบวนการผลิตถ่านเพื่อเพิ่มมูลค่าไม้สวนป่า
- การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์โอเลโอเคมีเพื่อเพิ่มมูลค่าน้ำมันปาล์มและไบโอดีเซล
- ความคุ้มค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ในการยกระดับทักษะ ความรู้ความสามารถของกำลังคนผ่านระบบคุณวุฒิวิชาชีพ
- การเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์อาหารนมจากข้าวโพดราคาต่ำในท้องถิ่น: การวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์
- การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์นมแพะเป็นอาหารสุขภาพสามารถเพิ่มมูลค่าทางการตลาดในผลิตภัณฑ์นมแพะเพื่อสุขภาพ
- การใช้ประโยชน์สารเภสัชกรรมที่ละลายในไขมัน และสารลดคลอเรสเตอรอล บริสุทธิ์รวมทั้ง รำสกัด แอซิดอย และไขมันจากโรงงานน้ำมันรำข้าวและโรงงานน้ำตาลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในผลิตภัณฑ์อาหารและปศุสัตว์ไก่
- การบูรณาองค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์อาหาร ของที่ระลึก และกระดาษจากตาลโตนด เพื่อเพิ่มมูลค่าทางการเกษตรและความยั่งยืนเชิงพาณิชย์ระดับชุมชน
- การวิจัยสารออกฤทธิ์ชีวภาพที่มีคุณสมบัติลดคอเลสเตอรอลเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์พลอยได้จากอุตสาหกรรมน้ำตาล
- การเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพจากสมุนไพรไทยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- การพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อรองรับตลาดเพื่อสุขภาพ
- การบูรณาการองค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์อาหารจากสับปะรด เพื่อเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร และความยั่งยืนเชิงพาณิชย์ระดับชุมชน
- เทคโนโลยีวัสดุในการตรวจวัดความสุกแก่ของผลไม้เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร
- การบูรณาการองค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการเกษตรเชิงนิเวศและความยั่งยืนเชิงพาณิชย์ระดับชุมชนอย่างยั่งยืน
- การยกระดับคุณภาพและเพิ่มมูลค่าของผลผลิตสัตว์น้ำ: พัฒนาสมดุลงูอาหาร ในระบบไบโอฟล็อก เพื่อผลิตปลาหับทิมเชิงพาณิชย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมเครื่องจักรขนาดเล็กเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการเกษตรให้กับเกษตรกรไทย พื้นที่ภาคกลางตอนล่าง
- การพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์อาหารลาวเวียง
- การพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมอาหารเพื่อการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าเชิงสุขภาพของน้ำตาลโตนด
- การประยุกต์ใช้ผลผลิตทางการเกษตรและวัสดุเหลือใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น

- การยกระดับคุณภาพและเพิ่มมูลค่าของผลผลิตสัตว์น้ำ: พัฒนาระบบเพิ่มออกซิเจนและการหมุนเวียนของน้ำที่เหมาะสมเพื่อการผลิตปลากะพงขาวในระบบ RAS แบบสมบูรณ์
- สารออกฤทธิ์ทางชีวภาพและฤทธิ์การยับยั้งการเกิดโรคอ้วนและมะเร็ง เพื่อเพิ่มมูลค่าในแปงกล้วยที่ผลิตจากกล้วยตากเกรตในระหว่างการผลิตกล้วยอบเนย
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์สาโทมะม่วงและแยมมะม่วงเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรในท้องถิ่น อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม
- การส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถพัฒนาพันธุ์โกลนินาด้วยรังสีแกมมาเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการค้า
- การประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและวอเตอร์ฟุตพริ้นท์จากการปลูกข้าว มันสำปะหลัง และอ้อย ด้วยวิธีประเมินผลกระทบตลอดวัฏจักรชีวิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคมคาร์บอนต่ำในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสับปะรดเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ กลุ่มผู้ผลิตชุมชนแม่อ้อยถิ่น อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี
- การพัฒนากลยุทธ์การตลาดสมัยใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจผลิตภัณฑ์บนฐานภูมิปัญญาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำตาลจากไซเดียมต่ำเพื่อสุขภาพที่มีมูลค่าเพิ่มในเชิงพาณิชย์
- การยกระดับคุณภาพและเพิ่มมูลค่าของผลผลิตสัตว์น้ำ: การลดการสะสมของสารที่ก่อให้เกิดกลิ่นสาบโคลนในเนื้อปลาตะเพียนที่เลี้ยงแบบไบโอฟล็อก (BIOFLOC) ด้วยการควบคุม C/N ratio และ การเลี้ยงแบบน้ำใสก่อนจับขาย
- การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่โดยใช้เทคนิคการแปลงหน้าที่เชิงคุณภาพ วิศวกรรมคุณค่า และวิศวกรรมคั่นเซ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยว และกลยุทธ์ทางการตลาดของพื้นที่ทะเลสาบสงขลา ภูมิศึกษา กลุ่มผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่ ตำบลน่าน้อย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- การยกระดับวิสาหกิจชุมชนและส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนดิษฐ์จากผ้า ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัยกลุ่มวิสาหกิจเย็บผ้าและศิลปะประดิษฐ์จากผ้า ตำบลเขาแก้วศรีสมบูรณ์ อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย
- การใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าเพิ่มของหินเพอร์ไลต์ลพบุรีเพื่อเกษตรกรรมที่ยั่งยืน
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือสี่ธรรมชาดิษฐ์สร้างสรรค์ และออกแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อการอนุรักษ์พันธุ์ สืบสาน และเพิ่มมูลค่าผ้าทอ สำหรับการท่องเที่ยววิถีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวครั้งในจังหวัดนครปฐม
- การเพิ่มมูลค่าสินค้าด้วยการออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์แบบสร้างสรรค์จากวัสดุในท้องถิ่นสำหรับผ้าทอโยกัญของวิสาหกิจ ต.ศิริราษฎร์ อ.พบบพระ จ.ตาก
- การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอโยกัญเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของวิสาหกิจชุมชน ต.ศิริราษฎร์ อ.พบบพระ จ.ตาก
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำเชื่อมจากพรีไบโอติกที่มีมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์
- การศึกษาและพัฒนาการบรรจุภัณฑ์งานจักสานไม้ไผ่ลวดลายดั้งเดิม เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า ภูมิศึกษา ชุมชนผู้สูงอายุ บ้านกัวแลป่าเป้า ต.บ้านกาด อ.แม่วาง จ.เชียงใหม่
- การศึกษาแนวทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ที่มีรากฐานจากวัฒนธรรมภูมิปัญญาของชาวไทลื้อ อ.ปัว จ.น่าน

1.7 การปรับตัวของภาคเกษตร

- การพัฒนาระบบเลี้ยงกุ้งทะเลขนาดเล็กแบบความแม่นยำสูงเพื่อรองรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในอนาคต ปีที่ 2
- การวิเคราะห์ผลกระทบของ COVID-19 ต่อระบบสาธารณสุขเพื่อเพิ่มความเข้มแข็งในการปรับตัวของระบบบริการต่อการระบาดและความยั่งยืนของระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าในประเทศไทย
- การยกระดับขีดความสามารถของผู้ประกอบการแปรรูปข้าวเม่าเพื่อปรับตัวเข้าสู่ธุรกิจตลาดสมัยใหม่
- การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวและการแข่งขันของภาคการเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวของประเทศไทย ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ผลกระทบของโควิด-19 ต่อรายได้ รายจ่าย สิทธิประโยชน์ การศึกษา อาชีพ และการปรับตัวของครัวเรือนเกษตรกรและสมาชิกผู้อพยพ
- การพัฒนาและถ่ายทอดกระบวนการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เพื่อเพิ่มผลผลิตและสร้างการปรับตัวเพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อม
- กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อประเมินความสามารถในการปรับตัวต่อภาวะความร้อนในเมืองและห่วงโซ่ผลกระทบต่อสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย
- การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการปรับตัวของเกษตรกรในการผลิตข้าวหน้าน้ำฝนภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การพัฒนาเทคโนโลยีการปรับตัวของระบบการผลิตข้าวนาชลประทาน
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับตัวของระบบการผลิตข้าวหน้าน้ำฝน
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับตัวของระบบการผลิตข้าวนาชลประทาน
- พัฒนาสายพันธุ์ข้าวปรับตัวดีในสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม
- โครงการวิจัยผลกระทบและการปรับตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการผลิตทุเรียนคุณภาพในประเทศไทย

1.8 ยางพารา และปาล์มน้ำมัน

- สายพันธุ์และความหลากหลายทางพันธุกรรมของพืชที่ปลูกร่วมกับสวนยางพารา
- นวัตกรรมและการส่งเสริมการสร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมยางพาราใหม่: ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร(ชีวเภสัชภัณฑ์)/ยาชีวภาพ จากשרมน้ำยางพารา
- แนวทางการจัดการและเทคโนโลยีปุ๋ยอินทรีย์และสารปรับปรุงดินเพื่อลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีในสวนยางพารา
- การสร้างนวัตกรรมชุมชนด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์จากสานหวายและไม้ไผ่เทียมมลายูจากยางพาราเทอร์โมพลาสติกในชุมชนพื้นที่ยากจนจังหวัดปัตตานี
- เครื่องวัดเปอร์เซ็นต์เนื้อยางอัตโนมัติ พร้อมแอปพลิเคชันเพื่อคำนวณรายได้บนสมาร์ตโฟน สำหรับเกษตรกรชาวสวนยางพารา
- การสร้างตัวแบบเชิงธุรกิจผลิตภัณฑ์นวัตกรรมยางพาราลดห่วงโซ่อุปทานเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่จังหวัดนราธิวาสอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์จากอนุภาคนาโนไลโปโซมที่สังเคราะห์จากฟอสโฟลิพิดของเมล็ดยางพาราที่เชื่อมติดด้วยโพลิเมอร์ชีวภาพ เพื่อใช้ในการกักเก็บสารสำคัญของพืชสมุนไพร

- การพัฒนากลุ่มรวบรวมน้ำยางสดยางพาราด้วยนวัตกรรม GAP/GMP เพื่อยกระดับความสามารถแข่งขันทางการตลาด และความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก ในตำบลแปะ-ระ อำเภอนาทม จังหวัดสตูล
- การประยุกต์ใช้นวัตกรรมสารชีวภัณฑ์เพื่อแก้ปัญหาโรคใบร่วงชนิดใหม่ในยางพาราที่เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีใช้คอนกรีตผสมน้ำยางพาราพัฒนาสระน้ำด้านภัยแล้ง ระยะที่ 3 ภาคเหนือตอนล่าง : จังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดนครสวรรค์
- อัตราที่เหมาะสมของปุ๋ยหมักจากกากเบเนโทไนต์ ต่อประสิทธิภาพการเพิ่มธาตุอาหารพืช ปริมาณและคุณภาพของผลผลิตยางพาราในดินทราย
- การจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวไร่ภาคใต้สำหรับระบบปลูกพืชที่มียางพาราและปาล์มน้ำมันเป็นพืชหลัก
- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีแปรรูปผลผลิตจากต้นยางพารา เพื่อยกระดับศักยภาพเกษตรกรและผู้ประกอบการยางพารากลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1
- การจัดการดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงและปุ๋ยชีวภาพ พด.12 ร่วมกับปุ๋ยเคมีต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตยางพารา ในพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) จังหวัดสงขลา
- อัตราที่เหมาะสมของปุ๋ยหมักจากกากเบเนโทไนต์ ต่อประสิทธิภาพการเพิ่มธาตุอาหารพืช ปริมาณและคุณภาพของผลผลิตยางพาราในดินทราย
- การจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวไร่ภาคใต้สำหรับระบบปลูกพืชที่มียางพาราและปาล์มน้ำมันเป็นพืชหลัก
- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีแปรรูปผลผลิตจากต้นยางพารา เพื่อยกระดับศักยภาพเกษตรกรและผู้ประกอบการยางพารากลุ่มจังหวัดภาคอีสานตอนบน 1
- การจัดการดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงและปุ๋ยชีวภาพ พด.12 ร่วมกับปุ๋ยเคมีต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตยางพารา ในพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) จังหวัดสงขลา
- การประเมินผลตอบแทนการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน สับปะรด ลำไย และอ้อยโรงงาน ตามศักยภาพทรัพยากรดิน
- การจัดการดินร่วมกับการปลูกพืชตระกูลถั่วบนดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำในสวนยางพารา จังหวัดตรัง
- โครงการการศึกษาวิธีการตรวจวัดกัมมันตรังสีตามธรรมชาติและเรดอนที่ปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์จากน้ำยางพารา
- สวนยางพาราแบบเกษตรผสมผสานเพื่อเสริมรายได้และการแปรรูปสินค้ายางพาราของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกยางพารา อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง
- การแปรรูปสินค้ายางพาราของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกยางพาราดำบลสันดอนแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง
- การปลูกพืชแซมในสวนยางพาราเพื่อเสริมรายได้ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกยางพาราดำบลสันดอนแก้ว อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง
- การศึกษาสมรรถนะและความเสียหายของชิ้นส่วนเครื่องยนต์จากเงื่อนไขการใช้งานจริงสำหรับเครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กที่ใช้เชื้อเพลิงไบโอดีเซลจากเมล็ดยางพารา

2. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1 ป่าไม้

- การฟื้นฟูภูมิทัศน์ป่าไม้กับความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน
- ความหลากหลายของสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าธรรมชาติ บริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง
- แหล่งกำเนิดอนุภาคฝุ่นทุติยภูมิและกลไกการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน จากปฏิกิริยาฟิสิกส์เคมีของสารอินทรีย์ระเหยง่ายทางชีวภาพเหนือเรือนยอดป่าไม้ในภาคเหนือ(เดิม:แหล่งกำเนิดอนุภาคฝุ่นทุติยภูมิและกลไกการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน จากปฏิกิริยาเคมีในบรรยากาศและแนวทางการจัดการคุณภาพอากาศ)
- การพัฒนาต้นแบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งจังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคใต้ประเทศไทย
- การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในระบบสวนสมรมบนพื้นฐานเสริมสร้างนิเวศ ความหลากหลายชีวภาพและเศรษฐกิจชุมชน
- ผลกระทบของการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเลต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าชายเลนในบริเวณภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย
- แนวทางการปลูกฟื้นฟูและป้องกันไฟป่าพรุควนเคร็งโดยใช้ไม้โตเร็วสายพันธุ์ดีของกรมป่าไม้
- การส่งเสริมและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง จังหวัดนครศรีธรรมราช อย่างยั่งยืน โดยความร่วมมือของชุมชน
- การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางอุตุ-อุทกวิทยาภายหลังการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูงเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- การประเมินคุณค่าบริการระบบนิเวศป่าไม้ในพื้นที่ป่าฟื้นฟู “สะแกราชโมเดล”
- ประเมินมูลค่าการใช้ประโยชน์ทางนันทนาการในการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์หายากและใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
- ความหลากหลายของแมลงที่มีประโยชน์ภายหลังการฟื้นฟูพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่เสื่อมสภาพและการใช้ประโยชน์ของชุมชน
- คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคม ภายหลังการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชันรูปแบบต่างๆ โดยชุมชนมีส่วนร่วม จังหวัดเชียงใหม่
- การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อการอนุรักษ์พันธุ์กรรมไม้พะยุงสายพันธุ์ดีของกรมป่าไม้
- ศึกษาหาความเหมาะสมในการสร้างฝายในพื้นที่ป่าชุมชนเพื่อสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์น้ำในชุมชนโดยใช้ระบบภูมิสารสนเทศ (GIS)
- การบริหารจัดการพื้นที่ป่าสาธารณะใกล้เมืองเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของชุมชนจากฐานความรู้และนวัตกรรมด้วยงานวิจัยท้องถิ่น กรณีป่าชุมชนโคกหนองม่วง ตำบลหัวหนอง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
- การศึกษาความหลากหลายชีวภาพป่าไม้และการพึ่งพาป่าไม้ของชุมชนต้นน้ำห้วยหลวง
- การพัฒนาการใช้สารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชป่าไม้ในสวนป่าเชิงพาณิชย์เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- องค์ประกอบในระบบนิเวศต้นน้ำบางประการภายหลังการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน จังหวัดเชียงใหม่

- การสำรวจจำแนกการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ป่าต้นน้ำห้วยหลวง
- วิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์พันธุ์พืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
- โครงการศึกษาความหลากหลายชนิดสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมในพื้นที่ป่ามรดกโลกทางธรรมชาติทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง
- การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้ศาสตร์ของพระราชาด้านทรัพยากรป่าไม้ต่อสมดุลทางนิเวศวิทยาโดยใช้สมดุลคาร์บอนเป็นตัวบ่งชี้ กรณีศึกษา : ระบบวนเกษตรกาแฟร่วมกับป่าไม้ สถานีพัฒนาเกษตรที่สูงตามแนวพระราชดำริภูพยัคฆ์ อ.เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน
- การเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะของผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ในเขตพื้นที่สวนป่าแม่คำมี จังหวัดแพร่
- การเจริญเติบโต ผลผลิต และ ความหลากหลายของชนิดพันธุ์พืชของสวนป่าไม้สักภายใต้อายุที่แตกต่างกันบริเวณสวนป่าขุนแม่คำมี จังหวัดแพร่
- การจัดการป่าไม้แบบมีส่วนร่วมจากเครือข่ายชุมชน สู่การสร้างคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืนจังหวัดน่าน

2.2 ไฟป่า

- แนวทางป่าประชารัฐในการฟื้นฟูป่าดิบชื้นเพื่อลดการเกิดและลุกลามของไฟป่าดอยพระบาท จังหวัดลำปาง
- การเฝ้าระวัง ผลกระทบ และการป้องกันการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่า พรุควนเคื่อง
- การเฝ้าระวัง ผลกระทบ และการป้องกันการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่า พรุควนเคื่อง
- การเสริมสร้างศักยภาพท้องถิ่นเพื่อการจัดการไฟป่า ในพื้นที่พรุควนเคื่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การประเมินความเหมาะสมสำหรับสร้างแนวป้องกันไฟเพื่อการบริหารจัดการไฟป่าและหมอกควัน ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
- การป้องกันและจัดการไฟป่าพรุควนเคื่องด้วยการเสริมสร้างศักยภาพท้องถิ่นเชิงพื้นที่เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพจากมลภาวะทางอากาศ
- Dr. Barrier: แอปพลิเคชันช่วยตัดสินใจในการชิงเผาเพื่อลดปัญหาไฟป่า
- Smoke Watch: แอปพลิเคชันแจ้งเตือนและเฝ้าระวังไฟป่าจากการเผาในที่โล่ง สำหรับพื้นที่ภาคเหนือตอนบน
- การพัฒนาต้นแบบการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนเคื่องจังหวัดนครศรีธรรมราช ภาคใต้ ประเทศไทย
- การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการป่าชุมชนและลดการเกิดปัญหาฝุ่นควันไฟป่าด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม จ. ลำปาง
- การพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ระบบตรวจจับไฟป่าในระยะเริ่มต้นโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์
- แนวทางการปลูกฟื้นฟูและป้องกันไฟป่าพรุควนเคื่องโดยใช้ไม้โตเร็วสายพันธุ์ดีของกรมป่าไม้
- ศักยภาพและระดับความสำเร็จของการฟื้นฟูป่าตามแนว พระราชดำรินในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากไฟป่าแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

2.3 กลุ่มน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ทะเลสาบ

ทางตรง

- การพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำก้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การจัดการและอนุรักษ์ปลาสามน้ำเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยนวัตกรรมทางกฎหมายและการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- แบบจำลองการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปกคลุมดินและผลกระทบต่อบริการของระบบนิเวศในลุ่มน้ำลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา
- การจัดการความรู้และการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำเรือยาวขึ้นโขงซึ่งตรงจำลอง 32 ฝายพาย แห่งลุ่มน้ำหลังสวน เพื่อเพิ่มมูลค่าและส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
- การประยุกต์เทคโนโลยีด้านปัญญาประดิษฐ์ในการพัฒนางานบริหารเขื่อน-อ่างเก็บน้ำแบบอัจฉริยะเพื่อการแก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งระยะยาวในลุ่มน้ำมูลตอนบน
- การจัดการความรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากอุทกภัยและการขาดแคลนน้ำโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยคลองนาท่อม จ.พัทลุง
- แนวทางการบริหารจัดการน้ำชุมชนตำบลคลองโคนผ่านองค์กรผู้ใช้น้ำและเครือข่ายลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม
- โครงการศึกษาการปนเปื้อนและแนวทางการบำบัดน้ำในพื้นที่อ่างเก็บน้ำลุ่มน้ำโจน แห่งที่ 16 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- การสำรวจจำแนกการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ป่าต้นน้ำห้วยหลวง
- การศึกษาการใช้ในดินของกลุ่มชุดดินในระบบงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีระบบการให้น้ำที่เหมาะสมกับการเกษตรระดับชุมชนในพื้นที่แล้งซ้ำซาก โดยใช้พหุวิธีการ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การถอดบทเรียนการจัดการระบบน้ำชุมชนและการเกษตรของชุมชนหนองบึงไก่อ เพื่อการขยายผลสู่การจัดการน้ำบริเวณกลางน้ำและปลายน้ำ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การติดตามและประเมินพื้นที่แล้งซ้ำซากโดยบูรณาการเทคโนโลยีรีโมทเซนซิงและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อเสนอแนวทางการจัดการระบบน้ำชุมชนและการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การพัฒนาเครือข่ายเยาวชน เพื่อส่งเสริมการจัดการน้ำระดับท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ ในพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การวิเคราะห์พื้นที่ที่เหมาะสมด้านการเกษตรเพื่อสร้างความเข้าใจในการเปลี่ยนรูปแบบการเกษตรจากนาข้าวเป็นพืชไร่ในพื้นที่แล้งซ้ำซาก โดยบูรณาการภูมิสารสนเทศและกระบวนการยอมรับและเรียนรู้โดยชุมชน ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การรวบรวมและสกัดภูมิปัญญาด้านการจัดการน้ำของกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อสร้างหลักสูตรการจัดการต้นน้ำ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของระบบนิเวศ พื้นที่ชุ่มน้ำ อ.แกลง จ.ระยอง เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

- การจัดการนิเวศบริการด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการของพื้นที่ชุ่มน้ำ กรณีศึกษา เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี
- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดสรรทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อการผลิตรายยั่งยืนและการดำรงชีพของสมาชิกชุมชนที่อยู่ในชนบทริมฝั่งแม่น้ำโขงให้เข้มแข็ง กรณีศึกษา กองทุนปลาบ้านผาชัน อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
- การพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- การถอดบทเรียนต้นแบบความสำเร็จด้านการบริหารจัดการโรงแรมขนาดเล็ก ในบริบทวิถีชีวิตลุ่มน้ำ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งโรงแรมขนาดเล็กในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง
- โครงการศึกษาการปนเปื้อนและแนวทางการบำบัดน้ำในพื้นที่อ่างเก็บน้ำลุ่มน้ำโจน แห่งที่ 16 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- การประยุกต์เทคโนโลยีด้านปัญญาประดิษฐ์ในการพัฒนางานบริหารเขื่อน-อ่างเก็บน้ำแบบอัจฉริยะเพื่อการแก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งระยะยาวในลุ่มน้ำมูลตอนบน
- โครงการพัฒนาองค์ความรู้การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการน้ำขององค์กรผู้ใช้น้ำและหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองดูสน-คลองมาบั่ง จังหวัดสตูล
- การจัดการความรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากอุทกภัยและการขาดแคลนน้ำโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยคลองนาท่อม จ.พัทลุง
- แนวทางการบริหารจัดการน้ำชุมชนตำบลคลองโคนผ่านองค์กรผู้ใช้น้ำและเครือข่ายลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม
- การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำโดยชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยหลวง
- การศึกษาการใช้น้ำในดินของกลุ่มชุดดินในระบบงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน
- ศึกษาการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมในลุ่มน้ำน่านตอนบน ด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ SWAT
- ศึกษาการยอมรับของชุมชน ต่อการบริหารจัดการน้ำและพื้นที่เสี่ยงพิบัติภัย ของแผนการใช้ที่ดินในลุ่มน้ำน่านตอนบน
- การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำโดยชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยหลวง
- การศึกษาการใช้น้ำในดินของกลุ่มชุดดินในระบบงานจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน
- ศึกษาการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมในลุ่มน้ำน่านตอนบน ด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ SWAT
- ศึกษาการยอมรับของชุมชน ต่อการบริหารจัดการน้ำและพื้นที่เสี่ยงพิบัติภัย ของแผนการใช้ที่ดินในลุ่มน้ำน่านตอนบน
- การจัดการความรู้และขยายผลการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำลำโดมใหญ่ เพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชน
- การศึกษา สสำรวจและจำแนกการใช้ประโยชน์แหล่งน้ำในไร่นาต่อระบบการปลูกพืชในเขตพัฒนาที่ดินลุ่มน้ำภาคตะวันออกของประเทศไทย
- การถอดบทเรียนการจัดการระบบน้ำชุมชนและการเกษตรของชุมชนหนองบั้งไก่อ เพื่อการขยายผลสู่การจัดการน้ำบริเวณกลางน้ำและปลายน้ำ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การพัฒนาเครือข่ายเยาวชน เพื่อส่งเสริมการจัดการน้ำระดับท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ ในพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร

- การรวบรวมและสกัดภูมิปัญญาด้านการจัดการน้ำของกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อสร้างหลักสูตรการจัดการต้นน้ำ กลุ่มน้ำ คลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีระบบการให้น้ำที่เหมาะสมกับการเกษตรระดับชุมชนในพื้นที่แล้งซ้ำซาก โดยใช้พหุวิธีการ กลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การติดตามและประเมินพื้นที่แล้งซ้ำซากโดยบูรณาการเทคโนโลยีรีโมทเซนซิงและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อเสนอแนวทางการจัดการระบบน้ำชุมชนและการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ กลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของระบบนิเวศ พื้นที่ชุ่มน้ำ อ.แก่ง จ.ระยอง เพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืน

ทางอ้อม

- การจัดการพื้นที่ปนเปื้อนแคดเมียมและสังกะสีโดยใช้พืช เพื่อเกษตรกรรมปลอดภัยและยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตาบ จังหวัดตาก
- การใช้พืชพลังงานในการจัดการดินเกษตรปนเปื้อนแคดเมียม บริเวณลุ่มน้ำแม่ตาบ จังหวัดตาก
- การจัดการทรัพยากรบนความหลากหลายทางชีวภาพ-วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสุขภาพท้องถิ่นเชื่อมโยงเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนลุ่มน้ำปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดสระแก้ว
- การพัฒนาระบบการเลี้ยงหอยนางรมแบบความหนาแน่นสูงเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนลุ่มน้ำปะเหลียน ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
- ศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์อาหารอีสานเพื่อสุขภาพจากฐานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมลุ่มน้ำท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มข้าวหอมมะลิอินทรีย์ทุ่งกุลาร้องไห้ ด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาและเทคโนโลยีการผลิต เครื่องดื่มข้าวหอมอินทรีย์ กรณีศึกษากลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์ลุ่มน้ำเสียวน้อย ตำบลหินกอง อำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
- การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการนวัตกรรมชุมชนเพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- โครงการรูปแบบและแนวทางการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ภูมินิเวศลุ่มน้ำตาปี โดยเครือข่ายครูภูมิปัญญารุ่นใหม่ ภูมินิเวศวัฒนธรรมเมืองโบราณลุ่มน้ำตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- โครงการจัดการความรู้และพัฒนาเครือข่ายครูภูมิปัญญารุ่นใหม่เพื่อจัดการเรียนรู้บนฐานชุมชน กรณีการจัดการท่องเที่ยวเชิงการเรียนรู้ภูมินิเวศลุ่มน้ำตาปี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- การถ่ายทอดนวัตกรรมและส่งเสริมพัฒนาพันธุกรรมกระบือปลักไทยสร้างมูลค่าเพิ่มในพื้นที่เขตลุ่มน้ำสงคราม และลุ่มน้ำกำของจังหวัดนครพนม
- เทคโนโลยีฟาร์มอัจฉริยะและการประยุกต์ใช้ระบบการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามด้วยระบบน้ำหมุนเวียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตในการผลิตเป็นกุ้งแม่น้ำขนาดใหญ่
- การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของโครงการนวัตกรรมชุมชนเพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- การจัดการและอนุรักษ์ปลาสามน้ำเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยนวัตกรรมทางกฎหมายและการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

- การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่โดยใช้เทคนิคการแปรรูปที่เชิงคุณภาพ วิศวกรรมคุณค่า และวิศวกรรมคั่นเซ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยว และกลยุทธ์ทางการตลาดของพื้นที่ทะเลสาบสงขลา กรณีศึกษา กลุ่มผู้ผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ไผ่ ตำบลน่าน้อย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- การจัดการพื้นที่ปนเปื้อนแคดเมียมและสังกะสีโดยใช้พืช เพื่อเกษตรกรรมปลอดภัยและยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ตาบ จังหวัดตาก
- ศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์อาหารอีสานเพื่อสุขภาพจากฐานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมลุ่มน้ำท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- การใช้พืชพลังงานในการจัดการดินเกษตรปนเปื้อนแคดเมียม บริเวณลุ่มน้ำแม่ตาบ จังหวัดตาก
- การพัฒนานวัตกรรมทางการตลาดเพื่อส่งเสริมและยกระดับศักยภาพธุรกิจของชุมชนผู้ผลิตสินค้าปลาสามน้ำในเขตลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- การจัดการและอนุรักษ์ปลาสามน้ำเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยนวัตกรรมทางกฎหมายและการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มข้าวหอมมะลิอินทรีย์ทุ่งกุลาร้องไห้ ด้วยนวัตกรรมภูมิปัญญาและเทคโนโลยีการผลิตเครื่องดื่มน้ำนมข้าวฮางอินทรีย์ กรณีศึกษากลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์ลุ่มน้ำเสียวน้อย ตำบลหินกอง อำเภอสวรรคภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
- การพัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- แนวทางการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของคนในตำบลบางแก้วเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนเขตจังหวัดสมุทรสงคราม
- เทคโนโลยีฟาร์มอัจฉริยะและการประยุกต์ใช้ระบบการเลี้ยงกุ้งก้ามกรามด้วยระบบน้ำหมุนเวียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพผลผลิตในการผลิตเป็นกุ้งแม่น้ำขนาดใหญ่
- การจัดการเชิงพื้นที่ด้วยนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับผลิตภัณฑ์ปลาสามน้ำในเขตพื้นที่ลุ่มทะเลสาบสงขลา
- การพัฒนานวัตกรรมทางการตลาดเพื่อส่งเสริมและยกระดับศักยภาพธุรกิจของชุมชนผู้ผลิตสินค้าปลาสามน้ำในเขตลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- การจัดการและอนุรักษ์ปลาสามน้ำเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยนวัตกรรมทางกฎหมายและการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
- การพัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อยกระดับเศรษฐกิจฐานรากในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

2.4 ระบบนิเวศ

- ไมโครพลาสติก ขยะพลาสติกและผลกระทบต่อระบบนิเวศในกลุ่มป่าบกที่สำคัญของประเทศไทย
- การบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของระบบนิเวศ พื้นที่ชุ่มน้ำ อ.แกลง จ.ระยอง เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
- การศึกษาระบบนิเวศและการประเมินศักยภาพของกองหินไต้่น้ำบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออกเพื่อการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน

- การศึกษาระบบนิเวศและการประเมินศักยภาพของกองหินใต้น้ำบริเวณอ่าวไทยฝั่งตะวันออก เพื่อการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน
- การส่งเสริมความยั่งยืนของการประมงขนาดเล็กในอ่าวไทยโดยใช้การจัดการเชิงระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง
- การประเมินศักยภาพของระบบนิเวศทางทะเล เพื่อรองรับการพัฒนาแหล่งทรัพยากรหอยลาย บริเวณอ่าวตราด จังหวัดตราด
- การประเมินศักยภาพระบบนิเวศและขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยวด้านน้ำลึกและแหล่งดำน้ำลึกใหม่ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณทะเลอันดามันตอนบน
- โครงการวิจัยและพัฒนา ระบบเพื่อการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับช้างป่าบนฐานบูรณาการเชิงระบบนิเวศสังคม
- แบบจำลองการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปกคลุมดินและผลกระทบต่อบริการของระบบนิเวศในลุ่มน้ำลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา
- กระบวนการเลี้ยงผึ้งป่าและการสร้างมูลค่าเพิ่มน้ำผึ้งป่าด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชนและรักษาระบบนิเวศชุมชนอย่างยั่งยืน
- โครงการศึกษาระบบนิเวศเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ที่เพิ่มคุณภาพชีวิตฐานรากชุมชนชายฝั่ง โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย : กรณีศึกษาอ่าวปัตตานี
- รูปแบบการฟื้นฟูป่าอนุรักษ์เสื่อมสภาพเพื่อสร้างระบบนิเวศและความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- การประเมินคุณค่าบริการระบบนิเวศป่าไม้ในพื้นที่ป่าฟื้นฟู “สะแกราชโมเดล”
- การศึกษาประสิทธิภาพระบบอนุรักษ์ดินและน้ำต่อการสูญเสียดินการกักเก็บน้ำในดินและระบบนิเวศน์เพื่อเพิ่มผลผลิตผลตอบแทนและความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจในการปลูกข้าวและข้าวโพดบนพื้นที่สูง
- ศึกษาการบริหารทางระบบนิเวศกับการจัดการที่ดินในสวนทุเรียน
- องค์ประกอบในระบบนิเวศต้นน้ำบางประการภายหลังการฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชัน จังหวัดเชียงใหม่
- ผลของวัสดุอินทรีย์ต่อเสถียรภาพของเม็ดดิน ความชื้นดิน และมูลค่าของระบบนิเวศบริการของดินทรายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ประเมินความเปราะบางทางชีวภาพของระบบนิเวศป่าชายเลน

2.5 ความหลากหลายทางชีวภาพ

- การบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของระบบนิเวศ พื้นที่ชุ่มน้ำ อ.แก่ง จ.ระยอง เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- ความหลากหลายทางชีวภาพและนิเวศวิทยาของไลเคนเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการอนุรักษ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
- การจัดการทรัพยากรบนความหลากหลายทางชีวภาพ-วัฒนธรรม และภูมิปัญญาสุขภาพท้องถิ่นเชื่อมโยงเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ ชุมชนลุ่มน้ำปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรีและจังหวัดสระแก้ว
- การบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- การอนุรักษ์ บริหารจัดการ และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นระบบ คุ้มค่า และยั่งยืน ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- โครงการวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ พันธุ์ ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพบนพื้นที่สูงเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน
- .การสำรวจเพื่อสร้างฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพตามแนวชายฝั่งทะเล และจัดทำสื่อเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกับ ชุมชนในพื้นที่อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
- การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดมหาสารคาม
- การบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นของระบบนิเวศ พื้นที่ชุ่มน้ำ อ.แกลง จ.ระยอง เพื่อการท่องเที่ยวยั่งยืน
- ความหลากหลายทางชีวภาพของไลเคน สัตว์มีกระดูกสันหลังและราในทะเล โดยมหาวิทยาลัยรามคำแหง สนองพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- เครือข่ายธนาคารเซลล์สัตว์แห่งชาติเพื่อการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพเชิงเศรษฐกิจ (ระยะที่ 2)
- การอนุรักษ์ บริหารจัดการ และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นระบบ คุ่มค่า และยั่งยืน ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- .การสำรวจเพื่อสร้างฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพตามแนวชายฝั่งทะเล และจัดทำสื่อเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกับ ชุมชนในพื้นที่อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
- การพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดมหาสารคาม

3. กายแล้ง อุทกภัย และภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำ

3.1 คุณภาพน้ำ

- การบริหารจัดการคุณภาพน้ำดื่มจากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ
- เซ็นเซอร์ตรวจวัดคุณภาพน้ำสำหรับประเมินคุณภาพน้ำเพื่อเป็นการเฝ้าระวังการปนเปื้อนของสารในแหล่งน้ำเพื่อลดอัตราการเกิดโรคไตเรื้อรังในภาคอีสาน
- การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการขยายพันธุ์ปะการังอ่อนแบบการทำฟาร์มใต้ทะเลเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพผลผลิตสำหรับธุรกิจปลาตู้ทะเลประเภทสวยงามและบ่อแสดงพันธุ์สัตว์น้ำในเชิงการค้าของประเทศไทย
- การพัฒนาเทคโนโลยีการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำอุบิโคคบริโกลในท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมของชุมชน
- NIR IOT : การพัฒนาเครื่องตรวจสอบคุณภาพน้ำแบบรวดเร็วด้วยคลื่นแสงอินฟราเรดย่านใกล้สื่อสารอินเทอร์เน็ตทุกสรรพสิ่ง
- การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- ติดตามวิเคราะห์ เฝ้าระวังสถานการณ์คุณภาพและปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต้นทุนแบบอัตโนมัติตามเวลาจริง
- การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- ติดตามวิเคราะห์ เฝ้าระวังสถานการณ์คุณภาพและปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต้นทุนแบบอัตโนมัติตามเวลาจริง
- การใช้ประโยชน์ที่ดินและสารเคมีทางการเกษตรต่อคุณภาพน้ำในป่าต้นน้ำเสื่อมสภาพบนพื้นที่สูงชันโดยชุมชนมีส่วนร่วม

- การยกระดับคุณภาพและเพิ่มมูลค่าของผลผลิตสัตว์น้ำ: พัฒนาระบบเพิ่มออกซิเจนและการหมุนเวียนของน้ำที่เหมาะสมเพื่อการผลิตปลากะพงขาวในระบบ RAS แบบสมบูรณ์
- การใช้สัตว์หน้าดินประเภณีทรัพยากรประมงและคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางน้ำในพื้นที่รับน้ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- การพัฒนาระบบตรวจสอบคุณภาพน้ำด้วยเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตทุกสรรพสิ่งร่วมกับระบบปัญญาประดิษฐ์
- การออกแบบและพัฒนาหุ่นอัจฉริยะสำหรับติดตามคุณภาพน้ำเพื่อทำนายและแจ้งเตือนการเกิดปรากฏการณ์ปะการังฟอกขาวแบบเรียลไทม์ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- การปรับปรุงภูมิทัศน์ตลาดน้ำสองคลองวัดตลิ่งชันเพื่อการยกระดับคุณภาพอาหารเพื่อสุขภาพสู่การท่องเที่ยว
- การจัดการคุณภาพน้ำสำหรับการเลี้ยงปลาแบบผสมผสานเพื่อผลิตอาหารปลอดภัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.2 การจัดการน้ำ

- การบริหารจัดการคุณภาพน้ำดื่มจากตู้น้ำดื่มหยอดเหรียญ
- การพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- บริหารจัดการน้ำชุมชน ตามแนวพระราชดำริ ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- การสร้างนวัตกรรมชุมชนเพื่อการบริหารจัดการน้ำ
- การบริหารจัดการขยะมูลฝอยน้ำเสียเพื่ออุตสาหกรรมสร้างสรรค์
- ประเมินมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์ทั้งที่ผ่านตลาดและไม่ผ่านตลาดของเทคโนโลยีการจัดการน้ำในแหล่งกำเนิดที่โครงการได้พัฒนาขึ้น
- การจัดการน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกข้าวพื้นเมืองตรง ในพื้นที่ตำบลนาโยงเหนือ อำเภอนาโยง จังหวัดตรัง
- การถอดบทเรียนต้นแบบความสำเร็จด้านการบริหารจัดการโรงแรมขนาดเล็ก ในบริบทวิถีชีวิตลุ่มน้ำ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งโรงแรมขนาดเล็กในเขตพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง
- Smart Agriculture โดยใช้ IoT Sensor Network เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการจัดการน้ำ
- การจัดการแหล่งน้ำชุมชนด้วยเครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับกิจกรรมทางการเกษตร
- การวิจัยเพื่อยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการน้ำของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในพื้นที่อำเภอสิงห์ทอง และอำเภอสว่างวีรกรรม จังหวัดสกลนคร ด้วยนวัตกรรมเทคโนโลยี IoT
- การพัฒนาห่วงโซ่มูลค่าต้นน้ำใหม่ของกลุ่มเกษตรกรด้วยการบริหารจัดการฟาร์มปลาด้วยนวัตกรรมเกษตรกรอัจฉริยะและการมีส่วนร่วมในชุมชน
- การใช้พืชพลังงานในการจัดการดินเกษตรปนเปื้อนแคดเมียม บริเวณลุ่มน้ำแม่ตาบ จังหวัดตาก
- การประยุกต์ใช้นวัตกรรมบริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินยกระดับขีดความสามารถชุมชนเพื่อรับมือภัยแล้งตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
- การจัดการห่วงโซ่มูลค่าใหม่สำหรับเกษตรกรต้นน้ำผ่านกลไกการดูดซับทรัพยากรพื้นที่ถิ่นสู่ธุรกิจข้าวเม่านางรอง
- การจัดการเชิงพื้นที่ด้วยนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับผลิตภัณฑ์ปลาสามน้ำในเขตพื้นที่ลุ่มทะเลสาบสงขลา
- การจัดการและอนุรักษ์ปลาสามน้ำเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชนด้วยนวัตกรรมทางกฎหมายและการมีส่วนร่วมของชุมชนลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

- การวางระบบบริหารจัดการน้ำเสียบ้านเรือน ณ แหล่งกำเนิด เพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำ กรณีศึกษาคลองเจดีย์บูชา จังหวัดนครปฐม
- เทคโนโลยีการพัฒนาศักยภาพแหล่งน้ำผิวดินร่วมกับน้ำใต้ดินเพื่อยกระดับการจัดการน้ำรับมือภัยแล้งอย่างยั่งยืน บ้านสาธิต จังหวัดพะเยา
- โครงการพัฒนาองค์ความรู้การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการน้ำขององค์กรผู้ใช้น้ำและหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองตุน-คลองมาบั่ง จังหวัดสตูล
- การศึกษาปัจจัยความสำเร็จการบริหารจัดการน้ำพื้นที่แก้มลิงบางระกำและการปรับใช้ในพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อสร้างแนวทางการบริหารจัดการน้ำที่ยั่งยืน
- ประปาโก: แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการจัดการค่าน้ำประปาสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- แนวทางการบริหารจัดการองค์กรผู้ใช้น้ำที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของคนในตำบลบางแก้วเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีนเขตจังหวัดสมุทรสงคราม
- การวิจัยเชิงลึกทางอุทกธรณีวิทยาเพื่อพัฒนาระบบการจัดการน้ำบาดาลในพื้นที่เสี่ยงต่อการรุกตัวของน้ำเค็มและมีการใช้น้ำบาดาลมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย: กรณีศึกษา แอ่งน้ำบาดาลย่อยห้วยเตย
- การศึกษาการเติมน้ำใต้ดินในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการแพร่กระจายน้ำเค็ม และพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการจัดการเติมน้ำใต้ดินในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- การจัดการความรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากอุทกภัยและการขาดแคลนน้ำโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยคลองนาท่อม จ.พัทลุง
- แนวทางการบริหารจัดการน้ำชุมชนตำบลคลองโคนผ่านองค์กรผู้ใช้น้ำและเครือข่ายลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม
- การประเมินความเชื่อมโยงของความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ อาหาร และพลังงานเพื่อการจัดการน้ำในระบบนิเวศของไทยด้วยแบบจำลองเชิงพลวัต
- การจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่ส่งผลต่อการปนเปื้อนในดิน น้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำในพื้นที่ชุมชน
- การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำโดยชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยหลวง
- การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- การบริหารจัดการรองรับภัยแล้งต้นแบบของพื้นที่ชลประทานอ่างเก็บน้ำชลประทานขนาดกลาง
- ศึกษาการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมในลุ่มน้ำน่านตอนบน ด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ SWAT
- ศึกษาการเรียนรู้ร่วมกันของชาวนาและสร้างกลไกการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อฟื้นฟูน้ำร้าง หมู่ที่ ๖ บ้านคอกช้าง ตำบลฉาง
- การพัฒนาเทคโนโลยีอนุรักษ์ดินและน้ำร่วมกับการจัดการดิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้น้ำในการผลิตข้าวและข้าวโพด บนพื้นที่สูง
- ศึกษาการยอมรับของชุมชน ต่อการบริหารจัดการน้ำและพื้นที่เสี่ยงพิบัติภัย ของแผนการใช้ที่ดินในลุ่มน้ำน่านตอนบน
- การใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในการอนุรักษ์ดินและน้ำร่วมกับการจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวในพื้นที่ดินดอนและพื้นที่ราบ
- การจัดการระบบน้ำที่มีประสิทธิภาพในผลิตมันสำปะหลังในดินทราย
- การจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่ส่งผลต่อการปนเปื้อนในดิน น้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำในพื้นที่ชุมชน
- การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำโดยชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยหลวง

- การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- การบริหารจัดการรองรับภัยแล้งต้นแบบของพื้นที่ชลประทานอ่างเก็บน้ำชลประทานขนาดกลาง
- ศึกษาการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสมในลุ่มน้ำน่านตอนบน ด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ SWAT
- ศึกษาการเรียนรู้ร่วมกันของชาวนาและสร้างกลไกการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อฟื้นฟูน้ำร้าง หมู่ที่ ๖ บ้านคอกช้าง ตำบลนาง
- การพัฒนาเทคโนโลยีอนุรักษ์ดินและน้ำร่วมกับการจัดการดิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การใช้น้ำในการผลิตข้าวและข้าวโพด บนพื้นที่สูง
- ศึกษาการยอมรับของชุมชน ต่อการบริหารจัดการน้ำและพื้นที่เสี่ยงพิบัติภัย ของแผนการใช้ที่ดินในลุ่มน้ำน่านตอนบน
- การใช้เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในการอนุรักษ์ดินและน้ำร่วมกับการจัดการดินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวในพื้นที่ดินดอนและพื้นที่ราบ
- การจัดการระบบน้ำที่มีประสิทธิภาพในผลิตมันสำปะหลังในดินทราย
- การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีรับสัญญาณดาวเทียม (GNSS Receiver) ต้นทุนต่ำเพื่อการบริหารจัดการน้ำระดับชุมชน
- การจัดการความรู้และขยายผลการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำลำโดมใหญ่ เพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชน
- การพัฒนาการจัดการน้ำอัจฉริยะเพื่อการผลิตข้าว
- การถอดบทเรียนการจัดการระบบน้ำชุมชนและการเกษตรของชุมชนหนองบึงไก่ เพื่อการขยายผลสู่การจัดการน้ำบริเวณกลางน้ำและปลายน้ำ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การพัฒนาเครือข่ายเยาวชน เพื่อส่งเสริมการจัดการน้ำระดับท้องถิ่นด้วยเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ ในพื้นที่ต้นน้ำกลางน้ำ และปลายน้ำ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การรวบรวมและสกัดภูมิปัญญาด้านการจัดการน้ำของกลุ่มชาติพันธุ์เพื่อสร้างหลักสูตรการจัดการต้นน้ำ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การพัฒนานวัตกรรมสนับสนุนการจัดการน้ำทางการเกษตรเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนในเขตพื้นที่รับน้ำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ศึกษาแบบต้นแบบที่ใช้เทคโนโลยีนาโนร่วมกับเทคโนโลยีเมมเบรนในการจัดการปัญหาน้ำเสีย
- การติดตามและประเมินพื้นที่แล้งซ้ำซากโดยบูรณาการเทคโนโลยีรีโมทเซนซิงและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อเสนอแนวทางการจัดการระบบน้ำชุมชนและการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินและการปฏิบัติของเกษตรกรต่อการเกษตรผสมผสานในพื้นที่รับน้ำในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- การพัฒนาระบบจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ปลา
- นวัตกรรมจัดการน้ำ-ปุ๋ยให้พืชผลทางการเกษตรแบบควบคุมความชื้น แร่ธาตุด้วยระบบอัจฉริยะจากแหล่งพลังงานแสงอาทิตย์ของศูนย์การเรียนรู้ทางการเกษตร 11 อำเภอ จังหวัดกำแพงเพชร
- รูปแบบการบริหารจัดการภัยพิบัติพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในอำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- การจัดการคุณภาพน้ำสำหรับการเลี้ยงปลาแบบผสมผสานเพื่อผลิตอาหารปลอดภัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- การวางระบบบริหารจัดการน้ำเสียบ้านเรือน ณ แหล่งกำเนิด เพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรน้ำ กรณีศึกษาคองเจดีย์บูชา จังหวัดนครปฐม

- การประเมินความเชื่อมโยงของความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ อาหาร และพลังงานเพื่อการจัดการน้ำในระบบกลีกรวมของไทยด้วยแบบจำลองเชิงพลวัต

3.3 ภัยแล้ง

- การประยุกต์ใช้นวัตกรรมบริหารจัดการน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินยกระดับขีดความสามารถชุมชนเพื่อรับมือภัยแล้งตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
- ธนาคน้ำใต้ดิน: นวัตกรรมการแก้ปัญหาภัยแล้งทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบลลำสิงห์ อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร
- เทคโนโลยีการพัฒนาศักยภาพแหล่งน้ำผิวดินร่วมกับน้ำใต้ดินเพื่อยกระดับการจัดการน้ำรับมือภัยแล้งอย่างยั่งยืนบ้านสาข จังหวัดพะเยา
- การประยุกต์เทคโนโลยีด้านปัญญาประดิษฐ์ในการพัฒนางานบริหารเขื่อน-อ่างเก็บน้ำแบบอัจฉริยะเพื่อการแก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งระยะยาวในลุ่มน้ำมูลตอนบน
- การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- การบริหารจัดการรองรับภัยแล้งต้นแบบของพื้นที่ชลประทานอ่างเก็บน้ำชลประทานขนาดกลาง
- การกำจัดวัชพืชน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อลดผลกระทบการสูญเสียน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- การบริหารจัดการรองรับภัยแล้งต้นแบบของพื้นที่ชลประทานอ่างเก็บน้ำชลประทานขนาดกลาง
- การกำจัดวัชพืชน้ำในอ่างเก็บน้ำ เพื่อลดผลกระทบการสูญเสียน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีระบบการให้น้ำที่เหมาะสมกับการเกษตรระดับชุมชนในพื้นที่แล้งซ้ำซาก โดยใช้พหุวิธีการลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร
- การติดตามและประเมินพื้นที่แล้งซ้ำซากโดยบูรณาการเทคโนโลยีรีโมทเซนซิงและระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เพื่อเสนอแนวทางการจัดการระบบน้ำชุมชนและการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ ลุ่มน้ำคลองสวนหมาก จังหวัดกำแพงเพชร

3.4 น้ำท่วม

- การจัดการความรู้ในการจัดการอุทกภัย เพื่อลดผลกระทบและความเสียหาย ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก อ.ควนขนุน จ.พัทลุง สู่การจัดทำนโยบาย แผนงาน และกลยุทธ์ในการจัดการภัยพิบัติ
- การประยุกต์เทคโนโลยีด้านปัญญาประดิษฐ์ในการพัฒนางานบริหารเขื่อน-อ่างเก็บน้ำแบบอัจฉริยะเพื่อการแก้ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งระยะยาวในลุ่มน้ำมูลตอนบน
- การจัดการความรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากอุทกภัยและการขาดแคลนน้ำโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน พื้นที่ลุ่มน้ำย่อยคลองนาท่อม จ.พัทลุง
- การเสริมสุขภาวะและพัฒนาศักยภาพประชาชนในพื้นที่น้ำท่วมเชิงบูรณาการของอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- รูปแบบการบริหารจัดการภัยพิบัติพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในอำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4.1 ก๊าซเรือนกระจก

- เทคโนโลยีการเร่งปฏิกิริยาและตัวเร่งปฏิกิริยานาโนขั้นสูงเพื่อการเปลี่ยนก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นเชื้อเพลิงและสารเคมี
- Smart GHG: แอปพลิเคชันสำหรับคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสำหรับชุมชน
- การพัฒนาต้นแบบเครื่องปฏิกรณ์ระดับไมโครสำหรับเศรษฐกิจหมุนเวียนของคาร์บอนไดออกไซด์
- การแปรรูปก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ผ่านกระบวนการเชิงความร้อนภายใต้ สนาแม่เหล็กเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงและสารตัวกลางในอุตสาหกรรม
- ตัวเร่งปฏิกิริยานาโนแบบหนึ่งถึงสี่อะตอมเพื่อกระบวนการรีดักชันเชิงเคมีไฟฟ้าของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นสารเคมี
- ปริมาณคาร์บอนที่ได้จากการปลูกหญ้าทะเล: แนวทางในการช่วยลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกด้วยทรัพยากรธรรมชาติ
- การประเมินบลูคาร์บอนและความเปราะบางของป่าชายเลนต่อการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำทะเล บริเวณชายฝั่งอ่าวไทย
- ปริมาณคาร์บอนสะสม คาร์บอนเก็บกักและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงตลอดฤดูกาล ในแนวหญ้าทะเลตลอดชายฝั่ง และหมู่เกาะแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
- การศึกษารูปแบบและแนวทางการพัฒนากำลังคนเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทย สู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์
- ศักยภาพของการกักเก็บคาร์บอนของป่าชายเลนและหญ้าทะเลตามธรรมชาติและปลูก บริเวณภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ชื่อเดิม: คาร์บอนสีน้ำเงิน: การฟื้นฟูสามารถนำความสามารถในการกักเก็บคาร์บอนกลับมาได้หรือไม่?)
- โครงการพัฒนากำลังคนสำหรับระบบการทวนสอบก๊าซเรือนกระจกในประเทศและระดับสากลเพื่อตอบสนองเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ของประเทศ
- การเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและประหยัดพลังงาน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- การเปลี่ยนก๊าซไอเสียจากโรงไฟฟ้าเป็นสารเคมีและวัสดุมูลค่า เพื่อมุ่งสู่การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์
- ภาควิชาความร่วมมือด้านการพัฒนากำลังคนเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน
- การเสริมสร้างศักยภาพให้ชุมชนบริหารจัดการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วยการผลิตน้ำประปาจากน้ำฝน
- การดัดแปรของขยะยางล้อสำหรับการดักจับคาร์บอนไดออกไซด์และการประยุกต์สำหรับการเปลี่ยนคาร์บอนไดออกไซด์
- Chiangrai -Decarbonization City (CDC): เพื่อการพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำที่นำอยู่สร้างเศรษฐกิจสีเขียวและแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ
- การเปลี่ยนถ่านหินจากถ่านหินให้กลายเป็นวัสดุเพิ่มมูลค่า สำหรับการดักจับคาร์บอนไดออกไซด์และการลด PM2.5 (ชื่อเดิม: การเปลี่ยนถ่านหินจากถ่านหินให้กลายเป็นวัสดุเพื่อเพิ่มความมั่นคง: การดักจับคาร์บอนไดออกไซด์และการลด PM 2.5)

- การพัฒนาตัวเร่งปฏิกิริยาจากวัสดุในกลุ่มนาโนซีเรียมออกไซด์เพื่อใช้ในการเปลี่ยนแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์เป็นไดเมทิลคาร์บอนเนต
- การสร้างและการประเมินความแข็งแรงของกลุ่มแบคทีเรียสำหรับใช้บำบัดพื้นปูสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่ปนเปื้อนปิโตรเลียมไฮโดรคาร์บอน
- โครงการต้นแบบการผลิตถ่านชีวภาพจากเตาเผาชีวมวลประสิทธิภาพสูง เพื่อเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ
- นวัตกรรมการเปลี่ยนรูปคาร์บอนไดออกไซด์ เพื่อผลิตคอนกรีตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ต้นแบบระบบนิเวศเมืองคาร์บอนต่ำที่นำอยู่ กรณีศึกษาการพัฒนา ระบบโครงข่ายขนส่งสาธารณะเมืองโคราช
- การพัฒนาเมืองคาร์บอนต่ำนำอยู่อย่างยั่งยืน กรณี จังหวัดขอนแก่น
- การศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตเชื้อเพลิงอากาศยานชีวภาพคาร์บอนต่ำในเชิงพาณิชย์
- การผลิตสารกรดฟอร์มิกด้วยปฏิกิริยารีดักชันเชิงเคมีไฟฟ้าของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากก๊าซไอเสียโดยตรง
- การพัฒนาและลักษณะเฉพาะของหมึกนาโน จากซิลิคอนคาร์ไบด์/มัลติวอลล์คาร์บอนนาโนทิวบ์/อนุภาคนาโนเงินสังเคราะห์ สำหรับตรวจวัดสารฆ่าแมลงตกค้าง กลุ่มออร์กาโนฟอสเฟต
- นิเวศการเรียนรู้สร้างพลังพลเมืองสู่ชุมชนคาร์บอนเป็นศูนย์ในเขตเทศบาลนครระยอง
- การผลิตคาร์บอนมูลค่าสูงจากก๊าซไอเสียด้วยวิธีทำปฏิกิริยากับโลหะอัลคาไลน์
- การประเมินคาร์บอนฟุตพริ้นท์เพื่อเสริมสร้างการท่องเที่ยวแบบ คาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ในจังหวัดกระบี่และพื้นที่เชื่อมโยง
- การพัฒนากระบวนการแปลงคาร์บอนไดออกไซด์ให้เป็นวัสดุนาโนคาร์บอนด้วยวิธี Molten Salt Electrolysis
- การใช้ประโยชน์จากกล่องบรรจุอาหารเพื่อการผลิตวัสดุแบบยั่งยืน : การสังเคราะห์คาร์บอนกราฟต์และการประยุกต์ใช้เป็นสารเพิ่มคาร์บอนในเหล็กเหลว
- การเตือนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการใส่ปุ๋ยโดยแอปพลิเคชัน C_STOCK และชุดวิเคราะห์ดินแบบพกพา
- การพัฒนาสายพันธุ์ Cupriavidus necator เพื่อการผลิตพลาสติกชีวภาพจากน้ำตาลและก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
- การพัฒนามาตรฐานการท่องเที่ยวทางทะเลคาร์บอนสุทธิเป็นศูนย์ของประเทศไทย
- การผลิตวัสดุนาโนคาร์บอนมูลค่าสูงจากไขมันไก่เหลือทิ้งด้วยเทคนิคโอรเซยทางเคมีเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างยั่งยืน
- การศึกษามูลค่าทางเศรษฐกิจจากการให้บริการจากระบบนิเวศของป่าและมูลค่าของการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์
- การกักเก็บคาร์บอนและปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในพื้นที่เกษตรอินทรีย์ จังหวัดนครปฐม
- การศึกษาสถานการณ์การปนเปื้อนของสารไดออกซิน สารปรอท สารอินทรีย์ระเหย และสารโพลีไซคลิก อะโรมาติก ไฮโดรคาร์บอนในบรรยากาศ
- ศึกษาการหายใจของจุลินทรีย์และปริมาณคาร์บอนในดินในพื้นที่ดินเค็ม อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
- โครงการวิจัยศักยภาพของการดูดซับก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่การผลิตมันสำปะหลัง
- การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยใช้ศาสตร์ของพระราชดำริด้านทรัพยากรป่าไม้ต่อสมดุลทางนิเวศวิทยาโดยใช้สมดุลคาร์บอนเป็นตัวบ่งชี้ กรณีศึกษา : ระบบวนเกษตรกาแฟร่วมกับป่าไม้ สถานีพัฒนาเกษตรที่สูงตามแนวพระราชดำริภูพยัคฆ์ อ.เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน
- การประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและวอเตอร์ฟุตพริ้นท์จากการปลูกข้าว มันสำปะหลัง และอ้อย ด้วยวิธีประเมินผลกระทบตลอดวัฏจักรชีวิต เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงพาณิชย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสังคมคาร์บอนต่ำในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา

4.2 การปรับตัวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- การวิจัยและพัฒนาแนวทางด้านเทคโนโลยีดาวเทียมขนาดเล็ก เทคโนโลยีจีเอ็นเอสเอส การรับรู้ระยะไกลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาชั้นบรรยากาศ ภัยพิบัติและภาคอุตสาหกรรมอนาคต
- บูรณาการสำรวจข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืนและการป้องกันภัยพิบัติอันเกิดเนื่องจากธรรมชาติและกิจกรรมของมนุษย์
- นวัตกรรมในการเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติด้านต้นไม้น้อย
- การจัดการความรู้ในการจัดการอุทกภัย เพื่อลดผลกระทบและความเสียหาย ในพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก อ.ควนขนุน จ.พัทลุง สู่การจัดทำนโยบาย แผนงาน และกลยุทธ์ในการจัดการภัยพิบัติ
- โครงการศึกษาแนวทางการออกแบบ และบริหารจัดการโครงการที่อยู่อาศัยของการเคหะแห่งชาติเพื่อรองรับภาวะภัยพิบัติ
- โครงการมาตรฐานข้อมูลการบริหารความเสี่ยงภัยพิบัติธรรมชาติด้านแผ่นดินถล่ม
- การพัฒนารูปแบบนโยบายการบริหารจัดการภัยพิบัติเพื่อลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองนครราชสีมา
- การพัฒนาระบบเล็งภัยทะเลขนาดเล็กแบบความแม่นยำสูงเพื่อรองรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในอนาคต ปีที่ 2
- กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อประเมินความสามารถในการปรับตัวต่อภาวะความร้อนในเมืองและห่วงโซ่ผลกระทบต่อสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย
- ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- โครงการวิจัยผลกระทบและการปรับตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการผลิตทุเรียนคุณภาพในประเทศไทย
- การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการปรับตัวของเกษตรกรในการผลิตข้าวเหนียวภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- รูปแบบการเรียนรู้ในการปรับตัวของภูมิปัญญาท้องถิ่นตามภูมินิเวศเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.3 ประเด็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- นวัตกรรมการจัดการน้ำทางการเกษตรเพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยพลังงานทางเลือก ปทุมธานี
- ความหลากหลายทางชีวภาพและนิเวศวิทยาของไลเคนเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และการอนุรักษ์ภายใต้การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
- การคาดการณ์ PM2.5 สำหรับประเทศไทยในอนาคตอันใกล้ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
- การพัฒนาระบบเล็งภัยทะเลขนาดเล็กแบบความแม่นยำสูงเพื่อรองรับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในอนาคต ปีที่ 2
- การสำรวจและจำลองแม่น้ำในลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบนและตอนล่างเพื่อประเมินอัตราการเคลื่อนที่ของตะกอน แม่น้ำเจ้าพระยาลงสู่ชายฝั่งอ่าวไทยตอนบนภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก
- การจำแนกเขตภูมิอากาศท้องถิ่นและพื้นที่สีเขียวเพื่อการวางผังเมืองกรุงเทพมหานครว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการเกิดแผ่นดินถล่มจากความผันแปรสภาพภูมิอากาศโดยใช้แบบจำลองภูมิอากาศโลก CMIP 6 ในพื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
- แพกเตอร์และกลไกสำคัญในการฟื้นคืนสภาพของสาหร่ายจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโดยการศึกษาความแตกต่างตามธรรมชาติ
- วิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและดินในการเกษตรเขตร้อน
- เศรษฐกิจชีวภาพและการสาธารณสุขแม่นยำตรงด้วยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศขนาดใหญ่: ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการระบาดของพยาธิใบไม้ตับ *Opisthorchis viverrini* ในประเทศไทย
- การประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศต่อความหลากหลายทางชีวภาพของปลาน้ำจืดในเขตลุ่มน้ำแม่กลอง
- โครงการการคาดการณ์พื้นที่ปลูกสร้างและสภาพลมในเมืองเพื่อการวางผังเมืองกรุงเทพมหานครว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อประเมินความสามารถในการปรับตัวต่อเกาะความร้อนในเมืองและห่วงโซ่ผลกระทบต่อสุขภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย
- การถ่ายทอดและประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และทางเลือกที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแบบมีส่วนร่วมโดยชุมชนเพื่อเพิ่มความมั่นคงทางอาหารของระบบเกษตรยังชีพบนพื้นที่สูงของกลุ่มชาติพันธุ์: กรณีศึกษาดำบลบ้านทับและตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
- การพัฒนาสายพันธุ์ข้าวทนทานต่อสภาพเครียดหลายลักษณะเพื่อรองรับสภาพภูมิอากาศวิกฤต
- การเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศและสภาพแวดล้อมในสมัยไพลสโตซีนถึงสมัยโฮโลซีนในประเทศไทย ด้วยการอนุมานจากองค์ประกอบของไอโซโทปเสถียรในเคลือบฟันสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
- การพัฒนาแบบจำลองปัญญาประดิษฐ์และแบบจำลองสภาพภูมิอากาศระดับภูมิภาคสำหรับการพยากรณ์ค่าดัชนีความแห้งแล้งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การวิเคราะห์พื้นที่น้ำฝนที่มีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทย
- โครงการวิจัยผลกระทบและการปรับตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อการผลิตทุเรียนคุณภาพในประเทศไทย
- โครงการวิจัยความผันแปรของสภาพภูมิอากาศต่อการให้ผลผลิตปาล์มน้ำมัน
- โครงการวิจัยเทคโนโลยีการผลิตไม้ผลสำคัญบนพื้นที่สูงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การวิเคราะห์พื้นที่นาชลประทานที่มีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงต่อผลผลิตอ้อยของประเทศไทย
- โครงการวิจัยพัฒนาระบบเตือนภัยศัตรูอ้อย ในแหล่งปลูกที่สำคัญ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- โปรแกรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นสัมพันธ์กับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับเยาวชน เขตพื้นที่ จ.ปทุมธานี
- โครงการวิจัยติดตามการระบาดของแมลงศัตรูมะพร้าวและปาล์มน้ำมัน ภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและพัฒนาระบบเตือนภัย
- อิทธิพลของจุลภูมิอากาศทางดินและสมบัติของดินต่อคุณภาพผลผลิตส้มโอขาวใหญ่สมุทรสงคราม
- แบบจำลองความเหมาะสมของถิ่นอาศัยของไม้พะยูงภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย

- การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการปรับตัวของเกษตรกรในการผลิตข้าวหน้าน้ำฝนภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ความสัมพันธ์ของสภาพภูมิอากาศต่อการพัฒนาของดอกและผลของพะยูน
- การคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในพื้นที่อ่อนไหวต่อการผลิตข้าวของประเทศไทยในอนาคต
- การพัฒนารูปแบบนโยบายการบริหารจัดการภัยพิบัติเพื่อลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองนครราชสีมา
- การพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐเพื่อลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเมืองนครราชสีมา ภายใต้การกำหนดนโยบาย การสื่อสาร และการศึกษา เพื่อความอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน.
- การสื่อสารเพื่อการพัฒนา รูปแบบด้านการดำเนินชีวิตภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของคนเมืองนครราชสีมา
- การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ของโรงเรียนในเขตเมืองนครราชสีมา

5. การศึกษา

5.1 ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

- การพัฒนาระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสการประกอบอาชีพ และลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ชายขอบ : กรณีศึกษา อำเภोजอมบึง-สวนผึ้ง-บ้านคา จังหวัดราชบุรี
- โครงการพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมของกลไกระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้านในการเสริมพลังเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสการประกอบอาชีพ
- การศึกษาแนวทางการยกระดับศักยภาพการดำเนินงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ)

คุณภาพการศึกษา

- การยกระดับการศึกษาด้วยนวัตกรรมท้องถิ่นเพื่อคุณภาพการศึกษาของเด็ก เยาวชนและ คนในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี
- การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการจ้างงาน การเสริมสร้างความสามารถในการทำงาน และคุณภาพชีวิตการทำงานสำหรับพยาบาลอาวุโสและพยาบาลเกษียณอายุเพื่อขยายโอกาสการทำงานในธุรกิจบริการดูแลผู้สูงอายุภาคเอกชน
- กิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มคนพิการและผู้สูงอายุในตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
- การพัฒนานวัตกรรมทางสังคมเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย
- ต้นแบบการเรียนรู้และนวัตกรรมชุมชนด้านคุณภาพชีวิตของสังคมพหุวัฒนธรรมโดยมีสยิดเป็นฐานในจังหวัดปัตตานี
- การพัฒนาระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสการประกอบอาชีพ และลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ชายขอบ : กรณีศึกษา อำเภोजอมบึง-สวนผึ้ง-บ้านคา จังหวัดราชบุรี
- กระบวนทัศน์ใหม่การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในยุคดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสมรรถนะของเด็กด้วยโอกาสในชุมชนเมือง

- การพัฒนากลไกความร่วมมือในการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาด้วยนวัตกรรมการบริหารและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของจังหวัดปัตตานี
- โครงการพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมของกลไกระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้านในการเสริมพลังเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสการประกอบอาชีพ
- ปัตตานีโมเดล: การพัฒนานวัตกรรมและยกระดับนิเวศการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในพื้นที่พหุวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี
- การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะรายวิชา เพื่อเสริมสร้างทักษะสมรรถนะวิชาชีพและคุณภาพการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดสงขลา
- การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อรองรับหลักสูตรฐานสมรรถนะและการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ผลักดัน
- การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมครูแบบดิจิทัลเพื่อส่งเสริมคุณภาพการสอนของครูและการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
- การพัฒนานวัตกรรมเชิงระบบในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานีสู่การเป็นพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา โดยการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้
- การพัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ในรูปแบบการสร้างประสบการณ์ดิจิทัลเหนือจินตนาการเพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะของประเทศไทยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต และการใช้พลังงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ
- การพัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มทางการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพและคุณภาพการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดสงขลา
- การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทราด้วยระบบคลังปัญญาดิจิทัลที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อรองรับหลักสูตรฐานสมรรถนะและการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลผลักดัน
- การพัฒนานวัตกรรมและยกระดับนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพและคุณภาพการเรียนรู้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดสงขลา
- การบูรณาการศิลปศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพประชากร
- การยกระดับคุณภาพการศึกษาฐานสมรรถนะ ด้วยนวัตกรรมเชิงระบบและการเรียนรู้ ของจังหวัดนครราชสีมา
- แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารแบบมีส่วนร่วมของศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เพื่อยกระดับการดูแลผู้สูงอายุในภาคเหนือตอนบน ของประเทศไทย
- ต้นแบบการพัฒนาเมืองแห่งการเรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน เทศบาลนครนครศรีธรรมราช
- ระบบบริหารจัดการตนเองเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดสตูล
- การพัฒนางานการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพแบบสะเต็มศึกษาผสมผสานวัฒนธรรม(STEM+ C) “การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วเน่า” เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตถั่วเหลืองและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบ้านหนองอ้อ ตำบลเวียง อำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่
- การพัฒนางานการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพแบบสะเต็มศึกษาผสมผสานวัฒนธรรม(STEM+ C) “การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วเน่า” เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตถั่วเหลืองและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบ้านหนองอ้อ ตำบลเวียง อำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่

- การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดโดยประยุกต์ใช้แนวทาง Thinking School และการจัดการเรียนรู้ตามหลักการทำงานของสมองเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนในจังหวัดร้อยเอ็ด
- แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนผู้สูงอายุเป็นฐาน
- การพัฒนางานการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพแบบสะเต็มศึกษาผสมผสานวัฒนธรรม(STEM+ C) “การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากถั่วเน่า” เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตถั่วเหลืองและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบ้านหนองอ้อ ตำบลเวียง อำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่
- การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดโดยประยุกต์ใช้แนวทาง Thinking School และการจัดการเรียนรู้ตามหลักการทำงานของสมองเพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนในจังหวัดร้อยเอ็ด

5.2 ท้องถิ่นกับการศึกษา

- การพัฒนาหลักสูตรทหุวิทยาการและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาชีพเชิงรุก เพื่อส่งเสริมทักษะอาชีพและการเรียนรู้เชิงผลิตภาพของผู้เรียนในจังหวัดกาญจนบุรี
- ศึกษาและพัฒนากลยุทธ์การตลาดของผลิตภัณฑ์อาหารอีสานเพื่อสุขภาพจากฐานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมลุ่มน้ำท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- การยกระดับการศึกษาด้วยนวัตกรรมท้องถิ่นเพื่อคุณภาพการศึกษาของเด็ก เยาวชนและ คนในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี
- การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยแอปพลิเคชันแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้นวัตกรรมของผู้เรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี
- การพัฒนาศูนย์เรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นจักสานย่านลิเภา จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การพัฒนานวัตกรรมท้องถิ่นที่เอื้อต่อการสร้างทักษะและสมรรถนะทางอาชีพสำหรับคนทุกช่วงวัยอย่างครบวงจรในกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์
- การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเสริมสร้างสันติสุขเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมและการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดปัตตานี
- การสร้างจิตสำนึกรักท้องถิ่นบางเสาธงเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ผ่านหลักสูตรท้องถิ่นและกิจกรรมการเรียนรู้ผลิตรายสร้างสรรค์
- การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูผู้ดูแลเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเล่นสร้างสรรค์ลู่ทางตส์จากวัสดุในท้องถิ่นสำหรับเด็กปฐมวัยในชุมชนชายแดนจังหวัดตาก
- การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ยุคดิจิทัลเพื่อส่งเสริมทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมโดยใช้ภูมิปัญญาเป็นฐานสำหรับนวัตกรรมท้องถิ่น
- การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ฐานอัตลักษณ์มรดกทางวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างจิตสำนึกรักท้องถิ่น ยกระดับรายได้ และขีดความสามารถในการจัดการตนเองของชุมชน
- โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การเพิ่มศักยภาพวิศวกรสังคมสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
- การพัฒนาถนนแห่งการเรียนรู้และตลาดสินค้าท้องถิ่นเพื่อยกระดับเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีสู่เมืองแห่งการเรียนรู้อย่างยั่งยืนด้วยกลไกความร่วมมือเชิงพื้นที่แบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
- โครงการที่ 1 การพัฒนาศักยภาพหน่วยตรวจสอบรับรองของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นตามศาสตร์พระราชา

- แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนผู้สูงอายุเป็นฐาน
- โครงการที่ 1 การพัฒนาศักยภาพหน่วยตรวจสอบรับรองของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นตามศาสตร์พระราชา
- การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
- การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมสำหรับผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
- การพัฒนามาตรวัดและประเมินทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
- การพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำท้องถิ่นในการเป็นวิศวกรสันติภาพเพื่อสร้างสันติสุขในชุมชน
- ฐานข้อมูลชนมหวานเมืองเพชรบุรีด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
- การพัฒนาสมรรถนะผู้นำด้วยรูปแบบนวัตกรรมการสร้างวิศวกรสันติภาพท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ชุมชนให้เกิดสันติสุข

6. ธรรมชาติ ความยุติธรรมและอาชญากรรม สิทธิมนุษยชน และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

6.1 สิทธิมนุษยชน

- โครงการศึกษาแนวทางการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนผู้ต้องขังสูงอายุในประเทศไทย
- โครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ต้นแบบสิทธิในสุขภาพและการจัดทำมาตรการที่เหมาะสมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกับการกำกับและจัดการอากาศสะอาดเพื่อสุขภาพ
- โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอแนะในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนกรณีการดำเนินการด้านเทคโนโลยี

6.2 ธรรมชาติในระดับท้องถิ่น

- การพัฒนาความร่วมมือภาคีเครือข่าย ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมในการสร้างและขับเคลื่อนกลไกเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางสังคมในระดับพื้นที่ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น
- การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศไทย สู่การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและประโยชน์สุขในระดับพื้นที่โดยการหนุนเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
- การพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำท้องถิ่นในการเป็นวิศวกรสันติภาพเพื่อสร้างสันติสุขในชุมชน
- การพัฒนาสมรรถนะผู้นำด้วยรูปแบบนวัตกรรมการสร้างวิศวกรสันติภาพท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ชุมชนให้เกิดสันติสุข
- วิศวกรสันติภาพท้องถิ่น: ต้นแบบผู้นำสร้างสันติสุขให้ชุมชน
- การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเครือข่ายการเสริมสร้างธรรมาภิบาลสู่ความเป็นเลิศ เพื่อเป็นต้นแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา
- คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสันติสุขในชุมชน

6.3 ความยุติธรรมและอาชญากรรม

- นวัตกรรมยุติธรรมท้าทายไทยเพื่อการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และส่งเสริมโอกาสการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนที่เคยกระทำความผิด
- ชุดโครงการวิจัยกระบวนการยุติธรรมกับการจัดการภาวะวิกฤติเพื่อสร้างความยุติธรรมถ้วนหน้าและเท่าเทียม
- กระบวนการยุติธรรม 5G เพื่อพัฒนานวัตกรรมป้องกันการอาชญากรรมในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย
- โครงการวิจัยศึกษาเรื่องแนวทางในการลดปริมาณคดีอาญาของกระบวนการยุติธรรม : บทบาทของยุติธรรมชุมชน
- โครงการเสริมสร้างศักยภาพนักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมเด็กและเยาวชน
- การศึกษามาตรการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดทางอาญาแทนการควบคุมตัว (Non-Custodial) : แนวทางที่มีประสิทธิภาพของ Electronic Monitoring : EM ในการหันเหผู้กระทำความผิดจากการควบคุมตัวก่อน ระหว่างและหลังเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
- พัฒนาระบบยุติธรรมชุมชนเพื่อส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์อย่างยั่งยืน
- ต้นแบบการพัฒนาเครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการกระทำความผิดและตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมด้วยกระบวนการสื่อสารสังคมออนไลน์
- โครงการวิจัยการพัฒนาแนวทาง การสืบสวนอาชญากรรมทางไซเบอร์ต่อบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ และวิเคราะห์เทคนิคเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างต้นแบบที่เสริมสร้างความมั่นคง
- โครงการวิจัยดาวเทียมเพื่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ
- การพัฒนาเทคโนโลยีในการป้องกันอาชญากรรมไซเบอร์อย่างยั่งยืน : กรณีศึกษากองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค 8
- การพัฒนาบทบาทของเจ้าหน้าที่ปกครองท้องถิ่นในการป้องกันอาชญากรรมสิ่งแวดล้อม: กรณีศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

6.4 สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

- การศึกษารูปแบบและกลไกของมหาวิทยาลัยปาฏอนีในกระบวนการสร้างการเรียนรู้ร่วมกับมัสยิดโดยใช้โมเดลสันติภาพ (Peace Model) ในจังหวัดปัตตานี
- การวิจัยพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อการลดความยากจนและการพัฒนาความเท่าเทียม ในประเทศไทย: กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี
- การพัฒนาศักยภาพทางการเงินและการประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานรากของธุรกิจผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิมบนฐานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
- การจัดการห่วงโซ่มูลค่าการผลิตและพัฒนาขีดความสามารถกลุ่มผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิมบนฐานมรดกทางปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
- การพัฒนาขีดความสามารถศูนย์กลางธุรกิจเพื่อส่งเสริมการรวบรวมและกระจายสินค้าผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิมเพื่อสร้างสังคมสันติภาพในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
- การพัฒนานวัตกรรมส่งเสริมสังคมไทยไร้ความรุนแรงในเด็กและเยาวชนยุคศตวรรษที่ 21

- การพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการธุรกิจผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายมุสลิมบนฐานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดปัตตานี
- ปัจจัยเชิงเหตุทางจิตลักษณะและสถานการณ์ของพฤติกรรมการเสริมสร้างพลังครอบครัววิถีใหม่ไร้ความรุนแรงของเยาวชนไทย
- การฟื้นฟูพลังใจในภาวะวิกฤตและการพิทักษ์สิทธิตนเองของสตรีที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว : การพัฒนามาตรวัดและศึกษาประสิทธิภาพโปรแกรมการปรึกษากลุ่มบำบัดความคิดและพฤติกรรมประยุกต์โดยใช้การทดลองแบบสุ่มและมีกลุ่มควบคุม
- การพัฒนาพื้นที่เชิงบูรณาการแบบกลไกการมีส่วนร่วมเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและแม่นยำระดับพื้นที่จังหวัดนราธิวาส
- การพัฒนาพื้นที่เชิงบูรณาการแบบร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนแบบเบ็ดเสร็จและแม่นยำ: กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดปัตตานี
- โครงการศึกษาระบบนิเวศเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ที่เพิ่มคุณภาพชีวิตฐานรากชุมชนชายฝั่ง โดยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย : กรณีศึกษาอ่าวปัตตานี
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และทดสอบตลาดของธุรกิจหอย“แอเตาะ”มรดกภูมิปัญญาอาหารเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนของเศรษฐกิจให้แก่สตรีมุสลิมในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
- โครงการการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อกระบวนการสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้
- สันติภาพไร้รอยต่อ : การพัฒนากระบวนการทัศน์และความเข้าใจทางพหุวัฒนธรรมกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
- การพัฒนาหลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำท้องถิ่นในการเป็นวิศวกรสันติภาพเพื่อสร้างสันติสุขในชุมชน
- การพัฒนาสมรรถนะผู้นำด้วยรูปแบบนวัตกรรมการสร้างวิศวกรสันติภาพท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ชุมชนให้เกิดสันติสุข
- วิศวกรสันติภาพท้องถิ่น: ต้นแบบผู้นำสร้างสันติสุขให้ชุมชน
- การสร้างเครือข่ายจิตสาธารณะในสังคมพหุวัฒนธรรมกับการพัฒนาสู่เมืองสันติภาพไร้รอยต่อ

7. การรีไซเคิล การจัดการขยะ และกากอุตสาหกรรม

7.1 การรีไซเคิล

- การประยุกต์เทคโนโลยีเอนไซม์เพื่อการบำบัดน้ำเสียจากโรงงานผลิตและรีไซเคิลพลาสติก
- การนำขยะแบตเตอรี่ชนิดอัลคาไลน์ สังกะสีคาร์บอน และขยะผลผลิตการเกษตร มา รีไซเคิลเพื่อพัฒนาเป็นแบตเตอรี่แบบอัดประจุซ้ำได้
- การพัฒนามวลรวมรีไซเคิลประสิทธิภาพสูงเพื่อรองรับการก่อสร้างแห่งอนาคต
- การโคลนและผลิตเอนไซม์ในลอนเนสเพื่อใช้ในกระบวนการรีไซเคิลพลาสติกในลอน
- ระบบตรวจวิเคราะห์ในลอนเนส และ by-product ของโรงงานผลิต Nylon-6 และการประยุกต์ในลอนเนสเพื่อการรีไซเคิลพลาสติก
- ระบบการหาเอนไซม์ย่อยพลาสติกที่มีประสิทธิภาพและการนำเอนไซม์กลับมาใช้ใหม่
- Trash Lucky ถังรีไซเคิลอัจฉริยะ

- การศึกษาและพัฒนากระบวนการรับรองผลิตภัณฑ์พลาสติกที่มีส่วนผสมของPost-Consumer Recycled (PCR) เพื่อส่งเสริม Circular Economy ในประเทศไทย
- การพัฒนากระบวนการรีไซเคิลอะลูมิเนียมเคลือบสีระดับโรงประลองในประเทศไทย: สมบัติของวัสดุรอบสอง และแก๊สจากผิวเคลือบ
- นวัตกรรมการประยุกต์ใช้วัสดุรีไซเคิลสำหรับงานก่อสร้างถนนและการพัฒนาโรงงานต้นแบบ
- การพัฒนา เทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบการจัดการ เพื่อเพิ่มมูลค่า ขยะรีไซเคิลและขยะย่อยสลายได้ของชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- กระบวนการและเครื่องจักรที่ทำให้การรีไซเคิลอะลูมิเนียมจากขยะพลาสติกผสมชั้นอะลูมิเนียม ด้วยกระบวนการไพโรไลซิส มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจสำหรับการจัดการขยะพลาสติกผสมชั้นอะลูมิเนียมแบบครบวงจร
- นวัตกรรมวัสดุก่อสร้างและการผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือทิ้งที่ไม่สามารถรีไซเคิลได้ของเทศบาลนครเกาะสมุย
- การสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนและมูลค่าเพิ่มให้กับขยะพลาสติก: จากพื้ที่รีไซเคิลสู่ตลาดขายปลีกกลุ่มอาคารก่อสร้างที่มีสมบัติกันไฟ
- โครงการพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลอุตสาหกรรมพลาสติกรีไซเคิลและแพลตฟอร์มธุรกิจซื้อขายพลาสติกรีไซเคิล
- วิจัยและส่งเสริมเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียเพื่อนำน้ำกลับมาใช้ใหม่
- การพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดความเสี่ยงต่อคุณภาพชีวิตในอุตสาหกรรมแห่งการเปลี่ยนแปลง: โอกาสทางธุรกิจขยะอิเล็กทรอนิกส์รีไซเคิล
- การใช้ประโยชน์จากคอนกรีตรีไซเคิล และเถ้าขยะ จีโพลิเมอร์ในงานวัสดุขั้นพื้นทาง
- วัสดุเชิงประกอบพอลิโพรพิลีนรีไซเคิลกับเถ้าแกลบ เพื่อใช้ในการผลิตคอนกรีตมวลเบาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การบำบัดน้ำเสียที่มีลักษณะเป็นองค์ประกอบด้วยวิธีทางชีวภาพและการนำกลับมาใช้ใหม่

7.2 การจัดการขยะ

- ต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานชีวภาพและการหมุนเวียนนำของเสียจากอุตสาหกรรมเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์ด้วยเทคนิคไบโอเอเนริจเมนต์และไบโอรีไฟเนอรี
- โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแก๊สชีวภาพจากขยะชุมชนและพืชพลังงานแบบครบวงจร (ระดับโรงงานต้นแบบ)
- การศึกษาบริบทการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเมืองเขตภาษีเจริญ เพื่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษจากขยะ ด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ
- การเพิ่มประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมการผลิตไบโอดีเซลด้วยทางเลือกในการผลิตและการใช้ของเสียจากกระบวนการกลั่น
- การศึกษาแนวทางเพื่อเปลี่ยน PPE ใช้แล้วและขยะปลอดภัยให้เป็นพลังงานโดยเทคโนโลยีแก๊สซิฟิเคชันสามขั้นตอน

- การเปลี่ยนขยะชุมชนให้เป็นพลังงานและปุ๋ยชีวภาพสูตรใหม่เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่น่ากลับมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตรตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน
- การวิจัยและพัฒนาศักยภาพและลดของเสียจากกระบวนการแก๊สซิฟิเคชันแบบสามขั้นตอน
- นวัตกรรมการผลิตพลังงานสะอาดจากชีวมวลและของเสีย
- โครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาลาดกลางชีวมวลและศึกษาการใช้เชื้อเพลิงชีวมวลร่วมเชื้อเพลิงขยะ (RDF) ในการผลิตพลังงาน
- การพัฒนากระบวนการจัดการของเสียจากการเลี้ยงไก่ของชุมชนตำบลท่าช้าง อำเภอบางคล้า จังหวัดสงขลา สู่อาร์มสีเขียว
- การแปรรูปของเสียและผลิตภัณฑ์พลอยได้จากอุตสาหกรรมน้ำมันพืชให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม
- การพัฒนาเอนไซม์โดยกระบวนการวิวัฒนาการมุ่งเป้าเพื่อย่อยสลายขยะพลาสติกและการประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรม
- การนำขยะแบตเตอรี่ชนิดอัลคาไลน์ สังกะสีคาร์บอน และขยะผลผลิตการเกษตร มา รีไซเคิลเพื่อพัฒนาเป็นแบตเตอรี่แบบอัดประจุซ้ำได้
- การจัดตั้งสถานีจัดการขยะชุมชนร่วมกับของเหลือทิ้งภาคการเกษตรเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน
- กระบวนการแปรรูปผักตบชวาและกกเพื่อผลิตบรรจุภัณฑ์กันกระแทก และปุ๋ยอินทรีย์ สำหรับการจัดการพืชที่สร้างปัญหาในชุมชน
- ไมโครพลาสติก ขยะพลาสติกและผลกระทบต่อระบบนิเวศในกลุ่มป่าบกที่สำคัญของประเทศไทย
- แนวทางการนำเชื้อเพลิงขยะ (RDF) จากมูลฝอยชุมชนมาใช้ประโยชน์ในกลุ่มธุรกิจขนาดเล็ก (SME) หรืออุตสาหกรรมขนาดเล็ก
- ยกระดับการจัดการเชิงพื้นที่ด้วยการใช้นวัตกรรม : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของเสียและสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ในเขตพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
- การจัดการวัตถุอันตรายและวัสดุเหลือใช้ในชุมชน ด้วยองค์ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อมของชุมชนอย่างยั่งยืน
- การใช้พลังงานในการจัดการดินเกษตรปนเปื้อนแคดเมียม บริเวณลุ่มน้ำแม่ตา จังหวัดตาก
- การจัดการขยะอย่างชาญฉลาด (Smart Waste Management)
- นวัตกรรมการผลิต 2,3-บิวเทนไดออล จากขยะทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพทางเลือกใหม่
- ขยะไม่แย่ง แปลงร่างได้ – การยกระดับระบบการจัดการขยะในเขตเทศบาลเมืองน่านอย่างยั่งยืน
- การศึกษาข้อมูลขยะมูลฝอยของประเทศไทย
- การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และของเสียอันตรายชุมชน ระยะที่ 2
- การใช้ประโยชน์ขยะพอลิเมอร์กล่องบรรจุอาหารที่เกิดขึ้นจากธุรกิจส่งอาหารในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19 เพื่อการผลิตเหล็กกล้าแบบยั่งยืน: การผลิตคาร์บอนกราฟไฟต์และการประยุกต์ใช้เป็นสารเพิ่มคาร์บอนในเหล็กเหลว
- การพัฒนาศักยภาพการผลิตพลังงานจากธุรกิจเหมืองบ่อขยะ
- การเปลี่ยนของเสียเป็นพลังงานเพื่อเป้าหมายของเสียเป็นศูนย์
- E4C-Biodry: ต้นแบบระบบผลิตเชื้อเพลิง RDF จากขยะชุมชน

- โครงการถุงมือยางพารา/ไนไตรที่มีคุณสมบัติกำจัดและฆ่าเชื้อโรคได้ด้วยตัวเองเพื่อการบริหารจัดการขยะติดเชื้อและขยะมูลฝอยทั่วไปที่เพิ่มขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
- การออกแบบและสร้างหุ่นดักขยะพร้อมอุปกรณ์เสริมด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับชุมชน
- การสร้างธุรกิจสีเขียวผ่านการแปลงขยะในระบบอาหารเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพในจังหวัด อุบลราชธานี
- ออกแบบและสร้างเตาเผาขยะไร้มลพิษระดับครัวเรือนและชุมชน
- การป้องกันและจัดการไฟป่าพรุควนเคร็งด้วยการเสริมสร้างศักยภาพท้องถิ่นเชิงพื้นที่เพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพจากมลภาวะทางอากาศ
- การบริหารจัดการขยะมูลฝอยน้ำยาล้างไตเพื่ออุตสาหกรรมสร้างสรรค์
- นวัตกรรมเครื่องผลิตอาหารปลาและสูตรอาหารปลาอัดเม็ดจากเศษขยะอินทรีย์เหลือทิ้งในชุมชนชายฝั่งทะเล
- การเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์จากลำไยดำแบบครบวงจรภายใต้แนวคิดการจัดการแบบไม่มีของเสียเหลือทิ้ง
- บูรณาการสำรวจข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรที่ยั่งยืนและการป้องกันภัยพิบัติอันเกิดเนื่องจากธรรมชาติและกิจกรรมของมนุษย์
- ระบบการบริหารจัดการขยะชุมชนครบวงจรลานนา 4.0
- การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการโครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับตำบลโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- โครงการบริหารจัดการขยะชุมชนตำบลจุนแบบมีส่วนร่วมด้วยนวัตกรรมทางวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมทางสังคม คณะวิทยาศาสตร์
- เครื่องทดสอบประสิทธิภาพการกรองของหน้ากากอนามัยเพื่อลดขยะจากการผลิตหน้ากาก
- การเตรียมไฮดรอกซิเมทิลเฟอรูพอรอลจากของเสียในอุตสาหกรรมน้ำตาลและการประเมินวัฏจักรชีวิต
- เศรษฐศาสตร์พฤติกรรมในการจัดการขยะทั่วไปในเขตที่อยู่อาศัย: การแทรกแซงทางสังคมเพื่อการออกแบบนโยบายที่มีประสิทธิภาพ (ชื่อเดิม: เศรษฐศาสตร์พฤติกรรมในการจัดการขยะติดเชื้อ: การแทรกแซงทางสังคมเพื่อการออกแบบนโยบายที่มีประสิทธิภาพ)
- โครงการพัฒนาแบบแผนธุรกิจ (Business Model) สำหรับการบริหารจัดการขยะพลาสติกหลังการใช้โดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ในพื้นที่เขตเมืองชั้นใน
- การเพิ่มมูลค่าขยะชีวภาพในอุตสาหกรรมผลิตน้ำมันปาล์มดิบ
- เครื่องต้นแบบเพื่อบำบัดขยะมูลฝอยติดเชื้อโดยใช้ความร้อนจากพลังงานไมโครเวฟเพื่อรองรับการจัดการด้านโรคโควิด-19 สำหรับสถานพยาบาล
- การปลูกฝังและถ่ายทอดการบริหารจัดการเศษวัสดุอินทรีย์ให้กับนักเรียนในโรงเรียนและชุมชนเป้าหมาย
- การพัฒนากลไกระบบสารสนเทศเมืองเพื่อการวางแผนและพัฒนาเมืองโคราชอัจฉริยะ : กรณีศึกษาสิ่งแวดล้อมอัจฉริยะด้านขยะเหลือศูนย์
- การบูรณาการความหลากหลายทางชีวภาพ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- ThinkDee: ระบบคัดแยกขยะอัตโนมัติโดยใช้เทคโนโลยี Machine Learning และ IoT
- การพัฒนาถังขยะมูลฝอยติดเชื้อในห้องน้ำอาคารสาธารณะ
- การพัฒนาศักยภาพการผลิตและกระบวนการแปรรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพริกไทยพันธุ์ปะเหลียนตลอดห่วงโซ่อุปทาน อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง
- ระบบคัดแยกขยะพลาสติกแบบอัตโนมัติ

- การพัฒนาการเตรียมนาโนเซลลูโลสจากขยะผงไม้เหลือทิ้งชุมชน จ.ปราจีนบุรี สำหรับสารเติมแต่งในพอลิเมอร์ย่อยสลายทางชีวภาพ
- การสร้างคุณค่า และเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนโอท็อป ที่มีการจัดการห่วงโซ่คุณค่าใหม่จากทรัพยากรพื้นถิ่น สัตว์น้ำจืด ของจังหวัดสุพรรณบุรี
- แพลตฟอร์มการจัดการขยะอย่างมีส่วนร่วม
- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย
- การศึกษารูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียนในการจัดการของเสียในฟาร์มโคนมและการพัฒนาที่ยั่งยืน
- การสร้างระบบการจัดการเศษอาหารและการสร้างธุรกิจการพัฒนาวัสดุปรุงดินและปุ๋ยบนฐานเศรษฐกิจหมุนเวียนและสร้างการประกอบการพัฒนาปัจจัยการผลิตให้กับผู้ประกอบการเกษตรในเมืองบนฐานเศรษฐกิจหมุนเวียน ใน 6 พื้นที่
- การพลิกฟื้นการอนุรักษ์ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเดิมสู่การพัฒนาฐานทรัพยากรใหม่ของผืนป่าตะวันออก โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology) การสร้างนวัตกรรม และการจัดการความรู้
- การจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตบรรจุภัณฑ์อาหารจากกากหมากแทนโฟม
- การเปลี่ยนขยะขวดน้ำดื่มพลาสติกสู่วัสดุโครงข่ายโลหะอินทรีย์ที่มีมูลค่าสูง
- การจัดการความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์เศษเหลือทิ้งจากใบสับปะรดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สิ่งทอในกลุ่มจังหวัดระยอง และ สงขลา
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม้เทียมจากวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรและขยะชุมชนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะเหลือศูนย์
- การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้พิการทางการเห็นในการคัดแยกขยะหน้ากากอนามัยเพื่อลดการระบาดของ COVID-19 ผ่านถังขยะเพื่อการคัดแยกขยะสำหรับทุกคน
- การส่งเสริมแหล่งกำเนิดลดปริมาณและคัดแยกขยะที่ต้นทางด้วยการเรียนรู้จากแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
- ผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่าวัสดุเศษเหลือจากแปลงปลูกกล้วยและการจัดการระบบการผลิตแบบขยะเหลือศูนย์
- การพัฒนา เทคโนโลยี นวัตกรรม และระบบการจัดการ เพื่อเพิ่มมูลค่า ขยะรีไซเคิลและขยะย่อยสลายได้ของชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- เทคโนโลยีของกระบวนการสำหรับการก่อกองฟอสฟอรัสจากขยะอาหารและตะกอนสิ่งปฏิกูลรีดน้ำแล้ว
- การพัฒนาต้นแบบการผลิตไบโอไฮโดรเจนจากหญ้าเนเปียร์และทางใบปาล์ม(เชื้อเดิม: การพัฒนากระบวนการผลิตไฮโดรเจนสีน้ำเงินและสีเขียวอย่างยั่งยืนภายใต้หลักการของเสียเป็นศูนย์)
- นวัตกรรมโมเดลเพื่อการจัดการขยะอาหารอย่างยั่งยืน
- Circular X Creative Economy - แบบจำลองธุรกิจสำหรับเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อการจัดการเศษเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมแปรรูปมะม่วง และเศษเหลือทิ้งทางการเกษตรอื่นๆ ในจังหวัดขอนแก่น
- โครงการพัฒนาเครื่องมือประเมินความเป็นเศรษฐกิจหมุนเวียนเชิงผลลัพธ์ขององค์กร โดยการใช้ผังการไหลของโมเดลการผลิต การบริโภค และการจัดการของเสีย
- การศึกษาและพัฒนาต้นแบบการลดปริมาณขยะอาหาร ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ในชุมชนวัดมหาธาตุ เขตเทศบาลเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

- Ugly Veggies - แบบจำลองเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อการจัดการการสูญเสียและเศษเหลือทิ้งจากอาหารอย่างยั่งยืนในห่วงโซ่อุปทานผักสด
 - ชุดถ้อยอาหารแบบไม่ใช้ออกซิเจนเพื่อการจัดการขยะอินทรีย์ในชุมชน ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน
 - การเปลี่ยนขยะวัสดุชีวมวลเหลือทิ้งไปเป็นวัสดุดูดซับและตัวเร่งปฏิกิริยาใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 - แนวทางจัดการขยะอาหารเพื่อเศรษฐกิจหมุนเวียนที่เชื่อมโยงพื้นที่ชุมชนและศูนย์การค้า
 - กระบวนการและเครื่องจักรที่ทำให้การรีไซเคิลอะลูมิเนียมจากขยะพลาสติกผสมชั้นอะลูมิเนียม ด้วยกระบวนการไพโรไลซิส มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจสำหรับการจัดการขยะพลาสติกผสมชั้นอะลูมิเนียมแบบครบวงจร
 - เครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกรสวนปาล์มน้ำมันและสถานประกอบการในการพัฒนาการทำปาล์มน้ำมันคุณภาพมูลค่าสูง และการจัดการของเสียแบบหมุนเวียนและสร้างมูลค่า
- Vegan Craft - การพัฒนาผลิตภัณฑ์ทดแทนจากขยะเหลือทิ้งในกระบวนการผลิตมะม่วง
- การถ่ายทอดกระบวนการลดต้นทุนการจัดการของเสียในการประกอบอาชีพปศุสัตว์ขนาดเล็กในระดับชุมชน ด้วยจุลินทรีย์ทางสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างอาชีพในชุมชนอย่างยั่งยืนโดยยึดหลักการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตภาคเหนือตอนบน
 - การเพิ่มมูลค่าขยะในชุมชนเกาะสมุยโดยใช้เทคโนโลยีสะอาดเพื่อให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียน
 - ระบบอัตโนมัติวิเคราะห์และจัดการของเสียจากฟาร์มตัวงูเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตอาหารโปรตีนใหม่
 - การเพิ่มรายได้ของชุมชนชายทะเลโดยการเพิ่มมูลค่าขยะพลาสติกทะเลเป็นผลิตภัณฑ์วัสดุก่อสร้างโดยเป็นสินค้าของชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 - การพัฒนากระบวนการทำแห้งชีวภาพโดยใช้อากาศเพื่อการปรับปรุงคุณภาพเชื้อเพลิงขยะ
 - Agri-Waste Management Platform - การสร้างแพลตฟอร์มคลาวด์แบบบูรณาการเพื่อการจัดการส่วนเหลือทิ้งจากการผลิตมะม่วงแปรรูป และการจัดการความรู้เครือข่ายทางธุรกิจ
 - การประเมินความเชื่อมโยงของความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ อาหาร และพลังงานเพื่อการจัดการน้ำในระบบกสิกรรมของไทยด้วยแบบจำลองเชิงพลวัต
 - การพัฒนาเทคโนโลยีกำจัดวัสดุเหลือทิ้งจากกระบวนการคัดแยกขยะอิเล็กทรอนิกส์ประเภท โฟมพียู (โพลียูรีเทนโฟม (Polyurethane Foam, PU Foam)) สู่นโยบายการสร้างมูลค่าเพิ่มและเศรษฐกิจหมุนเวียน
 - การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเห็ดเศรษฐกิจในโรงเรือนปิดแบบใช้เทคโนโลยีและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ (เครื่องแครงเห็ด) เพื่อเพิ่มมูลค่า โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้
 - ถ่ายทอดองค์ความรู้และเสริมศักยภาพชุมชนในการจัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่
 - การสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนและมูลค่าเพิ่มให้กับขยะพลาสติก: จากฟิโตรีไซเคิลสู่ดาขายนิรภัยคลุมอาคารก่อสร้างที่มีสมบัติกันไฟ
 - ตัวแบบการจัดการโซ่อุปทานสีขาวเพื่อผลการปฏิบัติงานอย่างยั่งยืนในอุตสาหกรรมอาหาร
 - การเพิ่มมูลค่าขยะเศษอาหารด้วยนวัตกรรมหมอนแมลงวันลายเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียนเกาะ สมุย ภายใต้หลักการความปลอดภัยและความมั่นคงทางอาหาร
 - การจัดการองค์ความรู้วัสดุครีโอลเจลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมสำหรับกำจัดฟอสเฟตในน้ำในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต
 - การมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์นวัตกรรมสังคมจากขยะพลาสติกในชุมชนภาคเหนือตอนล่าง ประเทศไทย
 - การพัฒนาวัสดุขึ้นกันซึมดินเหนียวจากเถ้าลอยจีโอโพลิเมอร์สำหรับพื้นที่ฝังกลบขยะ

- การจัดการชุดความรู้แปรรูปวัตถุดิบท้องถิ่นผลิตอาหารกลุ่มกังหวนเกาะใหญ่ ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอกะแสม สัตหีบ จังหวัดสงขลา เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างอาชีพ ภายใต้สถานการณ์โควิด-19
- การส่งเสริมการใช้พลังงานเซลล์แสงอาทิตย์สำหรับบริหารจัดการน้ำเพื่อทำการเกษตรที่เหมาะสมของชุมชน สังคมจังหวัดน่านและเพชรบูรณ์
- การพัฒนาระบบจัดเก็บ รวบรวม และจำหน่ายขยะอิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่เทศบาลเมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- การดัดแปรของขยะยางล้อสำหรับการดักจับคาร์บอนไดออกไซด์และการประยุกต์สำหรับการเปลี่ยน คาร์บอนไดออกไซด์
- AriAround: แพลตฟอร์มจัดการขยะในเมืองผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน
- ตัวแบบเชิงพัฒนาและการขับเคลื่อนระบบจัดเก็บ รวบรวม และจำหน่ายขยะอิเล็กทรอนิกส์ ในพื้นที่เทศบาล เมืองแสนสุข จังหวัดชลบุรี
- การจัดการความรู้เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรปูม้าและเสริมสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจ-สังคมตามแนวทาง BCG Economy ให้แก่ชุมชนชายฝั่งทะเลจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ด้วยฐานการดำเนินงานธนาคารปูม้า
- การจัดการคุณภาพอาหารและโมเดลโลจิสติกส์สำหรับผลิตภัณฑ์ผักน้ำเกลียด
- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มศักยภาพในการเก็บกักตะกอนจุลินทรีย์และระบบกึ่งอัจฉริยะสำหรับการ บำบัดของเสียและผลิตพลังงานชีวภาพจากภาคอุตสาหกรรมและของเหลือทิ้งทางการเกษตร
- การพัฒนาเทคโนโลยีรูปแบบเพื่อฟื้นฟูขยะและสร้างผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มจากขยะชุมชน
- การจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่ส่งผลต่อการปนเปื้อนในดิน น้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำในพื้นที่ชุมชน
- โครงการศึกษาการจัดการดินเพื่อการผลิตพืชอย่างยั่งยืนในระบบเกษตรอินทรีย์
- การสำรวจความเสี่ยงด้านสุขภาพ ความหลากหลายทางพันธุกรรม และความขัดแย้งในการทำลายพืชผล การเกษตร เพื่อการอนุรักษ์และ จัดการประชากรกระทิง (Bos gaurus) ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาแผงม้า จ. นครราชสีมา อย่างยั่งยืน
- ศึกษาวิจัยแนวทางการบริหารจัดการทุเรียนแปลงใหญ่โดยใช้ถ่านชีวภาพเพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลิ ตทุเรียน จังหวัดชุมพร
- มาตรการทางกฎหมายในการบริหารจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ : กลไกเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน
- การสร้างมูลค่าขยะจากเศษวัสดุเหลือใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากตะไคร้และกล้วย ของกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนกลุ่มพัฒนาอาชีพยั่งยืนบ้านเขาหิน จังหวัดนครสวรรค์
- การพัฒนาเทคโนโลยีการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดความเสี่ยงต่อคุณภาพชีวิตในยุคสังคมแห่งการ เปลี่ยนแปลง: โอกาสทางธุรกิจขยะอิเล็กทรอนิกส์รีไซเคิล
- การพัฒนาระบบจัดการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ปลาร้า
- การพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการย่อยพลาสติกเหลือใช้จากครัวเรือน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะ ภายในชุมชนเทศบาลเมืองเขารูปช้าง จังหวัดสงขลา
- รูปแบบการจัดการวัสดุเหลือทิ้งโดยใช้เทคโนโลยีปุ๋ยชีวภาพแบบมีส่วนร่วม เทศบาลเมืองเขารูปช้าง จังหวัด สงขลา

- การจัดทำองค์ความรู้พื้นฐานเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์: การเข้าใจการแลกเปลี่ยน (Trade off) มูลค่าทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยการประเมินวัฏจักรชีวิต
- รูปแบบการบูรณาการจัดการของเสียเพื่อรักษาสິงแวดล้อมสู่การเป็นสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
- การสร้างต้นแบบบริหารจัดการขยะโดยชุมชนมีส่วนร่วม : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองนมวัว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์
- แนวทางการจัดการความเสี่ยงสำหรับการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ในภาคอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการวัสดุเหลือทิ้งในชุมชนอย่างยั่งยืน
- การปฏิรูประบบบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย
- การใช้ประโยชน์จากคอนกรีตรีไซเคิล และเถ้าขยะ จีโอโพลิเมอร์ในงานวัสดุขั้นพื้นฐาน
- การพัฒนารูปแบบการจัดการวัสดุเหลือทิ้งแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคโนโลยี RDF เทศบาลเมืองเขารูปช้าง จังหวัดสงขลา
- การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการผลิตไม้ผลและพืชผักสำหรับเกษตรกร
- เจตคติที่มีต่อการจัดการวัสดุเหลือทิ้งในชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อการ พัฒนาอย่างยั่งยืน: ชุมชนต้นแบบ เทศบาลเมืองเขารูปช้าง จ.สงขลา
- การจัดการคุณภาพหลังการเก็บเกี่ยวและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของผลผลิตทางการเกษตร ในพื้นที่แปลงใหญ่ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

7.3 อากอุตสาหกรรม

- ต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพลังงานชีวภาพและการหมุนเวียนนำของเสียจากอุตสาหกรรมเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์ด้วยเทคนิคไบโอเอเนอร์จีเมนต์และไบโอรีไฟเนอรี
- การเพิ่มประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมการผลิตไบโอดีเซลด้วยทางเลือกในการผลิตและการใช้ของเสียจากกระบวนการกลั่น
- การแปรรูปของเสียและผลิตภัณฑ์พลอยได้จากอุตสาหกรรมน้ำมันพืชให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม
- การพัฒนาเอนไซม์โดยกระบวนการวิวัฒนาการมุ่งเป้าเพื่อการย่อยสลายขยะพลาสติกและการประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรม
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์และกรรมวิธีการสกัดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพจากเศษผลไม้เหลือทิ้งภาคตะวันออกสำหรับใช้ในอุตสาหกรรมเวชสำอาง
- แนวทางการนำเชื้อเพลิงขยะ (RDF) จากมูลฝอยชุมชนมาใช้ประโยชน์ในกลุ่มธุรกิจขนาดเล็ก (SME) หรืออุตสาหกรรมขนาดเล็ก
- นวัตกรรมการผลิต 2,3-บิวเทนไดออล จากขยะทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพทางเลือกใหม่
- การบำบัดน้ำเสียและผลิตพลังงานจากอุตสาหกรรมสกัดปาล์มน้ำมันด้วยระบบถังปฏิกรณ์ชีวภาพเมมเบรนแบบไร้อากาศ
- การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสัตว์ด้วยเศษเหลือจากการเกษตรและโรงงานอุตสาหกรรมเกษตร

- การเพิ่มประสิทธิภาพของจุลินทรีย์ไร้อากาศ เพื่อส่งเสริมเสถียรภาพของระบบผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียอุตสาหกรรมเกษตร (ระยะที่ 2)
- การบริหารจัดการขยะมูลฝอยน้ำยาล้างไตเพื่ออุตสาหกรรมสร้างสรรค์
- การพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตผลิตภัณฑ์นวัตกรรมชีวภาพจากชีวมวลทางการเกษตรและอุตสาหกรรม ด้วยกระบวนการไบโอรีไฟเนอรี
- การเพิ่มมูลค่าและใช้ประโยชน์จากส่วนเหลือทิ้งในอุตสาหกรรมน้ำมันพืชสำหรับผลิตสารซักล้าง
- การทำนายคุณค่าทางโภชนาของพืชอาหารสัตว์ วัสดุเหลือใช้และผลพลอยได้ทางการเกษตรและอุตสาหกรรม ด้วยเทคนิค Near Infrared Reflectance Spectroscopy (NIRS)
- การเตรียมไฮดรอกซีเมทิลเฟอรูรอลจากของเสียในอุตสาหกรรมน้ำตาลและการประเมิณวัฏจักรชีวิต
- การเพิ่มมูลค่าขยะชีวภาพในอุตสาหกรรมผลิตน้ำมันปาล์มดิบ
- การศึกษาหลักการนำน้ำทิ้งจากภาคอุตสาหกรรมไปใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร กรณีศึกษา อุตสาหกรรม ปาล์มน้ำมัน และ อุตสาหกรรมแป้งมันสำปะหลัง
- การยกระดับการผลิตปลูกย่อยสลายได้ทางชีวภาพ ให้ได้มาตรฐานระดับอุตสาหกรรม
- การวิจัยและพัฒนาแนวทางด้านเทคโนโลยีดาวเทียมขนาดเล็ก เทคโนโลยีจีเอ็มเอสเอส การรับรู้ระยะไกลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาชั้นบรรยากาศ ภัยพิบัติและภาคอุตสาหกรรมอนาคต
- การพัฒนานักวิจัยหลังปริญญาเอกเพื่อรองรับอุตสาหกรรมเกษตร อาหาร พลังงานและวัสดุชีวภาพเพื่ออนาคต
- การผลิตวัสดุเปลี่ยนสถานะจากผลิตภัณฑ์พลอยได้จากอุตสาหกรรมน้ำมันพืชสำหรับระบบการจัดเก็บพลังงาน ความร้อน
- นวัตกรรมการสกัดไฮดรอกซีอะพาไทต์จากของเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางทะเลเพื่ออุตสาหกรรมชีวการแพทย์
- การเพิ่มมูลค่าของผลผลิตร่วมจากอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารเพื่อการผลิตสารโภชนเภสัชที่มีสมบัติปรับสมดุล ภูมิคุ้มกัน
- กระบวนไพโรไลซิสร่วมของชีวมวลใบอ้อยและพอลิเอทิลีนความหนาแน่นต่ำบนตัวเร่งปฏิกิริยา Cu-ZSM-35 ไปเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพในโรงงานอุตสาหกรรม
- แพลตฟอร์มนวัตกรรมการสกัดสารสำคัญมูลค่าสูงสำหรับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารจากโรงงานต้นแบบไบโอรีไฟเนอรี
- การพัฒนาทางเลือกใหม่ในการผลิตน้ำมันชีวภาพเจี๊ยบ ไบโอบีนซีนและไบโอดีเซลสำหรับการต่อยอดในอุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพของประเทศ
- การผลิตถุงพลาสติกชีวภาพย่อยสลายได้จากพอลิแลคติกแอซิดผสมยางธรรมชาติในระดับนำร่องอุตสาหกรรม
- สาเหตุของการเสื่อมเสียทางจุลชีววิทยาในอุตสาหกรรมจึงดอง แนวทางแก้ไข และการพัฒนากระบวนการผลิต เพื่อลดการสูญเสีย
- การพัฒนากระบวนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ด้วยหัวเชื้อที่มีประสิทธิภาพสูงในการย่อยสลาย ชีวมวลเพื่อผลิตมูลไก่ในระดับอุตสาหกรรม
- การพัฒนากระบวนการผลิตพรีไบโอติกและซินไบโอติกจากกากรำข้าวอินทรีย์ที่ได้จากอุตสาหกรรมน้ำมันรำข้าวเพื่อพัฒนาเป็นอาหารฟังก์ชันที่ส่งเสริมระบบการย่อยและลดการเกิดภาวะเมแทบอลิกซินโดรม
- การใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าของเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมเกษตรเป็นอาหารสัตว์

- การพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวอินทรีย์ผงเพื่อเป็นส่วนผสมอาหารในอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์น้ำมันข้าวอินทรีย์อัดเม็ด
- การวิเคราะห์สารพิษเคมีในกลุ่มฟลาโวนอยด์ การจัดทำดีเอ็นเอบาร์โคด การวิเคราะห์ศักยภาพในการต้านอนุมูลอิสระและชะลอความแก่ของสมุนไพรไทย *Monochoria angustifolia* (G. X. Wang) Boonkerd & Tungmunthum ซึ่งเป็นพืชสมุนไพรชนิดใหม่ของโลก เพื่อเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมการผลิตพิษเภสัชภัณฑ์และเวชสำอาง
- นวัตกรรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชนิดเหลวจากกากปลาร้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับของเหลือใช้จากอุตสาหกรรมน้ำปลาร้าสำหรับการผลิตผักทานใบอินทรีย์
- Circular X Creative Economy - แบบจำลองธุรกิจสำหรับเศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อการจัดการเศษเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมแปรรูปมะม่วง และเศษเหลือทิ้งทางการเกษตรอื่นๆ ในจังหวัดขอนแก่น
- การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสียอุตสาหกรรมเกษตรที่มีความเค็มสูง ด้วยกลุ่มจุลินทรีย์ไร้อากาศประสิทธิภาพสูงที่ทนต่อพิษของเกลือโซเดียมคลอไรด์
- การเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือทิ้งทางชีวภาพจากแหล่งอุตสาหกรรมเกษตรให้เป็นเอ็กโซพอลิแซ็กคาไรด์โดยผ่านโรงงานจุลินทรีย์ด้วยการประยุกต์ใช้ประโยชน์เป็นส่วนผสมของอาหารสัตว์น้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจหมุนเวียน
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ระดับอุตสาหกรรมจากวัตถุดิบพลาสติกชีวภาพ: คอมพาวด์ย่อยสลายได้ทางชีวภาพและถ่วงย่อยสลายได้จากแป้งมันสำปะหลัง
- การหมักผลผลิตเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลเพื่อผลิตสารลดแรงตึงผิวกลุ่มโซโฟโรลิปิดจากยีสต์ศักยภาพสูงโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ
- ระบบอัตโนมัติวิเคราะห์และจัดการของเสียจากฟาร์มตัวสาวคู่เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมผลิตอาหารโปรตีนใหม่
- การควบคุมปริมาณสารอาหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบสาธิตขนาดอุตสาหกรรมเพื่อผลิตก๊าซชีวภาพจากกากมันสำปะหลังที่อุณหภูมิสูง
- โครงการนำร่องชุดคอนเทนเนอร์ปรับปรุงก๊าซชีวภาพขั้นตอนเดียวสำหรับการผลิตก๊าซไบโอมีเทนอัดเพื่อใช้ประโยชน์ในภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย
- กระบวนการตกผลึกปุ๋ยฟอสเฟตละลายช้าจากน้ำเสียโรงงานผลิตก๊าซชีวภาพของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
- การผลิตและใช้ประโยชน์แคลเซียมคาร์บอเนตแปรรูปจากเปลือกหอยแมลงภู่เหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมอาหารทะเล
- การประยุกต์ใช้วัสดุจากฐานชีวภาพจากอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน
- การผลิตไม้ปาล์มน้ำมันแปรรูปน้ำหนักเบาจากเศษชีวมวลต้นปาล์มน้ำมันที่เหลือทิ้งในสวน (ต้นแบบระดับอุตสาหกรรม)
- การเตรียมเยื่อแผ่นพอลิเอเทอร์ซัลโฟนคอมโพสิตเพื่อใช้สำหรับการบำบัดน้ำเสียจากอุตสาหกรรมสกัดปาล์มน้ำมัน
- การเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมน้ำมันส้มโดยการพัฒนาเป็นส่วนประกอบเชิงหน้าที่: พรีไบโอติก
- โครงการพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลอุตสาหกรรมพลาสติกรีไซเคิลและแพลตฟอร์มธุรกิจซื้อขายพลาสติกรีไซเคิล
- การควบคุมอุณหภูมิเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบสาธิตขนาดอุตสาหกรรมเพื่อผลิตก๊าซชีวภาพจากกากมันสำปะหลังที่อุณหภูมิสูง

- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการเพิ่มศักยภาพในการเก็บกักตะกอนจุลินทรีย์และระบบกึ่งอัตโนมัติสำหรับการบำบัดของเสียและผลิตพลังงานชีวภาพจากภาคอุตสาหกรรมและของเหลือทิ้งทางการเกษตร
- การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตพลังงานและวัสดุชีวภาพจากของเหลือทิ้งของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
- การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการสกัดและปรับปรุงประสิทธิภาพของสารสกัดจากพืชและของเหลือทิ้งจากอุตสาหกรรมการแปรรูปปลา เพื่อเสริมสร้างระบบกระดูกและข้อ สำหรับสังคมก่อนและสูงวัย
- การวิจัยสารออกฤทธิ์ชีวภาพที่มีคุณสมบัติลดคอเลสเตอรอลเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์พลอยได้จากอุตสาหกรรมน้ำตาล
- การบำบัดน้ำเสียจากอุตสาหกรรมการผลิตผ้าหม้อห้อมด้วยการใช้เชื้อจุลินทรีย์ผสม

8. ความเหลื่อมล้ำ เศรษฐกิจถดถอยและหดตัว ค่าครองชีพ ต้นทุนการผลิตและหนี้สิน การจ้างงานและการว่างงาน

8.1 ความเหลื่อมล้ำ

- การพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานราก และลดความเหลื่อมล้ำของชุมชน ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ด้วยการพลิกฟื้นตลาดเก่าและย่านเมืองเก่า 100 ปี คลอง 12 ทกวา ผ่านการท่องเที่ยวโดยชุมชน(CBT)
- รูปแบบการพัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมตำบลบึงเจริญ อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ : กรณีศึกษา ชุมชนสายตรีพัฒนา 3 และชุมชนสายตรี 7
- การวิจัยพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อการลดความยากจนและการพัฒนาความเท่าเทียม ในประเทศไทย: กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี
- การพัฒนาระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างโอกาสการประกอบอาชีพ และลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ชายขอบ : กรณีศึกษา อำเภोजอมบึง-สวนผึ้ง-บ้านคา จังหวัดราชบุรี
- การวิจัยพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อการลดความยากจนและการพัฒนาความเท่าเทียมในประเทศไทย: กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี ระยะที่ 2
- โครงการส่งเสริมและจัดการความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวตะเข็บชายแดน และระเบียบเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ
- โครงการพัฒนากระบวนการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมของกลไกระบบอาสาสมัครการศึกษาหมู่บ้านในการเสริมพลังเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสการประกอบอาชีพ
- รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของครัวเรือนในชุมชนที่ได้รับอิทธิพลจากการขยายตัวของเมือง โดยฐานความรู้และนวัตกรรมงานวิจัยท้องถิ่น กรณีบ้านม่วง ตำบลบ้านท่ม อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และทดสอบตลาดของธุรกิจหอย“แอมเตอะ”มรดกภูมิปัญญาอาหารเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนของเศรษฐกิจให้แก่สตรีมุสลิมในอำเภอมือง จังหวัดปัตตานี
- โครงการส่งเสริมและจัดการความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแนวตะเข็บชายแดนและระเบียบเศรษฐกิจเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ระยะที่ 2

- การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มแม่บ้านผ่านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และช่องทางการตลาดของไข่เค็ม เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำของชุมชนบ้านคลองสะแก ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
- การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์คลองลากค้อน โดยการพัฒนาเกษตรอินทรีย์แบบครบวงจร เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำของชุมชน ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
- การพัฒนานวัตกรรมต้นแบบการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความเข้าใจอัตลักษณ์เชิงพื้นที่เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านภาษาและสมรรถนะอาชีพในเขต จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม
- การศึกษาแนวทางการยกระดับศักยภาพการดำเนินงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ)
- การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างรูปแบบกิจกรรมส่งเสริมความเข้มแข็งทางใจของนักเรียนทุนเสมอภาคทางการศึกษา
- แนวทางการบริหารจัดการน้ำชุมชนตำบลคลองโคนผ่านองค์กรผู้ใช้น้ำและเครือข่ายลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม พื้นที่จังหวัดสมุทรสงคราม
- การเพิ่มศักยภาพและความเข้มแข็งเพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส้มโอส่งออกตำบลหลายขาว อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย
- โรงเรียนในประเทศไทย: กลไกในการสร้างความเท่าเทียม หรือ เครื่องมือผลิตซ้ำความเหลื่อมล้ำในสังคม?
- ผ้าทอศรีลำดวน : ทุนทางวัฒนธรรมบนความเหลื่อมล้ำของครัวเรือนคนจน
- การขับเคลื่อนความรู้และนวัตกรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่นภาคอีสาน
- การบริหารจัดการพื้นที่ป่าสาธารณะใกล้เมืองเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของชุมชนจากฐานความรู้และนวัตกรรมด้วยงานวิจัยท้องถิ่น กรณีป่าชุมชนโคกหนองม่วง ตำบลหัวหนอง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น
- โครงการ Medicopolis เพื่อพัฒนาพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเข้มแข็งให้ผู้ประกอบการด้านชีววิทยาศาสตร์ตลอดจนสร้างวิสาหกิจฐานนวัตกรรม
- การจัดการความรู้และขยายผลงานวิจัยท้องถิ่นพื้นที่เทศบาลตำบลลาดแคเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของชุมชน
- แนวปฏิบัติลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ การแก้ไขปัญหาหนี้สิน เพื่อขจัดความยากจนระดับฐานรากของประเทศไทย
- การพัฒนารูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจวัดทรัพยากรใต้ดินด้วยกระบวนการทางธรณีฟิสิกส์เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลทรัพยากรท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ทุนวัฒนธรรมสู่การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า Startup และ OTOP ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี สู่การพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม
- การลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของกลุ่มผู้ประกอบการOTOPในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี
- การลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภูด้วยศาสตร์พระราชา
- การนำนโยบายสานพลังประชารัฐไปปฏิบัติร่วมกับชุมชน โดยการส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายสินค้าของกลุ่ม Startup และ OTOP เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- รูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นที่สูงสู่การสร้างสมดุลระหว่างเป้าหมายทางเศรษฐกิจกับการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่จังหวัดน่าน

- การบริหารการพัฒนาอัตลักษณ์ “คำชะโนด” อนุรักษ์ “รุกขนาครา” เมืองอุดรธานีสู่การมีส่วนร่วมของประชาชน ร้านค้าผลิตผลคนรากหญ้า อยู่ดีมี สุข ลดความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน.
- แนวปฏิบัติลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ การแก้ไขปัญหาหนี้สิน เพื่อขจัดความยากจนระดับฐานรากของประเทศไทย

8.2 หนี้สิน

- การพัฒนาชุมชนท่าฟ้าใต้ ตำบลสระอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดพะเยา ให้เป็นชุมชนนวัตกรรมเรื่องการจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน สร้างรายได้ พึ่งพาตนเองได้ด้วยศักยภาพของผู้นำชุมชน ผู้สูงอายุและทุนวัฒนธรรมยั่งยืน คณะนิติศาสตร์
- โครงการประเมินกระบวนการและผลการปฏิบัติงานตามภารกิจด้านการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของสำนักงาน ป.ป.ช.
- แนวปฏิบัติลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ การแก้ไขปัญหาหนี้สิน เพื่อขจัดความยากจนระดับฐานรากของประเทศไทย
- การวิจัยและพัฒนารูปแบบการลดภาระหนี้สินจากการประกอบอาชีพในยุคเกษตร 4.0 ของชาวนาสูงอายุในจังหวัดพิษณุโลก
- แนวปฏิบัติลดความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ การแก้ไขปัญหาหนี้สิน เพื่อขจัดความยากจนระดับฐานรากของประเทศไทย

8.3 ต้นทุนการผลิต

- การจัดการต้นทุนเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันสำหรับธุรกิจท่องเที่ยว อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา
- การปรับปรุงคุณภาพและลดต้นทุนการผลิตงานใบจากสู่การแข่งขันของวิสาหกิจชุมชนทุ่งกระปือร่วมใจพัฒนา ตำบลทุ่งกระปือ อำเภอยางตาขาว จังหวัดตรัง
- การยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจชุมชน/OTOP ด้านต้นน้ำของปลาสดจังหวัดสมุทรปราการ ด้วยการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และการจัดส่งถึงมือผู้บริโภค (GI)
- การใช้ประโยชน์จากแก่นตะวันเป็นพรีไบโอติกเสริมในอาหารเพื่อเพิ่มสมรรถนะการเจริญเติบโตและลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชังริมฝั่งแม่น้ำโขง จังหวัดนครพนม
- การสร้างมูลค่าเพิ่มและการบริหารจัดการต้นทุนเพื่อยกระดับโคเนื้อคุณภาพสกนนคร
- การถ่ายทอดความรู้และนวัตกรรมการผลิตอาหารต้นทุนต่ำโดยใช้วัตถุดิบอาหารในท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีด
- การสร้างแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประเมินความเป็นไปได้ทางการเงิน ต้นทุน/ผลประโยชน์ทางเศรษฐศาสตร์ และความเป็นไปได้ทางการตลาดของผลิตภัณฑ์นวัตกรรมมูลค่าสูงที่ทำจากส่วนเหลือใช้ในกระบวนการแปรรูปปลา
- โครงการนวัตกรรมการผลิตกำลังคนระดับสูง ในด้านการจัดการการผลิตเชิงวิศวกรรมและในด้านการใช้เครื่องมือทางคณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ขั้นสูงในการจัดการการผลิตเชิงวิศวกรรม เพื่อยกระดับความสามารถและ

- สมรรถนะของบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่และระบบอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ เพื่อสามารถลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระบบการผลิต ด้วยโปรแกรมช่วยสร้างห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (Moodle)
- การสร้างความเข้มแข็งด้านการเพาะเลี้ยงปลาเพื่อให้ชุมชนอยู่รอดหลังสถานการณ์โควิด-19 และภายใต้สถานการณ์ภัยแล้ง ด้วยนวัตกรรมการเลี้ยงระบบบ่อลอยและการผลิตอาหารที่เพิ่มประสิทธิภาพการเจริญเติบโตและมีต้นทุนต่ำ
 - การเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตข้าวด้วยปุ๋ยหมอดิบ กลุ่มแปลงนาใหญ่ ตำบลโดนด อำเภอนโนสูง จังหวัดนครราชสีมา
 - โครงการศึกษาและพัฒนาการทำนาให้เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนของบ้านคอกช้าง หมู่ที่ 6 ตำบลนาง อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา
 - ชุมชนต้นแบบนวัตกรรมผลิตผักอินทรีย์ระบบโรงเรือนต้นทุนต่ำ ของเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านทุ่งยาวพัฒนา อ.เขาชัยสน จ.พัทลุง เพื่อความมั่นคงทางอาหาร ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ศึกษาการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านพลังงานและเพิ่มมูลค่าผลผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ด้วยนวัตกรรมพลังงานทางเลือกของกลุ่มเกษตรอินทรีย์และพลังงานตำบลชุมแสง อ.จอมพระ จ.สุรินทร์
 - การถ่ายทอดองค์ความรู้การใช้ประโยชน์จากแก่นตะวันเป็นพรีไบโอติกเสริมในอาหารเพื่อเพิ่มสมรรถนะการเจริญเติบโตและลดต้นทุนการผลิตปลานิลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ลุ่มน้ำก้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 - การพัฒนาซูเปอร์เอนไซม์อาร์เอ็นเอโพลิเมอเรสเพื่อการผลิตวัคซีนชนิด mRNA ที่มีประสิทธิภาพสูงและต้นทุนต่ำ
 - การจัดการกระบวนการผลิตเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ปลาสามน้ำด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมในเขตพื้นที่ลุ่มทะเลสาบสงขลา
 - การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาหารโคเนื้อด้วยจุลินทรีย์ประสิทธิภาพสูงเพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงโคเนื้อในจังหวัดสระแก้ว
 - การยกระดับการบริหารจัดการผู้เลี้ยงปูทะเลด้วยระบบบัญชีต้นทุนเพื่อการแข่งขันในพื้นที่อำเภอบางปะกงจังหวัดฉะเชิงเทรา
 - การพัฒนาชุดตรวจสอบต้นทุนต่ำสำหรับการตรวจหาการติดเชื้อพยาธิใบไม้กลุ่ม paramphistome อย่างรวดเร็วในสัตว์เคี้ยวเอื้อง ด้วย DNA- Biosensor
 - การยกระดับขีดความสามารถของกลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงปลาในกระชัง เพื่อการจัดการผลิตปลากระชังแบบลดต้นทุนและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
 - การพัฒนาผลิตภัณฑ์วัสดุเชื่อมประสานต้นทุนต่ำสำหรับอุปกรณ์ฝังยัดแบบติดตั้งภายหลัง
 - การถ่ายทอดกระบวนการลดต้นทุนการจัดการของเสียในการประกอบอาชีพปศุสัตว์ขนาดเล็กในระดับชุมชนด้วยจุลินทรีย์ทางสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างอาชีพในชุมชนอย่างยั่งยืนโดยยึดหลักการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตภาคเหนือตอนบน
 - การบูรณาการเทคโนโลยีสำหรับการเพาะเลี้ยงปลาที่บ่อดินและการใช้อาหารปลาที่ผลิตจากวัตถุดิบท้องถิ่นร่วมกับเทคโนโลยีฟาร์มอัจฉริยะเพื่อลดต้นทุนการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ
 - การเพิ่มศักยภาพเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในการประกอบสูตรอาหารชั้นอย่างแม่นยำเพื่อลดต้นทุนการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่ออาชีพที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
 - การศึกษาด้านทุนในการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีของธุรกิจ SMEs และแนวทางการลดต้นทุนทางภาษีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของธุรกิจ SMEs ในยุคดิจิทัล

- การใช้ข้อมูลด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการสินค้า OTOP อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย
- การยกระดับคุณภาพและเพิ่มมูลค่าของผลผลิตสัตว์น้ำ: พัฒนาสมดุลโซ่อาหาร ในระบบไบโอฟลอค เพื่อผลิตปลา ทับทิมเชิงพาณิชย์เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- นวัตกรรม Smart Farmer เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนปลูกสับปะรดอินทรีย์จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- แนวทางการพัฒนาศักยภาพและวิเคราะห์ต้นทุนทางการตลาดของผลิตภัณฑ์และบริการชุมชนตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
- แนวทางในการบริหารจัดการต้นทุนและผลตอบแทนเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มทอผ้าบ้านหนองลิง สุพรรณบุรี
- การพัฒนาระบบการผลิตปลาช่อนเพื่อลดต้นทุนการผลิตโดยใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม สู่อุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์อย่างยั่งยืน
- การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตปลาร้า
- แนวทางการลดต้นทุนโลจิสติกส์ในการผลิตสินค้าเพื่อเพิ่มรายได้ของกลุ่มอาชีพชุมชนในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
- การวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ และกำไรของผลิตภัณฑ์ชุมชน อำเภอฉวาง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อการบริหารจัดการต้นทุนและความสามารถในการทำกำไร
- การลดต้นทุนต่อหน่วยการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพโดยใช้กลุ่มจุลินทรีย์ที่ปรับปรุงพันธุ์
- การพัฒนาระบบเทคโนโลยีการจัดการบัญชีและต้นทุนของผลิตภัณฑ์ชุมชนเงินกิ่งสำเร็จรูป เพื่อการจำหน่ายเชิงพาณิชย์ และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชน

8.4 โครงสร้างพื้นฐาน

- แนวทางการกำหนดมาตรการและกลไกทางผังเมืองและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เพื่ออนุรักษ์คุณค่า อัตลักษณ์และภูมิปัญญาด้านที่อยู่อาศัยท้องถิ่นเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและเชื่อมโยงการพัฒนา ระยะเชิงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
- การประเมินศักยภาพโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม โลจิสติกส์ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวชุมชนสู่เศรษฐกิจดิจิทัล จังหวัดพัทลุง
- การพัฒนาศักยภาพพื้นที่เมืองและโครงสร้างพื้นฐานรองรับยุทธศาสตร์เมืองอัจฉริยะของเทศบาลนครสงขลา
- การจัดตั้งและผลักดันเครือข่ายความร่วมมือระดับประเทศด้านโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ (National QI Consortium) ให้เป็นเวทีกลางการทำงาน NQI ของชาติ
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีไอทีระดับเซลล์เดียวเพื่อการวินิจฉัยและพัฒนาการรักษาโรคมะเร็งแบบ การแพทย์แม่นยำในประเทศไทย
- แนวทางการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่พัฒนารอบสถานีขนส่งมวลชน เพื่อเป็นเมืองอัจฉริยะนำอยู่ กรณีสืบสานศาสตร์สาขาสถาปัตยกรรม
- โครงการสร้างรถบรรทุกพลังงานไฟฟ้าต้นแบบของคนไทย พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสถานีชาร์จไฟฟ้า สถานี ทดสอบและบริการซ่อมบำรุง แพลตฟอร์มดิจิทัลการบริหารกลุ่มรถ และการพัฒนาบุคลากรด้านยานยนต์ไฟฟ้า
- โครงการศึกษาวิจัยสถานภาพโครงสร้างพื้นฐานการวิจัยที่นำไปสู่นวัตกรรมของประเทศ
- โครงการพัฒนาการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมในภูมิภาค ภาคเหนือ

- โครงการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยและจัดตั้งโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนานวัตกรรมด้านสุขภาพและนโยบาย
- การศึกษาความต้องการของเกษตรกรและความเป็นไปได้ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร: ข้อเสนอทางเลือกนโยบายลงทุนในระบบนิเวศและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลการเกษตร
- โครงการพัฒนาช่องทางการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานนวัตกรรมเชิงพื้นที่
- โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเซลล์ต้นกำเนิดและผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพของประเทศเพื่อส่งเสริมคุณภาพวัตถุดิบในอุตสาหกรรมสมุนไพร
- การประเมินแหล่งเงินทุนสำหรับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาเมือง
- การยกระดับการวิจัยและพัฒนาของผู้ประกอบการด้วยเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐาน ววน.
- โครงการที่ 5 พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการทดสอบด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับโครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ (National Quality Infrastructure (NQI)) ของประเทศ
- โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาศูนย์กลางสารสนเทศมาตรฐานเพื่อสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพ

8.5 การจ้างงาน/การว่างงาน

- การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการจ้างงาน การเสริมสร้างความสามารถในการทำงาน และคุณภาพชีวิตการทำงานสำหรับพยาบาลอาวุโสและพยาบาลเกษียณอายุเพื่อขยายโอกาสการทำงานในธุรกิจบริการดูแลผู้สูงอายุภาคเอกชน
- อาเซียนในกระแสแห่งความพลิกผัน: เศรษฐกิจดิจิทัลและผลกระทบต่อการจ้างงานในอนาคต
- โครงการวิจัยย่อยที่ 2 การพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถการปลูกผักและสร้างผลิตภัณฑ์จากผักเพื่อยกระดับอาชีพเกษตรกรและสร้างทางเลือกอาชีพใหม่รองรับคนว่างงานและได้รับผลกระทบจากโควิด-19 พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา อย่างยั่งยืนด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์
- การพัฒนาเพื่อยกระดับอาชีพเกษตรกรและสร้างทางเลือกอาชีพใหม่รองรับคนว่างงานและคนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 พื้นที่จังหวัดนครราชสีมาด้วยการใช้ความรู้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (โคราชโมเดล)
- โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การพัฒนารูปแบบเชิงธุรกิจข้าวหอมมะลิทุ่งสัมฤทธิ์เพื่อยกระดับอาชีพเกษตรกรและสร้างทางเลือกอาชีพใหม่รองรับคนว่างงานและคนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา
- โครงการวิจัยย่อยที่ 3 การพัฒนาเพื่อยกระดับอาชีพเกษตรกรและสร้างทางเลือกอาชีพใหม่รองรับคนว่างงานและคนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 พื้นที่จังหวัดนครราชสีมาด้วยพืชสมุนไพร(กระชายขาว ว่านหางจระเข้)
- โครงการพัฒนาทักษะเพื่อการจ้างงานตามความต้องการของประเทศ โดย GenNX Model
- การพัฒนารูปแบบธุรกิจท้องถิ่นด้วยนวัตกรรมดินมีชีวิตเพื่อยกระดับอาชีพเกษตรกรและสร้างทางเลือกอาชีพใหม่รองรับคนว่างงานและคนที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานและการจ้างงานคนจน
- การสังเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องการประกอบอาชีพคนพิการมาตรา ๓๓ และ ๓๕ ของเครือข่ายมูลนิธิเพื่อพัฒนาคนพิการและขยายผลสู่คนพิการกลุ่มการจ้างงานตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ จังหวัดนครราชสีมา
- การสร้างมูลค่าผ้าทอพื้นเมืองด้วยการยกระดับคุณภาพสินค้าและบริการตลอดห่วงโซ่อุปทานของผ้าไหมครามธรรมชาติด้วยแนวทางศาสตร์สำหรับคนว่างงาน และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- การศึกษาสภาพการว่างงานและการส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชนในชุมชนเกาะสุกร อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง